నవ్యపరిశోధక ప్రచురణ నెం. 2

కడప
ఊర్ల పేర్లు

డా॥ కేతు విశ్వనాథరెడ్డి

నవ్యపరిశోధక ప్రచురణలు
18–1–699, భవానీనగర్
తిరుపతి.

ప్రథమ ముద్రణ : 1976
ప్రతులు : 1,000

వెల : రూ. 40-00
ప్రకాశం శతజయంత్యుత్సవప్రతి రూ. 35-00

ప్రతులకు :

(1) కె. పద్మావతి,
18-1-699, భవానీ నగర్,
తిరుపతి.

(2) నవోదయ పబ్లిషర్స్,
ఏలూరు రోడ్డు,
విజయవాడ-2.

(3) విశాలాంధ్ర బుక్ హౌస్,
బజారు వీధి,
తిరుపతి.

(4) బంగోరె బుక్స్,
నెల్లూరు-4.

ముద్రణ :
ఫ్రీడమ్ ప్రెస్,
138-ఏ, టి. హెచ్. రోడ్డు,
మద్రాసు-600021.

కడపజిల్లా ప్రకాశం శతజయంత్యుత్సవ సమితి
ఋణసహాయంతో

ఈ నవ్యపరిశోధక ప్రచురణ

(1872-1957)

క్రమం

ముందుమాట

ఊర్ల పేర్లు వాడుకలో కేవలం గుర్తులు మాత్రమే కావచ్చు. పన్నుల వసూళ్లు, పంటల రాబడి గణింపు, జనాభాసేకరణ, విద్యా వైద్య సౌకర్యాలు, ఓటర్ల గుర్తింపు మొదలయిన వాటిలో ఊర్ల పేర్లు కేవలం పరిపాలనా ప్రమాణాలు (Administrative Units) కావచ్చు. కానీ ఒక చరిత్రకారుడో, పురాతత్వశాస్త్రవేత్తో భాషాతత్వజ్ఞుడో వాటిని తమశాస్త్ర దృక్పథాలనుండి పరిశీలించి వివరిస్తే, అవి ఒక సమాజం భాషను, నాగరికతను, సంస్కృతిని, వెల్లడించే అపూర్వ సాధనాలుగ గోచరిస్తాయి. అందుకే పూర్వచరిత్రను దాచుకొన్న శిలాజాలు (Fossils)గా శాస్త్రజ్ఞులు వాటిని పరిగణిస్తారు.

ఊర్ల పేర్ల పరిశీలన అనేది, స్థలనామ విజ్ఞానం (Topouymy) అనే కొత్తశాస్త్రానికి సంబంధించిన అంశం. ఈ పరిశీలన జిల్లాలవారిగా జరిగినపుడు ప్రధానంగా మూడు విధాలైన ప్రయోజనా లున్నాయి :

1. రెవెన్యూ గ్రామాలు, మజరాగ్రామాలు కలిపిన మొత్తం ఊర్ల పేర్ల సేకరణ జరుగుతుంది.

2. ఈ నాటి పేర్ల లేఖనాల (Spelling) ప్రామాణికతకు వుపకరిస్తుంది.

3. స్థానికచరిత్ర రచనకు సహాయపడుతుంది.

కడపజిల్లాలలోని మొత్తం ఊర్ల పేర్లను సమగ్రంగా సేకరించడం, వాటి లేఖనాలను ప్రామాణికం చేయడం, పరిపాలనా నిర్వాహణలో ఎంతో వుపయోగపడతాయి. వాటి భాషాసామాజిక పరిశీలన జిల్లా సమగ్ర చరిత్ర రచనకు దోహదకారి అవుతుంది. ఇటువంటిపరిశీలన సిద్ధాంతస్థాయిలో తెలుగులో యింతకు ముందు జరగలేదు. ప్రప్రథమంగా కడపజిల్లాతోనే మొదలవడం హర్షణీయం. ఇతరజిల్లాల స్థలనామాల సర్వేకూడ యీ పద్ధతిలో కొనసాగించవలసిన అవసరం

ఎంతయినా వుంది. ఎంతో ప్రాచీనత కలిగిన యీ జిల్లాల చరిత్రను ప్రామాణికంగా పునర్నిర్మించడం, సమగ్రాంధ్ర చరిత్ర రచనకు దోహదం అవుతుంది.

ఎన్నో వ్యయప్రయాసలకోర్చి కడపజిల్లాలోని వూర్ల పేర్లను వాటి శాసన రూపాలను సేకరించి, వాటిని నిశితంగా పరిశీలించి, సిద్ధాంత వ్యాసాన్ని రచించి, శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం నుండి డాక్టరేటు పట్టాన్ని పొందిన డా॥ కేతు విశ్వనాథరెడ్డి అభినందనీయుడు. అతడిదివరకే చక్కని కథానికా రచయితగా ఆంధ్రపాఠకులకు పరిచితుడు. ఇటువంటి వివిధ వైజ్ఞానిక రంగాలలో కృషిచేసి మన సామాజిక సాంస్కృతిక పరిశీలనకు, వికాసానికి దోహదం చేయవలసిన గొప్పకర్తవ్యం శ్రీ విశ్వనాథరెడ్డివంటి భాషా, సాహిత్యకారులమీద ఎంతైనావుంది.

కడపజిల్లా సామాజిక సాంస్కృతిక వికాసానికి తోడ్పడే రచనల ప్రచురణ, ప్రకాశం శతజయంత్యుత్సవ సమితి ఉద్దేశాలలో ఒకటి.

యీ వుద్దేశంతో వివిధ ఉపయుక్త గ్రంథాల ప్రచురణకు సమితి నిధులనుండి ఋణసహాయం చేసేపథకం రూపొందించబడింది. యీ పథకంనుండి యీ గ్రంథ ప్రచురణకు రు. 5000/–లను మొట్ట మొదటి సారిగా మంజూరు చేయడమైంది. ఈ పథకంక్రింద అప్పుడే రెండు పుస్తకాలు వెలువడినాయి. ఇది మూడవది. విశిష్టమైన యీ పరిశోధక గ్రంథాన్ని సహృదయ పాఠకులు ఆదరించి ప్రోత్సహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

కడప,
23–9–1976

పి. ఎల్. సంజీవరెడ్డి, ఐ.ఏ.ఎస్.,
జిల్లా కలెక్టరు, కడప.

ప్రస్తావన

మన విశ్వవిద్యాలయాల్లో తెలుగుభాషా సాహిత్యాలను గురించి ఇటీవల పరిశోధనలు ముమ్మరంగా జరుగుతున్నాయి. వివిధ అంశాలమీద పరిశోధకులు సిద్ధాంత వ్యాసాలు సమర్పిస్తున్నారు. ఈ పరిశోధనలను సమీక్షించి నట్లయితే తెలుగులో సాహిత్యపరంగా జరుగుతున్న పరిశోధన ఎక్కువ, భాషా విషయక పరిశోధన తక్కువ అనిపిస్తుంది. ఇంతవరకు వచ్చిన సిద్ధాంతవ్యాసాల్లో నాలుగింట మూడు భాగాలకు మించినవి సాహిత్యపరమైనవే. అందులోనూ ప్రాచీన సాహిత్యానికే ప్రాధాన్యం ఎక్కువ. వాస్తవానికి తెలుగులో వెలసిన తొలి సిద్ధాంత వ్యాసం భాషా పరమైంది. అదే చిలుకూరి నారాయణ రావుగారి 'ఆంధ్రభాషా చరిత్రము' (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం. 1937). కానీ భాషాశాస్త్రపరంగా యిట్లా ప్రారంభమైన తెలుగు పరిశోధన భాషా విషయక పరిశోధనలో వెనకబడడం కొంత విడ్డూరంగానే కన్పిస్తుంది.

తెలుగుభాషా రంగంలో జరగవలసిన పరిశోధన ఎంతోవుంది. పాశ్చాత్య దేశాల్లో జరుగుతున్న పరిశోధనలతో పోల్చిచూస్తే మనం ఇంకా శైశవాస్థలోనే ఉన్నాం. భాషా నిర్మాణం, చరిత్ర, అర్థతత్వం. తులనాత్మక సమీక్ష, మాండలికాల పరిశీలన మొదలైనవి కేవలం భాషా విజ్ఞానానికి సంబంధించిన అంశాలు. భాషా విజ్ఞానానికి చరిత్ర, పురాతత్త్వ శాస్త్రం, మానవశాస్త్రం, సాంఘికశాస్త్రం, మానసిక శాస్త్రం మొదలైన సామాజికశాస్త్రాలతో సన్నిహిత సంబంధం ఉన్నది. అట్టి సన్నిహిత సంబంధాన్ని అధికంగా కలిగినట్టి భాషా విజ్ఞాన విభాగం సంజ్ఞానామశాస్త్రం (**Onomastics**).

ఈ విజ్ఞానంలో ప్రధానంగా రెండు శాఖలున్నాయి. ఒకటి వ్యక్తినామ విజ్ఞానం (**Anthroponymy**); రెండవది స్థలనామ విజ్ఞానం

(Toponymy). ఈ రెండుశాఖలకు సంబంధించిన పరిశీలన కేవలం భాషాశాస్త్రజ్ఞులకే కాక ఇతర సామాజికశాస్త్రజ్ఞులకూ, సామాన్యులకూ కూడా ఆసక్తికరమైన విషయం.

పాశ్చాత్యదేశాల్లో వ్యక్తినామ, స్థలనామ పరిశీలనలు ప్రారంభమై ఒక శతాబ్దం కావస్తున్నది. ఈశతాబ్దకాలంలో ఆ పరిశీలన అతి శాస్త్రీయంగా రూపొందింపబడి విద్యారంగంలోనూ, విశ్వవిద్యాలయాల్లోనూ అధ్యయన విషయంగా గుర్తింపబడింది. సంజ్ఞానామాలకు సంబంధించిన ప్రత్యేక సంఘాలు కూడా పాశ్చాత్యదేశాల్లో ఏర్పడి తీవ్రంగా కృషిచేస్తున్నాయి. నామ విజ్ఞానసంబంధ ప్రచురణలూ, పత్రికలూ చాలా వస్తున్నాయి. వివిధ దేశాల్లో స్థలనామాల సర్వేలుకూడా జరుగుతున్నాయి. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నామ విజ్ఞానానికి సంబంధించిన ఒక ప్రత్యేకసంస్థ 1949 లో బెల్జియంలో స్థాపించబడింది. ఇట్టి ప్రాధాన్యాన్ని గడించుకొన్న నామవిజ్ఞానం మన దేశంలో ఇంకా గుర్తింపును రాకపోవడం శోచనీయం. అతిపురాతనమైన చరిత్ర, వివిధభాషా సంస్కృతుల సమ్మేళనం కలిగినట్టి భారత దేశం నామవిజ్ఞాన పరిశీలనకు ఒక 'స్వర్ణభూమి.'

భారతదేశంలో స్థలనామాలకు సంబంధించి ప్రోత్సాహక దృష్టితో తొలి కృషిచేసినవారు పాశ్చాత్యులు. దక్షిణ దేశంలో మెకంజీ, బ్రౌన్ ఫిల్, కాల్డ్వెల్, సి. పి. బ్రౌన్ మొదలైన పాశ్చాత్యులు స్థలనామాలకు సంబంధించిన వ్యాసాలను 19 శతాబ్దిలోనే ప్రచురించినారు. స్థలనామ పరిశీలనకు వారిచ్చిన ప్రోత్సాహాన్ని దేశీయులు ఇటీవలి వరకు స్వీకరించక పోవడంకూడా నింతాగానే కన్పిస్తుంది. స్థలనామాలన్నప్పుడు కేవలం ఊర్ల పేర్లేకాదు, నాడులూ, నదులూ, వాగులూ, కొండలూ, కోనలూ, అడవులూ మొదలైన భౌగోళిక రూపాలకు ఆయాభాషల్లో అనాదిగా ఉన్న పేర్లన్నీ కూడా స్థలనామ విజ్ఞానానికి ముడిపదార్థమవుతాయి. ఇట్టి స్థలనామాలు ఆంధ్ర దేశానికి సంబంధించి లక్షదాకా వుంటాయి. ఇక వీధులపేర్లను చేర్చుకున్నట్ల

యితే మరో లక్ష కావచ్చు. పరిశోధనాత్మక పరిశీలనకు ఇంతటి విస్తారమైన సామగ్రి ఉన్నప్పుడు పరిశోధక విద్యార్థులూ, పండితులూ స్థలనామ పరిశీలనకు పూనుకోక పోవడం పెద్ద కొరత. ఇది పరిశోధనాంశాలపట్ల మనకున్న అవగాహనలో ఒక లోపాన్ని చాటుతున్నది. ఇట్టి లోపాన్ని తెలుగులో కొంతవరకు తీర్చడానికి ప్రథమ ప్రయత్నం చేసిన పరిశోధకుడు విశ్వనాథరెడ్డి. కడపజిల్లా గ్రామ నామాలకు సంబంధించిన ఈ పరిశోధక గ్రంథంలో ప్రధానాంశాలు రెండు: ఒకటి కడపజిల్లా గ్రామనామాలను వివిధ దృక్కోణాల నుండి పరిశీలించడం; వివరించడం. రెండు గ్రామనామ పరిశీలనకు అనువైనటువంటి ఒక శాస్త్రీయచట్టాన్ని రూపొందించడం. విశ్వనాథరెడ్డి శాస్త్రీయంగా రూపొందించిన ఈ చట్టం ఒక్కొక్క జిల్లాకు సంబంధించిన గ్రామగ్రామ నామ పరిశీలనకు మార్గదర్శి కాగలదని నా విశ్వాసం. తెలుగుదేశం లోని అన్ని జిల్లాల గ్రామ నామాల సమగ్ర పరిశీలనకు ఈ ప్రచురణ దోహదకారి కాగలదని కూడా నా నమ్మకం.

తెలుగునాడు లోని స్థలనామాలను సమగ్రంగా సేకరించి పరిశీలించడం ఒకటి రెండేళ్లలో జరిగే పనికాదు. అనేకుల కృషితో దీర్ఘకాలంగా జరగవలసిన కార్యమిది. ఇట్టి కృషికి ప్రాతిపదికగా శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం తెలుగుశాఖ రాయలసీమ జిల్లాల గ్రామ నామ పరిశీలనకు పరిమితంచేసుకొన్న ఒక ప్రణాళికను యు. జి. సి. సహాయంతో నిర్వహించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. భారతీయ స్థలనామ సంఘస్థాపనకూ, ఒక ప్రత్యేక పత్రికా నిర్వహణకూ కూడా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ ప్రయత్నాలు ఫలించి కార్యరూపాన్ని పొందినపుడు తెలుగు గ్రామనామాల పరిశోధన త్వరితగతిలో ముందుకు సాగగలదని ఆశించవచ్చు.

జి. ఎన్. రెడ్డి,
ఆంధ్రశాఖాధ్యక్షులు,
శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం.

తిరుపతి,
14-10-1976.

భూమిక

భాషాశాస్త్ర సంబంధమైన విషయంపై పరిశోధన చేయాలని కుతూహల పడుతున్నప్పుడు గురువర్యులు ఆచార్య జి. ఎన్. రెడ్డిగారు తెలుగు ఊర్ల పేర్లను గురించి పరిశోధిస్తే బావుంటుందన్నారు. పరిశోధనలో కొత్త పుంతలు చూపే మార్గదర్శకత్వం ఆయనది. ఊర్ల పేర్లు ఎక్కడ దొరుకుతాయో తెలీకుండానే, అవి ఏ రకమైన పరిశోధనా సామగ్రో అర్థం కాకుండానే, తెలుగు పరిశోధనా రంగంలో ఈ రకం కృషి అపూర్వం కాబట్టి, తెలుగులో ఒక కొత్త విషయంమీద పరిశోధన చేసే అవకాశం లభిస్తోంది కదా అనే ఉత్సాహంతోనూ, గురువుగారి ప్రేరణతోనూ గ్రామనామారణ్యంలో చొరబడినాను.

ఈ రంగంలో ఔత్సాహికంగా నా మొదటి ప్రవేశం 1966 లో. తెలుగు ఊర్ల పేర్లమీద 1945 ప్రాంతాల్లో శ్రీ ఎ. ఎస్. త్యాగరాజుగారేవో వ్యాసాలు రాసినారని ఆచార్య రెడ్డిగారు తిరుపతిలో వారి వద్దకు నన్ను తీసుకవెళ్లినారు. త్యాగరాజుగారు వెన్ను తట్టినారు. తమ వ్యాసాలతోపాటూ, ఇసాక్ టెయిలర్ 'Words and Places' అనే పుస్తకాన్ని యిచ్చి వుపయోగించుకోమన్నారు. (చూడండి. పు. 60) ఇదే రోజుల్లోనే తమిళంలో ఆర్. పి. సేతుపిళ్లై రాసిన వ్యాసాలున్నాయని, వాటిని ఆచార్య కోరాడ మహాదేవశాస్త్రిగారు నాకు పంపినారు. ప్రముఖ పురాతత్త్వ శాస్త్రవేత్త హెచ్. డి. సంకాలియా "Studies in the Historical and cultural Geography and Ethnography of Gujarat (1949) అనే గ్రంథాన్ని పరిచయం చేసినారు. పూనానుంచీ ఆ గ్రంథాన్ని తెప్పించుకున్నాను. ఈ దశలోనే శ్రీమతి నాయని కృష్ణకుమారిగారి "తెలుగు ఊర్ల పేర్లు" అనే భారతిలో అచ్చయిన (1957) వ్యాసాన్ని కూడా చూడడం తటస్థించింది. తెలుగు ఊర్ల పేర్లమీద ఒకవ్యాసాన్ని రాసి ప్రచురిస్తేకానీ పరిశోధనా విద్యార్థిగా తీసుకోవడం బావుండదని ఆచార్య రెడ్డిగారు ప్రోత్సాహకాంక్ష పెడితే నాదగ్గరున్న కొద్దిపాటి సమాచారంతో, వివిధ ఆంగ్ల విజ్ఞాన సర్వస్వాల్లోని వ్యాసాలతోడ్పాటుతో, భాషా విజ్ఞాన గ్రంథాల్లో స్థాలీ పులాక న్యాయంగావున్న స్థలనామ ప్రస్తావనలతో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయంనుంచీ రెడ్డిగారు తెప్పించిన "Alphabetical List of villages in the Taluks and Districts of Madras Presidency" సాయంతో "తెలుగు ఊర్ల పేర్లయందలి అనుబంధ రూపములు-

ఒక నమూనా పరిశీలన" అనే ప్రోత్సాహిక వ్యాసాన్ని రాసి S. V. University Oriental Research Institute Journal వారికి యిచ్చినాను. వారు గ్రాంథికంలో ప్రచురించినారు. అప్పటికింకా చిలుకూరి నారాయణరావుగారి అనంతపురం జిల్లా గ్రామనామాలపై అపూర్వ మీమాంసను కూడా చూడలేదు. (వివరాలకు చూడు పు. 57-60)

నా ఉత్సాహాన్ని దారిలో మళ్ళించేందుకు 1963 లో Full time research scholar గా చేర్చుకోడానికీ, పర్యవేక్షణ చేయడానికీ ఆచార్య రెడ్డిగారు ఒప్పుకున్నారు. 1963-70 మధ్యకాలానికి నెలకు రు. 250/- యు. జి. సి. స్కాలర్ షిప్‌ను శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం మంజూరు చేసింది. ఆ స్కాలర్ షిప్‌ను జీతం నష్టంమీద తీసుకోవడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాశాఖవారు ఒప్పుకొని రెండేళ్లు సెలవు మంజూరు చేసినారు. 1963 నవంబర్ 15, తెలుగు శాఖలో పరిశోధక విద్యార్థి గా చేరినాను. చేరినాకగానీ ఈ పరిశోధనలోని సమస్యలు అర్థంకాలేదు. ఈ విషయం లోతు అవగతం కాలేదు. ఊళ్లపేళ్లు పరిశోధనాంశమేమిటి అనే చిన్న చూపు చూసేవాళ్లమధ్య ఈ విషయంమీద వచ్చిన గ్రంథాలనూ, వ్యాసాలనూ దొరికిన మేరకు తిరగవేసినాను.

ఎస్. కర్ల్ ఉత్తర్ ప్రదేశ్‌లోని షహ్రాన్‌పూరు స్థలనామాలమీద పరిశోధన చేసినాడని, అతని సిద్ధాంత వ్యాసం ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయంలో వుందని డా. జాస్తి సూర్యనారాయణగారు తెలిపితే దాన్ని తెప్పించుకొని చూసినాను.

ఊర్లపేర్ల పరిశోధనలో మూడు ప్రధాన సమస్యలున్నాయని తెలిసింది. నానారకాల ప్రభుత్వ రికార్డులూ, జిల్లా గెజిటీర్లూ, మాన్యువల్లూ, సర్వేమ్యాపుల నుంచీ వూర్లపేర్లను సేకరించడం ఒక సమస్య అనీ, శాసనాలూ, మెకంజీ కైఫీయతులవంటి చారిత్రక పత్రాలలోని ఈనాటి ఊర్లపేర్ల చారిత్రక రూపాలను సేకరించడం, గుర్తించడం, ఎడిట్ చేయడం, పరిశోధనకు సామగ్రిని సిద్ధంచేయడం (వివరాలకు చూడండి పు. 15) రెండో సమస్య అనీ, ఊర్లపేర్ల వివరణకు సంబంధించిన రచనా ప్రణాళికను(Methodology)రూపొందించుకోవడం మూడవ సమస్య అనీ తెలిసింది.

మొదట రాయలసీమ జిల్లాలలోని ఊర్లపేర్లన్నిటిని సేకరించి పరిశీలిస్తే బావుంటుందని అనుకున్నాము. నమూనాకు కడపజిల్లాని ఆయా తాలూకా కేంద్రాలు చెడతిరిగి, కలెక్టరు కార్యాలయం ప్రదక్షిణచేసి వివిధ రికార్డులనుండీ రెవెన్యూ

గ్రామాల లిస్టులు సంపాదించి, వాటికి మజరా గ్రామాలుకూడా వున్నాయని తెలుసుకొని వాటి సేకరణకు దిగేవేళకు ఒక జిల్లాలోని ఊర్ల పేర్లను నిర్దుష్టంగా, సమగ్రంగా సేకరించడమే బ్రహ్మప్రళయమని తెలిసింది. కడపజిల్లాకు పరిమితం చేసుకోమని ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తిగారు ఈ దశలో సలహా యిచ్చినారు.

కడప జిల్లా ఊర్లపేర్ల సేకరణ యజ్ఞంలో ఎదురయిన సమస్యలు వొకటి రెండూ కావు (వివరాలకు చూడండి పు. 12-14. గ్రామనామ సేకరణ: కొన్ని సమస్యలు). దురదృష్టం కొద్ది బ్రిటిష్ పరిపాలనా పద్ధతులే యింకా కొనసాగుతూ వుండడంవల్ల సర్వవ్యవహారాలకూ ప్రమాణం రెవెన్యూ గ్రామమే. ఒక రెవెన్యూ గ్రామం నేడు నిర్మానుష్యమైనా (బేచరాకు); 50 లోపు జనాభా మాత్రమే కలిగి వున్నా, వాటికింద వుండే మజరా గ్రామాలకంటే సర్వవిధాలా చిన్నవైనా, పరిపాలనా వ్యవస్థలో రెవెన్యూ గ్రామాలకు ప్రతిపత్తి వుంది; మజరా గ్రామాలకు అస్తిత్వం లేదు. నిజానికి గణాంక వివరాల దృష్ట్యా ప్రతి వూరూ ముఖ్యమైందని గుర్తించినపుడే, నైసర్గిక స్థితిగతులూ, పౌర వ్యవహారాలూ, విద్యావైద్య సాంస్కృతిక విశేషాలూ, వ్యాపార వాణిజ్య పారిశ్రామిక బేంకింగ్ సౌకర్యాలూ, మతకుల వృత్తి విభజనకు సంబంధించిన జనాభా వివరాలూ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలూ - వీటి విషయంలో ప్రతి వూరును పరిగణనలోనికి తీసుకోవలసిన అవసరం గుర్తించినపుడే, వూర్లపేర్లను వేటినీ వదలకుండా ప్రాంతీయ భాషలో ప్రాంతీయోచ్చారణకు అనుగుణంగా రాసి, ఇంగ్లీషులో లేఖన చిహ్నాలతో గుర్తించి ఊర్లపేర్ల పట్టికలు ప్రతి జిల్లాకూ తయారుచేసి నప్పుడే, వూర్లపేర్లకు పరిపాలనలోనూ, పరిశోధనలోనూ ఒక గౌరవం ఏర్పడుతుంది. ఒక జిల్లాలోని రెవెన్యూ గ్రామాలనూ, వాటి కింద వుండే మజరా గ్రామాలనూ నిర్దుష్టంగా, సమగ్రంగా సేకరించి ప్రచురించడం పరిపాలనా నిర్వహణకూ, ప్రతి గ్రామాభివృద్ధి పర్యవేక్షణకూ, గ్రామ సామాజిక ఆర్థిక పరమైన సర్వేలకూ (Village Socio - Economic Surveys) ఎంత సహాయమో చెప్పలేము. వుదాహరణకు షెడ్యూల్డు కులాలూ, తెగలూ నివసించే మాలవాడలూ, మాదిగపల్లెలూ, కురవపల్లెలూ, ఎరికెలబిడాలూ, సుగాలీ పల్లెలూ ఏ ఏ రెవిన్యూ గ్రామాలకింద ఎన్నెన్ని వున్నాయో, ఒక్కొక్క తాలూకాలో ఎన్నెన్ని వున్నాయో, మొత్తం జిల్లాలో ఎన్నెన్ని వున్నాయో, అవి ఏవేవో, స్పష్టంగా వాటికి చెందిన అధికారికమైన రికార్డు వున్నప్పుడే వాటి అభివృద్ధి పర్యవేక్షణ సులభతరమవుతుంది. వాటిసామాజికార్థికపరమైన సర్వేలు నిర్దుష్టంగా, సమగ్రంగా జరుగుతాయి. ప్రభుత్వ విధానాల అమలు సమర్థవంతంగా ఊరూరా జరుగుతుంది.

ఈ విధమైన దృష్టి వూర్ల పేర్ల పట్ల యింతవరకు లేకపోవడం వల్లనే వాటి సేకరణ నేడు భగీరథ ప్రయత్నంగా తయారయింది.

వూర్ల పేర్ల సేకరణ ఒక ఎత్తయితే వాటి ఎడిటింగ్ మరొక ఎత్తు. అది జరిగాక రచనా ప్రణాళిక రూపొందించుకోవడం మరొక ఎత్తు. కడప వూర్ల పేర్ల సేకరణకు రెండేళ్లు పడితే, ఎడిటింగ్‌కు ఏడాది పట్టింది. రచనా ప్రణాళిక రూపొందించుకోవడానికీ, గ్రంథరచన చేయడానికీ మరో మూడేళ్లు పట్టింది. 1974 సెప్టెంబరుకు గానీ గ్రంథరచన పూర్తి కాలేదు. **English Place Name Society (London) American Name Society (Potsdam. U.S.A); International Onomastic Institute (Leuven, Belgium)** లతోనూ పాశ్చాత్య స్థలనామవేత్తలతోనూ వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపిన తర్వాత గానీ, వారి నుంచీ స్థలనామ పరిశోధనా పద్ధతులు తెలుసుకొన్న తర్వాతగానీ, పూనా దక్కన్ కళాశాల గ్రంథాలయం, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయం, కెనెమరా గ్రంథాలయం, మైసూరు ఎపిగ్రఫీ డిపార్ట్‌మెంట్ – వీటిలో ఈ పరిశోధనకు సంబంధించిన వివరాలూ, గ్రంథాలూ, పత్రికలూ గాలించిన తర్వాతగానీ ఈ నాటి వూర్ల పేర్లకు శాసనాల్లో వుండే వూర్ల పేర్లేవో సేకరించిన తర్వాత గానీ, వూర్ల పేర్ల విజ్ఞాన సర్వస్వాలైన వేలాది పుటల మెకంజీ కైఫీయతుల్లోని వూర్ల పేర్ల పుట్టు పూర్వోత్తరాలనూ, స్థలపురాణాలనూ పట్టుకొన్న తర్వాత గానీ, ప్రొ. కేల్కర్, డా. బూదరాజు రాధాకృష్ణ, డా. చేకూరి రామారావు; ప్రొ. దోణప్ప వంటి భాషా విజ్ఞానులతో సముఖంలో చర్చించడానికి ఆచార్య జి. ఎన్. రెడ్డి గారు అవకాశాలు కల్పించిన తర్వాతగానీ, అన్నిటికి మించి అడుగడుగునా సేకరించిన విషయాన్ని పరిశోధనలో శాస్త్రీయంగా వుపయోగించు కోవడంలో పరమచోదకశక్తిగా ఆచార్య జి. ఎన్. రెడ్డిగారు నిల్చిన తర్వాతగానీ ఒక రచనా ప్రణాళిక రూపొందించు కోవడం జరగలేదు; ఈ విషయం మీద ఒక స్థూలమైన శాస్త్రీయావగాహన ఏర్పరచుకోవడం సాధ్యం కాలేదు.

అప్పటికి తెలిసి వచ్చింది – ఏ పేర్లయినా ఆకాశం నుంచీ హఠాత్తుగా వూడి పడ్డవి కావనీ, మనుష్యుల పేర్లయినా, ఇంటిపేర్లయినా, స్థలాల పేర్లయినా, వూర్ల పేర్లయినా, వేల వందల సంవత్సరాల వివిధ సామాజిక స్థితిగతులకూ, అవసరాలకూ అనుగుణంగా యేర్పడినవనీ, ఒక భాష మాట్లాడే ప్రాంతంలోని భౌగోళిక నైసర్గిక పరిస్థితులనూ, ప్రజల మానసిక ప్రవృత్తులనూ, భాషా వ్యవస్థనూ, నాగరికతనూ, సాంఘిక రాజకీయ చరిత్రలనూ, సంస్కృతినీ పేర్లు ప్రతిబింబిస్తాయనీ, వాటి శబ్దార్థ పరిశీలనం ఒక శాస్త్రమనీ.

తెలుగు నిఘంటు రచనా ప్రణాళికలో ఊర్ల పేర్ల విలువను గుర్తించడం వల్లనే కీ. శే. వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి వంటి సాహిత్యవేత్త కూడా "గ్రామనామములను వివరించినవాడే సర్వజ్ఞుడు" అని అన్నారు (ఆంధ్రభాషా సర్వస్వ నియమ కతిపయములు, 1948, పు. 2) సర్వజ్ఞుడయినా కాకపోయినా భాషా విజ్ఞానం భూగోళ విజ్ఞానం, పురాతత్వ విజ్ఞానం, జానపదవిజ్ఞానం, చరిత్ర వంటి వివిధ సామాజిక శాస్త్రాలలో అంతో ఇంతో పరిచయం వున్నవాడు తప్ప వూర్ల పేర్లను వివరించలేడు.

పాశ్చాత్య దేశాల్లో వూర్ల పేర్ల సేకరణ వివరణే కాదు, మొత్తం పేర్ల సేకరణా, వివరణా బహుముఖంగా సాగుతున్నాయి. నామవ్యాకరణాలూ; నామ వ్యుత్పత్తి నిఘంటువులూ వెలువడుతున్నాయి. ప్రాచీన చరిత్ర పునర్నిర్మాణం జరుగుతోంది. అయితే ఇంతవరకు ఏ భారతీయ భాషల్లో కూడా నామవ్యాకరణాలు కానీ, వ్యుత్పత్తి నిఘంటువులు కానీ వెలువడలేదు.

భారతదేశంలో ఇంతవరకు ప్రత్యేకంగా స్థలనామాలపై వచ్చిన సిద్ధాంత వ్యాసాలు రెండు మూడుకు మించిలేవు. శబ్దపరిశీలనకూ అర్థ పరిశీలనకూ సమ ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, సామాజిక సాంస్కృతిక పరిశీలనకు సముచిత ప్రాధాన్యాన్ని యిచ్చిన సిద్ధాంతవ్యాసాలు కావు అవి. వ్యాకరణ భాగానికీ, వ్యుత్పత్తి నిఘంటు భాగానికీ సమన్వయ పథకం రూపొందించినవి కావు అవి. విశిష్టమూ, ప్రాచీనమూ అయిన మన చరిత్రను ప్రతిబింబించే వూర్ల పేర్ల పరిశోధనలో, వూర్ల పేర్ల నిష్పత్తీ, వ్యుత్పత్తీ ప్రధానమైనవి. అందుకే ప్రథమ ప్రయత్నంగా ఇటువంటి రచనా ప్రణాళిక రూపొందించబడింది. భారతీయ భాషల్లోనే ఈ ప్రణాళిక సమగ్రం కాకపోయినా, అపూర్వమైందనుకుంటాను.

గ్రంథరచనా ప్రణాళిక :

ఈ గ్రంథంలో రెండు భాగాలున్నాయి. మొదటిభాగం కడప జిల్లా ఊర్ల పేర్లకు సంబంధించిన వర్ణనాత్మక వ్యాకరణం. రెండవభాగం వ్యుత్పత్తి పరిశీలనాత్మకమైన ఊర్ల పేర్ల నిఘంటువు.

మొదటిభాగం: కడపజిల్లా గ్రామనామవర్ణనాత్మక వ్యాకరణం.

ఈ భాగంలో 9 అధ్యాయాలున్నాయి. మొదటి మూడు అధ్యాయాలైన 1. గ్రామనామ పరిశీలన – పరిమితీ ప్రయోజనాలు, 2. సంజ్ఞానామతత్వ సమస్య –

వర్గీకరణ, 3. స్థలనామ పరిశోధనా ప్రయోజనం - వికాసం, ఈ పరిశోధనకు పూర్వ రంగంగా ప్రతిపాదింపబడినాయి. డా. చేకూరి రామారావు వంటి వారు సంజ్ఞానామతత్వ సమస్య పరామర్శ చాదస్తమన్నా, ఆ విషయం మీద కూడా పరిశోధనావకాశాలున్నాయని తెల్పడానికీ, సంజ్ఞానామాల్లో పూర్ల పేర్ల ప్రసక్తిని నిరూపించడానికీ ఆ అధ్యాయం వ్రాయడం జరిగింది. తర్వాతి నాల్గు అధ్యాయాలూ కడప ఊర్ల పేర్ల వివరణాత్మక వ్యాకరణానికి సంబంధించినవి. అవి: 4. వర్ణ సమామ్నాయ పరిశీలన 5. సంధి పరిశీలన 6. రూప నిర్మాణపరిశీలన 7. వాక్య నిర్మాణపరిశీలన 8. అర్థ పరిశీలన. 9 వ అధ్యాయంలో కడప ఊర్ల పేర్లను బట్టి తెలియవచ్చిన భాషేతర విశేషాలు - నైసర్గిక, సాంస్కృతిక, చారిత్రక విశేషాలు - స్థూలంగా చర్చింపబడినాయి. ఒక ప్రత్యేక గ్రంథంగానే వ్రాయదగిన అధ్యాయం ఇది.

రెండవభాగం: కడప జిల్లా గ్రామనామ నిఘంటువు - వ్యుత్పత్తి పరిశీలనాత్మకం.

ఆంగ్లభాషలో స్థలనామ నిఘంటువులు రెండు మూడు వెలసినాయి. కాని యింత వరకు ఏ భారతీయ భాషల్లోనూ స్థలనామ నిఘంటువులు కాని, గ్రామనామ నిఘంటువులు కాని వెలువడ లేదు.

ఈ నిఘంటు నిర్మాణంలో ఆరోపాల నిర్ణయం ఒక ఎత్తైతే, వాటి వ్యుత్పత్తి వివరణ మరొక ఎత్తు. వ్యుత్పత్తి సహిత గ్రామనామ నిఘంటు నిర్మాణానికి భారతీయ భాషల్లోనే ఇది ప్రథమ ప్రయత్నం. ఆంగ్లభాషా స్థలనామ నిఘంటువులోని ఆధునిక కోశ నిర్మాణ సూత్రాలను సాధ్యమైనంత వరకు గ్రహించి, కడప వూర్ల పేర్ల వరకే పరిమితమైన ఈ నిఘంటువులో వాటిని సమన్వయించడం జరిగింది. ఇటువంటి సమన్వయంతో రూపొందించబడిన ఈ నిఘంటు నిర్మాణ పద్ధతి కొంత వరకు అపూర్వం కాబట్టి, ఇక ముందు తెలుగులో కానీ, ఇతర భారతీయ భాషల్లో కానీ కూర్పబడే గ్రామనామ నిఘంటువులకు లేదా స్థలనామ నిఘంటువులకు ఇది సహాయకారి కావచ్చు.

కడప ఊర్ల పేర్ల వ్యుత్పత్తి నిర్ణయంలో ప్రధానంగా ఈ క్రింది సూత్రాలను పాటించడమైంది.

1. వ్యుత్పత్తి నిరూపణలో నేటి పేర్లకు లభ్యమైన శాసనస్థ, గ్రంథస్థ రూపాలను కాలక్రమానుగతంగా సేకరించడం (ముఖ్యంగా 1790 ప్రాంతాలకు చెందిన

మెకంజీ కైఫీయతుల్లో పేజీలకు పేజీలున్న వూర్ల పేర్ల పుట్టుపూర్వోత్తరాలను, స్థలపురాణాలను సంక్షిప్తంగా ఇవ్వడం జరిగింది.)

2. వ్యుత్పత్తి నిర్ణయానికి చారిత్రక రూపాల ప్రాధాన్యం యెంతయినా వుంది. కానీ వాటిలో లేఖక ప్రమాదాలు, కృతక ప్రామాణికాలు, కురూపాలూ, లోకనిరుక్తికి అనువైన శాబ్దిక వ్యభిచారమూ వుండవచ్చు.

(అ) లేఖక ప్రమాదానికి ఉదా: చూ. ఆగో. అగుదూరు శా. రూ. అచుడూరు. 1544 AR 1945-46, B 111.

(ఆ) కృతక ప్రామాణికానికి ఉదా: ఇబ్రహీంపురం F. F. విభరాంపురం.

(ఇ) కురూపానికి ఉదా: మా. ఆగో. కొమంతరాజపురం.

(ఈ) లోక నిరుక్తికి ఉదా: మా. ఆగో. అత్తిరాల: మెకం. హత్యరాల. ఈ విధమైన ప్రభావాలకు లోనైన వూర్ల పేర్ల వ్యుత్పత్తి నిర్ణయంలో చారిత్రక రూపాలను బహు జాగ్రత్తగా గ్రహించవలసి వుంటుంది.

3. చారిత్రక రూపాల ప్రమేయం లేకుండానే కేవలం ఈనాటి వాడుకలోవున్న వూర్ల పేర్ల రూపాలనుబట్టి వ్యుత్పత్తి నిర్ణయం చేయవచ్చు. కడప, కమలాపురం, రాజంపేట; కృష్ణాపురంవంటి ఊర్ల పేర్ల వ్యుత్పత్తి నిర్ణయం కష్టమేమీకాదు. కానీ - అపి; - ఊరు; ఓలు; కొమెర్ల; - దెన; మడక; - మెల; - మళ్ళ; - యం; - రాల వంటి ద్వితీయావయవాలతోవున్న పొత్తపి; చిలంకూరు; తక్కోలు; చిన్నకొమెర్ల; అలిదెన; ఇడమడక; అనిమెల; కలమళ్ళ; పెద్ద ముడియం; అత్తిరాల వంటి ఊర్ల పేర్లకు అర్థం చెప్పాలంటే నాటి ఒకప్పటి వాడుక రూపాలు అంటే చారిత్రక రూపాలు తప్పనిసరిగా అవసరమవుతాయి. అయితే ప్రాచీన శాసన సంపదను పరిరక్షించుకోలేని మనం; దొరికిన శాసన సంపదను ఇంకా ప్రచురించలేని మనం అన్ని గ్రామాలకూ చారిత్రక రూపాలను సంపాదించలేము. ఈ నిఘంటువులోని 3403 ఊర్లలో 752 ఊర్లకుమాత్రమే చారిత్రక రూపాలు లభించినాయి. కడపజిల్లాలోని వందలాది శాసనాలూ ప్రచురితమైతే మరికొన్ని చారిత్రక రూపాలు లభించవచ్చు.

4. అయితే చారిత్రక రూపాలున్నా కొన్నిచోట్ల వాటి వ్యుత్పత్తి నిర్ణయం సులభంకాదు. అటువంటి సందర్భాల్లో వ్యుత్పత్తి నిర్ణయానికి సగోత్ర రూపాల (Cognate forms) తులనాత్మక పరిశీలనయే శాస్త్రీయం. ఈ

గ్రంథంలో సగోత్ర రూపాలను దాదాపు అన్ని వూర్ల పేర్ల పదాల వివరణకూ ఇవ్వడమైంది. ముఖ్యంగా సగోత్ర రూపాల అవసరాన్ని అనిమెల, పొడదుర్తి; హనుమనగుత్తి వంటి వూర్ల పేర్ల వ్యుత్పత్తి నిరూపణలో చూడవచ్చు.

5. వ్యుత్పత్తి నిర్ణయంలో ఆయా వూర్లకు సంబంధించిన నైసర్గిక పరిజ్ఞానంకూడా అవసరమవుతుంది. సర్వే మ్యాపులవల్ల ఒక వూరి భౌగోళిక పరిసరాలు తెలుస్తాయి. ఒక వూరు ఏటిగట్టున వుందో, కొండపక్కన వుందో, అడవిమధ్య వుందో మొదలైన పరిసరాల వివరాలు వూర్ల పేర్ల పుట్టుకను నిరూపించేందుకు తోడ్పడతాయి. ఉదాహరణకు వెలుదుర్తి; పొడదుర్తి; పోట్లదుర్తి; హనుమనగుత్తి గ్రామాల్లోని తుర్తి అనే మాటకు కొండవాగు అని అర్థం. ఈ వూర్లన్నీ నదిగట్టునే వుండడం అర్థ నిర్ణయానికి సాయపడుతుంది. కోడూరులోని కోడు అనే పదానికి కొండకొన, ఊరిదరి నీటిపల్లమూ అనే అర్థాలున్నాయి. సరైన అర్థం నిరూపించడానికి అవి వున్న నైసర్గిక పరిసరాలు పరిశీలించడమే. కోడూరు అనే పేరుగల ఊర్లన్నీ వాగులపక్క వూర్లే. (చూడండి ఖ). 246• ఆరో. 945 నుండి 948.)

6. నిఘంటువులో అస్పష్ట నామబంధాలుగా పేర్కొనబడిన దాదాపు 90 వూర్ల పేర్ల వ్యుత్పత్తులను ఊహించడం సాహసమే కానీ, శాస్త్రీయంకాదు కాబట్టి అటువంటివాటిని వివరించలేదు. ముఖ్యంగా – ఆల; – ఏల; – ఊట్ల ద్వితీయావయవంగా కలిగిన మల్లేల, దుద్యాల; కల్వటాల; పైడేల, కల్లుట్ల వంటి వూర్ల పేర్లకు చారిత్రక రూపాలు తగినన్ని లభించకపోవడమే, సగోత్ర రూపాలు మృగ్యం కావడమే వాటిని అస్పష్టంగా పేర్కొనడానికి కారణాలు.

నిఘంటు నిర్మాణ విధానం :

1. ఇది కడప జిల్లాలోని 3403 గ్రామాలకు అకారాది నిఘంటువు. గ్రామ నామాలు ప్రధానారోపాలు. అవి సంఖ్యాక్రమ పూర్వకాలు.

2. గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలైన – అగ్రహారం; అబాదు; –ఊరు; –పల్లె మొదలైనవాటిని ప్రధానారోపాలనుంచి ప్రత్యేకించి నిఘంటువులో అనుబంధ భాగంగా అకారాది క్రమంలో 1 నుండి 89 వరకు సంఖ్యాక్రమ పూర్వకంగా కూర్చడమైంది.

3. ప్రధానారోపమైన గ్రామనామానికి పరంలో సంక్షిప్త సంకేతంలో తాలూకా పేరు; దాని పక్కన జనాభాశాఖ (census department) వారి తాలూకా పటాల్లో (Taluk maps) గుర్తించబడ్డ గ్రామ సంఖ్యా సంకేతం (Village code number).

వరుస సంఖ్య ఊరిపేరు సంఖ్యాసంకేతం.
ఉదా : 67. అనంతరాజుపేట రాజం. 134

తాలూకాపటాల్లో సంఖ్యాసంకేతాలు ప్రధానగ్రామాల (Main Villages/ Revenue Villages) కేగాని, మజరా గ్రామాలకు లేవు. ఒక ప్రధాన గ్రామానికి చెందిన మజరా గ్రామాల (Hamlets) ను ఆ ప్రధాన గ్రామ సంఖ్యా సంకేతానికి పైభాగంలో + గుర్తుతో ఈ నిఘంటువులో సూచించడమైంది.

వరుససంఖ్య ఊరిపేరు మజరాసంఖ్యాసంకేతం
ఉదా: 294. ఎగువపల్లె రాజం.134+ (అనంతరాజపేట కింది మజరాగ్రామం
1659. తూర్పుపల్లె రాజం. 134+ ...

4. గ్రామసంఖ్యా సంకేతం తర్వాత నిలువుగీత కుండలీకరణాల్లో (Square brackets) ప్రధానారోపానికి సంబంధించిన లభించిన శాసన రూపాలు లేదా మెకంజీ కైఫీయతులు (మెకం.) మొదలైన వాటిలోని గ్రంథస్థ రూపాలు ఇవ్వడమైంది. శాసన రూపాల పక్కన సంఖ్యలు, శాసనకాలాన్ని (క్రీ.శ.లో) శాసనాకర (Source of the inscription) పరంగా శాసనకాలం, శాసన సంపుటి, శాసనసంఖ్య, శాసనంలోని వాక్యసంఖ్యల వివరాలను తెలియజేస్తాయి. మెకం. పక్కనున్న సంఖ్యలు మెకంజీ సంపుటాలకు చెందిన స్థానిక చరిత్ర నెంబరును (Local Record number) పుట సంఖ్యలను సూచిస్తాయి.

ఉదా: అత్తిరాల రాజం. 42 అత్తిరేవుల 971 EXVIII-12-70-3, అరతు రేవుల 1279 SII.X. 448—31......... అరతురేవుల మెకం. 1134_169.

5. పై వివరణ తర్వాత ప్రధానారోపానికి ఏవైనా పర్యాయనామాలు / నామాంతరాలు (పర్యా. / నామా.), కృతకవ్యుత్పత్తి / లోకనిరుక్తి (Folk-etymology) రూపాలు ఉంటే వాటిని కూడా ఇవ్వడమైంది.

6. ప్రధానారోపం యొక్క కారక నిర్మాణ వర్గీకరణను సూచించే ఈ కింది మూడు సంక్షిప్త సంకేతాల్లో ఏదో ఒకటి తర్వాత ఉంటుంది. సంబ. నామ బం; స్థలా. నామబం; వి. బం.

7. ప్రధానారోపమైన గ్రామం అర్థదృష్ట్యా ఏ విభజనకు చెందుతుందో – వృక్ష సూచి; జంతుసూచి;వ్యక్తినామసూచి మొదలైనవి తెలిపే మాట (**Semantic category**) కారక నిర్మాణ వర్గీకరణ తర్వాత ఉంటుంది.

నిఘంటు భాగంలో సామాన్యనామ సూచకంగా పేర్కొన్న గ్రామనామా లను అనుబంధ భాగంలో ఆయా ద్వితీయావయనాల కింద అర్థదృష్ట్యా వర్గీకరించి వాటి ఆవృత్తి కూడా తెల్పడమైంది.

8. పై వివరాలను అనుసరించి ప్రధానారోపం యొక్క అవయవవిభజన, వ్యుత్పత్తి వివరణ ఉంటాయి.

9. గ్రామనామ చరిత్ర, లోకనిరుక్తి, ఇతర సాంస్కృతిక విశేషాలు ఏవైనా ఉంటే వాటిని చివర వివరించడమైంది.

10. ఈ నిఘంటువుకు అనుబంధంగా ఉన్న గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలలో ఆరోపానికి పరంలో అర్థదృష్ట్యా చేసిన వర్గీకరణ, వ్యుత్పత్తి వివరాలు, శాసనరూపాలు (శా.రూ) ఉంటే కాలక్రమంలో వాటి ఏర్పాటు, ఆ అనుబంధం ఆరోపాల ఆవృత్తి (**frequency**), వాటి వర్గీకరణ, మొద లైన వివరాలు ఉదాహరణంగా ఉంటాయి. ఈ పరిశోధనా గ్రంథ ప్రణా ళికకు, రచనకు సంబంధించి చివరగా ఒక్కమాట!

ఈ గ్రంథం అచ్చులో వుండగా ఆప్తుడూ, ప్రాచీన పత్రాల పురాతత్త్వ వేత్తా 'బంగోరె', బ్రాన్‌ఫిల్ (**R. B. Branfill**) వ్యాసం మాకాపీ యిస్తూ **On the Name of Places in Tanjore** అనే 1879 లో **Madras journal of Literature and Science** లో అచ్చయిన యాభై పుటల వ్యాసం **Xerox** ప్రతిని తెచ్చి యిచ్చినారు. స్థలనామ పరిశోధనపై ఇంతవరకు ప్రమురితమైన వుపయుక్త గ్రంథాలనూ, వ్యాసాలనూ దాదాపు క్షుణ్ణంగా పరిశీలించినాననుకుంటున్న నేను (చూ. **Bibliography on onomastics**) ఆ వ్యాసాన్ని బంగోరె ఆవిష్కరిం చేంతవరకు చూల్లేదు. బహుశా చూచివుంటే ఈ గ్రంథ రచనకు ఆరేళ్లు పట్టివుండేది కాదు; 9 వ అధ్యాయాన్ని – మరింత విపులంగా, లోతుగా రాయడం జరిగి

వుండేది. తంజావూరు జిల్లాలో 1877-78 మధ్యకాలంలో "Madras coast Series of the Great Trignometrical Survery of India" లో పాల్గొంటూ, జిల్లాలోని స్థలనామాలను ప్రాంతీయ భాషోచ్చారణా విధేయంగా ఇంగ్లీషులో లేఖన చిహ్నాలతో రాసుకొని, కావేరీతీర స్థలనామాల ద్వారా వెల్లడయ్యే నీటి పారుదల; వ్యవసాయం; భౌగోళిక స్థితిగతులూ; పర్వత ప్రాంతాలూ, తటాకాలూ లేని స్థితి; బ్రాహ్మణ కులాధిక్యతా, నాగపూజ, వృక్షపూజ, రాజకీయ చరిత్రా, వృక్ష జంతుసంపదా మొదలైన సాంస్కృతిక విశేషాలను వివరించడమే కాకుండా వాటి వ్యుత్పత్తి పరిశీలన జాగ్రత్తగా చేస్తూ వ్యాసం రాయడం నిజానికి ఆ రోజుల్లో అపూర్వమైన విషయం. ఆ వ్యాస ప్రభావమే తర్వాతి పరిశోధకులపై బలీయంగా పడివుంటే దాక్షిణాత్య భాషల్లో స్థలనామ పరిశోధన లేదా వూర్ల పేర్ల పరిశోధన యింతటి బాల్యావస్థలో వుండివుండేదికాదు. మనవాళ్లు ఇటీవల ప్రచురించిన తాలూకా సర్వేపటాల్లో ఇంగ్లీషులోవున్న వూర్ల పేర్లు తప్పుల తడకలతో వుండివుండేవికావు. నిర్దుష్టమైన సమగ్ర స్థలనామ సేకరణకూడా జరిగివుండేదేమో!

పేర్ల సేకరణలో లేఖన ప్రామాణికతనుగూర్చి; వాటి అర్థ వివరణనూ గూర్చి బ్రాన్‌ఫీల్ అభిప్రాయాలూ ఈనాటికీ ఎంత ఆలోచనాత్మకంగా, ఆచరణీయంగా వున్నాయో ఊర్ల పేర్లను వాడే పరిపాలనా సిబ్బంది, పరిశోధక మేధావులూ గమనించాలి:

"My prime object was to find out by personal inquiry on the spot the correct vernacular form of all the names of places that I must submit to the Surveyor General for publication on the charts and records of the work. The list comprises, therefore, the names of all the survey stations, the topographical features of the ground mentioned in describing them, the surrounding villages, and the divisions of the district to which they belong. A few other names of interest met with are also included. The remarks and etymologies here offered must be regarded as crude suggestions by the way, and not as having any pretensions to scholarship or independent research. They are simply a desultory collection made by a travelling official in a certain locality, during a busy tour of a few months".

"The English seem peculiarly unhappy in their rendering of Indian proper names. Most of them would perhaps admit so much, but yet be quite averse to learn and adopt any system of

transliteration or orthography by which alone the stigma may be removed. The earlier sheets of the engraved map of the country—the Indian Atlas—are covered with irregularities of orthography and mistaken, many of them misleading and often extremely ludicrous. Some of them are due to the ignorance of the engraver in London and the bad writing of the manuscript, but had there been any uniform or acknowledged system of orthography, the copyist might have detected the errors or idiosyncrasies of the writer instead of perpetuating them, especially if he had possessed lists for reference, such as is here offered, only properly completed and corrected. The Government has now determined to adopt a system, and if it will adhere to it and carry it out consistently in all official publications and departments, the coming generation will fail into the way of it insensibly and with greater ease (?) than the present and past generations have enjoyed in acquiring the unsystematic practice hitherto current, so that we may now hope that the literature of the future will be free from the blunders and irregularities that now disgrace that of the past and so puzzle the new-comer and the foreigner. An attempt has been made in this paper to carry out the approved system of transliteration, but the first gazette of the Madras Government on the subject (date 2‹th August 1878) was so lamentably defective that its application to Tamil names was very uncertain, and even the amended publication in a new and revised gazette leaves much to be desired".

"Besides obtaining the correct form of each name and so helping to improve our maps, I thought that such a list as this might prove of some use to the gazetteer (compiler) and historical writer, and of interest to the traveller, the ethnological inquirer, the ordinary reader and writer, and most of all to the mapmaker; also to any one else curious in such matters, as throwing light on the history and circumstances of the inhabitants on the physical features of the country they dwell in, the language they speak, and the race they belong to".

"All proper names were, or were originally derived from, words or sounds having a meaning; but process of time and the long continued wear and tear of familiar use have rubbed off the corners that were rough to the tongue, and have run together the

liquid parts that most easily coalesced. With the original form the meaning has also been lost, and it is generally very difficult, often impossible, to discover them. Still local circumstances and traditions occasionally point to the true etymology whence the original form may be approximately reconstructed or fairly guessed at ; but there is a very general impression that the tradition itself has been often invented to account for the name. It is not, therefore, to be supposed that the names here given and their etymology are correct ; but they may be accepted as the current local usage and traditional explanation as given by the village elders questioned on the subject. Their answers were sometimes contradictory ; some declaring the name had no root meaning whatever, nor even had any, but was simply the proper name which they and their forefathers had uses from the very beginning ; whilst others were as quick in giving a ready-made derivation or explanation of which several were frequently forthcoming for the same name. A few only here and there offered a reasonable origin, explaning the gradual corruptions and contradictions that the name in question had undergone, and appealling to the authority of existing or well-known facts, or to history that could be consulted for confirmation. These were perhaps the modern instances upon which also further light was to be had from the Sanskrit name of the village temple or name of the local deity, to whom its chief shrine was dedicated, as told in the Sthalapurana or local history."

"The evidence of persons from adjacent villages was often taken, and the name itself was taken down in the vernacular (Tamil) on the spot in the handwriting of a resident who could write, usually the headman (Maniyakaran), the Chief Village Officer (Munsif), or the Village Accountant (Kanakkapillai)".

"I have prefaced the list of place-names with a few general remarks upon the results I have arrived at, and have appended a classified tabular statement of the characteristic adjuncts of the proper names. This is followed by some notes on the onomatology of the South Tanjore country beyond the Kaveri delta, gathered from the lists that were made during my absence from India in 1876-77, and though I did not visit that part of the country myself, I have reason to believe they may be relied on as correct so far as they go".

"Finally I have added a classified list of the common appellative adjuncts to the proper names of places usually met with in the Tamil country, with their signification so far as I have been able to learn it." (Branfill, 1879, P. 43-45)."

ఈ రంగంలో ముమ్ముందు జరగవలసిన కృషి :

పాశ్చాత్యదేశాల్లో మనుష్యుల పేర్ల మీదా, ఇంటి పేర్ల మీదా, స్థలాల పేర్ల మీదా; వూర్ల పేర్ల మీదా; అన్నిరకాల పేర్ల మీదా గణనీయమైన పరిశోధన సాగుతోంది. (వివరాలకు చూడండి పు. 39-46). వారి కృషితో పోలిస్తే మన పరిశోధనలు ఒక ఆరంభం మాత్రమే.

ఒక ఉపఖండపు పరిమాణం కలిగి, సంకీర్ణమూ, వైవిధ్య సంపన్నమూ అయిన వివిధ భాషావర్ణకుల వ్యవస్థలకు నిలయమైన భారతదేశపు స్థలనామాలు అత్యంత ప్రాచీన చరిత్రను, సంస్కృతిని వెల్లడిస్తాయి.

ద్రావిడ భాషలకు చెందిన తెలుగు వూర్ల పేర్లను సంపూర్ణంగా జిల్లాలవారీగా సేకరించి చారిత్రక సాంస్కృతిక దృక్పథంనుండి, సామాజిక భాషా దృక్పథం నుండీ; వ్యుత్పత్తి దృక్పథంనుండి వివరిస్తే; వూర్ల పేర్లలోని ప్రథమ ద్వితీయావయవాల వ్యాప్తి, ఆ వృత్తులను పరిశీలిస్తే, ప్రజల వలసలకూ, జాతుల పరస్పర సంపర్కానికీ, సాంఘిక రాజకీయ మత కుల వ్యవస్థాది స్థితిగతులకూ సంబంధించిన అపూర్వాంశాలెన్నో తెలుస్తాయి. ఒకేరకం పేర్లు వివిధ ప్రాంతాల్లో ఎందుకు ప్రవర్తిల్లినాయో అందుకు కారణాలు తెలుస్తాయి. - అపి; - ఆల; - ఊరు; - పాడు; ముడిపి; - సాల వంటి గ్రామనామానామ ద్వితీయావయవాలున్న వూర్ల పేర్లను ఒక జిల్లాలోని వాటిని మాత్రమే ఆధారంగా తీసుకొని వివరించడం సాధ్యంకాకుండా పోతోంది కాబట్టి, ఇతర జిల్లాలలోని అటువంటి వూర్ల పేర్లూ, వాటి చారిత్రక రూపాల సాయంతో వివరించడం సాధ్యంకావచ్చు. ఊర్ల పేర్లు ఏ విధంగా కాలానుగుణంగా రూపొందనాయో, వాటి వికాసక్రమాన్ని, తద్వారా తెలిసే నాగరికతా వికాసక్రమాన్ని వివరించవచ్చు. - ఊరు వంటి ఒక్కొక్క ద్వితీయావయవంమీద ఏర్పడిన వూర్ల పేర్ల పరిశీలన చేయవచ్చు. సంపూర్ణ స్థలనామాల సర్వ వున్ముఖంగా ఇలాంటి పరిశోధనలు జరిగినపుడు మన ప్రాచీనచరిత్ర పునర్నిర్మాణం సాధ్యమవుతుంది.

పాఠకులకు క్షమాపణ :

ఈ గ్రంథంవల్ల మామూలు పాఠకునికి తాను వాడే వూర్ల పేర్ల గొప్పదనం తెలియకపోవచ్చు - విషయాన్ని మరీ సాంకేతికంగా వివరించడం జరిగింది కాబట్టి.

ఊహా తెలియగల పాఠకులు నిఘంటువులో నేనిచ్చిన కొన్ని వ్యుత్పత్తులతో అంగీక
రించకపోవచ్చు. ప్రథమ ప్రయత్నం కాబట్టి సేకరణలో, వివరణలో కొన్ని లోపాలు
దొర్లివుండవచ్చు. అచ్చు కావడానికి దాదాపు సంవత్సరం పడుతుందని ముందే తెలిసి
వుంటే గ్రంథాన్ని Revise చేసివుండేవాన్ని. ఏమైనా మామూలు పాఠకులకుకూడా
వూర్ల పేర్లను గురించి పాపులర్‌గా తెలిపే గ్రంథాల రాకకు ఈ గ్రంథం తోడ్పడు
తుందనే విశ్వాసంతో, తెలుగువాడికి తెలుగుపేర్ల విలువ తెల్పే పరిశోధక గ్రంథాల
రచనకు ఈ గ్రంథం వూపు యిస్తుందనే విశ్వాసంతో మీ ముందుంచుతున్నాను.

ఇలాంటి గ్రంథాలను తప్పులేకుండా ముద్రించే స్థితికి మన ముద్రణాలయాలు
యింకా సాంకేతికంగా ఎదగలేదు. తప్పొప్పుల పట్టికలో సైతం తప్పుల్ని చేర్చగల
పరిస్థితులు ప్రెస్సుల్లో వున్నాయి. ఈ గ్రంథం ముద్రారాక్షసాలకు అపవాదం కాదు.
అందునా రచయిత ఒకచోట, ప్రెస్సు మరొకచోట దూరంలో వున్నపుడు అప
వాదం అసలేకాదు.

కృతజ్ఞతాంజలి :

1959-61 మధ్యకాలంలో ఎం. ఏ. విద్యార్థిగావున్న రోజులనుండీ ఈనాటి
వరకూ విద్యా విషయాల్లో మార్గదర్శకులుగా; వైయక్తిక జీవితంలో ఆత్మబంధువుగా
వుంటూ; ఈ గ్రంథాన్ని పలికించడమే కాకుండా ప్రస్తావన కూర్చి ఈ గ్రంథా
నికీ, విషయానికీ ఎనలేని విలువను సంతరింప చేసిన గురువర్యులు, ఆత్మీయులు ఆచార్య
జి. ఎన్. రెడ్డిగారి ఋణం మాటలతో తీరేదికాదు. వారికి నా కృతజ్ఞతాసుమాంజలి.

పరిపాలనలో వూర్ల పేర్ల ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించి; కడపజిల్లా సామాజిక
సాంస్కృతిక వికాసానికి ఉడతాభక్తిగా తోడ్పడే యీ రచన ప్రచు
రణకు నోచుకావాలని; గ్రంథ ప్రచురణకు ప్రకాశం శతజయంత్యుత్సవ సమితి
నుండి రు. 5000/- ఋణం మంజూరుచేసి ముందు మాటను అభిమానంతో వ్రాసి
యిచ్చిన సాహితీ ప్రియులూ; సుమనస్కులూ; వినూత్న పథకనిర్మాణ దక్షులూ కడప
జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ పి. ఎల్. సంజీవరెడ్డిగారికి నా కృతజ్ఞతా పూర్వక ధన్య
వాదాలు. వారి సాయమే లేకపోతే పెద్ద పెట్టుబడి అవసరమైన ఈ గ్రంథ
ముద్రణ జరిగి వుండేది కాదు.

పరిశోధనా పద్ధతులు తెలీక చీకట్లో కొట్టుమిట్టాడుతున్న రోజుల్లో
పాశ్చాత్య స్థలనామ పరిశోధనకు సంబంధించిన వ్యాసాలనూ, కొన్ని పుస్తకాలనూ
పంపి, వుత్తరాల ద్వారా ఎన్నో నూతన పరిశోధనాంశాలను అందించిన ఈ క్రింది
పాశ్చాత్య స్థలనామ వేత్తలను ఈ సందర్భంలో స్మరించకుండా వుండలేను.

1. Kelsie B. Harder, Executive Secretary, American Name Society, Potsdam, U.S.A.
2. Prof. Francis Lee Utley, English Department, Ohio State University, U.S.A.
3. Prof. G. R. Stewart, California University, U.S.A.
4. Prof. H. Draye, Secretary General, International Centre of Onomastics, Louvain (Belgium).
5. Dr. K. I. Sandred, English Department, University of Uppsala, Sweden.
6. Prof. Dr. J. Mcn. Dodgson, Hon. Secretary, English Place Name Society, London.

ఈ గ్రంథరచనా సందర్భంలో చక్కటి సూచనలిచ్చి, ఈ గ్రంథ ముఖ పత్ర కల్పన చేసిన స్నిగ్ధమిత్రులు శ్రీ పి. సి. నరసింహారెడ్డి గారికి నా కృతజ్ఞతలు. అలాగే అమూల్యమైన సూచనలిచ్చిన డా. బూదరాజు రాధాకృష్ణగారికీ, ఊర్లపేర్ల Indexing లో సాయపడిన డా. నిర్మల, కె. శ్రీనివాసులుశెట్టి, జవాద్ హుస్సేన్ లకు నా ధన్యవాదాలు. ఊర్లపేర్ల సేకరణలో తోడ్పడిన ఆయా అధికారులకూ, మిత్రులకూ నా వందనాలు.

ఈ గ్రంథ ముద్రణ జరిగి తీరాలని భావించి తోడ్పడిన మిత్రుడూ, శ్రీరామా ఫిలాసఫీ కడప కళాశాల తెలుగు ఉపన్యాసకుడు ఎం. లచ్చప్పకూ; కడప మునిసిపల్ కమీషనర్ శ్రీ రమణారెడ్డిగారికీ, శ్రీ జానమద్ది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారికీ, తదితర కడప ఆత్మీయులకూ; ఈ గ్రంథముద్రణా భూభారాన్ని దిగ్గజాల్లాగా భరించిన ప్రియ మిత్రులు డా. నాగయ్య; 'బంగోరె'లకూ; ఋణ సహాయకులకూ నా ధన్యవాదాలు.

కడపజిల్లా పటాన్ని శ్రమకోర్చి తయారుచేయించిన ప్రొ. బాలక్రిష్ణారెడ్డి (జాగ్రఫీశాఖ, ఎస్. వి. యూనివర్సిటీ) గారికీ, పటాన్ని రూపొందించిన వారి శాఖ లోని డ్రాఫ్ట్స్‌మన్, కార్టోగ్రాఫర్ శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసులుకు నా కృతజ్ఞతలు.

'ఆంధ్రకేసరి' టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు బ్లాకును దయతో ఇచ్చిన ఎమెస్కో అధిపతి శ్రీ ఎం. ఎన్. రావుగారికి నా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు.

ఎన్నో ప్రయాసలకోర్చి దాదాపు 10 మాసాలలో గ్రంథాన్ని ఈ రూపంలో ముద్రించి తోడ్పడిన ఫ్రీడమ్ ప్రెస్ అధినేత శ్రీ బాలసుందరంగారికీ, వారి సిబ్బందికీ నా నమస్సులు. సాధ్యమైనంతవరకు సమర్థవంతంగా ప్రూఫులు దిద్ది సాయపడిన శ్రీ ఎన్. చెంగల్రాయన్ (మద్రాసు) గారికి నా ధన్యవాదాలు.

సంక్షిప్తరూపాలు : ఇంగ్లీషు
(ABBREVIATIONS: ENGLISH)

ABORI	Annals of the Bhandarkar Oriental Research Institute.
ALV	Alphabetical List of Villages (in the taluks and districts of the Madras Presidency).
ACR	Annals of Oriental Research Institute (Madras, University of Madras).
APDGC	Andhra Pradesh District Gazetteers, Cuddapah.
APGRES	Andhra Pradesh Government Epigraphical Series.
AR(IE/SIE)	Annual Report (on Indian Epigraphy/South Indian Epigraphy).
BDCRI	Bullettin of the Deccan College Research Institute (Poona).
BGM	Bombay Geographical Magazine (Bombay).
BRRI	Bulletin of the Ramavarma Research Institute.
BSOAS	Bulletin of the School of Oriental and African Studies.
CALR	The Ceylon Antiquary and Literary Register.
CDIAL	A comparative Dictionary of the Indo-Aryan Languages.
CGDSIL	A Comparative Grammar of the Dravidian or South Indian Languages.
CHJ	The Ceylon Historical Journal.
CPDL	Collected Papers on Dravidian Linguistics.
CTSI	Castes and Tribes of South India.
DBIA	Dravidian Borrowings from Indo-Aryan.
DED	Dravidian Etymological Dictionary.

DEDS	Dravidian Etymological Dictionary-Supplement.
EI	Epigraphica Indica.
FF	Fairs and Festivals.
GRI	Geographical Review of India. (Calcutta)
GT	Geography Teacher.
HGA	Historical Grammar of Apabhramsa
HGOK	A Historical Grammar of Old Kannada.
IA	Indian Antiquery.
ICJ	Indian Geographical Journal. (Madras)
IG	Imperial Gazetteer
IHQ	Indian Historical Quarterly.
IL	Indian Linguistics (Poona).
JAHRS	Journal of Andhra Historical Research Society.
JASB	Journal of Asiatic Society of Bengal (Calcutta).
JAOS	Journal of the American Oriental Society.
JDL	Journal of the Department of Letters (Calcutta).
JDT	Journal of the Dept. of Tamil, Kerala University, (Trivandrum).
JMGA	Journal of Madras Geographical Association (Madras, 1926-40).
JMS	Journal of Mythic Society (Bangalore).
JOU	Journal of Osmania University.
JRAS	Journal of the Royal Asiatic Society (Ceylon Branch)
JSVORI	Journal of the Venkateswara Oriental Research Institute.
JUB	Journal of the University of Baroda.
JUPHS	The Journal of Uttara Pradesh Historical Society.

Lg.	Language. Journal of the Linguistic Society of America.
Lingua	Lingua.
MAMP	Manual of the Administration of the Madras Presidency.
MDGC	Madras District Gazetteers, Cuddapah
MI	Man in India (Ranchi).
MJLS	Madras Journal of Literature and Science.
Names	Names (Postsdam, Newyork).
NGJI	National Geographical Journal of India (Varanasi)
NIA	New India Antiquary (Bombay).
Onoma	Onoma,
PO	The Poona Orientalist (Poona).
QJMS	The Quarterly Journal of the Mythic Society (Bangalore).
SII	South Indian Inscriptions.
TC	Tamil Culture (Madras).
TVB	Telugu Verbal Bases.
TPS	Transactions of Philological Society.
TTDES	Tirumalai Tirupati Devasthanam Epigraphical Series.

తెలుగు గ్రంథాలు

ఆం. భూ.	ఆంధ్రదేశ చరిత్ర - భూగోళ సర్వస్వము.
ఆం. శ. ర.	ఆంధ్ర శబ్ద రత్నాకరము
క. జి. గె.	కడపజిల్లా గెజెట్, ఎక్స్ట్రార్డినరీ (1965) ఏప్రిల్ 30
ప్రా. శా.	ప్రాచీనాంధ్ర శాసనాలు
బ్రౌ.	బ్రౌణ్యము

మాం. ప.	మాండలిక పదకోశము,
మాం. వృ. కో. I	మాండలిక వృత్తి పదకోశం, ప్రథమ సంపుటం.
,, II	,, ద్వితీయ సంపుటం
,, IV	,, చతుర్థ సంపుటం
మెకం.	మెకంజీ కైఫీయతు
శ. ర.	శబ్ద రత్నాకరము.
శా. శ. కో.	శాసన శబ్ద కోశము.
శృ. సం.	శృంగార సంకీర్తనలు (అన్నమాచార్య)
సూ. ని.	సూర్యరాయాంధ్ర నిఘంటువు.

సాధారణం

ఆత్వసహిత బ.	ఆత్వసహిత బహువచనరూపం.
అనిర్దే. వ్యవ.	అనిర్దేశక వ్యవహార రూపం (non-specified usage)
అవ్య.	అవ్యయం.
అవ్య. బం.	అవ్యయబంధం
	అసమస్తం
	అస్పష్టనామబంధం (Latent Noun Phrase)
ఉ.	ఉచ్చారణలో
ఉదా.	ఉదాహరణ
ఏక.	ఏకవచనం
కు. నా.	కుటుంబనామం
కుల. నా.	కులనామం
కృ. ప్రా.	కృతక ప్రామాణికం
గోత్రనా.	గోత్రనామం
గ్రామ. నా.	గ్రామనామం
గ్రామనా. ప్ర.	గ్రామనామప్రథమావయవం(First element of the Place Name)

గ్రామనా. ద్వి.	గ్రామనామ ద్వితీయావం (**Second element of the Place name**)
చూ.	చూడు
చూ. ఆరో.	చూడు ఆరోపం
చూ. గ్రామనా. ద్వి.	చూడు గ్రామనామ ద్వితీయావయాలు
చూ. పోల్చిచూ. ఆరో.	చూడు పోల్చిచూడు ఆరోపం లేదా ఆరోపాలు
చూ. పో. ప.	చూడు పోలిక పదాలు.
నామబం.	నామబంధం
నామా / పర్యా.	నామాంతరం లేదా పర్యాయ రూపం
నిర్దే. వ్య.	నిర్దేశిక వ్యవహారరూపం (**Specified usage**)
పు. నా.	పురుష నామం
పు. నా. అను.	పురుషనామానుబంధం
	పూజ్యార్థకం
పోల్చిచూ.	పోల్చిచూడు
	పౌర్వాపర్య (కాల సంబంధం)
బ.	బహువచనం
ముఖప.	ముఖపత్రము.
మొ.	మొదలైనవి
రి.	రికార్డు (**Local Record**)
రూ.	రూపాంతరం
వి.	విశేషణం
లే. రూ.	లేఖన రూపాంతరం
లో. ని. /కృ. వ్యు.	లోక నిరుక్తి లేదా కృతక వ్యుత్పత్తి
వి. బం.	విశేషణ బంధం
వ్య. నా.	వ్యక్తి నామం
వ్యక్తినా. అను.	వ్యక్తినామ అనుబంధం
శా. రూ.	శాసన రూపం
సం.	సంపుటి
సంబ. నామబం.	సంబంధార్థక నామబంధం

స్థలనా. — స్థలనామం
స్థలనా. ప్ర. — స్థలనామ ప్రథమావయవం
స్థలనా. ద్వి. — స్థలనామ ద్వితీయావయవం
స్థలానా. నామబం. — స్థలాత్మక నామబంధం
స్థలా. సూచి. — స్థలాత్మక సూచి.
స్త్రీనా. — స్త్రీనామం
స్త్రీనా. అను. — స్త్రీనామ అనుబంధం.

తాలూకాలు:

కడ. — కడప
కమ. — కమలాపురం
జమ్మ. — జమ్మలమడుగు
పులి. — పులివెందుల
ప్రొద్దు. — ప్రొద్దుటూరు
బద్వే. — బద్వేలు
రాజం. — రాజంపేట
రాయ. — రాయచోటి
సిద్ధ. — సిద్ధవటం

భాషలు:

అప. — అపభ్రంశ
అర. — అరబిక్
ఇం. — ఇంగ్లీషు
ఉ. — ఉర్దూ
క. — కన్నడం
కూయి
కువి
కుడుఖ్
కొడ. — కొడగు
కొలా. — కొలామీ

	కోట
గోం.	గోండీ
ట.	టర్కిష్
త.	తమిళం
తు.	తుళు
తె.	తెలుగు
నాయి.	నాయికీ
	పర్జి
పర్షి.	పర్షియన్
పా.	పాళీ
ప్రా.	ప్రాకృతం
బ్రా.	బ్రాహుయీ
మ.	మలయాళం
మరా.	మరాఠీ
	మాల్తో
మూలద. ద్రా.	మూలదక్షిణద్రావిడభాష
మూలద్రా.	మూలద్రావిడభాష
సం.	సంస్కృతం
హిం.	హిందుస్తానీ
	హిబ్రూ

సంకేత వివరణ

సంకేతాలు (Symbols)

+	(1) గ్రామనామ ఆరోపం కోడ్ నెంబర్ పైన వాడినప్పుడు ప్రధాన గ్రామం కింద మజరా గ్రామం అని గుర్తింపు
+	(2) పదాంశం పక్కన వాడితే నామబంధంలోని అవయవాల మధ్య అవధిని సూచించే గుర్తింపు
+	(3) వర్ణ సమామ్నాయ పరిశీలనకు సంబంధించి పట్టికల్లో ఉపస్థితాంశానికి గుర్తు
+	(4) (అధ్యాయం 4లో) హిందుస్తానీ పదాలుండే గ్రామనామాలకు గుర్తు
—	పదాంశావధి (Morphemic boundary)
~	రూపాంతరం (Varient)
*	పునర్నిర్మితం
θ	శూన్యం
[ ]	ఈ రకం కుండలీకరణంలోని రూపాలు శాసన రూపాలు లేదా మూలరూపాలు
( )	ఈ రకం కుండలీకరణాలు పదాంశ విభజనకూ, ఆధార గ్రంథాలకూ, సామాన్య వివరణకూ సంకేతాలు
> <	చారిత్ర నిష్పత్తి సూచనకు గుర్తులు. మొన వైపున్నది అర్వాచీనం, మరోవైపున్నది ప్రాచీనం
?	సందేహాస్పదం

మొదటి భాగం

కడపజిల్లా గ్రామనామ వర్ణనాత్మక వ్యాకరణం

అధ్యాయం - 1

1.1 గ్రామనామ పరిశీలన : పరిమితీ ప్రయోజనాలు:

1.1.1 గ్రామనామాలు జీవద్భాషాసామగ్రి. అవి భాషా రూపాలు (Linguistic forms). భాషాచరిత్ర నిర్ణయంలో గ్రామనామాల ప్రాధాన్యాన్ని భాషావేత్తలు గుర్తించినారు.[1] ఒక భాషా సమాజంలోని గ్రామనామాల చరిత్ర, ఆ భాషా చరిత్రలో అంతర్భాగమే.[2] కాబట్టి గ్రామనామాల శాస్త్రీయపరిశీలనకు వర్ణనాత్మక (Descriptive), చారిత్రక (Historical) తులనాత్మక (Comparative) పద్ధతులు అవసరమూ, అనుసరణీయం కూడా. గ్రామనామ నిర్మాణ పరిశీలన వర్ణనాత్మక భాషా పరిశీలనకు చెందుతుంది. గ్రామనామాల ఉత్పత్తి పరిణామాలను, అవసరమైన చారిత్రకరూపాలతో పోల్చి చూడవలసి వచ్చినపుడు చారిత్రక పరిశీలనా పద్ధతి తప్పదు. ఒక భాషాప్రాంతంలోని గ్రామనామాలలో కన్పించే మాండలిక భేదాలనూ, సజాతీయ విజాతీయ రూపాలలోని లక్షణాలనూ పోల్చి వింగడించవలసి వచ్చినపుడు తులనాత్మక పరిశీలనావిధానం ఆవశ్యకమవుతుంది. కాబట్టి గ్రామనామపరిశీలన—సేకరణ, వర్గీకరణ వివరణ—భాషావిజ్ఞానానికి చెందిన విభాగమే.

1.1.2 తెలుగులో భాషాదృక్పథంనుంచీ గ్రామనామ పరిశీలన శాస్త్రీయపద్ధతుల్లో ఇంతవరకూ జరగలేదు. ఔత్సాహికులైన కొందరు ప్రచురించిన వ్యాసాలు మినహా, భాషా చరిత్ర రచనా సందర్భంలో లేదా శాసనభాషా పరిశోధనా సందర్భంలో చెదురుమదురుగా సాగిన శాసనస్థ గ్రామనామ పరిశీలన తప్ప, ఎన్నదగిన ప్రామాణిక గ్రంథాలు తెలుగులో లేవు. ఇంతవరకు తెలుగు గ్రామనామాల గురించి జరిగిన కృషిని అధ్యాయం 3. 8. 6 లో వివరించినాను.

---

1. "It should never be forgotten that the fundamental characteristic of Place names is that they are linguistic Phenomena"—F. T. Wain Wright, Archaeology and Place-Names and History (London, 1962), P. 21.

   "Names of Places, like names of Persons, are as much elements of language as any other words"—Henry Cecil Wyld, The Place Names of Lancashire (London, 1911), P. 1

2. "—The History of the names of Places is part of the history of the language of the country in which they occur." Ibid. P, 2.

1.1.3 ఉత్తర అక్షాంశం 13°-40'కు 15°-15'కు మధ్యగానూ, తూర్పురేఖాంశం 77°-55'కు 79°-30'కు మధ్యగానూ కడప విస్తరించి ఉంది. ఈ జిల్లా వైశాల్యం 15,373 చదరపు కిలోమీటర్లు. ఉత్తరంలో కర్నూలు, తూర్పున నెల్లూరు, దక్షిణాన చిత్తూరు, పడమర అనంతపురం జిల్లాలు హద్దులుగా కడపజిల్లా ఏర్పాటయింది. భౌగోళికంగా కడపజిల్లా రాయలసీమ నడిబొడ్డున ఉంది. ఈ జిల్లాలోని 3403 ఊర్ల పేర్ల[1] సమగ్ర పరిశీలనమే ఈ పరిశోధక వ్యాస లక్ష్యం.

1.1.4 కడపజిల్లా గ్రామ నామాలలో కన్పించే తత్సమ, తద్భవ, తమిళ, కన్నడ, హిందుస్థానీ, మరాఠీ, ఆంగ్లభాషా పదజాలం, కడప జిల్లాపైగల వివిధ భాషా సంస్కృతుల ప్రభావాన్ని చాటుతుంది. కడపజిల్లా ఊర్ల పేర్లలో నేటికీ కన్పించే ప్రాచీన కావ్యభాషా రూపాలకు సన్నిహితమైన భాషారూపాలు కడప మాండలిక వైశిష్ట్యాన్ని చాటుతాయి. కడప భాషాసంస్కృతులను నిక్షిప్తం చేసుకొన్న శిలాజాలు (fossils) కడపజిల్లా గ్రామనామాలు. అందువల్ల కడప గ్రామనామాల పరిశీలన, కడపభాషా చరిత్రకు ప్రాణం; తెలుగుభాషా సమిష్టితో సరిపోల్చడానికి ఉపయోగం.

1.1.5 ఈ పరిశీలనలో వివిధ మూలాధారాల (sources) నుండి సేకరించిన ఊర్ల పేర్లను ప్రమాణీకరించి, వాటిలోని ధ్వని, పదనిర్మాణ స్వరూపాలను వర్ణనాత్మక పద్ధతిలో వివరించడమైంది. చారిత్రక తులనాత్మక పద్ధతులను అనుసరించలేదు దీనికి ప్రధాన కారణం, గ్రామనామ పరిశీలనకు జీవమైన చారిత్రక రూపాలు లభించే శాసనాలన్నీ వెలుగు చూడక పోవడమే. కడపజిల్లాకు సంబంధించిన శాసనాలు వెయ్యికిపైగా ఉన్నాయి. వెలుగులోకి వచ్చిన శాసనాలు వందాయాభైకి మించి లేవు. అముద్రిత శాసనాలలోని గ్రామనామ చారిత్రక రూపాలను సేకరించే అవకాశాన్ని, తమ పరిపాలనా సంబంధమైన ఇబ్బందుల వల్ల ఎపిగ్రఫి డిపార్ట్‌మెంట్ (మైసూరు) పరిశోధకునికి కల్పించలేదు. కాబట్టి ప్రాచీన యుగపు తెలుగు (Old Telugu), మధ్యయుగపు తెలుగు (Middle Telugu) భాషా లక్షణాలను నిక్షిప్తం చేసుకున్న శాసనస్థ గ్రామ నామ

1 దాదాపు వెయ్యికిపైగా ఉన్న హరిజన వాడలనూ, ఐదారు వందల వీధుల పేర్లనూ పరిశీలనలో చేర్చలేదు. మాలవాడలూ, మాదిగపల్లెలూ ప్రత్యేక గ్రామాలు కావు. అవి ఆయా గ్రామాలకు వెలిగా ఉండే వాడలు మాత్రమే.

రూపాల సేకరణకు దాదాపు పూర్తిగా కేవలవార్షిక నివేదికలమీద ఆధారపడవలసి వచ్చింది. వార్షిక నివేదికలలో లభించిన చారిత్రక రూపాలను వ్యుత్పత్తి పరిశీలనకు తోడ్పడతాయనే ఉద్దేశ్యంతో గ్రామనామ నిఘంటువులో ఇచ్చినా. వాటిని ధ్వని. పద నిర్మాణ పరిశీలనలో ఉపయోగించుకోలేదు. కడపజిల్లాలోని భాషా లక్షణాలను — మాండలిక భేదాలను — తెలుగుభాషా సమిష్టితో పోల్చి విలక్షణాంశాలను స్థూలంగా వివరించడం మాత్రం జరిగింది. వార్షిక నివేదికలలోని గ్రామనామ చారిత్రక రూపాలనూ. మెకంజీ కైఫీయతులవంటి చారిత్రక పత్రాలలోని రూపాలనూ జాగ్రత్తగా పరిశీలించి పదవ్యుత్పత్తి విచారణలో వినియోగించుకున్నాను. పదవ్యుత్పత్తి విచారణలో ప్రాచీన రూపాలు ఆధునికరూపాల వివరణకు తోడ్పడతాయి.

1.1.6 గ్రామ నామ వ్యుత్పత్తిని నిరూపించే పరిశోధకునికి భిన్న గ్రామాల నైసర్గిక విజ్ఞానం (Topography) తో పరిచయం తప్పక ఉండాలి. స్థానిక నైసర్గిక విజ్ఞానమూ. చరిత్రల అవగాహన లేకపోతే వ్యుత్పత్తి నిరూపణ ఊహాగానమవుతుంది. తాలూకా సర్వే మ్యాపులూ (Taluk Survey Maps), టోపో షీట్ల (toposheets) లో స్పష్టంగా కన్పరచిన నైసర్గిక వివరాలు గ్రామనామ పదవ్యుత్పత్తికి తోడ్పడినాయి. ఒక గ్రామం నదిగట్టున ఉందో. కొండ పక్కన ఉందో. మిట్టమీద ఉందో. పల్లంలో ఉందో. చెరువుదగ్గర ఉందో మొదలైన నైసర్గిక వివరాలు మ్యాపులు స్పష్టంగా గుర్తిస్తున్నందువల్ల. వాటి సాక్ష్యాలను వ్యుత్పత్తి నిరూపణలో ఉపయోగించుకొన్నాను. అలాగే కొన్ని గ్రామనామాల ఐతిహ్యవిశేషాలను గుర్తించడానికి మెకంజీ స్థానిక చరిత్రలు విశేషంగా తోడ్పడినాయి. గ్రామనామాల ప్రథమావయవాల్లో (First elements) ఉండే వ్యక్తినామాలూ (Personal names), ఇంటిపేర్లూ. కులాలూ. వృత్తులూ జాతులపేర్లూ సామాజిక చరిత్రలో భాగం. ప్రథమావయవాల్లో కన్పించే ఆయాపేర్లను నిర్ధరించడానికీ. సామాజిక భాషాదృక్పథంతో (Socio-linguistic approach) పరిశీలించడానికీ కావలసిన సాక్ష్యాలను మెకంజీ కైఫీయతులనుండి ఉపయోగించుకొన్నాను. అంతే తప్ప ప్రస్తుత పరిశీలనా లక్ష్యం గ్రామ నామాలలోని చారిత్రకాది విశేషాలను వెలికి తీయడం కాదు. లిఖిత సాక్ష్యాలనూ. పర్యటనానుభవాలనూ. కొందరు వ్యవహర్తలు (informants) చెప్పిన గ్రామనామ కథలూ గాథలనూ. అన్నిటికి మించి

భాషావిజ్ఞాన సూత్రాలనూ ఆధారంగా చేసుకొని ఊర్ల పేర్ల వ్యుత్పత్తి నిరూపణ కావించడం జరిగింది. (ఊర్ల పేర్ల వ్యుత్పత్తి నిరూపణ పద్ధతులకు. చూ. భూమిక.)

1.1.7 ఏ ప్రదేశంలో నయినా గ్రామనామాలు ఆదేశపు ప్రాచీన చరిత్రను, సంస్కృతిని నిక్షిప్తం చేసుకొన్న శిలాజాలవంటివి. గ్రామనామాల ప్రధాన భాగాల (Chief elements) వ్యాప్తి (distribution), ఆవృత్తు (frequency) లను గుర్తించి, ఒక భాషా ప్రాంతంలోని భౌగోళిక నైసర్గిక స్థితిగతులనూ, భిన్న జాతుల కలయికలనూ, సాంఘిక రాజకీయ మతాది వ్యవస్థల స్వరూప స్వభావాలనూ కొంతవరకు బహిర్గతం చేయవచ్చు. దీనికి గ్రామనామాలను భాషా దృక్పథం నుండే కాక, చారిత్రక సాంస్కృతిక సామాజిక దృక్పథాలనుండీ కూడా పరిశీలన అవసర మవుతుంది. గ్రామనామాలూ, చరిత్రా, పురాతత్వ విజ్ఞానమూ, భాషావిజ్ఞానమూ వీటి మధ్య ఉండవలసిన సంబంధ తత్వాన్ని గుర్తించినా, ఈ సిద్ధాంత వ్యాసంలో కడప ఊర్ల పేర్లలో భాషేతరాంశాల చర్చకు ఎక్కువగా పోలేదు.

1.2 కడపజిల్లా ఊర్ల పేర్లు: మూలాధారాలు (Sources)

1.2.1 గ్రామనామాలకు చెందిన భిన్న వర్ణక్రమాలూ (Spellings) నామాంతరాలూ పుట్టుపూర్వోత్తరాలు మొదలైన వాటిని సేకరించడానికి ఈ క్రింది మూలాధారాలు (Sources) ఉపయోగపడినాయి.

(అ) Alphabetical List of Villages in the Taluks and Districts of the Madras Presidency (Madras, 1924. Reprints: 1926, 1936, 1953).

(ఆ) Resettlement Registers. (Available at District Collectorate, Cuddapah, Andhra Pradesh).

(ఇ) District Census Hand Book, Cuddapah, Census of India, (Hyderabad, 1964).

(ఈ) Firka-wise List of Villages in Cuddapah District, General Administration, Election B Dept. Andhra Pradesh (Hyderabad, 1963).

(ఉ) Village-wise population according to 1961 census showing scheduled castes and scheduled tribes in 9. Cuddapah District, General Administration Department, Election B (Hyderabad, 1963).

(ఊ) Cuddapah District Gazette Extraordinary, Cuddapah, 12th August 1971 issued by District Collector.

(ఎ) కడపజిల్లా వివిధ తాలూకాలూ, సమితి కార్యాలయాల్లో లభించిన గ్రామ నామాల పట్టికలు - ఎ & బి రిజిస్టర్లతో సహా.

(ఏ) ఇనాం ఫతే రిజిస్టరు, 1802.

(ఐ) కడపజిల్లా విద్యాశాఖాధికారి కార్యాలయంలో లభించిన గ్రామనామ పట్టికలు (Habitation Registers.).

(ఒ) కడపజిల్లా వివిధ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాల ఏకీకృత ఓటర్ల జాబితాల అనుబంధాలు, ముఖపత్రాలు :

147. కోడూరు అసెంబ్లీ నియోజక వర్గము, ఏకీకృత ఓటర్ల జాబితా : ముఖపత్రము (కడప, 1966)

148. రాజంపేట ,,

149. రాయచోటి ,,

150. లక్కిరెడ్డి పల్లె ,,

(రాయచోటి, లక్కిరెడ్డి పల్లె నియోజక వర్గాలు రాయచోటి తాలూకాకు చెందినవి)

151. కడప ,,

152. బద్వేలు ,,

153. మైదుకూరు ,,

154. ప్రొద్దుటూరు ,,

(మైదుకూరు, ప్రొద్దుటూరు నియోజకవర్గాలు
ప్రొద్దుటూరు తాలూకాకుచెందినవి)

155. జమ్మలమడుగు ,,

156. కమలాపురం ,,

157. పులివెందుల ,,

1.2.2 మ్యాపులు :

(అ) Taluk Survey maps : 1″= 4 Miles

కడప	VII E. 1/86	(1952)
కమలాపురం	VII E. 1/113	(1953)
రాయచోటి	VII E. 1/168	(1953)
రాజంపేట	VII E. 1/163	(1936)
సిద్ధవటం	VII E. 1/	(1963)
బద్వేలు	VII E. 1/66	(1963)
జమ్మలమడుగు	VII E. 1/109	(1952)
ప్రొద్దుటూరు	VII E. 1/160	(1954)
పులివెందుల	VII E. 1/161	(1953)

(ఆ) Toposheets covering Cuddapah District:

(Their numbers, years of Survey and the years of Publication and Edition number.)

	No.	Years of Survey	Year of Publication	Edition
SHEET	57 F/14	. .	. .	. .
	57 F/15	1929-30	1930	First
	57 J/1	21-22	1923	,,
	57 J/2	21-23	1923	,,
	57 J/3	23-24	1925	,,
	57 1/8	21-22	1923	,,
	57 J/5	21-22	1923	,,

	No.	Years of Survey	Year of Publication	Edition	
SHEET	57 J/6	21-23	1924	First,,	
	57 J/7	23-24	1925	,,	
	57 J/8	23-24	1925	...	HLO
	57 K/5	. .	. .	...	
	57 1/12	21-22	1923	,,	
	57 J/9	23-24	1924	,,	
	57 J/10	23-24	1924	,,	
	57 J/11	22-23	1923	,,	
	57 J/12	22-23	1924	,,	
	57 K/9	22-23	1924	,,	
	57 1/16	. .	. .	. .	
	57 J/13	23-24	1925	,,	
	57 J/14	23-24	1925	,,	
	57 J/15	22-23	1924	,,	
	57 J/16	22-23	1924	,,	
	57 K/13	22-23	1924	,,	
	57 M/4	20-21	1922	,,	
	57 N/1	17-18	1919	,,	
	57 N/2	17-18	1919	,,	
	57 N/3	17-18	1919	,,	
	57 N/4	17-18	1919	,,	
	57 O/1	15-16	1917	,,	
	57 N/7	16-18	1919	,,	
	57 N/8	17-18	1919	,,	
	57 O/5	15-16	1917	,,	
	57 O/6	. .	. .	...	

1.2.3 శాసనాలూ, వార్షిక నివేదికలూ (Annual Reports):

(అ) శాసనాలు :

E. I. VII. 8
E. I. X. 24, 25, 26
E. I. XI. 29, 35
E. I. XVI. 18
E. I. XXVII. 42 (A-K)
E. I. XXVIII. 21

E. I. XXX. 4

E. I. XXXIII. 3

S. I. I. IX- I. 49, 63, 68, 69, 207, 208, 256, 257, 275, 283, 402

S. I. I. IX- II. 494, 495, 496, 508

S. I. I. X. 28, 29, 312, 408-A, 448, 463, 498, 506, 519, 536, 574, 575, 579, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 617, 618, 636, 770.

S. I. I. XVI. 1, 2, 3, 6, 15, 16, 21, 22, 25, 28, 29, 31, 34, 36, 37, 39, 40, 45, 47, 55, 62, 64, 65, 66, 69, 70, 77, 78, 79, 81, 84, 91, 105, 108, 110, 112, 122, 123, 127, 128, 139, 144, 147, 148, 149, 153, 162, 163, 173, 176, 179, 185, 195, 196, 219, 220, 222, 224, 228, 256.

T. T. D. E. S. III. 65, 68.

T. T. D. E. S. IV. 144.

T. T. D. E. S. VI-I. 25.

(ఆ) Annual Reports on Indian Epigraphy :

ARSEI			
	1905 :	A	376 - 409
	1907 :		570 - 623
	1911 :		398 - 446
	1925-'26 :	B	399 - 408
	1926-'27 :	B	714 - 717
	1929-'30 :	B	98 - 106
	1932-'33 :	B	349 - 386
	1935-'36 :	B	297 - 335
	1937-'38 .	B	191 - 312
	1938-'39 :	B	331 - 443
	1939-'40 :	B	1 - 71
	1940-'41 :	B	319 - 442
	1941-'42 :	B	24 - 54
	1945-'46 :	B	111 - 155
	1946-'47 :	B	1 - 25
	1959-'60 ;	B	18

1960-'61 :	B	3 - 5	
1961-'62 :	B	6 - 8	
1962-'63 :	B	137 - 146	
1963-'64 :	B	2 - 10	
1965-'66 :	B	3 - 7	
1966-'67 :	D	10 - 22	అరబిక్, పర్షియన్ శాసనాలు
1967-'68 :	B	1 - 21	
1968-'69 :	B	1 - 30	

1.2.4 మెకంజీ కైఫీయతులు (స్థానిక చరిత్రలు)*

సం. 97. రి. 1110
సం. 98. రి. 1111
సం. 99. రి. 1112
సం. 105. రి. 1118
సం. 106. రి. 1119
సం. 108. రి. 1121
సం. 109. రి. 1134
సం. 112, 113, 114. రి. 1128
సం. 117. రి. 1169
సం. 118. రి. 1170
సం. 122, 123. రి. 1180
సం. 129. రి. 1204
సం. 130. రి. 1210
సం. 131. రి. 1211
సం. 133. రి. 1223
సం. 135. రి. 1225
సం. 137. రి. 1229
సం. 138. రి. 1240
సం. 139
సం. 140
సం. 145

*పై స్థానిక చరిత్రలు శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారంలో వ్రాయించి భద్రపరచిన నకలు ప్రతులు.

1.2.5 District Manuals, Gazetteers etc :

(అ) J. D. B. Grible, Manual of Cuddapah District (Madras, 1875)

(ఆ) C. F. Brackenbery, Cuddapah, Madras District Gazetteers (Hyderabad, 1867)

(ఇ) B. Sivasankaranarayana. ed. Cuddapah. *rev.* ed. Andhra Pradesh District Gazetteers (Hyderabad, 1967)

(ఈ) Census of India 1961, Vol. II Part VII-B (9) Fairs and Festivals 9, Cuddapah District (Hyderabad)

(ఉ) Manual of the Administration of the Madras Presidency Vol. III. Glossary (Madras, 1893)

(ఊ) Imperial Gazetteer af India, Vol. IV.

(ఎ) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ. కడప మండలము (మద్రాసు, 1930)

(ఏ) „ „ కడప మండల చరిత్రము (మద్రాసు, 1930)

(ఐ) ఆంధ్ర దేశ చరిత్ర భూగోళ సర్వస్వము "ముఖద్వారము" (హైదరాబాదు, 1969)

1.2.6 సాహిత్యాధారాలు

(అ) తాళ్ళపాక అన్నమాచార్య కృతులు.

(ఆ) రాయ వాచకము.

(ఇ) కకుత్స్థ విజయము మొదలైనవి.

1.2.7 పైన పేర్కొన్న వివిధ మూలాధారాలను పురస్కరించుకొని కడప జిల్లాలోని ఊర్ల పేర్లను సేకరించడంలోనూ, ప్రామాణిక రూపాలను నిర్ణయించడంలోనూ అనేక సమస్యలు ఎదురయినాయి.

1.3 గ్రామనామ సేకరణ : కొన్ని సమస్యలు

1.3.1 తెలుగులో ఇంతవరకూ గ్రామనామ నిఘంటువు (Place name dictionary) లేదు కదా, అసలు జిల్లాలవారీగా సమగ్రమైన గ్రామనామాల పట్టికలు కూడా లేవు. బ్రిటిష్ పరిపాలనా కాలంలో మద్రాసు ప్రభుత్వం ప్రచురించిన 'Alphabetical list of Villages in the Taluks and Districts of Madras Presidency (1924) లోనూ, Resettlement Registers లోనూ, అదే దారిలో నడిచిన Census Department, General Administration Department, Election B వారి ప్రచురణల్లోనూ, కడపజిల్లా గెజిట్లలోనూ (చూ. 1.2.1 అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ) కేవల రెవెన్యూ ప్రధాన (Revenue/Main Villages) గ్రామాలు మాత్రమే కన్పిస్తాయి. కానీ ప్రధాన గ్రామాలక్రింద సాధారణంగా ఉండే మజరా గ్రామాలు (Hamlets) లేవు. 'Alphabetical list of villages in the Taluks and Districts of Madras Presidency' లో ఉన్న ఆ ప్రధాన గ్రామాల పేర్లనయినా ఒక వైపు రోమన్ లిపిలోనూ మరొకవైపు తెలుగు లిపిలోనూ ఇచ్చినారు. తదితర ప్రభుత్వ ప్రచురణల్లో ఊర్లపేర్లు రోమన్ లిపిలోనే ఉన్నాయి. హ్రస్వ దీర్ఘాది

ఉచ్చారణ భేదాల్ని తెలిపే ఉచ్చారణచిహ్నాలు ఆ ప్రచురణల్లో లేవు. ఈ ఇబ్బందికి తోడు ఆ ప్రచురణల్లోని ముద్రారాక్షసాలు ముప్పుతిప్పలు పెడతాయి. అందువల్ల జిల్లాలోని ఊర్ల పేర్లను పూర్తిగా సేకరించడానికి, వాటి ఉచ్చారణా లేఖనాలను గుర్తించడానికి ఈ పట్టికలేవీ పూర్తిగా సాయపడవు. ఆంధ్రరచయితల సంఘం ప్రచురించిన 'ఆంధ్రదేశ చరిత్ర భూగోళసర్వస్వము' "ముఖద్వారము" నకు ఉపోద్ఘాతం వ్రాసిన శ్రీ ఖండవల్లి లక్ష్మీరంజనంగారు ఈ విషయమై ప్రకటించిన ఆవేదన అర్థం చేసికోదగింది : "Here with modern geography, we face no less difficulties than with ancient geography which was effaced in the corridors of time. To mention only one such difficulty, there are no lists of villages in Telugu. The census Department published some lists in English. The pronunciation and spelling of these are left much in doubt. There are no diacritical marks. Our people may smile or get annoyed, if the name of their village is subjected to all sorts of grotesque spellings". (ఆంధ్రదేశ చరిత్ర భూగోళ సర్వస్వము. 1963, p. ii)

1.8.2 పరిపాలనా వ్యవహారాలు తాలూకాలస్థాయిలో కూడా ఇన్నాళ్ళూ ఇంగ్లీషులోనే కొనసాగడంవల్ల, మనకు లభించే పట్టికలు సాధారణంగా ఇంగ్లీషులోనే ఉన్నాయి. ఇంగ్లీషులోనే ఉన్నా నిర్దుష్టంగా ఉండవు. పైగా లేఖన చిహ్నాలు ఉండవు. పరిపాలనా యంత్రాంగంలో ప్రధాన గ్రామానికి ఉండే స్థాయి, ప్రాధాన్యత మజరా గ్రామాలకు లేకపోవడంవల్ల ఒక్కచోట మనకు సమగ్ర గ్రామనామ పట్టికలు దొరకవు. 'రిసెటిల్‌మెంట్' పైసలాతి రిజిస్టర్లలో కూడా ప్రధాన గ్రామనామాల తెలుగు రూపాలయితే దొరుకుతాయి కానీ వాటి క్రింద ఉండే మజరా గ్రామ నామాలు దొరకవు. ఒక్క అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాల 'ఏకీకృత జాబితా'లకు అనుబంధంగా ఉండే ముఖపత్రాలలో మాత్రమే రెవెన్యూ గ్రామాలూ, మజరా గ్రామాలూ అన్నీ తెలుగులో లభిస్తాయి. తాలూకా కార్యాలయాల్లో ముఖ్యంగా ఎన్నికల నిమిత్తం తయారుచేసిన ఊర్లపేర్ల ఇంగ్లీషు మూలాలను ముందుంచుకొని ఆయా అధికారులు తొందరకొద్దీ, అలసత్వం కొద్దీ తయారుచేసినవి కావడంవల్ల ముఖపత్రాలలో లేఖన ప్రమాదాలు కొల్లలుగా కన్పిస్తాయి. అధికారులు చేసిన లేఖన ప్రమాదాలకు స్థానిక ముద్రణాలయాలు మరికొంచెం అచ్చుతప్పుల్ని

జోడిస్తాయి. వీటికి తోడు కృతకప్రామాణిక కృతకవ్యుత్పత్తి ప్రభావాలుకూడా ఊర్ల పేర్లమీద ఉన్నాయి. ఏమైనా ఒక్క జిల్లాలోని మొత్తం ఊర్ల పేర్ల లిఖిత రూపాలను సాధ్యమైనంత నిర్దుష్టంగా సేకరించడం కూడా ఈ రోజుల్లో ఎంతో వ్యయప్రయాసలతో కూడుకొన్న పెద్ద పని.

1.8.3 కడపజిల్లాలోని 9 తాలూకాలలో 983 రెవెన్యూ గ్రామా లున్నాయి. మజరా గ్రామా లన్నిటినీ ఆయా ప్రభుత్వ కార్యాలయాలనుండీ ప్రభుత్వ రికార్డులనుండీ సేకరించి ఒక సంపూర్ణమైన కడపజిల్లా గ్రామనామపట్టికను రూపొందించడం కూడా పరిశోధకుని భగీరథ ప్రయత్నమైంది. ఆ శ్రమఫలితమే ఈ క్రింది పట్టిక. కడపజిల్లాలో తాలూకాల వారీగా ప్రధానగ్రామ, రెవెన్యూ గ్రామనామాల సంఖ్యా పట్టిక.*

తాలూకా	ప్రధాన గ్రామాలు	మజరా గ్రామాలు	మొత్తం గ్రామాలు
కడప	113	228	341
కమలాపురం	63	81	144
రాయచోటి	118	1034	1152
రాజంపేట	144	384	528
సిద్ధవటం	79	185	264
బద్వేలు	140	190	330
జమ్మలమడుగు	138	67	205
ప్రొద్దుటూరు	88	174	262
పులివెందుల	97	80	177
	980	2423	3403

* కమలాపురం తాలూకాలోని 43, 44 కోడ్ సంఖ్యలు గల ఉత్తరపాలగిరి దక్షిణపాలగిరి పరిపాలనా ప్రమాణం దృష్ట్యా రెండు ఊర్లయినా పేరురీత్యా ఒకటే ఊరు. (చూ. నిఘంటువు ఆరో. పాలగిరి). అలాగే సిద్ధవటం తాలూకాలోని 69, 70 కోడ్ సంఖ్యలున్న ఉత్తర దక్షిణ రామాపురాలు (చూ. నిఘంటువు. ఆరో. రామాపురం). ప్రొద్దుటూరు తాలూకాలోని 83, 84 కోడ్ సంఖ్యలు ఉత్తర దక్షిణ మైదుకూరులు. (చూ. నిఘంటువు. ఆరో. మైదుకూరు). కాబట్టి ఊర్ల పేర్లుగా లెక్కకు వచ్చేవి 980 రెవెన్యూ గ్రామాలే. ఈ లెక్కనుబట్టి కమలాపురం తాలూకాలో 64 రెవెన్యూ గ్రామాలుండగా 63 అనీ, సిద్ధవటం తాలూకాలో 80 వుండగా 79 అనీ, ప్రొద్దుటూరు తాలూకాలో 89 వుండగా 88 అని పట్టికలో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పట్టికలో దాదాపు వెయ్యికి పైగా ఉన్న హరిజనవాడలనూ బదారువందల వీధుల పేర్లనూ చేర్చలేదు.

1.3.4 ఈ పరిశోధక వ్యాసానికి మూలసామగ్రి అయిన కడపజిల్లా గ్రామనామరూపాల సేకరణ, ప్రమాణీకరణ, అకారాది పట్టిక తయారీ, సంకేత సంఖ్యా నిర్ణయం (code numbering) మొదలైన వాటిని దశలవారీగా నిర్వహించడం జరిగింది. మూలాధారాలలో 1.2.1 కింద ఇచ్చిన పట్టికలను ఒకదానితో ఒకటి సరిపోల్చి సమగ్ర గ్రామనామ పట్టికను రూపొందించడం మొదటి దశ. ఆ తర్వాత తాలూకా సర్వే మ్యాపులూ, టోపోషీట్లలోని (1.2.2) ఊర్ల పేర్లతో వాటిని పోల్చి చూడడం రెండవ దశ. ఈ దశలో వివిధ ఆధారాలలో యాపాటివారి పల్లె; యామవరం వంటి అవ్యవస్థిత రూపాలను రూపాంతరాలను అప్రధానంగా గ్రహించడం జరిగింది. తాలూకా సర్వే మ్యాపులలో లేఖన చిహ్నాల గుర్తింపు లేకపోయినా, టోపోషీట్లలో వాటి గుర్తింపు ఉండడంవల్ల లిఖితరూప ప్రామాణికత సులభతరమయింది. 1" = 4 Miles Taluk census maps లోని ప్రధాన గ్రామనామ సంకేత సంఖ్యలను (code numbers) తీసుకొని, ఏ మజరా గ్రామాల నయినా సులభంగా మ్యాపుల్లో గుర్తించేందుకు అనువుగా వాటికి సంకేతనాల నిచ్చి ఊర్ల పేర్లన్నిటిని కార్డుల్లో వ్రాయడం మూడవ దశ. వివిధ తాలూకాలకు చెందిన ఆయా ప్రధాన గ్రామ సంకేత సంఖ్యలకు + గుర్తు పెట్టి మజరా గ్రామాలను సంకేతించినాము. దీనివల్ల గ్రామాలను మ్యాపుల్లో స్థూలంగా గుర్తించవచ్చు. గ్రామం వెలసినచోటూ, గ్రామనామ కరణ విధానమూ, గ్రామనామాల వ్యాప్తి తెలుసుకోడానికి ఈ సంకేత సంఖ్యలూ, సంకేతాలూ తోడ్పడతాయి. ఈ విధంగా మూడవ దశలో కడపజిల్లా గ్రామాల అకారాది పట్టిక సంపూర్ణంగా తయారయింది. నాల్గవ దశలో ఆధునిక రూపాలకు సంబంధించిన ప్రాచీన రూపాలను శాసనాలూ, వార్షిక నివేదికలూ, మెకంజీ కైఫీయతులూ మొదలైన వాటినుండీ సేకరించి గుర్తించడం జరిగింది. ఈ గుర్తింపులో శాసన సంపాదకుల అభిప్రాయాలూ, మెకంజీ రికార్డుల్లో ఇచ్చిన గ్రామనామ సరిహద్దుల వివరాలూ, స్వీయ పర్యటనానుభవాలూ, వివిధ వ్యవహర్తలతోటి సంప్రదింపులూ ఉపయోగించినాయి. చారిత్రక రూపాల తారీఖులు (dates), మూలాధారాలు (sources), వర్ణక్రమాలు (spellings) వీటిని కార్డుల్లో ఆధునిక రూపాలకు ఎదురుగా కుండలీకరణాలలో ఇవ్వడంతో పరిశీలనకు సామాగ్రి సిద్ధమైంది. విషయ సేకరణ, ఆరోప నిర్ణయం, అకారాది పట్టిక (indexing), వర్గీకరణ వివరణలకు సంబంధించిన పద్ధతులూ సూత్రాలూ ఈ క్రింది గ్రంథాలనుండీ స్థూలంగా గ్రహించినాను:

1. A. H. Smith, The preparation of county Place-Name Surveys, London: English Place Name Society, University College, 1954.

2. Byrd Howel Granger, Hand Book for Establishing A State Centre for A Survey of Place Names. Arizona: American Name Society, 1970 (Cyclostyled copy).

గ్రామనామ సేకరణ, ఆరోప నిర్ణయాలలో నిర్దుష్టత ప్రమాణంగా ఎంచుకొని ఊర్ల పేర్ల శబ్దార్థ పరిశీలన చేసినాను.

అధ్యాయం - 2

సంజ్ఞానామతత్వ సమస్య: సంజ్ఞానామ వర్గీకరణం

2.1 సంజ్ఞానామతత్వ సమస్య (The Problem of Proper Names):

2.1.1 సంజ్ఞానామ తత్వ నిర్ణయం ప్రధానంగా తాత్వికుల్ని, తార్కికుల్ని తికమక పెడుతున్న సమస్య. ఇది భాషలో శబ్దార్థవస్తు సంబంధ తత్వానికి చెందిన విషయం. ప్రత్యేక పరిశీలనకు యోగ్యమైన అంశం. సంజ్ఞానామాలలో స్థలనామాలకు చెందిన గ్రామనామాల స్థానాన్ని గుర్తించడానికి మాత్రమే ఈ అధ్యాయంలో సంజ్ఞానామ సిద్ధాంతాలను స్థూలంగా ఉటంకించడమైంది.

2.1.2 లౌకిక ప్రపంచంలోని చేతనాచేతన పదార్థాలనూ, మానవ ప్రతిభానిర్మితమైన వస్తువులనూ, మానవచైతన్యం నుంచి ఆవిర్భవించే అమూర్తభావాలనూ వివిధ భాషలు పలురకాలైన వాగ్రూప సంకేతాలతో సూచిస్తాయి. ఈ వాగ్రూప సంకేతాలు పదాలుగా, పద బంధాలుగా, వాక్యాలుగా ఏర్పడి భావ వ్యవహారానికి తోడ్పడతాయి. భాషలోని వాగ్రూప సంకేతాలను వ్యాకరిస్తూ చేసే వర్గీకరణలో నామవాచక పదజాలం ఒక వర్గం. స్థూలంగా విభజిస్తే నామవాచకాలు రెండు రకాలు: 1. సామాన్య వాచకాలు (Common nouns), 2. సంజ్ఞావాచకాలు (Proper nouns/Proper names)

2.1.3 భాషలోని ఇతరపదాల కున్నట్లు సామాన్య వాచకాలకు కూడా శాబ్దికరూపమూ (form), అర్థమూ (meaning or sense) ఉంటాయి. సంకేతిత మగు అర్థాన్ని బోధించే శబ్దశక్తిని భారతీయాలంకారికులు 'అభిధ' అని వ్యవహరించి నారు. సంకేతితార్థమంటే వాచక శబ్దానికి గల ముఖ్యార్థం. దీనినే వాచ్యార్థ (denotation) మంటారు. వాచ్యార్థాన్ని బోధించే శక్తియే అభిధ. అభిధా శక్తితో కూడిన శబ్దాలు వాచకాలు. సంకేత స్వరూపస్వభావాలను బట్టి వాచక శబ్దం నాలుగు రకాలు: 1. జాతివాచకం, 2. గుణవాచకం, 3. క్రియవాచకం, 4. ద్రవ్యవాచకం. జాతి సంతతినీ బోధిస్తాయి. కాబట్టి ఆవు, గుర్రం, దేగ జాతివాచకాలు. వీటినే సామాన్య వాచకాలని వ్యవహరిస్తారు. ఎరుపు, నలుపు,

తెలుపు గుణవాచకాలు. వ్రాస్తున్నాడు, చదువుతున్నాడు క్రియా వాచకాలు. రాముడు, సరస్వతి, తిరుపతి, గుంటూరు ద్రవ్యవాచకాలు. ద్రవ్యమంటే పేరు. ద్రవ్య వాచకాలన్నే సంజ్ఞావాచకాలు, బిరుదవాచకాలు, పేర్లు అని వ్యవహరిస్తుంటారు. ద్రవ్యవాచకాలు కూడా గోశబ్దం గోత్వ మనే జాతిని బోధించేటట్లే రామత్వాది జాతుల బోధిస్తాయని కొందరి వాదం.

2.1.4 వాచ్యార్థానికి (denotation) బాధ కలిగినపుడు వాచ్యార్థంతో సంబంధం ఉండే వేరొక అర్థం రూఢిని బట్టిగానీ, ప్రయోజనాన్ని బట్టిగానీ స్ఫురింపచేసే శక్తిని లక్షణ అని భారతీయాలంకారికులు పేర్కొన్నారు. వాచ్యార్థ సంబంధం లేని లక్షణ ఉండదు. లక్షణావృత్తిలో గమనింప వలసిన అంశాలు మూడు: 1. ముఖ్యార్థానికి అనుపపత్తి. 2. దాని సంబంధం, 3. వేరొక అర్థాన్ని తెలప డానికి రూఢిగానీ ప్రయోజనం గానీ ఉండడం. (సూర్యనారాయణశాస్త్రి. 1945, 131-133) లక్షణావృత్తినే సహజార్థమని (connotation) పేర్కొనవచ్చు.

2.1.5 భాషలో సామాన్య వాచకాలకూ, సంజ్ఞావాచకాలకు గల భేదసాదృశ లక్షణాలనూ, భాషలో సంజ్ఞావాచకాల ప్రతిపత్తిని గూర్చి, ప్రధానంగా అర్థతత్వాన్ని పురస్కరించుకొని, సనాతనాధునాతన ప్రాచ్యపాశ్చాత్య తాత్వికులూ, తార్కికులూ, ఆలంకారికులూ, భాషా విజ్ఞానవేత్తలూ విభిన్న దృక్పథాలనుంచి సిద్ధాంత సమాలోచన చేసినారు. ఈ సిద్ధాంత సమాలోచనలను విహంగావలోకనం చేయడం ఈ సందర్భంలో అవసరం

2.2 సంజ్ఞావాచకాలు : భారతీయుల దృష్టి

2.2.1 ప్రాచీన మధ్య యుగాలకు చెందిన భారతీయ నైయాయికులూ, మీమాంసకులూ, వైశేషికులూ, బౌద్ధులూ, మతత్రయాలకు చెందిన వేదాంతులూ, ఆలంకారికులూ వైయాకరణులూ చేసిన పదపదార్థ సంబంధ వివేచన ఎనలేనిది. (వివరాలకు చూ. Kunjunni Raja, 1963, 3-15; G. N. Reddy, 1966, 10-29; Chakravarthi, 1925. 53-96). భాషలో సంజ్ఞావాచకాల స్థాయిని గూర్చి వీరు ప్రత్యేకంగా చర్చించకపోయినా వాటి అర్థతత్వాన్ని గూర్చి ప్రాసంగికంగా కొన్ని అభిప్రాయాలు చెప్పినారు.

2.2.2 భాషలోని ఇతర పదజాలంకంటే సంజ్ఞావాచకాలు భిన్నంకావని మీమాంసకులూ వేదాంతులూ అభిప్రాయపడినారు. సామాన్యవాచకాలవలెనే సంజ్ఞా నామాలు

కూడా సహజార్థబోధకాలని (connotative) భావించినారు. వీరి వాదం ప్రకారం పుట్టుక మొదలుకొని చావువరకు ఒక వ్యక్తి జీవితంలో కలిగే భిన్న దశల మధ్య గోచరించే సంజ్ఞా జ్ఞానం (knowledge of identity) వల్లనే ఆ వ్యక్తియొక్క సామాన్య లక్షణ(common attribute) బోధ కలుగుతుంది. "According to the Mimamsakas and Vedantins even proper nouns are connotative; the knowledge of the identity of the same person from birth to death through all the changing stages is explained on the basis of common attribute." (Kunjunni Raja 1963, 74-75). నైయాయికుల వాదం ప్రకారం సంజ్ఞా వాచకాలతో సహా అన్ని వాచకాలూ సహజార్థ బోధకాలే: "All the names including proper names are connotative according to Nyaya" (Kuppuswamy Sastry, 1951, 260).

ప్రతి క్షణం ద్రవ్యం భేదిస్తుంది కాబట్టి, రామాది ద్రవ్యాలు ఏకవిధంగా సర్వ కాలాల్లో ఉండవనీ, ప్రతిక్షణం మార్పులు కలుగుతుంటాయనీ, అందువల్ల క్షణం క్రింద చూచిన రాముడులే ఈ క్షణంలో చూచిన రాముడులు కారని బౌద్ధుల వాదం. ప్రతి క్షణం భేదించే రామాది ద్రవ్యాల్లో రామత్వ రూపజాతి ఉంటుంది. ఈ విధంగా అన్నీ జాతివాచకాలే అవుతాయని ఒక మతం (సూర్య నారాయణశాస్త్రి, 1945, 133.)

2.3 సంజ్ఞానామాలు : పాశ్చాత్యుల దృష్టి

2.3.1 సంజ్ఞావాచకాలకు సహజార్థం (connotation) ఉండదనీ, అవి అర్థరహిత మైన వస్తు నిర్దేశకాలు మాత్రమే నని పలువురు పాశ్చాత్య తాత్వికుల అభిప్రాయం : "According to one widely held view, proper names simply stand for objects, without having any sense or meaning other than standing for objects" (The Encyclopaedia of Philosophy, Vol. 6, 1967, 487)

ఈ దృక్పథానికి బీజం ప్లాటో (Plato) Theaetetus లో కనిపిస్తుంది. ప్లాటో కాలంనుండీ కూడా సంజ్ఞానామతత్వ సమస్యపై సుదీర్ఘ వాదోపవాదాలు సాగుతూనే ఉన్నాయి. భాషలోని ఇతర పదజాలానికి వలెనే సంజ్ఞా నామాలకు కూడా అర్థం ఉన్నదనే మౌలిక విషయం మీద ఈ వాదోపవాదాలు సాగినాయి.

వస్తు శబ్దాలకు (words related to world) ఉండే సంబంధ మేమిటనే మూల సమస్యా పరిష్కారానికి సంజ్ఞానామతత్వ చింతన అవసర మయింది. అదే కాకుండా భాషానిర్మాణం (Structure) లో, భాషావ్యాపారంలో (function) వాటి సంగతి తేల్చడానికి కూడా ఈ చర్చ ఉపయోగ పడింది. సంజ్ఞానామ తత్వ సమస్య చర్చించిన వారిలో విట్జెన్‌స్టీన్ (Wittgenstein); జె. ఎస్. మిల్ (J S. Mill), (Russell) మొదలైన తాత్వికు లున్నారు. కెయిన్స్ (Keynes), బ్రాడ్లీ (Bradley), బొసాన్‌కే (Bosanquet) మొదలైన తార్కికు లున్నారు. ఎస్‌పర్సన్ (Jespersen), గార్డినర్ (Gardiner), పల్‌గ్రాం (Pulgram), ఉల్‌మాన్ (Ullman) హాకెట్ (Hockett) మొదలైన భాషా శాస్త్రవేత్త లున్నారు. ఐసాక్ టెయిలర్ (Isaac Taylor), జార్జి స్టీవర్ట్ (George Stewart) ఇత్యాది స్థల నామతత్వ పరిశీలకులూ ఉన్నారు.

2.3.2 సంజ్ఞావాచకం యొక్క అర్థం అది సూచించే వస్తువని విట్జెన్‌స్టీన్ :

"The name means the object, The object is its meaning". (Wittgenstein as quoted by Searle, 1971, 135).

ఈవిధమైన కేవల అర్థాభావ సిద్ధాంతం (no sense theory) మిల్ నామతత్వ పరామర్శలో పరాకాష్ఠ నందుకుంది. (The Encyclopaedia of Philosophy, Vol. 6, 1967, 487). సంజ్ఞానామాలకు అర్థాలుండవు. అవి అర్థరహిత సంజ్ఞలు; వాటికి వాచ్యార్థం (denotation) ఉంటుంది కానీ, సహజార్థం (connotation) ఉండదని మిల్ యొక్క సిద్ధాంతం. మనిషి అనే సామాన్యవాచకం పీటర్, జేమ్స్, జాన్ మొదలైన అనేక వ్యక్తులను వాచ్యం చేయడమే కాకుండా, మనుష్యజాతి సామాన్య ధర్మాలైన దేహత్వం (Corporeity), జంతుజీవనం (animal life), వివేకం (rationality), ఆకారం (external form) మొదలైన వాటివి తెల్పుతుంది; అందువల్ల మనిషి అనే వాచకానికి వాచ్యార్థ సహజార్థా లున్నాయి. సహజార్థం లేని వాచకాలే సంజ్ఞా నామాలని మిల్ వాదం (Searle, 1971, 134; Jespersen 1958, 65). "A thousand and one Nights" లో దొంగలు తాము దొంగతనం చేయాలనుకున్న ఇంటివి స్పష్టంగా గుర్తించడానికి ఆ ఇంటిమీద గీచిపోయిన సుద్ద గీతల్లాంటివి సంజ్ఞావాచకాలని మిల్ అభిప్రాయం. (Ullmann, 1959, 73).

2.3.3 సంజ్ఞానామతత్వ సమస్య వివేచించి ఒక ప్రత్యేక సిద్ధాంత వ్యాసాన్ని రూపొం దించి, సంజ్ఞానామ తత్వావగాహనకు తోడ్పడిన అలెన్ హెచ్. గార్డినర్ (Alan H. Gardiner) వాదం ప్రకారం, మొదటినుంచీ శబ్దానికి గల అర్థంతో నిమిత్తం లేకుండా కేవల శబ్ద మాత్రంగానే సంజ్ఞానామం వస్తువును సూచిస్తుంది :

> "A proper name is a word or group of words recognised as indicating or tending to indicate the object or objects to which it refers by virtue of its distinctive sound alone, without regard to any meaning possessed by that sound from the start, or acquired by it through association with the said object or objects" (Gardiner, 1940, 43).

అర్థం మరుగున పడినప్పుడే సంజ్ఞావాచకాలు నిర్దుష్ట సంజ్ఞావాచకాలవుతాయని గార్డినర్ (Gardiner, 1940, 43):

2.3.4 శబ్దమాత్రంగానే సంజ్ఞానామాలు వస్తు నిర్దేశం చేస్తాయి కాబట్టి వాటి అర్థంతో నిమిత్తం లేదనే గార్డినర్ అభిప్రాయంతో పుల్‌గ్రాం (Pulgram) కు పేచీ లేదు; కానీ అర్థం లేదా నైఘంటిక విలువ (lexical value) ఉన్న సంజ్ఞానామాలు నిర్దుష్ట సంజ్ఞానామాలు కావనే గార్డినర్ వాదాన్ని పుల్‌గ్రాం ఖండిస్తారు. నేడెంత గుర్తించడానికి వీల్లేక పోయినా. ఒకప్పుడు భాషా వ్యవహర్తలకు నిత్య పరిచితమయిన అర్థం, లేదా నైఘంటిక విలువ సంజ్ఞానామాల వెనక ఉందని పుల్‌గ్రాం ఉద్ఘాటన :

> "I might agree that in proper names it is the sound and not the dictionary value that makes them meaningful. But it is unjustified to affirm that certain names are less properly proper names because of their obvious dictionary value, which might give a clue to the character of the object named. After all, there is at bottom of each name a dictionary value which, however unrecognizable and overgrown it may be to-day, at one time was obvious to the speakers". (Pulgram as quoted by Utley, 1963, 157).

2.3.5 సంజ్ఞావాచకాలకు సహజార్థం ఉందని పలువురు నామ విజ్ఞాన వేత్తల దృఢాభి ప్రాయం. ప్రధానంగా స్థలనామ వేత్తలందరూ స్థలనామాలు కేవలం అర్థ

రహితమైన ధ్వనులు కావని అభిప్రాయ పడినారు. స్థలనామ బహుముఖ ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించిన ఇసాక్ టెయిలర్ (Isaac Taylor) స్థలనామాలు కేవలం అర్థరహితమైనట్టి యాదృచ్ఛిక ధ్వనులు ఎన్నడూ కావని అభిప్రాయపడినాడు :

"Local names—whether they belong to Provinces, cities and villages or are the designations of rivers and mountains—are never merely arbitrary sounds, devoid of meaning". (Isaac Taylor, 1909, 19).

అమెరికా స్థలనామవేత్త జార్జి స్టీవర్ట్ (George Stewart) స్థల నామాలలోని వ్యస్తపదాల అర్థంకంటే, మొత్తం పేరులోని అర్థం గొప్పదని భావించినాడు : "The meaning of a name is more than the meaning of the words compositing it" (Stewart, 1967, 10).

అయితే కాలక్రమంలో స్థలనామాలకుండే అర్థాలు మనుష్యులు మరచిపోయారనీ, పేరు స్థలాన్ని స్వాభావికంగా వర్ణించాలనే ప్రాక్తన భావన పోయిందనీ స్టీవర్ట్ అభిప్రాయం. (Stewart, 1967, 21).

2.3.6 సంజ్ఞానామాలు కేవల వాచ్యార్థ సూచకాలేనా, లేదా సహజార్థ సూచకాలు కూడానా అనే సమస్యపై వివిధ అభిప్రాయాలు గమనించాం. భాషలో వాటి వ్యాపారం (function) ఏమిటనే విషయం మీద భాషాశాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయాలు పరికించడం మంచిది.

2.3.7 సామాన్య సంజ్ఞావాచకాల మధ్య ప్రధాన విభేదం వాటి వ్యాపారం (function) లో ఉందనీ, సామాన్య వాచకాలు అర్థవంతమైన ప్రమాణాలైతే (meaningful units) సంజ్ఞావాచకాలు కేవలం సంజ్ఞలనీ (identification marks) స్టీఫన్ ఉల్‌మన్ అభిప్రాయం.

"The essential difference between common nouns and Proper names lies in their function, the former are meaningful units, the later mere identification marks". (Ullmann, 1962, 77).

సామాన్య వాచకాలనుంచీ సంజ్ఞానామాలను గుర్తించడం సులభమే అయినా, వాటి మధ్య ఉండే సరిహద్దురేఖ నిర్దిష్టమైంది కాదని, సామాన్య వాచక విష్పన్నాలైన Black Pool, New Castle మొదలైన స్థలనామాలెన్నో

కన్పిస్తాయని. అలాగే సంజ్ఞానామం సామాన్య వాచకంగా మారడం కూడా అసాధారణ మేమీ కాదని ఉల్‌మన్ భావిస్తారు (Ibid).

ఒక వ్యక్తిని మాత్రం ఉద్దేశించే పేరు సంజ్ఞానామమని ఎస్‌పర్సన్.

"A Proper name would naturally seem to be the name that can only be used in speaking of the individual" (Jespersen, 1958, 64.)

పర్వతశ్రేణులను సూచించే The Pyrenees; రాజకీయ ఫెడరల్ వ్యవస్థను నిర్దేశించే The United States సంజ్ఞావాచకాలేనని, వాటిని One Pyrenee, one United State అనరని, అవి ఏకవస్తు నిర్దేశకాలే నని ఎస్‌పర్సన్ అంటారు. వ్యవహారంలో ప్రతి సందర్భంలోనూ వక్తకూ శ్రోతకూ సంజ్ఞా వాచకోపయోగం ఏకవస్తు మాత్ర సంసూచకమూ, నిర్దిష్టపదార్థ పరిమితమూ నని ఆయన భావిస్తారు.

"Now every time a proper name is used in actual speech its value to both speaker and hearer is that of denoting one individual only, and being restricted to that one difinite being" (Ibid, 65).

సందర్భాన్ని (context) బట్టి నిర్దిష్ట వస్తు సూచన జరుగుతుందని చెప్పడానికి ఆయన ఒక ఉదాహరణ ఇచ్చినారు. ఈవాళ ఒక మిత్రబృందంతో మాట్లాడుతూ జాన్ అనే పేరు, ఆ పేరుగల ఒక నిర్దిష్ట వ్యక్తికి ఉపయోగించినంత మాత్రాన, మరునటిరోజు మరొక మిత్రబృందంలో అదే పేరును ఆ పేరే గల మరొక నిర్దిష్ట వ్యక్తికి ఉపయోగించ కూడదనే నిషేధ మేమీ లేదు కదా! (Ibid 65-66). సామాన్య నామాలకూ, సంజ్ఞానామాలకు మధ్య ఖచ్చితమైన సరిహద్దును నిర్ణయించడం సంపూర్ణంగా అసాధ్యమని ఉల్‌మన్ లాగా ఎస్‌పర్సన్ కూడా అభిప్రాయపడతారు. ఒక పరిచితమైన వ్యక్తినో, వస్తువునో (లేదా వ్యక్తులనో, వస్తువులనో) నిర్దేశించే యాదృచ్ఛిక సంజ్ఞ సంజ్ఞానామ మని ఆయన తేలుస్తారు:

"In general we may consider a proper name as an arbitrary lable used to denote a certain familiar person or thing (or group of persons or things (Jespersen as quoted by Utely 1963, 152).

సంజ్ఞావాచకాలు ఉపసర్జనాలు (substitutes) కావని. సందర్భాన్ని (context) బట్టి విశిష్టంగా వాచ్యార్థాన్ని మార్చే అన్వాదేశ ఉపసర్జనాలని (anaphoric substitutes) హాకెట్ అన్నారు.

> "Proper names" are not substitutes but in their behaviour they are much like anaphoric substitutes shifting their specific denotation from context to context—though less kaleidoscopically than do substitutes". (Hockett, 1959, 312)

సంజ్ఞానామాల విషయంలో సందర్భ (context) ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించిన వారు ఎస్పర్సన్, హాకెట్లు. ఒకే పేరున్న అనేక వ్యక్తులు లేదా స్థలాలు వ్యవహర్తల పరిచయంలో ఉంటే, ఆ వ్యవహర్తలమధ్య సాగే సంభాషణ సన్నివేశాన్ని బట్టి, దేశకాలాదులబట్టి వ్యక్తులూ, స్థలాల నిర్దేశం తప్పదు కదా!

2.4 సంజ్ఞానామ నిర్వచనం రూపొందించడానికి సంజ్ఞానామాల అర్థ ప్రతిపత్తిని, భాషలో వాటి వ్యాపారాన్ని విచారిద్దాం.

2.4.2 సంజ్ఞానామాలు : అర్థము

భాషా వ్యవహారంలో సంజ్ఞావాచకేతర పదాలు, పదబంధాలు అర్థనిరపేక్షకంగా వాడితే భావావగాహనకు తీరని నష్టం వాటిల్లుతుంది. కాబట్టి భాషా వ్యవహర్తకు దేశకాల స్థలానుగుణమైన అర్థ పరిజ్ఞానం (పదాలూ, అవి వ్యక్తం చేసే భావాల తీరుతో సంబంధం) ఉండాలి. లేకపోతే షెరిడన్ (Sheridan) నాటకం 'ది రైవల్స్' (The Rivals) లోని మిసెస్ మాలప్రోప్ (Mrs. Malaprop) లాగా, శూద్రకుని మృచ్ఛకటికంలోని శకారుడిలాగా భాషా సమాజానికి ఇబ్బంది తెచ్చి పెడతారు. కాబట్టి సంజ్ఞా వాచకేతర పద జాలానికి రూఢార్థ గ్రహణం వ్యవహర్తలకు తప్పని సరి. సంజ్ఞావాచకాల విషయంలో ఆ విధంగా కాదు. వాటి ప్రధాన వ్యాపారం నిర్దిష్ట వస్తు సూచనమే వాటికి వాచ్యార్థం (denotation) ప్రధానం. సహజార్థం (connotation) అప్రధానం. సాధారణంగా సహజార్థ నిరపేక్ష స్థితిలోనే సంజ్ఞావాచక వ్యవహార ప్రయోజనం సాగుతుంది. పదానికీ, వస్తువుకూ, అర్థానికి ఉండే సంబంధం సామాజికమైంది. అందువల్ల భాషలో రూఢి (established usage) ముఖ్యం.

వ్యుత్పత్తికంటే రూఢి బలవత్తరమైంది. సంజ్ఞావాచకాల రూఢి కేవల నిర్దిష్ట వస్తు సూచనమే. అయితే సంజ్ఞానామాల వ్యుత్పత్తిని త్రోసిరాజనడానికి వీల్లేదు. ప్రారంభంలో భాషా వ్యవహారంలో సంజ్ఞావాచకాలు సహజార్థ బోధ కాలుగా ఉన్నాయని ఒప్పుకోక తప్పదు. అయితే తర్వాత వాటి సహజార్థం మరుగున పడిపోవడం చూస్తాం. ఉదాహరణకు ఈ క్రింది సంజ్ఞానామాలను పరిశీలించవచ్చు :

మనుషులపేర్లు : ఎర్రయ్య. రెండు జడల సీత. ఇంటిపేర్లు : గుర్రం. పగడాల. ఊర్ల పేర్లు : ఉరుటూరు. కొత్తపల్లె. మేడిదిన్నె. ఖాజీపేట. బిడ్డరంగును బట్టి ఎర్రయ్య అనే నామకరణం జరిగి ఉండవచ్చు. కానీ ఈనాడు ఎర్రయ్య అనే పేరున్న వారందరూ ఎర్రగా ఉండకపోవచ్చు. అలాగే కాలేజీ రోజుల్లో రెండు జడలు వేసుకునే సీతకు రెండు జడల సీత అని ఎగతాళి పేరు (nick-name) అబ్బాయిలు పెట్టి ఉండవచ్చు. ఆ అమ్మాయి తర్వాత రెండు జడలు మానేసి ఒంటి జడే వేసుకున్నా, కొప్పు ముడుచుకొన్నా, రెండు జడల సీతగానే చలామణి అవుతుంది. అంటే వాచ్యార్థమే సహజార్థం మీద పైకొన్నదన్నమాట! పెంటయ్య. రుప్పయ్య. పుల్లయ్య మొదలైన నిందార్థక నామాల్లో (Opprobrious names) ఆచారబలంవల్ల సహజార్థ బోధకత పూర్తిగా మరుగున పడక పోవచ్చు. అయినా అవే పేర్లు ఏ తాతముత్తాతల జ్ఞాపకార్థమో పెట్టుకున్నట్లైతే అప్పుడు వాచ్యార్థమే ప్రాధాన్యం వహిస్తుంది. తెలుగు దేశంలోని గాంధీ. జవహర్. స్టాలిన్. లెనిన్ మొదలైన ప్రతిదేయ వ్యక్తినామాల్లో (loan-proper names) వాచ్యార్థమే ప్రాధాన్యం వహిస్తుంది. ఇంటిపేర్లను తీసుకుందాం. గుర్రం ఇంటి పేరుగాగల వాళ్ళ కెపుడో గుర్రం ఉండి ఉండవచ్చు, లేదా దానితో సంబంధం ఉండి ఉండవచ్చు. అయితే ఈనాడు ఆ ఇంటి పేరు ఉన్నవాళ్ళకంతా గుర్రా లుండకపోవచ్చు. అలాగే పగడాల అనే ఇంటి పేరు విషయం కూడా. ఇక ఊర్ల పేర్లను తీసుకుందాం. ఏ వందేళ్ళ కిందటో కొత్తగా వెలసిన ఊరును కొత్తపల్లె అని ఉంటారు. అది ఈనాడు కూడా కొత్తపల్లె కాదు కదా! ఎపుడో పరిసర ప్రాంతాల్లో పెద్దగా కన్పించిన ఊరును ఊరులూరు అన్నంత మాత్రాన ఈనాడు దాని పెద్దరికం విలవదు కదా! అలాగే మేడిదిన్నెలో ఈనాడొక్క మేడిచెట్టు కూడా లేకపోవచ్చు. ఇక మనుష్యనామ సూచకాలైన ఖాజీపేట మొదలైన వాటిని పరిశీలిస్తే ఆ సంబంధార్థకతకు

ఈనాడు విలువ పోయినట్లు గ్రహించగలం— ఖాళీ లేదు గనుక. అదే కాక పాతకొత్తపల్లె లాంటి ఊర్ల పేర్లు గమనించినట్లయితే ఈనాడు వాటి వాచ్యార్థతా ప్రాధాన్యం బోధపడుతుంది. అలాగే చూ. బ్రాహ్మణపల్లె; కమ్మవారి బ్రాహ్మణపల్లె, కులవృత్తి నామ సూచకాలైన గ్రామనామాలు ఈనాడు ప్రధానంగా వాచ్యార్థ ప్రాధాన్యం కలిగినవే. రెడ్డిపల్లె, కమ్మపల్లె, తొగటపల్లె, తురకపల్లెవంటి గ్రామాల్లో ఆయా కులాలవారు లేకపోయినా అవి గ్రామ సంకేతాలే.

2.4.3 సంజ్ఞానామాలు : భాషలో వాటి వ్యాపారం

సంజ్ఞానామాలు వాక్య ప్రమేయం (Sentence function) లోనూ, కారకం (case system) లోనూ సామాన్య వాచకాల వంటివే :

ఉదా : (అ) He saw a girl
He saw Elizabeth

(ఆ) He went to a village
He went to Rome

(ఇ) మహిషి గీచిన బొమ్మలు
రామారావు గీచిన బొమ్మలు

(ఈ) వాడు ఊరికి వెళ్ళినాడు
వాడు విజయవాడకు వెళ్ళినాడు.

సంజ్ఞావాచకాలకు వచన భేదకత్వం (number contrast) లేదు :

ఉదా : The mendips, కొత్తపల్లె
ఈ ప్రాంతంలో ఎన్ని తోట లున్నాయి
ఈ ప్రాంతంలో ఎన్ని కొత్తపల్లె లున్నాయి

నిర్ధారక పదాంశం (determiner or definite article) తో వినిర్మాణ క్రమమూ (Pattern) లేదు. ఆంగ్లభాషా సంజ్ఞానామాల్లో నిర్ధారక పదాంశం పాక్షికంగా ఉంటుంది. ఎస్పర్సన్ ప్రకారం జాన్ అనే పేరు ఏక దేశాన్ని నిర్దేశిస్తున్నది కాబట్టి దానికి సాధారణంగా నిర్ధారక పదాంశం రాదు. స్థల నామాల్లో ఇది పాక్షికంగా కన్పిస్తుంది. ఇంగ్లీషు నదుల పేర్లకు నిర్ధారక పదాంశం పూర్వం ఉండేది కాదు. బహుశా తర్వాత ఏర్పడి ఉండవచ్చు.

ఉదాహరణకు The River Thames వంటి నామ బంధాల్లో River అనే మాట లోపించగా The Thames అనే రూపం ఏర్పడింది. సముద్ర నామాలకు నిర్ధారక పదాంశం ఉంటుంది. సరోనామాలకు శూన్యం (Zero determiner). దేశ ద్వీప పర్వత పట్టణోద్యానవన నామాలకు కూడా బహువచనంలో తప్పిస్తే శూన్య నిర్ధారకమే ఉంటుంది. ఏమైనా నిర్ధారక పదాంశమే సంజ్ఞానామాలను సామాన్యవాచకాలనుంచీ వేరు చేస్తుందని అనుకోవడం పొరబాటు. (వివరాలకు చూ. Utley; 1983. 168-72). ద్రావిడ భాషా సంజ్ఞావాచకాలకు నిర్ధారక పదాంశం ఉండదు.

2.4.4 సంజ్ఞానామాలు ఏకైక విషయ బోధకాలు. అయినా వ్యవహారంలో కొన్ని సందర్భాల్లో వాటి ప్రయోగం శ్రోతకు సంశయాస్పదం కావచ్చు. ఒకే పేరు కొందరు వ్యక్తుల కున్నపుడు మాటల సందర్భంలో పేర్కొన్న వ్యక్తి ఎవరనే సంశయం శ్రోతకు కలుగవచ్చు. అటువంటపుడు ఫలానా వ్యక్తి అని ఇంటి పేరు, వృత్తి, నివాసస్థానం మొదలైన ఇతర విషయ ప్రశంసతో ఆ వ్యక్తిని నిర్దేశించడం జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంలో సంజ్ఞావాచకం వాచ్యార్థబోధకంగానే ప్రయుక్త మవుతుంది.

2.4.5 సంజ్ఞావాచకాల విషయంలో సందర్భానికి (Context) ప్రాధాన్యం ఉంది :

ఉదా : (అ) కొత్తయిండ్లు చూశావా? కొత్తయిండ్లు. ఇక్కడ సామాన్య నామవాచకం.

కొత్తయిండ్లు చూశావా? కొత్తయిండ్లు. ఇక్కడ ఊరి పేరు.

(ఆ) కొట్టాలు ఎటువైపు? కొట్టాలు. ఇక్కడ సామాన్య నామ వాచకం.

కొట్టాలు ఎటువైపు? కొట్టాలు. ఇక్కడ ఊరి పేరు.

(ఇ) సుగాలి తండా ఎక్కడ? సుగాలి తండా. ఇక్కడ సామాన్య వాచకం.

సుగాలి తండా ఎక్కడ? సుగాలి తండా. ఇక్కడ ఊరి పేరు.

(ఈ) ఇది బలిపీఠం : ఇక్కడ బలిపీఠం, సామాన్య వాచకం.

ఇది బలిపీఠం : ఇక్కడ ముప్పాళ్ళ రంగనాయకమ్మ నవల పేరు.

పై ఉదాహరణల్లో ప్రయోగింపబడిన పదం సంజ్ఞావాచకమా లేదా సామాన్య వాచకమా అన్న విషయం సందర్భాన్ని బట్టి నిర్ణీత మవుతుంది.

ఈ క్రింది వాక్యాల్లో మనం ఉద్దేశించింది వ్యక్తినామమా లేక నదియొక్క పేరా అన్నది కూడా ప్రసంగ విషయం మీద లేదా పూర్వ సందర్భం మీద ఆధారపడి వుంటుంది.

ఉదా : గోదావరి ఎక్కడ ? ఒక నది పేరు.
గోదావరి ఎక్కడ ? ఒక అమ్మాయి పేరు

భాషలోని ఇతర పదజాలం లాగానే సంజ్ఞానామాలు కూడా యాదృచ్ఛిక వాగ్రూప సంకేతాలే.

పై పరిశీలనను బట్టి సంజ్ఞానామాల్ని ఈ క్రింది విధంగా నిర్వచింపవచ్చు :
వ్యుత్పత్తి నిరూపణలో సహజార్థ బోధకత ఉన్నా, రూఢిలో అర్థనిరపేక్షకంగా ఒక వ్యక్తినో, స్థలాన్నో, వస్తువునో దేశకాల స్థల సందర్భాలనుబట్టి నిర్దిష్టంగా సూచించే యాదృచ్ఛిక వాగ్రూప సంకేతమే (ఒక పదం కానీ, పద బంధం కానీ) సంజ్ఞానామం.

2.5 సంజ్ఞావాచక వర్గీకరణ :

2.5.1 భాషలో సంజ్ఞావాచకాలు భౌతిక సంపదాభివృద్ధితోపాటు, విజ్ఞాన వికాసంతో పాటు వ్యాప్తి చెందుతూనే ఉంటాయి. అందువల్ల సంజ్ఞావాచక వర్గీకరణ క్లిష్టమౌతుంది. ఈ కారణం వల్లనే కాబోలు సంజ్ఞావాచకాలను వర్గీకరించిన వారు వేరువేరుగా కన్పిస్తారు. జాఫ్రీపేటన్ (Geoffrey Payton) సంజ్ఞానామాలను విషయవర్గాలు (Subject categories) గా వర్గీకరించినారు. పేటన్ ప్రతిపాదించిన విషయ వర్గీకరణ 67 శీర్షికలతో కూడుకొన్నది. (Payton, 1969, Subject - categories), ఈ వర్గీకరణలో అతివ్యాప్తి, దోషాలు కన్పిస్తాయి. ఉదాహరణకు : Payton చేసిన "Arts cinema, children stories, cartoons and comics, fiction, opera, poetry and verse, literary allusions, theatre societies, institutions వంటి వివిధమైన విషయ వర్గీకరణ అతి వ్యాప్తికి (over differentiation) పాల్పడింది. Encyclopaedia Britannica, Vol. 15 లోని సంజ్ఞా వాచ

వర్గీకరణ మే_ల్తరమైంది (1969, 1157). ఈ వర్గీకరణను ప్రేరణగా తీసు కొన్నా కేవలం దాన్నే అనుసరించలేదు. సంజ్ఞానామాలకు ఈ క్రింది స్థూల మైన వర్గీకరణను ప్రతిపాదించవచ్చు.

2.5.2 వ్యక్తినామాలు (Personal names) : పేర్లు అనగానే మనకు వెంటనే స్ఫురించేవి మనుష్యులపేర్లు. ఇవి సంజ్ఞావాచకాల్లో అతి ప్రధానమైనవి. ఒక మనిషి నుంచి వేరొక మనిషిని నిర్దిష్టంగా గుర్తించడానికి ఏ సమాజంలో నయినా వ్యక్తులకు పేర్లుంటాయి. ఈనాడు భాషలేని మానవసమాజాలు లేనట్లే పేర్లులేని మనుష్యులంటూ ఏ సమాజంలోనూ లేరు. మానవజాతి నాగరికతా పరిణామదశల్లో అత్యంత పురాతన కాలంలోనే మనుష్యులపేర్లు మొదలయ్యాయని అందరూ అంగీకరించిన సత్యం. ప్రపంచంలోని వివిధ సమాజాల్లో ఉండే అసంఖ్యాకమైన స్త్రీ పురుషుల పేర్లలోను, వారి నామకరణ విధానం లోను ఆయా సమాజాల భాషా, సంస్కృతీ సంప్రదాయాలూ, విశ్వాసాలూ దాగి ఉంటాయి. వ్యక్తినామాల్లో ఈ క్రింది వర్గీకరణ చేయడానికి వీలుంటుంది. ఇంటిపేర్లు వ్యక్తినామాల్లో భాగమే.

(1) పెట్టిన పేర్లు
(2) ముద్దు పేర్లు
(3) ఉరవ్‌లు
(4) ఎగతాళి పేర్లు
(5) కలం పేర్లు
(6) బిరుదులు
(7) ప్రథమాక్షర సంఘటిత నామాలు.

(1) పెట్టిన పేర్లు (given names) : తల్లిదండ్రులో, ఇతర కుటుంబ సభ్యులో, బంధువులో, స్నేహితులో, కులపెద్దలో, కులగురువులో ఆయా సమాజాల నామకరణ పద్ధతుల ననుసరించి పుట్టిన బిడ్డకు చేసే నామకరణమే పెట్టిన పేరు. శిశువుల నామకరణం వివిధ సమాజాల్లో వివిధ సంప్రదాయాలకు, ఆచారాలకు సంబంధించి ఉంటుంది. సాధారణంగా ఆటవిక సమాజాలలోని నామకరణ పద్ధతి నాగరిక సమాజాలవారి పద్ధతికి భిన్నంగా కూడా ఉంటుంది. నాగరిక సమాజాల్లోనూ ఒక సమాజంలోని నామకరణ విధానం మరొక సమాజం వారికి విచిత్రంగా కన్పించవచ్చు. గణ సంకేతం (tribal totem) తాంత్రిక తత్వం (magic spell), పరిసరాల ప్రాభవం (environment) మొదలైన అంశాలు అనాగరిక సమాజాల నామకరణ విధానంలో గోచరిస్తాయి. దైవిక నామాలు,

మతాచారాలు, మూఢనమ్మకాలు, ఆధ్యాత్మికదృష్టి, వృత్తిధర్మం, కులం, పూర్వ వంశీయుల స్మరణ, నవ్యత (fashion) మొదలైన లక్షణాలు నాగరిక సమాజంలో ప్రాధాన్యం వహిస్తాయి. (వివరాలకు చూ. Benjamin Walker, Vol. II, 116-121; Masani, 1966) సాధారణంగా ఏ సమాజం వారైనా బిడ్డలకు పెట్టేపేర్లు శుభప్రదంగా ఉండాలనే భావిస్తారు. కానీ కొన్ని సమాజాల్లో, ఆ సమాజాలవారి మూఢవిశ్వాసాలు, నిషేధాచారాల (taboos) వల్ల నిందార్థక నామాలు (Opprobrious names) వ్యక్తుల పేర్లలో కన్పిస్తాయి. ఇంగ్లీషువాళ్ళ పేర్లలో "Filth, Coward, Worthless" మొదలైనవి, తెలుగువాళ్ళ పేర్లలో పెంటయ్య, కుప్పయ్య, పుల్లయ్య, మునలయ్య, తిక్కన్న మొదలైనవి ఉదాహరణలు (వివరాలకు చూ. Masani, 1966, ch. IV. Opprobrious names, 66-76.)

(2) ముద్దు పేర్లు (Pet names). పెట్టిన పేరున్నా తల్లిదండ్రులు, ఆప్తులూ, ముద్దుగా ఒక వ్యక్తిని పిలిచే పేరే ముద్దు పేరు.

ఉదా : అమ్మడు, బాబ్జి, చిట్టి, బుజ్జి మొదలైనవి. ఇవి కొన్ని సమయాల్లో ఉరవులుగా కూడా మారుతాయి.

మనుషులకు మాత్రమే కాక జంతువులకు కూడా ముద్దు పేర్లు పెట్టడం చూస్తుంటాం.

ఉదా : జానీ, రాము (కుక్కల పేర్లు).

(3) ఉరవులు (Aliases) : (< ఉ. ఉర్ఫ్) ఒక వ్యక్తికి రెండు పేర్లు ప్రచారంలో ఉన్నపుడు లేక అనే అర్థంలో ఉపయోగించే వేరొక పేరు ఉరవు పేరు.

గంగయ ఉరవు చిన్నరాజు; Simpson alias Smith.

(4) ఎగతాళి పేర్లు (to-names/nick-names) : పెట్టిన పేర్లకు బదులు వేళాకోళానికి, వెక్కిరించడానికి లేక చనువు కొద్దీ, చమత్కారం కొద్దీ ఉపయోగించే పేర్లు.

ఉదా : చకారకుక్షి : వేదవ్యాసునికి కాళిదాసు పెట్టిన పేరు.

పీరిగాడు : వీరేశలింగం పంతులుకు కొక్కొండవారు పెట్టిన పేరు.

ముక్కు తిమ్మన : నంది తిమ్మన.

(5) కలం పేర్లు (Pen-names) :

రచయితలు తమ పేర్లకు బదులు వాడే మారు పేర్లు.

బుచ్చిబాబు : శివరాజు వెంకట సుబ్బారావు.

ఆరుద్ర : భాగవతుల శంకరశాస్త్రి.

చెరబండరాజు : బద్దం భాస్కర రెడ్డి.

మాక్జిం గోర్కీ : అలెక్సి మెయ్ మాక్జి విచ్ పెష్కోవ్;

(6) బిరుదులు : కవితిలక. కళాప్రపూర్ణ. దేశోద్ధారక. లోకమాన్య. మహాత్మ ఇత్యాదులు.

(7) ప్రథమాక్షర సంఘటిత నామాలు (Acronyms) : వ్యక్తి పూర్తి పేరులోని మొదటి అక్షరాలతో కూర్చిన పేరు ప్రథమాక్షర సంఘటిత నామం.

ఉదా : శ్రీ శ్రీ : శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు.

కొకు : కొడవటిగంటి కుటుంబరావు.

సినారె : సి. నారాయణ రెడ్డి.

గోరా : గోపరాజు రామచంద్రరావు.

బంగోరె : బండి గోపాలరెడ్డి.

ఈ సంప్రదాయం సంస్థల పేర్లలో కూడా కన్పిస్తుంది.

ఉదా : ఐరాస : ఐక్య రాజ్య సమితి.

అరసం : అభ్యుదయ రచయితల సంఘం.

ముఖ్యంగా దీర్ఘమైన సంస్థల పేర్లను ఇంగ్లీషులో ఈ విధంగా సంక్షిప్తీకరించడం ఎక్కువ.

ఉదా : UNESCO : United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organisation.

2.5.3 ఇంటిపేర్లు (Surnames/Family Names) : "ఎప్పుడైనా లోకంలో ఒక వ్యక్తినుంచి వేరొక వ్యక్తిని గుర్తించవలసి వచ్చినపుడు. వారిరువురి పేళ్ళు ఒకటే అయినపుడు ఇంటిపేరుతో అవసరం ఏర్పడుతుంది .... ఒక

కుటుంబంలోని వారిని మరియొక కుటుంబంలోని వారినుండి వేరు చేసి పిలువ వలసి వచ్చినపుడే ఇంటి పేరు కావలసి వస్తుంది." (నారాయణరావు. 1946. 378.) ఇంటిపేర్లు వ్యక్తినామాల్లో కారక రీత్యా (Syntactically) భాగమే. ఇంటిపేర్లు పెట్టిన పేర్లతో సంబంధార్థాన్ని కలిగి ఉంటాయి. అయినా వ్యక్తి నామాల్లో పెట్టిన పేర్లు లోపించి, ఇంటి పేర్లతోనే దేశకాల సందర్భాలను బట్టి వ్యక్తులను నిర్దిష్టంగా సూచించడం జరుగుతుంది. ఇది తెలుగు వాళ్లలో మరీ ఎక్కువ.

ఉదా : విశ్వనాథ సత్యనారాయణ : విశ్వనాథ వారు.

గురజాడ అప్పారావు : గురజాడ వారు.

ఈ కారణంగా ఇంటిపేర్లను సంజ్ఞా నామాల వర్గీకరణలో వ్యక్తి నామాల క్రింద కాక ప్రత్యేక వర్గంగా ఇవ్వడం జరిగింది.

తెలుగువాళ్ళ ఇంటి పేర్లలో గ్రామనామాలు, కులనామాలు, వ్యక్తినామాలు, వంశనామాలు మొదలైనవి కన్పిస్తాయి. సంప్రదాయాన్ని బట్టి కూడా ఇంటి పేర్లు మారతాయి. ఉదా : తెలుగు దేశంలోని స్త్రీలపేర్లు. వివాహం కాగానే స్త్రీల ఇంటిపేర్ల స్థానంలో వాళ్ల భర్తల ఇంటిపేర్లు చేరతాయి. ఒక భాషా ప్రాంతంలో భిన్న ప్రాంతాల్లో గల ఇంటిపేర్లను పరిశీలించడం ద్వారా, ఇంటి పేర్ల మధ్య గల సామాజిక సంబంధాలూ, వాటి వెనుక గల సంస్కృతీ చరిత్రా తెలుస్తాయి.

2.5.4 జాతి కులగోత్ర నామాలు : సామాజిక గణాలనూ, తెగలనూ నిర్దిష్టంగా తెల్పే పేర్లివి. సాధారణంగా వీటిని సముదాయ వాచకాల (collective nouns) కింద చేరుస్తుంటారు.

ఉదా : నీగ్రో, రెడ్ ఇండియన్ : జాతుల పేర్లు.

బ్రాహ్మణ, వెలమ : కులాల పేరు.

భరద్వాజ, విస్తరాకుల : గోత్రాల పేర్లు.

2.5.5 స్థల నామాలు (Place Names): భౌగోళిక నైసర్గిక సంజ్ఞలు (Geographical, topographical designations). ఒక స్థలం నుంచి వేరొక

స్థలాన్ని వేరుగా నిర్దేశించాలనుకున్నపుడు ఆ స్థలానికి పే రవసరం. భాషోత్ప త్తిని ఎట్లా నిర్ణయించలేమో, అట్లాగే స్థలాలపేర్ల పుట్టుకను నిర్ణయించి చెప్పడం సాధ్యం కాదు. కానీ వాటి పుట్టుకకూ, మానవ సమాజానికీ ఉండే సంబంధాన్ని వివరించవచ్చు. మనచుట్టు ఉన్న భౌతిక జగత్తులోని నదులూ, సముద్రాలూ, కొండలు, కోనలూ, గుట్టలు, మిట్టలూ, పర్వతశ్రేణులూ, పీఠ భూములూ, ఎడార్లూ, వనాలూ, ఊర్లూ, సరిహద్దులూ, భౌగోళిక విభాగాలూ (నాడు, మండలం, రాష్ట్రం, దేశం, ఖండం మొదలైనవి), విశ్వాంతరాళ గోళాలు మొదలైన వాటిని సంకేతించేవి స్థలనామాలు.

2.5.6 <u>సంస్థ నామాలు (Names of Institutions)</u> : నాగరికత, పరిపాలనా వ్యవస్థల అభివృద్ధివల్ల ఏర్పడిన, ఏర్పడుతున్న మత రాజకీయ విద్యాకళాది సంస్థలపేర్లు.

ఉదా : British Standards Institution, Oxford University,
శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, తెలుగు అకాడెమి మొదలైనవి.

2.5.7 <u>శీర్షికలు (titles)</u> ; కళారంగానికి చెందిన కావ్య, నాటక, కథా, నవలా, చిత్ర, చలనచిత్రాదుల పేర్లు.

ఉదా : మహాభారతం
మహాప్రస్థానం
Paradise Lost } కావ్యాలపేర్లు

అభిజ్ఞాన శాకుంతలమ్
Hamlet } నాటకాలపేర్లు.

గాలివాన : పాలగుమ్మి పద్మరాజు ప్రసిద్ధ కథ పేరు.

Rain : సామర్‌సెట్ మామ్ ప్రసిద్ధ కథ.

చివరకు మిగిలేది
Ulysses } నవలల పేర్లు.

గుయెర్నికా (Guernica) : పికాసో చిత్రం పేరు.

మోనలిసా (Monalisa) : లియొనార్డో డ విన్సీ చిత్రం పేరు.

పైసా
కుతుబ్ మీనార్ } గోపురాల పేర్లు.

మల్లేశ్వరి
Battleship Potmkin } చలన చిత్రాల పేర్లు.
పథేర్ పాంచాలి

2.5.8 వాణిజ్య వాచకాలు (Brand Names): వాణిజ్య వ్యాపార ప్రపంచంలో బ్రాండుకున్న విలువ అనమానమైంది; వస్తువునే మించింది.

ఉదా : కోకో కోలా (Coco-Cola) కొడక్ (Kodak) ఈస్ట్‌మన్ కలర్ (Eastman Colour) అమృతాంజనం, లోధ్ర మొదలైనవి.

2.5.9 చారిత్రక సన్నివేశ నామాలు (Names of Events in History): వివిధదేశేతిహాసాల్లో. చరిత్రల్లో జరిగిన ప్రముఖ సంఘటనలను నిర్దేశించే పేర్లు.

ఉదా : కురుక్షేత్రం, కోడిపోరు, అక్టోబర్ విప్లవం (October Revolution) జెనీవా ఒప్పందం (Geneva Convention), సిమ్లా ఒప్పందం (Simla Agreement) మొదలైనవి.

2.5.10 వస్తునిర్దేశక సంజ్ఞానామాలు (Quasi-Personal names): మానవ కల్పితమైన నౌకలు, విమానాలు, రోదసి నౌకలు, ఆయుధాలు మొదలైన వాటిని మానవీకరణ దృష్టితో పెట్టిన పేర్లు :

ఉదా : విక్రాంత్ : నౌక పేరు.
వైజయంతి : ట్యాంకు పేరు.
జల ఉష : నౌక పేరు.

2.5.11 భావనిర్దేశక సంజ్ఞా నామాలు (Personified abstractions):

అమూర్తాలైన భావాలను మానవీకరణ దృష్టితో పెట్టిన పేర్లు.

ఉదా : Hope : A character in Bunyan's Pilgrim's Progress.

వివేకుడు, దంభుడు
మోహుండు, అహంకారుడు } ప్రబోధ చంద్రోదయంలోని పాత్రల పేర్లు.
కాముడు, సదాచారుడు

తత్వ వాచకాలు : (Names of abstractions not personified)

మానవీకరణ దృష్టితో పెట్టిన అమూర్త భావాల పేర్లు.

Marxism, Stoicism, అద్వైతం, బౌద్ధం మొదలైనవి.

2.5.12 పలురకాలైన సంజ్ఞావాచకాల శాస్త్రీయ పరిశీలనకు నామ విజ్ఞానం (Onomastics) అని పేరు. ఈ విజ్ఞాన శాఖ భాషా విజ్ఞానంలో ఒక విభాగం. ఈ నామ విజ్ఞానంలో ప్రధాన భాగాలు రెండు :

(అ) మనుష్యనామ విజ్ఞానం (Anthroponymy: Gk. *Anthropos*—man. *Onoma*—name): మనుష్య నామాల స్వరూప తత్వాలను పరిశీలించే విజ్ఞాన శాఖ.

(ఆ) స్థలనామ విజ్ఞానం (Toponymy: Gk. *topos*—place. *Onoma*—name) భౌగోళిక రోదసీ సంబంధ స్థలనామాల స్వరూప తత్వాలను పరిశీలించే విజ్ఞాన శాఖ.

స్థల నామకరణం అస్తవ్యస్తంగా జరిగే విషయం కాదు. ఒక భాషా ప్రాంతపు ప్రజల మానసిక ప్రవృత్తికి, సాంఘిక చరిత్రకు, సంస్కృతికి, భాషావ్యవస్థకు లోబడే స్థలనామకరణం జరుగుతుంది. కాబట్టి స్థలనామ పరిశోధనకు బహుముఖ ప్రయోజన ముంది.

అధ్యాయం - 3

స్థలనామ పరిశోధనా ప్రయోజనం : స్థలనామ పరిశోధనా వికాసం

3.1 స్థలనామ పరిశోధనా ప్రయోజనం :

3.1.1 ఒక భాషా సమాజంలోని స్థలనామోద్భవ వికాస పరిశోధన ఆ సమాజపు భాషా చారిత్రక సాంస్కృతిక విశేషాలను తెలియజేస్తుంది. స్థలనామాలు ఒక జీవద్భాషలోని పదజాలమే అయినా, వాటికి విశిష్ట ప్రయోజనం ఉంది. అవి భాషా చరిత్ర నిర్మాణ సామగ్రి; జాతికథాఖనులు: ప్రాచీన భాషను, చరిత్రను, సంస్కృతిని నిక్షిప్తం చేసుకొన్న శిలాజాలు (fossils) అని ప్రముఖుల అభిప్రాయం :

"Place names occupy, therefore, a unique situation in language being frequently the fossil representatives of an immemorial past". (Collier's Encyclopaedia, Vol. 16, 1952, 83),

"They may be regarded as records of the Past". (Isaac Taylor, 1909, 19),

"Every place name is a fossilized philological fact". (Thyagaraju, 1945, 51).

"Place names arise from and are influenced by and throw light upon the language and speech habits of people (Wain Wright, 1962, 10).

స్థలనామ పరిశోధనకు గల బహుముఖ ప్రయోజనాన్ని భాషా శాస్త్రవేత్తలూ, చరిత్రకారులూ, పురాతత్వశాస్త్రవేత్తలూ, మానవశాస్త్రజ్ఞులూ, జాతిశాస్త్రజ్ఞులు గుర్తించినారు. జంతుశాస్త్రజ్ఞుడు సైతం దీని ప్రాధాన్యాన్ని ఒప్పుకున్నాడు. ఒక ప్రాచీన జంతువు లేదా నశించిపోయిన ఒక జంతుజాతి నివాస ప్రాంతాన్ని నిర్ధరించడానికి, పేర్లలో శిలాజాలవలె దాగిన జంతునామాలు జంతుశాస్త్రజ్ఞునికి ఉపయోగిస్తాయి.

3.1.2 స్థలనామాలు భాషకు చెందిన పదజాలమే. అందువల్ల భాషాశాస్త్రజ్ఞుడు స్థలనామేతర పదజాలాన్ని భాషాదృష్టితో ఏ విధంగా పరిశీలిస్తాడో, అదే విధంగా స్థలనామాలను కూడా పరిశీలిస్తాడు. భాషా వికాసాన్ని గమనించడానికీ, సజాతీయ భాషలతో సంబంధాన్ని నిరూపించడానికీ, అన్య భాషా ప్రభావాన్ని గణించడానికీ, మాండలిక భాషాలక్షణాలను వింగడించడానికీ స్థలనామ పరిశోధన తోడ్పడుతుంది. వర్ణనాత్మక, చారిత్రక, తులనాత్మక పద్ధతుల ద్వారా చేసే స్థలనామ పరిశోధన వర్ణ నిర్మాణం (Phonology), పద రూప నిర్మాణం (Morphology), శబ్దార్థ తత్వం (Semantics), నిఘంటు నిర్మాణం (Lexicography), మాండలిక విజ్ఞానం (Dialectology), లిపి విజ్ఞానం (Graphemics) మొదలైన భాషాశాస్త్ర విభాగాల అవగాహనకు యెంతో ఉపయోగకారి.

3.1.3 స్థలనామ పరిశోధన ఒక భాషా సమాజపు పూర్వ చరిత్ర (Pre-history) రచనకు తోడ్పడుతుంది. స్థలనామాలలోని విశేషణ విశేష్య భాగాల ప్రథమావయవ (First element), ద్వితీయావయవా (Second element) ల వ్యాప్తి ఆవృత్తి (frequency), వ్యుత్పత్తుల (Etymologies) ను పరిశీలించడం ద్వారా ప్రజల వలసలు, జాతుల పరస్పర సంసర్గం, సాంఘిక రాజకీయ మత వ్యవస్థాది స్థితిగతులూ తెలుస్తాయి. స్థలనామ పరిశోధనా ఫలితాల సహాయం వల్లనే పూర్వ చారిత్రక, చారిత్రక యుగాల్లో థ్రేసియన్ (Thracian) ఇల్లిరియన్ (Illyrian), ఐబీరియన్ (Iberian), రోమన్ (Roman), స్కాండినేవియన్ (Scandinavian), జర్మానిక్ (Germanic), గ్రీక్ (Greek), కెల్టిక్ (Celtic), అరబిక్ (Arabic) రెడ్ ఇండియన్ (Red Indian) ద్రావిడాది జాతుల కదలిక, వలసల తీరు తెన్నులు కొంతవరకు తెలుసుకోగలుగుతున్నాం. జర్మనీ స్థలనామాల్లో స్లావ్ (Slav), కెల్టిక్ (Celtic) లక్షణాలూ, స్పెయిన్ స్థలనామాల్లో ఐబీరియన్, కెల్టిక్, ఫోనిషియన్ (Phoenician) రోమన్, గోథ్, అరబిక్ భాషాలక్షణాలూ, ఆంగ్ల స్థలనామాల్లో కెల్టిక్, స్కాండినేవియన్, నార్మన్, ఆంగ్లో సాక్సన్ లక్షణాలూ, ఫ్రెంచి స్థలనామాల్లో గాల్ (Gaul) రోమన్ లక్షణాలు, ఇండో ఆర్యన్, బాస్క్ (Basque) స్థలనామాల్లో ద్రావిడ భాషా లక్షణాల ముద్ర కన్పిస్తున్నట్లు ఈనాడు మనకు తెలియడం స్థలనామ పరిశోధనా సహాయం వల్లనే.

3.1.4 ప్రాచీన జర్మన్ సరిహద్దు ప్రాంతాల వారిని గూర్చిన వివరాలను స్థలనామ పరిశోధనవల్ల అడాల్ఫ్ బాఖ్ (Adolf Bach) వెలుగులోనికి తెచ్చినాడు. ఫ్రెంచి స్థలనామాలను పరిశోధించి గాల్. రోమన్ సంబంధాలను డాజా (Dauzat) నిరూపించినాడు. ఆంగ్ల స్థలనామాల్లో కన్పించే కెల్టిక్, స్కాండినేవియన్, నార్మన్, ఆంగ్లో సాక్సన్ లక్షణాలను నిశితంగా పరిశీలించి వలసలూ (migrations), స్థావరాలూ (settlements), ఫ్యూడల్ వ్యవస్థల గూర్చి అలెన్ మాయర్ (Allen Mawer), ఎఫ్. ఎం. స్టెంటాన్ (F. M. Stenton) లు వివరించినారు. ఇంగ్లండు నదుల పేర్లలో దాగిన కెల్టిక్ లక్షణాలను ఐలర్ట్ ఎక్వాల్ (Eilert Ekwall) వెలికి తెచ్చినాడు. ఎక్వాల్ కూర్చిన "The Conscise Oxford Dictionary of English Place Names" లో ఆంగ్ల స్థలనామాలపై గల వివిధ భాషా సంస్కృతుల ముద్రలు మనం చూడవచ్చు. ఆంగ్ల స్థలనామ సంఘం (English Place Name Society) ప్రచురించిన వివిధ సంపుటాల్లో ఈ విషయాన్ని విపులంగా చూడవచ్చు. అదే విధంగా బెంగాల్ స్థలనామాల్లో కన్పించే ఆర్యేతర భాషా లక్షణాలను పరిశీలించి ఆర్యుల రాకకు పూర్వమే ఆ ప్రాంతంలో సంస్కృత ప్రాకృతేతర భాషా వ్యవహర్తలైన అనార్య జాతులవారు నివసించినట్లు సునీత కుమార చటర్జీ తెలిపి, బెంగాలు స్థలనామాల్లో దాగిన ద్రావిడభాషా లక్షణాలను వెలికి తెచ్చినాడు. (Chatterji, 1926, 64-74), ఇండో-ఆర్యన్ భాషా ప్రాంతపు స్థలనామాల్లో గల ద్రావిడ భాషాలక్షణాలను కొందరు స్థలనామ పరిశోధకులు గుర్తించినారు కానీ అది అసంపూర్ణ కృషియే. (చూ Goswami, 1943, Kurl, 1965, 3. 8). ఇండో ఆర్యన్ స్థలనామాల అధ్యయనం పూర్తి అయినపుడే ద్రావిడుల వలసలూ, స్థావరాలను గూర్చిన వివరా లనేకం స్పష్టమవుతాయి. బాస్క్ స్థలనామాలలోని ద్రావిడ భాషా లక్షణాలను డా. లహోవరీ (Dr. Lahovary) Dravidian Origins and the West (1963) అన్న గ్రంథంలో నిరూపించ డానికి ప్రయత్నించినాడు. క్లిమెన్స్ షూనర్ (Clemens Schooner) మధ్య యూరప్, పశ్చిమ ఆసియా ప్రాంతాలలో ద్రావిడ భాషా లక్షణాలు గల 800 స్థల నామాలను తన ఆర్మలూరిక్ (Armalurich) లో ఉదహరించినాడు.

3.1.5 స్థలనామ పరిశోధన ఒక సమాజంలోని వర్ణవ్యవస్థనూ, నాగరికతనూ తెలుసు కోడానికి కూడా ఉపయోగిస్తుంది. స్థలనామాల విశేషణ భాగంలో (Adjectival

element) అంతే ప్రథమావయవం (First element)లో కన్పించే మనుష్య వంశనామాల పరిశీలనవల్ల స్త్రీ పురుష నామకరణ విధానం, గ్రామ నామకరణంతో సంబంధం గల ఆయా ప్రసిద్ధ వ్యక్తుల చరిత్ర తెలుస్తాయి; ఇంటి పేర్ల పరిశీలనవల్ల ఆయా వంశీకుల వ్యాప్తి తెలుస్తుంది. వర్ణనామాలవల్ల సామాజిక వర్ణ వ్యవస్థ. వృత్తినామాల పరిశీలనవల్ల సమాజంలోని వర్గ విభజన మొదలైన సాంఘిక విశేషాలు తెలుస్తాయి.

3.1.5 ప్రాంతీయ భౌతిక లక్షణాలూ (local physical features), వాస్తు నిర్మాణం పద్ధతులూ, జనసాంద్రతావ్యాప్తి, పరిశ్రమలూ, వ్యవసాయ విధానమూ, పశు వృత్తి సంపదా మొదలైన విశేషాలు కూడా స్థలనామ పరిశోధనవల్ల గ్రహించవచ్చు ఒక సమాజపు మత విశ్వాసాలు, మూఢనమ్మకాలు, ఐతిహ్యాలు వగైరా తెలుసుకోడానికి కూడా స్థలనామ పరిశోధన ఉపయోగిస్తుంది. కొన్ని స్థలనామాలకు కల్పించిన లోకనిరుక్తులు (Folk etymologies) ఆ సమాజపు జానపద విజ్ఞానా (Folk lore) వగాహనకు ఎంతో ఉపకరిస్తాయి. పైన పేర్కొన్న గ్రామనామ పరిశోధన బహుముఖ ప్రాధాన్యం తెలుగు గ్రామనామాలకు కూడా అన్వయిస్తుంది. (చూ. 3. 6) ఇట్టి బహుముఖ ప్రాధాన్యం వల్ల స్థలనామ పరిశోధన ఇటీవల ఒక విజ్ఞానశాఖగా రూపొందింది.

3.2 స్థలనామ పరిశోధనా వికాసం :

3.2.1 ఈనాడు వివిధదేశాల్లో దాదాపు వంద భాషలకు చెందిన స్థలనామ పరిశోధన సాగుతూంది. (Onoma, Vol. XV, 1970). స్థలనామ విజ్ఞానానికి నేడు ప్రత్యేక సంఘాలూ కూటాలూ, (Congresses) పత్రికలూ ఉన్నాయి. పాశ్చాత్య దేశాల్లో స్థలనామ సేకరణ, వర్గీకరణ వివరణలు పెద్ద ఎత్తున సాగుతున్నాయి; స్థలనామ నిఘంటువులు, వ్యాకరణాలు కూడా వస్తున్నాయి.

3.2.2 యూరప్‌లో స్థలనామ పరిశోధన :

ప్రాచీన మధ్యయుగాల్లో స్థలనామ పరిశోధనా ప్రాధాన్యం జిజ్ఞాసువులకు తెలియదు. మతగ్రంథాల్లోని కొన్ని స్థలనామాల వ్యుత్పత్తులను వారు ప్రాసంగికంగా చర్చించినా, అవి భాషాశాస్త్ర సమ్మతం కాని ఊహాగానాలు మాత్రమే. స్థలనామ పరిశోధన ఒక విజ్ఞాన శాఖగా ప్రారంభమయిందీ, పరిణమించిందీ

ఈ శతాబ్దంలోనే. 19-వ శతాబ్ది ఉత్తరార్థంలో ఈ విజ్ఞానశాఖకు పునాదులు పడినాయి. జర్మనీలో ఫార్‌స్తమన్ (Forsteman), నార్వేలో, రై (Rygh) స్వీడన్‌లో నొరీన్ (Noreen), ఇంగ్లండులో స్కీట్ (Skeat), ఫ్రాన్స్‌లో, లాంగ్మన్ (Longman) స్థలనామ పరిశోధనారంగంలో కృషి సల్పిన ఆద్యులు, ముఖ్యులు.

3.2.3 స్థలనామ స్వరూప తత్వ నిరూపణలో చారిత్రక రూపాల ప్రాధాన్యాన్ని, నైసర్గిక స్థితిగతులతోటి సంబంధాన్ని వారు గుర్తించినారు. అర్థరహితమైన స్థలనామం లేదని, స్థలనామాలు సజీవ భాషలోని ప్రాచీన రూపాలను కలిగి ఉంటాయని, అవి ఒక భాషా సమాజపు చారిత్రక సాంస్కృతిక విశేషాలను తెలియజేస్తాయని వారు నిరూపించినారు.

3.2.4 1921లో ఆంగ్ల స్థలనామపరిశోధనా సంస్థ (English Place Name Society) స్థాపనతో యూరప్‌లో స్థలనామ పరిశోధనలో ఒక నూతనాధ్యాయం మొదలైంది; ఒక అపూర్వ పరిణామమూ సంభవించింది. బ్రిటిష్ అకాడమి ఆధ్వర్యాన అలెన్ మాయర్, ఎఫ్. ఎం. స్టెంటాన్‌ల నాయకత్వంతో ఆంగ్ల స్థలనామాల సర్వే 1924 లో మొదలైంది. ఈ సర్వే పద్ధతి ఆదర్శప్రాయమైంది :

"The English Place Name Society undertaken with the approval of the British Academy proposes to interpret county by county the place names of England and to draw from them all those conclusions, historical, cultural and linguistic, which are implicit in them. Its volumes will be planned and written to appeal to the educated public at large and not the specialist alone. Throughout its work, its aim will be to secure the co-operation of all those scholarly interests, historical, topographical, archaelogical, linguistic—that are concerned with the study of Place names in its widely varied aspects". (Mawer and Stenton as quoted by Silva, 1949-50, 4). English Place Name Society స్థాపనతో ఇంగ్లండులో వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన స్థల నామాల సేకరణ, వర్గీకరణ, పరిశీలన, వివరణలు మొదలైనాయి. ఈ సంఘం ఇప్పటికి 44 స్థలనామ సంపుటాలను ప్రచురించింది. ప్రపంచంలో ఏ స్థలనామ పరిశోధనాసంస్థ కానీ ఇంతటి బృహత్తరమైన కృషిని ఇంతవరకూ సాధించలేదు.

3.2.5 ఆంగ్ల స్థలనామ పరిశోధన కావించిన వారిలో ప్రముఖులు అలెన్ మాయర్, ఎఫ్. ఎం. స్టెంటాన్, ఎ. హెచ్. స్మిత్ (A. H. Smith), పి. హెచ్. రీనే (P. H. Reaney) ఎక్వాల్[1] మొదలైనవారు.

3.2.6 జర్మన్ స్థలనామాలగూర్చి బాఖ్. ఫ్రెంచి స్థలనామాలగూర్చి డాజా విపులమైన పరిశోధనలు చేసినారు. (Utley. 1963, 145-148). ఇంగ్లండ్, జర్మనీ, ఫ్రాన్స్ దేశాలకు చెందిన స్థలనామ పరిశోధకులు ఏర్పరచిన మార్గంలో యూరప్‌లోని ఇతర దేశాల స్థలనామవేత్తలు ఈనాడు స్థలనామ రంగంలో ప్రగతి సాధిస్తున్నారు.

3.3 అమెరికాలో స్థలనామ పరిశోధన :

3.3.1 అమెరికాలో స్థలనామ పరిశోధన గట్టిగా ఈ శతాబ్దిలోనే ప్రారంభమయింది. Minnesota Historical Society కల్పించిన అవకాశాల నుపయోగించుకొని వారెన్ అప్‌హామ్ (Warren Upham), 1920 లో మిన్నెసోటా రాష్ట్ర స్థలనామ పరిశోధనా వివరాలను సంపుటీకరించినాడు, డాక్టర్ లూయిస్ పౌండ్ (Dr. Louise Pound) సూచన ననుసరించి లిలియన్ లిండర్ ఫిట్జ్ పాట్రిక్ (Lilian Linder Fitzpatrick) నెబ్రాస్కా స్థలనామాలపై 1924 లో ప్రప్రథమ పరిశోధక వ్యాసాన్ని (dissertation) రచించినాడు. ఆ తర్వాత 1925 లో అలెన్ వాకర్ రీడ్ (Allen Walker Read) అయోవా (Iowa) స్థలనామాలను పరిశోధించి ఒక సిద్ధాంత వ్యాసాన్ని రచించినాడు. రాబర్ట్ ఎల్. రామ్సే (Robert, L. Ramsay) పర్యవేక్షణలో మిస్సోరి (Missouri) స్థలనామాలపై అనేక పరిశోధక వ్యాసాలు (Master's dissertations) వచ్చినాయి.

---

1. ఎక్వాల్ కూర్చిన "The Concise Oxford Dictionary of English Place Names" (4th ed. 1966) స్థలనామ శాస్త్ర నియమాలనూ, భాషా శాస్త్ర సూత్రాలనూ అనుసరించి నిర్మించింది. పాశ్చాత్య స్థలనామ నిఘంటువులకు తలమానికమైంది. స్థలనామ వ్యుత్పత్తి నిరూపణకు తప్పనిసరియైన చారిత్రక రూపాలను ఇవ్వడమే కాకుండా స్థల నామాల ఆధునికోచ్చారణా ప్రయోజనాన్ని గ్రహించి, స్థలనామ నైసర్గిక స్థితిగతులు, స్థానిక చరిత మొదలైన అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఎక్వాల్ ఆంగ్ల స్థల నామాల వ్యుత్పత్తిని నిరూపించినాడు ; వాటి నిష్పత్తి (derivation) ని వివరించినాడు.

3.3.2 1938 లో, కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన హారీ మోర్గన్ అయర్స్ (Harry Morgan Ayers), Modern Language Association (MLA) ఆధునిక ఆంగ్లభాషా విభాగాధ్యక్షులుగా ఉన్నపుడు, అమెరికా స్థలనామాల సర్వే ప్రతిపాదన వచ్చింది. అమెరికా స్థలనామ సంఘం (American Place Name Society) స్థాపించాలనే ఆయన తీర్మానాన్ని MLA విభాగం ఆమోదించింది, కానీ 1940 లో అంతర్జాతీయ పరిస్థితులవల్ల అమెరికా రెండవ ప్రపంచయుద్ధంలో దిగింది. అకారణంగా అమెరికా స్థలనామ సంఘస్థాపనకు చేసిన ప్రయత్నం వెంటనే ఫలించలేదు.

3.3.3 ఆ తర్వాత ప్రముఖ స్థలనామవేత్త జార్జి ఆర్. స్టీవర్ట్ (George R. Stewart) సూచనమేరకు ప్రిన్స్టన్ యూనివర్సిటీ ప్రెస్ (Princeton University Press) మొత్తం అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలకు చెందిన స్థలనామ పరిశోధనా విశేషాలను (Place name studies) దాదాపు 50 సంపుటాల్లో వరసగా ప్రచురించాలని అనుకుంది. కాలిఫోర్నియా స్థలనామ పరిశోధనను పూర్తిచేసి, ముందే ఇచ్చిన మాటమేరకు, ఎర్విన్ గుడే (Erwin Gudde) తన గ్రంథాన్ని (California Place Names, 1949) కాలిఫోర్నియా యూనివర్సిటీ ప్రెస్స్ (California University Press) కు ఇవ్వడానికి ప్రమాణొన్నందువల్ల, కాలిఫోర్నియా స్థలనామ సంపుటివంటి ప్రధానమైన దానిని తాము ప్రచురించ లేక పోయినందుకు నిరాశ చెందిన ప్రిన్స్టన్ యూనివర్సిటీ ప్రెస్సువారు తమ బృహత్ప్రథకాన్ని విరమించుకున్నారు. 1945 లో జార్జి. ఆర్. స్టీవర్ట్ Names on the land, A Historical account of Place-Naming in the United States, అనే గ్రంథాన్ని సంగ్రహరూపంలో ప్రచురించినారు. అమెరికా స్థలనామాల పుట్టుపూర్వోత్తరాలను పరిశీలించిన గ్రంథ మిది. అమెరికా స్థలనామాలు పుట్టిన తీరుతెన్నులను - అంటే వాటి చరిత్రను – ఈ గ్రంథం వివరిస్తుంది. కానీ వ్యాకరణంలో స్థలనామాలు ఏ విధంగా ఇముడుతాయో, భాషాపరిణామ దృష్ట్యా అవి ఏ విధంగా మార్పులు చెందినాయో ఈ గ్రంథం వివరించదు. అయితే అమెరికా స్థలనామ నామకరణ లక్షణాలను (Characteristics of American Place Naming) తెల్పే ఈ గ్రంథం అమెరికా స్థలనామ పరిశోధనా వికాసానికి ఒక గొప్ప ప్రేరణ. స్టీవర్ట్ కూర్చిన "American Place Names" తొలి అమెరికా స్థలనామ నిఘంటువు (1971). వీరుగాక ఎడ్వర్డ్ సి. ఎహ్రెన్ స్ప్రెగర్ (Edward C. Ehren

Sperger) హామిల్ కెన్నీ (Hamill Kenny,) జె. టి. లింక్ (J. T. Link), ఫానీ ఎక్‌స్టార్మ్ (Fanny Eckstorm), బర్డ్ గ్రాంగర్ (Byrd Granger), ఇ. వాలెస్ మాక్‌ములన్ (E. Wallace Mc Mullan, Jr.) జార్జ్ డి. మాక్ జిమ్‌సే (George D. Mc Jimsey), కెల్సీ బి హార్డర్ (Kelsie B. Harder), ఫ్రాన్సిస్ లీ అట్లీ (Francis Lee Utley) మొదలైనవారు అమెరికా స్థల నామ పరిశోధనా రంగంలో గణనీయులు.

3.3.4 1951లో American Name Society స్థాపన జరిగింది. ఈ సంస్థ యొక్క ఉద్దేశ్యాలు, American Name Society 1952 నుంచీ ప్రచురించే Names అనే త్రైమాస పత్రికలో చూడవచ్చు.

"The purposes of the American Name Society are :

The Study of the etymology, origin, meaning, and application of all categories of names—geographical, personal scientific, commercial popular—and the dissemination of the results of such study ;

to make the American People conscious of the interest and importance of names in all fields of human endeavour and in all subjects taught in our schools and colleges; to act as a clearing house for American nomenclature and as an advisory agency for government offices, organisations and individuals concerned with the application, changing, spelling and pronunciation of names. The media to attain these purpose will be :

The publication of a journal devoted to the study of names; the publication of books and monographs in the fields of Onomastics, and the support and encouragement of such publications; the eventual publication of standard reference dictionaries in the various categories of names; contributions to the daily press and popular lectures on the subject by members of the society.

3.3.5 <u>అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాల స్థలనామాల సర్వే (Place Name Survey of the United States)</u> :

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల స్థలనామాల సర్వేకు సంబంధించిన ఒక సమగ్ర పథకాన్ని అమెరికా నామ సంఘం (American Name Society) డిసెంబర్

30, 1963 లో, డెన్వర్ సమావేశం (Denver Convention) లో ఆమోదించింది. రాష్ట్రాల వారీగా స్థలనామాలను సేకరించాలనీ, జాతీయ స్థలనామ కేంద్రం (National Place Name Centre) లో వాటిని ఉంచాలనీ డెన్వర్ సమావేశం నిశ్చయించింది. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలలోని దాదాపు 5 మిలియన్ల స్థలనామాల ఆధునిక రూపాలను, వాటి ఉచ్చారణ రీతులను, స్థల నామ చరిత్రకు సంబంధించి స్థానికులు తెల్పే వివరాలను, ముద్రితాముద్రిత పత్రాల్లోని, గ్రంథాల్లోని పూర్వలేఖనాలను (early spellings) సేకరించి కేంద్ర కవిలె భాండాగారం (Central Archives) లో నిక్షేపించి అత్యాధునిక కంప్యూటర్ విధానాలతో విశ్లేషించాలని ఈ సర్వే పథకం ధ్యేయం. సర్వేకు సంబంధించిన సమగ్ర పథకాన్ని 'దాని' అమలుకు అనుసరించవలసిన శాస్త్రీయ పద్ధతుల్ని బర్డ్ హావెల్ గ్రాంగర్ (Byrd Howel Granger) Hand Book for establishing A State Centre for a Survey of Place Names లో వివరించినాడు [1] ఐడహో (Idaho), న్యూయార్క్ (New York) అరిజోనా (Arizona) రాష్ట్రాలలో పైలెట్ సర్వేలు (Pilot Surveys) కూడా జరుగుతున్నాయి. ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల సహాయంతో నామ వర్గీకరణ విశ్లేషణాదులు జరుగుతాయని ప్రొఫెస్ లీ అట్లీ అంటారు :

"The survey will make use of the most advanced electronic-aids whenever possible, especially for alphabetization, sorting and distributional analysis of names, name types and name elements" (As quoted by Read, 1970, 5)

3.4 స్థలనామ పరిశోధనలో యూరప్ అమెరికాల విధానాలు:

3.4.1 స్థలనామ పరిశోధనా విధానాల్లో యూరప్ అమెరికా పరిశోధకుల మధ్య కొంత భేదం ఉంది. యూరప్ స్థలనామ వేత్తలు ప్రధానంగా వ్యుత్పత్తి నిరూపకులు. నిరుక్త ప్రియులు. అమెరికా స్థలనామవేత్తలు ప్రధానంగా ప్రణాళికాప్రియులు. (Methodologists). యూరప్ స్థలనామ పరిశోధకులకు ప్రాచీన చరిత్ర పునర్నిర్మాణం మీద దృష్టి. అమెరికా స్థలనామ పరిశోధకులకు నవీన చరిత్ర

1, అపురూపమైన ఈ Hand Book ను సభ్యుల మధ్య సర్క్యులేషన్‌లో ఉండగానే పంపిన ప్రొఫెసర్ అట్లీ (ఆంగ్ల శాఖ, కాలిఫోర్నియా)గారికి ఈ వ్యాసరచయిత కృతజ్ఞుడు.

మీద దృష్టి. దృక్పథాల మధ్యగల తారతమ్యం స్థలనామ పరిశోధనా పద్ధతుల్లో వ్యక్త మవుతుంది:

"As a result of the difference in the nature of the problems in Europe and in the United States, the methods and interest of Onomatologists have differed greatly. European scholars, lacking historical information, have generally worked by linguistic methods drawing what help they could from geography, history and anthropology. They have been essentially etymologists. The usual European scholar has little interest in names that have arisen since middle ages, and are therefore of no etymological interest. Many European scholars have been intensly concerned with the ancillary use of Place-name study as a tool for the investigation of Pre-history,

American scholars rely mainly on the methodology of history. Not primarily etymologists, they are likely to consider the establishment of etymology as a mere primary step, of not much significance unless the reason for the application can be established. They are more likely than European scholars to be informed as to the process of of place-naming and more likely to be interested in recent and current naming" (The Encyclopaedia Britannica, Vol. 15, 1162).

3.5 స్థలనామ పరిశోధన : అంతర్జాతీయ సహకారం

3.5.1 స్థలనామ పరిశోధనా కేంద్రాలు. నామ సంఘాలు అనేకం ఈనాడు వివిధదేశాల్లో నెలకొన్నాయి, వివిధ దేశాల్లోని స్థలనామ పరిశోధనా కేంద్రాల మధ్య, నామ సంఘాలమధ్య సంబంధ సహకారాలను పెంపొందించి, నామ విజ్ఞానాభివృద్ధి గావించాలనే అంతర్జాతీయ దృక్పథం కూడా నామశాస్త్రవేత్తలకు కలిగింది. 1938 లో, పారిస్ నగరంలో జరిగిన ప్రథమ అంతర్జాతీయ స్థలనామ మనుష్య నామ విజ్ఞాన సమావేశం (International Congress of Topynymy and Anthroponymy) లో నామవిజ్ఞానాభివృద్ధికి ఒక అంతర్జాతీయ సంస్థ స్థాపన అవసరమని వివిధ దేశాల ప్రతినిధులు అభిప్రాయపడినారు. నామ విజ్ఞానాభివృద్ధి నిమిత్తం, వివిధదేశాల నామవిజ్ఞానులమధ్య సంబంధ సహకా

రాలను నెలకొల్పే ఆశయంతో 1949 (జూలై 14-19) లో బ్రస్సెల్స్ (Brussels) లో జరిగిన తృతీయ అంతర్జాతీయ స్థలనామ. మనుష్యనామ విజ్ఞాన సమావేశంలో అంతర్జాతీయనామ సంస్థ స్థాపనకు ఒక నిర్ణయం జరిగింది. అంతర్జాతీయ నామసంస్థ (Institute Voornomen Kunde, Onomastic Institute) శాశ్వతంగా లొవైన్ (Louvain) విశ్వ విద్యాలయంలో నెల కొల్పాలని బ్రస్సెల్స్ సమావేశం తీర్మానించింది. ఈ కేంద్రం 1950 నుండి Onoma : Bibliographical and Information Bulletin అనే నామ విజ్ఞాన పత్రికను నిర్వహిస్తోంది. అంతర్జాతీయ నామవిజ్ఞాన సంస్థ ప్రధాన కార్యదర్శి (Secretary-General) హెచ్. జె. వాన్ ద వైజర్ (H. J. Van De Wijer) ఆ పత్రిక ఆశయా లేమిటో ప్రథమ సంచికలో వివరిస్తూ ఇలా అన్నారు :

"We intend supplying scholars interested in Onomastic research in its widest sense, with bibliographical information as exhaustive as possible. Owing to the collaboration of the representatives of Onomastics in the various countries, and especially thanks to the national delegates in the International Committe of Onomastic science, Onoma will publish annual bibliographical lists mentioning the publications and the important articles of reviews published throughout the world. We also ask our collaborators to inform us about the state of research and new initiatives in the field of Onomastics in their several countries, about the different scientific meetings that take place, the organisation and methods of research, work in progress, appoint ments, honorary distinctions, etc. (Onoma, Vol. 1, 1950).

ఈ విధంగా పాశ్చాత్యదేశాల్లో అభివృద్ధి నొందిన స్థలనామ విజ్ఞాన ప్రభావం భారతదేశం మీద కూడా ప్రసరించింది.

3.6 భారతదేశంలో స్థలనామ పరిశోధన :

3.6.1 19 వ శతాబ్దిలో, పాశ్చాత్య సంస్కృతీ సంపర్కంవల్ల పాశ్చాత్య విజ్ఞాన దృక్పథాలూ, భావాలూ భారతదేశంలో ప్రచారానికి వచ్చిన తర్వాతనే స్థలనామ పరిశీలన ఒక ప్రత్యేక పరిశోధనగా ప్రారంభమైంది. అయితే ప్రాచీన భార

తీయ నైఘంటికులూ, వైయాకరణులు స్థలనామాలు భాషా సమష్టిలో భాగంగా గుర్తించలేక పోలేదు. ప్రపంచంలోని ప్రథమ నిరుక్తకారుడు (Etymologist) యాస్కుడు వైదిక వాఙ్మయంలోని కొన్ని స్థలనామాల వ్యుత్పత్తులను వివరించినాడు. ఆయన తన నిరుక్తంతో ఇచ్చిన కొన్ని నదీనామ వ్యుత్పత్తులు చూడండి :

గంగా	గమనాత్, నిరుక్త IX.26
యమునా	మునా ప్రయువతీ గచ్ఛతి, నిరుక్త, IX.26
సరస్వతీ	సర ఇత్యుదకానామ్ సర్తేస్తద్వతీ, నిరుక్త, IX.26
అసిక్నీ	సిక్న శుక్లా అసితా, నిరుక్త, IX.26
ఆర్జికీయా	యాం విపాది త్యాహుః, ఋజీక ప్రభావా, ఋజీక గామినీవా, నిరుక్త, IX.26
విపాశ	పాశా అస్యామ్ వ్యపాశ్యంత వశిష్ఠస్య ముమూర్షతః, తస్మాత్ విపాడ్ ఉచ్యతే, నిరుక్త, IX.26
రసా	సానదీ రసతేః శబ్ద కర్మణః, నిరుక్త, IX.25

ఆర్జికీయా, విపాశావంటి నదీనామాలకు మాత్రం యాస్కుడిచ్చిన వ్యుత్పత్తులు భాషాశాస్త్ర దృష్ట్యా సమ్మతం కావివి. ఆర్జికీయా శబ్దానికి యాస్కుడిచ్చిన వ్యుత్పత్తి అస్పష్ట (obscure) మనీ, విపాశ శబ్దాని కిచ్చిన వ్యుత్పత్తి లోక నిరుక్తి (popular etymology) కి చెందిందనీ సిద్ధేశ్వరవర్మ అభిప్రాయం వివరాలకు చూ. సిద్ధేశ్వరవర్మ 1953, 127, 104). అయినా చారిత్రక తులనాత్మక పరిశీలనా పద్ధతులు నాస్తి అనదగిన ఆ పురాతన కాలంలో యాస్కుని కృషి అద్వితీయమైంది.

3.6.2 సంస్కృతభాషా నిర్మాణాన్ని సమగ్రంగా, శాస్త్రీయంగా వర్ణనాత్మక విధానంలో అద్వితీయంగా రచించిన పాణిని, తన అష్టాధ్యాయిలో స్థలనామాల నిష్పత్తిని వింగడించి యున్నాడు. (వివరాలకు చూ. Agarwala, 1954, Ch. 11. Geographical Data, 37-74). నామ వాచకాలకు తద్ధిత ప్రత్యయాలు పరమైనపుడు ఏర్పడే రూప నిష్పత్తిని వివరిస్తూ, దేశాలు, నదులు, నగరాలు మొదలైన స్థలనామాలను అష్టాధ్యాయి సూత్రాలలో పాణిని ఉదహరించినాడు:

ఉదా : ఔదుమ్బరః — అష్టాధ్యాయి 4.2.67
కౌశామ్బీ నగరీ — 4.2.68
శైబః — 4.2.69
వైదిశమ్ — 4.2.70
పౌష్కలమ్
ఇక్షుమతీ — 4.2.75
కురవః, అఙ్గాః
వఙ్గాః, కలిఙ్గాః — 4.2.81
హైమవతీ — 4.2.83

స్థలనామాలలోని స్వరదైర్ఘ్యము (Vowel lengthening). మూర్ధన్యీకరణము (Cerebralisation) మొదలైన వర్ణపరిణామాలను కూడా పాణిని చర్చించినాడు :

ఉదా : వనం పురగా మిశ్రకా సిధ్రకా సారికా కోటరాగ్రేభ్యః; అష్టాధ్యాయి 8.4.4
ప్రనిరన్తః శరేక్షు ప్లక్షామ్ర కార్ష్యఖదిర పీయూక్షాభ్యో సంజ్ఞాయామపి: అష్టాధ్యాయి 8 4.5

వనగిర్యోః సంజ్ఞాయాం కోటర కింశులకాదీనాం : అష్టాధ్యాయి 6.3.117

కాత్యాయన పతంజలులు పాణిని పద్ధతినే అనుసరించి స్థలనామాల ఉదాహరణలను తమ రచనలో ఎక్కువగా ఇచ్చినారు.

3.6.3 భారతదేశంలో స్థలనామ పరిశోధనకు పాశ్చాత్యులే స్వీకారం చుట్టినారు (చూ. Blochmann. 1873, Hahn, 1903). వీరిది ఔత్సాహిత ప్రయత్నం ఈ రంగంలో గణనీయమైన కృషి 1840 ప్రాంతాలనుండి జరిగింది. (చూ. Bibliography). యూరప్, అమెరికాలలో జరిగిన కృషితో పోల్చినపుడు, భారతీయుల కృషి ఎక్కువగా చారిత్రిక సాంస్కృతిక విషయాలకు సంబంధించి జరిగిందే కానీ, భాషాశాస్త్ర దృష్ట్యా ఎన్నదగిన పరిశ్రమ జరగలేదు.

3. 7 ఉత్తరార్యభాషల్లో స్థలనామ పరిశోధన :

3.7.1 స్థలనామాలు వెల్లడి చేసే చరిత్రా సంస్కృతుల పరిశీలనకు అత్యధిక ప్రాధాన్యాన్నిచ్చి, ఆ పరిశీలనకు సహాయకారిగా కొంత మేరకు భాషావిజ్ఞానాన్ని

వినియోగించుకొని స్థలనామాలలో కన్పించే చారిత్రక, రాజకీయ, సాంఘిక, మత, భౌగోళిక, జాతి విశేషాలను వెలికి తీయడానికి ఒక సమగ్ర పథకాన్ని మన దేశంలో మొట్టమొదట చేపట్టినవారు ప్రముఖ పురాతత్వ శాస్త్రవేత్తలు పూనా దక్కన్ కాలేజీ పురాతత్వ విభాగాధ్యక్షులు అయిన హెచ్. డి. సంకాలియా (H. D. Sankalia.) [Suresh, 1961, I & II] "The Studies in Historical and Cultural Geography and Ethnography of Ancient Gujarat," అనే పరిశోధనా గ్రంథాన్ని 1949 లో వెలువరించినారు. ఒక ప్రాంతపు శాసనస్థ స్థలనామ రూపాల ఆధునిక రూపాలను గుర్తించడం. ప్రాచీన రూపాలను ఆధునిక రూపాలతో పోల్చి చూడడం. స్థలనామాలలోని విశేషణ విశేష్య భాగాల పరిశీలన కావించి నామవిషయాన్ని (Name content) బట్టి వర్గీకరించడం, తద్వారా స్థలోద్భవ ప్రాశస్త్యాలను వెలువరించడం సంకాలియా పరిశోధనా పద్ధతి :

"..... A study of the prefixes and the suffixes as well as the study of the body of the Place-name is required. When such studies are made and places plotted on a map, certain regional or geographic groups will stand out. These when correlated with our knowledge of the religious customs and ethnic groups existing in these areas will lead perhaps to the understanding of either, or to some other knowledge. It is not unlikely that such studies will bring out to light the ethnographic basis of the Place-names, and thus lead to the ethnographic or ethnic distribution of the people and their original beliefs.

Similarly a study of the place-names from linguistic point of view may inform us of the actual language spoken and written by the people and the political and cultural forces that existed during the period, or of various elements that go to form the present language. Further a comparison of the ancient place-names with their modern equivalents will point out not only the linguistic reasons that have been responsible for their modern equivalents but such a linguistic study of place-names might also reveal the form of ancient Gujarati and its development" (Sankalia, 1949, 4-6).

స్థలనామ పరిశోధనలో వ్యక్తినామ పరిశోధనా ప్రాధాన్యాన్ని కూడా సంకాలియా గుర్తించినారు :

"Personal names have a cultural significance, though usually these names being proper names are regarded non-connotative or having the least connotation. Very often they are significant names. The names may signify the religion or religious tendencies of the persons bearing the names or of the age. They also signify the prevailing political and social conditions - customs and fashions of the time (Ibid, 6.)

3.7.2 స్థలనామ పరిశోధనారంగంలో సంకాలియా ప్రతిపాదించిన పద్ధతిలోనే వారి పర్యవేక్షణక్రింద కొందరు వివిధ ప్రాంతాల శాసనస్థ స్థల నామాల మీద పరిశోధన చేసి సిద్ధాంతవ్యాసాలను (dissertations) రచించి ఉన్నారు. వివిధ ప్రాంతాల చారిత్రక, సాంస్కృతిక, భౌగోళిక, జాతి విశేషాలను పరిశోధించి సంకాలియా పర్యవేక్షణలో డాక్టరేటు పట్టం పొందినవారు : సుమతి ములె (1954); శోభనా గోఖలే (1960), కాశీనాథ లక్ష్మణ లేలే (1962), మధుర మోహినీ మాథుర్ (1963); టి. కె. శేషాద్రి (1963); బి. సురేష్ (1965). వీరు వరుసగా దక్కన్ (కన్నడ మరాఠీ ప్రాంతాలు), మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, ఉత్తరప్రదేశ్, దక్షిణ భారత దేశాలలోని స్థలనామ వ్యక్తి నామాలను పరిశోధించినారు. స్థలనామ పరిశోధనా ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించి, ప్రప్రథమంగా ఎన్నదగిన పరిశోధన గావించినట్టి కీర్తి భారతీయ విద్యాసంస్థల్లో ఒక్క దక్కన్ కాలేజీకే దక్కుతుంది. పురాతత్వశాస్త్రం, చరిత్ర, స్థలనామాలు - వీటి మధ్య గల సంబంధ సహకారాలను గుర్తించి, తమ పరిశోధనలకు అన్వయించిన ఘనత కూడా దక్కన్ కాలేజీ పరిశోధకులదే.

3.7.3 సంకాలియా, ఆయన పరిశోధక బృందం ప్రధానంగా పురాతత్వ పరిశోధకులు. అందువల్ల స్థలనామాలోని భాషా విశేషాలకంటే, సాంస్కృతిక విశేషాలకే వారు తమ పరిశోధనలో అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చినారు. అయినప్పటికీ వారి పరిశోధనలు తగు మేరకు, ఆర్య భాషా ప్రాంతాలలోగల అనార్య భాషా లక్షణాల పరిశీలనకు, ద్రావిడభాషా ప్రాంతాలలోని ఆర్యభాషా లక్షణాల పరిశీలనకూ తోడ్పడతాయి.

3.7.4 ప్రముఖ భాషా శాస్త్రవేత్త సునీత్ కుమార్ చటర్జీ, "The origin and Development of Bengali Language" (1926) అనే గ్రంథంలో, శాసనస్థ స్థలనామాలను భాషాదృష్టితో విశ్లేషించి స్థలనామ పరిశోధనలో భాషా తత్వ పరిశీలనా ప్రాధాన్యాన్ని ప్రకటించినారు. బెంగాలీ స్థల నామాలు ప్రధానంగా ఆర్యభాషా లక్షణాలను కలిగి ఉన్నా, అనార్య భాషా లక్షణాలు కూడా వాటిలో ఉన్నాయని చటర్జీ చాటినారు. ఆర్య భాషా జనుల ప్రవేశానికి పూర్వమే ఒకప్పుడు అనార్య భాషా వ్యవహర్తలైన కోల్, ద్రావిడులు బెంగాలులో నివసించి ఉండేవారనీ, తర్వాతి కాలాల్లో వారా ప్రాంతాన్ని వదలినా, వారి భాషా లక్షణాలు బెంగాల్ స్థలనామాల్లో నిలిచి ఉన్నాయనీ వారు నిరూపించినారు:

"An investigation of the Place-Names of Bengal, as in other parts of Aryan India, is sure to reveal the presence of non-Aryan speakers, mostly Dravidian, all over the land before the establishment of Aryan tongue" (Chatterji, 1926, Vol. I. Part I, 67).

3.7.5 చటర్జీ పరిశోధనా పద్ధతిలో కృష్ణపాద గోస్వామి "Place-Names of Bengal" అనే ఒక విపులమైన వ్యాసాన్ని రచించినారు (Goswami, 1943, 1-79). గుప్త, పాల, సేనాది రాజవంశస్థులు బెంగాల్, అస్సాం ప్రాంతాల్లో వేయించిన ప్రాచీన శాసనాల్లోని స్థలనామాల భాషానిర్మాణాన్ని పరిశీలించడమే కాక, సిల్హెట్, మాన్‌భూమ్, సింగ్‌భూమ్, పూర్ణియా, హజారీబాగ్, సంతల్ పరగణాలకు చెందిన కొన్ని ఆధునిక స్థలనామాలను సామాజిక భాషా దృక్పథం నుండి గోస్వామి వివరించినారు. స్థలనామ అర్థ దృష్టితో కూడా వారు వివరించినారు. బెంగాలీ స్థలనామాల్లో కోల్, ద్రావిడ, ఆస్ట్రో-ఏషియాటిక్, టిబెటో-బర్మన్ భాషా లక్షణా లున్నట్లు గోస్వామి ధృవపరచినారు. బెంగాలీ భాష మాత్రమే కాక, బెంగాలీ జాతికూడా కోల్, ద్రావిడుల ప్రభావానికి గురి అయినట్లు గోస్వామి తెల్పినారు.

"Although the bulk of the modern place-names of Bengal are of Aryan origin, yet there are thousands of names which are Prakrit and non-Aryan words (or we may better call them as names of doubtful origin and obscure in meaning also) as their components..

As we find a large number of Dravidian, Kol, Tibeto-Burman and other words of unexplained origin in the vocabulary of Bengali language as well as in the place-names, it can be asserted that the Pre-Aryans of Bengal were certainly influenced both in blood as well as in tongue by Dravidians and Kols who lived in the western boundaries of Bengal area and by the Tibeto-Burman people living in the northern and eastern fringes (Goswami, 1943, 24).

3.7.6 సామాజిక భాషాశాస్త్ర దృక్పథం (Socio-linguistic approach) తో ఆర్య భాషా స్థలనామాలపై వెలువడిన ప్రప్రథమ సిద్ధాంత వ్యాసం ప్రకాశ్ కుర్ల్ రచించిన A Socio-linguistic Study of Place-names of Saharanpur District (Kurl, 1965). శహరాన్పూర్ (ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని ఒక జిల్లా) జిల్లాలోని 1626 గ్రామనామాల వ్యవహార, లిఖిత రూపాల ధ్వని విభేదాలనూ భాషా నిర్మాణాన్నీ, వ్యుత్పత్తులనూ, సామాజిక విశేషాలనూ కుర్ల్ తన సిద్ధాంత వ్యాసంలో చర్చించినాడు. కుర్ల్ సిద్ధాంతానికి మూలాధారాలు (sources) ప్రధానంగా కలెక్టర్ కార్యాలయం నుంచీ సేకరించిన లిఖిత రూపాలు. కుర్ల్ పరిశోధనా ధ్యేయాలివి.

"The Study proposes to analyse all the three parts (of Place-names) and classify them according to various sources (eg: Sk., Ar. Per, etc.) and to contents (eg. names of personages, topography, historical events etc.). The analysis and classification has been interpreted with historical and cultural angles and logical inferences have been drawn therefrom" (Kurl, 1965, Preface).

మన దేశంలో సామాజిక భాషాశాస్త్ర దృక్పథంతో స్థలనామాలపై వచ్చిన మొదటి సిద్ధాంత వ్యాసమిదే.

3.8 ద్రావిడ భాషల్లో స్థలనామ పరిశోధన :

3.8.1 Manual of the Administration of the Madras Presidency, Vol. iii Glossary (1893) లో మద్రాసు రాజధానికి చెందిన వివిధ జిల్లాల లోని కొన్ని వందల స్థలనామ వ్యుత్పత్తులు కన్పిస్తాయి. అదే గ్రంథంలో స్థల నామాల ద్వితీయావయవాల (Second elements) వ్యుత్పత్తులను కూడా

చర్చించడం జరిగింది. అయితే 1930 తర్వాతనే స్థలనామ పరిశోధనా సంబంధ వ్యాసాలు ద్రావిడ భాషల్లో రావడం మొదలయ్యాయి. అప్పటినుంచే స్థలనామ పరిశీలన పరిశోధనార్హ విషయంగా కొందరు గుర్తించినట్లు తెలుస్తుంది. వివిధ ద్రావిడ భాషల్లో జరిగిన స్థలనామ పరిశోధనా కృషిని గమనిద్దాం :

3.8.2 <u>తమిళం</u> : తమిళ స్థలనామాల గురించి ఔత్సాహికులు కొందరు వ్యాసాలు వ్రాసినారు. (Bharati 1932; Chettiar 1930, 1936, 1937, 1938a, 1938b and 1943; Devasikhamani 1933; Natesan 1930; Sastri 1937; Ayer 1940; Lakhmana Pillai 1940) వీరందరిలోనూ తమిళ స్థలనామాల విషయమై భాషా దృష్ట్యా చెప్పుకో తగ్గ కృషి చేసినవారు ఆర్. పి. సేతుపిళ్లై. తమిళ స్థలనామ చరిత్రను తెలిపే 'తమిఴగం ఊరుం పేరుం' (1956) అనే గ్రంథాన్ని, మరికొన్ని వ్యాసాల్ని సేతుపిళ్లై రచించినారు. (1939-1940, 15-36; 1940-41, 1-8; 1-34; 1940, 257-262; 1946: 143-154; 1946-1948; 1954, 82-91;). తమిళ స్థల నామాను బంధాల వర్గీకరణ (Place-Name Suffixes in Tamil) పై గల వారి వ్యాసాలు ముఖ్యంగా ఎన్నదగినవి. (1939-1940, 15-36, 1940-41, 1-30, 1946-1948 1-34;) స్థలనామాను బంధాల (Place-Name Suffixes) ను వాటి అర్థాన్నిబట్టి ఈ క్రింది వర్గాలుగా విభజించినారు :

(1) The suffixes pertaining to Place-Names of the Mountanious region (Kurunji)

(2) Terminals of the Place-Names of the Wooded Region (Mullai).

(3) Terminals of Place-Names denoting Rivers and Waters.

(4) Suffixes of Place-Names of the Arable Region.

(5) Suffixes of the Place-Names denoting Habitations.

(6) Suffixes of Place-Names denoting Religious and Charitable Foundations.

(7) Suffixes of Place-Names denoting Fortifications.

(8) Suffixes of Place-Names denoting Industry and Commerce.

(9) Suffixes of Place-Names denoting Villages and Towns.

(10) Suffixes of Place-Names signifying Territorial Divisions.

(11) Suffixes of Place-Names of the Littoral Regions.

3.8.3 సగోత్ర స్థలనామానుబంధాలైన తెలుగు, కన్నడ, మళయాల, తుళు స్థలనామానుబంధాలను తులనాత్మక పరిశీలనా నిమిత్తం ఇచ్చినారు. పేతుపిళ్లై కృషి తర్వాత తమిళ స్థలనామ పరిశీలన దాదాపు మూల బడిందనే చెప్పవచ్చు. అయితే ఈ మధ్య, కేరళ విశ్వవిద్యాలయం తమిళ విభాగానికి చెందిన కె. నచ్చిముత్తు, కోయంబత్తూరుజిలా స్థలనామాలను పరిశోధక విషయంగా తీసుకొని డాక్టరేటు పట్టం కోసం సాగిస్తున్న కృషితో తమిళ స్థలనామ పరిశోధనకు మళ్ళీ ప్రాణం వచ్చిందని చెప్పవచ్చు. నచ్చిముత్తు రచించిన The Place-Name Suffix–Paalaiyam (1971) అనే వ్యాసం, తదితర ద్రావిడభాషా స్థలనామాలపై వచ్చిన అన్ని వ్యాసాలతో పోల్చి చూచినప్పుడు పరిశోధనా పద్ధతి దృష్ట్యా విలక్షణమైందిగా కన్పిస్తుంది; కొత్తదారిని తొక్కినట్లుగానూ కన్పిస్తుంది. తమిళ, తెలుగు, కర్నాటక, మళయాల, సింహళ స్థలనామాల్లో ద్వితీయావయవంగా కన్పించే 'పాళైయం' (Nachimuthu, 1971, 29) వ్యుత్పత్తి నిరూపణ మీద దృష్టి కేంద్రీకరించి, గ్రామనామానుసంబద్ధమైన పాళైయం మీద విశేషణంగా చేరే వ్యక్తినామాలు, కులవృత్తినామాలు, స్థలనామాలు మొదలైన వాటిని ఉదహరిస్తూ, తమిళ దేశపు మధ్య యుగచరిత్రను గురించి నచ్చిముత్తు కొన్ని వివరాలు తెల్పినాడు.

3.8.4 కన్నడం : కన్నడంలో ఔత్సాహికులు ఒకరిద్దరు ప్రచురించిన వ్యాసాలు తప్ప కన్నడ స్థలనామాల గూర్చి విశేష కృషి జరిగినట్లు కన్పించదు. (Hayavadana Rao, 264-281. Silva. 1949-1950, 91-114; Hiremath, 1968, 138-158).

3.8.5 మలయాళం : మలయాళ స్థలనామాలపై ఒకటి రెండు వ్యాసాలు మాత్రమే వచ్చినాయి. (Menon, 1939, 56-70). అయితే స్థలనామ పరిశోధన సిద్ధాంత వ్యాస విషయంగా గ్రహించి విశేష కృషి ఈనాడు మలయాళంలో జరుగుతూంది. కేరళ స్థలనామాలు: త్రివేంద్రం జిల్లా (Place-Names of Kerala: Trivandrum District) విషయంగా తీసుకొని ఎం. లిట్. కోసం ఎస్. జ్ఞానముత్తు మొదటి సిద్ధాంత వ్యాసాన్ని రచించినాడు (1965). త్రివేంద్రం జిల్లా

లోని. త్రివేంద్రం. నెయ్యతింకర. చిరయింగల్. నెడుమంగాల్ తాలూకాలకు చెందిన 1200 స్థలనామ లిఖితరూపాలను. మ్యాపులు. సెన్సస్ నివేదిక (Census Report) నుండి గ్రహించి. జ్ఞానముత్తు పరిశీలించినాడు. త్రివేంద్రం జిల్లా స్థలనామాలను ఈ క్రింది విధంగా వర్గీకరించినాడు:

(1) జానపద నామాలు (Folk names)

(2) ప్రకృతి నామాలు (Nature names)

(3) జనపద నామాలు (Habitation names)

నామాంతరాలనూ. ప్రతిచేయ స్థలనామాలనూ చర్చించడమే కాక. 1200 స్థల నామాల అర్థవిచారణ కూడా జ్ఞానముత్తు చేసినాడు. సిద్ధాంతవ్యాస రచనలో జ్ఞానముత్తుది ప్రధానంగా చారిత్రక సాంస్కృతిక దృష్టి. జ్ఞానముత్తు కన్యా కుమారి జిల్లా స్థలనామ పరిశీలన — ఎం. లిట్. సిద్ధాంతవ్యాసంతో తులనాత్మక పరిశీలన చేసింది (Place-names of the Kanyakumari District. A comparative study with place-names of the Trivandrum District) దాక్షిణాత్యభాషల్లో మొదటి సిద్ధాంతవ్యాసం. (చూ. ఆముఖం.)

3.8.6 తెలుగులో స్థలనామ పరిశీలన :

తెలుగు నిఘంటువులూ. వ్యాకరణాలూ సంస్కృతమార్గ విధేయాలే అయినా. తెలుగు నిఘంటువుల్లో స్థలనామాల అర్థవివరణ కన్పించదు. తెలుగు వ్యాకరణాల్లో వ్యక్తినామాల స్థూల చర్చ తప్ప స్థలనామాల ప్రశంస లేదు. తెలుగు నిఘంటువులు ప్రధానంగా కావ్యభాషా నిఘంటువులు. తెలుగు వ్యాకరణాలు కావ్యభాషా వ్యాకరణాలు. అందుచేత వ్యాకరణాల్లో సజీవ భాషా పద జాలమైన స్థలనామాల భాషా విశ్లేషణ కన్పింపదు. నిఘంటువుల్లో వాటి అర్థాలు గోచరింపవు.

3.8.7 తెలుగు సాహిత్యంలో వెలసిన కావ్యాలు ప్రధానంగా అటు అనువాదాలో, లేదా పౌరాణిక గాథల నాధారంగా చేసుకొన్న ప్రబంధాల్లో కావడంవల్ల, ఆయా ఇతిహాసాల్లోనూ, కావ్యాల్లోనూ, ప్రబంధాల్లోనూ తెలుగు స్థలనామాలు లేక పోవడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. శివకవుల రచనల్లో తెలుగు స్థలనామాలు కొన్ని

కన్పిస్తాయి. శివకవుల భాషను తెలుగు వ్యాకరణాలు నిరాదరించినపుడు వారి గ్రంథాల్లోవి స్థలనామాలకు వ్యాకరణంలో స్థానం ఎలా ఉంటుంది? ఉదాహరణకు పాల్కురికి సోమన రచనల్లో ఈ క్రింది స్థలనామాలు వ్యాకరణ దృష్ట్యా యెన్నదగినవి :

గుడ్డవ్వ పురము	పండితారాధ్య చరిత్రము	2,413
ముక్తీశ్వరము	,,	2.533
బాపూరు	బసవ పురాణము	4.258
భాగవాడ	,,	2.68
మత్స్యకుండ	,,	2.533

"సోమనాథునికిఁ బూర్వము రచితములయిన గ్రంథములలో నొక్క శివతత్త్వ సారమున మాత్రమే యాయా శివభక్తుల చరితములను బేర్కొని స్తుతించు సందర్భమున దేశీయములైన వారి పేళ్ళు వినవచ్చుచున్నవి. సోమనాథునికి దరువాతి కాలముఁగూడ నింత విస్తారముగా సంజ్ఞాపదములను గలిగిన కావ్యము మఱొండు గానరాదు" (కోదండ రామయ్య, 1968, 637) సంజ్ఞానామ పదాలకు చూ. Ibid అనుబంధం.

3.3.3 పాణిని ప్రభావం వల్ల కావచ్చు, అధర్వణుడు మాత్రం వికృతి వివేక కారికల్లో గ్రామనామాలను చర్చించినాడు :

"భవ ద్బిరుద శబ్దేషు యథేచ్ఛం పరకల్పనా
గ్రామ మానుష్య బిరుద శబ్దానా మపి సోమతః
గ్రామ నామ్న స్సమా సేతు వికారోపి క్వచిద్ధితః
క్వచిత్స్యాదుత ఈదిచ్చ యణ్ణా న్యస్మి న్నయ ణ్మతః
స్వరూపత స్సమాసస్యా వికారస్య ప్రశుతా వపి
క్వచి దేవంతయా యాంతు స్యా దవ్యయ సమస్థితిః
క్వచి దాంధ్ర వికారస్సు సమాసే స్యాద్విరోధకృత్
గ్రామనామ్నో పి మొల్ల పుస్స్యా త్సమాస ఇతి బావుకః"

(అధర్వణాచార్య, 1955, హలంత పరిచ్ఛేదం, సూ. 9, 10, 11, 12, 13. వివరాలకు వ్యాఖ్యలు చూ: అహోబల పండితీయం, 1965, సంధిపరిచ్ఛేదం సూ. 31, హలంత పరిచ్ఛేదం సూ. 33; చిన సీతారామశాస్త్రి, 1937, 450-

451; 1951, 142-147). ఆంధ్ర శబ్దచింతామణికి కారికావళి అయిన వికృతి వివేకంలో కన్పించే బిరుదనామ సంబంధ కారికలను బాలసరస్వతి, అప్పకవి వదలివేసినారు. అహోబల పండితుడు వానివి వ్యాఖ్యానించినా, ఆధునిక వైయాకరణులైన చిన్నయసూర్యాదులకు గ్రామనామాలు అంటరానివయ్యాయి. సంజ్ఞానామాలు అనుశాసనయోగ్యాలు కావని వ్యాకరణ వేత్తలు, వ్యాఖ్యాతలు భావించియుండడమే ఈ నిరాదరణకు కారణం కావచ్చు. (వేంకట నరసింహ భాష్యకాచార్యులు, 1963, 227, 229-230). వ్యాకరణవేత్తలే అవి లక్షణాతీతమైనవి భావించినప్పుడు, వారి ననుసరించిన నైఘంటికులు వాటిని వెలివేయడంలో ఆశ్చర్యంలేదు.

3.8.9 తెలుగు గ్రామనామ పరిశోధనా ప్రాధాన్యాన్ని తొలుత గుర్తించినవారు ఆంధ్ర భాషా చరిత్రకర్త చిలుకూరి నారాయణరావు (1935; 1937). గ్రామనామ పరిశీలనా ప్రాధాన్యాన్ని చిలుకూరివారు ఈ క్రింది వాక్యాల్లో చాటినారు:

"ఈ (గ్రామనామ) చర్చ అనేక విధములుగ నుపయోగకరమైనది. శబ్దోత్పత్తి శాస్త్రమునకు (Philology) ఇది చాలా సాహాయకారి. ప్రజలు పరదేశ గమనమును లేదా వలసల (Migration) ను గుఱించి పరిశోధించువారికీ చర్చ మిక్కిలి తోడ్పడును. వివిధ జాతులెంతవఱకు దేశములో వలుకుబడి సంపాదించినవో ఇందువలన తెలిసికొనవచ్చును. గ్రామములు పట్టణములు నెలకొల్పఁబడిన నివేశనములబట్టి, పూర్వుల అవసరములేవో, ఎట్టి ప్రదేశములు వారి దృష్టిలో వాసయోగ్యములో ఊహింపవచ్చును. ఏ రాజ వంశీయులు ఏయే ప్రదేశములను చిరకాలము పాలించిరో, ఎవ్వరు దిగ్విజయ యాత్రచే మాత్రమే తృప్తిపడిపోయిరో, లేదా ఓడి వెనుదిరిగిపోయిరో కనుగొనవచ్చును. ఘనులైన వ్యక్తులయొక్కయు, వంశములయొక్కయు చరిత్రలను కొంతవరకు అన్వేషింపవచ్చును. వివిధమతముల చొరవను, జనుల నాగరకతా సరళిని గ్రహింపవచ్చును. భిన్నజాతుల సంపర్క సహవాసముల నెఱుంగవచ్చును" (నారాయణరావు, 1937, 647).

3.8.10 గ్రామనామ పరిశోధనలోని చిక్కులను కూడా చిలుకూరివారు స్పష్టంగా గుర్తించినారు:

"ఈ విషయము చాలా కష్టమైనదే గాక అనేకులను ఆకర్షింపఁజాలదు. చాల పేర్లు కాలవశమున మారిపోయి వికారరూపమును దాల్చినవి. వాటి మొదటి

రూపమును నిర్ధరించుటకు చేయు నాలోచన కొంత వినోదము నియ్యవచ్చును. ఇందులో కష్ట మేమనగా జనులు చెప్పుకొను అర్థములకును, ఉచ్చారణలో నున్న పదజాలమునకుఁగల శబ్దశాస్త్ర వ్యుత్పత్తికిని, వ్యత్యాసము కనపడుచునే యుండును. చరిత్ర సంబంధమైన నామధేయములు మారి, జనులవాడుకలోని యైతిహ్యములను గుఱించిన పేరులు నిలిచియుండును. కొన్ని ప్రాచీన గ్రామములు గుర్తించుటయే కష్టము కొన్ని గ్రామములే అదృశ్యములైనవి. కొన్నింటి పేర్లు పూర్తిగా మారినవి. కొన్ని తమిళ, కన్నడ, మహమ్మదీయ, ఆంగ్లభాషా సంపర్కముచే వికృతములైనవి. పై విషయమును వ్రాయఁదలచుకొనువాఁడు ఈ మార్పుల నన్నింటిని గమనింపవలెను. కావున కొన్ని గ్రామముల పేర్ల యర్థ నిమిత్తమవి తెల్పలేక పోవుటలో నాశ్చర్యములేదు." (Ibid).

3.8.11 "అనంతపురము జిల్లాలోని గ్రామనామధేయములను గుఱించిన మీమాంస" అన్న శీర్షిక కింద ఆంధ్రభాషాచరిత్రలో వారు అనంతపురం జిల్లాలోని ఊర్ల పేర్లు ఏర్పడిన తీరు తెన్నులను చర్చించారు (1987, 657-667) వారి విషయసేకరణ, విభజనలలో శాస్త్రీయ దృష్టి కన్పిస్తుంది. ఉదాహరణకు గ్రామనామాలు భాషారీత్యా కొన్ని సంస్కృత భాషా నిష్పన్నాలనీ, కొన్ని తెలుగు భాషా నిష్పన్నాలనీ, కొన్ని కన్నడ భాషా నిష్పన్నాలనీ, మరి కొన్ని ఉర్దూ భాషా నిష్పన్నాలనీ గుర్తించినారు. గ్రామనామాల అర్థాన్ని బట్టి ఈ క్రింది విధంగా వర్గీకరించినారు. (Semantic Categories):

(1) చెట్లు, తీగెలు, పొదలనుండి కొన్ని గ్రామముల పేర్లు ఏర్పడినవి.

(2) చెట్లలోని భాగములనుండి కొన్ని నామధేయములు, కొన్ని గ్రామముల పేర్లు ధాన్యములనుండి వచ్చినవి.

(3) ఆయా నేల తీరునుబట్టి కొన్నింటికి పేర్లు కలిగినవి.

(4) దిశలను బట్టి కొన్ని పేర్లు

(5) రాళ్లను బట్టి పేర్లు.

(6) పెద్ద, చిన్న, ప్రాత, క్రొత్త అను విశేషణములను బట్టి కొన్నింటికి పేర్లు వచ్చినవి.

(7) కొండ పేరిట వచ్చినవి.

(8) ఊటలవలన కొన్ని.

(9) కొలనుల వలన కొన్ని.

(10) కాలువలు.

(11) కోటలు, దేవళములు, తిప్పలు వీని మూలమున కొన్ని.

(12) నక్షత్రముల పేర్లు.

(13) పశుపక్ష్యాదులనుండి వచ్చిన పేర్లు.

(14) శరీరములోని అంగముల పేర్లు.

(15) కొన్నింటి పేర్లు బంధుత్వ సంబంధములనుబట్టి వచ్చినవి.

(16) ఆహార వస్తువులబట్టి.

(17) జనుల వృత్తులనుబట్టి వచ్చినవి కొన్ని.

(18) కొన్ని కుటుంబ నామములు.

(19) ఈ మండలము నేలిన రాజుల వంశనామములు కొన్ని గ్రామనామముల కంటినవి'' (Ibid, 653-655).

ఈ వర్గీకరణలో అతివ్యాప్తి దోషముంది. ఉదా॥ ఊటలవలన, కొలనులవలవ, కాలువలవలవ బంధుత్వ సంబంధమువలన వచ్చినవి. అతివ్యాప్తికి (Over differentiation) పాల్పడ్డాయి. చిలుకూరివారి విషయ వివరణ, సూత్రీకరణ, భాషాశాస్త్రాన్వయాలు పాక్షికమైనవి, కృతకమైనవి. ఉదాహరణకు వ్యాసంలో గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలకు (వీటినే 'తుదిపదములు'ని వారన్నారు). ''ద్వంద్వపదములుగా విప్పుటకు తనవడ''నివి, ''ప్రత్యయరూపములుగా''నివి (Ibid). 649) అవి చిలుకూరివారు వ్యవహరించిన అస్పష్టనామ బంధాలకూ (Latent Phrases) గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలకూ వారు చూపిన మూల రూపాలు చూడండి :

సనప < స్వామిపాద

గుత్తి < గుప్తి

కదిరి < స్కందిత + ఇకా

పర్రు. పర్తి < ప్రస్థ

వాయి < వాపి

నార్వల < నారికేళ వాల.

(వివరాలకు చూ. Ibid 651-652).

అనంతపురం జిల్లాలోని గ్రామనామాల్లో కన్పించే మత చారిత్రక విశేషాలను వారు చర్చించినారు.

3.8.12 తెలుగు ఊర్ల పేర్లపై ఒక సంగ్రహ వ్యాసం 'ఆంధ్రవిజ్ఞానసర్వస్వం' ప్రథమ సంపుటంలో ఉంది (ఆ. ప్రసాదభూపాలుడు, 1938, 250-252). దీని తర్వాత వచ్చిన విజ్ఞాన సర్వస్వాల్లో ఊర్లపేర్లకు సంబంధించిన వ్యాసం లేకపోవడం శోచనీయం.

3.8.13 స్థలనామ పరిశీలనకుగల బహుముఖ ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించి, భాషాశాస్త్ర దృష్టితో విపుల పరిశీలన చేయడానికి ఒక పథకం రూపొందించుకొని చారిత్రక తులనాత్మక భాషా పరిశీలనా పద్ధతులలో తెలుగు గ్రామనామాల విశిష్ట లక్షణాలను గురించి ఎస్. త్యాగరాజు కొన్ని వ్యాసాలను తెలుగులో, Journal of Andhra Historical Research Society (JAHRS)లో ప్రచురించినారు. ఈ వ్యాసాల్లో, తెలుగు స్థలనామ పరిశోధనా ప్రాముఖ్యాన్ని గుర్తించడమే కాకుండా, తెలుగు స్థలనామాల నిర్మాణమూ, ప్రథమ ద్వితీయావయవాలలోని (వీటిని Prefixes/Adjectival elements, Place-Name Suffixes అని వారు వ్యవహరించినారు) పదాల రూప పరిణామం, అర్థం, వాని వర్గీకరణం వ్యాప్తి (distribution) మొదలైన విషయాలపై చర్చ కావించినారు. స్థలనామ ప్రథమ ద్వితీయావయవాల చారిత్రకరూపాలు కాలాంతరంలో లోనైన ధ్వని మార్పులను వింగడించి, వాటి వ్యుత్పత్తి నిరూపణకు ప్రయత్నించినారు. స్థలనామ పరిశోధనలో చారిత్రక రూపాల ప్రాధాన్యాన్ని వీరు గుర్తించినారు ఈ వ్యాసాలు ప్రచురించేనాటికి ఇంత విపులమైన పరిశీలన శాస్త్రీయ భారతీయ భాషల్లో జరగలేదనే చెప్పవచ్చు (వివరాలకు చూ. Thyagaraju, 1943-1945). తర్వాత మేరు సోమయాజులు వరహాలు (1945), నాయని కృష్ణ

కుమారి (1957), కె. రామచంద్రారెడ్డి మొదలైనవారు వ్రాసిన మూడు నాలుగు ఔత్సాహిక వ్యాసాలు తప్ప తెలుగు గ్రామనామాలపై విశేష పరిశ్రమ జరగలేదు.

3.8.14 అయితే ప్రాచీన తెనుగు భాషా స్వరూప పరిశీలనా సందర్భంలో పరిశోధకులు తమ కెదురైన స్థలనామాలను చర్చించకపోలేదు. క్రీ. శ. ప్రథమ శతాబ్దినుండి 14 వ శతాబ్దివరకు తెనుగుభాష ఉనికినీ, స్వరూపాన్నీ పరిశీలించడానికి, ద్రావిడ భాషా ప్రత్యేక ధ్వనులను చర్చించడానికి, తెలుగు స్థలనామాలలోని పదాలు కాలాంతర స్థలాంతరాలలో లోనైన ధ్వన్యర్థ పరిణామాలను అన్వేషించ డానికి, వాటి క్రమ పరిణామాన్ని సూత్రీకరించడానికి, తెలుగుపై అన్యభాషా ప్రభావాలను వింగడించడానికి గిడుగు రామమూర్తిపంతులు (1922), చిలుకూరి నారాయణరావు (1937), మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ (1941), కుందూరి ఈశ్వరదత్తు (ప్రతిభ. 1. 1.), కోరాడ రామకృష్ణయ్య, దివాకర్ల వేంకటావధాని (1960), బూదరాజు రాధాకృష్ణ (1964), కందప్పచెట్టి (1966) కోరాడ మహాదేవశాస్త్రి (1969), మొదలైన భాషా పరిశోధకులు తెలుగు గ్రామనామాలను తమ పరిశోధనా రచనల్లోనూ, గ్రంథాల్లోనూ, ప్రాసంగికంగా చర్చించినారు. వీరిలో ప్రధానంగా బూదరాజు రాధాకృష్ణ తమ సిద్ధాంత వ్యాసంలో గ్రామనామ పరిశీలనకు కొంత అధిక ప్రాధాన్యాన్ని ఇచ్చినారు. 44 గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు కాలక్రమంలో లోనైన ధ్వని పరిణామా లను తమ సిద్ధాంత వ్యాసంలో వివరించినారు (1964, 607-622). క్రీ. శ. 200-1100 లకు చెందిన 269 శాసనాలలోని దాదాపు 500 స్థలనామ వ్యుత్పత్తు లను ఆయన తన 'ప్రాచీనాంధ్ర శాసనములు' (1971) లో చర్చించినారు. ఇంతవరకు ఏ పరిశోధకుడు కానీ, తెలుగు గ్రామనామాలకు సంబంధించిన సిద్ధాంత వ్యాసాన్ని వ్రాయలేదు. ఇదే తొలి ప్రయత్నం.

3.8.15 స్థలనామ సంఘ స్థాపన :

స్థలనామ పరిశోధనకు ప్రోత్సాహకారిగా పాశ్చాత్యదేశాల్లో స్థలనామ సంఘాలు ఎన్నో వెలసినాయి. భారతదేశంలోమాత్రం అటువంటి స్థలనామ సంఘస్థాపన ఇంకా ఒక కలగానే మిగిలిఉంది. స్వర్గీయ కుందూరి ఈశ్వరదత్తు

Indian History Congress (1945-46) తృతీయ సమావేశంలో భారతీయ స్థలనామ సంఘ స్థాపనకు విజ్ఞప్తి చేసినారు కానీ అది నేటికీ ఫలించ లేదు. 1972లో తిరుపతిలో జరిగిన రెండవ అఖిలభారత ద్రావిడభాషా శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశంలో (Second All Indian Conference of Dravidian Linguists) ద్రావిడ స్థలనామ (Dravidian Place-Name Society) స్థాపనకు బీజారోపణం జరిగింది. ముందుముందు స్థలనామ పరిశోధనకు మన దేశంలో కూడా సముచిత దోహదం కలుగ గలదని ఆశించవచ్చు.

అధ్యాయం - 4

గ్రామనామ వర్ణసమామ్నాయ పరిశీలన

వర్ణసమామ్నాయ పరిశీలన : (Place-Name Phonology)

4.1 భాషా నిర్మాణస్వరూపాన్ని తెలుసుకోవడానికి ఆ భాషలోని సంజ్ఞానామాలకు సంబంధించిన వర్ణసమామ్నాయ స్వరూపం కూడా ఉపయోగిస్తుంది. సంజ్ఞా వాచకాలను పరిశీలించిన భాషాశాస్త్రవేత్తలు ఈ దృష్టితోనే, యూరోపియన్ భాషలకు చెందిన స్థలనామాలకూ, మనుష్యనామాలకు ప్రత్యేకంగా వర్ణసమామ్నాయాలను రూపొందించినారు.[1] గ్రామనామాలు కూడా స్థలనామ పరిశీలనలో ఒక భాగం. గ్రామనామధ్వనుల పరిశీలన "శబ్దోత్పత్తి శాస్త్రమునకు (Philology) చాలా సాహాయ్యకారి" అని డా. చిలుకూరి నారాయణరావు గుర్తించినారు.[2] ఆంధ్ర భాషాపరిశోధకులు కొంతమంది తమ చారిత్రక, తులనాత్మక వ్యాకరణాల్లో తెలుగు వర్ణసమామ్నాయ స్వరూపాన్ని నిరూపించి ఉన్నారు;[3] కానీ ప్రత్యేకంగా గ్రామనామాలకు చెందిన వర్ణసమామ్నాయ నిర్ణయం ఇంతవరకూ తెలుగులో జరుగలేదు. ఈ సిద్ధాంత వ్యాసంలో కడప జిల్లా గ్రామనామాలను పురస్కరించుకొని వర్ణనాత్మక పద్ధతిలో తెలుగు వర్ణమాలా స్వరూపం ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

4.2 సవర్ణాలను గురించిన నిర్ణయాలు, ఆయా వర్ణాల కిందనే చర్చించడం జరిగింది. హిందూస్తానీ పదాంశాలున్న కొన్ని గ్రామనామాల్లో పదాంశావధి (morphemic boundary) లో తెలుగు గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలకు ముందు ఉత్వ రహితంగా కూడా కొన్ని హల్లుల వ్యాప్తి ఉంది. అటువంటి హల్లులు : (బ్) (ద్) (జ్) (న్) (ల్) (ర్) (య్)—ఉదా : పాపా సాహెబ్ పల్లె; మహమ్మద్ గుంటపల్లె: నవాజ్ ఖాన్ పల్లె; ఆలంఖాన్ పల్లె; రసూల్ పల్లె; ఖాదర్ పల్లె; మహమ్మద్ ఖాయ్ పల్లె. ఈ అధ్యాయంలో ఆయా వర్ణాల క్రింద ఉదాహరణలుగా ఇచ్చిన గ్రామనామాల్లో హిందుస్తానీ పదాలున్న గ్రామాలకు + గుర్తు వాడడం జరిగింది.

4.3 కడప గ్రామనామ వర్ణమాల :

హల్లులు (30)

			ఓష్ఠ్యాలు	దంతోష్ఠ్యాలు	దంత్యాలు	మూర్ధన్యాలు	తాలవ్యాలు	కంఠ్యాలు	నాద తంత్రీయాలు
స్పర్శాలు	అల్పప్రాణ	శ్వాస	ప		త	ట	చ	క	
		నాద	బ		ద	డ	జ	గ	
	మహాప్రాణ	శ్వాస			థ	ఠ		ఖ	
		నాద	భ		ధ		ఝ	ఘ	
అనునాసికాలు			మ		న	ణ			
ఊష్మాలు				ఫ̣	స	ష	శ		హ
పార్శ్వికాలు					ల	ళ			
తాడితాలు					ర				
అర్ధాచ్చులు			వ				య		

అచ్చులు (10)

	పూర్వ	పశ్చిమ	
	విరోష్ఠ్య	విరోష్ఠ్య	ఓష్ఠ్య
అగ్ర	ఇ ఈ		ఉ ఊ
మధ్య	ఎ ఏ		ఒ ఓ
నిమ్న		అ ఆ	

4.4 /ప/ ఈ వర్ణం పదాదిలో అన్ని అచ్చులకు ముందూ, అచ్చులమధ్య అద్విత్వం గానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. సంయుక్తాచ్చు 'ఐ' కి పూర్వం పదాదిలో వస్తుంది; 'ఔ' కు పూర్వం రాదు.

4.5 /బ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో అన్ని అచ్చులకు ముందూ, అచ్చులమధ్య అద్విత్వం గానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. సంయుక్తాచ్చు 'ఐ' కి పూర్వమూ పదాదిలో వస్తుంది; 'ఔ' కు పూర్వం రాదు.

4.6 /భ/ పదాదిలో /అ, ఈ, ఊ/ లకు పూర్వం మాత్రం. అచ్చుల మధ్యా ఈ వర్ణం వస్తుంది. తత్సమ, హిందూస్తానీ పదాల్లో మాత్రమే ఈ వర్ణం కన్పిస్తుంది. కడప మాండలికంలో ప్రామాణిక వ్యవహారంలో కూడా బ/భ ల పర్యాయప్రవృత్తి (free variation) విన్పిస్తుంది. ప్రామాణికేతర భాషలో పూర్తిగా ఈ వర్ణానికి మహా ప్రాణోచ్చారణ ఉండదు. తద్భవాల్లో /బ/ మాత్రమే ఉంది. /భ/ లోని మహాప్రాణత్వానికి లోపం (de-aspiration) క్రీ. శ. 7 వ శతాబ్దినుండి శాసన భాషలో కన్పిస్తుంది.

కడపజిల్లా గ్రామనామాల్లో పదాది/భ-/వర్ణరూపాల ఆవృత్తి (frequency) చాలా తక్కువ (16). వీనిలో సుగమ వ్యుత్పత్తులున్న (clear etymologies) గ్రామనామపదాలు 13 మాత్రమే. భల్లకివారిపల్లె; భాగంపల్లె — ఈ రెండు గ్రామనామాలలోని భల్లకి-; భాగం- వ్యుత్పత్తులు అస్పష్టం. భూతమాపురం కృతక ప్రామాణికం. పదమధ్యంలో /-భ/ ఆవృత్తి అతి విరళం.

4.7 /త/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఈ/ అచ్చుకు తప్ప అన్ని అచ్చులకు పూర్వమూ, అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. సంయుక్తాచ్చులకు ముందు రాదు.

4.8 /ద/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఎ/ అచ్చుకు తప్ప, అన్ని అచ్చులకు పూర్వమూ, పద మధ్యంలో అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. పదాదిలో సంయుక్తాచ్చు 'ఔ' కు ముందు కూడా వస్తుంది; 'ఐ' కి ముందు రాదు.

4.9 /థ/ ఈ వర్ణం తత్సమపదాల్లో అచ్చులమధ్య మాత్రమే కన్పిస్తుంది.

ప్రామాణికేతరోచ్చారణలో /థ/ వర్ణోచ్చారణ లేదు.[5] కడప మాండలికంలో ప్రామాణికోచ్చారణలో /థ/, ప్రామాణికేతరోచ్చారణలో /-ద-/ లేదా /-త-/గా విన్పిస్తుంది. గ్రంథస్థ రూపాల్లో /థ/ /ధ/- రెండూ కన్పిస్తున్నాయి.

4.10 /ధ/ ఈ వర్ణం తత్సమపదాల్లో పదాదిలో /అ/ కు పూర్వమూ, అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. కడప మాండలిక ప్రామాణికోచ్చారణలో కూడ /ధ/ /ద/ ల మధ్య పర్యాయ ప్రవృత్తి కన్పిస్తుంది. /ధ-/ పదాదిగల ఆరోపాలు రెండు మాత్రమే ఉన్నాయి.

4.11 /ట/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఇ, ఎ, ఏ/ లకు పూర్వమూ, అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగనూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. /ట/ పదాదిగాగల ఆరోపాలు 5 మాత్రమే ఉన్నాయి. మూల ద్రావిడంలో పదాది ట వర్ణం లేదు. తెలుగులో ధ్వని మార్పువల్ల ట వర్ణంగల రూపాలు కొన్ని ఏర్పడి నాయి. త- > ట- మార్పు మధ్యయుగపు తెలుగులో జరిగినట్లు శాసనభాషను బట్టి నిరూపించడం జరిగింది.

"It seems *t* preceding the phonemic sequence ***emk*** change to ṭ and this change must be taking shape during this period"[6]. Also see DED 2842.

4.12 /డ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఏ, ఒ/ లకు పూర్వమూ, అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ కన్పిస్తుంది.

మూల ద్రావిడంలో పదాది /డ-/ వర్ణంలేదు. తెలుగులో పదాది /డ-/ వర్ణవ్యత్యయంవల్ల ఏర్పడింది. చూ. ఉదా :

"Tel. ḍoṅku to perish, subside, sunk; Tam. oṭuṅk to be restrained, to sink. Tel. ḍoṅku is therefore from < *ḍoṅku < *do—ank—; the alternative development appears in dōku, to sink, used in a 14th Century literary work."[7]

పదాది /డ-/ ఉన్న గ్రామనామ ఆరోపాలు మూడు మాత్రమే ఉన్నాయి.

డొంకుపల్లె : ఈ గ్రామనామంలో దొంక - రూపమయితే నిలిచింది కాని, కడప మాండలికంలో 'డొంక' విన్పిస్తుంది.

4.13 /థ/ ఈ వర్ణం తత్సమ పదాల్లో అచ్చుల మధ్య మాత్రమే వస్తుంది. ప్రామాణికేతరోచ్చారణలో మహాప్రాణత్వం లేదు.

4.14 /చ/ /జ/ తెలుగు వర్ణమాలలో /చ/ /జ/ లు స్పర్శోష్మాలు. /చ/ /జ/ లకు దంత్య తాలవ్య భేదాన్ని తెలుగు వైయాకరణులు గుర్తించి ఉన్నారు. కాని ఉచ్చారణలో దంత్యాలుగా గుర్తించినవి దంతమూలీయాలని తెలుస్తున్నది. నేటి తెలుగులో /చ/ /జ/ లకు గల దంత్య మూలీయ తాలవ్యోచ్చారణ భేదం అర్థభేదకశక్తి కలిగింది కాదు. ఇది కేవలం పరిసర ధ్వనులచే నిర్ణీతమయింది. పూర్వాచ్చులకు (ఇ, ఈ, ఎ, ఏ) ముందు తాలవ్య చ, జ లు, పశ్చిమాచ్చులకు (అ, ఆ, ఉ, ఊ, ఒ, ఓ) ముందు దంత్యమూలీయ చ̄, జ̄ లుంటాయి. కాబట్టి /చ/ వర్ణానికి [చ], [చ̄] లు సవర్ణాలు. /జ/ వర్ణానికి [జ], [జ̄] లు సవర్ణాలు. వ్రాతలో /అ/ /ఆ/ లతో కూడిన చ, జ లు అన్నీ దంత్య మూలీయాలు కావు. కొన్ని తాలవ్యాలు కూడా. చూ. ఉదా: చంద్రగిరి; చవ్వారిపల్లె; చామకూరు; జంగంపల్లె; జమ్మలమడుగు; జాలపర్తి; జాంద్రపేట మొ. తాలవ్యోచ్చారణ గల /చ/ /జ/ ల పరంలో వ్రాతలో కన్పించే /అ/, /ఆ/ లకు పూర్వోచ్చారణ ఉంటుంది. తాలవ్య /చ/ /జ/ లకు పరంలో పశ్చిమాచ్చుల /అ, ఆ/ ఉచ్చారణ ఉండదు.[8]. హిందుస్తానీ పదాలున్న గ్రామనామాల్లో కూడా /జ/ ఉచ్చారణ పై విధంగానే ఉంటుంది. చూ. ఉదా: జమాల్‌పల్లె+; జాఫర్ సాహెబ్ పేట+; ఖాజీపేట+; బురుజాపల్లె+.

4.15 /ఛ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఊ, ఓ/ లకు తప్ప, మిగిలిన అచ్చులకు ముందూ, అచ్చులమధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. 'ఔ' సంయుక్తాచ్చుకు ముందుకూడా పదాదిలో వస్తుంది. 'ఐ' కి ముందురాదు.

4.16 /ఝ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఎ/ కు తప్ప, అన్ని అచ్చులకు పూర్వమూ, అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. 'ఔ' సంయుక్తాచ్చుకు పూర్వం కూడా వస్తుంది.

హిందూస్తానీ గ్రామనామ పదాల్లోని /జ/ వర్ణానికి మూలం హిందుస్థానీలోని తాలవ్యనాద స్పర్శవర్ణం /j/ గానీ, దంతమూలీయ నాదోష్మ

వర్ణం /z/ గానీ ఉంటుంది. (చూ. గ్రామనామ నిఘంటువు.) వీటి ఉచ్చారణ భేదం కడపజిల్లాలో మహమ్మదీయుల వ్యవహారంలో మాత్రం వినిపిస్తుంది. ఇతరుల వ్యవహారంలో తెలుగు /జ/ వర్ణోచ్చారణే ఉంటుంది.

4.17 /ఝ/ ఈ వర్ణం రెండూ గ్రంథస్థరూపాల్లో పదాదిలో పదమధ్యంలో కన్పిస్తుంది. /ఝ/ఝంసరాబాయిపేట, చూ. ఆరో. జంషారాబాయిపేట. /ఝ/ నారావఝులపల్లె, చూ. ఆరో. నార్జాంపల్లె (గ్రామ నామ నిఘంటువు.)

మెకంజీ రూపంలో /ఝ/ అద్విరుక్తంగానే ఉన్నా దీని ఉచ్చారణ ద్విత్వ సహితంగానే ఉండడానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి /ఝ/ ను కూడా ఒక వర్ణంగా నిర్ణయించడం జరిగింది.

4.18 /క/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఎ/ తప్ప మిగిలిన అచ్చులకు పూర్వం, అచ్చుల మధ్య అద్విరుక్తంగానూ, ద్విరుక్తంగానూ వస్తుంది. 'ఐ' సంయుక్తాచ్చుకు ముందు కూడా పదాదిలో వస్తుంది. 'ఔ' కు ముందు రాదు.

4.19 /గ/ ఈ వర్ణం పదాది /ఈ, ఎ, ఏ/లకు తప్ప మిగతా అచ్చులకు పూర్వం, అచ్చులమధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. సంయుక్తాచ్చు 'ఔ' కు పూర్వంకూడా వస్తుంది. 'ఐ' కి పూర్వం రాదు.

4.20 /ఖ/ ఈ వర్ణం తత్సమపదాల్లోను, హిందూస్తానీ పదాల్లోను వస్తుంది. తత్సమ పదాల్లో అచ్చులమధ్య అద్విత్వంగా మాత్రమే వస్తుంది.

ఉచ్చారణలో /ఖ/ వర్ణానికి మహాప్రాణత్వం లేదు. హిందూస్తానీ పదాల్లో పదాదిలో, పదమధ్యంలో /అ/ కు పూర్వం మాత్రమే వస్తుంది. ఈ /ఖ/ వర్ణానికి మూలం హిందూస్తానీలో కంఠ్యశ్వాసోష్మ వర్ణం (x) గాని, లంబకశ్వాసస్పర్శ వర్ణం (Uvular plosive) (q) గాని కావచ్చు.

4.21 /ఘ/ ఈ వర్ణం పదమధ్యంలో అచ్చులమధ్య కనిపిస్తుంది. ఈ వర్ణమున్న గ్రామనామాలు 6 మాత్రమే ఉన్నాయి.

4.22 /మ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో అన్ని అచ్చులకు పూర్వం, అచ్చులమధ్య అద్వి త్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది. సంయుక్తాచ్చు 'ఐ' ముందు కూడా వస్తుంది; 'ఔ' కు పూర్వం రాదు.

4.23 /న/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /ఓ/కు తప్ప మిగత అచ్చులకు పూర్వం, పద మధ్యంలో అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది.'ఐ' 'ఔ' సంయు క్తాచ్చులకు ముందు రాదు.

తెలుగులో అనునాసిక వర్ణాలు మూడే: /మ/, /న/, /ణ/. [ఞ] [ఙ]లు క్రమంగా తాలవ్య కంఠ్యవర్ణ హల్లులకు పూర్వమే వస్తాయి. అందువల్ల ఇవి సవర్ణయోగ్యత కలిగిన ధ్వనులే. న వర్ణము దంత్య స్పర్శలకు పూర్వం దంత్య అనునాసికంగానూ, ఇతర పరిసరాలలో దంతమూలీయ అనునాసికంగానూ న̱ ఉచ్చరింపబడుతుంది. కాబట్టి న వర్ణానికి నాలుగు సవర్ణాలను. [ఞ] [ఙ] [న] [న̱]లను నిర్ణయించ వచ్చు. తెలుగులిపిలో వర్గానునాసికాలకు సాముదాయికంగా పూర్ణ బిందువు (ం) సంకేతం.

4.24 /ణ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో రాదు. అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగా వస్తుంది.

4.25 /ఫ఼/ కొన్ని హిందూస్తానీ, ఇంగ్లీషు ప్రతిబేయపదాల (Loan words) ద్వారా తెలుగులోకి వచ్చిన దంతోష్ఠ్య ఊష్మవర్ణం /ఫ఼/. దీనికి వ్రాతలో ఫ సంకేతాన్నే వాడుతారు. హిందూస్తానీ ప్రతిబేయపదాలుండే గ్రామ నామాల్లో పదాదిలో /అ, ఆ/ లకు పూర్వం, అచ్చులమధ్య /ఫ఼/ వర్ణం వస్తుంది. ప్రామాణికేతర వ్యవహారంతో దీని ఉచ్చారణ /ప/ గానే ఉంటుంది.

4.26 /స/ ఈ వర్ణం పదాదిలో (ఏ) కు తప్ప మిగిలిన అచ్చులకు పూర్వ, పద మధ్యంలో అద్విత్వంగా వస్తుంది. ఐ సంయుక్తాచ్చుకు పూర్వం వస్తుంది. ఔ కు ముందుమాత్రం రాదు.

పూర్వాచ్చులు /ఇ, ఈ, ఎ, ఏ/లతో కూడిన దంత్య /స/ వర్ణం ఉచ్చారణలో /శ/ వినిపిస్తుంది. /స/ /శ/ల మధ్య లిపిలో వుండే పర్యాయ ప్రవృత్తిలో ఇది ద్యోతకమవుతుంది. ఈ స్థితిని ప్రాచీన

కాలపు తెలుగులోనే చూడవచ్చు[9]. ముఖ్యంగా సెట్టి రూపంలో ఈ పర్యాయ ప్రవృత్తిని కావ్యభాషా నిఘంటువులలో కూడా చూడవచ్చు. స>చ. పదాది పూర్వాచ్చులకు ముందుండే స>చ అవుతుంది: చూ. సెట్టికుంట మెకం. 1223. 62; చెట్టికుంట.

4.27 /ష/ ఈ వర్ణం తత్సమ పదాల్లో అచ్చులమధ్య అద్విత్వంగా కన్పిస్తుంది. ప్రామాణికేతరోచ్చారణలో ఇది /స/గా వినిపిస్తుంది.

4.28 /శ/ ఈ వర్ణం తత్సమ పదాదిలో /అ, ఆ, ఇ, ఏ/లకు పూర్వం మాత్రమే వస్తుంది. పదమధ్యంలో వచ్చే ఆరోపాల వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం.

4.29 /హ/ మూలద్రావిడంలో /హ/ లేదు. క్రీ. శ. 11 వ శతాబ్దివరకు శాసన భాషలో పదాది /హ/ కన్పించదు. నన్నయకాలంలో ప్రాచీనాంధ్రానికి /హ/ వర్ణఘటితదేశ్య శబ్దం ఒక్కటి కూడా లేదు. నన్నయ తర్వాతి కాలంలో /హ/ పదాలు తెలుగులో చాలా తక్కువగా కన్పిస్తాయి. తెలుగులోని 1236 ధాతువుల్లో /హ/ ధాతువులు రెండు మాత్రమే కన్పిస్తాయి. హత్తు- హెచ్చు. ఇవి కన్నడంనుండి వచ్చిన ఎరువు మాటలు (Loan words). వైకృతాల్లో పదాది /హ/ పదాలు పది కంటె ఎక్కువ లేవు. హిందూస్తానీ, మరాఠీ, ఇంగ్లీషునుండి ప్రవేశించిన పదజాలాలలో /హ/ వర్ణపదాలు కన్పిస్తాయి[10].

కడపజిల్లా గ్రామనామ పదజాలంలో /హ/ వర్ణాది గ్రామనామ పదాలు 9 మాత్రమే ఉన్నాయి. తత్సమ రూపాలు 6. మరాఠీ పదం 1, హిందూస్తానీ 1. హనుమనగుత్తి, హిమకుంట్ల అవ్యుత్పన్నాలు: ప్రామాణికాభాస రూపాలు కావచ్చు.

/హ/ వర్ణం తత్సమ, హిందూస్తానీ, మరాఠీ పదాలలో పదాదియందు /అ, ఈ, ఏ/ అచ్చులకు పూర్వం, పదమధ్యంలో అచ్చుల మధ్య వస్తుంది.

4.30 /ల/ ఈ వర్ణం /అ, ఆ, ఇ, ఎ, ఏ, ఒ/లకు పూర్వం, అచ్చులమధ్య అద్విరుక్తంగానూ, ద్విరుక్తంగానూ వస్తుంది.

4.31 /ళ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో రాదు. అచ్చులమధ్య అద్విరుక్తంగానూ, ద్విరుక్తంగానూ వస్తుంది.

అచ్చులమధ్య అద్విరుక్తంగా ద్విరుక్తంగావచ్చే మూర్ధన్య /ళ/ వర్ణోచ్చారణ కడప మాండలికంలో దంత్యంగానే వినిపిస్తుంది. వర్ణక్రమంలో (Spelling) /ళ/ వర్ణంతో /ల/ వర్ణానికి పర్యాయ ప్రవృత్తి ఉంది. కడప మండలవాసుల ఉచ్చారణలో 'ళ' ఉచ్చారణ ఏ పరిసరాల్లోను లేదు. తెలుగులో /ళ/వర్ణం /ల/తో వర్ణైక్యం పొందడం 7 వ శతాబ్దిలోనే ప్రారంభమైనట్లు శాసనాలనుబట్టి తెలుస్తున్నది[12].

4.32 /ర/ ఈ వర్ణం పదాది /ఇ, ఈ, ఒ/లకు తప్ప అన్ని అచ్చులకు పూర్వము. అచ్చులమధ్య అద్విరుక్తంగా, ద్విరుక్తంగానూ వస్తుంది. సంయుక్తాచ్చు 'ఔ'కు పూర్వం వస్తుంది.

సవర్ణాలు : అద్విత్వ 'ర' సవర్ణం దంతమూలీయతాడితం. ద్విత్వ /ర్ర/ సవర్ణం దంతమూలీయ కంపితం. ద్విత్వ ఉచ్చారణకు బదులు అద్విత్వ ఉచ్చారణ కూడ వ్యవహారంలో కన్పిస్తుంది. గ్రంథస్థరూపాల్లోని వర్ణక్రమంలో ఱ కన్పిస్తుంది. ఇది కేవలం తెలుగు లిపి సంప్రదాయానికి సంబంధించినది.

క్రీ. శ. 7 వ శతాబ్దినుండి ఱ - ర లకు వ్రాతలో కూడా సాంకర్యం ఉన్నట్లు శాసన సాక్ష్యాలున్నాయి. ప్రాచీనాంధ్రంలోనే ఱ - ర ల మధ్య వర్ణవిభేదం తొలగింది[13]. అయితే సాంప్రదాయిక లాక్షణికులూ పండితులూ వాటి మధ్య విభేదాన్ని పాటించాలని నిబద్ధించినారు[14]. పదాది పదమధ్య ఱ-; -ఱ-. ర-; -ర- ల పట్టికలను కూడా ఇచ్చినారు[15]. శకటరేఫా వ్యామోహంతో కొన్ని కృతక ప్రామాణిక రూపాలను కూడా కవులు ప్రయోగించినారు[16].

4.33 /వ/ ఈ వర్ణం పదాదిలో /అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఎ, ఏ/ లకు పూర్వమూ, అచ్చుల మధ్య అద్విత్వంగానూ, ద్విత్వంగానూ వస్తుంది.

పదాది, పదమధ్య 'వ' వరంలో పూర్వాచ్చులు వచ్చినపుడు ప్రామాణికేతర వ్యవహారంలో 'య' వినిపిస్తుంది, రెవెన్యూ రికార్డుల్లో కూడా ఈ మార్పు

అక్కడక్కడా చోటు చేసుకుంది. ఉదా: వేములవారి పల్లెకు బదులు యాములవారిపల్లె అని ముఖపత్రంలో రాయడం జరిగింది.

కేతన తన ఆంధ్రభాషా భూషణంలో గ్రామ్యాలకింద ఇచ్చిన ఉదాహరణలను బట్టి '(యేగ' < వేగ; 'యిందాము' < విందాము; 'యేదాలు' < వేదాలు; 'యీదే కదా. < వీదే కదా). 13 వ శతాబ్దినాటికే వ > య మార్పు వ్యవహారంలో ఎంత అధికంగా ఉందో చూడవచ్చు[17]. శాసన భాషలో ఈ మార్పు సాధారణంగా కన్పిస్తుంది[18]. పశ్చిమాచ్చులకు పూర్వంలో వ పూర్వశ్రుతి (onglide) వ్యావహారికంలో ఉంది.

4.34 /య/ ఈ వర్ణం పదాది /అ/ కు పూర్వమూ. అచ్చులమధ్య అద్విరుక్తంగానూ. ద్విరుక్తంగానూ వస్తుంది.

పదాది /య/ తెలుగుకు విసర్గం కాదు కానీ పూర్వాచ్చులకు పూర్వంలో య పూర్వశ్రుతి (onglide) గా వస్తుంది. పదాది పూర్వాచ్చులకు ముందు /య/ వర్ణాన్ని ఉపయోగించడం క్రీ. శ. 5 వ శతాబ్ది నుండి కూడా శాసనభాషలో చూడవచ్చు[19]. కావ్య భాషా వ్యాకర్తలు మాత్రం పదాది 'యా' పూర్వశ్రుతి కలిగిన తెలుగు మాటలను నిషేధించినారు[20]. పదాది /య/ వర్ణం కలిగిన మాటలు తత్సమ. హిందుస్తానీ. ఇంగ్లీషు ప్రతిదేయాలు.

4.35.1 హల్సంయుక్తాలు :

హల్సంయుక్తాలు వర్ణవ్యత్యయ కారణంగా ఆంధ్ర భాషా పరిణామంలో ఏర్పడినాయి. హల్సంయుక్తాలు ఎన్నో సంస్కృత పదాలనుండీ తెలుగులోనికి వచ్చినాయి. హిందుస్తానీ. ఇంగ్లీషు మొదలైన భాషల నుండి కూడా హల్సంయుక్తాలు ప్రవేశించినాయి. హల్సంయుక్త నిర్మాణం నేటి తెలుగుకు సాధారణమే.

"The occurrence of consonant groups in the initial position is not a common Dravidian characteristic, but, during the pre-historic period Telugu and Kui formed initial consonant clusters through metathesis attended

by vowel contraction in some cases. The only consonant groups admitted in the initial position in OT through this process are those with r as the second member of the cluster, the first member can be one of the phonemes: *k t p g d b s m v* combining with *r*, as *kr*—, *tr*—. *pr*— and so on (TVB, p. 58)

కడపజిలా గ్రామనామాల్లో పదాదిలో ఈ క్రింది హల్సంయుక్తాలు కన్పిస్తాయి.

4.35.2 పదాదిలో వచ్చే రెండు హల్లుల సంయుక్తాలు :

స్పర్శం + అర్ధాచ్చు

/ద్వ-/ ద్వారకా నగరం
/జ్య-/ జ్యోతి

స్పర్శం + తాడితం

/బ్ర-/ బ్రాహ్మణపల్లె
/ప్ర-/ ప్రొద్దుటూరు
/త్ర-/ త్రిపురవరం
/క్ర-/ క్రిష్ణాపురం

ఊష్మం + తాడితం

/శ్ర-/ శ్రీనివాసపురం

4.35.3 పదమధ్యంలో వచ్చే రెండు హల్లుల సంయుక్తాలు :

ఇవి కడప గ్రామనామ పదజాలంలో 57 కన్పిస్తాయి. వీటిని 17 వర్గాలుగా విభజించుకో వచ్చు.

స్పర్శం[1] + స్పర్శం[2]

/-బ్బ-/ మీరబ్బుల్లాయపల్లె
/-ద్గ-/ హనుమద్గిరి

స్పర్శం + ఊష్మం

/-క్ష-/ దీక్షితులవల్లె

స్పర్శం + అనునాసికం

/-ద్మ-/ పద్మరాయునిపల్లె
/-ట్న-/ తలమంచిపట్నం

స్పర్శం + పార్శ్వికం

/-ట్ల-/ మట్ల
/-డ్ల-/ కోడిగుడ్లపాడు

స్పర్శం + తాడితం

/-బ్ర-/ ఇబ్రహీంపేట
/-ద్ర-/ కంపసముద్రం
/-ట్ర-/ దిగువపట్రపల్లె
/-గ్ర-/ అగ్రహారం
/-క్ర-/ చక్రంపేట

స్పర్శం + అర్ధాచ్చు

/-బ్య-/ పిబ్యాల
/-ద్వ-/ దువ్వాల
/-త్య-/ ఆదిత్యరాంపేట
/-ద్వ-/ బద్వేలు

ఊష్మం + స్పర్శ

/-స్త-/ ఉస్తికాయలపల్లె
/-ష్ప-/ పుష్పగిరి
/-ష్టి-/ ముష్టిమానుపల్లె

ఊష్మం + అనునాసికం

/-ష్ణ-/ కిష్ణాపురం
/-స్మ-/ బిస్మిల్లాబాదు
/-హ్మ-/ బ్రాహ్మణపల్లె

ఊష్మం + అర్ధాచ్చు

/-స్వ-/ సరస్వతిపల్లె
/-శ్వ-/ విశ్వనాథపురం

అనునాసికం + స్పర్శం

/-ంప-/ కంపసముద్రం
/-ంబ-/ పంబలపల్లె
/-ంభ-/ కుంభగిరి
/-ంత-/ చింతకుంట
/-ంద-/ అలసందుపల్లె
/-ంధ-/ గంధంవారిపల్లె
/-ంట-/ గానుగ పెంట
/-ండ-/ గండికోట
/-ంఠ-/ నీలకంఠరావుపేట
/-ంచ-/ కంచన్నగారిపల్లె
/-ంజ-/ గంజికుంట
/-ంక-/ అంకనగౌడుగునూరు
/-ంగ-/ కొంగలవీడు
/-ంఖ-/ శంఖవరం

అనునాసికం + ఊష్మం

/-ంస-/ కంసలవాండ్లపల్లె
/-ంష-/ జంషారాబాయిపేట
/-ంహ-/ సింహాద్రిపురం

పార్శ్వకం + తాడితం :

/-ల్ర-/ ముప్రెడ్డిగారి పల్లె

పార్శ్వకం + అర్ధాచ్చు

/-ల్వ-/ దిగువ కల్వటాల

తాడితం + స్పర్శం

/-ర్ప-/ తాటిమార్పురం
/-ర్భ-/ దర్భావారి అగ్రహారం
/-ర్త-/ కీర్తిపల్లె, జాలపర్తి
/-ర్జ-/ మల్లికార్జునపురం

తాడితం + అనునాసికం :

/-ర్మ-/ కూర్మయగారిపల్లె
/-ర్న-/ పార్నపల్లె
/-ర్ణ-/ పూర్ణంపల్లె

తాడితం + పార్శ్వికం

/-ర్ల-/ కాకర్లవారిపల్లె

తాడితం + అర్ధాచ్చు

/-ర్వ-/ నల్లపర్వతయ్యగారిపల్లె

4.35.4 పదమధ్యంలో వచ్చే మూడు హల్లుల సంయుక్తాలు:

/-ంట్ల-/ ఎర్రగుంట్ల
/-ండ్ల-/ గాండ్లపల్లె
/-ంద్ర-/ చంద్రపల్లె
/-ంద్ర-/ చంద్రగిరి
/-ంద్య-/ దొమ్మరనంద్యాల
/-క్ష్మ-/ లక్ష్మిరెడ్డిపల్లె
/-స్త్య-/ అగస్త్యలింగాయపల్లె
/-స్త్రు-/ అన్నపుశాస్త్రులపల్లె

4.36 అచ్చులు :

పదాదిలో /అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఒ, ఓ/ అచ్చులు పదీ వస్తాయి. పదాది ఉచ్చారణలో వ్యావహారిక భాష లేఖన సంప్రదా

యంలో కూడా—ఇ ఈ ఎ ఏ లకు ముందు /య/ వర్ణం; ఉ ఊ ఒ ఓ లకు ముందు /వ/ వర్ణం పూర్వశ్రుతులుగా వస్తాయి[21]. గ్రామ నామ నిఘంటువులో (భాగం-2) ఆయా ఆరోపాలకు ఇచ్చిన గ్రంథస్థ రూపాలలో (మెకంజీ మొ.) ఈ విధమైన పూర్వశ్రుతులు కన్పిస్తాయి. గ్రామనామాలను ప్రమాణీకరించడంలో వీటిని అజాదిగానే గ్రహించడం జరిగింది. పదాదిలో పూర్వశ్రుతి ధ్వనులైన య, వ లకు వాని పరంలో వచ్చే అచ్చులకు అర్థభేదకగుణం లేదు కాబట్టే ఆరోప ప్రామాణీకీకరణలో అజాదిగానే గ్రహించడం జరిగింది. ఈ పరిశీలనలో అచ్చుల వ్యాప్తిని పదాది స్థానం వరకే పరిమితం చేసుకోవడం జరిగింది.

4.37 /అ/ పదాదిలో అద్విరుక్త హల్లులకూ, ద్విరుక్త హల్లులకూ, సంయుక్తాలకూ ముందు వస్తుంది.

4.38 /ఆ/ పదాదిలో హల్లులకూ, సంయుక్తాలకూ ముందు వస్తుంది. ద్విరుక్తాలకు ముందు రాదు.

4.39 /ఇ/ అద్విరుక్తాలకూ, ద్విరుక్తాలకూ, సంయుక్తాలకూ ముందు వస్తుంది.

4.40 /ఈ/ అద్విరుక్తాలకూ, సంయుక్తాలకూ ముందు వస్తుంది.

4.41 /ఉ/ అద్విత్వ, ద్విత్వ, సంయుక్త హల్లులకు ముందు వస్తుంది.

4.42 /ఊ/ అద్విత్వ హల్లులకు పూర్వం మాత్రమే వస్తుంది.

4.43 /ఎ/ అద్విత్వ, ద్విత్వ, సంయుక్త హల్లులకు పూర్వం వస్తుంది.

/ఎ/ వర్ణానికి పదాంతంలో వివృతత్వం చెందిన [ɛ] సవర్ణంగా వినిపిస్తుంది.

4.44 /ఏ/ అద్విత్వ హల్లులకు పూర్వం మాత్రమే వస్తుంది.

ఉచ్చారణలో /ఏ/ వర్ణం కొన్ని పరిసరాల్లో [ǣ] గా కూడా వినిపిస్తుంది. పరాక్షంలో /అ/ వర్ణముంటే, పూర్వాక్షరంలోని /ఏ/ వర్ణం [ǣ]గా ఉచ్చరింపబడుతుంది. కడప గ్రామనామాల్లో ఇది ప్రత్యేక వర్ణం మాత్రం కాదు. [ǣ] అర్థవివృతదీర్ఘ పూర్వాచ్చు.

4.45 /ఒ/ అద్విత్వ. ద్విత్వ. సంయుక్తాలకు ముందు వస్తుంది.

4.46 /ఓ/ అద్విత్వ హల్లులకు పూర్వం మాత్రమే వస్తుంది.

4.47 సంయుక్తాచ్చులు: ఐ, ఔ

ఐ. ఔ అనే రెండు సంయుక్తాచ్చులు మాత్రం పదాది హల్లు తర్వాత వస్తాయి. ఐ కి పూర్వం పదాదిగా వచ్చే హల్లులు ప. బ. క. మ. వ. ఔ కు పూర్వం పదాదిగా వచ్చే హల్లులు ద. చ. జ. గ. ర.

4.48 పట్టికలూ: వర్ణాల వ్యాప్తి వివరాలు:

4.48.1 పదాది అచ్చులకు పరంగా వచ్చే అద్విరుక్త హల్లులు

		ప	బ	భ	త	ద	థ	ధ	ట	డ	ఠ	చ	జ	క	గ	ఖ	ఫ	స	ష	శ	హ	మ	న	ణ	ల	ళ	ర	వ	య
	అ														+					+	+	+	+		+		+	+	
	ఆ					+				+				+				+					+		+	+	+	+	
	ఇ								+	+							+					+	+						
	ఈ				+	+			+	+																			
	ఉ									+															+		+		
	ఊ								+	+																	+		
	ఎ									+					+								+		+		+		
	ఏ	+							+					+									+		+				
	ఒ																												
	ఓ		+		+										+												+		
సంయు	ఐ	+	+											+								+						+	
క్తాచ్చులు	ఔ					+						+	+		+												+		

4.48.2 పదాది అచ్చులకు పరంగా వచ్చే ద్విరుక్త హల్లులు

	ప్ప	బ్బ	త్త	ద్ద	డ్డ	చ్చ	క్క	మ్మ	న్న	ల్ల	ర్ర	య్య
అ	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+
ఆ												
ఇ	+									+		
ఈ												
ఉ	+		+			+	+	+		+		+
ఊ												
ఎ			+	+				+		+	+	
ఏ												
ఒ					+							
ఓ												

4.48.3 పదాది అచ్చులకు పరంగా వచ్చే సంయుక్తాలు

	ంబ	ంద	ంట	ండ	ండ్ల	ంచ	ంజ	ంక	ంగ	క్ష	గ్ర	ట్ల	బ్ర	డ్ల	స్త	శ్వ
అ	+					+		+	+	+	+	+				
ఆ							+									
ఇ		+	+		+								+	+		
ఈ																+
ఉ												+		+	+	
ఊ																
ఎ				+												
ఏ																
ఒ																
ఓ																

4.48.4 పదాదిలో వచ్చే హల్లులు

	అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఎ	ఏ	ఒ	ఓ	ఐ	ఔ
ప	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
బ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
భ		+		+		+						
త	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
ద	+	+	+	+		+						
థ												
ధ												
ట								+				
డ								+				
ఠ												
చ	+	+	+	+			+	+				+
జ	+	+	+	+	+	+		+				+
ఝ												
క	+	+	+	+	+	+		+		+	+	
గ	+	+	+		+	+			+	+		+
ఖ		+										
ఫ఼	+	+										
స	+	+	+	+	+	+	+			+	+	
ష												
శ			+	+				+				
హ	+		+					+				
మ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
న	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ణ												
ల		+						+		+		
ళ												
ర	+	+				+		+				+
వ	+	+	+	+				+			+	
య		+										

4.48.5 సదాదిలో వచ్చే సంయుక్త హల్లులు

స$_2$

స$_1$	ప	బ	భ	త	ద	థ	ధ	ట	డ	ఠ	చ	జ	ఝ	క	గ	ఖ	ఫ	శ	స	మ	న	ణ	ల	ళ	ర	వ	య
ప																									+		
బ																									+		
భ																											
త																									+		
ద																										+	
థ																											
ధ																											
ట																											
డ																											
ఠ																											
చ																											
జ																											+
ఝ																											
క																									+		
గ																											
ఖ																											
ఫ																											
శ																									+		
స																											
మ																											
న																											
ణ																											
ల																											
ళ																											
ర																											
వ																											
య																											

4.48.6 పద మధ్యంలో ద్విత్వాలు

హా$_1$ \ హా$_2$	ప	బ	భ	త	ద	థ	ధ	ట	డ	ఠ	చ	జ	క	గ	ఖ	ఫ	స	ష	శ	హ	మ	న	ఙ	ల	ళ	ర	వ	య
ప	+																											
బ		+																										
భ																												
త				+																								
ద					+																							
థ																												
ధ							+																					
ట								+																				
డ									+																			
ఠ																												
చ											+																	
జ												+																
క													+															
గ														+														
ఖ																												
ఫ																												
స																												
ష																												
శ																												
హ																												
మ																					+							
న																						+						
ఙ																												
ల																								+				
ళ																									+			
ర																										+		
వ																											+	
య																												+

4.48.7 పద మధ్యంలో రెండు హల్లుల సంయుక్తాలు

హ¹ \ హ²	ప	బ	భ	త	ద	థ	ధ	ట	డ	ఠ	చ	జ	ఝ	క	గ	ఖ	ఫ	స	ష	శ	హ	మ	న	ణ	ల	ళ	ర	వ	య
ప																													
బ					+																						+		+
భ																													
త																													+
ద															+							+					+	+	+
థ																													
ధ																													
ట																							+				+		
డ																									+				
ఠ																													
చ																													
జ																													
ఝ																													
క																			+								+		
గ																											+		
ఖ																													
ఫ																													
స				+																		+						+	
ష	+							+																+					
శ																												+	
హ																						+							
మ	+	+	+															+	+		+								
న				+	+		+				+		+	+	+														
ణ								+	+	+																			
ల																											+	+	
ళ																													
ర	+		+		+							+											+	+	+	+			+
వ																													
య																													

4.49 విశేషాంశాలు :

కడప గ్రామనామ వర్ణాలను భాషా సమష్టితో పోల్చి చూస్తే కన్పించే విశేషాంశాలు /ఫ/ వర్ణం ఫలితం. ఫలం లాంటి సంస్కృత పదాల్లో కన్పిస్తున్నా గ్రామనామాల్లో మాత్రం ఈ వర్ణానికి ఏ పరిసరంలోనూ వ్యాప్తి లేదు. అలాగే /ఢ, ఛ/ వర్ణాలు ఏ పరిసరంలోనూ రాలేదు.

<u>కడప గ్రామనామాల పరిశీలనవల్ల తేలిన వర్ణాల వ్యాప్తి విశేషాలు :</u>

1. /థ, త, ఙ, శ/ వర్ణాలు పదాదిలో రావు.
2. (అ) /ప, బ, క, మ, వ/ ఐ కి పూర్వం పదాదిగా వస్తాయి కానీ ఔ కు పూర్వం రావు.

   (ఆ) /డ, వ, జ, గ, ర/ ఔ కు పూర్వం పదాదిగా వస్తాయి కానీ ఐ కు పూర్వం రావు.
3. /ప, బ, ద, మ/ పదాదివి మినహా అన్ని అచ్చులకు పూర్వమూ వస్తాయి.
4. (అ) పదాది సంయుక్తంలో /ర/ వర్ణానికి ముందు /ప, బ, త, క/ అనే స్పర్శాలు, /శ/ అనే ఊష్మవర్ణమూ వస్తాయి.

   (ఆ) పదాది సంయుక్తంలో అర్ధాచ్చుల్లో /వ/ వర్ణానికి ముందు /ద/ వర్ణమూ, /య/ వర్ణానికి ముందు /జ/ వర్ణమూ వస్తాయి
5. వర్ణాల ఇతర వ్యాప్తి వివరాల పట్టికల్లో గమనించవచ్చు.

NOTES.

1. (*a*) "It may be useful now to approach Onomastics with some of our favoured modern and synchronic procedures. The narrowest form of linguistic component, which would include phonemic, graphemic, morphemic and syntactic approaches, is largely undeveloped. Andre de Vincenz, in a paper offered to this Congress (Pre-prints of papers for the Ninth International Congress of Linguistics, p. 210) but not delivered, argues that the contrastive techniques of modern structuralism can be used to isolate morphemic;

syntactic and semantic features in proper names as opposed to common nouns. He finds little phonological contrast. On the whole I agree about phonology, so long as we confine ourselves to purely synchronic techniques. Special phonologies have been written for proper names and there would be value in compiling some of these, comparing them with other patterns of the language, and seeking some system for them".—Francis Lee Utley: The Linguistic Component of Onomastics, Names, 11, (1963), p. 164.

ప్రొ. అట్లే గారు ఉదాహరించిన సంజ్ఞానామ వర్ణామ్నాయాలన్నీ ఈ క్రింది స్థలనామ గ్రంథాలను సిద్ధాంత వ్యాసకర్త చూసే అవకాశం లేకపోయింది.

(*b*) Kenny, Hamill: West Virginia Place Names, Piedmont, West Virginia, 1945, pp 48-56.

(*c*) Bach, Adolf: Deutshe Namen kunde, 3 Baande in 5, Heideiberg: Carl Winter, 1952-56. 1. 1. 38–43.

(*d*) Ekwall, Early London Personal Names.

(*e*) Reaney, P.H. The Origin of English Place Names, London, 1961, pp. 198-202.

పరిశోధకునికి లభ్యమైన సంజ్ఞానామ వర్ణామ్నాయమున్న ఒకే ఒక గ్రంథం :

Wyld, Henry Cecil: The Place Names of Lancashire, their Origin and History, London: Constable and Company Ltd., 1911.

2. నారాయణరావు, చిలుకూరి "అనంతపురము జిల్లాలోని గ్రామనామధేయములను గురించిన మీమాంస' ఆంధ్రభాషా చరిత్ర, ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు, వాల్తేరు, 1937, 647.

3. (*a*) Krishnamurti, Bh. Telugu Verbal Bases (TVB) Berkeley and Los Angeles, 1961, pp. 1-6.

(*b*) Radhakrishna, B. A Historical and Comparative Grammar of Early Telugu (Inscriptions) (HCGET) Vol. 1 Part-A (Thesis submitted for Ph. D, Andhra University, Waltair, 1974. Unpublished) pp. 51-331.

(*c*) Mahadeva Sastry, Korada. Historical Grammar of Telugu (HGT) (With special reference to Old Telugu c200- 000 (A. D) S. V. University, Tirupati, 1969 pp. 37-75.

(*d*) Kandappa Chetty, M. Historical Grammar of Inscriptional Telugu (based on the inscriptions of 12th, 13th & 14th centuries) (HGIT) (A thesis submitted for Ph.D., S. V. University, Tirupati, 1966) pp. 42-143.

4. Radhakrishna, B. HCGET, p. 291.

5. (*a*) " The contrast between /th/ and /dh/ is also eliminated ; only /dh/ occurs for both "—Krishnamurthy, Bh. TVB, p. 4.

(*b*) " th- -dh- : In modern Telugu the distinction between -th- and -dh- is not observed by Telugu speakers, the former being pronounced as the voiced aspirate. The voiced pronunciation of -th- must have existed in middle Telugu (Mt.) also, for poets like Tikkana and Krishnadevaraya combined th and dh in Prāsa, and this variety of Prāsa was expressly recognised by Appakavi (Ak. 3.346-352). We have seen that the tendency was apparent even in OT., there were instances of dh spellings for th, as Pridhivi for Prithivi. Confusion between th and dh must have been great indeed, as Venkata kavi gives lists of words with th and dh for guidance (Akan. p. 33-34)" Mahadeva Sastry, K HGT, p. 66.

6. Kandappa Chetty, M, HGIT, p 98.

7. Krishnamurthi, Bh. TVB, p. 52 and 54.

8. (*a*) (In New Telugu)— "the same allophonic situation as in Middle Telugu exists for the aaffricates c, j ...... In a number of words, c and j with back vowels are now commonly pronounced as palatals rather than as dentals in Modern Telugu. eg. calamu, candamama, cakkera, jada, jāti, jātara This feature seems to have prevailed also in Mt. (Ak. 2. 117 to 137, Akan p. 31)— Mahadeva Sastry, K. HGT, p. 73.

(*b*) "The [c̆ ts̮], [ǰ dz] variation is found in various IA languages and especially the Marathi variation seems to be just parallel to that of Telugu (SKC ODB, p. 154) and so this feature may be a borrowing from IA"—Kandappa Chetty, M. HGIT, p. 69.

9. "The dental and the palatal sibilients are often confused in the spoken language as is reflected in spellings in MT and NT. We find that the tendency is to pronounce S with front vowel as Ś. (cf tatsama Singular rāśi; Plu. rāsulu). The confusion is greater because of the opposite phonological change of S<Ś in IA loan words. Appakavi and Venkata kavi point out therefore that Ś and S have to be differentiated carefully and give lists of examples indicating correct usage. Appakavi points out, for instance, Śakalamu and Śakṛttu, and reminds us that in native Telugu words we have s and Ś (AK 2.257 to 259. Akan. pp. 31-32). Examples from inscriptions are numerous :

S > Ś : Seyimcina, Vēmc. ēś vunna (SII. IV. 280)
damḍu viccēśi, Veraś (IV. 282)
komḍḍavīṭiśimalōne (IV-686);
Śēvalu Sēvakumḍu (IV-709)
Cēśina (IV-784)
Kaṭṭaḍosesi (IV-815)

Ś > S : 12th c. Suddha (X. 70), Sukravāramu (X-83, 657, V. 1062; X. 74, V. 1100 nilīsvara devara (X-657)... Sirassu (X-509)...

Such pronunciation obtains even in Modern Telugu". Mahadeva Sastry, K, HGT, p. 67.

10. దొణప్ప, తూమాటి. "హకారాది పదములు." భాషాచారిత్రక వ్యాసావళి 1972, 96-144.

11. Radhakrishna, B. HCGET, p. 299.

12. ... "The merger of ḷ with l which started in Early Telugu as early as possibly the 7th century, was accomplished by the 9th century"—Radhakrishna, B. HCGET, p. 165 for details see. pp 162-166.

13. (*a*) "There is confusion between r and ṟ (in all positions) in Telugu from a very early date inspite of the die-hard attempts (to date) of the traditional scholars in trying to preserve the distinction between the two phones. This phenomena is common to the other literary dialects of the Dravidian stock also, to a great extent. -r- is found to occur where -ṟ- is expected on the basis of comparative evidence in the inscriptional material from the 7th century. This holds good even *vice versa*"—Radhakrishna, B. HCGET, p. 156. Also see pp. 116, 154-158.

(*b*) "Though the difference between ṟ and r has been maintained in Orthography till very recently, a confusion between these two started as early as 7th century A.D. This is to say that the merger of ṟ and r began at least dialectically in the early inscriptional Period"—Kandappa Chetty, M. HGIT, p. 114.
See also Mahadeva Sastry, K. HGT. p. 64-65.

14. "నాన్యేషాం వైధర్మ్యం లఘ్వలఘూనాం రయోస్తు నిత్యం స్యాత్"
—ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి.

15. అప్పకవి. 2. 193-218.

16. అప్పకవి. 2-197: పైజాఱు; బాజాఱు; ఱుఱుజా; మైజాఱు; తేవ; సొన్నాఱి; హజాఱము. వివరాలకు చూ. దోణప్ప. తూమాటి. "తెలుఁగునందలి కృతక ప్రామాణిక రూపములు." భాషా చారిత్రక వ్యాసావళి, 1972. 342-345.

17. కేతన, ఆంధ్రభాషా భూషణము, విద్యాప్రభావివరణము. 1949. 32-34.

18. Kandappa Chetty; M. HGIT. p. 115. ఉదా: గోయింద (< గోవింద) SII. IV. 675-28-1140, గుంటూరు; కయిలలు (< కవిలలు < కపిలలు) SII. X. 709-19-1159. ఓరాఱు; యెనక (< వెనక) T 1. 11. 10-15-1199 కరీంనగర్.

19. Radhakrishna, B. HCGET, pp. 269-279.
యెళ్వలూరు C 500
యలవ C 800 (చూ. ప్రా. శా.)

20. చిన్నయసూరి, పరవస్తు. బాలవ్యాకరణము, సంజ్ఞ, 17.

21. (*a*) "Initially the front vowels i, ī, e, ē developed an onglide 'y' in the spoken language, and the back vowels u, ū, o, ō developed v [w]. Grammarians considered this usage as gramya; *i.e.* colloquial and prohibited it, often giving a long list of examples indicating that the words begin with a vowel and not with a consonant (y or v). Vinnakota Peddana gives the example ēgavalayu which is pronounced yēgavalayu (Kac. 9-21). Atharvana says ādya varnāstu hanvēna na gṛhyantē kadācana (Aka. Sam. 24); Chitrakavi Peddana points out that cruka, irava, have initially a vowel (and not, y) and upika, udadhi, unnatambu, Urvasi, Omkāramu do not begin with v. (Lss, 3-7. 8). Appakavi likewise warns writers not to use the consonants (y and v) initially for vowels in words like irulu, īgalu, udutalu, ulu, evvaru, ēmiti, okkaḍu (Ak. 2-43, 45). Mahadeva Sastry, K HGT, p. 36

(*b*) Radhakrishna, B. HCGET. p. 262-270,

(*c*) అప్పారావు. గురజాడ. ఉపెంట్ పత్రిక, పు. 103-104.

(*d*) రామచంద్ర. తిరుమల. ధ్వని లిపి పరిణామము. పు. 269-270.

22. "The phonemic status of Skt ṛ r̄ and ḷ l̄ is a borrowed element in O Tel. word initially, at least they are treated as consonantal r and l "—Mahadeva Sastry, K. HGT, p. 37 ; 54 ; 73.

అధ్యాయం - 5

గ్రామనామ సంధి పరిశీలన

(Morphophonemics in Place-Names)

5.1 ప్రాచీనాంధ్ర వ్యాకరణాలు కావ్యభాషకు సంబంధించిన సంధి స్వరూపాన్ని సూత్రరూపంగా చాలావరకు వివరిస్తాయి. సంజ్ఞావాచకాలు అనుశాసన యోగ్యాలు కావనే భావం తెలుగు వైయాకరణుల సంప్రదాయంగా మనకు కన్పిస్తుంది. కాబట్టి మనుష్య, గ్రామనామాది సంజ్ఞావాచకాలలోని సంధి కార్యాలను తెలుగు వైయాకరణులు పట్టించుకోలేదు. (చూ. 3.8.8).

5.2 ఆధునిక కాలంలో భాషా పరిశోధకులు కొందరు ఆంధ్ర భాషానుశీలన సందర్భంలో ఇతర పదజాలంతోపాటు శాసనాల్లోని గ్రామనామ సంధి కార్యాలను కూడా కొంతవరకు వివరించియున్నారు. (చూ. Radhakrishna, B. 1964, 99)

5.3 కడపజిల్లా గ్రామనామాల్లో కన్పించే కొన్ని సంధికార్యాలు, ఇతర సామాన్య పదాల్లో జరిగే సంధి కార్యాలతో పోల్చి చూచినపుడు కొంత విలక్షణంగా, కొన్ని సందర్భాల్లో కన్పిస్తాయి. ఈ విలక్షణత కొంతవరకు వాటి చారిత్రక స్వరూపస్థితిని ప్రతిబింబింప చేస్తుంది.

5.4 ఈనాటి జనవ్యవహారంలో కొన్ని గ్రామనామరూపాలు ఉచ్చారణలో లిఖిత రూపాలకు కొంత భిన్నంగా విన్పిస్తాయి ఉదాహరణకు :

లిఖిత రూపం	ఉచ్చారణలో
సెట్టివారి పల్లె	సెట్టేరి పల్లె
వరహాపురం	నరాపురం
అగ్రహారం	అగ్గురారం
గంగాదేవి పల్లె	గంగాదం పల్లె
కోమన్నూతల	కోమలంతల
నిడుజువ్వి	నిజ్జి

అలవలపాడు	అల్లపాడు
జమ్మలమడుగు	జమ్మడక్క

ఉచ్చారణలో ఇంగ్లీషు భాషా ప్రభావం కూడా లేకపోలేదు.

లిఖిత రూపం	ఉచ్చారణలో
సిద్ధవటం	సిద్దొట్; సిద్దోట్

అలాగే దేశినామాల విషయంలో కూడా హలంతోచ్చారణ కూడా విన్పిస్తుంది.

5.5 **అయితే ఈ అధ్యాయంలో** గ్రామనామాల్లోని సంధి స్వరూప **నిరూపణకు ఉచ్చరిత** రూపాలు కాకుండా ప్రామాణికాలైన ప్రధాన ఆరోపాలే గ్రహించడం **జరిగింది. అస్పష్టనామ** బంధాల్లోని సంధి స్వరూపాన్ని వివరించలేదు. **కారణం వాటి** చారిత్రక రూపాలు చాలమటుకు తెలియకపోవడం. తెలిసినా **పదాంశ విభజనకు అవి** అనువుగా లేకపోవడం. ఉదాహరణకు :

దద్దనాల; దుద్యాల; సంబటూరు మొదలైన గ్రామనామాలు వ్యవహార ప్రసిద్ధాలై గ్రంథస్థ రూపాలుగా ఉన్న కొన్ని కురూపాలను (stumped forms) ప్రధాన **ఆరోపాలుగా** గ్రహించడం జరిగినా; **వాటిలో** జరిగిన వర్ణవికారాది సంధి స్వరూపాన్ని వివరించలేదు. **ఉదాహరణకు :**

దవంతరం పల్లె	< ? దౌలత్‌రావ్ పల్లె
కోటంగురాయ పల్లె	< ? కోటగంగురాయ పల్లె
కొమంతరాజపురం	< ? కుమార అనంతరాజపురం

5.6 అచ్సంధి :

కావ్యభాషలో లాగానే, గ్రామనామాల్లో కూడా పరరూప సంధే కన్పిస్తుంది.

5.6.1 అ + అ > అ ఉదా: అంబక (అంబ + అక) : అంబకపల్లె
అంకం (అంక + అం) : అంకం చెరువు
ఎర్రప్ప (ఎర్ర + అప్ప) : ఎర్రప్పగారి పల్లె
తాతయ్య (తాత + అయ్య) : తాతయ్యగారి పల్లె
వంకవతల (వంక + అవతల) : వంకవతల పక్కీరుపల్లె

5.6.2 అ + అ > ఆ ఉదా: కిచ్చమాంబా (కిచ్చమ + అంబా) : కిచ్చమాంబాపురం
మంగమాంబా (మంగమ + అంబా) : మంగమాంబాపురం

అకారాంత పదాంశాలకు అన్న ~ అన; అమ్మ ~ అమ; అయ్య ~ అయ; అప్ప ~ అప; అక్క ~ అక రూపాలు పరమైనపుడు పరరూపసంధి నిత్యం. అంబా పరమైనపుడు మాత్రం పరాచ్చుకు దీర్ఘం ఆదేశ మవుతుంది.

5.6.3 అ + ఇ > ఇ ఉదా : కొత్తింద్లు (కొత్త + ఇంద్లు)
వంకివతల (వంక + ఇవతల) వంకివతల పక్కీరుపల్లె

5.6.4 అ + ఎ > ఏ ఉదా: పొన్నేరు (పొన్న + ఏరు) : పొన్నేరు వాండ్ల పల్లె
బుద్దేటి (బుద్ద + ఏటి) బుద్దేటివాండ్లపల్లె

5.6.5 ఇ + అ > ఎ ఉదా : రెడ్డెన్న (రెడ్డి + అన్న) : రెడ్డెన్నగారిపల్లె. ఈ రూపంలో సంధివశంగా వచ్చిన ఎ ఉచ్చారణ కొంత వివృతంగా ఉంటుంది.

5.6.6 ఇ + ఇ > ఇ ఉదా : మొండింద్లు (మొండి + ఇంద్లు)

5.6.7 ఇ + ఉ > ఊ ఉదా : ఏటూరు (ఏటి + ఊరు)

5.6.8 ఉ + అ > అ ఉదా : గుండయ్య (గుండు + అయ్య) : గుండయ్యగారిపల్లె

5.6.9 ఉ + ఇ > ఇ ఉదా : మూడింద్ల (మూడు + ఇంద్ల) మూడింద్లపల్లె

5.6.10 ఉ + ఊ > ఊ ఉదా: ఇండ్లూరు (ఇండ్లు + ఊరు)
కోడూరు (కోడు + ఊరు)
వెదురూరు (వెదురు + ఊరు)

5.6.11 ఉ + ఎ > ఏ ఉదా : చాగలేరు (చాగలు + ఏరు)

5.6.12 ఎ + ఇ > ఇ ఉదా : ఒడ్డింద్లు (ఒడ్డె + ఇంద్లు)

5.6.13 టుగాగమం. కొన్ని గ్రామనామాల్లో టుగాగమం వస్తుంది. ఉదాహరణకు ఉప్పుటూరు; ఉరుటూరు; నేలటూరు; టంగుటూరు; ప్రొద్దుటూరు; వెల్లటూరు; నంబుటూరు.

5.6.14 <u>కుగాగమం</u> : కొన్ని గ్రామనామాల్లో క్వాచిత్కంగా కుగాగమం వస్తుంది.

ఉదాహరణకు : ఇందుకూరు, ఊటుకూరు, చిలమకూరు, ముత్తుకూరు, మైదుకూరు.

కడప గ్రామనామాల్లో కన్పించే టుగాగమ, కుగాగమాలను చారిత్రకంగా వివరించి, సూత్రీకరించి చెప్పడానికి తగిన ఆధారాలు మృగ్యం.

5.6.15 <u>'పు' ఆదేశం</u> : ఈ క్రింది రెండు గ్రామనామాల్లో మాత్రమే ముపర్ణానికి పు ఆదేశంగా కన్పిస్తుంది.

ఉదా : ఏతపువాండ్ల పల్లె (ఏతము + వాండ్ల)
నున్నపురాళ్ళపల్లె (సున్నము + రాళ్ళ)

5.7 హల్సంధి :

5.7.1 కడవ గ్రామనామాల్లో అన్యదేశాలైన హలంత పదాంశాలు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటికి అజాది పదాంశం పరమైనప్పుడు అవ్యవహితోచ్చారణ ఉంటుంది.

ఉదాహరణకు : అమీనాబాదు (అమీన్ + ఆబాదు)
ఖాదరాబాదు (ఖాదర్ + ఆబాదు)

5.7.2 అజంతాలైన తెలుగు పదాంశాలకు హలాది రూపాలు పరమైనపుడు పూర్వ పదాంశంలోని చివరి అచ్చు లోపించడంవల్ల పూర్వరూపం హలంతమవుతుంది. అటువంటి స్థితిలో పూర్వరూపంలోని చివరి హల్లుకు, పరరూపంలోనే మొదటి హల్లుకు సంహిత ఏర్పడి హల్సంధి కార్యాలు జరుగుతాయి.

5.7.3 గ + క > క్క ఉదా : పెనక్కాయలపల్లె (పెనగ + కాయల)

5.7.4 ట + న > ట్న ఉదా : కాట్నేని ఎర్రగుడి (కాటి + నేని)

5.7.5 డ + ల > ళ్ళ ఉదా : జిల్లేళ్ళ (జిల్లేడు + లు)
నేరేళ్ళ వంక (నేరేడు + లు)
దూళ్ళవారిపల్లె (దూడ + లు)

5.7.6 ర + ల > ర్ల ఉదా : ఏకర్లపాలెం (ఏకరి + లు)
పందిళ్ళపల్లెలో మాత్రం ర + ల, ళ్ళ గా కన్పిస్తుంది.

5.7.7 ల + ర > ్ర ఉదా: ముస్రెడ్డిపల్లె (ముసలి + రెడ్డి)

5.7.8 ల + ల > ళ్ళ ఉదా: తేళ్ళూరు (తేలు + లు)
నెమళ్ళదిన్నె (నెమలి + లు)

5.7.9 ట్ట + ర > ట్ర ఉదా: పుట్రాయునిపేట (పుట్ట + రాయుని)

5.7.10 ట్ట + ల > ట్ల ఉదా: తుమ్మచెట్లపల్లె (తుమ్మచెట్టు + లు)

5.7.11 డ్డ + ల > డ్ల ఉదా: కోడిగుడ్లపాడు (కోడిగుడ్డు + లు)

5.7.12 ్ర + ల > ర్ల ఉదా: గొర్లపల్లె (గొర్రె + లు)

5.7.13 ండ + ర > ండ్ర ఉదా: గుండ్రెడ్డివాండ్లపల్లె (గుండు + రెడ్డి)
కొండ్రెడ్డిపల్లె (కొండ + రెడ్డి)

5.7.14 ండ + ర > ండ్ల ఉదా: వాండ్ల (వాండు + లు)
అంకంవాండ్లపల్లె
గుండ్లకుంట (గుండు + లు)

5.7.15 లోపదీర్ఘత (Compensatory lengthening); కడప గ్రామనామాల్లో లోపదీర్ఘాలు విస్తృతంగా కన్పిస్తుంది. కానీ ఈ లోపదీర్ఘత - అయ్య అనే పదాంశానికే పరిమితమైంది - అయ్య పరమైనపుడు తత్పూర్వాక్షరంలో హ్రస్వాచ్చు ఉంటే ద్విత్వలోపమూ, పూర్వాచ్చుకు దీర్ఘతా కలుగుతుంది.

ఉదా: అప్పాయపల్లె (అప్ప + అయ్య + పల్లె)
కొండాయపల్లె (కొండ + అయ్య + పల్లె)

పరాక్షరంలో దీర్ఘాచ్చు ఉన్నపుడు ఉద్వృత్తత వైకల్పికం. ఈ కింది రెండు రూపాలలో మాత్రం పదగతమైన ద్విత్వ వకారలోపమూ, తత్పూర్వాచ్చుకు దీర్ఘమూ కన్పిస్తాయి.

ఉదా: తూగుట్లపల్లె (తువ్వగుట్టలపల్లె)
నూలివీడు (నువ్వులవీడు)

5.7.16 ద్విత్వలోపం (Loss of Gemmination) :-అక్క:- అన్న:-అప్ప:- అమ్మ పదాంశాలు గల గ్రామనామాల్లో ద్విత్వంలోపం వైకల్పికంగా కన్పిస్తుంది.

—అమ్మ ఉన్న రూపాల్లో ద్విత్వలోపమే కాకుండా, అచ్చులోపం కూడా కల్పిస్తుంది.

ఉదా. అప్పనపల్లె (< అప్పి + అన)
అప్పన్నగారి పల్లె
చెన్నాం పల్లె
చెన్నమనేని పల్లె
ఎర్రిప్పగారి పల్లె
నల్లపురెడ్డి పల్లె
అన్నాశాస్త్రిల పల్లె

5.7.17 పదమధ్యాచ్లోపం :

ఉదా : కాల్వ + (< కాలువ) కౌమారకాల్వ

5.7.18 అక్షరలోపం (Loss of Syllable) : ఈ క్రింది గ్రామనామాల్లో పర రూపంలోని ప్రథమాక్షరానికి లోపం కల్పిస్తుంది.

ఉదా : ఇప్పల్లి (ఇప్ప + పల్లి)
తవ్వారి పల్లె (తవ్వా + వారి)

తత్సమ తద్భవ రూపాల్లోని ప్రథమావిభక్తి ప్రత్యయానికి లోపం; తత్పూర్వాచ్చుకు పూర్ణసమీకరణం అత్వం కల్పిస్తుంది.

ఉదా : పసలవాడ్ల పల్లె (పసుపు + లు)
ప్రభలవీడు (ప్రభువు + లు)
గురవప్పగారి పల్లె (గురువు + అప్ప)
బసవన్నగారి పల్లె (బసవ + అన్న)

5.7.19 ద్విత్వవృద్ధి: ఈ క్రింది ప్రతిదేయాల్లో పదాదిలో హ్రస్వాక్షరం ఉంది. పరాక్షరాల్లో దీర్ఘమున్న పక్షాన రెండవ అక్షరంలోని హల్లుకు ద్విత్వం వస్తుంది.

ఉదా : ఉమ్మారెడ్డి పల్లె (< సం. ఉమా)
ఎత్తిరాజు పల్లె (< సం. యతి)
పక్కీరారెడ్డి పల్లె (> హిం. ఫకీర్)

5.7.20 నాదత (voicing) : ఈ క్రింది రూపాల్లో పద మధ్యంలో పదాంశావధి పరంగా ఉన్న శ్వాసహల్లులకు నాదత కన్పిస్తుంది.

ఉదా : ఉప్పుగుంట పల్లె (ఉప్పు + కుంట)
ఎర్రగుంట్ల (ఎర్రి + కుంట్ల)
నల్లబల్లె (నల్ల + పల్లె)
పొడదుర్తి (పొడ + తుర్తి)

5.7.21 వర్ణవ్యత్యయం (Metathesis) :

ఉదా : పరమటికోన (పడమర)

5.7.22 వర్ణసమీకరణం (Assimilation) :

(అ) అచ్వర్ణ సమీకరణం : ఉదా : అవిమెల (అని + మల)
ఉలిమెల్ల (ఉలి + మల)
నల్లపురెడ్డిపల్లె (నల్లపరెడ్డి)
అన్నపురాస్త్రిపల్లె (అన్నప్పశాస్త్రి)

(ఆ) హల్వర్ణ సమీకరణం :

ట + న > న్న ఉదా : కోమన్నూతల (కోమటి + నూతల)
ల + న > ల్ల ఉదా : రావులకొల్లు (రావుల + కొలను)

5.7.23 విశేషాంశాలు :

(అ) కడప గ్రామనామాల్లో కన్పించే కొన్ని సంధికార్యాలు, ఇతర సామాన్య పదాల్లో జరిగే సంధి కార్యాలతో పోల్చి చూచినప్పుడు కొంత విలక్షణత కన్పిస్తుంది. దీనికి గ్రామనామాల చారిత్రక స్థితి కారణం. ఈ చారిత్రక స్థితిని వ్యక్తపరచేవి టుగాగమ కుగాగమాలు. కడపజిల్లా ఊర్ల పేర్లలో కన్పించే టుగాగమ, కుగాగమాలను చారిత్రికంగా వివరించి సూత్రీకరించి చెప్పడానికి తగిన ఆధారాలు లేవు.

(ఆ) అచ్సంధి, హల్సంధులు భాషలోని గ్రామనామేతర పదాల్లో జరిగినట్లే, గ్రామనామాల్లో కూడా జరిగినాయి.

అధ్యాయం - 6

గ్రామనామ రూపనిర్మాణ పరిశీలన

6.1 నామ వాచకాలు :

కడప గ్రామనామాల్లో కనిపించే నామవాచకాలను నాలుగు రకాలుగ వర్గీకరించ వచ్చు. 1. తత్సమం. 2. తద్భవం. 3. తెలుగు. 4. అన్యదేశ్యం.

6.1.1 తత్సమాలు :

తత్సమ నామవాచకాలను సంజ్ఞానామాలనీ సామాన్య నామాలనీ రెండు రకాలుగ వర్గీకరింపవచ్చు.

సంజ్ఞానామాలు :	అనంత-	అనంత సముద్రం
	అనంతరాజ-	అనంతరాజపురం
	రామ-	రామగిరి
	రామచంద్ర-	రామచంద్రాపురం
	విశ్వనాథ-	విశ్వనాథపురం
	శ్రీనివాస-	శ్రీనివాసపురం మొదలైనవి.
సామాన్య నామాలు :	కుంభ-	కుంభగిరి
	పుష్ప-	పుష్పగిరి
	రాజ-	రాజపల్లె
	బ్రాహ్మణ-	బ్రాహ్మణపల్లె
	సముద్రం-	సముద్రంపల్లె మొదలైనవి.

గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలైన -గిరి, -నగరం, -పురం, -సముద్రం, -అగ్రహారం మొదలైనవీ సామాన్య నామాలే. కడప గ్రామనామాల్లోని తత్సమ రూపాల్లో శివ, శంభు శబ్దాలు రెండు మాత్రమే దుమంతాలుగా కన్పిస్తాయి. శివుని పల్లె; శంభుని పల్లె.

8.1.2 తద్భవాలు :

తద్భవ నామవాచకాలను సంజ్ఞానామాలనీ, సామాన్య నామాలనీ రెండు రకాలుగా వర్గీకరించుకో వచ్చు.

సంజ్ఞానామాలు : ఒడ్డె- ఒడ్డెపల్లె
కొమారువి- కొమారువిపల్లె
దమ్మన- దమ్మనపల్లె
బొమ్మనాయుని- బొమ్మనాయునిపల్లె
పింగరాయ- పింగరాయపల్లె
పెట్టి- పెట్టిపల్లె
సిద్ధు- సిద్ధుగారిపల్లె మొదలైనవి.

సామాన్య నామాలు : ఏట్- ఏటూరు
మద్ది- మద్దిరేవుల
తేళ్ళు- తేళ్ళూరు
-పేట కొండపేట మొదలైనవి.

8.1.3 దేశ్యాలు :

దేశ్యాలైన తెలుగు నామాలను కూడా సంజ్ఞావాచకాలనీ సామాన్య నామాలనీ రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు.

సంజ్ఞానామాలు : అంకాయ- అంకాయపల్లె
చెన్నయ- చెన్నయగారిపల్లె
మాచన- మాచనపల్లె
మంగం- మంగంపేట
పుల్లి- పుల్లివీడు
తాతయ- తాతయగారిపల్లె మొదలైనవి.

సామాన్య నామాలు : కోతి- కోతులగుట్టపల్లె
చెరువు- చెరువు ముందరపల్లె
కొండ- కొండపేట
పాయల- పాయలపల్లె
కమమ- కమమలోపల్లె మొదలైనవి.

గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలైన -ఇల్లు, -ఊరు, -ఏనె, -ఏరు, -కల్లు, -కాలువ, -కుంట, -కొలను, -గట్టు, -గొంది, -జాలి, -బావి, -మర్రి మొదలయినవి సామాన్య నామాలే.

6.1.4 అన్యదేశ్యాలు :

అన్యదేశ్యాలను సహితం సంజ్ఞావాచకాలనీ సామాన్య నామాలనీ రెండు రకాలుగా విభజించుకో వచ్చు.

సంజ్ఞానామాలు :	ఆలంఖాన్-	ఆలంఖాన్‌పల్లె
	ఖాదర్-	ఖాదరాబాదు
	ఫాతిమా-	ఫాతిమాపురం
	ఏకో-	ఏకోపల్లె
	హిరోజి-	హిరోజి పురం
సామాన్య నామాలు :	అమాని-	అమాని రామచంద్రాపురం
	అబాదు-	అమీనాబాదు
	దర్జీ-	దర్జీపల్లె
	కుంపిణీ-	కుంపిణీపురం మొదలైనవి.

6.2 సర్వనామాలు :

కడప గ్రామనామాల్లో ఈ కింది సంబంధార్థక సర్వనామరూపాలు కన్పిస్తాయి.

ఏకవచన రూపాలు : పుం.-వాని-(< వాన్ + ఇ) ఎలకవానిపల్లె,నక్కవానిపల్లె

బహువచన రూపాలు : పు. స్త్రీ. -వారి- (> వారు + ఇ)

-వాండ్ల- (< వాండ్లు + అ)

సర్వనామ రూపాలు గ్రామనామాల్లో నామవాచకాలకు బదులుగా వచ్చే అవకాశం లేదు. -వాని-, -వారి-, -వాండ్ల- ఈ రూపాలు వ్యక్తినామ, కుటుంబనామ,కుల నామాలకు అనుబంధంగా వస్తాయి. ఈ విధంగానే -గాని- (< గాడు + ఇ) -గారి- (< గారు + ఇ) రూపాలు కూడా వ్యక్తినామాలకు మాత్రం అనుబంధంగా వస్తాయి. -గాని- కలిగిన ఆరోపం ఒక్కటే : మారగాని పల్లె. ఇక్కడ-గాడు నిందార్థకం.

-గారి- కలిగిన రూపాలు. ఉదా : అంకిరెడ్డిగారి పల్లె

6.3 బహువచన రూపాలు :

కడపజిల్లా గ్రామనామాల్లో కన్పించే బహువచన ప్రత్యయం -లు. -లు ప్రత్యయం చేరినట్టి వ్యక్తినామాలు ప్రథమావయవంగా కల గ్రామనామాలు కొన్ని ఉన్నాయి. ఇట్టి రూపాల్లో -లు ప్రత్యయం అనేకత్వాన్ని గాక పూజ్యతను సూచిస్తుంది. పూజ్యార్థక -లు చేరిన రూపాలు.

ఉదా :	అక్కులు-	అక్కులుగారిపల్లె
	దీక్షితులు-	దీక్షితులపల్లె
	అన్నపుశాస్త్రిలు-	అన్నపుశాస్త్రిలపల్లె
	గంగులు-	గంగులనారాయణపల్లె

6.3.1 కడప గ్రామనామాల్లో కేవల బహువచన రూపాలు లేవు. బహువచన ప్రత్యయానికి అత్వం చేరిన సంబంధార్థక రూపాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. బహువచన రూపాలను బట్టి వాటి ఏక వచన రూపాలను గుర్తించి, బహువచన రూపాల్లో జరిగే సంధి కార్యాలను వివరించవచ్చు. కడపజిల్లా గ్రామనామాల్లో కన్పించే అటువంటి సంధి కార్యాలను కింది విధంగా సూత్రీకరించడమైంది. ఈ సూత్రాల క్రమం కేవలం కడపజిల్లా గ్రామనామాల్లోని బహువచన రూపాలకు మాత్రమే పరిమితం.

6.3.2 ఈ క్రింది బహువచన రూపాలను సూత్రరూపంగా సాధించి వివరించడం లాఘవం కాదు. కాబట్టి వాటిని యథాతథంగా గ్రహించడమైంది.

బ	ఏ	ఉదా
రాళ్లు	రాయి	రాళ్ళచెరువుపల్లె
నూతులు	నూయి	కురునూతల
పందిళ్లు	పందిరి	పందిళ్ళపల్లె
వాండ్లు	వాడు	అంకంవాండ్లపల్లె

6.3.3 బహువచన ప్రత్యయం -లు పరమైనప్పుడు -అం అంత పదాల్లో చివరి మ వర్ణానికి లోపం, అత్వానికి దీర్ఘం వస్తుంది.

బ	ఏ	ఉదా
కంబాలు	కంబం	కంబాల కుంట
కడియాలు	కడియం	కడియాలవాండ్లపల్లె

కొట్టాలు	కొట్టం	కొట్టాలపల్లె
గుర్రాలు	గుర్రం	గుర్రాలచింతలపల్లె
జంగాలు	జంగం	జంగాలపల్లె
వగడాలు	వగడం	వగడాలపల్లె

6.3.4 బిందుపూర్వకమైన ట డ వర్ణాలు ఉపధగా కలిగిన నామాలకు -లు పరమయి నపుడు చివరి అచ్చు లోపిస్తుంది.

బ	ఏ	ఉదా
పెంట్లు	పెంట	మీదిపెంట్ల
కొండ్లు	కొండ	కొండ్లోపల్లె
గండ్లు	గండి	గండ్లూరు
గుండ్లు	గుండు	గుండ్లూరు
దండ్లు	దండు	వెలిదండ్ల
దొండ్లు	దొండ	దొండ్లవాగు

6.3.5 ల, డ లు ఉపధగా కలిగిన నామాలకు -లు పరమైనపుడు చివరి అచ్చుకు లోపం, ఉపధ హల్వర్ణానికి మూర్ధన్య ళ కారం ఆదేశ మవుతుంది.

ఉపధ ల వర్ణ రూపాలు :

బ	ఏ	ఉదా
తంబళ్ళు	తంబలి	తంబళ్ళ గొంది
తేళ్ళు	తేలు	తేళ్ళూరు
తోళ్ళు	తోలు	తోళ్ళగంగన్నపల్లె
నెమళ్ళు	నెమలి	నెమళ్ళదిన్నె
రోళ్ళు	రోలు	రోళ్ళ మడుగు

ఉపధ డ వర్ణరూపాలు :

బ	ఏ	ఉదా
చెముళ్ళు	చెముడు	చెముళ్ళపల్లె
జిల్లేళ్ళు	జిల్లేడు	జిల్లేళ్ళ మడక
తాళ్ళు	తాడు	తాళ్ళపల్లె

దూళ్ళు	దూడ	దూళ్ళవారిపల్లె
వేరేళ్ళు	నేరేడు	వేరేళ్ళవంక
మామిళ్ళు	మామిడి	మామిళ్ళపల్లె

6.3.6 ద్విత్వ ట, డ, ర లు ఉపధగా కలిగిన నామాలకు -లు పరమైనపుడు చివరి అచ్చుకూ, ద్విత్వానికీ లోపం జరుగుతుంది.

బ	ఏ	ఉదా
గొట్లు	గొట్టె	గొట్లమిట్ట
చెట్లు	చెట్టు	తుమ్మచెట్లపల్లె
గుడ్లు	గుడ్డు	కోడిగుడ్లపాడు
గొడ్లు	గొడ్డు	గొడ్లవీడు
గొర్లు	గొర్రె	గొర్లపల్లె
పర్లు	పర్ర, పర్రు	పర్లపాడు
మర్లు	మర్రి	మర్లబయలు

6.3.7 పరిశేష వ్యాయాన్నింటి మిగిలిన నామాల ఏకవచన రూపాలకు -లు పరమైతే మార్పు లేదని గ్రహించాలి.

6.4 ఔప విభక్తికాలు :

కడప గ్రామనామాల్లో -ఇ-; -టి- (-ంటి); -తి- చేరినట్టి కొన్ని నామవాచకాలు ఔప విభక్తికాలుగా ఉన్నాయి.

6.4.1 -ఇ- చేరినట్టి ఔపవిభక్తికాలు :

-ఊరు-	-ఊరి-	ఇందుకూరివాండ్లపల్లె
-గారు-	-గారి-	అంకిరెడ్డిగారిపల్లె
-చేను-	-చేని-	ఇడుపుల చేనిపల్లె
-చోటు	-చోటి	రాయచోటి

6.4.2 -టి- (-ంటి) చేరిన ఔపవిభక్తికాలు :

తావేలు	తావేటి-	తావేటివాండ్లపల్లె
పడమర	పడమటి-	పడమటికోన
ఏరు	ఏటి-	ఏటిగడ్డపల్లె

కోనేరు	కోనేటి-	కోనేటివారిపల్లె
తాడు	తాటి-	తాటిమాకులపల్లె
పాడు	పాటి-	పాటిమీదపల్లె
వరికూడు	వరికూటి-	వరికూటివాండ్లపల్లె
బయలు	బయటి-	బయటిపాలెం
లోవల	లోవటి-	లోవట్నూతల
ఇల్లు	ఇంటి-	ఇంటిఓబాయపల్లె
కాడ (వరస్థరూపం)	కాటి-	వరపకాటిపల్లె

6.4.8 (తి) <u>చేరిన ఔపవిభక్తికాలు :</u>

నూయి	నూతి-	నూతిపల్లె
నేయి	నేతి-	నేతివారిపల్లె
పర్రు	-పర్తి	జాలపర్తి

6.5 కడపజిల్లా గ్రామనామాల్లో కొన్ని ఔపవిభక్తిక రూపాలు, కొన్ని విభక్త్యంగ సహిత రూపాలు గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలుగా ఉన్నాయి.

<u>ఔపవిభక్తిక రూపాలు</u> : రాయచోటి, కనుపర్తి, పొదదుర్తి మొదలైనవి.

<u>విభక్త్యంగ సహిత రూపాలు</u> : ఎర్రగుంట్ల; కురునూతల; విడివెలగల; బొడ్డే చెర్ల; మోటకట్ల; వేల్పుల మొదలైనవి.

6.6 విభక్తి ప్రత్యయాలు :

తెలుగు వ్యాకరణాలు చెప్పే ద్వితీయాది విభక్తి ప్రత్యయాల్లో లోవల- -లో- మాత్రమే కడప గ్రామనామాల్లో కన్పిస్తుంది.

ఉదా : లోవల- లోవల్నూతల

-లో- లోమడ

కమమలోపల్లె

పాయలోపల్లె

చెర్లోపల్లె

కొండ్లోపల్లె

6.7 పరస్థరూపాలు :

నామవాచకాలకు విభక్తి ప్రత్యయాల స్థానంలో వచ్చే ఈ క్రింది పరస్థరూపాలు కడప గ్రామనామాల్లో వస్తాయి.

-అవతల-	వంకవతల పక్కీరుపల్లె
-ఇవతల-	వంకివతల పక్కీరుపల్లె
-కాడ-	ఒడ్డుకాడపల్లె; నరవకాటివల్లె
-కింద-	చెరువుకిందపల్లె
-మీద-	దిన్నెమీదపల్లె
-ముందర-	చెరువుముందరపల్లె

6.8 విశేషణాలు :

కడప గ్రామనామాల్లో కన్పించే విశేషణాలు : 1. కేవల విశేషణాలనీ, 2. సంఖ్యా వాచక విశేషణ రూపాలనీ, 3. విశేషణ స్థానంలో వచ్చే విశేషణ రూపాలనీ వర్గీకరించుకోవచ్చు.

6.8.1 కేవల విశేషణాలు :

పరిమాణ సూచక విశేషణాలు :

గున్ని-	గున్నికుంట్ల
చిన్న-	చిన్నకిడికి
చిట్టి-	చిట్టిరాజాగారిపల్లె; చిట్వేలు
పొట్టి-	పొట్టిపాడు
పిచ్చి-	పిచ్చిపాడు
పిట్టి-	పిట్టిగుంట
దొడ్డ-	దొడియం
విడు-	విడుజావ్వి
పెమ-	? పెమగలూరు
పెద్ద-	పెద్దూరు
నెఱ్ఱ-	నెఱ్ఱవాడ

గ్రంథస్థరూపాల్లో పరిమాణ సూచకాలైన ప్రతిదేయ విశేషణాలు రెండు మాత్రం కల్పిస్తాయి.

హిరియపసుపుల	చూ. అరో. పెద్దపసుపుల
బడా దుద్యాల	చూ. అరో. దుద్యాల

<u>పౌర్వాపర్య సూచక విశేషణాలు :</u>

కొత్త-	కొత్తపల్లె
పాత-	పాతపల్లె
ముది-	ముదినేనిపల్లె
ముమ-	< ములపాక
పూర్వ-	పూర్వసుగుమంచిపల్లె

<u>వర్ణసూచక విశేషణాలు :</u>

ఎర్ర-	ఎర్రబల్లె
వల్ల-	వల్లబల్లె
పొడ-	పొడదుర్తి
వెలు-	వెలుదుర్తి

<u>దిక్సూచక విశేషణాలు :</u>

తూర్పు-	తూర్పుపల్లె
పరమటి- (పడమర)	పరమటికోన
ఎగువ-	ఎగువపల్లె
దిగువ-	దిగువపల్లె
-మూల	ఎగువమూల
నడిమి-	నడింపల్లె
బయటి-	బయటిపాలెం
లోపల-	లోపల్నూతల
లో-	లోమడ

<u>3.3.2 సంఖ్యావాచక విశేషణాలు :</u>

కడప గ్రామనామాల్లో ఈ కింది మూడు సంఖ్యావాచక విశేషణ రూపాలు మాత్రమే కల్పిస్తాయి.

ఒంటి-	ఒంటిమిట్ట
? ఇను ~ ఇరు	ఇనగలూరు
మూడు-	మూడిండ్లపల్లె

6.8.3 విశేషణ స్థానంలో వచ్చే నామాలు :

విశేషణ స్థానంలో సంజ్ఞానామాలూ, సామాన్యనామాలూ వస్తాయి. ఇవి తత్సమ, తద్భవ, దేశ్య, అన్యదేశ్యాలుగా ఉండవచ్చు.

సంజ్ఞానామాలు :

తత్సమ :	అనంతరాజు-	అనంతరాజపురం
	హనుమత్-	హనుమద్గిరి
	మదనగోపాల-	మదనగోపాలపురం
తద్భవ :	కొమారనాయుని-	కొమారనాయునిపల్లె
	పిద్దులు-	పిద్దులుగారిపల్లె
దేశి :	అంకాయ-	అంకాయపల్లె
	కొండాయ-	కొండాయపల్లె
	మాచన-	మాచనూరు
	పుల్లి-	పుల్లిపీడు
అన్యదేశి :	మీర్జాఖాన్-	మీర్జాఖాన్‌పల్లె
	మొహిద్దీన్-	మొహిద్దీన్‌పురం
	ఫకీర్‌సాహెబ్-	ఫకీర్‌సాహెబ్‌పేట
	ఫాతిమా-	ఫాతిమాపురం
	ఆమీనా-	ఆమీనాబాదు
	హిరోజి-	హిరోజిపురం
	ఏకో-	ఏకోపల్లె

సామాన్యనామాలు :

తత్సమ :	పుష్ప-	పుష్పగిరి
	కీర్తి-	కీర్తిపల్లె
	సిద్ధాంతి-	సిద్ధాంతిపురం

తద్భవ :	బోన-	బోనమల
	బోయన-	బోయనపల్లె
	దేవలం-	దేవలంపల్లె
	దేవుని-	దేవునికడప
దేశి :	కల్లు-	కల్లూరు
	వంది-	వందివీడు
	గరుగు-	గరుగుపల్లె
	మేడి-	మేడిదిన్నె
	రాగి-	రాగికుంట
అన్యదేశి :	అమావి-	అమావిరామచంద్రాపురం
	హవల్దారు-	హవల్దారుపేట
	దర్జీ-	దర్జీపల్లె
	కిబిలే-(పూజ్యార్థకం)	కిబిలే సుగుమంచిపల్లె
	కుంపిణీ-	కుంపిణీపురం

6.9. విశేషణ స్థానంలో పరస్థరూపం మీది-(< మీద + ఇ) ఉన్న ఒక్క గ్రామ నామ ఆరోపం కన్పిస్తోంది.

ఉదా : మీదిపెంట్ల

రెండు విశేషణ రూపాలు అవ్యవహితంగా కలిగిన గ్రామనామాలు ఒకటి రెండు కన్పిస్తాయి.

ఉదా : చిన్నకొత్తపల్లె; చిన్నకొత్తఒడ్డెపల్లె.

అ ధ్యా యం - 7

గ్రామనామ నిర్మాణ పరిశీలన

(Place - Name Syntax)

7.1 ఈ అధ్యాయంలో కడప గ్రామనామ నిర్మాణ స్వరూప సంబంధాల పరిశీలన ప్రధాన విషయం. కడపజిల్లా అకారాది గ్రామనామ నిఘంటువు (రెండవ భాగం)లో కూర్చబడిన 3463 గ్రామనామాలను నిర్మాణ దృష్ట్యా కొన్ని ముఖ్య రకాలుగా కింద విభజించడం జరిగింది. గ్రామనామాల్లోని వివిధావయవాల (constituents) విశ్లేషించి వాటి పరస్పర సంబంధాన్ని చర్చించడమే కాకుండా, శాఖాచిత్రాల్లో కూడా (tree diagrams) కొంతవరకు ప్రదర్శించడ మయింది.

7.2 నిర్మాణ దృష్ట్యా కడప గ్రామనామాలు ప్రధానంగా రెండు రకాలు, అవి:

1. అసమస్తాలు (Simplexes)
2. నామబంధాలు లేదా సమస్త రూపాలు (Noun Phrases or Nominal compounds)

7.2.1 <u>అసమస్తాలు</u>: అసమస్తాలనదగిన గ్రామనామాలు కడపజిల్లాలో ఉన్నాయి. ఇవి ఏకైక స్వతంత్ర పదాంశ (free form) ఘటితాలు, ఉదా:

(అ) కడప; గూడెం; పాలెం; కుప్పం

(ఆ) తెలికి; సురభి; రామేశ్వరం.

పై ఉదాహరణల్లో (అ)కింద ఇవ్వబడినవి సంజ్ఞావాచకాలైన సామాన్యనామాలు. ఇవి కొన్ని గ్రామనామాల సమస్తరూపాల్లో ద్వితీయావయవాలు[1]గా (Second elements) కూడా కన్పిస్తాయి.

ఉదా: అక్కుపాలెం, పైడిపాలెం, చౌటపాలెం

---

1. వీటినే 'తుదిపదములు' అని డా. చిలుకూరి నారాయణరావు (1937, 648); గ్రామనామ సాంకేతికములు అని ప్రసాదభూపాలుడు (1930, 250) పేర్కొన్నారు. గ్రామనామ ద్వితీయావయవాన్ని మూలపదం (generic constituent), విశేష్య భాగం (substantive element) అని కూడా వ్యవహరించవచ్చు.

(ఆ) కింద ఇవ్వబడినవి కేవల సంజ్ఞావాచకాలు. తెలికి కులనామసూచి; మరళి కుటుంబనామసూచి; రామేశ్వరం మతసూచి. ఇవి గ్రామనామ ద్వితీయావయవంగా కడప గ్రామనామాల్లో కన్పించడం లేదు.

7.2.2 ద్వితీయాది విభక్త్యంగ (oblique form) రూపాలుకూడా అసమస్తాల్లోనే చేర్చవచ్చు. ఇవి సంబంధార్థ బోధకాలు: ఉదా: జిల్లేళ్ళ; మిద్దెల; పోలి.

7.3 నామబంధాలు : ఇవి గ్రామనామాల్లో రెండు లేదా రెంటికి మించిన పదాంశాలతో కూడినట్టి సమస్త రూపాలు. వీటిని రెండు రకాలుగా వర్గీకరించవచ్చు.

1. అస్పష్ట నామ బంధాలు. 2. స్పష్ట నామ బంధాలు

7.3.1 అస్పష్ట నామ బంధాలు : ప్రథమావయవం కాపీ, ద్వితీయావయవం కాపీ, రెండూ కాపీ వ్యుత్పత్తి నిర్ణయానికి అసాధ్యం కాని వాటిని గ్రామనామాల్లో అస్పష్టనామ బంధాలుగా పేర్కొనవచ్చు. ఉదా :

అగుడూరు; బిదినంచెర్ల, చిప్పకుఱల, దుద్యాల, తలముడిపి

ఇవి విర్యాణ సంబంధమైన అస్పష్టనామబంధాలు కావు. వ్యుత్పత్తి సంబంధమైనవి. ఇవి కడప మండలంలో 84 వరకు ఉన్నాయి. వీటిని గురించిన వివరాలకు చూ. రెండవభాగం, అకారాది గ్రామనామ నిఘంటువు.

7.3.2 స్పష్ట నామబంధాలు : ఇవి నామబంధాల్లోని అవయవాల సంబంధమూ, వాటి అర్థనిర్ణయమూ స్పష్టంగా నిరూపింప దగినవి. ఇవన్నీ గ్రామనామ ద్వితీయావయవంతో కూడిన రూపాలు. ప్రథమావయవానికీ, ద్వితీయావయవానికీ ఉండే సంబంధాన్ని పురస్కరించుకొని ఈ స్పష్టనామ బంధాలను మూడు రకాలుగా విభజించుకో వచ్చు.

1. సంబంధార్థకనామబంధాలు
2. స్థలార్థకనామ బంధాలు
3. విశేషణ సూచిబంధాలు

7.3.3 సంబంధార్థకనామబంధాలు : ప్రథమావయవంలో (First element)

(1) సామాన్యనామ, (2) వృక్ష, (3) జంతు, (4) దేవతా, (5) వ్యక్తినామ, (6) కుటుంబనామ, (7) కుల, (8) గణ, (9) జాతి, (10) మత, (11)

గ్రామనామ (12) స్థలనామ (13) సంఘటనాత్మకనామాలు ఉంటాయి. పై వరుస క్రమానికి ఉదాహరణలు :

(1) గుండ్లచెరువు. (2) మద్దిమడుగు. (3) పక్కీల మరం. (4) దేవ గుడి (5) అనంతరాజపురం. (6) ఉడుంవారి పల్లె. (7) కుమ్మరపల్లె. (8) ఎరికల బిడం. (9) అరవపల్లె. (10) జొండ్లమరం. (11) ఎర్రగుంట్ల కోట. (12) గద్దల రేవుపల్లె. (13) తుంపిబీడ్షురం.

సంబంధార్థకనామ బంధాల్లో ప్రథమావయవంగా వచ్చే వ్యక్తినామ, కుటుంబ నామాలను అవయవ విశ్లేషణ సౌకర్యంకోసం ఏకైక రూపంగానే గ్రహించడం జరిగింది. (వాటి వివరణ. రెండవభాగం అకారాది గ్రామనామ నిఘంటువులో చూడవచ్చు.)

7.3.4 సంబంధార్థకనామాల్లో నామ్నీకరించబడిన (nominalised) కుటుంబనామం కడప గ్రామనామాల్లో ఒకటే కనిపిస్తుంది. అది :

పులికరిసినవాండ్లపల్లె

వాండ్లను పులి కరిసింది అనే వాక్యానికి నామ్నీకరణం 'పులి కరిసినవాండ్లు'

7.3.5 వ్యక్తినామాలకు గౌరవార్థకమైన -గారు- చేరినవి కొన్ని. చేరనివి కొన్ని. గ్రామనామ ప్రథమావయవంగా ఉన్నాయి. ఉదా :

అంకిరెడ్డిగారిపల్లె, అంకిరెడ్డిపల్లె, భూమయ్యగారిపల్లె, భూమాయపల్లె, రామిరెడ్డిగారిపల్లె, రామిరెడ్డిపల్లె.

7.3.6 (అ) గౌరవార్థకమైన -గారు- మాత్రమే కాకుండా; ప్రథమపురుష పుం స్త్రీ బహువచనరూపం; సమూహసూచి అయిన -వారు-; -వాండ్లు-; నిమ్నార్థక మైన -వాడు-, -గాడు- కుటుంబనామాలకు పరంలో చేరతాయి.

(ఆ) కుల, గణ, జాతి నామాలకు పరంలో కూడా సమూహసూచి -వారు- -వాండ్లు- చేరతాయి. గౌరవార్థక, సమూహార్థక, నిమ్నార్థక రూపాలమీద సంబంధార్థకం ప్రత్యయం -అ, -ఇ లు చేరడం నిత్యం.

ఉదా : (అ) కర్ణాటివారికుంట్ల, కొండావాండ్లపల్లె, నక్కావానిపల్లె, పాటగానిపల్లె.

(ఆ) గాండ్లవారిపల్లె, తురకవాండ్లపల్లె.

7.3.7 వ్యక్తినామాలకు పూర్వంలో సంఖ్యావాచకాలు ఉండవు. వ్యక్తినామాలకు పూర్వం చేరే కుటుంబ, కుల నామాలు నిర్మాణరీత్యా వ్యక్తినామంలో భాగం కావచ్చు, కాకపోవచ్చు. ఉదా :

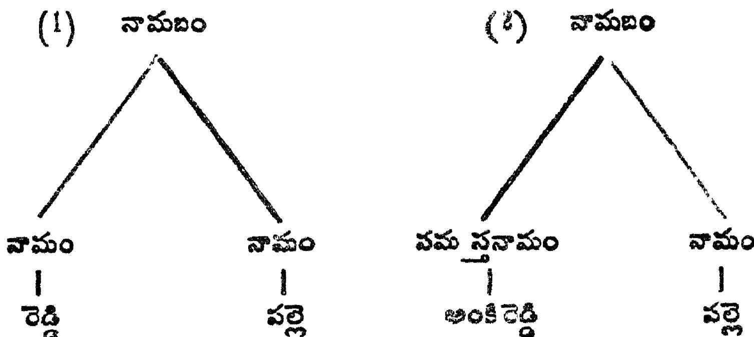
ఓబాయపల్లె	వెంకటరెడ్డిపల్లె
అక్కింతలఓబాయపల్లె	పలవలి వెంకటరెడ్డిపల్లె
గొల్లఓబాయపల్లె	వెంగన్నగారిపల్లె
తప్పెటఓబాయపల్లె	కట్టుగుత్త వెంగన్నగారిపల్లె

ఈ రకంరూపాల్లో కారకశ్లేష (Syntactic ambiguity)[1] కన్పిస్తుంది. కాబట్టి ఇదమిత్థంగా వాటి నిర్మాణక్రమాన్ని అన్ని సందర్భాల్లోనూ తేల్చి చెప్పడం సాధ్యం కాదు. (అటువంటి నిర్మాణక్రమాన్ని తేల్చి చెప్పడానికి స్థానిక చరిత్రల్ని సహాయం తీసుకున్నాము. జిల్లాలో ఆయా ప్రాంతాలకు చెందిన కొందరు వ్యవహర్తలతో సంప్రదించినాము.)

7.3.8 నామబంధాల్లో కొన్ని ద్వితీయాది విభక్త్యంగ రూపాలు కన్పిస్తాయి.
ఉదా : మద్దిరాల; వెలుదుర్తి; వెల్పుచెర్ల; రాయచోటి.

7.3.9 <u>సంబంధార్థక నిర్మాణ పద్ధతులు (శాఖాచిత్రాల్లో)</u>

నామం + నామం : రెడ్డి + పల్లె

1. ఈ నిర్మాణ పద్ధతిని 'వ్యాకరణశ్లేష' అని చేకూరి రామారావు అన్నారు. (వ్యాకరణశ్లేష వివరాలకు చూ. రామారావు, చేకూరి, 1969, 76-89.)

(3) నామబంధం

- సమస్తనామం
  - అంకిరెడ్డిగారు + ఇ
- నామం
  - పల్లె

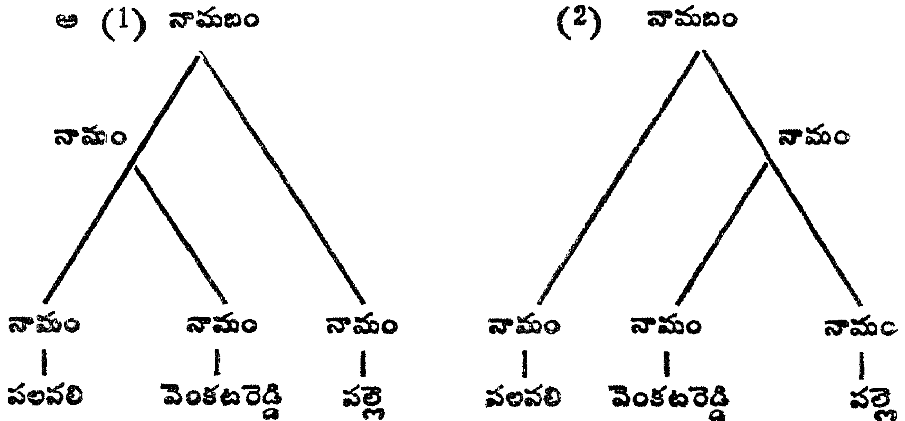
(4) నామబంధం

- నామం
  - దీక్షితులు + అ
- నామం
  - పల్లె

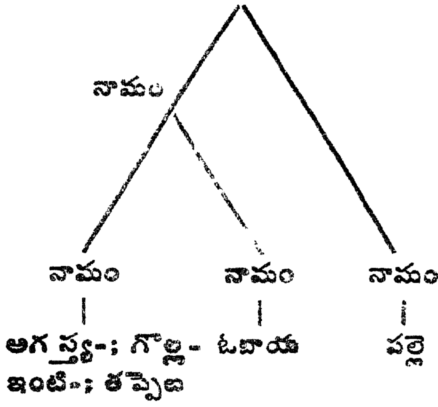
(5) నామబంధం

- నామం
  - విశేషణం లేదా నామం
    - ఎఱ్ఱ గడ్డల
  - నామం
    - గుంట్ల రేవు
- నామం
  - పల్లె

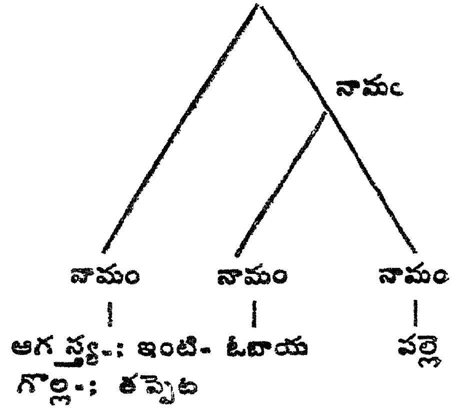
7.3.10 నామబంధాల్లో కారకశ్లేష (Syntactic ambiguity)

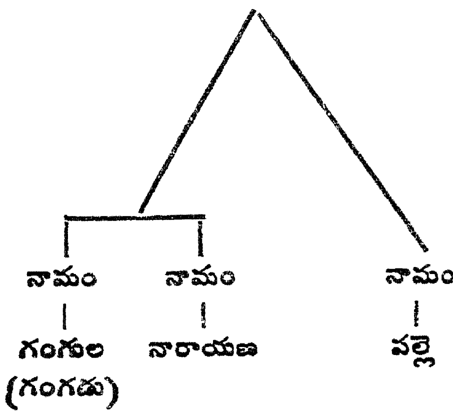
ఆ (1) నామబం

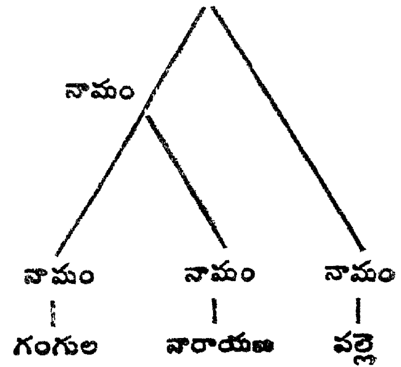
(2) నామబం

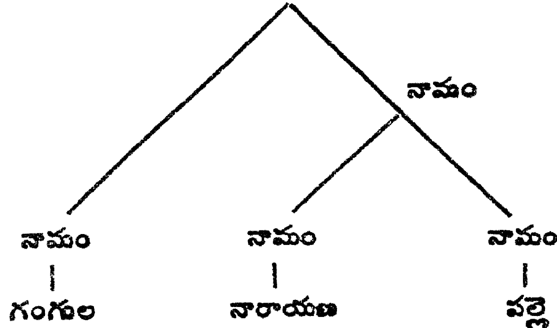
(ఇ) (1) నామబం

(2) నామబం

(ఈ) నామబం

వెంకటరెడ్డిపల్లె, ఓబాయపల్లె, నారాయణపల్లె అన్న పేరుగల గ్రామాలు వ్యస్తంగా కడపజిల్లాలో ఉన్నాయి. అందువల్ల ఈ రకమైన నిర్మాణావకాశాలు ఉన్నాయి.

(ఇ) లోని శాఖాచిత్రాలనే తీసుకుందాం. మెకంజీ కథనం ప్రకారం (ఇ) లో (1) వ నిర్మాణపద్ధతి గోచరిస్తుంది. గంగడు, నారాయణ అనే గొల్లలు ఈ గ్రామాన్ని కట్టించగా వారిద్దరి పేర్లమీదా ఈగ్రామనామం వచ్చినట్లుస్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1118-55). గంగుల నారాయణపల్లె జమ్మ. 74+, నారాయణపల్లె జమ్మ. 124+ (చూ. జమ్మలమడుగు తాలూకా మ్యాపు- Census 1961 Cuddapah). అటువంటి సమయంలో నారాయణపల్లెకు పూర్వంలో గంగులు చేరినట్లు అనుకోవాలి. అప్పుడు (ఇ) లో (3) వ నిర్మాణ పద్ధతి ఉంటుంది. స్థానికుల కథనం ప్రకారం (ఇ) లోని (2) వ నిర్మాణ పద్ధతి ప్రకారం వ్యుత్పత్తిని నిఘంటువులో ఇవ్వడమైంది. కారకశ్లేష గల పై శాఖా చిత్రాల్లోని ఉదాహరణలను నిర్మాణ సంబంధమైన అస్పష్టనామబంధాలుగా పేర్కొనవచ్చు.

7.4 స్థలార్థక నామబంధాలు: స్థలార్థక నామబంధాల్లో -అవతల, -ఇవతల, -కాడ, -కింద, -మీద, -ముందర, -లో అన్న పరస్థరూపాలు (post positions) ఉంటాయి. వరుసగా ఉదాహరణలు :

వంకవతల పక్కీరుపల్లె, వంకివతల పక్కీరుపల్లె, తొట్టికాడపల్లె, చెరువు కింద పల్లె, గట్టు మీదపల్లె, చెరువుముందర పల్లె, కనుమలో పల్లె, పరస్థరూపాలు లోపించిన రూపాలు కూడా కన్పిస్తాయి.

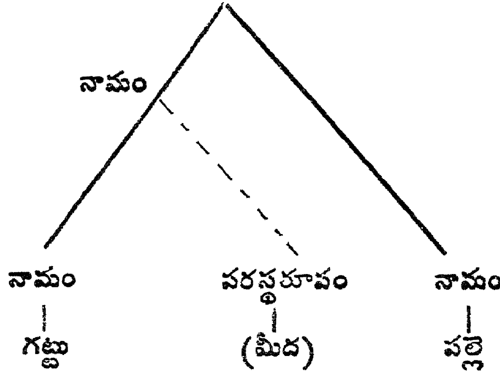
ఉదా : గట్టు పల్లె

7.4.1 స్థలార్థక నామబంధాల్లో గ్రామనామ ద్వితీయావయవం సామాన్యనామంగా కానీ గ్రామనామంగా కానీ ఉంటుంది.

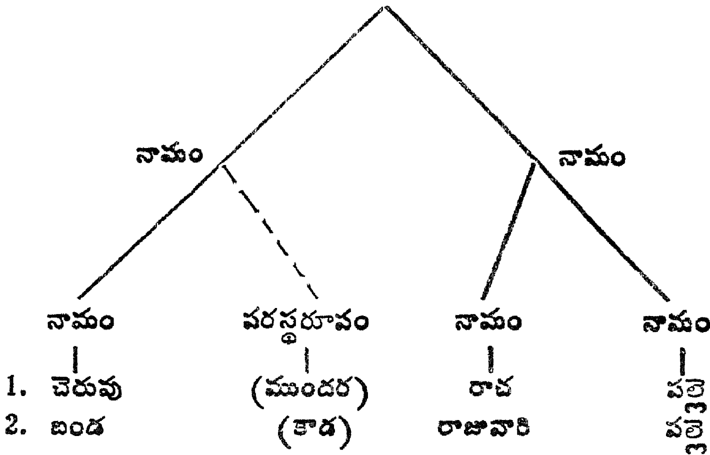
ఉదా : చెరువుముందర పల్లె, చెరువుముందర రాచపల్లె

7.4.2 స్థలార్థక నామబంధాల నిర్మాణరీతులు (శాఖాచిత్రాల్లో)

(అ) (1) నామబం

(2) నామబం

7.5. విశేషణ సహిత బంధాలు : విశేషణ సహిత బంధాల్లో (1) వర్ణ, (2) సంఖ్య (3) దిక్, (4) పౌర్వాపర్య (క అనిర్దేశకం), (5) పరిమాణ సూచక విశేషణాలు గ్రామనామ ప్రథమావయవంలో వస్తాయి.

ఉదా : (1) ఎర్రబల్లె, (2) ఒంటిమిట్ట, (3) పరమటికోన, (4) కొత్తపల్లె, (5) పెద్దూరు.

7.5.1 వర్ణ, దిక్, పౌర్వాపర్య, పరిణామ సూచక విశేషణాలు గ్రామనామ ప్రథమావయవంగా ఏర్పడి, వ్యక్తినామ, కుటుంబ, కుల, గణ, జాతి నామాల్లోని ఏదో ఒక నామం గ్రామనామ ద్వితీయావయవంగా కూడా ఉండవచ్చు.

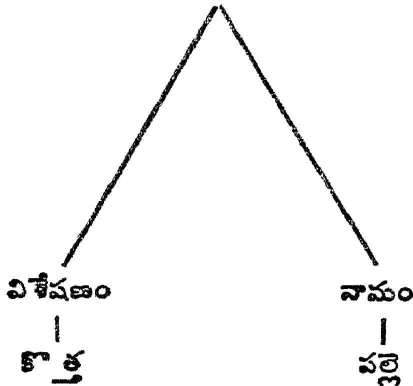
ఉదా : దిగువ నారాయణరెడ్డిగారి పల్లె, కొత్తబొట్టువాండ్ల పల్లె,
చిన్న రావపల్లె, ఎగువ తురకపల్లె

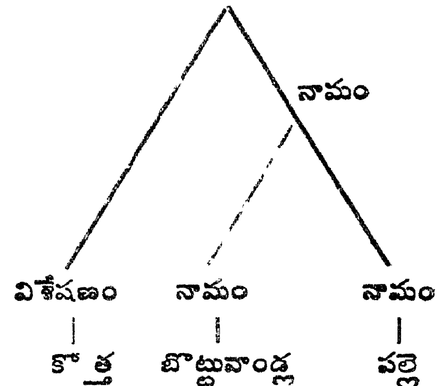
7.5.2 పౌర్వాపర్య సూచకాలకు ముందు పరిమాణ సూచకం చేరడం చూడవచ్చు.

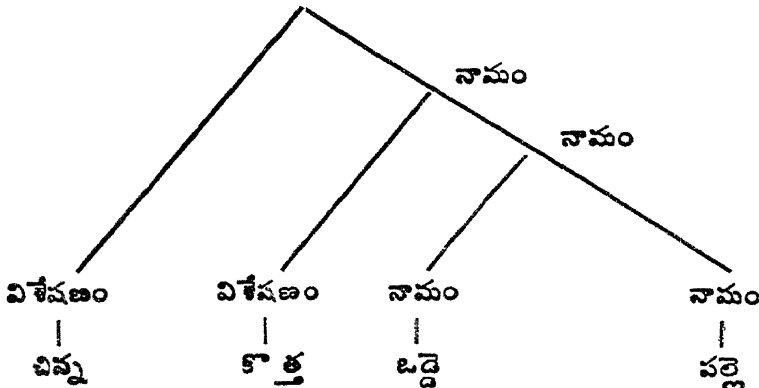
(అ) ఒడ్డెపల్లె, కొత్త ఒడ్డెపల్లె, చిన్న కొత్త ఒడ్డెపల్లె.
(ఆ) కొత్త పల్లె, చిన్న కొత్త పల్లె.

7.5.3 విశేషణ సహితబంధాల నిర్మాణ రీతులు (శాఖాచిత్రాల్లో)

విశేషణం + నామం : కొత్త + పల్లె

అధ్యాయం - 8

కడప గ్రామనామాలు : అర్థపరిశీలన

(Cuddapah Place-Name Semantics)

8.1 కడప గ్రామనామాలను వాటి అర్థాన్నిబట్టి వివిధ రకాలుగా స్థూల వర్గీకరణ చేయవచ్చు. ఈ విధమైన వర్గీకరణ వల్ల ఊర్లపేర్లు ఏ విధంగా ఏర్పడుతాయో తెలుస్తుంది. కడప మండలానికి సంబంధించిన భౌగోళిక సాంస్కృతిక విశేషాలు, సాంఘిక చారిత్రక వివరాలు, ప్రజల నాగరికత ఈ వర్గీకరణవల్ల కొంతవరకు తెలుస్తాయి. (వివరాలకు చూ. అధ్యాయం 9.) ఈ వర్గీకరణ క్రమం గ్రామనామ వికాస క్రమాన్ని, సామాజిక నాగరికతా పరిమాణాన్ని కొంతవరకు సూచిస్తుంది.

8.1.2 కడప గ్రామాలను రెండు ప్రధాన వర్గాలుగా విభజించవచ్చు :

1. సామాన్యనామ సూచక గ్రామాలు.
2. సంజ్ఞానామ సూచక గ్రామాలు.

8.2 సామాన్యనామ సూచక గ్రామాలు :

ప్రథమావయవంలోని సామాన్య నామాల వైవిధ్యాన్ని బట్టి వీటిని రెండు ముఖ్యమైన రకాలుగా విభజించవచ్చు :

1. వర్ణనాత్మక నామాలు (Descriptive Names)
2. సంఘటన నామాలు (Incident Names)

8.2.1 వర్ణనాత్మక నామాలు :

ప్రథమావయవంలో వర్ణ్యమాన విశేష్యం కానీ విశేషణం కానీ ఉన్న గ్రామ నామాలు. వీటిని మళ్ళీ రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు.

1. నైసర్గిక నామాలు (Nature names or topographic names)
2. విశేషణ పూర్వకనామాలు లేదా విశేషణ సూచక గ్రామాలు.

3.2.1.1. నైసర్గిక నామాలు :

వర్ణ్యమాన విశేష్యాలైన స్థానిక నైసర్గిక వాచకాలు కాపీ, వృక్ష, జంతు, వాస్తు, వస్తు సాదృశ్యబోధకాది నామాలు గాపీ ప్రథమావయవంలో ఉండే నామాలు. వీటిని 14 రకాలుగా విభజించవచ్చు. ఇవి :

(అ) జలసూచక గ్రామాలు :

ఉదా : ఏలూరు; కోడూరు; బుగ్గ అగ్రహారం; వంకమర్రి; వాకమడ మొదలైనవి.

(ఆ) శిలాసూచక గ్రామాలు :

ఉదా : కలమళ్ళ, కల్లూరు, గుండ్లూరు. గుండ్లమడ మొదలైనవి.

(ఇ) పర్వత సూచక గ్రామాలు :

ఉదా : కొండూరు, గండికోట మొదలైనవి.

(ఈ) ఉన్నత భూసూచక గ్రామాలు :

ఉదా : గుట్టపల్లె, తిప్పలూరు, మిట్టపల్లె మొదలైనవి,

(ఉ) అటవీ సూచక గ్రామాలు :

ఉదా : అడవిపల్లె, కానపల్లె మొదలైనవి.

(ఊ) భూసూచక గ్రామాలు :

గ్రామాలు వెలసిన ప్రదేశపు నేల తీరు తెల్పేవి.

ఉదా : ఇసుకపల్లె, ఉప్పలపాడు, గరుగుపల్లె, పుద్దమళ్ళ, సున్నపురాళ్ళపల్లె మొదలైనవి.

(ఎ) వనసూచక గ్రామాలు :

ఉదా : ఆకుతోటపల్లె, వనిపెంట మొదలైనవి.

(ఏ) వృక్షసూచక గ్రామాలు :

వృక్షసస్యసూచకాలున్న గ్రామనామాలన్నీ ఈ తరగతిలో చేరుతాయి.

ఉదా : అత్తిరాల, ఏపిల మిట్ట, ఒడిశలగొంది, గురిగింజకుంట, గొట్లమిట్ట, చంద్రపల్లె, జమ్మలమడుగు, చాగలేరు, నేరేళ్ళవంక, మేడిదిన్నె, మర్లబైలు, మొదలైనవి.

(ఐ) జంతుసూచక గ్రామాలు :

పశుపక్ష్యాదులు, సరీసృపాల పేర్లున్న గ్రామాలన్నీ ఈ తరగతిలో చేరుతాయి.

ఉదా : ఆనిమెల, అలవలపాడు, నెమళ్ళదిన్నె, కేశ్వూరు మొదలైనవి.

(ఒ) దేవతా సూచకాలు :

ఉదా : దేవగుడి, దేవతాపురం, కన్నెలూరు, హనుమద్గిరి మొ. మంగళ సూచక గ్రామాలను కూడా ఇందులో చేర్చవచ్చు.

(ఓ) వాస్తు సూచక గ్రామాలు :

ఉదా : కోటపాడు, మిద్దెపాడు, బురుజుపల్లె, మొదలైనవి.

(ఔ) వృత్తి సూచక గ్రామాలు :

ఉదా : దర్జీపల్లె, దఫేదారుపల్లె, హవల్దారుపేట.

(క) బిరుద సూచక గ్రామాలు ;

ఉదా : పక్కీరుపల్లె, రాయచోటి, దొరసానిపల్లె మొదలైనవి.

(ఖ) సాదృశ్య బోధక గ్రామాలు :

ఉదా : పుష్పగిరి, చంద్రగిరి.

(గ) వస్తు సూచక గ్రామాలు :

ఉదా : ధన్నవాడ,

8.2.1.2 విశేషణ పూర్వక నామాలు లేదా విశేషణ సూచక గ్రామాలు :

వీటిని 6 రకాలుగా వర్గీకరింపవచ్చు.

(అ) వర్ణ సూచకాలు :

ఉదా : ఎర్రబల్లె, నల్లబల్లె, పొదదుర్తి మొదలైనవి.

(ఆ) సంఖ్యా సూచకాలు :

ఉదా : ఒంటిల్లు, ఒంటిమిట్ట, ఇనగలూరు మొదలైనవి.

(ఇ) దిక్సూచకాలు :

కేవల దిగ్వాచక విశేషణ సూచకాలైన గ్రామాలు; స్థలార్థకాలైన గ్రామాలు ఈ వర్గం కిందికి వస్తాయి.

1. కేవల దిగ్వాచక నామాలు :

దిక్కులను సూచించే తూర్పు, పడమర మాత్రమే కాక, ఎగువ, దిగువ, నడిమి, బయటి - కూడా ఈ వర్గానికి చెందుతాయి.

ఉదా : ఎగువపల్లె, దిగువపల్లె, తూర్పుపల్లె, పడమటికోన, నడింపల్లె, బయటిపాలెం మొదలైనవి.

2. స్థలార్థక నామాలు :

గ్రామం ఏ స్థలంలో ఉందో తెల్పేవి.

ఉదా : లోమడ, కనుమలోపల్లె, మిట్టమీదపల్లె, చెరువు ముందర రాచపల్లె, ఏటవతల పక్కీడపల్లె, మిద్దెకాడపల్లె మొదలైనవి.

(ఉ) పౌర్వాపర్య సూచకాలు :

కాలగతికి సంబంధించిన పూర్వాపరాలను, పాత కొత్తలను తెల్పేవి.

ఉదా : కొత్తపల్లె, పాతపల్లె, పూర్వబొమ్మేపల్లె, మునిపాక (మునుపాక) మొదలైనవి.

(ఊ) పరిమాణ సూచకాలు :

ఉదా : చిన్నదండ్లూరు, పెద్దదండ్లూరు, దొడ్డియం, విడుకావ్వె, పెనగలూరు, పొట్టిపాడు, పొడుమాతల, పిట్టిగుంట, పిచ్చిపాడు, గున్నకుంట్ల, నెర్రవాడ మొదలైనవి.

(ఎ) పూజ్యార్థక విశేషణాలు :

కిచిలేబొమ్మేపల్లె, కిచిలేసుగుమంచిపల్లె, కిచిలేవెంకటాపురం.

8.3 సంఘటన నామాలు :

ఒక సంఘటనను ఆధారంగా చేసుకొని ఏర్పడిన ఊర్లు.

ఉదా : తుడుములదిన్నె, దొంగలసాని, పెండ్లిమర్రి, వలపపల్లె, వెలిదండ్ల, కుంపిణీపురం.

3.4 సంజ్ఞానామసూచక గ్రామాలు :

వీటినే సంబంధార్థక నామాలనీ లేదా షష్ఠ్యర్థక నామాలనీ (Possessive names) వ్యవహరించవచ్చు. వీటిని మళ్ళీ 8 రకాలుగా విభజించవచ్చు.

అవి : (అ) స్థలనామ సూచకాలు
(ఆ) వ్యక్తినామ సూచకాలు
(ఇ) గణసూచకాలు
(ఈ) కుటుంబనామ సూచకాలు
(ఉ) కులసూచకాలు
(ఊ) మతసూచకాలు
(ఎ) జాతిసూచకాలు
(ఏ) గ్రామనామ/జనపద సూచకాలు.

పై వర్గాల సంబంధంతో ఏర్పడిన ఊర్ల పేర్లివి. ఈ సంబంధం పట్టబద్ధమైంది కావచ్చు. కాకపోవచ్చు. వ్యక్తి, కుటుంబనామాలున్న గ్రామాలు వ్యక్తి ప్రాధాన్యాన్నిబట్టి, కుటుంబ ప్రాధాన్యాన్నిబట్టి ఏర్పడి ఉండవచ్చు. గణ, కుల, జాతి, మత సంబంధవాచకాలైన గ్రామాలు వాటి ప్రాబల్యాన్ని బట్టి యేర్పడి ఉండవచ్చు.

3.4.1 స్థలనామ సూచకాలు :

ఒక పరిసరంలో గుర్తించదగిన స్థలం పేరుతో యేర్పడిన ఊర్ల పేర్లు.
ఉదా : ఒడిశెలవంకపల్లె, పొట్టిపెడపల్లె, మల్లెంపల్లెపుట్ల, సుగాలితాండ, కోతులగుట్టపల్లె, బుర్రలదిన్నెపల్లె, నల్లవాగుపల్లె, ఉప్పుగుంట్లపల్లె మొదలైనవి.

3.4.2 వ్యక్తినామ సూచకాలు :

ఇవి రెండు రకాలు, (1) పురుషనామ సూచకాలు. (2) స్త్రీనామ సూచకాలు.

(1) పురుషనామ సూచకాలు :

ఉదా : అంకన గొడుగునూరు, అంకాయపల్లె, కొండప్పగారిపల్లె, సిద్ధమూర్తిపల్లె, నరసింహస్వామిపల్లె, తలమంచిపట్న, అక్కులుగారిపల్లె. కులసూచకానుబంధాలున్న పురుషనామాలు కూడ ఈ వర్గంలోనే చేరుతాయి.

ఉదా : అబ్బినాయునిపల్లె, నందనాయకబిడెం, ఈశ్వరభట్లుపల్లె, అచ్చి రాజుపల్లె, దేవరాయపల్లె, అంకిరెడ్డిపల్లె, అన్నపుశాస్త్రిపల్లె, మీర్జాఖాన్‌పల్లె, హీరోజీపురం మొ.

(2) స్త్రీ నామసూచకాలు :

ఉదా : మంగంపేట, అంబికపల్లె, మంగమాంబాపురం, గంగాదేవి పల్లె, జంషారాబాయిపేట మొదలైనవి.

8.4.3 గణసూచకాలు : (Tribe denoting Names)

ఎరికలబిడం, కురవపల్లె, సుగాలిబిడం

8.4.4 కుటుంబ నామసూచకాలు :

వంశమూలపురుషుడి పేరువల్ల కలిగినవి లేదా ఇతర సంస్కృతి సూచకాలైన పేర్లు ఈ వర్గంలో చేరుతాయి.

ఉదా : గజరాజువాండ్లపల్లె, కొల్లావాండ్లపల్లె, గాలివారిపల్లె, గంధంవారిపల్లె, గడ్డంవాండ్లపలె, పల్లవోలు, వలూరు మొదలైనవి.

8.4.5 కులసూచకాలు :

ఉదా : ఆసాదివాండపలె, ఏకర్లపాలెం, కమ్మపల్లె, కాపపల్లె, గొరిగెనూరు, బెస్తపల్లె, పిచ్చిగుంట్లపల్లె, బోయపల్లె, బ్రాహ్మణపల్లె, మరాటిపల్లె, యాదవాపురం, వెలమవారిపల్లె మొదలైనవి.

8.4.6 జాతి సూచకాలు :

అరవపల్లె, అరవీడు, ఏరువపాలెం.

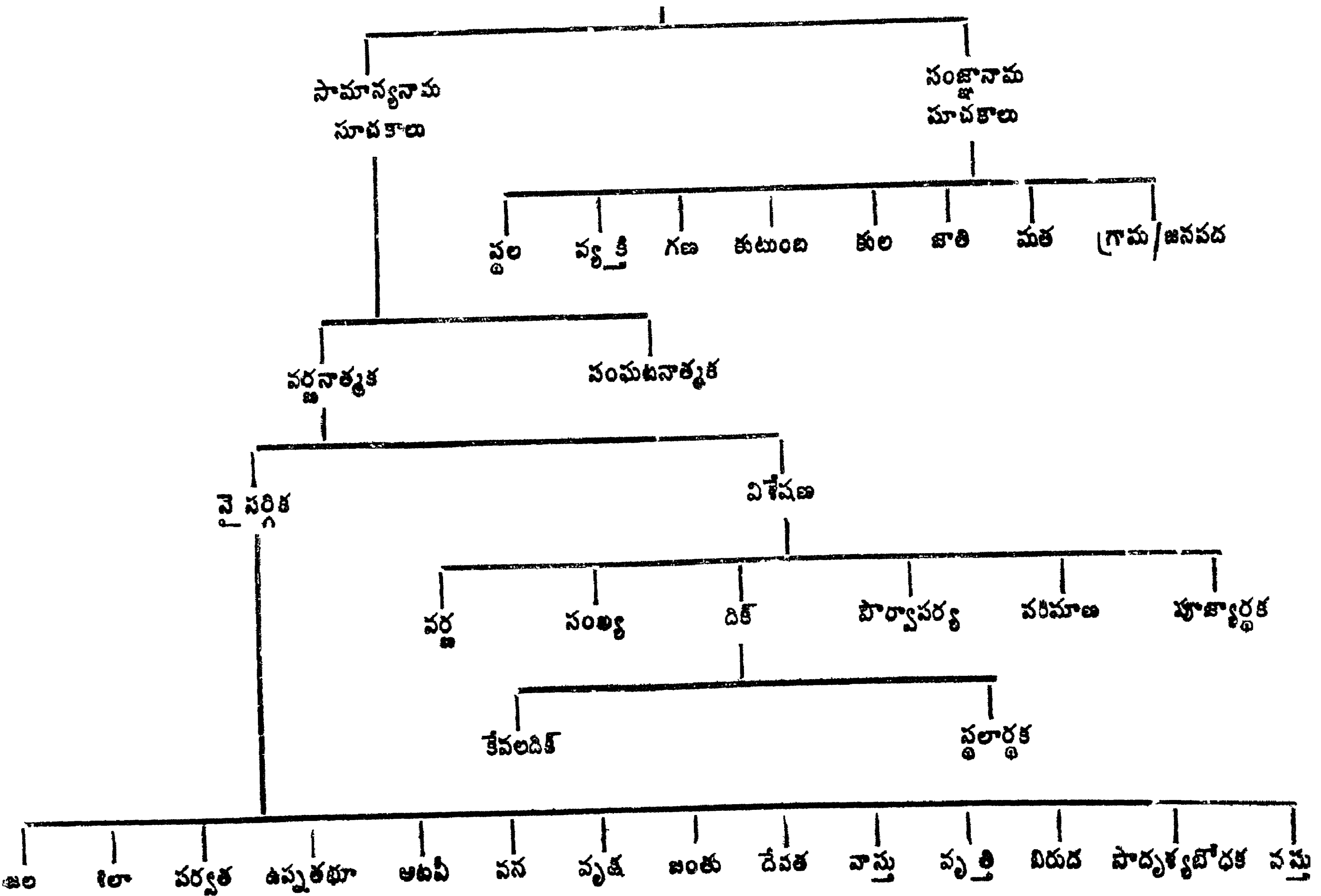
8.4.7 మత సూచకాలు :

ఆదపూరు, వీరబల్లె, చియ్యపాడు, చియ్యవరం, శంఖవరం, జాండ్లమరం, దానవులపాడు, బూదవాడ.

8.4.8 గ్రామనామ జనపద సూచకాలు :

ఒక గ్రామం ప్రథమావయవంగా ఏర్పడినవి లేదా జనపదాన్ని సూచించేవి.

అగ్రహారం గుత్తికొట్టాల, గుంటూరు కొట్టాల, పొదిలివారిపల్లె మొదలైనవి.

సామాన్యనామ
సూచకాలు
సంజ్ఞానామ
సూచకాలు
స్థల
వ్యక్తి
గణ
కుటుంబ
కుల
జాతి
మత
గ్రామ/జనపద
వర్ణనాత్మక
సంఘటనాత్మక
నైసర్గిక
విశేషణ
వర్ణ
సంఖ్య
దిక్
పౌర్వాపర్య
పరిమాణ
పూజ్యార్థక
కేవలదిక్
స్థలార్థక
జల
శిలా
పర్వత
ఉష్ణతభూ
అటవీ
వన
వృక్ష
జంతు
దేవత
వాస్తు
వృత్తి
బిరుద
సాదృశ్యబోధక
వస్తు

8.6. గ్రామనామ ప్రథమావయవాల్లో కన్పించే కుటుంబనామ, వ్యక్తినామాలనుకూడా అర్థ దృష్ట్యా కొన్ని వర్గాలుగా విభజించవచ్చు.

ఉదా : కుటుంబనామాలే తీసుకుందాం. నైసర్గిక సూచకాలు (అడవివారిపల్లె, చింతలవాండ్లపల్లె, చామంచులవారిపల్లె మొ.). జంతు సూచకాలు (ఆవులవాండ్లపల్లె, కోడిచిన్నాయపల్లె . విశేషణ సూచకాలు (ఒంటిగారిపల్లె, కొత్తవాండ్లపల్లె మొ.), ఆహార సూచకాలు (నేతివారిపల్లె, చల్లావారిపల్లె మొ.), వస్తుసూచకాలు (గాదెవారిపల్లె, గుజ్జులవారిపల్లె మొ.), గ్రామనామ సూచకాలు (అరవీటివాండ్లపల్లె, అమారువారిపల్లె) మొదలయిన వివిధవర్గాలుగా (గ్రామనామాల వర్గీకరణ క్రమంలోనే) విభజించవచ్చు. ఈ విధంగానే వ్యక్తినామాలను కూడా వర్గీకరించవచ్చు. కానీ ఈ సిద్ధాంతవ్యాసం కేవలం గ్రామనామాలకు సంబంధించిందే కాబట్టి వ్యక్తినామ, కుటుంబనామాలను గురించిన విశేష పరిశీలనకు ఇక్కడ అవకాశం లేదు. ఇది ప్రత్యేకంగా చేయవలసిన నామ విభాగ కృషి. అయినా నిఘంటువులో ఆయా వ్యక్తి, కుటుంబనామాలకు పరంలో పై వర్గీకరణ కొంతవరకు సూచింపబడింది.

8.7. లోక నిరుక్తి (Folk-etymology)[1]

గ్రామనామ పరిశీలనలో అర్థదృష్ట్యా ఆసక్తికరమైన విషయం లోక నిరుక్తి. ఇంగ్లీషులో 'Folk-etymology'కి సమానార్థకంగా తెలుగులో జానపద వ్యుత్పత్తి, జన నిరుక్తి, లోక నిరుక్తి అని వాడుతున్నారు.

8.7.1. ఇంగ్లీషు నిఘంటువుల్లో Folk-etymology కి గల అర్థాల "Usually the popular perversion of the form of words in order of render it apparently significant" (The Oxford English Dictionary).

---

1. Volke etymologie (the etymology of the common people or ordinary people) అనే రూపాన్ని ప్రప్రథమంగా Ernt Wilhelm Forstemann 1870 లో సృష్టించినాడు. ఈ పదానికి ఇంగ్లీషు సమానార్థకం Folk-etymology. 1882 లో A S. Palmer 'Folk-etymology' అన్న గ్రంథాన్ని వ్రాసినా Oxford English Dictionary లో ప్రప్రథమంగా 1883 లో Folk-etymology ఒక ఆరోపంగా కన్పిస్తుంది. (వివరాలకు చూ. Partridge, Eric, 1961, 34-59).

"The popular transformation of words so as to give them an apparent relationship to other, better known or better understood words as the dialectal change of asparagus to 'sparrow grass' (Webster's New International Dictionary) James B. Greenough and George L. Kitteredge" నిర్వచనం :

"In its simplest operation folk-etymology merely associates together words which resemble each other in sound and show a real or fancied similarity in meaning but which are not at all related in their origin.[1]

8.72 జానపద వ్యుత్పత్తికి తెలుగులో మొట్టమొదట ఒక నిర్వచనాన్ని ఇచ్చినవారు ప్రొ. భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి. వారి నిర్వచనం : "ఒక పదంలో గాని పద బంధంలో గాని అపరిచితంగా (లేక అల్ప పరిచితంగా) ఉన్న పద భాగాన్ని తీసివేసి దాని స్థానంలో పరిచితపదాన్ని ఉంచడం జానపదుల నూతన పద సృష్టిలో ఒక పద్ధతి." (కృష్ణమూర్తి, 1962, 45.)
అర్థతత్వ పరిశీలనలో లోకనిరుక్తి స్థానాన్ని గుర్తించి. ఆ విషయమై ప్రొ. ఈవిధంగా జి. యన్. రెడ్డి : తెల్పినారు:

"Etymologising is not the exclusive privilege of scholars. The common people have also their own fanciful derivations of words. And in accordance with the fancied derivations an unfamilliar form may be changed so as to make it familiar, and if possible a meaning may be given to that which was meaningless before. (G. N. Reddy, 1966, 107)

ఈ విషయమై తెలుగులో మొదటిసారిగా ఆసక్తికరమైన వ్యాసాన్ని రాసినవారు ప్రొ. తూమాటి దొణప్ప. వారి నిర్వచనంలో జననిరుక్తి :

"ఏదైనా ఒక భాషా రూపానికి కృత్రిమంగా కల్పించబడ్డ వ్యుత్పత్తి ననుసరించి సిద్ధించే రూపాంతరీకరణాన్ని జననిరుక్తి లేదా లోకనిరుక్తి 'ఫోక్ ఎటిమాలజీ' (Folk-etymology) అని శాస్త్రకారులు నిర్వచించారు. శాబ్దికంగా జరిగే తికమకలు కృతక ప్రామాణిక రూపాలు (hyper-forms) సృష్టికీ, అర్థపరంగా ప్రవర్తిల్లే అవకతవకలు కృత్రిమ వ్యుత్పత్తుల కల్పనకీ హేతువు లవుతాయి.

1. Greenough, James Bond Kitteredge, George L Words and their way in English speech Ch. XXIII: Folk-Etymology.

వెరసి యీ రెండు రీతులనూ....జనవిరుక్తి 'ఫోక్ ఎటిమాలజీ' అని పేర్కొనటం..........(దొణప్ప. 1972, 31.)

3.7.3 సాధారణంగా ఏ భాషలోనైనా స్థలనామాలకు లోకనిరుక్తులు కన్పిస్తాయి. ఉదాహరణకు బ్రూటస్ పేరుతో బ్రిటన్ ఏర్పడింది దనడం. రోములస్ పేరుతో రోమ్ పేరు వచ్చిందని చెప్పడం (Utley, 1963, 154). తమిళ స్థలనామమైన ఐయర్ మలైకి పంచపాండవులతో సంబంధాన్ని కల్పించి ఐవర్ మలై (అయిదుగురి కొండ) గా మార్చి లోకనిరుక్తి చెప్పడం. తమిళ గ్రామనామం తిరుచ్చిరాపల్లికి త్రిశిరునితో (లంకలో ఒక రాక్షసుడు) సంబంధాన్ని ముడిపెట్టి తిరిసిరాపల్లి అని లోక నిరుక్తి ఇవ్వడం (Sethu pillay 1953, 27-28) "రఘురామ వీరవరుడు పృథివి జాతాపహరణంబు విన్నచోటు శ్రుతిగిరి పురంబునాడి" అని జాషువాకవి స్వగ్రామమైన వినుకొండను ఆత్మకథలో పేర్కొనడం లోక నిరుక్తికి దృష్టాంతం.

3.7.4 కడప గ్రామనామాలలో గ్రంథస్థమైన లోకనిరుక్తులు వందవరకూ ఉన్నాయి. మెకంజీ కైఫీయతులనుండి ఇతర గ్రంథాలనుండి. పర్యటనలలోను సేకరించిన లోకనిరుక్తులు విషయసూచిలో ఆయా గ్రామాల వ్యుత్పత్తి పరిశీలనతో ఒక భాగంగా వివరించడమైంది. ఈ లోక నిరుక్తులను రెండు రకాలుగా వర్గీకరించ వచ్చు.

1. ప్రజాసామాన్య నిరుక్తులు (Popular Etymology)
2. పండితలోక నిరుక్తులు (Learned folk-etymology)[1]

3.7.4.1 <u>ప్రజాసామాన్య నిరుక్తులు</u> : సామాన్య ప్రజల కృతక ప్రామాణిక రూపాల నుంచి ఏర్పడినవీ, శాబ్దికరూపాన్ని మార్చకుండా నిరుక్తి చెప్పినవీ ఈ వర్గంలో చేరుతాయి,

(అ) <u>కృతక ప్రామాణికాల లోకనిరుక్తి</u> :

ఇల్లూరును విల్లూరుగా పలకడం వల్ల వచ్చిన లోకనిరుక్తి (చూ. అరో. ఇల్లూరు). ఈటెంవారిపురంను ఈటెవాల్పూరుగా చేయడంవల్ల పుట్టిన లోక నిరుక్తి (చూ. అరో. ఈటిమార్పురం)

1. Learned Folk-Etymology అన్న పదాన్ని కల్పించిన వారు Eric Partridge (వివరాలకు చూ. Partridge, 40-46).

(ఆ) శాబ్దిక రూపాన్ని మార్చకుండా చెప్పిన లోక విరుక్తులు :

ఉదా : చూ. ఆరో. పెద్దకొామెర్ల, రోళ్ళమడుగు, పోలి మొదలైనవి.
ఈ విధమైన ప్రజాసామాన్య విరుక్తులలో స్థానికమైన ఒక ఐతిహ్యం (Local legendry) ప్రాధాన్యం వహించినట్లు తెలుస్తుంది.

8.7.4.2 పండితలోక విరుక్తులు :

మతవాఙ్మయానికి చెందిన ఒక ఐతిహాసిక గాధను ధృవపరిచే ఉద్దేశ్యంతో, ఆ ఐతిహాసిక గాధకు అనుగుణంగా గ్రామనామ శాబ్దికరూపాన్ని మార్చిగానీ, మార్చకుండా గానీ కల్పించిన లోక విరుక్తులివి: ''జనని సంస్కృతంబు సకల భాషలకును'' అని నమ్మిన సంస్కృత భాషాభిమానులూ, పురాణ ప్రియులూ ఈవిధమైన లోక విరుక్తికి కారకులు. గ్రామనామాలను సంస్కృతీకరించడం కూడా ఇట్టి పండితుల పనే. (చూ. సంస్కృతీకరణం 9.3.9).

(అ) శాబ్దిక రూపం మార్చి చెప్పిన లోక విరుక్తులు :

ఉదా : అత్తిరాలను, హత్యరాలగా మార్చి పరశురాముడి మాతృహత్యా నేర కథతో సంబంధాన్ని కల్పించడం (చూ. ఆరో. అత్తిరాల).
కోగటానికి కణ్వాశ్రమంలోని శకుంతలకు, శకుంత పక్షులకు ముడి పెట్టడం (చూ. ఆరో. కోగటం).

నంబటూరులో చ్యవనాశ్రమాన్ని సృష్టించి దాన్ని చ్యవటూరుగా మార్చి లోక విరుక్తి చెప్పడం (చూ. ఆరో. నంబటూరు).

(ఆ) శాబ్దిక రూపం మార్చకుండా చెప్పిన లోక విరుక్తులు :

ఉదా : నందలూరు, నందిమండలం.

పండితలోక విరుక్తిలో విచిత్రమైన వైరుధ్యం కూడా కన్పిస్తూ ఉంటుంది.

ఉదా : నందిమండలానికీ, వోట్లదుర్తికీ గల లోక విరుక్తులు. నంది మండలంలోనూ కుందేళ్ళు కుక్కలపై తిరగబడినాయి. వోట్ల దుర్తిలోనూ తిరగబడినాయి. (చూ. ఆరో. నంది మండలం, వోట్లదుర్తి). ఆనెగొందిలో ఆ విధంగా కుందేళ్ళు కుక్కలపై తిరగబడగా విద్యారణ్యస్వామి ఆ ప్రదేశంలో రాజ్యాన్ని స్థాపించమని హరిహర బుక్కరాయలకు చెప్పడం గమనిస్తే ఒక కథను

ధృవపరచడానికి పండితులు చేసిన ప్రయత్నం అర్థ మవుతుంది. అదేవిధంగా అంతో యింతో తెలిపిన చరిత్రను చెప్పే సందర్భంలో కూడా ఏ సంబంధమూ లేని పురాణ విషయాలను జోడించడం కూడా చూడవచ్చు. (చూ. ఆరో. నందలూరు)

8.7.5 కడప గ్రామనామాలలోని లోకనిరుక్తులు ప్రత్యేక పరిశీలనార్హాలు అని కూడా చెప్పవచ్చు. అవి జానపద వాఙ్మయ పరిశీలనలో ఉపయోగిస్తాయి. ఈ లోకనిరుక్తుల వల్ల ప్రజల, పండితుల విశ్వాసాలూ, కల్పనాశక్తి, జానపద చాపల్యమూ తెలుస్తాయి. అయితే శాసన సాక్ష్యాలు లభించని చోట్లా, వ్యుత్పత్తి రీత్యా క్లిష్టమైన నామబంధాలున్న సందర్భంలోనూ ఈ లోకనిరుక్తులే విస్తలైన నిరుక్తులని భ్రమపడే ప్రమాదముంది. నామవిజ్ఞానంలో లోకనిరుక్తుల్ని యథాతథంగా గ్రహించడం ప్రమాదకరం. వాటి పరిశీలనకు విచక్షణ అవసరం:

"Folk-etymology is a branch of folk-lore and legitimate subject for study, though its use in onomastics proper should be largely iconoclastic" (Utley, 1963, 154).

అధ్యాయం - 9

కడపగ్రామనామాలు: నైసర్గిక, సాంస్కృతిక, చారిత్రకాది విశేషాలు

9.1 గ్రామనామ పరిశీలన కేవలం భాషా చరిత్రకు సంబంధించినదే కాదు, సాంఘిక చరిత్రకూ, సామాజిక విజ్ఞానానికీ ఉపకరించే విజ్ఞాన మిది. గ్రామనామ పరిశీలన వల్ల భాషా విశేషాలే గాక, భాషేతరమైన సామాజిక విశేషాలు— నైసర్గిక, సాంస్కృతిక, చారిత్రకాది విశేషాలు — కూడా అనేకం వ్యక్తమవు తాయి. కడపజిల్లా గ్రామనామాలనుబట్టి వ్యక్తమయ్యే నైసర్గికాది భాషేతర విశేషాలను ఈ అధ్యాయంలో స్థూలంగా చర్చించడమైంది.

9.2 నైసర్గిక విశేషాలు :

కడప గ్రామనామాల్లో నైసర్గిక నామసూచకాలైన గ్రామాల పరిశీలనవల్ల కడప మండల నైసర్గిక స్వరూపం కొంత తెలుస్తుంది.

(అ) జీవనదులు కడపజిల్లాలో నేడు లేవు. ఒకప్పటి జీవనది అయిన పెన్న, దాని ప్రధాన ఉపనదులు చిత్రావతి, కుందేరు (కుముద్వతి), పాపాఘ్ని, సగిలేరు, చెయ్యేరు (బాహుదా), పించా, మాండవి; మరెన్నో వంకలు, వాగులు, కాల్వలు, తటాకాలు కడపజిల్లాలో ఉన్నాయి. జలసూచక గ్రామాలు, జలసూచక గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు కడప మండలం లోని జలాధారాలను వ్యక్తపరుస్తాయి:

ఉదా : గంగపేరూరు, పెన్నపేరూరు, పొడదుర్తి, వెలుదుర్తి, వెనకయ్య కాల్వ, రోళ్ళమడుగు, రావులకొల్లు మొదలయినవి. జలసూచక గ్రామ నామ ద్వితీయావయవాలు 17. అవి; -ఏరు, -కాలవ, కాల్వ,- కుంట ~ గుంట, ~ గుంట్ల, -కొలను, ~ కొల్లు, -గుండం, -చెరువు, ~ చెర్ల, -దుర్తి గుత్తి, -దెన, -నూతల, -పాయ ~ వాయి, -బావి; మడ, -మడుగు ~ మడక, -రాల, -వంక, -వాగు, -సముద్రం.

(ఆ) ఏజెన్సీ ప్రాంతాన్ని విడిస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కడప అత్యధిక పర్వత ప్రాంతంగల జిల్లా. ఈ జిల్లాలో ఎర్రమల, నల్లమల, లంకమలల

వరుసలూ, పాలకొండ, ఖానుకోట, మల్లేల కొండలు, కోకిలేటి కనుమ కొండలూ, బిద్వేలికొండలూ; రాయచోటి తాలూకాలోని పెక్కు చిల్లర కొండలూ, గుట్టలూ ఉన్నాయి. (వివిధ తాలూకాలకు చెందిన పర్వత స్థల నామాల వివరాలకు చూ. APDGC, P. 11-21.) ఈ జిల్లాలో 1,180,198 ఎకరాల అటవీ ప్రాంతం ఉంది. కడపజిల్లా వైశాల్యంలో ఇది 30 శాతం ఆక్రమిస్తుంది, (Ibid, 32). శిలా, పర్వత అటవీ ఉన్నత భూసూచకాలైన గ్రామనామాలు, గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు కడప మండలంలోని శిలా పర్వత అటవీ ఉన్నత భూస్థితులను వ్యక్తపరుస్తాయి:

ఉదా : కల్లూరు, కలమళ్ళ, కొండూరు, గండికోట, బోటిమీదపల్లె, మిట్టమీద పల్లె, అడవిపల్లె, వనిపెంట, కనుమలోపల్లె, కానపల్లె, సానిపాయ మొదలైనవి. శిలాసూచక గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు 3. అవి కల్లు, -గుండ్ల, -బండ. పర్వతసూచకానుబంధాలు 9. అవి : -ఏనె, -కిరి, ~ గిరి, -కొండ, గండ్ల, -గొంది, -దిన్నె, -మల, ~ మెల, ~ మెళ్ళ, మిట్ట, -పాని, ఉన్నత భూసూచి ద్వితీయవయవాలు 2, అవి -కట్ట, ~ కట్ల, -గట్టు.

(ఇ) కడప మండలంలోని భూస్థితిని సూచించే ఊర్లు.

ఉదా : ఉప్పులపాడు, గరుగుపల్లె, చౌటపల్లె, సున్నపురాళ్ళపల్లె మొదలైనవి.

(ఈ) చెట్లూ చేమలూ (Flora) :

వృక్ష సస్య సూచకాలైన 181 కడప గ్రామాల పరిశీలనను బట్టి ఈ కింది 57 చెట్ల చేమల రకాలు కడప మండలంలో ఉన్నాయని తెలుస్తుంది. అవి :

ఆత్తి-	ఆత్తిరాల
అనుము-	హనుమనగుత్తి
అల్లి -	అలిదెన
ఇప్ప-	ఇప్పట్ల, ఇప్పపెంట
ఈదు-	ఈదులపల్లె, ఈదుళ్ళపల్లె
ఊడవ-	ఊడవగండ్ల
ఏపె-	ఏప్పిరాల, ఎపిలమిట్ట, ఏపిలవంకపల్లె
ఒడిశ-	ఒడిశలగొంది
కనుము-	కమపత్రి

కలే- కలికిరి

గానుగ- గానుగపెంట

గార- గారాలమడుగు

గురిగింజ- గురిగింజకుంట

గొట్టి- గొట్లమిట్ట

గోనుమాకు- గోనుమాకులపల్లె

చంద్ర- చంద్రపల్లి (3 ఆరోపాలు), చండ్లూరు, సన్నుపల్లె

చాగ- చాగలేరు, చాగలగుట్టపల్లె

చింత- చింతకుంట, చింతలచెలక, చింతకొమ్మదిన్నె

చిగర- చిరిగెపల్లె

చిటిమిడి- చిటిమిటిచింతల

జంబు- జమ్ములమడుగు

జాల- జాలప_ర్తి

జిల్లెడు- జిల్లేళ్ళ (2 ఆరోపాలు), జిల్లేళ్ళమడక

జావ్వి- జువ్వలపల్లె

జెముడు- చెముడూరు, చెముళ్ళపల్లె

టెంకాయచెట్టు- టెంకాయచెట్లపల్లె

తంగేడు- తంగేడుపల్లె (2 ఆరోపాలు)

తక్కలి- తక్కలపల్లె

తాటి- తాటిమాకులపల్లె (2 ఆరోపాలు); తాడికొల్ల; తాళ్లపత్రి; తాళ్లపాక, తాళ్లప్రొద్దుటూరు

తుమ్మ- తుమ్మకొండ; తుమ్మలఅగ్రహారం; తుమ్మలపల్లె; తుమ్మలూరు

తూడు- తూడూరు

తొగరు- తొగరుపల్లె (2 ఆరోపాలు)

దిరస- దిరసపంచ

దొండ- దొండపాడు; దొండ్లవాగు

నానబాలు- నానబాలపల్లె

నువ్వు- నూలివీడు

నేరేడు- నేరేళ్లవంక

పాల-	పాలగిరి
పూతి-	పూతికుంట
పొట్ల-	పోట్లదుర్తి
పొన్న-	పొన్నతోట
బండారు-	బండారువల్లె
బూరగ-	బూరగమానిపల్లె
మద్ది-	మద్దిమడుగు; మద్దిరాల; మద్దుల పాయ; మద్దూరు; మద్దులేటిగడ్డ
మర్రి-	మర్రిపల్లె, మర్రిమాకులపల్లె (2 ఆరోపాలు), మర్ల బయలు
మల్లె-	మల్లెమడుగు
మేడి-	మేడిదిన్నె, పొట్టిమేడిపల్లె
మొగిలి-	మైలపల్లె, మైలవరం, మొయిళ్లకాల్వ
మొయిలి-	మొయిళ్ల చెరువు
రాగి, ~ రావి-	రాగికుంట, రాగిమాకులపల్లె, రాగిమానువల్లె, రాగి మానుబిడం, రావులకొలను, రావులకొల్లు, రావులపల్లె
రేగు-	రేకలకుంట (2 ఆరోపాలు)
కాకిరేణి-	కాకిరేణిపల్లె
వద్ది-	వద్దిరాల
వావిలి-/	నున్నవావిళ్లపల్లె, వాయిలచెట్లపల్లె
~వాయిలి-	వాయిళ్లనుగాలిబిడం
వెదురు-	వెదురూరు
వెలగ-	వెలగచెర్ల
వేము-	వేంపల్లె, వేపరాల, వేమగుంట, వేమలూరు, వేముల
సారమాను-	సారమానిపాడు
సుంకేసుల-	సుంకేసుల (2 ఆరోపాలు)
సోమిమాకు-	సోమిమాకులపల్లె

గ్రామనామ ద్వితీయావయవాల్లోని చెట్ల పేర్లు 213. అవి: -అపి ~ఏపె, -చింతల, -జాల, -జువ్వి, -వటం, -తాడు, -నెల్లి, -మద్ది, -మర్రి, -రావి, -వెలగ,

వేముల, -సుంకేసుల. తోట అనుబంధసహిత గ్రామనామం పొన్నతోట వన సంపదను వ్యక్తం చేస్తుంది.

(ఎ) జంతువులు; పక్షులు; సరీసృపాలు ;

కడపజిల్లాలో అటవీప్రాంతం మొత్తం వైశాల్యంలో 30 శాతం ఉన్నా వర్షాభావంవల్ల, మనుషులవల్లా అటవీ సంపద చాలా క్షీణించింది. ఈనాడు కడప జిల్లాలో దట్టమైన అడవులు కన్పించవు. కాని ఒకప్పుడు ఇది సాంద్రారణ్య ప్రాంతం.

"In the second half of the 17th century, the forests were rich enough to sustain even wild elephants (APDGC, 32).

1653 లో ఈ ప్రాంతంలో విహరించిన ఫ్రెంచి యాత్రికుడు ట్రావెర్నియర్ (Travernier) యాత్రానుభవాలను పురస్కరించుకొని, ఆ రోజుల్లో 'ఏనుగులు' ఉండేవని అభిప్రాయపడవచ్చు. (Ibid. 42). ఈ విషయాన్ని వ్యక్తం చేసే గ్రామం అనిమెల. కడపజిల్లా గ్రామనామాల్లోని ప్రాణివాచకాలు 15. అవి :

అలవ-	అలవలపాడు
ఎద్దు-	ఎద్దులఏనె
ఎనుము-	ఎనుముల చింతల
ఏనుగు-	అనిమెల
కాకి-	కాకులవరం
కొంగ-	కొంగలవీడు
కోతి-	కోతులగుట్టపల్లె
గద్ద-	గద్దలరేవుపల్లె
చీమ-	చీమలపెంట
తేలు-	తేళ్లూరు; తేళ్లపాడు
తొండ-	తొండలదిన్నె
దువ్వ-	దువ్వూరు
నక్క-	నక్కల మొరం
నెమలి-	నెమళ్లగొంది; నెమళ్లదిన్నె
పంది-	పందికుంట; పందివీడు

పాము- పాములూరు
మిడత- మిడతూరు

9.3 సామాజిక నాగరికత - సంస్కృతి :

కడపజిల్లాలోని గణ, కుల, జాతి, మతసూచకాలైన గ్రామాలు భారతదేశ సామాజిక చరిత్రలో సర్వత్రా కన్పించే ఆయా వ్యవస్థల స్వరూపాన్ని చాటుతాయి :

9.3.1 గణవ్యవస్థ :

కడప జిల్లాలో గణ వ్యవస్థను వ్యక్తం చేసే గణ సూచక గ్రామాలు కొన్ని కన్పిస్తాయి. అవి, ఎరికలబిడం, ఎరికల బిడారు; కురవపల్లె (12 అరోపాలు); కొరివివాండ్లపల్లె; సుగాలి తాండ (11 అరోపాలు): సుగాలిపల్లె, సుగాలిబిడికి (3 అరోపాలు), ఎరుకుల, కురవ తమిళమాండలికం పర్వతగణాలు (Hill tribes). 'ఎరుకల' వ్యవహర్తలైన ఎరుకలు 1961జనాభా లెక్కల ప్రకారం 3,069 మంది కడప జిల్లాలో ఉన్నారు. రాజస్థానీ లేదా పశ్చిమ హిందుస్థానీ మాండలికాన్ని మాట్లాడే సుగాలీలు రాయచోటి తాలూకాలో ఉన్నారు. 1961 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 'లంబాడీ' భాషా వ్యవహర్తలు ఈ జిల్లాలో 5,393 మంది గ్రామనామ ద్వితీయావయవం -తాండ సైతం కడప జిల్లా సుగాలీ స్థావరాలను వ్యక్తం చేస్తోంది.

9.3.2 వర్ణవ్యవస్థ కులవ్యవస్థ:

1961 జనాభా లెక్కల ప్రకారం కడప జిల్లాలో వివిధ కులాలకు చెందిన 1,09,388 మంది హిందువు లున్నారు. హిందూమత శాఖలైన శైవ వైష్ణవ భేదాలకు చెందిన కులాలతో కూడుకొని కడపజిల్లాలో చాలా కులాలు కన్పిస్తాయి. భారతదేశంలో సర్వత్రా కన్పించే కులవ్యవస్థకు కడప ఒక అపవాదం కాదు.

"Cuddapah district is no exception to the others in peninsular India in the matter of caste pattern. About twenty five of the local castes account for ninety-five per cent of the Hindus in the district. But five among them, namely,

the Kapus, Balijas, Gollas, Malas and Madigas claim about sixty per cent of the total number involved. The caste returning more than a 100 persons from this district at the 1901, 1911 and 1921 census include the Balija, Banda (Mondikulam), Besta, Bhatraju, Bogam, Bondili, Brahmin, Chenchu, Dasari, Devanga, Dommara, Gandla (Telikula), Golla, Idiga, Jangam, Janappan, Jogi, Kamma, Kamsala, Kapu, Kshatriya, Kummara, Kuruvan, Kuruba, Lambadi, Lingayat, Madiga, Mala, Mangala, Maratha, Medara, Mochi (Mucchi), Muttaracha, Odde, Patra, Pichchigunta, Rajput, Rangaraju, Sālē, Sathani, Tamballa, Togata, Tsakala, Uppara, Vaisya, Velama, Yanadi, and Yerukula. A distinct feature of the Caste pattern prevailing in this district is that there is strikingly heavier proportion of Kapus (Reddis) and Balijas—among the major groups and of Togatas, Patras and Picchiguntas among the others (APDGC 148-149),

జిల్లా గెజిటీర్లో ఉల్లేఖింపబడిన అంశాలను గ్రామనామాలు సహితం వ్యక్తం చేస్తాయి.[1] కడప గ్రామనామాల్లో కన్పించే కులాల పేర్లు 48. అవి :

ఆసాది-	ఆసాదివాండ్లపల్లె (6 ఆరోపాలు)
ఈడిగ-	ఈడిగపల్లె (17 ఆరోపాలు)
ఉప్పర-	ఉప్పరపల్లె (18 ఆరోపాలు)
ఏకరి-	ఏకర్ల పాలెం
ఒడ్డె-	ఒడ్డింద్లు, ఒడ్డింద్లమిట్ట (2 ఆరోపాలు), ఒడ్డె అగ్రహారం, ఒడ్డెపల్లె (57 ఆరోపాలు), ఒడ్డెపాలెం (2 ఆరోపాలు), ఒడ్డెవాండ్లపల్లె, ఒడ్డెవారిపల్లె.
కంసల-	కంసలపల్లె, కంసలవాండ్లపల్లె, కంసలవారిపల్లె.
(వర్గా. వడ్ల)-	వడ్లవాండ్లపల్లె (2 ఆరోపాలు).
కమ్మ-	కమ్మగుట్టపల్లె, కమ్మపల్లె (10 ఆరోపాలు), కమ్మపాలెం, కమ్మవారిపల్లె (8 ఆరోపాలు), కమ్మవారి బ్రాహ్మణ పల్లె.

1. గ్రామనామపరంగా మాల, మాదిగ కులాల వారు నివసించే పహప్రాధికమైన వాడలను ఈ పరిశీలనలో చేర్చలేదు—గ్రామనామపరంగా వాటికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి లేదు కాబట్టి.

(పర్యా. నాయుళ్ళు)	నాయునిఎఱ్ఱప్పపల్లె. నాయునిపల్లె (2 ఆరోపాలు). నాయునివాండ్లపల్లె, నాయునివారిపల్లె (10 ఆరోపాలు). నాయునివారిసుగాలితొండ.
కాపు-	కాంబల్లె (2 ఆరోపాలు). కాపుపల్లె (2 ఆరోపాలు).
(పర్యా. రెడ్లు)	రెడ్డికొట్టాల, రెడ్డిగారిపల్లె (8 ఆరోపాలు). రెడ్డినగరం. రెడ్డిపల్లె (5 ఆరోపాలు). రెడ్డిపల్లెపేట. రెడ్డిమల్లివాండ్లపల్లె. రెడ్డివారిపల్లె (30 ఆరోపాలు). రెడ్లశాఖాభేదం కొడిదె ఒక గ్రామనామంలో ఉంది ; కొడిదెపల్లె.
కుమ్మర-	కుమ్మరపల్లె (23 ఆరోపాలు). కుమ్మరరావులపల్లె. కుమ్మరవాండ్లపల్లె. కుమ్మరవానిపల్లె. కుమ్మరవారిపల్లె (3 ఆరోపాలు).
కోమటి-	కోమటికుంట, కోమటిపల్లె, కోమటిపేట, కోమన్నూతల
(పర్యా. సెట్లు)	సెట్టిగుంట, సెట్టిపల్లె, సెట్టివాండ్లపల్లె (2 ఆరోపాలు), సెట్టివారిపల్లె (4 ఆరోపాలు).
గాండ్ల-	గాండ్లతిమ్మాయపల్లె, గాండ్లపల్లె (7 ఆరోపాలు). గాండ్లవాండ్లపల్లె, గాండ్లవారిపల్లె.
(పర్యా. తెలగ)	తెలగాపురం.
తెలికి	తెలికి.
గాజుల-	గాజులపల్లె (2 ఆరోపాలు) గాజులపేట (2 ఆరోపాలు)
గూడ-	గూడావాండ్లపల్లె.
గొరగ-	గొరిగెనూరు
గొల్ల-	గొల్లఓబాయపల్లె (33 ఆరోపాలు). గొల్లబాలసానివాండ్లపల్లె. గొల్లలఉప్పలపాడు, గొల్లలగూడూరు. గొల్లవాండ్లపల్లె (2 ఆరోపాలు). గొల్లవారిపల్లె (2 ఆరోపాలు).
(పర్యా. యాదవ)	యాదవకుంట, యాదవరాజపల్లె, యాదవాపురం (2 ఆరోపాలు)
(పర్యా. వ్రేడు)	రేపల్లె (4 ఆరోపాలు)
గౌడు	గౌనివాండ్లపల్లె

చాకల- చాకలపల్లె, చాకలవాండ్లపల్లె, చాకిబండ

జంగం- జంగంపల్లె (8 ఆరోపాలు), జంగాలపల్లె (4 ఆరోపాలు)

జోగి- జోగాపురం

తంబళ్ల- తంబళ్లగొంది, తంబళ్లవారిపల్లె

తొగట- తొగటపల్లె (8 ఆరోపాలు)

దాసరి- దాసరిపల్లె (3 ఆరోపాలు), దాసరివాండ్లపల్లె

దూదేకుల- దూదేకులపల్లె (4 ఆరోపాలు), దూదేకులపాలెం

దొమ్మర- దొమ్మరనంద్యాల

మేదర- మేదరపల్లె

,, వేదర- వేదరపేట

పంబల- పంబలపల్లె

పిచ్చిగుంట్ల- పిచ్చిగుంట్ల (6 ఆరోపాలు), పిచ్చిగుంట్లవాండ్లపల్లె

పూసల- పూసలకొట్టాలు

పైడి- పైడిపాలెం

బలిజ- బలిజపల్లె (17 ఆరోపాలు)

బింగి- బింగివాండ్లపల్లె

బెస్త- బెస్తపల్లె (10 ఆరోపాలు), బెస్తవారిపల్లె, బెస్తవేముల

బేరి- బేరిపల్లె (3 ఆరోపాలు)

బైనేని- బైనేనివాండ్లపల్లె

బొందిలి- బొందలకుంట, బొందిల్లపల్లె

బోగం- బోగంపల్లె

బోయ- బోయపల్లె (5 ఆరోపాలు) బోయిళ్లవారిపల్లె, బోళ్ల గొందిచెరువు.

బ్రాహ్మణ- బ్రాహ్మణ ఎర్రగుడి, బ్రాహ్మణపల్లె (5 ఆరోపాలు)

(పర్యా. అయ్యవార్లు)- అయ్యవారికంబాలదిన్నె, అయ్యవారిపల్లె (8 ఆరోపాలు), అమ్మగారిపల్లె, అమ్మయగారిపల్లె (2 ఆరోపాలు)- [బ్రాహ్మణ స్త్రీ సూచనలైన వీటిని కూడా కులసూచి కిందనే చేర్చడమైంది.]

భట్రాజులు- భట్టువారిపల్లె, భట్రాజులపల్లె, బొట్లచెరువు, బొట్ల చెరువు, బట్లఒంటిపల్లె

మంగల-	మంగలపల్లె (8 ఆరోపాలు), మంగలవాండ్లపల్లె, మంగలివారిగరుగుకొండ
మరాటి-	మరాటిపల్లె (2 ఆరోపాలు)
ముత్తరాచ-	ముత్తరాచపల్లె (3 ఆరోపాలు)
మొండి-	మొండిండ్లు
రాచ- (పర్యా. క్షత్రియ)	రాచగొల్లపల్లె, రాచపల్లె (21 ఆరోపాలు) రాచపాలెం రాచవారిపల్లె (2 ఆరోపాలు) రాజుకుంట, రాజుపల్లె (2 ఆరోపాలు) రాజుపాలెం (12 ఆరోపాలు) రాజుపేట (2 ఆరోపాలు), రాజువారిపల్లె (2 ఆరోపాలు) రాజువారిపేట
వెలం-	వెలమవారిపల్లె (2 ఆరోపాలు)
సాతాని-	సాతానిపల్లె
సాతు-	సాతపల్లె
సాలె-	సాలెవారిఉప్పలపాడు
సింగం-	సింగంవాండ్లపల్లె.

కులాల పేర్లున్న నామబంధాలుండే గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలపై విశేషణ సూచకాలు చేరిన మరికొన్ని గ్రామనామాలను ఇందులో చేర్చలేదు. ఎగువ ఒడ్డెపల్లె, దిగువ బ్రాహ్మణపల్లె, దిగువ బలిజపల్లె మొదలైనవి.

కడప గ్రామనామాల ప్రథమావయవాల్లో కన్పించే హిందూ వ్యక్తినామాల కుల సూచకానుబంధాలు (Caste markers) కొన్ని ఉన్నాయి. అవి :- నాయుడు, -భట్టు, -రాజు, -రావు, -రెడ్డి, -శాస్త్రి, సెట్టి -సోమయాజి .... వీటిని బట్టి కూడా కులాల వ్యాప్తి కొంత తెలుస్తుంది. కులసూచకానుబంధాలు కల వ్యక్తి నామాలతో ఏర్పడ్డ గ్రామాలు : -రెడ్డి 212, -రాజు 91, -రాయుడు 17, -రావు 3, -నాయుడు, ల-నేడు 7, -నాయక 1, -సెట్టి 11, -శాస్త్రి 1. రాజం పేట తాలూకాలోని రాజంపేట, మందపేట, మంగబాంబాసముద్రం మొదలైన గ్రామనామాలనుబట్టి మట్లరాజుల కాలంలోని పేర్లలో (1572-1807) రాణులు ప్రాధాన్యం వహించినట్లు అభిప్రాయ పడవచ్చు. (చూ. 9 3.8)

9.3.3 జాతి

భారతదేశంలోని జాతి వ్యవస్థ సంకీర్ణమైంది. ఆ సంకీర్ణత కడప గ్రామాల్లో కూడా వ్యక్త మవుతుంది. కడప గ్రామనామాల్లో కన్పించే జాతుల పేర్లు కీ,

అవి: అరవ, అరె, అరవలు తమిళ జాతి, అరెలు మహారాష్ట్రులు — ఈ రెండు జాతుల వారూ హిందూ మతస్థులు. కడప మండలంలో వీరి పేర్లతో ఏర్పడ్డ గ్రామాలు 4. అవి; అరవపల్లె (2 అరోపాలు), ఏరువపాలెం, అర వీడు, సగోత్రభాషను మాట్లాడే అరవజాతితో కడప మండలానికి సంపర్కం ఎపుడు కలిగిందో నిరూపించడం కష్టం కాని. 11-12 శతాబ్దులకు చెందిన చోళ దాన శాసనాలు రాజంపేట తాలూకాలో కన్పిస్తాయి. అదే కాలానికి చెందిన వైష్ణవ మత ప్రభావం కూడా తమిళదేశం నుంచే కడపకు ప్రసరించినట్లు అభిప్రాయ పడవచ్చు. చూ. మతం. 18-వ శతాబ్దిలో మరాటీ దండయాత్రలతో కడపకు మహారాష్ట్రుల సంపర్కం అధికంగా కలిగిందని చెప్పవచ్చు. మరాటీల ప్రభావం ఈ కింది గ్రామనామాల్లోనూ, వ్యక్తినామాల్లోనూ. వ్యక్త మవుతుంది.

గ్రామ నామాలు :

మరాటిపల్లె, సురభి, దళవాయిపల్లె, చావడిపల్లె.

వ్యక్తినామాలు.

అప్పాజీ-	అప్పాజీపేట
ఆదిత్యరాం-	ఆదిత్యరాంపల్లె
ఏకో (జీ)	ఏకోపల్లె, కొత్త ఏకోపల్లె
గోవిందరావు-	గోవిందరావుపల్లె
జమ్మారావుబాయి-	జమ్మారావుబాయిపేట
నరసోజీ-	నరసోజీకొట్టాలు
మణేరాం-	మణేరాంపల్లె
బిందురావు-	బిందురావుపల్లె
రాయలవంతులు-	రాయలవంతులపల్లె
హీరోజి-	హీరోజి పురం.

1961 జనాభా లెక్కల ప్రకారం మరాటీ భాషావ్యవహర్తలు కడపజిల్లాలో 2,833 మందిఉన్నారు. కడప మండలానికి ఇస్లాంమత సంపర్కం 14-వ శతాబ్దిలో

జరిగినట్లు ఆధారాలున్నాయి. (APDGC, 143). అప్పటినుంచీ మతవ్యాప్తి జాతివ్యాప్తికీ, భాషావ్యాప్తికీ దోహదకారి అయింది. కుతుబ్‌షాహీ, మొగల్, మయానా, అసఫ్‌జాహీ, హైదర్ అలీ, టిప్పు సుల్తాను ప్రభువుల పరిపాలనా కాలాల్లో, ఇస్లాం మతం జాతులవ్యాప్తి, ఉర్దూభాషా వ్యాప్తం జరిగినాయి. (కడప జిల్లా మహమ్మదీయ రాజ్య స్థాపన వివరాలకు చూ. Ibid 100-113) 1961 జనాభా లెక్కల ప్రకారం కడప జిల్లాలో మహమ్మదీయులు 1,87,945 మంది ఉన్నారు.—వీరు షియా, సున్నీ, వహాబ్ శాఖలకు చెందిన వాళ్ళు.

మహమ్మదీయుల ప్రభావం ఈ కింది గ్రామనామాలు, వ్యక్తినామాలు వ్యక్త పరుస్తాయి. కడప జిల్లాలో ఇస్లాం మతసూచక గ్రామాలు 20. అవి తురక పల్లె (20 ఆరోపాలు). గ్రామ నామాల్లోని మహమ్మదీయ వ్యక్తి నామాలు 38. అవి.

అబ్బాసాహెబ్-	అబ్బాసాహెబ్‌పేట
అమీనా-	అమీనాబాదు
ఆదంఖాన్-	ఆదంఖాన్‌పల్లె
ఆలంఖాన్-	ఆలంఖాన్‌పల్లె
ఇబ్రహీం-	ఇబ్రహీంపురం, ఇబ్రహీంపేట
కుల్లాయి-	కుల్లాయిపల్లె
ఖాజీ-	ఖాజీపల్లె, ఖాజీపేట
ఖాదర్‌ఖాన్-	ఖాదరఖాన్‌కొట్టాలు
ఖాదర్-	ఖాదర్‌పల్లె
గోసాసాహెబ్-	గోసాసాహెబ్‌కొట్టాలు
జమాల్-	జమాలుపల్లె
జాఫర్ సాహెబ్	జాఫర్‌సాహెబ్‌పల్లె
దాయంఖాన్-	దాయంఖాన్‌పల్లె
దౌలత్-	దౌలతాబాదు
నజర్‌బేగ్-	నజర్‌బేగ్‌పల్లె
నేక్‌నాం-	నేకనాంపేట, నేకనాపురం
పాపాసాహెబ్-	పాపాసాహెబ్ పేట
పీర్‌సాహెబ్-	పీరుసాహెబ్‌పల్లె

ఐరంఖాన్- ఐరంఖాన్‌పల్లె
బాకర్- బాకరాపురం (2 ఆరోపాలు), బాకరాపేట
బిస్మిల్లా- బిస్మిల్లాబాదు
బీబీసాహెబ్ బీబీసాహెబ్‌పేట
మహమ్మద్- మహమ్మద్‌గుంటపల్లె
మహమ్మద్‌ఖాయ్- మహమ్మద్‌ఖాయ్‌పల్లె
మాసా - (<మహబుబ్‌సాహెబ్) - మాసాపేట, మాసాగారిపల్లె
మీర్- మీరాపురం
మీర్జాఖాన్- మీర్జాఖాన్‌పల్లె
మొహియుద్దీన్- మొహీదీన్‌పురం
మొహియుద్దీన్ సాహెబ్ మొహిదీన్‌సాహెబ్‌పల్లె
యాకుబ్‌ఖాన్- యాకుబ్‌ఖాన్‌పల్లె
రసూల్- రసూల్‌పల్లె
రహమత్ ఖాన్- రహమత్‌ఖాన్‌పల్లె
రాజాసాహెబ్- రాజాసాహెబ్‌పేట
సయ్యద్- సైదాపురం
సయ్యద్‌మీర్- సయ్యద్‌మిర్ కొట్టాలు
సర్వర్‌ఖాన్- సరంఖాన్ పేట
సవాజ్‌ఖాన్- సవాజ్‌ఖాన్‌పల్లె
సూరత్‌ఖాన్- సూరత్‌ఖాన్‌పల్లె
హసన్- హసనాపురం
ఫకీర్‌సాహెబ్- ఫకీర్‌సాహెబ్‌పల్లె
ఫాతిమా (స్త్రీవా) ఫాతిమాపురం

తెలుగుతనాన్ని సంతరించుకొన్న మరొక రెండుపేర్లు :

మస్తానయ్య- మస్తానయ్యపేట
మీరబ్దులయ్య- మీరబ్దుల్లాయపల్లె

హిందూమతస్థుల వ్యక్తినామాలపై మహమ్మదీయమతం ప్రభావం :

కరీంరెడ్డి- కరీంరెడ్డిగారిపల్లె
పక్కీరారెడ్డి- పక్కీరారెడ్డిపల్లె

బిరుద సూచక గ్రామాలు :

నవాబు-	నవాబు పేట
ఫకీర్-	పక్కీరుపల్లె
హవల్దారు	హవల్దారుపేట
అమాని-	అమానిరామచంద్రాపురం
	అమానివిశ్వనాధపురం

పూజ్యార్థక విశేషణం కిబిలే గల గ్రామాలు మూడు. అవి : కిబిలే బొమ్మేపల్లె, కిబిలే వెంకటాపురం, కిబిలేనుగుమంచిపల్లె.

-అబాదు, -చౌకు అనే గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు కూడా కడప మండలంతో మహమ్మదీయులకు గల సంపర్కాన్ని తెలియచేస్తాయి.

ఇవన్నీ మహమ్మదీయుల వ్యాప్తివల్ల కడప గ్రామనామాల్లో ప్రవేశించిన పదాలని చెప్పవచ్చు.

9.3.4 మతం :

7-వ శతాబ్దిలో కడప ప్రాంతంలో పయనించిన హుయాన్‌సాంగ్, అనాడే కడప మండలంలో హిందూ దేవాలయాలు, సంఘారామాలు (బౌద్ధారామాలు), జైన నిర్గ్రాంతాలు ఉన్నట్లు తెలియ చేసినాడు. ముఖ్యంగా కడపజిల్లాలో బౌద్ధ, జైన మతాల ప్రభావాలను తెల్పే దృష్టాంతాలు నందలూరులోనూ, దానవుల పాడులోనూ పురాతత్వ పరిశోధకులకు లభించినాయి.

"A remarkable feature about Nandalur is the fact that it appears to have once been a Buddhist Centre of some local importance. A Buddhist site was discovered in 1913 on the summit of a hill close by lying between the town and the village Adupur or Adapur to its east. The Hillock is locally called Lanja Kanama Gutta (APDGC. 774)."

"The discovery at Danavulapadu (Jammala madugu) in 1903 by two ryots, while digging for sand, of what proved later to be an ancient basti (locality) and temple of the Jains, with a colossal statue of Tirthankara (Jain Pontiff) establishes the fact that there were Jains in this district,

at least in its north-western portions upto the tenth or eleventh centuries (Ibid, 143).

కాలక్రమంలో బౌద్ధ, జైనాలు క్షీణించి హిందూమతమే నిలిచింది. హిందూ మతశాఖలు శైవ వైష్ణవాలు 11, 12 శతాబ్దుల్లో తెలుగు దేశాన్ని ఊపినాయి. ఆయా మతాల, మతశాఖల ముద్ర కడపజిల్లా గ్రామాల మీద కూడా ఉంది. కడప గ్రామనామాల్లోని దేవతాసూచి గ్రామనామాలను, హిందూ వ్యక్తినామాలను గణిస్తే, కడపజిల్లా హిందూమత ప్రాబల్యం వెల్లడవుతుంది. గురవయ్య, జీరెడ్డి, వెంకటరెడ్డి—మొదలైన పేర్లలో హిందూ మతశాఖల ప్రభావం కూడా వ్యక్తమవుతుంది. శైవమత సూచక గ్రామాలు: గౌరిగెనూరు, జంగాలపల్లె, తంబళ్ళపల్లె, వీరబల్లె, వీరూరు, వీర్లపల్లె; వైష్ణవ మత సూచక గ్రామాలు: చియ్యపాడు, చియ్యవరం, శంఖవరం; బౌద్ధసూచక గ్రామాలు: అడపూరు, బూదవాడ బౌద్ధసూచక వ్యక్తినామం: బొజ్జయ్య, చూ. అరో. బొజ్జాయపల్లె. జైనమత సూచక గ్రామాలు, జాండ్లమొరం, దానవులపాడు, 1961 జనాభా లెక్కల ప్రకారం కడపజిల్లాలో బౌద్ధుడొక్కడు మాత్రం మిగిలినాడు, జైనులు 167 మంది ఉన్నారు. కడపజిల్లాలో ఇస్లాం మత ప్రభావానికి చూ. 9.3.3.

క్రైస్తవమతం 18-వ శతాబ్ది పూర్వార్థంలో కర్ణాటక జెస్యూట్ మిషన్ (Jesuit Mission) ద్వారా కడపజిల్లాలో ప్రవేశించింది. (APDGC. 143). 1961 జనాభా లెక్కల ప్రకారం కడపజిల్లాలో 59,991 మంది క్రైస్తవులున్నారు. క్రైస్తవమత ప్రభావం కడపజిల్లా గ్రామనామాల మీద అత్యల్పం. సంఘటన సూచి కుంపిణీపురం ఒక్కటే ఆంగ్ల పరిపాలనా ప్రభావాన్ని తెలియచేసే గ్రామనామం, క్రీ. శ. 1800 లో దత్తమండలాలకు ప్రిన్సిపల్ కలెక్టరుగా థామస్ మన్రో (Thomas Munro) నియామకంతో కడపజిల్లా బ్రిటిష్ పరిపాలన మొదలైంది. ఈ పరిపాలన ముద్ర 1807 లో వెలసిన కుంపిణీపురంలో చూడవచ్చు.

9.3.5 వాస్తు విశేషాలు:

వాస్తు, దుర్గ సూచకాలైన గ్రామనామాలు, ద్వితీయాను బంధాలు కడపజిల్లాలోని వాస్తు విశేషాలను వ్యక్తపరుస్తాయి.

ఉదా: కొట్టాలపల్లె, మిద్దెపాడు, కోటపాడు, గండికోట, ఎర్రగుంట్లకోట, దేవగుడి, ఖురుజాపల్లె.

9.3.6 దేశ విభాగసూచి నందిమండలం ఒకప్పటి రాజకీయ వ్యవస్థను చాటుతుంది.

9.3.7 సంఘటన సూచక గ్రామాలు—మందలపల్లె, వలసపల్లె, వెలిదండ్ల, చిన్న దండ్లూరు, పెద్ద దండ్లూరు. సమూహ సూచక గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు- గుంపుల, -తాండ, -దండ్ల, -బిడం, బిడారు, బిడికి కడప జిల్లాలో గణాల, కులాల వలసలను చాటుతాయి.

9.3.8 గ్రామనామాల్లో చరిత్ర :

"దేశ చరిత్ర, పాలకుల జీవితములను బట్టియే రచింపబడుట యాచారమైనది. కాని గ్రామనామధేయములను బట్టి చూచినచో పాలకులుగాకుండా జనులలో పేరు పెంపులు గలిగియుండిన మహనీయులెందరో యుండిరనియు, పాలకుల పేరులవలె అట్టి నామములు గూడ గ్రామముల పేరిట నిలిచిపోయినవనియు తెలియగలదు. పురుషులకేకాక స్త్రీలకు కూడా ఆ కీర్తి యబ్బినది (నారాయణ రావు, చిలుకూరి, 1937, 661).

కడప గ్రామనామాల ప్రథమావయవాల్లో కల్పించే వ్యక్తినామ, కుటుంబ (వంశ) నామాలను పరీక్షించినా, కొన్ని గ్రామాలకు సంబంధించిన ఐతిహాసిక, చారిత్రక విశేషాలుండే శాసన గ్రంథస్థ సాక్ష్యాలను గమనించినా, స్థానిక చరిత్రలో ఆయా వ్యక్తులు, కుటుంబాలు నెరపిన ప్రభావం కొంత అర్థమవు తుంది. గ్రామ నిర్మాణానికి శ్రీకారం చుట్టిన వ్యక్తి పేరనో, కుటుంబం పేరనో కొన్ని గ్రామాలు వెలసినాయి. కీర్త్యాపేక్షకులైన పాలకులు సప్త సంతానాల్లో "ఖిలముగాకుండునట్టి"వి కాని, తటాక గ్రామ నిర్మాణాలు చేపట్టి తమ పేర నల్లిండ్లు, అగ్రహారాలు, చతుర్వేది మంగలాలను ఆశ్రితులైన బ్రాహ్మణులకో, కవులకో, పండితులకో, స్థానిక ప్రాబల్యంగల వ్యక్తులకో దానం చేయడంవల్ల కొన్ని వ్యక్తి స్తోత్ర గ్రామాలు (Commemorative Village-names) ఏర్పడినాయి. పునర్నామకరణాలు కూడా వ్యక్తి స్తోత్ర నామాలే (చూ. 9.3.10).

కడపగ్రామాలో వ్యక్తిసూచక గ్రామాలు 1055; కుటుంబ సూచకగ్రామాలు 623 ఉన్నాయి. ఈ గ్రామాలకు సంబంధించిన స్థానిక చరిత్ర మెకంజీ కైఫీయతులవల్ల కొంత లభ్యమవుతోంది. కానీ ఈ కింది అంశాలవల్ల నిజమైన చరిత్ర తెలుసుకోవడం కష్టసాధ్యంగా ఉంది.

1. లోకవిరుక్తి ప్రభావం.

2. చరిత్ర కవసరమైన కాల వంశ విశేషాదులు ఖచ్చితంగా లేకపోవడం. ఉన్నా శాసన సాక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ఉండకపోవడం.

3. పొరపాట్లు.

గంగాదేవిపల్లె, చిన్న కుడాల, పెద్ద కుడాల, చిన్న కొమెర్ల, పెద్దకొమెర్ల లోకవిరుక్తికి ఉదాహరణలు: గంగిరెడ్డిపల్లె (అరో. 1022), గోపరాజుపల్లె, తిరుమలాయపల్లె, దేవరాయపల్లె, నారాయణరాజుపల్లె, బద్వేలు, బుక్కపట్నం, బసిరెడ్డిపల్లె (అరో. 2384). గ్రామాలను బట్టి కొన్ని వివరాలు తెలుస్తాయికానీ అవి నిర్దుష్టమైనవి కావు. పాపాసాహెబ్ పేట హలీంఖాన్ తోబుట్టువు పాపా సాహెబ్ అనే ఆయమపేరుతో వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర. ఇది పొరపాటుకు నిదర్శన. -సాహెబ్ పుంలింగ సూచకం కానీ, స్త్రీలింగసూచకం కాదు. 30-9-1806 లో వెలసిన కుంపిణీపురమొక్కటే ఖచ్చితమైన చారిత్రక వివరాలున్న గ్రామం. మట్లి వంశపురాజుల, రాణుల పేర్ల వెలసిన గ్రామనామాలకు సంబంధించిన వివరాలు కూడా అరకొరగా ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా స్థానిక చరిత్రలో పేర్కొనబడ్డ మట్లివంశపు స్త్రీల వివరాలు సంపూర్ణంగా తెలియవు. మట్లి వంశపు రాజుల, రాణుల పేర్లతో ఏర్పడిన గ్రామాలు :

అవంతరాజపురం (అరో. 65, 66), అప్పయరాజుపేట, ఆలివేలిమంగాపురం, ఎల్లంరాజుపల్లె, కిచ్చమ్మఅగ్రహారం, కీర్తిపల్లె, కోనసముద్రం, గోపమాంబాపురం, తిరువెంగళనాథపురం, మంగమాంబాపురం, పుల్లంపేట, రాజంపేట. (వివరాలకు చూ. నిఘంటువు).

ఏ రకమైన గ్రంథస్థ సాక్ష్యాలూ, శాసన సాక్ష్యాలూ లభించని గ్రామనామాల్లో వ్యక్తులు ఎప్పటి వారో, కుటుంబాలు ఎప్పటివో ఊహించడం సాధ్యంకాదు. పల్లవోలు, వల్లూరు గ్రామనామాలను బట్టి స్థూలంగా అవి పల్లవవంశం పేరుతో

ఏర్పడినాయని చెప్పవచ్చు. క్రీ. శ. 3 వ శతాబ్దినుండి 8 వ శతాబ్దివరకు కడపలో పల్లవ రాజుల పరిపాలన ఉన్నట్లు చరిత్ర (APDGC. 58 59). ఏమైనా కడప జిల్లాలో లభ్యమైన సహస్రాధిక శాసనాలు ముద్రణ నోచుకున్నపుడు, మెకంజీ కైఫీయతులలోని అసలు చరిత్ర శాసన సాక్ష్యాలకు అనుగుణంగా రూపొందించినపుడు, మెకంజీలో ఉదాహృతమైన పల్లె కట్టుకవిలెలు కూడా సేకరించినపుడు మాత్రమే నిర్దుష్టమైన చారిత్రక వివరాలు తెలుస్తాయి. కృష్ణరాయల వంశంలో సంబంధాలుండి, ఆంధ్రదేశ చరిత్రలోనూ, కడపమండల చరిత్రలోనూ ప్రముఖ పాత్ర వహించిన మట్లి పాలకుల చరిత్రనైనా విమర్శిస్తే గ్రామనామాలు కొన్ని ఎప్పుడు ఏర్పడినాయో గట్టిగా చెప్పవచ్చు. అప్పుడు మాత్రమే గ్రామ నామ పరిశోధకులు గ్రామనామాలకూ, చరిత్రకుగల సంబంధాన్ని శాస్త్రీయంగా ఋజువుపరచగలరు.

9.3.9 సంస్కృతీకరణం:

సంస్కృత భాషా ప్రభావం గ్రామనామాల విషయంలో గణనీయంగా లేక పోయినా, తగుమాత్రం ఉంది. గ్రామనామాలలోని తత్సమ, తద్భవ పదజాలం ఈ విషయాన్ని ఋజువు చేస్తుంది. సంస్కృత భాషకున్న సామాజిక ప్రభావాన్ని మరింతగా చాటే సంస్కృతీకరణ ప్రభావం కూడా దేశి నామాల విషయంలో కన్పిస్తుంది.

ఇది ఒక్క తెలుగుకుమాత్రమే సంబంధించినదే కాదు. ద్రావిడ భాషా గ్రామనామాల విషయంలో సామాన్యమైనది. ఉదా : కావేరి ఒడ్డునగల 'మయిల్-ఆడు' తురై మయూరపురంగా మార్చడం సంస్కృతీకరణ ప్రభావమే. (Sethu Pillai, 1953. 3).

తెలుగు స్థలనామాల విషయంలో సంస్కృతీకరణ ప్రభావం క్రీ. శ. 4-వ శతాబ్దినుండే కన్పిస్తుంది. ఉదాహరణకు షల్లిదేవరశర్మ క్రీ. శ. 339-340 లో రాయించిన దాన శాసనంలో ముడియూనూరును చూడా గ్రామమని సంస్కృతీకరించినారు. తెలుగు స్థలనామాలకు శాసనాల్లో కన్పించే మరి రెండు సంస్కృతీకరణ రూపాలు : కొలను - క్రీ. శ. 1115 సరసపురి, కమలాకరనగరి, నేంద్రోలు క్రీ. శ. 1213 - తామ్రపురి, తామ్రనగరి (సోమయాజి.

1968, 21) కడప గ్రామనామాల్లో సంస్కృతీకరణాలైన గ్రామనామాలు ఐదు మాత్రమే కన్పిస్తున్నాయి.

1. ఒంటిమిట్ట నామా. ఏకశిలా నగరం.
2. చెన్నూరు నామా. ఉదకశయగ్రామం
3. పులివెందుల నామా. వ్యాఘ్రపురి
4. ప్రొద్దుటూరు నామా. ప్రభాతపురి
5. వీరన్న ఘట్టుపల్లె నామా. హిరణ్యఘట్టం

శాసన సంస్కృతీకరణ రూపం ఒక్క చెన్నూరికు మాత్రమే ఉంది. మిగతా నాలుగు గ్రామాలకున్న సంస్కృతీకరణ రూపాలకు శాసన సాక్ష్యాలు లేవు. గ్రామనామాల విషయంలో సంస్కృతీకరణ ప్రభావం గ్రంథస్థ రూపాలకు మాత్రమే పరిమితమైంది. వాటికి వ్యవహార వ్యాప్తి లేదు.

9.3 10 పునర్నామకరణాలు (Re-naming)

గ్రామనామాలకు ఏర్పడే నామాంతరాలు లేదా మారుపేర్లు సాధారణంగా ఒక భాషా ప్రాంతం మీద అన్యభాషా ప్రభావాన్ని చాటుతాయి. ఒక సంస్కృతి మీద అన్య సంస్కృతి ఆధిక్యతను వెల్లడిస్తాయి. లేదా పాలక జాతి ప్రాధాన్యాన్ని నిరూపిస్తాయి. చాలా దేశాల్లో ఒకే జాతి ఉండదు ఒకే భాషను మాట్లాడే వారూ ఉండరు. భిన్నజాతుల సంపర్కమూ, భిన్న భాషల ప్రభావమూ కన్పిస్తుంది. ఇంగ్లండులో నార్మనుల లాగానో, ఐర్లండులో ఇంగ్లీషు వాళ్ల లాగానో, కొత్తగా వచ్చిన అన్యజాతీయులు లేదా అన్యభాషీయులు శక్తివంతమైన మైనారిటీ వర్గాలను ఏర్పడినపుడు వారి ప్రభావం స్థలనామాల మీద గణనీయంగా ఉండదు. కెల్టిక్ బ్రిటన్‌లో రోమన్ల ప్రభావం దాదాపు చాల తక్కువ. అన్య జాతుల లేదా అన్యభాషీయుల దాడిగానీ, వలస గానీ ముమ్మరంగా సాగినపుడు స్థలనామాలకు అధికంగా పునర్నామకరణాలు జరుగుతాయి. ఇంగ్లండులో ఇంగ్లీష్, డేన్‌లా, నార్వేజీలలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో వైకింగులూ, బ్రిటనీలో స్థిరపడిన కెల్టిక్ శరణార్థులూ ఆంగ్లస్థలనామాల మీద గణనీయమైన ప్రభావాన్ని నెరపినారు. (వివరాలకు చూ. Encyclopaedia Britannica, 1955, 989). ఆధునిక కాలంలో స్థానిక నామాలను (local names) ను పునరుద్ధరించు కొనే ప్రయత్నాలూ, ఉన్న పేర్లను మార్చకూడ

దనే అభిలాషా కన్పిస్తాయి. ఉదాహరణకు 1956 లో సోవియట్ ప్రభుత్వం గొప్పవాళ్ళ గౌరవార్థం స్థలనామాలు మార్చకూడదనే శాసనాన్ని కూడా చేసింది (Laxton Encyclopaedia, 1960, 462). తెలుగు గ్రామనామాల విషయంలో పునర్నామకరణ పరిశీలన ఆసక్తిజనకమైంది. మధ్యయుగ చరిత్ర కాలనుండే పునర్నామకరణాలు ఎక్కువగా జరిగినట్లు కన్పిస్తాయి. విభుంటు వులో వీటిని నామాంతరాలని, పర్యాయ నామాలని వ్యవహరించడ మైంది. విజయనగర ప్రభువులు తమ పేర్లకు తత్సమ గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలైన -పురం; -సముద్రం చేర్చి, అగ్రహార దానాలు చేసి ఆ దానం చేసిన ఊర్ల పేర్లు మార్చి వేసినారు.

ఉదా : కొవ్వోలు నామా. కృష్ణరాయపురం
అగడూరు నామా. వెంకటరాయ సముద్రం.

1597 లో అమీన్ ఉల్‌ముల్క్ కొండవీడును ముర్తాజానగర్‌గా, కొండపల్లిని ముస్తాఫా నగర్‌గా మార్చివేసినాడు.

దేశీయ ప్రభువుల పునర్నామకరణంలో సంస్కృత భాషా ప్రాబల్యమూ, సార్వ భౌమత్వ ప్రతిష్ఠాపనా ప్రయత్నమూ, కీర్తికాంక్ష; మహమ్మదీయ పాలకుల పునర్నామకరణంలో పాలకమన స్తత్వమూ, ఉర్దూభాషా ప్రభావమూ గమనించ దగినవి. స్వాతంత్ర్యానంతరం నాయకుల పేర్లతో పేటలు, గ్రామాలు ఏర్పడు తున్నాయి, కానీ పునర్నామకరణాలు తక్కువే. అయితే పౌరపరిపాలన ఉన్న నగరాల్లో వీధులపేర్లు తరచుగా మారడం మాత్రం జరుగుతోంది.

కడప గ్రామనామాల్లో క్రీ. శ. 1200 ప్రాంతాలనుంచే పునర్నామకరణ ప్రభావం కన్పిస్తుంది. కడప జిల్లాలో గ్రంథస్థమైన నామాంతరాలలో పైన పేర్కొన్న అంశాల ప్రభావం కింద వివరింపబడింది.

1. దేశీయ పాలకుల కీర్త్యాపేక్ష, సంస్కృతభాషా ప్రాబల్యమూ.

ఉదా : నందలూరు నామా. శ్రీ కుళోత్తుంగ చోళ చతుర్వేది మంగలం c 1200.
అబ్బవరం నామా. త్రియంబకపురం c 1400 AR 1967-68 B 64.
కొవ్వోలు నామా. కృష్ణరాయపురం c1544 AR 1939, B 338.

కొపినేపల్లె నామా. హరిహరరాయపురం c1544 AR1940-41 B 492.

బెడుమూరు నామా. నరసింహాపురం 1549 AR 37-38 B 306; నృసింహపుర అగ్రహారం మెకం. 1169-86.

ఉప్పలూరు నామా. దేవరాయ సముద్రం 1553 AR 1937-38 B 244.

మేడిదిన్నె నామా. కృష్ణరాజ సముద్రం 1555 AR 40-41; B 346.

పెనగలూరు నామా. ఎల్లమరాజు సముద్రం 1571

కోగటం నామా. శతగోపపురం మెకం. 12,29-8 (అల్లసాని పెద్దన తనకు కృష్ణరాయ లొసగిన అగ్రహారాన్ని తన గురువునకు దానం చేసినట్లుంది.)

రాయల కుటుంబంతో, రాయల పరిపాలనా వ్యవస్థతో సంబంధమున్న మట్లి రాజులు అగ్రహార దానాల్లో పునర్నామ కరణంలో రాయల సంప్రదాయాన్నే పాటించడం ఒక గమనార్హమైన విశేషం.

2, మహమ్మదీయ ప్రభువుల నామాంతరాలూ - ఉర్దూ ప్రభావం:

ఉదా : కడప నామా, నేక్‌నామాబాదు

అయ్యవారిపల్లె నామా. మహమ్మదాబాదు మెకం. 1229-68

3, మరాఠీ పాలకుల పునర్నామకరణాలు ఒకటి రెండుకు మించి లేవు.

ఉదా : ఏలూరు నామా. బాపాజీ మహాదేవపురం మెకం. 1229-21

కోగటం నామా. కమలాజీపురం మెకం. 1229-7.

4, దేశినామాలు మొరటుగా ఉన్నాయనే భావంతో తత్సమ రూపాలతో ఇటీవలి కాలంలో చేసిన పునర్నామకరణాలు.

ఉదా : గుద్దులాటపల్లె నామా. సీతారాంపురం

కటారుముటుకు నామా. శివరాంపురం

5. దేశినామాలే నామాంతరాలుగా వ్యవహారంలో ఉండడం.

ఉదా : నడింపల్లె నామా. మొలకవాండ్లపల్లె

జంగాలపల్లె నామా. నక్కలపల్లె

కడప గ్రామనామాల్లో చారిత్రక నామాంతరాలు శాసనాల్లో, కైఫీయతుల్లో తప్ప వ్యవహారంలో లేవు. దేశినామాలు మొరటుగా ఉన్నాయనే భావంతో చేసిన పునర్నామకరణాలకు రెవెన్యూ రికార్డుల్లో మాత్రం ప్రాచుర్యముంది. దీన్నిబట్టి పునర్నామకరణాలపై గ్రామనామ స్థానిక వ్యవహారబలం తెలుస్తుంది. అయా చారిత్రక పరిస్థితుల ననుసరించి జనించే అన్యభాషా నామాలకైనా, సంకీర్ణ నామాల (Hybrids) కైనా అనూచాన వ్యవహార బలంవల్ల వ్యవహార ప్రాచుర్యం ఉంటుంది. కానీ, పునర్నామకరణాలకు ఉండదనే విషయం కడప గ్రామాల నామాంతరాలు కూడా స్పష్టపరుస్తాయి.

సంచిత సమీక్ష:

ఇంతవరకు మొదటి భాగంలో ప్రతిపాదించబడిన పరిశీలనా సారాంశం: మొదటి అధ్యాయంలో గ్రామనామ పరిశీలన, తత్ప్రయోజనాన్ని గూర్చి సంగ్రహంగా వివరించడమైంది. సంజ్ఞానామ తత్త్వానికి సంబంధించిన సిద్ధాంత చర్చ తెలుగులో మృగ్యం. ఆ కారణంగా రెండవ అధ్యాయంలో సంజ్ఞానామతత్త్వాన్నీ, సంజ్ఞానామ వర్గీకరణనూ స్థూలంగా ప్రతిపాదించడమైంది.

పాశ్చాత్య భాషల్లోనూ, భారతీయ భాషల్లోనూ స్థలనామ పరిశోధనా రంగంలో ఇంతవరకు జరిగిన కృషి మూడవ అధ్యాయంలో సమీక్షింపబడింది.

తెలుగులో ఇది మొదటి సిద్ధాంతవ్యాసం కాబట్టి గ్రామనామ తత్త్వస్వరూపాన్ని, ప్రయోజనాన్ని ప్రదర్శించడానికి ఈ మూడు అధ్యాయాలలోనే విషయం ప్రధాన సమస్యతో సంబంధం లేకపోయినా, పూర్వీకరంగంగా ప్రతిపాదించబడింది.

నాల్గవ అధ్యాయంలో కడప గ్రామనామ వర్ణసమామ్నాయ పరిశీలన. ఈ అధ్యాయంలో తెలుగు వర్ణసమామ్నాయంతో కడప గ్రామనామ వర్ణాలను పోల్చి చూచినప్పుడు మహాప్రాణాలైన ఛ, థ, ఫ లకు ఏ పరిసరంలోనూ వ్యాప్తి లేదని తేలింది, ఇతర వర్ణాలకు సంబంధించిన వ్యాప్తి సోదాహరణంగానూ, పట్టికల రూపంలోనూ సూచింపబడింది.

కడప గ్రామనామాలలోని సంధి స్వరూపానికి సంబంధించిన అయిదవ అధ్యాయంలో వివిధ సంధికార్యాలు వివరింపబడినాయి. ఈ సంధి కార్యాలలో కొంత విలక్షణత కన్పిస్తుంది. ముఖ్యంగా టుగాగమ, కుగాగమాల విషయం. దీనికి గ్రామనామాల చారిత్రక స్థితి కారణం.

ఆరవ అధ్యాయంలో గ్రామనామ రూప నిర్మాణ పరిశీలన. కడప గ్రామనామాల్లో కన్పించే తత్సమ, తద్భవ, అన్యదేశ్య, దేశ్య పదజాలమూ, ఔప విభక్తిక రూపాలూ, విభక్త్యంగ సహిత రూపాలూ మొదలైనవి ఈ అధ్యాయంలో వివరింపబడినాయి. నేటివ్యవహారంలో అంతగాలేని పిచ్చి, పిట్టి, దొడ్డం, నిడు, పెను మొదలైన విశేషణ రూపాలు, పరస్థరూపాలు మొదలైనవి వివరింపబడినాయి. కడప మాండలిక విశిష్టతను -కాడ- అనే పరస్థరూపం చాటుతుంది.

ఏడవ అధ్యాయంలో కడప గ్రామనామ నిర్మాణ స్వరూపం చిత్రించబడింది. నిర్మాణ దృష్ట్యా కడప గ్రామనామాలను వర్గీకరించి, వాటిలోని వైవిధ్యాలను శాఖాచిత్రాల్లో ప్రదర్శించడమైంది. గ్రామనామబంధాల్లో కారకశ్లేష కన్పించడం ఒక విశేషం. సంబంధార్థక నామాల్లో నామ్నీకరించబడిన కుటుంబనామం ఒక్కటే కన్పిస్తుంది. ఉదా : పులికరిపినవాండ్లపల్లె.

ఎనిమిదవ అధ్యాయంలో గ్రామనామాలను అర్థ దృష్ట్యా వర్గీకరించడం జరిగింది. ఈ వర్గీకరణలో వ్యక్తినామాలు, కుటుంబనామాలు, కులనామాలు సగానికి పైగా ఉన్నట్లు తేలింది. వర్ణనాత్మక నామాలకంటే సంబంధార్థక నామాలు ఎక్కువ. ఈ అధ్యాయంలో ఆసక్తికరమైన మరొక అంశం గ్రామనామ లోకనిరుక్తులు ప్రజా సామాన్యలోక నిరుక్తులకంటే, పండితలోక నిరుక్తులే ఎక్కువ.

చివరి అధ్యాయంలో కడప గ్రామనామాల్లో ప్రతిబింబించే భాషేతరమైన నైసర్గిక సాంస్కృతిక చారిత్రకాది విశేషాలను స్థూలంగా చర్చించడం జరిగింది. ఈ విశేషాలను ఇతర ఆధారాలతో సమన్వయించి నిరూపించడమైంది.

ఈ సిద్ధాంత వ్యాసంలో అపరిష్కృతాలుగా నిలిచినవి ముఖ్యంగా అస్పష్టనామ బంధాలైన గ్రామనామాలు. ఇవి 84 ఉన్నాయి. అవయవ విభజన సాధ్యం కానివి కొన్ని. ప్రథమ లేదా ద్వితీయావయవాల అర్థనిర్ణయం క్లిష్టమైనవి కొన్ని. వీటి నిర్మాణ స్వరూప నిర్ణయానికీ, వ్యుత్పత్తి వివరణకూ తగిన చారిత్రక ప్రమాణాలు, భాషాధారాలు ప్రస్తుతం లభించలేదు. భావి పరిశోధనలో ఇవి పరిష్కృతాలు కావచ్చని ఆశించవచ్చు.

రెండవ భాగం

కడపజిల్లా గ్రామనామ నిఘంటువు: వ్యుత్పత్తి పరిశీలనాత్మకం

1. అంకంచెరువు రాయ. 26+

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అంక(...-గ్రామనా. ప్ర., స్త్రీనా., నామబం. (ద్రావిడ గ్రామ) దేవతా సూచి. (అంక + అం ఙ అంక + అమ < అంకమ్మ). అంక ఙ అంకము యుద్ధం. చూ. పో. వ. అంకకాడు. అంకా పొంకాలు, అంకమ్మశివాలు, అంకిణీ, అంకమ్మ సాంగెం. - అం వ్యక్తినా. అమ. (ఙ అమ < అమ్మ) అమ్మ తల్లి, ఒక ద్రావిడ దేవత, శక్తి. చూ. పో. వ. అమ్మవారు దేవత, అమ్మయ్య బ్రాహ్మణస్త్రీ. పోల్చి చూ. త. అమ్మన్ కోయిల్. సం. అంబా. ప్రా. అమ్మా శబ్దభవమని సూ. ని. (ద్రావిడభాషా పద మని నిర్ధారితం (CPDL) [మూ. ద్రా. *అమ్మ]/ సం. అంబా. ప్రా. అంబియా (CDIAL, 574) స్త్రీల పేర్లలోనూ, పురుషుల పేర్లలోనూ అమ్మ వ్యక్తి నామానుబంధంగా చేరుతుంది. కడపమాండలికంలో సాధారణంగా స్త్రీ నామా ల్లోనే ప్రయుక్తం. అయితే -రాజు, -రెడ్డి మొద లైన కులసూచకాలు చేరే నామబంధ వ్యక్తి నామాల్లో పురుషుల పేర్లలో కూడా అమ్మ చేరడం చూడవచ్చు. చూ. ఆరో. అన్నంరాజు గారిపల్లె. కడపగ్రామనామాల్లోని వ్యక్తినామాల్లో అమ్మకు రూపాంతరాలు -అం, -అమ్మ. గ్రామ నామాల్లో ప్రథమావయవంలో వచ్చే అమ్మ ద్రావిడ గ్రామ దేవతాసూచి. చూ. ఆరో. అమ్మవారిపల్లె. -అమ్మపై పూర్వపర్గ (Prefix) లు చేరడం చూడవచ్చు : అమ్మ-ణ్ణమ్మ, అంకాలమ్మ, చిన్నమ్మ, కన్యమ్మ, మరియమ్మ, ముత్యాలమ్మ, మల్లమ్మ, పోలేరమ్మ, ఎల్లమ్మ మొ. (MAMP, 26)? అంకమ్మ ద్రావిడుల యుద్ధదేవత, [అంకమ్మ, అంకాళమ్మ, అంకా లమ్మ విగ్రహాన్ని, ఆ దేవత పూజావిధానాన్ని, ఆమెకు సంబంధించిన కొన్ని ఐతిహ్యాలను బట్టి ఈ దేవత ఆర్యద్రావిడుల ఘర్షణకాలంలో ద్రావిడుల యుద్ధదేవత అయి ఉండవచ్చునని భావించవచ్చు. అంకమ్మ లేదా అంకాలమ్మ విగ్రహకల్పన : "She is represented by a stone or block of wood, but specially depicted. Her image has four arms and hands. Two of these she raises, holding in the right a weapon of wood leather, encircled by a snake and in the left a noose, called Pausham...In one of the other two hands she holds the skull of Brahma, the fourth being empty. The hair is erect...(MAMP 30).

పూజావిధానం : సాధారణంగా జంతుబలి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. బ్రాహ్మణేతరులే ప్రధా నంగా ఆసాదులు, గొల్లలు పూజారులుగా వుంటారు. అంకమ్మసాంగెం కుమ్మర్లు వీరా వేశంతో వంబజోళ్ల వాయిస్తూ ఈతముక్కల బాలమ్మ తిర్నాలలో గ్రామదేవత అంకమ్మ కథను చెప్పే ఆచారం (మాం. వృ. కో. V ముద్రణలో). తమనూ, తమ పశువులనూ ఏ రోగాలూ రాకుండ కాపాడి శుభం కలుగచేసే దేవతగా ఈనాడు అంకమ్మను జానపదులు భావి స్తున్నారు ఆమెకు సంబంధించిన కొన్ని ఐతిహ్యా లున్నాయి : అంకాళమ్మ శివుని కొడుకైన వీర భద్రుని ఇల్లాలు (MAMP, 30) బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల జన్మకు కారకురాలై, వారు అవ మానించగా, వారి నగరాలను ధ్వంసం చేసి ప్రతీకారం తీర్చుకొన్న దేవత [చూ. Whitehead, 126-128]. చూ. ఆరో. అంకాలమ్మ గూడూరు. -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2. అంకంవాండ్లపల్లె రాయ. 101+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అంకంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర., నామబం· అంకం వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 1. -వాండ్ల- (< వాండ్లు + అ < వాండు + లు + అ). వాండ్లు ప్రథమ పురుష పుంస్త్రీ బహువచన రూపం, నామబంధాల్లో రెండో అవయవంగా ఉన్నపుడు ఇది వ్యక్తిసమూహసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు, పునర్నిర్మాణ చర్చకు చూ. DED-1. కడప మాండలికంలో ప్రామాణికేతరచ్చార ణలో వాన్లగానూ. వాల్ల గానూ విన్పిస్తుంది- ఊర్ల పేర్ల ఉచ్చారణలోకూడా.- పల్లె చూ: గ్రామనా. ద్వి.

3. అంకనగౌడుగునూరు బద్వే. 70.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అంకన- గ్రామనా. ప్ర; పునా; నామబం; (ద్రావిడగ్రామ) దేవతాసూచి. (అంక + అన ల అంక + అన్న). అంక-చూ. ఆరో. 1. -అన పుం. నా. అను. (ల అన్న) సోదరుడు; తమ కంటే పెద్దవాళ్లనూ, కొత్తవాళ్లనూ ఉద్దేశించి వాడేమాట. అన్న దేశ్యపదమే (DED, 112). జనక శబ్దభవమని సూ. ని. వ్యక్తినామాల్లో అన్న ప్రథమాపయంగా కూడ ఉంది. ఉదా. అన్నప్ప, అన్నమ్మ. -గౌడుగునూరు గ్రామ నా. ద్వి, చూ. ఆరో. గౌడుగునూరు.

4. అంకాయపల్లె కడ. 32/A

[అంకయపల్లె మెకం. 1119-248].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అంకాయ- [ల అంకయ] గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. (అంక + ఆయ < అంక + అయ < అంక + అయ్య) అంక- చూ. అంకం చెరువు. -ఆయ పు. నా. అను. (ల అయ ల అయ్య) అయ్య తండ్రి; దేవుడు; బ్రాహ్మణుడు, పూజారి; ఉపాధ్యాయుడు. అయ్య స్త్రీనామాను బంధం కూడా. క్షత్రియ స్త్రీలను అయ్యవార్లని పేర్కొనే ఆచారం విజయనగర ప్రాంతాల్లో ఉందని కుందూరి ఈశ్వరదత్తు. (శా. శ. కో). చూ. పో. ప. అయంగరు- అయ్యకులము. అయ్యనులు- అయ్యరు- అయ్యవారు (శా. శ. కో.). దాసరి, దేవాంగ, గొల్ల, ఈడిగ, జంగం, కొండదొర, కోమటి, కొప్పుల వెలమ, అంగ బలిజ, మంగల, మూకదొర, పైడి, సాతాని, తంబల మొదలైన కులాల వ్యక్తి నామాల్లో అయ్య వ్యక్తినామానుబంధంగా కన్పిస్తుంది. (CTSI. I, see Aiya or Ayya). విశ్వ బ్రాహ్మణుల వ్యక్తినామాలకు సాధారణంగా -అయ్య అనుబంధంగా ఉంటుంది. ఇటీవల దాని స్థానంలో -ఆచారి వచ్చి చేరింది. అయ్య వ్యక్తినామానుబంధంగానే కాకుండా పెట్టిన పేర్లలో (given names) ప్రథమావయంలో కూడా వస్తుంది. చూ. ఆరో. అయ్యపురెడ్డి పల్లె. అయ్య తద్భవమని సూ ని. (వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED, 163; CDIAL. 1347. కడప గ్రామనామాల్లోని వ్యక్తి నామాల్లో అయ్యకు రూపాంతరాలు : -అయ, -ఎ, -ఏ, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

5. అంకాలమ్మగూడూరు పులి 83.

అనిర్దే. వ్యవ్య. గూడూరు. *సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి (దేవతా సూచి).*

అంకాలమ్మ ల అంకాళమ్మ -గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా; నామబం (అంక + అళ్ + అమ్మ). పోల్చి చూ. అంకం-. అహంకాళి శబ్దభవమే అంకా ళమ్మ అని కొందరు, అం + కాళి + అమ్మ అని

విడదీసి అం- త. అందమైన అని MAMP అర్థమిచ్చింది(MAMP, 30). అంక+అళ్+అమ్మ అంకాళమ్మ, అంకాలమ్మ అయిందనిచెప్ప వచ్చు.-అళ్- ద్రావిడభాషకు చెందిన స్త్రీనామాను బంధం. తెలుగులో కొన్ని స్త్రీల పేర్లలో ఈ విధమైన అనుబంధ పునరుక్తి కన్పిస్తుంది. పోల్చిచూ. సుంకమ్మ ~ సుంకులమ్మ; నూకమ్మ ~ నూకాలమ్మ; అండాళమ్మ. సం. అంబాడ, అంబాల శబ్దాలలో కూడా ద్రావిడభాషా స్త్రీ నామానుబంధమైన -అళ్ చూడవచ్చు (CPDL 180). కొంకిణిలో ఒక తెగవారు తమకు బిడ్డలను ప్రసాదించే ఒక దేవతగా అంకాలమ్మను భావిస్తారు. (Beck, 1972, 299). తెలుగు దేశంలో అంకమ్మ, అంకాళమ్మలకు భేదం లేదు, చూ. ఆరో. 1. -గూడూరు గ్రామనా. ద్వి; చూ. ఆరో. గూడూరు; కానగూడూరు. గొల్లలగూడూరు, బలపన గూడూరు.

ఈ గ్రామంలో అంకాలమ్మ గుడి ఉంది. అంకాలమ్మ తిరుణాల కూడా జరుగుతుంది. అంకాలమ్మ దేవతపేరున ఈ గ్రామనామం వచ్చినట్లు స్థానికులు చెపుతారు. (FF, 26)

6. అంకిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 99+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అంకిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అంకిరెడ్డి- పు.నా; నామబం. (ద్రావిడ గ్రామ) దేవతాసూచి. అంకి-(<అంక+ఇ)చూ.ఆరో. 1. -రెడ్డి వ్యక్తినా. అను; నామం; కులసూచి. సాధారణంగా కాపుల పేర్లల్లో అనుబంధం; బిరుదవాచకం. అయితే లింగ బలిజ, వెలమ, వడగు, యానాదుల వ్యక్తినామాల్లో కూడా -రెడ్డి అనే అనుబంధాన్ని చూడవచ్చు (CTSI, III, see kapu). కడప మాండలికంలో గ్రామ మునసబుగా ఏకులస్థుడున్నా అతన్ని ఆ గ్రామానికి రెడ్డి అనే వ్యవహరిస్తారు. పోల్చిచూ. త. ఇరట్టి, రెట్టి; క. రడ్డి, రెడ్డి. (DED, 4241). తె. రట్టడి; రట్టడికము; రట్టొడి; రట్టోడి; రడి; రడ్డి; రడ్డికము; రడ్రికము; రడిసాని, రెడి; రెడ్డి; రెడ్డినాయడు (బహు. రట్లడ్లకు; రట్టోడ్లు; రట్టొల్లు).రటోడి, రట్టకుట్ట, రట్టకుడి: రట్టగుడి (బహు. రట్టగుళ్లు, రట్టొడ్లు); రాట్రికూట, రాష్ట్రికూటము. రాష్ట్రికుడు (ప్రా. శా. ; శా.క.కో). రట్లళు (శివతత్త్వసారము 5.200) రడ్డులు (పాండురంగ మాహాత్మ్యము 111.5.75)/ సం. రాష్ట్రకూట (CDIAL. 10722); రాష్ట్రిక. పా. రఠిక-, ప్రా. రఠిఅ (CDIAL. 10724). తమిళ, కన్నడాలలోని పదాలు ఆ భాషల్లోకి ప్రవేశించిన తెలుగు ప్రతిదేయాలు. రెడ్డి పద వ్యుత్పత్తి విచారణ వివరాలకు చూ. CTSI, III, kapu; Soma Sekhara Sarma, 1947, 70-75; HGoK, 219-220; రాజరాజనరేంద్ర పట్టాభిషేక సంచిక, 67-70; ప్రతాపరెడ్డి 1950, 120-121; 257; రెడ్డి సంచిక. 99-118. -గారి- (<గారు+ఇ). -గారు పూజ్యార్థకం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

7. అంకిరెడ్డిపల్లె కమ. 38.

[అంక్కిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1110-94, 120]. *సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.*

అంకిరెడ్డి-[లే.రూ.అంక్కిరెడ్డి]గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దేవతాసూచి. చూ. అంకిరెడ్డిగారిపల్లె. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

8. అంకేవారిపల్లె పుళి. 85+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అంకేవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామ బం;

అంకే.పు.నా: నామబం.(అంక+ఏ<అంక+ఎ<అంక+ఇయ<అంక+ అయ<అంక+అయ్య).అంక- చూ.అరో. 1. -ఏవ్యక్తినా. అను.(<ఎ<ఇయ<అయ<అయ్య) చూ. అరో.4. -వారి-(వారు+ఇ.)వారు ప్రథమపురుష పుంస్త్రీ బహువచనరూపం. వ్యుత్పత్తికి పునర్నిర్మాణ చర్చకు చూ. DED. "; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

9. అంగటివాండ్లపల్లె రాయ 5+.

సంబం. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అంగటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం: అంగటి కు.నా., నామం, వృత్తిసూచి. అంగడి సరుకులమ్మేచోటు. దుకాణం, కొట్టు. ఇండో ఆర్యపద మని (Burrow, Parji III. 1-8) సంస్కృతమూలం అంగణం అని సూ. ని. దేశిపదమే అని భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి [<*అం+కటి/కాటి](TVB 3..).పోల్చిచూ. తె. అమ్మ. గోం. మమ్మ-, మొం , క. తు, కొడ.అంగడి, త.మ. అంకాటి;పర్జి.అంగొడ్, కొలా. అంగడి నాయి. అంగాడి (DED 37); -వాండ్ల- చూ. అరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

10. అంచలవాండ్లపల్లె రాయ. 80+.

సంబం. నామబం; కుటుంబనామసూచి,

అంచలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; అంచల-కు.నా. వృత్తిసూచి.ఏక. అంచె,బారు, వరుస; అంచె తపాలా, ఉత్తరాలు బట్వాడా చేసేవాళ్లు, దూర ప్రయాణంలో కొంత దూరం పోయి నిలిచే చోటు (DED. 50). చూ. పో. వ. అంచెలంచలు, అంచెలు కట్టు. -వాండ్ల- చూ. అరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

11. అంబకపల్లె పులి. 5.

సంబం, నామబం; వ్యక్తినామసూచి,

పూర్వ. స్త్రీనా: నామబం; దేవతాసూచి (అంబ+అక లు అంబ+అక్క) అంబ-పార్వతి [<సం. అంబా], -అక స్త్రీ నా. అను. పూజ్యార్థకం(లు అక్క), అక్క తోబుట్టువుల్లో పెద్దది, ఒక దేవత, స్త్రీ:పూజ్యస్త్రీ. చూ.పో.వ. అక్కదేతలు; అక్కల పాట; అక్కలు: అక్కల కొలువు./సం. అక్కా. ప్రా. అక్కా. సంస్కృతంలోనికి ప్రవేశించిన ద్రావిడ భాషా పదమేనని Burrow (CPD., 179). స్త్రీ నామాల్లో అనుబంధంగా వస్తుంది. చూ.అరో. చెన్నమాంబాపురం. వ్యక్తినామాల్లో ప్రథమావయవంలో కూడా అక్క ప్రయుక్తమవుతుంది. చూ. అరో. అక్కంగుండ్ల, అక్కంపల్లె. అక్కంపేట; అక్కయ్యగారి పల్లె; అక్కల రెడ్డిపల్లె, అక్కాయ పల్లె; అక్కిరెడ్డిపల్లె; అక్కులుగారిపల్లె మొ. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

12. అంబవరం కడ. 5%

[అంబవరం 1552 AR 1938-39. B 331;అంబవరం మెకం. 1119 225; 1240-36]. *సంబం. నామబం; వ్యక్తి నామసూచి.*

అంబ- గ్రామనా- ప్ర; దేవతాసూచి. చూ. అరో. అంబకపల్లె. -వరం చూ. గ్రామనా.ద్వి.

13. అంబవరం బద్వే. 43+. చూ.అరో.12

14. అంబవరం ఆమ్మ. 116.

[అంబవరం మెకం. 1119 - 59; 1180-187]. చూ. అరో. 12.

15. అంబాబత్తులవాండ్లపల్లె రాయ. 54+.

సంఖ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అంబా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. దేవతా సూచి. చూ. ఆరో. 11 **-బత్తుల వాండ్ల పల్లె** గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. బత్తులవాండ్ల పల్లె.

16. అక్కంగుండ్ల బద్వే. 38.

సంఖ. నామబం; వ్యక్తి నామసూచి.

అక్కం- గ్రామనా. ప్ర. స్త్రీనా, నామబం; దేవతాసూచి (అక్క+అం ~ అక్క + అమ < అక్క + అమ్మ) అక్క- చూ. ఆరో. 11. -అం చూ. ఆరో. 1. అక్కమ్మ; అక్కన్న; అక్కప్ప, అక్కయ్య; అక్కారెడ్డి; అక్కిరెడ్డి; అక్కి; అక్కు; అక్కులు మొదలైన పేర్లు అక్కదేవతలను సూచించేవే. వీరినే సప్తకన్యలనీ, ఆకాశకన్యలనీ కూడా వ్యవహరిస్తారు. వీరు జలాశయాల అధిదేవతలు (Whitehead, 25-26). ద్రావిడ దేవతలయినప్పటికీ, వీరు పార్వతికి సద్యోగర్భాన జన్మించిన లక్ష్మీదేవి అంశమని ఐతిహ్యం. రాయలసీమలో అక్కదేవతల పూజకు అధిక ప్రచారం ఉంది. కడపజిల్లాలో రాయచోటి తాలూకాలో 'అక్కదేవతల కొండ' ఉంది. **-గుండ్ల** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

17. అక్కంపల్లె రాయ. 107.

సంఖ. నామబం; వ్యక్తి నామసూచి.

అక్కం- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 16. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ప్ర.

18. అక్కంపేట కమ. 21+.

సంఖ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అక్కం- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 16. **-పేట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

19. అక్కంపేట బద్వే. 44. చూ. ఆరో. 18.

20. అక్కలరెడ్డిపల్లె బద్వే. 87.

సంఖ. నామబం. వ్యక్తి నామసూచి.

అక్కలరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. దేవతా సూచి. అక్కల- (అక్కలు+అ) ఏక. అక్క చూ. ఆరో. 16. -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6. పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

21. అక్కాయపల్లె కడ. 63.

సంఖ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అక్కాయ- గ్రామనా; ప్ర; పు. నా; నామబం; (అక్క+అయ) అక్క చూ. ఆరో. 11; -అయ చూ. ఆరో. 4: -పల్లె చూ: గ్రామనా: ద్వి.

22. అక్కిరెడ్డిపల్లె పిద్ధ. 28+.

సంఖ. నామ బం; వ్యక్తి నామసూచి.

అక్కిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర. పు: నా; నామబం: దేవతాసూచి. అక్కి- (<అక్క+ఇ) అక్క చూ: ఆరో: 11. -ఇ : సంబంధార్థకం/లింగసూచకం/ప్రీత్యర్థకం/నిమ్నార్థకం: -రెడ్డి చూ. ఆరో: 6:

23. అక్కివారిపల్లె బద్వే. 15+.

సంఖ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అక్కివారి- గ్రామ నా. ప్ర; నామ బం. అక్కి- వ్యక్తినా. దేవతావాచి చూ. ఆరో. 22. -వారి- చూ. ఆరో. 8. పల్లె- చూ. గ్రామనా: ద్వి.

24. అక్కిసిద్దుపల్లె బద్వే. 85+.

సంఖ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

అక్కి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 23.

-పిద్దుపల్లె గ్రామనా. ద్వి; చూ. ఆరో. పిద్దులు గారి పల్లె.

25. అక్కపాలెం బద్వే. 73+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అక్క- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా., (అక్క+ఉ) అక్క. చూ. ఆరో. 1. -ఉ సంబంధార్థకం / లింగసూచకం / పీత్యర్థకం / విమ్నార్థకం. -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

26. అక్కలాయపల్లె ప్రొద్దు. 81+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అక్కలాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. నామబం; దేవతాసూచి. (అక్కలు+ఆయ< అక్కలు+అయ్య). అక్కలు ఏక. అక్క. చూ. ఆరో. 25. -లు పూజ్యార్థకం / లింగ సూచకం; -ఆయ. చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. అను.

27. అక్కలుగారిపల్లె పులి. 62+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అక్కలుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అక్కలు- చూ. ఆరో. 26. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

28. అక్షింతలఓబాయపల్లె కద. 35+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అక్షింతల- గ్రామనా. ప్ర; గోత్రనామం; (అక్షింతలు+అ) అక్షింతలు పూజించేటప్పుడు ఆశీర్వదించేటప్పుడు ఉపయోగించే పసుపు, కొద్ది సున్నం కలిసిన బియ్యం. [<సం. అక్షతాః]. అక్షింతల- ఒడ్డెల గోత్రనామం (CTSI, I, see Akshantala). శూద్రుల్లో కొన్ని కులాలవారికి అక్షింతల గోత్రం ఉంది.

-ఓబాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. ఓబాయపల్లె; గొల్ల ఓబాయపల్లె.

29. అగుడూరు పులి. 92

[అమదూరు 1544 AR 1945 - 46; B 111; అగుడూరు మెకం. 1119-13, 21; అగుడూరి- మెకం. 1119-281; అవుడూరు మెకం. 1119-242, 276, 278] నామా. వెంకటరాయ సముద్రం మెకం. 1119-280. *అస్పష్టనామబంధం.*

అగుడు- గ్రామనా ప్ర. వ్యుత్పత్తి. అస్పష్టం. శాసన రూపం అమదు -లేఖక దోషం లేదా పాఠక దోషం కావచ్చు. అగుడు/ అవుడు- గ/వ ల పర్యాయప్రవృత్తి. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. నామా. వెంకటరాయ సముద్రం ఈనాడు వాడుకలోలేదు.

కృతకవ్యుత్పత్తి: ఇదే తాలూకాలోని అంకాలమ్మ గూడూరునుంచి వేరుగా గుర్తించ డానికి ఈ గ్రామాన్ని ప్రజలు ఆ గూడూరు అని వ్యవహరించినారనీ కాలక్రమంలో అగు డూరు అయిందనీ స్థానికులు చెపుతారు.

30. అగస్త్యలింగాయపల్లె కద. 80+.

[అగస్త్యలింగంపల్లె మెకం. 1110-15, అగస్త్యలింగపల్లె మెకం. 1119-247] *సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.*

అగస్త్య- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; వృక్ష నామసూచి. ఒక ఋషి పేరు. అగస్త్య అనే ఋషిపేరు వృక్షనామసూచి అయిఉండవచ్చు ననీ, సంస్కృతంలో ప్రవేశించిన ద్రావిడపదం కావచ్చునని Burrow (CPDL, 179). పోల్చి చూ. తె. అగిసె, అగిశ; అవిసె చెట్టు, త.

అకత్తి, అచ్చం, అచ్చి. మ. అగత్తి క. అకచె, అగచె, అగసె, అగిసె/ సం. అగస్తి Agasti. grandiflora Sesbania Aeschy nomene Agati / Agasti = coronilla (DED 6) లింగాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. లింగాయ పల్లె; పోల్చిచూ. పల్లె లింగాయపల్లె.

31. అగ్రహారం కడ. 7+.

పర్యా. ఖాజీపేటఅగ్రహారం. అసమస్త రూపం; జనపదసూచి. అగ్రహారం దాతలు బ్రాహ్మణులకు తక్కువపన్నుతోనో పన్ను లేకుండానో దానంచేసినభూమీ, నిల్పిన ఊరూ. దానంచేసిన భూమినీ, నిలిపిన ఇండ్లనూ అనుభ వించుకొనే బ్రాహ్మణ జనపదం.

< [సం. అగ్రహారః]. అ+కర+హారము అంటే పన్నులేని భూమి అనీ, అకర అగ్రగా ఉచ్చారణా వేగం వల్ల మారి ఉండవచ్చునని మల్లంపల్లి సోమశేఖర శర్మ (వెంకటరాయ శాస్త్రి, 1970, 65). పోల్చిచూ. పర్యా. నల్లిండ్లు; బ్రహ్మపురి; చతుర్వేది మంగలం; భట్టావృత్తి శ్రోత్రియం, MAMP, II: పర్వాగ్రహారం; బిల్మక్తాఅగ్రహారం; కట్టుబడి అగ్రహారం. అగ్రహారం గ్రామనామ ద్వితీ యావయవంగా కూడా గ్రామనామాల్లో కన్పి స్తుంది. చూ. ఆరో. కొత్తపల్లె అగ్రహారం; ఒద్దె అగ్రహారం.

32. అగ్రహారం కడ. 68+. చూ.ఆరో.31

33. అగ్రహారం కడ. 109+. ,,

34. అగ్రహారం కమ. 60+. ,,

35. అగ్రహారం రాయ. 10+. ,,

36. అగ్రహారం రాయ. 44+. ,,

37. అగ్రహారం రాయ. 86+. ,,

38. అగ్రహారం రాయ. 98+. ,,

39. అగ్రహారం రాయ. 106+. ,,

40. అగ్రహారం బద్వే. 98+. ,,

41. అగ్రహారం సిద్ధ. 66+. ,,

42. అగ్రహారం పులి. 82. ,,

43. అచ్చంపేట సిద్ధ 55+.

సంబి. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అచ్చం- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా., నామబం; (అచ్చ్ + అం ల అచ్చ్ + అమ < అచ్చ్ + అమ్మ). అచ్చ వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము / ? త. అచ్చి అవిసెచెట్టు. క. అచ్చి తల్లి. (DED 6; 46) -అం- చూ. ఆరో. 1. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

44. అచ్చక్కగారిపల్లె రాయ. 53+.

సంబి. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అచ్చక్కగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, అచ్చక్క- స్త్రీనా; నామబం; (అచ్చ్ + అక్క). అచ్చ్ చూ.ఆరో.43;- అక్క చూ. ఆరో.11. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

45. అచ్చనపల్లె కడ. 9+. [అచ్చనపల్లె మెకం. 1229-25].

సంబి: నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అచ్చన- గ్రామనా. ప్ర: పు. నా; నామ బం. (అచ్చ్ + అన ల అచ్చ్ + అన్న) అచ్చ్ చూ. ఆరో. 43. -అన చూ. ఆరో, 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

ఈ గ్రామం అచ్చన్న అనే వ్యాపారి బ్రాహ్మణుని పేరుతో వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1229-25).

46. అచ్చనపల్లె రాజం 35+. చూ. ఆరో. 45.

47. అచ్చనపల్లె రాజం. 61+. చూ. ఆరో. 45. పోల్చి చూ. చిన్న అచ్చనపల్లె.

48. అచ్చవెల్లి షలి. 48. [అచ్చవెల్లి మెకం. 1119-13, 123].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అచ్చ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 43-47 -వెల్లి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

49. అచ్చిరాజుపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అచ్చిరాజు- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. అచ్చి- (అచ్చ + ఇ) చూ. ఆరో. 43, 22. రాజు పు. నా. అను. ప్రభువు [< సం. రాజన్] సాధారణంగా క్షత్రియ కులసూచి. అయితే భట్రాజు, బలిజ, గొల్ల, కాపు, కొండదొర, కోయ, మజ్జుల, వెలమ, రాచపెరిక, ముత్రాచ మొదలైన కులాల వ్యక్తి నామాల్లో కూడా రాజు అనుబంధంగా వస్తుంది. (CTSI, VI. see Raju) కడప జిల్లాలో ప్రధానంగా రాయచోటి, రాజంపేట తాలూకాల్లో రాజులు ఎక్కువ. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

50. అట్లూరు సిద్ధ. 15. అస్పష్ట నామబంధం, అట్లు- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

51 అడవికాంపల్లె రాయ. 100+. స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.

అడవి- గ్రామనా. ప్ర; నామం. [ప్రా. అడవీ < సం. అటవీ] కడప మాండలికంలో అడివి అనే ఉచ్చారణ సాధారణం. కాంపల్లె గ్రామనా. ద్వి., చూ. ఆరో. కాంపల్లె.

52. అడవిచెర్లోపల్లె కమ. 41+.

స్థలానామ బం; స్థలా. సూచి.

అడవి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 51. -చెర్లోపల్లె గ్రామనా. ద్వి; చూ. ఆరో. చెర్లోపల్లె.

53. అడవిపల్లె రాయ. 115+.

స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.

అడవి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. 51. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

54 అడుసువారిపల్లె సిద్ధ 68+.

[అడుసువారి పల్లె మెకం. 1126-192]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అడుసువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; అడుసు- కు. నా; నామం బురద (DED 72). పోల్చిచూ. అడుసుమిల్లి కు.నా. -వారి- చూ. ఆరో. 8 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

55. అత్తిగారిపల్లె రాజం. 37+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అత్తిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; అత్తి- కు.నా; నామం; వృక్షసూచి ఒక రకం చెట్టు, Ficus glomerata. అత్తి 'స్థానిక' కుటుంబనామం(CTSI. I), -గారి-చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

56. అత్తివారిపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అత్తివారి- గ్రామ నా. ప్ర; నామ బం; అత్తి- చూ. ఆరో. 55. -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

57. అత్తిరాల రాజం. 42.

[అత్తి తేవుల 971 EI. XXVIII 12. 70.3; అఱతు రేవుల 1279 SII. X 448. 31; అఱతు తేవులు 1279 SII. X 448.40; అరతు రేవుల 1477 SII X. 488; అరతు రేవుల 1477 SII. XVI 36-13, 14, 15; అరతురేల 1477 SII XVI 36-42. అరతు రేవుల మెకం. 1134-169; అత్తిరేల మెకం. 1134-8; 1223-27; అత్తిరాల మెకం. 1223-4, 10, 13, అత్తిరాల అగ్రహారం మెకం. 1223-19; అత్తరాల మెకం, 1134-167; హత్తిరాల మెకం. 1134-169; 1223-4; హత్యరాల మెకం. 1134-169; హత్యరేల మెకం. 1134-3; అత్తిరాళ్ల FF 118.]

నంబ. నామబం; వృక్షనామసూచి.

అత్తి- [అత్తి, అత్తి, అఱతు, అరతు] గ్రామనా. ప్ర. నామం (<అత్తి) ఒకరకం చెట్టు Ficus glomerata. పోల్చిచూ. త, అత్తి, అత, అతం, అతవం, అతవు. మ. అత్తి. క. అత్తి. తు. అర్తి (DED 123). జ్ఞాతి రూపాల్లో (cognate forms) తుళులోనే రేఫ కనిపించడం విశేషం.

కడప జిల్లాలోని మద్దిరాల, ఎప్పిరాల, వేపరాల, వద్దిరాల మొదలైన గ్రామనామాల్లోని ప్రథమావయవాలు వృక్షవాచకాలు. ఈ సాదృశ్యాన్నిబట్టి అత్తిరాలలోని అత్తి- వృక్ష సూచి అని భావించడం అసంగతం కాదు.

లోకనిరుక్తి: హత్తిరాల, హత్యరాల, హత్యరేల.

"త్రేతాయుగం ఆదిలో పరశురామునికి మాతృహత్య ప్రాప్తి అయి కాశిగయాది దివ్యక్షేత్రములయందు సంచరించి నప్పటికివి హత్య విమోచనం కానందున యీ క్షేత్రాన్కి వచ్చి (భృగునది / బాహుదా / చెయ్యేరు) నదిలో స్నానం చేసినందున పరశురాముడు త్రేతేశ్వరుని దరిశనం చేసినందున మాతృహత్యా విమోచనం అయినది గనుక యీ స్థలానకు హత్యరాల అనే నామాభిదానము సార్థకాన్ని పొందినది. .... ఈ మహాత్మ్యం (బ్రహ్మాండ పురాణంలో) 120 అధ్యాయాలు వున్నది. ఆ పురాణం హాజరు లేదు" (మెకం. 1134-168-169).

"ఈ స్థలమున భృగునది అగాథమైన మడ పరువునేల పూర్వ పశ్చిమంగా వుండేది. ఈ రేవున జనులు దిగిపోవడం అరతం గనుక యీ స్వామి సన్నిధి రేవుకు అరతురేవుల అనే నామం వాడుకునేవారు" (మెకం. 1134-169).

"మట్లి రాజుల కాలమున నిందున్న. బాహుదానది మడుఁగులో నేనుఁగులఁగడుగుట యాచారముండినదనియు దానిని గట్టివేయుటకుగా బాలనందందుఁబాతి యున్నట్టి గుఱుతులు కలవనియు నందున నీ పేరు వచ్చినదనియుఁ గొందఱందురు. ఇది యించుక బాగున్నట్లు తోఁచెడిని" (శేషాద్రి శర్మ 1930, 23).

అత్తిరాలకు హత్యరాల అనే రూపం కృతక ప్రామాణికం. -రాల [-తేవుల, -రేవుల, తేవులు; -రేల, -రాళ్ల] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

58. అద్దాలమర్రి రాయ. 4.

అస్పష్టనామబంధం.

అద్దాల- గ్రామనా. ప్ర. (< అద్దం + లు + అ) అద్దం దర్పణం పోల్చిచూ. త

అ_త్తం. (< తె) / ప్రా. అడ్డాల (DED 125) -మర్రి చూ. గ్రామనా. ద్వి. అడ్డాల మర్రి అనికొందరు. శాసన సాక్ష్యాలు లభించలేదు. అడవి ప్రాంతంలో దోవలో వెలసిన అడ్డాల మర్రి అని అక్కడి వాడుక. కృతక వ్యుత్పత్తి కావచ్చు.

59. అనంతంపల్లె రాజం. 28.+

[అనంతం పల్లె మెకం. 1223-181]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అనంతం- గ్రామనా. ప్ర;స్త్రీనా; నామబం. దేవతా సూచి. అనంత- విష్ణువు [<సం. అనంతః]; -అం చూ. ఆరో. 1. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"అనంతరాజువారి భార్య అనంతమ్మ" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-181).

60. అనంతంపల్లె రాజం. 33+.

[అనం_త్తం పల్లె మెకం. 1223-57]
చూ. ఆరో. 59.
మెకంజీ రూపం లే. రూ.

61. అనంతపురం రాయ. 73+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అనంత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. 59. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

62. అనంతపురం జమ్మ. 56.

[అనంతపురం 1713 AR 1936-36; B 297; మెకం. 1118-70] చూ. ఆరో. 61.

అనంతాచార్యుల పేర వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1118-70) పోల్చిచూ. కోన అనంతపురం.

63. అనంతపురం ప్రొద్దు. 58.

చూ. ఆరో. 61.

64. అనంతయ్యగారిపల్లె రాజం 92.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అనంతయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అనంతయ్య- పు.నా; నామబం; దేవతావాచి అనంత- చూ. ఆరో. 59; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

65. అనంతరాజపురం రాజం. 72.

[దీక్షితానంతరాజపురవర గ్రామ 1628 TTDES VI-I - 25-9, మట్లనంతరాజ పురవరగ్రామ 1628 TTDES VI-I-25-12; అనంతరాజుపురంఅగ్రహారం మెకం. 1223-19] నామా. తుంమ్మల అగ్రహారం మెకం. 1223-19.]. *సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.*

అనంతరాజ- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం; దేవతాసూచి; (అనంతరాజు + అ). అనంత- చూ. ఆరో. 59. -రాజు చూ. ఆరో. 49. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మట్ల అనంతరాజుగారు తుంమ్మ అడవి అక్కడ వుండగా నరికించి బ్రాహ్మలుక్కు అగ్ర హారం యిచ్చినందున తుంమ్మల అగ్రహారం ...." (మెకం. 1223-19); మట్ల అనంత రాజు (కుమార అనంత (1) క్రీ. శ. 1623-35/36) అనంతరాజపురవరుడు (చారిత్ర వివరా లకు చూ. APDGC - 96-98)

66. అనంతరాజపురం బద్వే. 121.

[అనంతరాజపురం మెకం. 1170-22]. నామా. లక్ష్మిపాలెం. APDGC.

726. *సంఖ. నామఖం; వ్యక్తినామ సూచి.* చూ. ఆరో. 65.

మల్లకుమార అనంతరాజు బద్వేలు చెరువు త్రవ్వించినట్లు, ఆ చెరువు ఆయకట్టు క్రింద వున్న గ్రామం అతని పేర వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1170-22; FF, 95).

67. **అనంతరాజుపేట రాజం.** 134.

[అనంతరాజు పేట మెకం. 1134-141; 1223-202] *సంఖ. నామఖం; వ్యక్తినామసూచి.*

అనంతరాజు- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 65. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

68. **అనంతరాయనిపేట జమ్మ.** 12+

[హనుమంతరాయని పల్లె మెకం. 1118-173; హనుమంతరాయని పేట మెకం. 1180-154] *సంఖ. నామఖం; వ్యక్తినామసూచి.*

అనంతరాయని- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామఖం. దేవతాసూచి. (<అనంతరాయుడు + ఇ<హనుమంతి రాయడు + ఇ) అనంత< హనుమంత ఆంజనేయుడు. [<సం. హనుమంత-] ఆధునిక రూపంలో పదాది హవర్ణ లోపం జరిగింది. -రాయడు పు. నా. అను; నామం. ప్రభువు, సాధారణంగా వెలమల వ్యక్తినామాల్లో అనుబంధం, బిరుదం. బహు. రాయలు పూజ్యార్థకం. పోల్చిచూ. రాయణ్ణు, రాయని, రాయడు, రాయరు (ప్రా. శా; శా. శ. కో.). క. రాయ. [<సం. రాజన్ ప్రా. రా, రాయ-] -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

69. **అనంతసముద్రం రాజం.** 77,

[అనంత సముద్రం మెకం. 1223-120. 144]. *సంఖ. నామం. వ్యక్తి నామసూచి.*

అనంత- గ్రామనా. ప్ర; వ్య. నా; దేవతా సూచి. చూ.59. -సముద్రం చూ. గ్రామనా. ద్వి. "అనంత సముద్రం చెర్వు దురస్తు వున్నది" (మెకం. 1223-154).

70. **అనిమెల కమ.** 58.

[అనిమెల 976 AR 1937-38; 196; అనిమెల 1531 AR 1937-38. 202; అనిమల 1511 AR 1937-38, 200; 1531 AR 1937-38; 201; 1543 1937-38; 197; 1557 AR 1937-38; 195; పాలగియఞమేల 1628 TTDES VI I 25.3; అనిమల మెకం. 1119-93; అనిమెల మెకం. 1119-92; అనిమల మెకం. 1119-93; అనిమెల మెకం. 1119-94]. *సంఖ. నామ ఖం; జంతుసూచి.*

అని- [అని; ఆని] గ్రామనా. ప్ర; నామం, ఏనుగు పోల్చి చూ. తె. ఏనుఁగు, ఏనిక, ఏనిగ, ఏనిగె (అన్నీ కావ్యరూపాలు), ఆనె గొందిలో ఆనె-. త. యానై. ఆనై. మ. అన. క. తు. కోడ. ఆనె కొలా. ఏనాగి మొ. (DED 4235) [<మూలద్రా. *యానై] అని యుద్ధం, ఇల, నేల అని MAMP. (244) -మెల [-మల] చూ. గ్రామనా. ప్ర.

"యీ పర్వతం యందు అడవి యేనుగు లుండెను. తస్మాత్ కన్నడ భాషచేత ఆ పర్వతానకు (అనిమెల అనే పేరు) సార్థక్యమైనది" అని స్థానిక చరిత్ర మెకం. 1119-92; (Brackenbery. I, 207; FF 41).

అనిమెల కొండలని పేరు గల కొండలకు

అతిదగ్గర్లోనే ఈ గ్రామం ఉంది (APDGC, 727).

71. అనుంపల్లె రాయ. 104+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అనుం- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా; నామం (అనుము) అనుము అనపచెట్టు Dolichos catjang బహు. అనుములు పప్పుదినుసు, (Dolichos lablab linn. legumi nosae) అనుం, అనుముల దేవాంగుల ఇంటిపేరు, అనుప- కోమట్ల ఇంటిపేరు (CTSI. III) పోల్చి చూ. ఆరో. అనుంవారి పల్లె. వ్యక్తి నామాలు, కుటుంబనామాలు, కులనామాలు,జాతి నామాలు ప్రథమావయంతో వచ్చినపుడు-వారి, -వాండ్ల లోపించిన సందర్భాలను కూడా గ్రామ నామాల్లో చూడవచ్చు. చూ. ఆరో. అమర్తల పల్లె; ఆరవపల్లె; అలసందుపల్లె; తుమ్మల పల్లె మొ. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

72. అనుంపల్లె రాజం. 110+.

చూ. ఆరో. 71.

73. అనుంవారిపల్లె బద్వే. 35+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అనుంవారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. అనుం- చూ. ఆరో. 71; -వారి- చూ.ఆరో.8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

74. అనుంవారిపల్లె బద్వే. 74+.

చూ. ఆరో. 73.

75. అనుమలగుండ్లవారిపల్లె రాజం. 41+.

[అనమనగుండ్ల వాండ్లపల్లె మెకం. 1223-16] *సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.*

అనుమలగుండ్లవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; (అనుమలగుండ్లవారు + ఇ). **అనుమలగుండ్ల-** [అనమనగుండ్ల-] పు. నా; నామబం. (అనమలగుండ్లు + అ ల అన మనగుండ్ల < హనుమనగుండు + లు + అ) అనుమల (ల అనమన<హనుమ+ అన్న) హనుమ అంజనేయుడు; -అన చూ. ఆరో. 3. -గుండ్ల- (గుండ్లు + అ) - గుండు పు. నా. అను. పోల్చి చూ. తె. గుండడు బంటు, దాసుడు, క. గుండ. మ. కుంట (DED 40). కన్నడ వ్యక్తి నామాల్లో తరచు విశేషణ భాగంలో వస్తుంది. చూ. గుణ్ణప్ప; గుణ్ణమయ్య; గుణ్డీయ (ప్రా. శా.); గుండు రావు మొద. -వారి- చూ. ఆరో. 8 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

అనమనగుండ్లు అనే ఒక కట్టుబడి (తలారి, Village Servant) తన పేరుతో ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-16).

76. అన్నంరాజుగారిపల్లె రాయ. 104+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అన్నంరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామ బం. అన్నంరాజు- పు.నా; నామబం; దేవతా సూచి. అన్నం- అన్న చూ. ఆరో. 3, -అం చూ. 1; -రాజు చూ. 49. -గారి- చూ. ఆరో. 8 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

77. అన్నదానంవాండ్లపల్లె రాయ. 105+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అన్నదానంవాండ్ల- గ్రామనా, ప్ర; నామ బం. అన్నదానం- కు.నా;నామబం. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

78. అన్నపుశాస్త్రులపల్లె ప్రొద్దు. 39

[అన్నపశాస్త్రి పల్లె / అన్నపశాస్త్రులః పల్లె మెకం. 1111-99]. *సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.*

అన్నపుశాస్త్రుః- [అన్నపశాస్త్రి-; లే.రూ **అన్నపశాస్త్రులన్-**] గ్రామనా. ప్ర: పు. నా; నామబం. (అన్నపుశాస్త్రి + లు + అ ల అన్నపశాస్త్రులః; అన్నప్పశాస్త్రుల, అన్నపు- పు.నా; నామబం. (అన్న + అపు ల అన్నప < అన్నప్ప). అన్న- చూ. ఆరో. 3. -అపు. వ్యక్తినా. అను, నామం (ల అప < అప్ప). -అప్ప తండ్రి; అక్క; తల్లి పురుషుల పేర్ల లోనూ, స్త్రీలపేర్లలోనూ వచ్చే అనుబంధం, పూజ్యార్థకం; వ్యక్తి నామాల్లో ప్రథమావయవం. చూ.పో. ప. అప్పచ్చి అప్పన్న దేవుడిపేరు; విశాఖజిల్లాలో స్త్రీలకూ, పురుషులకూ కూడా పెట్టేపేరు; అప్పడు కూతురినైనా, కొడుకునైనా విశాఖజిల్లాలో పిలుచుకొనే ముద్దుపిలుపు; అప్పన్న సింహాచల దేవుడు, అప్పలస్వామి సింహాద్రి నరసింహస్వామి; అప్పయ పిల్లవాడు; అప్పయ్య కరీంనగర్‌లో సెట్టి బిడ్డలు చిన్నాయనను పిలిచే మర్యాద (మాం. ప). -అప, -అపు. కడప గ్రామనామాల్లో ప్రథమావయవంలో కన్పించే అప్ప- అప్పన; అప్పయ్య; అప్పరాజు; అప్పారావు; అప్పిరెడ్డి అప్పలరాజులో అప్ప దేవతాసూచి. పోల్చి. చూ. తె. అప్పఁడు తండ్రి, స్వామి, భగవంతుడు (ఆం. శ. ర) త. అప్పన్, అప్ప, అప్పాచ్చి, ఆప్పాత్తయి, అప్పి, మ. అప్పన్. క. అప్ప. అప్పు, (DED, 133) -శాస్త్రుల [-శాస్త్రి;-శాస్త్రులన్] బహు. పూజ్యార్థకం (<శాస్త్రులు + అ, ఏక. శాస్త్రి. శాస్త్రులలో పండితుడు [<సం. శాస్త్రిన్] స్మార్త బ్రాహ్మణుల బిరుదవాచకం, దేవాంగుల బిరుద వాచకం కూడా. (CTSI VI); **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

79. అన్నప్పగారిపల్లె రాయ. 97+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అన్నప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. **అన్నప్ప-** పు. నా; నామబం. అన్న- చూ. ఆరో. 3 ; **-అప్ప** చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

80. అన్నమ్మగారిపల్లె రాజం. 84+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అన్నమ్మగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అన్నమ్మ- స్త్రీనా. నామబం. అన్న- చూ. ఆరో. 3; అమ్మ చూ. ఆరో. 1. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

81. అన్నమ్మగారిపల్లె రాయ 118+.

చూ. ఆరో. 80.

82. అన్నలూరు ప్రొద్దు. 86.

[అన్నలూరు మెకం. 1126 - 131].

అస్పష్టనామబంధం.

అన్నలు- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. అన్న- పోల్చిచూ. ఆరో. 3; -లు పూజ్యార్థకం? .చూ. ఆరో. 27; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

83. అన్నవరం ప్రొద్దు. 4 +.

[అన్నవరము మెకం. 1119-246].

సంబ. నామబం, వ్యక్తినామసూచి.

అన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 3. **-వరం.** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

84. అప్పకొండపల్లె రాజం. 104+.

[అప్పకొండపల్లె మెకం. 1223-138].
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అప్పకొండ- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. నామబం. అప్ప- చూ. అరో. 78; కొండ పర్వతం, (DED. 1548). -కొండ పేరులో భాగమేకాని పేర్లలో చేరే అమ్మ, అన్న, అయ్య వంటి అనుబంధంకాదు. కాని పర్వత సూచి అయిన కొండ వ్యక్తినామాల్లో ప్రథమావయవంలో వస్తుంది. చూ. అరో. కొండం పల్లె; కొండప్పగారి పల్లె; కొండయ్యగారి పల్లె; కొండారెడ్డిగారి పల్లె; కొండిసెట్టి పల్లె; కొండు గారి పల్లె; కొండ్రెడ్డిగారి పల్లె. గ్రామనామాల ప్రథమావయవాల్లో కూడా చూడవచ్చు. చూ. అరో. కొండకిందపల్లె; కొండపేట; కొండలో పల్లె. కొండవ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. అరో. 73. పోల్చిచూ. కొణ్ణమ; కొణ్డ[1]; కొణ్డి[2], కొణ్డ[3]; కొణ్డ చాయ్యన; కొణ్డనగూరు; కొణ్డ మూరు; కొణ్డమఞ్చి; కొణ్డయ్య; కొణ్డియ గుంట; కొణ్డివమ్మ (ప్రా. శా.)

"ఈ గ్రామాన్ని" అప్పకొండలు అనే వ్యక్తి కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-138).

85. అప్పకొండుపల్లె కడ. 100+.

నామా. బండపల్లె. *నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.*

అప్పకొండు- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం, (అప్పకొండ+ఉ) అప్పకొండ- చూ. అరో. 84; -ఉ. చూ. అరో. 25; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. నామా. బండపల్లె కూడా వ్యవహారంలో ఉంది.

86. అప్పకొండయగారిపల్లె రాయ. 42+.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అప్పకొండయగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అప్పకొండయ్య పు.నా. నామబం. అప్ప- చూ. అరో. 78; కొండయ (కొండ+ అయ ు అయ్య); కొండ- చూ. అరో. 84; అయ (ు అయ్య) చూ. అరో. 4.-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

87. అప్పనపల్లె కడ. 6+.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అప్పన- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. అప్ప- చూ. అరో. 78 అన- చూ. అరో. 3. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ప్ర.

88. అప్పయగారిపల్లె రాయ. 105+.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అప్పయగారి- గ్రామనామ. ప్ర; నామబం. అప్పయ పు.నా; నామబం. అప్ప- అరో. 78; -అయచూ. అరో. 4. -గారి-చూ. అరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

89. అప్పయరాజుపేట రాజం 86+.

[అప్పయరాజుపేట మెకం. 1223. 17-18.] *నంబ. నామబం; వ్యక్తి సూచి.*

అప్పయరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (<అప్పయ్యరాజు)అప్ప-చూ.అరో.78;-అయ చూ. అరో. 4. -రాజు చూ. అరో. 49. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మట్ల పెదవెంకట్రామరాజుగారి తండ్రి తిరువేంగళనాధరాజుగార్కి అప్పళరాజు అని వాడుక పేరుతో పేట కట్టించినందున" ఈ గ్రామానికి అప్పయ రాజు పేట అని పేరు

కలిగింది. (మెకం. 1223- 17, 18). ॰ తిరువెంగళనాథ రాజు (క్రీ. శ. 1606-20).

90. అప్పరాజు కడ. 81.

[అప్పరాజు పల్లె మెకం. 1210-40; 1240-115] *సంబ. నామబం; వ్యక్తి నామసూచి.*

అప్పరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అప్ప- చూ. ఆరో. 78; -రాజు చూ. ఆరో. 49. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

91. అప్పరాజుపేట రాజం. 25+.

రూ. అప్పారాజుపేట. *సంబం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.*

అప్పరాజు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. అప్ప- చూ. ఆరో. 78. -రాజు- చూ. ఆరో. 49. **-పేట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

92. అప్పరాజుపేట రాజం. 41+. చూ. ఆరో. 91.

93. అప్పరాజుపేట పిద్ద. 3+. చూ. ఆరో. 91.

94. అప్పాజీపేట బద్వే. 110.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అప్పాజీ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం; అప్పా (ఁఅప్ప) చూ. ఆరో. 78; -జీ పు.నా. అను. పూజ్యార్థకం, మరాఠీ సంప్రదాయాన్ని అనుసరించి పేరులో చేరే అనుబంధం (<హిం.జీ యజమాని) **-పేట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

95. అప్పాయపల్లె కమ. 21+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అప్పాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. నామబం. అప్ప- చూ. ఆరో. 78. -అయ చూ. ఆరో. 4. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

96. అప్పాయపల్లె కమ. 60+. చూ. ఆరో. 95.

97. అప్పారావుపల్లె కమ. 21+.

సంబం. నామబం; వ్యక్తిమసూచి.

అప్పారావు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. అప్పా- (ఁఅప్ప) అప్ప- చూ. ఆరో. 98, -రావు పు.నా. అను; బిరుదం; కుల సూచి. దేశస్థ బ్రాహ్మణుల వ్యక్తినామాల్లోనూ, మరాఠీ వ్యక్తినామాల్లోనూ, జైన వ్యక్తి నామాల్లోనూ; క్షత్రియవంశజులమని చెప్పు కొనే పెరికెల వ్యక్తి నామాల్లోనూ -రావు బిరుదవాచకంగా వస్తుంది. (CTSI IV. see Rão) బ్రాహ్మణ వెలమ, కమ్మ, తెల గల వ్యక్తినామాల్లో కూడా రావు అను బంధమే. పోల్చిచూ. మరా. రాయ్, రాఓ, రావో ప్రభువు; గుజ.రాయ్ రావ్ ప్రభువు. ఒ. రాయి ప్రభువు. హిం. రాయ్. / < మరా. రావో < ప్రా.రాఓ < సం.రాజన్. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

98. అప్పిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 11+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అప్పిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అప్పిరెడ్డి- పు. నా; నామబం; దేవతా సూచి. అప్పి- (<అప్ప + ఇ) చూ. ఆరో. 78; 22 -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6 -గారి- చూ. ఆరో. 6. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి,

99. అబ్బవరం రాయ. 89.

[అబ్బవరం 1232 AR 1967 68: B 1; అప్పాపురం. 1300 AR 1967-68

B 22 అబ్బపుర C. 1400 AR 1967-68 : B 4] నామా. త్రియంబకపుర C 1400 AR 1967-68 : B 4.
సంబ. నామబం; వ్యక్తి నామ సూచి (దేవతాసూచి)

అబ్బ- వ్యక్తినా. దేవతాసూచి. అబ్బ. తండ్రి; తండ్రితండ్రి (కడపమాండలికం) చూ. పో. ప. అబ్బఁడు (సూ.ని) అబ్బి; అబ్బయ్య (మాం. వ.) అప్పేస్వర. (ప్రా. శా). -వరం. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

నామా. త్రియంబకపుర: వీరచిరుపనొడయ కుమారుడు హోరియం నొడయ అబ్బేశ్వర దేవర పేర త్రియంబకపురమని ప్రతినామం చేసినట్లు శాసనసాక్ష్యం (C 1400 AR 1967–68; B 4)

100. అబ్బవరంవాండ్లపల్లె రాయ. 68+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అబ్బవరంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అబ్బవరం- కు. నా; గ్రామనామసూచి, చూ. ఆరో. 99. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె-చూ. గ్రామనా. ద్వి.

101. అబ్బినాయునిపల్లె రాజం 143+.
రూ. అబ్బినాయనిపల్లె TSM 1936.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

అబ్బినాయుని- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా, నామబం. (అబ్బినాయుడు + ఇ) అబ్బి (<అబ్బ +ఇ) అబ్బ-చూ. ఆరో. 99; -ఇ చూ. ఆరో. 22. -నాయుని- ఌ నాయని పు. నా. అను; (నాయుడు + ఇ) నాయుడు నాయకుడు; బిరుదు, కులసూచి. బలిజ, బెస్త, బోయ, ఏకరి, గవర, గొల్ల, కాలింగి, కాపు, ముత్రాచ వెలమల బిరుదవాచకం (CTSI, V) పోల్చి చూ. తె. నాయకుఁడు, నాయకరాజులు నాయుడు. త. నాయగన్. నాయగం (<తె. నాయక) హిం. నాయక్. [<సం. నాయకః]. రూ. -నేడు. చూ. ఆరో. కాత్నేని ఎఱ్ఱగుడి- చూ. ఆరో. కాటినేని ఎఱ్ఱగుడి. కడపజిల్లాలో కమ్మకులస్థుల వ్యక్తినామాల్లోనే నాయుడు ప్రాచుర్యం. రూ. -నాయక లంబాడీల వ్యక్తి నామానుబంధం; చూ. ఆరో. నందనాయకబిడం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

102. అబ్బిరాజుగారిపల్లె రాజం. 140+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తి నామసూచి.

అబ్బిరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అబ్బిరాజు- పు. నా. నామబం. దేవతా సూచి. అబ్బిచూ. ఆరో. 101.-రాజు చూ. ఆరో; 49. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

103. అబ్బాసాహెబ్‌పేట బద్వే. 126.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.

అబ్బాసాహెబ్- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. అబ్బా- (<అబూ) తండ్రి [<ఉ. అబూ]. వ్యక్తినామాల్లో ప్రథమావయంలో వచ్చే అబూ వంశోపనామం (geneological surname). దీన్నే 'కున్యత్' (Coonyat) అనివ్యవహరిస్తారు (MAMP, 4).-సాహెబ్ పు. నా. అను; నామం. యజమాని [< ఉ. సాహిబ్ <హిం. సహీబ్ < అర; సహబ] పోల్చి చూ. సాహిబా యజమానురాలు; కులీనురాలు. సాహెబ్ వ్యక్తినామాను బంధం గానే కాకుండా ప్రథమావయవాల్లో సైతం వస్తుంది; సాహెబ్ ఆలీ. (MAMP, 778).

104. అమగంపల్లె బద్వే 43+.
అస్పష్టనామబంధం.

అమగం- గ్రామ నా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

105. అమర్తలపల్లె రాజం. 128+.

[అమృతావాండ్ల పల్లె మెకం. 1223-137; అమృతాల వారి పల్లె TSM 1936].

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అమర్తల.[<అమృతా , అమృతాల-] గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. అమృతాల రూపానికి అమర్తల వర్ణవ్యత్యయరూపం. గ్రంథస్థరూపాల్లోని -వాండ్ల- ఆధునిక రూపంలో లోపించింది. చూ. ఆరో. 71: -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"అమృతాలవారు అనే యీ్యాడిగౌళ్ళవాళ్లు కట్టుకున్నది" (మెకం. 1223-137).

106. అమానిరామచంద్రాపురం కడ. 96.

అనిర్ది. వ్యవ. రామచంద్రాపురం.

సంబ.నామబం; సామాన్యనామసూచి. (వ్యవసాయ విధానసూచి).

అమాని- గ్రామనా ప్ర; నామం. గుత్తకివ్వక దివాణపు విచారణ కింద వుండేటిది, What is in charge of a collector on the part of the Government; in opposition to that which is rented out to tenants of the soil.

అమాని గ్రామములు; అమాని భూములు: అమాని బాకీబాబు. (బ్రౌణ్యము); Anything held in trust or under official management. — అమానిరెడ్డి (MAMP, 24) -రామచంద్రాపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రామచంద్రాపురం.

107. అమానివిశ్వనాధపురం కడ. 110.

అనిర్ది. వ్యవ. విశ్వనాధపురం. నామా. అమాని విశ్వనాధుని కాలువ ALV 1936: TSM 1952, [విశ్వనాధుని కాల్వ మెకం 1119-150, 151.]

సంబ.నామబం; సామాన్యనామసూచి.

అమాని- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 106. -విశ్వనాథపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. విశ్వనాధపురం.

నామా. విశ్వనాధునికాల్వ : "కాల్వ పీక్లు విశ్వనాధుని గుట్ట పర్యంతం భూమికిపారుతూ వుండె గనుక ఈ పేరు వచ్చినది," (మెకం. 1119-150-151.)

108. అమీనాబాదు రాయ. 61+.

సంబ, నామబం: వ్యక్తినామసూచి,

అమీనా- గ్రామనా. ప్ర. స్త్రీనా. మహమ్మద్ ప్రవక్త తల్లి పేరు (MAMP, 26) లేదా అమీనా- నామం. సధ్యా వంపించబడ్డ అములుదారుడు, న్యాయాధిపతి. A Petty revenue Officer who has temporary charge of any district; A Native Judge (బ్రౌణ్యము). A chief Officer of Police or Revenue A confidential agent. A Principal sudder ameen was formerly a minor Judge. A revenue ameen may be the manager for the Government of an estate under attachment. a seller of distrained property, or merely a process server (MAMP, 26)

[<హిం, అమీన్ <అర. అమ్న శాంతి; -అబాదు చూ. గ్రామనా, ద్వి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

109. అమ్మగారిపల్లె పులి. 32+.

నంఖ. నామఖం; కులసూచి.

అమ్మగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామఖం. అమ్మ- బ్రాహ్మణస్త్రీ; రూ. అమ్మయ్య. చూ. అరో. 1. -గారి- చూ. అరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. అయ్యవారిపల్లె.

110. అమ్మయగారిపల్లె రాయ. 80+.

నంఖ. నామఖం; కులసూచి.

అమ్మయగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామఖం. అమ్మయ- బ్రాహ్మణస్త్రీ చూ. అరో. 1. -గారి చూ. అరో.6. -పల్లె చూ. గ్రామనా, ప్ర.

111. అమ్మయగారిపల్లె పులి 27.

చూ, అరో. 110.

112. అమ్మవారిపల్లె సిద్ధ. 55+

నంఖ నామఖం; దేవతాసూచి.

అమ్మవారి- గ్రామ నా. ప్ర; నామఖం. అమ్మ చూ. అరో. 1; -వారి- చూ; అరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

113. అమ్మవారిపేట బద్వే. 76+.

నంఖ. నామఖం; దేవతాసూచి.

అమ్మవారి- గ్రామనా.ప్ర. చూ.అరో.112. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

114. అయ్యపురాజుగారిపల్లె రాజం. 61+.

నంఖ. నామఖం; వ్యక్తినామసూచి.

అయ్యపురాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామఖం. అయ్యపురాజు పు. నా; నామఖం; దేవతాసూచి (ల అయ్యవరాజు < అయ్యప్పరాజు). -అయ్యపు- అయ్య- చూ. అరో. 4; -అపు చూ. అరో. 78. -రాజు చూ, అరో. 49; -గారి- చూ. అరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

115. అయ్యపురెడ్డిపల్లె రాజం 131+.

నంఖ. నామఖం; వ్యక్తినామసూచి.

అయ్యపురెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామఖం; దేవతాసూచి. అయ్యపు- చూ. అరో. 114 -రెడ్డి చూ. అరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

116. అయ్యలరాజుగారిపల్లె రాజం. 129+.

[అయ్యలు రాజు పల్లె మెకం. 1223-143]

నంఖ. నామఖం; వ్యక్తినామసూచి.

అయ్యలరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామఖం. అయ్యలరాజు [ల అయ్యలురాజు]-పు.నా; నామఖం; దేవతాసూచి. అయ్యల- [అయ్యలు]. అయ్య చూ. అరో. 4. -లు పూజ్యార్థకం. -రాజు చూ. అరో. 49. -గారి- చూ. అరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. గ్రంథస్థ రూపంలో -గారి- లోపించింది.

117. అయ్యలవాండ్లపల్లె రాయ. 81+.

నంఖ. నామఖం; కుటుంబనామసూచి.

అయ్యలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర;నామఖం. అయ్యల కు. నా. చూ. అరో. 116. -వాండ్ల- చూ: అరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

118. అయ్యవారికంబాలదిన్నె జమ్మ. 9.

[అయ్యవారి కంబాల దిన్నె మెకం. 1118-77, 122; 1180-158, 181].

నంఖ. నామఖం; కులనామసూచి.

అయ్యవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామఖం. అయ్య చూ. అరో. 4; -వారి- చూ. అరో. 8.

-కంబాలదిన్నె. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఆరో. మలమీద కంబాలదిన్నె.

119. అయ్యవారిపల్లె కడ. 91+.
[అయ్యవార్లపల్లె మెకం. 1240-97]
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

అయ్యవారి- [అయ్యవార్ల-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అయ్య చూ. ఆరో. 4. -వారి- [-వార్ల-] చూ. ఆరో. 9. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

120. అయ్యవారిపల్లె కమ. 53.
[అయ్యవారిపల్లె మెకం. 1229-68.]
నామా. మహమ్మదాబాదు; అనంత శాస్త్రులపల్లె. మెకం. 1229-68. సంబ. నామబం; కులసూచి. చూ. ఆరో. 119. నామా. వాడుకలో లేవు.

121. అయ్యవారిపల్లె రాజం. 140+.
చూ. ఆరో. 120.

122. అయ్యవారిపల్లె బద్వే. 17. ,,

123. అయ్యవారిపల్లె బద్వే. 76+. ,,

124. అయ్యవారిపల్లె ప్రొద్దు. 23+. ,,

125. అయ్యవారిపల్లె ప్రొద్దు. 58+. ,,

126. అయ్యవారిపల్లె పులి. 32+. ,,
పోల్చి చూ. 110

127. అరకటవేముల ప్రొద్దు. 26+.
[అర్కాటవేముల / అరకటవేముల / ఆర్కాటవేముల మెకం. 1126-37; అరకటవేముల మెకం. 1126-49] నామా. భైరవ సముద్రం మెకం. 1126-37. అస్పష్టనామబంధం.

అరకట- [అర్కాట-/ అరకట-/ ఆర్కాట-] గ్రామనా. ప్ర. ? < అర్ + కట; అర్ ఏరు పోల్చిచూ. తె. ఏఱు త. యాఱు; ఆఱు. మ. ఆఱు. కొం. ఏఱు. గోం. ఏర్. [మూ.ద.ద్రా. *యాఱ్]. చూ. DED 3233. -కట దగ్గర పోల్చిచూ. తె. కడ. త. కట్టు. మ. కట. క. కడె. వ. కడ [మూలద్రా. *కట్-అ] చూ. DED 939. తమిళదేశంలోని గ్రామనామమైన ఆర్కాటు (షడారణ్య) వంటిదికావచ్చు. -వేముల చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి. చూ. వేముల.

128. అరమాటివాండ్లపల్లె రాయ. 94+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అరమాటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అరమాటి- కు.నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

129. అరవపల్లె రాజం 66+.
సంబ. నామబం; జాతిసూచి.

అరవ- గ్రామనా. ప్ర; రూ. అరువ. త. అరువర్, అరవర్. తమిళులు. పోల్చిచూ. aruva, aruva-natu one of the 12 region(s) where a vulgar dialect of Tamil was spoken, possibly a large portion of South Arcot district.

క. అరవ, అరవు, అరువు, ఆర్వ తమిళం, తు. అరవ తె. అరవము తమిళ భాష; అరవలు తమిళులు. (DED 264).

అరువానాడు దక్షిణ ఆర్కాటు జిల్లాలో పెన్నై నదికి దక్షిణ ప్రాంతం, అరువా వడదలై చెంగల్పట్టుజిల్లా. అరువాళర్ కొల్లిడం నది అవతలవరకు వ్యాపించిన ప్రాచీన ప్రజలు.

ఉత్తర హిందూదేశంనుంచీ అగస్త్యుడు అరువలను తెచ్చి కొళ్లిడం నది ప్రాంతాల్లో స్థిరపరచినట్లు తొల్కాప్పియం పాయిరం. కరికాలచోళుడు వారిని జయించి తనరాజ్యాన్ని ఆ తర్వాత స్థాపించినాడు (కలై కళంజియం, I, 200).

గొల్ల, వెలమ, మాల, యానాది మొదలైన శాఖలున్నట్లు Thurston (CTSI, I, see Arava).

తెలుగు దేశంలో ప్రాచీనమైన దేశ విభాగంలో ఏఱువనాడు ఒకటి. క్రీ. శ. సుమారు 680 కి చెందిన తురుమెళ్ల శాసనంలో 'ఏఱువ విషయం' పేర్కొనబడింది (ప్రా.శా). ఇప్పటి ప్రకాశం జిల్లాలోని పొదిలి, దర్శి, మార్కాపురం తాలూకాల్లో కొంత భాగం, కడప జిల్లాలోని బద్వేలు, సిద్ధవటం తాలూకాల్లో కొంత భాగం గల ప్రాంతానికి ఏఱువనాడని పేరు. ఏఱువ తొండయరాజు, ఏఱువ మహాదేవి అనే వ్యక్తి నామాలు కూడా శాసనాల్లో కన్పిస్తాయి. దశకుమార చరిత్ర పీఠికలో, చోడ తిక్కభూపతి ఏఱువ మన్నీల ఓడించినట్లు కేతన వర్ణించినాడు (ఈశ్వరదత్తు, 1963, 39-40).

అరవనాడు, ఏఱువనాడు ఇంచుమించు ఇరుపొరుగునాడులు. ఏఱువ అరవ శబ్దాలకు మూలధాతువు ఒకటే. యాఱ్- / అఱ్- నది. అరవ శబ్దం మొదట స్థలవాచి, తర్వాత జాతి వాచిగాను, భాషావాచిగాను ప్రయుక్తమైనట్లు తోస్తుంది.

130. అరవపల్లె రాజం. 134+. చూ. ఆరో. 129.

131. అరవ వాండ్లపల్లె రాయ. 84+.

నంబ. నామబం; జాతిసూచి.

అరవవాండ్ల - గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అరవ చూ. ఆరో. 129; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

132. అలవలపాడు పులి. 36.

[అలవలఊరు 1354 SII. XV. 2-11. 12. అలవలపాడు 1551 AR 1945-46: B 115; అలువలపాడు 1783 AR 1945-46: B 114. అలవలపాడు మెకం. 1119-218]. *నంబ. నామబం; జంతుసూచి.*

అలవల- [అలువల-] గ్రామనా. ప్ర. (అలువలు+అ) అలువలు. ఏక. అలువరూ. అళుగ, అళువ, అలుగ, అలువ, అలవ వజ్రకీటము Indian Pangolin, Scaly ant eater, Manis crassicandata పోల్చిచూ. త. అలుకు, అళుంకు, నళుంకు మ. అళ్లవన్ (DED 243). కడపమండలంలో కన్పించే అపురూప జంతువు (Vanamala Naidu, 1959, 9) -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

133. అలసందుపల్లె రాజం. 129+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అలసందు కు.నా; నామం. అలసంద కాయ ధాన్యం Vigna catajang/ పోల్చిచూ. తె. అలచందలు, అలసందియలు, అలసందెలు Dolichos sinensis. క. అలసంది, అలసందె, హలసంది, హలసందె, అలసందిగె (DED 205). పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

134. అలిదెన కమ. 60.

[అల్లిదొన మెకం. 1110-39; మెకం. 1119-247 నామా. అభినవదేవరాయపురం మెకం. 1110-45-47]. *నంబ. నామబం; వృక్షసూచి.*

అలి- [అల్లి-] గ్రామనా. ప్ర; నామం. (<అల్లి) కలువవంటి ఒకానొక నీటి పువ్వు; water lily; ఒక నీటి మొక్క; Nymphaea alba, పోల్చ. త. అల్లి. మ. అల్లి తు. అల్లి, అల్లిగె DED. 217) -దెన [-దొన] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"....పశ్చిమం దొన మల్లేశ్వరుని దేవాలయం .... దొనకే అల్లి దొన అని నామం. కాని అందులో ఇప్పుడు ముప్పై యేండ్ల నుంచి అల్లాతీగె కాపడం నిలిచిపోయినది" (మెకం. 1110-92).

135. అలిరెడ్డిపల్లె పులి. 81.

[అల్లిరెడ్డి పల్లె మెకం. 1119-197]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అలిరెడ్డి- [అల్లిరెడ్డి] గ్రామనా, ప్ర; నామబం. అలి చూ. ఆరో: 134. -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

136. అలివేలిమంగాపురం రాజం. 12 +.

[అలమేలు మంగాపురం మెకం. 1223-109].

సంబ. నామబం; వ్యక్తి నామసూచి.

అలివేలిమంగ- [అలిమేలు మంగా-] గ్రామనా, ప్ర; స్త్రీ. నా: నామబం; దేవతావాచి. త. (అలర్ మేల్ మంగై) అలి- [అల-]<త. అలరి, అలర్ పువ్వు (DED. 209); -వేలి-[-మేలు-]<త. మేల్ మీద (DED 4173); మంగ<త. మంగై స్త్రీ, 12-13 సంవత్సరాల మధ్య వున్న ఈడు గల పిల్ల (DED. 3776). (తామర) పువ్వు మీద నున్న స్త్రీ. పోల్చి చూ. అలివేలు, అలమేలుమంగమ్మ, మంగమ్మ, మంగతాయారు, తాయారమ్మ, అలమేలు మంగ తాయారమ్మ, సం. పద్మాలయ. 'అలమేల్' అలమేలు కాగా, అచ్చులమధ్య మ-వ-లు పరస్పర వినిమయ వర్ణాలు కాబట్టి అలవేలు అయింది. (ద్రోణప్ప. 1972-108).

అనంత రాజుగారి భార్య మంగమ్మ పేర ఈ గ్రామం వెలసినట్టు స్థానిక చరిత్ర (మెకం 1223-109).

137. అల్లాదుపల్లె ప్రొద్దు 63.

[అల్లాదు పల్లి మెకం. 1119-246].

నామా వీరభద్రాపురం. అస్పష్ట నామబంధం. అల్లాదు- గ్రామనా. ప్ర; పోల్చి చూ. అల్లాడ భూపతి., అల్లాడరెడ్డి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

138. అల్లెంవాండ్లపల్లె రాజం. 76+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అల్లెంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అల్లెం- కు. నా; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

139. అవసానిపల్లె రాజం. 69+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తి నామసూచి.

అవసాని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వ్యక్తి నా. పోల్చిచూ. అకసాని వ్యక్తినా. 1382 SII. XVI 6-29, 30; అవ- ? లు అవ్వ; -సాని, వేశ్య; వ్యక్తినామానుబంధం. భోగము వారి "నామాంత్యమున వచ్చు పదం" కావచ్చునని కుందూరి ఈశ్వర్ దత్తు. పోల్చిచూ. మైలాసాని, ప్రోలాసాని, ముప్పరిసాని, క్రొమ్మసాని, మారాసాని, కాలాసాని 1093 SII X, 177 (శా. శ. కో. సాని) సూరసాని పండి-1-161; 2-246. సూరసానవ్వ పండి. 1.114. సాని శబ్దం శాసనాల్లో విభిన్నార్థకంగా ప్రయోగించినట్లు కన్పిస్తుంది. కానీ అగౌరవ సూచకం గాదు. శాసనాల్లో రాజాంతఃపుర స్త్రీలు, గౌరవ

కుటుంబాలస్త్రీలు, యజమానురాలు సాని వాచ్యులుగా ఉన్నారు....సుప్రసిద్ధ వేంగీవర్తక సంఘీయులైన పెనుగొండ కోమటివారి స్త్రీల పేర్లలో గూడ (క్రీ. శ. 14-15 శతాబ్దాలు) సాని శబ్దమున్నది. కొన్ని శాసనాల్లో దేవతా స్త్రీలు-'సానులని పేర్కొనబడినారు. (జి.ఆర్. వర్మ, బౌద్ధశిథిలాలు 'లంజదిబ్బ' లెక్కైనవి, భారతి, మే, 1974, పు. 41). మొదట గౌరవవాచకమైన వ్యక్తినామ ప్రత్యయంగా ఉంటూ తర్వాత వ్యస్తప్రయోగంలో న్యూనతపొంది ఉంటుంది. [<సం. స్వామిన్]. పోల్చి చూ. ఆరో. కడసానికొత్తపల్లె; భూమసానిపల్లె.

140. అశ్వత్థఓబాయపల్లె కడ. 85+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అశ్వత్థ- గ్రామనా. ప్ర: పు.నా. వృక్షనామసూచి. [<సం. అశ్వత్థః] రావిచెట్టు Ficus religiosa -ఓబాయపల్లె చూ. ఆరో. గొల్లఓబాయపల్లె; ఓబాయపల్లె.

141. అశ్వత్థగారిపల్లె కడ. 82+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తి నామసూచి.

అశ్వత్థగారి- గ్రామ నా. ప్ర: నామ బం. అశ్వత్థ చూ.ఆరో. 140. -గారి- చూ.ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. అను.

142. అహోబలాపురం పులి. 52.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

అహోబలా- గ్రామ నా. ప్ర: పు. నా. దేవతాసూచి. (~ అహోబిల....) అహోబిలేశ్వరుడు అహోబిలుడు నవనరసింహుడు. కొండను తొలిచి గుహగా రూపొందించి దైవ ప్రతిష్ఠ చేసినందున 'అహోబిల' అనే పేరు వచ్చిందని MAMP. కర్నూలు జిల్లాలోని క్షేత్రనామం ఓబులేశ్వరుని పేర వెలసిన గ్రామనామం. అహోబిలశబ్దానికి తద్భవాలైన ఓబులం, ఓబుల రూపాలు గ్రామనామాల్లోను, వ్యక్తినామాల్లోను కన్పిస్తాయి. చూ. ఆరో. ఓబులం, ఓబిలి, ఓబనవల్లె, ఓబాయపల్లె. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

ఓబులేశ్వర దేవాలయానికి ఒక మైలు దూరంలో గ్రామాన్ని నిర్మించి, ఆ గ్రామానికి ఓబులేశ్వరునిపేర అహోబలాపురమని నామకరణం చేసినట్లు చెపుతారు (FF. 25).

143. అంజనేయపురం రాయ. 3.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

అంజనేయ- గ్రామనా. ప్ర: పు.నా. దేవతాసూచి [<సం. ఆంజనేయః]. -పురం. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

144. అకుతోటపల్లె కమ. 40+.

[అకుతోట పల్లె మెకం. 1110-110; 1240-91] *సంబ. నామబం; సామాన్యసూచి.*

అకుతోట- గ్రామనా. ప్ర: నామ బం. తమలపాకులతోట అకు- తమలపాకు betel leaf, piper betel; -తోట ఉపవనం, garden orchard, plantation (DED 2927) పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"అక్కడ తమలపాకుల తోట వేసి వుండగా ఆ తోటవేసి అల్లానాగిరెడ్డి అనే కాపు ఇంకా కొందరు కాపులు చేరి గ్రామం కట్టినందున" అకుతోట పల్లె అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1110-110).

145. అకుతోటపల్లె సిద్ధ. 15+. చూ. ఆరో. 144.

146. ఆకులనారాయణపల్లె ఐద్వే. 35+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఆకుల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. బహు. (ఆకుల + అ,; ఏక. అకు చూ. 145. ఆకుల- కమ్మవాళ్లలోను బొంతక్ నవరల లోను ఇంటిపేరు; కాపుల శాఖాభేదం (CTSI, I, see Akula). -నారాయణపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. దూదేకులనారా యణపల్లె, నారాయణపల్లె.

147. ఆకులవాండ్లపల్లె రాయ. 68+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఆకులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఆకుల- చూ. ఆరో. 146; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

148. ఆకులవారిపల్లె సిద్ధ. 44+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఆకులవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఆకుల- చూ. ఆరో. 146; -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

149. ఆకెపాడు రాజం. 61.

[అకింపోడనే గ్రామము 1501 SII. XVI, 40-22; ఆకెపాడు మెకం. 1134 - 76, ఆకెంపాటి- మెకం. 1134 - 18; అక్కిపాడు మెకం. 1134-16, 17; అక్కింపాడనే గ్రామం. మెకం. 1134-16, 17] నామా. ఆకె పాకెము, మెకం. 1134-122, ఆకెన పాకెము మెకం. 1134 - 124]

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఆకె. [అక్కి--, ఆక్కె-; ఆకె; ఆకెం-; ఆకెన-] గ్రామనా. ప్ర; (<అక్కయ్య). ఆకెం- అక్కిం- ఆకెన- ఇవి కృతక వ్యుత్పత్తివల్ల ఏర్పడిన రూపాలు కావచ్చు. -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"ఆకెన అనే కిరాతుడు బోయకులము వాడు పాలెం కట్టుకొని వుండెను. గనుక గ్రామానికి ఆకెపాకెము అవి ఆకెన పాకెము ఆకెనపాడు అయినది" (మెకం. 1134-123, 24).

150. అదపూరు రాజం. 61

[అందపూరు 1290 SII. X. 496-7; అందుపూరు 1534 SII. VI 112-12; అదుపురు 1556 SII XVI. 21917. 1309 SII X XVI 219-17 అంద పురము మెకం. 1134-16, 1223-21] రూ. అదపూరు కజిగె. 1965, అదు పూరు A. V 1936. ?

? నంబ. నామబంధం. ? మతసూచి.

అదపు- [అందపు - అండపు-] గ్రామనా. ప్ర. (అద + పు) అద- ? <త. ఆండి. బ్రాహ్మ ణేతర శైవులు, బ్రాహ్మణేతర శైవ భిక్షకులు. పోల్చి చూ. మ. ఆండి సుబ్రహ్మణ్య స్వామి భక్తుడు, పండారం (శైవభిక్షకుడు). క. ఆండి శైవభిక్షకులు. (DED 298) ఈ వ్యుత్పత్తి చెప్ప డానికి ఆధారం ఈ గ్రామం భైరవుని తిప్ప మీద వెలసినట్లు తెల్పే స్థానిక చరిత్ర. కింద ఇచ్చిన గ్రామనామోద్భవ కథను చూడండి ? మొదటబౌద్ధారామం; తర్వాత శైవనిలయం.చూ. ? "A remarkable feature about Nandalur is the fact that it appears to have once been a Buddist Centre of some local importance. A *Buddhist site was discovered in 19'3 on the summit of a hill close by lying between the town*

and the village of Adupur or Adapur to its east. The hillock is locally called Lanjakanama Gutta (APDGC. 774). -ఊరు. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

దుష్టద్యుమ్నుని కుమారుడు నిరంతర మహారాజు స్థాపించిన "నిరంతర పురమనే అగ్రహారం బాహుదానది వెల్లువచేత కొట్టుకొని పోయినందున నెలంద అనే వేశ్యా స్త్రీ ప్రభుత్వం చేసి.........రాజు వుంచుకొన్నది.... ఆయమె యీ స్థలానకు వచ్చి తన పేరుతో లోగడ నదివల్ల కొట్టుక పోబడిన స్థలానకు వుత్తరం నెలందలూరు అనే నామం ఏదియించి, బ్రాహ్మలకు సర్వాగ్రహారంగాయిచ్చి యిందుకు తూర్పు భైరవుని తిప్పమీద ఒక గ్రామం కల్గించినందున అందుకు అండపుర మనే నామాభిధానం కలిగి యీ నెలందలూరిలో గ్రామ గ్రాశిన పల్లెగా వుండెను"

151. ఆదంఖాన్‌పల్లె కడ. 95+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఆదంఖాన్- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. ఆదం- [<హిం. ఆదం<హ్బ్రు ఆదమహ్. కపిలవర్ణమైన.] -ఖాన్ పర్షి. ఖాన్ దైవం; తార్తారు రాజుల బిరుదు; పఠాన్ల బిరుదు. -**పల్లె** చూ. గ్రామనా. ప్ర.

152. ఆదిత్యరాంపేట బద్వే. 76+.

ఐతరాంపేట ముఖవ.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఆదిత్యరాం- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. దేవతాసూచి. ఆదిత్య సూర్యుడు [< సం. ఆదిత్యః] -రాం రాముడు [<సం. రామః] -**పేట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

153. ఆదివిమ్మాయపల్లె కడ. 14+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఆదివిమ్మాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. ఆది - తొలుతది [<సం. ఆదిః] పోల్చి చూ. ఆదిమూర్తి, ఆదిరెడ్డి, ఆదినారాయణ మొ. -విమ్మాయ -వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

154. ఆదిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 79

[అద్దిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1126-80]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామ సూచి.

ఆదిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దేవతాసూచి. ఆది [> ? అద్ది] చూ. ఆరో. 153, రెడ్డి చూ. ఆరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

155. ఆదూరివారిపల్లె సిద్ధ. 66+.

[అదూరివారి పల్లె మెకం. 1126-146]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

ఆదూరివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఆదూరి- గ్రామనా. నామబం. (ఆదూరు + ఇ) వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. పోల్చి చూ. ఆదూరి- (ప్రా.శా.) -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

156. ఆదూరివారిపేట సిద్ధ. 20+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

ఆదూరివారి- చూ. ఆరో. 155. -**పేట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

157. ఆదెనవారి పల్లె సిద్ధ 52+.

[ఆదినవారి పల్లె మెకం. 1170-64]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

ఆదెనవారి- గ్రామ నా. ప్ర; నామబం. ఆదెన- [ఆదిన-], పు. నా; నామబం. (ఆది+

-ఎన ~ అది + ఇన < అది + అన్న) అది- చూ. ఆరో. 153 -ఎన (~ అన < అన్న) చూ. ఆరో. 3; అదెమ్మ లక్ష్మీదేవి; అదెన్న అదివిష్ణువు : -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

158. ఆమూరివాండ్లపల్లె రాయ. 77+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

ఆమూరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఆమూరి- కు. నా. (అమూరు + ఇ-). పోల్చి చూ. ఆమూరు పొన్నేరి తా .... చెంగల్పట్టు జిల్లా; తమిళనాడు. కొడిదెకాపుల్లో ఇంటిపేరు. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2.

159. ఆరవీడు రాయ. 27

రూ. ఆరవీడు TOPO 1924.

సంబ. నామబం; జాతి వాచి.

ఆర- గ్రామనా. ప్ర. అరవ + వీడు అని MAMP (P 765), ఆరె భూమి అంటే మహారాష్ట్రదేశం. ఆరె భాష మహారాష్ట్ర భాష ఆర ~ అరె ~ ఆరియ < సం. ఆర్య- (ఆరెభాష: వివరాలకు చూ. దొణప్ప. 1972, 307) -వీడు. చూ. గ్రామనా. ద్వి. మహారాష్ట్రులు నివాస మేర్పరచుకొన్న గ్రామం కావచ్చు.

160. ఆరవీటిపల్లె కడ. 100+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

ఆరవీటి- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా ; నామబం. గ్రామనామసూచి. (ఆరవీడు + ఇ) చూ. ఆరో, 159. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. అరవీటివాండ్ల పల్లె.

161. ఆరవీటిపల్లె జమ్మ. 128.

[ఆరవీడు 1548 AR 1940-41 : B 431; 1560 AR 1940-41 : B 404; అరవీటపల్లె మెకం. 1119-76; ఆర వేటి పల్లె మెకం. 1119-66; ఆరేటు పల్లె మెకం. 1119-64] చూ. ఆరో. 160.

ఆరవీటి- [~ అరవీటి- < అరవేటి- < ఆరేటు-]: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

162. ఆరవీటివాండ్లపల్లె రాయ. 26+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఆరవీటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఆరవీటి చూ. ఆరో. 159-161. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

163. ఆలంఖాన్‌పల్లె కడ. 61.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఆలంఖాన్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా. వ్యక్తినామసూచి. ఆలం < హిం. ఆలమ్, మహమ్మద్ ప్రవక్త పేరు. పోల్చి చూ. ఆలీం, అల్లా. అల్లా, అల్లీ మొ. -ఖాన్ చూ. ఆరో. 151 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

164. ఆవులరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 31+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

ఆవుల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా; బహు; జంతుసూచి బలిజ, బోయ, గొల్ల, కాపు, కొరవ, ముత్తరాచ, ఎరుకుల వాళ్లలో ఇంటి పేరు (CTSI, I, See Āvu). రాయచోటి తాలూకాలో ఆవుల- ఎక్కువగా కాపుల ఇంటి పేరే. -రెడ్డిగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. ఆవులవాండ్లపల్లె; రెడ్డిగారిపల్లె.

165. ఆవులవాండ్లపల్లె రాయ. 8+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

అవులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. అవుల చూ. ఆరో. 164; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

166. అవులవాండ్లపల్లె రాయ.21+.
చూ. ఆరో. 165

167. అవులవాండ్లపల్లె రాయ. 24+. ,,

168. అవులవాండ్లపల్లె రాయ. 31+. ,,

169. అవులవాండ్లపల్లె రాయ. 37+. ,,

170 అవులవాండ్లపల్లె రాయ. 103+. ,,

171. అవులపెట్టివారిపల్లె రాయ. 26+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

అవుల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో.164. -పెట్టివారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 165. పెట్టివారిపల్లె.

172. ఆసాదివాండ్లపల్లె రాయ. 77+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఆసాదివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఆసాది- కులనా. జాతరలు ముగిసిన తర్వాత గ్రామదేవతను ఎల్లనంపు నప్పుడు (గ్రామపు ఎల్ల దగ్గరికి పంపునపుడు) బూతులు తిడుతూ వెంటవచ్చే మాలమాదిగల్లో ఒక శాఖ. గ్రామ దేవత పూజారి; మాదిగ; ఎల్లమ్మ కథను పాడే గాయకులు. చూ. పో. వ. మాదిగ ఆసాదులు; ఆసాది కూతలు, ఆసాదివాడు. బహు. ఆసా దులు. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

173. ఆసాదివాండ్లపల్లె రాయ. 81+.
చూ. ఆరో. 172.

174. ఆసాదివాండ్లపల్లె రాయ. 87+.
చూ. ఆరో. 172.

175. ఇంటిఓబాయపల్లె పులి. 86+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఇంటి- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. (<ఇల్లు + టి). -ఓబాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ ఆరో. ఓబాయపల్లె; గొల్లఓబాయపల్లె.

176. ఇండ్లసిద్దాయపల్లె కమ. 6+.
[ఇండ్ల శిద్దయ పల్లె మెకం. 1111-136].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఇండ్లసిద్దాయ- [ఇండ్లశిద్దయ-] గ్రామ నా. ప్ర; పు.నా; నామబం. (< ఇండ్ల సిద్దయ్య) ఇండ్ల- కు.నా; బహు. (ఇండ్లు + అ) కడపమాండలికంలో ఇండ్లు ఏకవచనంలోను, బహువచనంలోను ప్రయుక్తం. -ఇండ్ల,చెంచు, ముత్తరాచ కులాల్లో కుటుంబనామం (CTSI. II. See Indla). సిద్దాయ- [~ శిద్దయ] పు.నా; నామబం. మంగళనామసూచి (~ సిద్దయ < సిద్ధ + అయ్య) సిద్ధ- యోగి [< సం. సిద్ధః] -ఆయ చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"సున్నపురాళ్ల పల్లెకు సామీప్యములో ఇండ్ల శిద్దయ అనేవాడు పది ఇండ్ల రైతులను కూర్చినాడు కనుక ఇండ్ల శిద్దయపల్లె" (మెకం. 1111-136). ఈ గ్రామనామ నిర్మా ణంలో వ్యాకరణశ్లేష (Syntactic ambiguity) ఉంది. ఇండ్ల కుటుంబనామాన్ని సూచించే ప్రథమావయవంగాను, సిద్దాయపల్లెను ద్వితీ యావయవంగాను విడదీయవచ్చు. పోల్చిచూ. ఆరో. సిద్దాయపల్లె. కానీ స్థానిక చరిత్ర అధా

శాప్ని బట్టి ఇండ్లసిద్ధాయ ప్రథమావయవంగా గ్రహించ బడింది.

177. ఇండ్లూరు రాజం. 34
[యిండ్లూరు మెకం. 1134-316 కృ.ప్రా. విండ్లూరు మెకం. 1223-32].
సంబ. నామబం; జనపదవాచి.

ఇండ్లు- గ్రామనా. ప్ర. బహు. చూ. ఆరో. 176. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"ఇండ్లు తిరగగట్టినందున ..." ఇండ్లూరు (మెకం. 1134-319).

178. ఇండ్లూరివారిపల్లె రాజం. 41+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఇండ్లూరివారి- గ్రామనామ. ప్ర; నామబం. ఇండ్లూరి- గ్రామనా. (ఇండ్లూరు + ఇ) చూ. ఆరో. 177. -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

179. ఇందుకూరు కమ. 52.
[ఇందుపూరు 1721 AR 1935-36: B 313; యిందుపూరు మెకం. 1229-52; యిందుకూరు మెకం. 1119-244].
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి. ?

ఇందుకు- (ఇందు + కు) ఈందు, ఈదు, ఈతచెట్టు Date palm, wild Date tree. phoenix Sylvestris, Roxb. పోల్చిచూ. త. ఈంతు, ఈంచు, ఈచ్చంపనై. మ. ఈంతన్, ఈతు. ఈత్త. క. ఈచల్, ఈచల, ఈచలె, ఈచిల్ / పం.హింతాల-; ప్రా. పిందీ (DED. 459) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. ఇందుపూరు, ఇందుకూరు రూపాల్లో -ప- -క-ల పర్యాయ ప్రవృత్తి చూడవచ్చు. పోల్చిచూ. చీపురు ~ చీకురు; పూటి ~ కూటి. ఇందురాజు (?) కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1229-52).

180. ఇందుకూరిపల్లె రాయ. 88.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఇందుకూరి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చూ. ఆరో. 179. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఇందుకూరి వాండ్ల పల్లె.

181. ఇందుకూరివాండ్లపల్లె రాయ. 25+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఇందుకూరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఇందుకూరి- చూ. ఆరో. 180; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

182. ఇటిగుళ్లపాడు బద్వే. 43.
[? గుల్లపాడు మెకం. 1229-15]
అస్పష్టనామ బంధం.
ఇటిగుళ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం ? <ఏటిగుళ్ల-; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"గుల్లరాళ్ల యేర్పర్చి యిండ్లు పినాకిపీ తీరాన కట్టుకొని వున్నందున గుల్లపాడు అయింది." (మెకం. 1229-15).

183. ఇడమడక ప్రొద్దు. 6.
అస్పష్టనామబంధం.
ఇడ- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము ? ఇడుపు, విడుపు. చూ. ఆరో. 184 -మడక చూ. గ్రామనా. ద్వి.

184. ఇడుపులచేనిపల్లె రాయ. 23+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.
ఇడుపులచేని- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా

నామబం. ఇడుపుల- (< ఇడుపులు + అ). ఏక. ఇడువు దూరం వెళ్లే బండ్లను విశ్రాంతి కోసం ఒకచోట విడవడం; పొలంలో ఒక పొద్దు పని చేసిన తర్వాత ఎద్దుల్ని విశ్రాంతి కోసం విడవడం; ఒక పూట దున్నదగిన భూమి. పోల్చిచూ. మాయిటిడువు. విడు, వీడు (క్రి); విడియు, విడుచు, విడుదల, విడిది, విడి. త. విటు, విడుదలై, విడుది. మ. విటుతల్, విటుతల, విటుతి. క. బిడు, బిడువు, బిడుహ, బిడుహు, బిడది, బిడవు, బిడార; బిడ్కె-/మరా. బిడార్ (DED 4419). పదాది హల్లోపం వల్ల ఇడుపు. కడప మాండలికంలో ప్రాచుర్యం. -చేని (చేను + ఇ). పొలం. పోల్చిచూ. త. చెయ్. మ. చెయి. క. కెయి. కొలా. కేన్. పర్జి. కేన్. (DED. 1680). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

185. ఇడుపులపాయ రాయ. 1.

సంబ. నామబం; సంఘటననామసూచి.

ఇడుపుల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 184. -పాయ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

186. ఇనగలూరు పులి. 93.

[ఇనగలూరు మెకం. 1119-18; యినగలూరు మెకం. 1119-13]

కృ. వ్యు. యేనుగులూరు [మెకం. 1119-17, 18, FF 28]. రూ. ఇనగనూరు. అస్పష్టనామబంధం. ? సంఖ్యావాచసూచి.

? ఇన- [యిన-] గ్రామనా. ప్ర; వి. (<ఇరు / ఇను + అ) రెండవ పోల్చచూ. ఇమ్మడి, ఇన్మడి (ప్రా. శా), ఇనమారు, ఇరుమారు, ఇరువది. గ్రామనామాల్లోని ప్రథమావయాల్లో ప్రయుక్తమయ్యే ఇను, మార్మిక సంఖ్యావాచక (Mystic numeral) మవి త్యాగరాజు (Thyagaraju, 1945, 23. 4.4) ? రెండవకల్లూరు. పోల్చిచూ. కల్లూరు.

లోకనిరుక్తి. "వరుపు దూరంలో యినుకవల్లి అనే గ్రామం వుండేది. ఘండికోట దుర్గం. ప్రభుత్వం చేస్తూ వున్నటువంటి బ్రహ్మరాక్షస గండపెండేర అంబదేవ మహారాజు .... యీయాన తండ్రి .... మహారాయ పట్టసాహిణి సోమనాయకునిం గారు. వీరు ఘండికోట దుర్గమందుండి యినా మామూలు ప్రభుత్వం చేస్తూవున్నప్పుడు వారి యొక్క యేనుగులు పైనఁజెప్పిన యినుక వల్లె అనే గ్రామానకు ప్రాగ్భాగమందు కట్టివేశి వుంచేవారు. మఱి కొన్ని దినములకు యినుక వల్లి గ్రామం ముక్కవురికి పాడైనందున ఆ గ్రామనెత్తం విడిచి దీనికి ప్రాగ్భాగమున యేనుగులు కట్టి వుంచిన తావున గ్రామ నిర్మాణం చేసికొని అది యేనుగలూరు అని వాడుట ఆయెను. అందుకు పర్యాయం చేతను యినగలూరు అని జనులు...." (మెకం. 1119-17, 18)

187. ఇప్పట్ల పులి. 10.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

ఇప్ప- గ్రామనా. ప్ర. ఇప్పచెట్టు, Bassia latifolia పోల్చిచూ. త. ఇరుప్పై, ఇరుంపై, ఇప్పై, ఇలుప్పై. మ. ఇరుప్ప, ఇరిప్ప, ఇలిప్ప. క. ఇప్పె తు. ఇప్పె మొ. (DED 410). -పట్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఇప్పపెంట.

188. ఇప్పపెంట కడ. 68.

[యిప్పపెంట మెకం. 1210 - 74; 1240-103] సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

ఇప్ప- [యిప్ప-] చూ. అరో. 187.
-పెంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

189. ఇబ్రహీంపురం కమ. 1.

[ఇభరాం పురం ఉరఫ్ తురకపల్లె మెకం. 1110-17; ఇభరామపురం, ఇభరాంపురం, ఇభరాపురానకు- మెకం. 1110-16,38.] కృ.ప్రా. విభరాంపురం FF, 35; కజిగె 1965; ముఖవ. సంబ. నామబ-; వ్యక్తినామ సూచి.

ఇబ్రహీం- [ఇభరాం,ఇభరామ,ఇభరా] గ్రామనా. ప్ర.పు.నా. [<హిం. ఇబ్రహీం జాతిపిత]..-పురం చూ.గ్రామనా.ద్వి.

-కడవ సుబాఅబ్దుల్ల నబీఖానుని దినములలో అలావదు బేగు అనే ఫకీరుకు కొంత్త భూమి ఇనాముగా ఇచ్చివుండగా ఆ ఫకీరు తన కొమారుని పేరట (ఇభరాం పురం) గ్రామం కట్టించి నాడు (మెకం. 1110-38).

190. ఇబ్రహీంపేట పిడ్గు. 49+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఇబ్రహీం- గ్రామనా.ప్ర. చూ.అరో.189.
-పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

191. ఇమడాపురం బద్వే. 133.

[యిమ్మడాపురం మెకం. 1170-54; యిమదాపురం మెకం. 1170-12] సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఇమడా- [యిమ్మడా-, యిమదా] గ్రామనా. ప్ర. ? < ఇమ్మడి కు.నా. పోల్చి చూ. ఇమ్మడి తిర్మలుడు; ఇమ్మడిరెడ్డి, ఇమ్మడీంద్రుడు (అం.భూ). -పురిం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

192. ఇరగంరెడ్డివారిపల్లె రాయ. 31+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఇరగంరెడ్డివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఇరగంరెడ్డి- కు. నా. అస్పష్ట నామ బంధం. ఇరగం- వ్యుత్పత్తి, అస్పష్టం. రెడ్డి చూ. అరో. 6. ఇరగంరెడ్డి పెడకంటి కాపుల ఇంటి పేరు. -వారి- చూ. అరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

193. ఇర్లంపల్లె రాయ. 86+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఇర్లం- గ్రామనా. ప్ర. కులనా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. కాపులలో ఒక శాఖవారి పేరు. (CTSI. III See Kapu), -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

194. ఇల్లూరు కమ. 3.

సంబ. నామబం; జనపదసూచి.

ఇల్లు- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 177.
-ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. కృ. పా; లోకవిరుక్తి: విల్లూరు. రావణ సంహారణాంతరం సతీసమేతుడై ససైన్యంగా రాముడు లంకనుండి తరలివస్తున్నాడు. బ్రహ్మహత్యా పాపపరిహారార్థం పెన్నానది ఒడ్డున శివలింగ ప్రతిష్ఠ చేయాలనుకొని హనుమంతుని శివలింగం తెమ్మని కాశికి పంపి రాముడు పెన్నలో స్నానంచేస్తూ విల్లును ఒడ్డుమీద పెట్టినందువల్ల ఆ స్థలానికి విల్లూరని పేరు వచ్చిందట. ఈ కథనే మరొకతీరుగా చెపుతారు: ముహూర్తం ఆసన్నమైంది. ఎంతకూ హనుమంతుడు రాలేదు. ఇప్పుడు రాముడు యిసుకలింగాన్ని తూర్పు దిక్కుగా ప్రతిష్ఠ చేస్తూంటే ఒక పిల్లి అడ్డం వచ్చిందట; ఆ పిల్లిని రాముడు విల్లుతో కొట్టినాడట; దాని వల్ల విల్లూరు అని పేరు వచ్చిందట. (FF. 32).

195. ఇసుకచింతలపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఇసుకచింతల- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం; ఇసుక- ల ఇసక స్థలనా. ప్ర. పోల్చి చూ. క. ఉసుకు, ఉసకు, ఉసిగె, ఉసబు, ఉసుబు, ఉసువు, కొలా. ఉసా్క-, ఉక్క-. గోం. ఉక్కా-, ఉవ్కె- (DED. 492): చింతల స్థల నా. ద్వి. చూ. ఆరో. 1265; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఆరో. మొబ్బు చింతలపల్లె; మోటచింతలపల్లె.

196. ఇసుకపల్లె కడ. 34.

రూ. ఇసకపల్లె.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

నైసర్గిక నామసూచి.

ఇసుక- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 195. -పల్లె చూ.గ్రామనా. ద్వి.

197. ఇసుకపల్లె కడ 88+. చూ.ఆరో.196

198. ఇసుకపల్లె రాజం. 44+. ,,

199. ఇసుకపల్లె రాజం. 53+. ,,

200. ఇసుకపల్లె రాజం. 55+.

[యిసుకపల్లె మెకం. 1134-64] చూ. ఆరో. 197.

"యేటివద్దున యిసుకభూమిలో కట్టినందు చేత" యిసుకపల్లె అనే నామము కలిగినది. (మెకం-1134-64.)

201. ఇసుకపల్లె సిద్ధ. 66+. చూ. ఆరో. 197.

202. ఇసుకపల్లె ప్రొద్దు 58+. ,,

203. ఈటెమార్పురం రాజం. 25.

[యీటి మార్పురు మెకం. 1134-193, 253; యీటెమార్పూరు మెకం. 1134-258, యీటె మారపురం మెకం. 1134-258 లోక నిరుక్తి: యీటె వాల్పూరు మెకం. 1134-254].

అస్పష్ట నామబంధం.

ఈటె- [యీటి-, యీటె- ల ఈఁటియ, ఈఁటె. పోల్చి చూ. త. ఇట్టి, ఈట్టి. మ. ఇట్టి, ఈట్టి. క. ఇట్టి, ఈటి. తు. ఈటి/సం. ఋష్టి- పా. ఇఠ్ఠి (DBIA, 41). ఈటె, ఈటె వాండ్లు తెలుగు దొమ్మరులు (acrobats, Jugglers) (CTSI, II. See Ēte, Ete-vāndlu) -మారి ? <వారి- చూ. ఆరో. 8, -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి. లోక నిరుక్తి: "చీకటి యీగెలు విస్తారం గనుక యీగెల పల్లె అనే నామధేయం కలిగి వుండెను." జనులు వ్యాధి బాధితులు కాగా వేరే పల్లె కట్టు కొనాలని నిర్ణయించి ఈటె వాలే చోట పల్లె కట్టుకోవా లనుకున్నారు. "బండిమీద వున్న యీటె వాలెను గనుక అక్కడ జనులు యిల్లు కట్టుకొని ఆ గ్రామాన్కి యీటు వాల్పూరు అనే నామధేయం చేసిరి," జనుల వ్యవహారంలో అది యీటె మార్పూరు అయిందని స్థానిక చరిత్ర ... (మెకం. 1134-254-255).

204. ఈడిగచిన్నేరుపల్లె కమ. 66+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఈడిగ- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. కల్లు గీత కులం పోల్చి చూ. తె. ఈంఁద్ర. ఈంఁద్రిగ (CTSI; మాం. వృ- కో. I v) ఈంఁద్రవాఁడు, ఈంఁద్రది. త. ఈరం; ఈఴవన్, ఈఴువన్, ఈఴచ్చేరి. మ. ఈఴవన్ = త. ఈఴవన్. క. ఈడి, ఈడిగ (DED. 468). -పల్లె చూ. గ్రామవా. ద్వి.

205. ఈడిగపల్లె రాయ. 43+.
చూ. ఆరో. 204

206. ఈడిగపల్లె రాయ. 73+. ..

207. ఈడిగపల్లె రాయ. 73+. ..

208. ఈడిగపల్లె రాయ. 80+. ..

209. ఈడిగపల్లె రాయ. 81+. ..

210. ఈడిగపల్లె రాయ. 101+. ..

211. ఈడిగపల్లె రాయ. 105+. ..

212. ఈడిగపల్లె రాయ. 106+. ..

213. ఈడిగపల్లె రాయ 106+. ..

214. ఈడిగపల్లె రాయ 108+. ..

215. ఈడిగపల్లె రాయ. 110+. ..

216. ఈడిగపల్లె రాయ. 113+. ..

217. ఈడిగపల్లె రాజం. 26+. ..

218. .. .. 47+. ..

219. ఈడిగపల్లె రాజం. 76+. ..
[యీడిగె పల్లె మెకం. 1223-138] చూ. ఆరో. 204. "యీడిగె వాండ్లు కట్టుకున్నది"

220. ఈడిగపల్లె రాజం 134+.
చూ. ఆరో. 204.

221. ఈతవాండ్లపల్లె రాయ. 44
సంబ. నామబం; ? కుటుంబనామసూచి.

ఈతవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, (ఈతివాండ్లు + అ) ? ఈత- కు. నా. ఈత చెట్టు (DED. 459). చూ. ఆరో. 179. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

222. ఈతేటివాండ్లపల్లె రాయ. 26+
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఈతేటి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కు. నా; (ఈత+ఏటి) ఈత- చూ. ఆరో. 221. -ఏటి- చూ. ఆరో. 127; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

223. ఈదులపల్లె రాజం. 54+.
[యీదులపల్లె మెకం. 1134-54] రూ; ఈదరపల్లె ముప. సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

ఈదుల- [యీదుల-] గ్రామ నా. ప్ర. బహు. (<ఈదులు + అ) ఏక. ఈదు ఈత. చూ. ఆరో. 222, 179. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

"ఈతచెట్లు వుండగాను అక్కడ కొందరు కాపులు చేరివున్నందున" ఈదులపల్లె వెలసి నట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-154)

224. ఈదుళ్లపల్లె బద్వే 83+.
చూ. ఆరో.223. ఈదుళ్ల<ఈదులు + లు. బహువచన ప్రత్యయ ద్విరుక్తి.

225. ఈశ్వరభట్టుపల్లె పిద్ద. 15+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.

ఈశ్వరభట్టు- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం; దేవతా సూచి. ఈశ్వర [<సం. ఈశ్వరః]; -భట్టు పు. నా. అను. బిరుదం. పండితుడు, విద్యావంతుడు, వేదజ్ఞుడు [<సం. భట్టః] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

226. ఉక్కాయపల్లె కడ. 25.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఉక్కాయ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. నామబం. వ్యుత్పత్తిచింత్యము. ? < ఉక్క లేదా ఉగ్గు + అయ. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

227. ఉక్కాయపల్లె సిద్ధ. 38+.

చూ. ఆరో. 226.

228. ఉక్కిశీలంవాండ్లపల్లె రాయ 20+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఉక్కి- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. (ఉక్క + ఇ) ఉక్క- చూ. ఆరో. 226; చూ. ఆరో. 25. -శీలంవాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. శీలంవాండ్లపల్లె.

229. ఉచ్చలమొరం ప్రొద్దు. 75+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

ఉచ్చల- గ్రామనా. ప్ర. బహు. (ఉచ్చలు + అ) పోల్చిచూ. క. ఉచ్చు, ఉచ్చు, ఉచ్చికి, ఉచ్చె, కొడ. ఉచ్చె మొ. (DED. 576) -మొరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

230. ఉడుములవాండ్లపల్లె రాయ. 75+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

ఉడుములవాండ్ల- గ్రామ నా. ప్ర; నామ బం. ఉడుముల- కు. నా. బహు. ఏక. ఉడుము గోధ. Monitor lizard, iguana, Varanus monitor bengalensis. పోల్చి చూ. త. ఉడుంబు. మ. ఉటుంపు. క. ఉడ, ఉడు, పర్జి. ఉడు మొ. (DED 509). ఉడుం-, ఉడుముల- బోయ, కాపు, యానాది, తొట్టియన్ కులాల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. VII See Udumg, Udumala) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

231. ఉడుంవారిపల్లె రాజం. 89+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామ సూచి.

ఉడుంవారి- గ్రామ నా. ప్ర; నామబం. ఉడుం- చూ. ఆరో. 230. -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

232. ఉడుంవారిపల్లె రాజం. 134+.

చూ. ఆరో. 230.

233. ఉత్తపాలెం రాయ. 95+.

అస్పష్టనామ బంధం.

ఉత్త- గ్రామనా. ప్ర. ? < ఉత్తమ. -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

234. ఉప్పతివారిపల్లె బద్వే. 132+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఉప్పతివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామ బం. ఉప్పతి- కు. నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం; (బహుశా ఉప్పతి < ఉప్పత్తి < ఉప్పర్తి < ఉప్పు + పట్టు + తి) -వారి. చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

235. ఉప్పరపల్లె రాయ. 63+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఉప్పర కులనా; రూ. ఉప్పరి (సూ. ని.) ఒక కులం. చెరువులు తవ్వడం, ఉప్పు తయారు చేయడం పనిగా ఉండే కులం. పోల్చి చూ. త. ఉప్పలియన్- ఉప్పలిగ (CISI VII) ఉప్పరవార్ < తె. (DED 539) త. ఉప్పార క్కారన్ (< క.) క. ఉప్పార (DED 539) Ooppaura; A caste in Canara and Mysore, including brick layers, labourers, gardeners etc. Originally salt makers. The ooppauar were originally of Telegoo origin (MAMP, 614.) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

236. ఉప్పరపల్లె రాయ. 76+.
చూ.ఆరో. 235.

237. ఉప్పరపల్లె రాయ. 86+. ,,

238. ఉప్పరపల్లె రాయ. 108+. ,,

239. ఉప్పరపల్లె రాజం. 6+. ,,

240. ఉప్పరపల్లె రాజం. 19+. ,,

241. ఉప్పరపల్లె రాజం. 69+.

[వుప్పర పల్లె మెకం. 1223-23] ,,
"....వుప్పరివాండ్లు చేరి వుండిరి గనుక" ఈ పేరువచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-23).

242. ఉప్పరపల్లె రాజం. 75+.
చూ. ఆరో. 235.

243. ఉప్పరపల్లె రాజం. 77+.
[వుప్పర పల్లె మెకం. 1223-135, 144] చూ. ఆరో. 235.
"వుప్పరవాండ్లు మోడబు చేస్తూ అక్కడ పల్లె గట్టుకొనిరి." అందువల్ల ఈపేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-151) ,,

244. ఉప్పరపల్లె రాజం. 115+. ,,

245. ఉప్పరపల్లె రాజం. 123+. ,,

246. ఉప్పరపల్లె రాజం. 142. ,,

247. ఉప్పరపల్లె సిద్ధ. 57+. ,,

248. ఉప్పరపల్లె సిద్ధ. 66+. ,,

249. ఉప్పరపల్లె ప్రొద్దు. 55.
[ఉప్పర పల్లె మెకం. 1111 - 22; 1119-246] చూ. ఆరో. 235

250. ఉప్పరపల్లె కడ. 46. చూ.ఆరో.235.

251. ఉప్పరవారిపల్లె రాయ. 8+.
నంబ. నామబం; కులసూచి.

ఉప్పరవారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. ఉప్పర చూ. ఆరో. 235; -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

252. ఉప్పరవారిపల్లె బద్వే. 109+.
చూ. ఆరో. 251.

253. ఉప్పలూరు కమ. 40.
[ఉప్పలూరు మెకం. 1110-96; ఉప్పలూరి పాళెం. మెకం. 1110-94] వర్యా. దేవరాయ సముద్ర అగ్రహారం 1553 AR 1937-38 : 244. నంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. నైసర్గిక సూచి. భూసూచి.

ఉప్పలు- గ్రామనా. ప్ర; బహు. కడప మాండలికంలో చవట పొలాల్ని ఉప్పలు అంటారు; ఉప్పు పట్టిలు. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"ఈ భూమి ఉప్పుమన్ను గనుక .... గ్రామానికి ఉప్పలూరు అనే నామం సార్థకమైనది" (మెకం. 1110-96). విజయనగర రాజుల కాలంనుండి ఉప్పలూరు ఒక పాళెం, పాళెగాని కేంద్రంకాబట్టి ఉప్పలూరి పాళెం అని నామాంతరం. (చారిత్రక వివరాలకు చూ. APDGC, 813.). వర్యా. వాడుకలో లేదు.

254. ఉప్పలూరు జమ్మ. 99.
[ఉప్పలూరు మెకం. 1204-5] చూ. ఆరో. 253.

255. ఉప్పలూరు బద్వే. 25.
చూ. ఆరో. 253.

256. ఉప్పుగుంటపల్లె ప్రొద్దు. 9+.
[వుప్పుగుంట పల్లె మెకం. 1126-111]. సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఉప్పుగుంట- [వుప్పుగుంట-] గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; నామబం. ఉప్పునీళ్లుండే కుంట. ఉప్పు లవణం. పోల్చిచూ. త.మ.క. ఉప్పు. పర్జి. చుప్; త.మ. ఉవర్ క.ఒగర్ (ఉ) తె. ఒగరు. (DED. 228). -గుంట ~ కుంట స్థలనా. అను. చెరువు, గొయ్యి, పొలాలకు నీళ్లు పెట్టడానికీ, మనుష్యులూ, పశువులకు మెట్ట పొలాల్లో నీటి సౌకర్యం కలిగించడానికి ఏర్పరచుకొన్న జలాశయం. లోతైన గుంత. పోల్చి చూ. తె. గుంత, గుంట, త. కుట్టం, కుట్టై, కుంటం, కుంటు. మ. కుంటం, కుంటు క. కుండ, కొండ, కుండె, గుండ, గుండి, గుండిగె / సం. కుండ (DED 1389) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

257. ఉప్పుటూరు పెద్ద. 25.
సంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి.

ఉప్పు- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 256. (ఉప్పు + ఊరు). సంధిలో టుగాగమం. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

258. ఉమ్మారెడ్డిపల్లె జమ్మ. 129+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఉమ్మారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర. పు.నా; నామబం; దేవతాసూచి (< ఉమారెడ్డి). ఉమ్మా- పార్వతి [< సం. ఉమా], -రెడ్డి చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

259. ఉయ్యాలవాండ్లపల్లె రాయ. 27+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఉయ్యాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఉయ్యాల- కు.నా. ~ ఊయల, ఊయెల, ఉయ్యాల. ఉయ్యల ఎరుక ముత్రాచ కులాల్లో ఇంటి పేరు (CTSI-V) పోల్చిచూ. తె. ఊడు, ఊంకించు, ఊఁచు, ఊఁగు, ఊఁపు, త. ఊంకు (ఊంకి); ఊక్కు- (ఊక్కి-); ఊచల్, ఊంచల్, ఉయల్. మ. ఊంచల్. క. ఉయ్యల్, ఉయ్యలె, ఉయ్యాలు, ఉయ్యాలె ఉవాలె, ఉవ్వాలె. మొ. (TVB. 131, 132, 133, 134; DED. 629); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

260. ఉరుటూరు కమ 35.
[ఉరుటూరు మెకం. 1119-244; ఉర టూరు మెకం. 1110-127; వురు టూరు మెకం. 1229-69] వి. బం. పరిమాణసూచి.

ఉరు + ఊరు > ఉరుటూరు, సంధిలో టుగాగమం. ఉరు- [ఉర-, వురు] గ్రామనా. ప్ర; వి. (< ఉఱువు > ఉరవు). పోల్చి చూ. త. ఉఱు. క. ఉఱలి, ఉఱబు, ఉఱువు మొ. (DED 609) / ? [< మూల. ద్రా. *ఉఱ్- లేదా సం. ఉరు]. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి. "ఈతచెట్లు తాటిచెట్లు కల ఈ గ్రామానికి యాత పల్లె అని పేరు. జను లకు రోగాలు రాగ్గా....పల్లెకు పడమర యిండ్లు కట్టుకొనగా వూరట అయినందువ వురటూరు" అనే పేరు కలిగిందని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1110-127).

261. ఉర్లగట్టుపాడు రాజం. 134+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఉర్లగట్టు- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; క్రియాబం. ఉర్ల- క్రి. (< ఉరలు + ఆ) ఉప్పొరిసిపడు, రాలు, పోల్చిచూ. తె. ఉర్లు, ఉర్లిపడు, ఉర్లిపోవు, ఉరియు. త. ఉరుళ్. మ. ఉరుళుక క. ఉరుళ్, ఉరళు మొ. [< మూలద్రా. *ఊర్ ఉర్- అ-, మూలం. ద్రా. *ఉర్-ఉళ్] చూ. TVB III; DED. 571; -గట్టు స్థలనా. అను ఒడ్డు, కట్ట, చిన్నతిప్ప మొ. పోల్చిచూ. తె. కట్టు, కట్టించు, కట్ట, కట్టడము. త. కట్టు క. కట్టు, కట్టె, గట్ట, గట్టు మొ. / > సం. కటక- చూ. DED. 961; CPDL, 184. -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

262. ఉలవపల్లె జమ్మ. 109.

[ఉలవ పల్లె మెకం. 1204 - 76].
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఉలవ- కు.నా. సస్యసూచి. బహు. ఉలవలు. పప్పు ధాన్యం; Horse gram, Delichos biflor Buch, Roxb. Delichos. beflorus w.1; Delichos uniflorns. sank: Glycine tomentosa, Lion ఉలవ(ల) - బోయ, జోగి కులాలవారి ఇంటిపేరు. (CI SI. VII. See Ulavala). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

263. ఉలవలపల్లె కడ. 108+.

సంబ, నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఉలవల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; బహు (ఉలవలు + అ). చూ. అరో. 262. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

264. ఉలిమెల్ల పులి. 51.

[ఉలిమిళ 1426 SII. XVI. 29-11, 13-14. ? పులిమెళ్ల మెకం. 1119-13] అస్పష్టనామబంధం.

? పులిమెల్ల < పులిమల పోల్చిచూ. అవి మెల. -ఉలి గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం ? < క. హులి. తె. పులి. పెద్దపులి, Panthera Tigris. -మెల్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

265. ఉస్తికాయలపల్లె జమ్మ. 45+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఉస్తికాయల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; వస్తుసూచి. ఉస్తి- ఒక చెట్టు Solanum trilobatum, Linn. -కాయల ఏక. కాయ పోల్చిచూ. కాయు, కాచు, కాపు మొ. త. కాయ్. మ. కాయ్. క. కాయ్, కాయ మొ. (DED 1240). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

266. ఊటుకూరు కడ. 76.

[ఊటుకూరు 1557 SII. XVI 220-19. ఊటుకూరి-, ఊటుక్కూరి- మెకం. 1210-53; వూటుకూరు మెకం. 1210-53, 1240-115]. అస్పష్టనామబంధం.

? ఊటు- [ఊట్-, వూటు-] గ్రామనా. ప్ర. (ఊట + ఉ) ఊట భూమిలోంచి ఉబికే నీరు, గుంటలో ఏర్పడిన నీటిసెల. పోల్చిచూ. తె. ఊరు, ఊటు, ఉఱుపు మొ. త. ఉఱవి. మ. ఉఱవు. క. ఒఱతె, ఒఱవు మొ. (DED. 648) ఊటుకూరు < ఊట + ఊరు సంధిలో కుగాగమం -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి,

ఊట + ఊరు అవి MAMP 703. చూ. అరో. 267.

267. ఊటుకూరు రాజం. 91

[ఊటకూరు- 1279 SII X 448-49; వుటుకూరు మెకం. 1223-25; వుటుక్కూరు మెకం. 1223-80]. చూ. అరో. 266.

268. ఊటుకూరివాండ్లపల్లె రాయ. 10+.
పంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఊటుకూరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామ బం. ఊటుకూరి- కు. నా; నామబం; గ్రామ నామసూచి(ఊటుకూరు + ఇ) చూ. అరో.266. -వాండ్ల- చూ. అరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

269. ఊటుకూరివాండ్లపల్లె రాయ. 34+.
చూ. అరో. 266.

270. ఊటుకూరివాండ్లపల్లె రాయ.84+.
చూ. అరో. 266.

271. ఊడవగండ్ల పులి. 46.
[ఊడుగు గండ్ల c 900 AR 1945-46 : B 49; ఊర్ద్వగండ్ల మెకం. 1119-13; ఊదగండ్ల మెకం. 1119-242; ఊరగండ్ల మెకం. 1119-245]
సంబ. నామబం. ; వృక్షసూచి.

ఊడవ- [ఊడుగు-, ఊర్ద్వ-, ఊడ-, ఊర-] గ్రామనా. ప్ర. మెట్ట నేలల్లో పొదగా పెరిగె కంచెమొక్క, ఊడగ, ఊడ అని కూడా పిలుస్తారు. Alangium decapetalum, lamk, A. Hexapetalum. Br; A, La marckii, E. P: A. Salvifolium wang (మాం. వృ. కో. IV) -గండ్ల చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

272. ఎండపల్లె రాయ. 66+.
[యండపల్లె c. 1700 AR 1968-69]
అస్పష్టనామబంధం.

ఎండ- గ్రామనా.ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. సూర్యుడు పోల్చి చూ. అరో. వెలుగు పల్లె; జ్యోతి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఎడ్డలూరు (పా). శా).

273. ఎగువఒడ్డెపల్లె రాయ. 46+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

ఎగువ గ్రామనా. ప్ర; వి. మీది, పైని. పోల్చి చూ. తె, నెగయు, ఎగయు, నెగవు, ఎగవు, ఎగురు, ఎగుడు, ఎగుమోర మొ. -ఒడ్డెపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. ఒడ్డె పల్లె పోల్చిచూ.దిగువఒడ్డెపల్లె రాయ.46+.

274. ఎగువఒడ్డెపల్లె రాజం. 75+.
చూ. అరో. 273. పోల్చి చూ. దిగువ ఒడ్డెపల్లె రాజం. 75+.

275. ఎగువకంచరపల్లె రాయ. 51+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.

ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో.273, -కంచరపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. పోల్చి చూ. దిగువ కంచరపల్లె రాయ. 51+.

276. ఎగువగొట్టిపీడు రాయ. 28+.
స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 273, -గొట్టిపీడు గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. దిగువ గొట్టిపీడు.

277. ఎగువచింతల రాజం. 19+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 273. -చింతల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

278. ఎగువజంగంపల్లె రాయ. 110+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 273.

-జంగంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. జంగంపల్లె రాయ. 110+.

279. ఎగువకంబళ్లపల్లె బద్వే. 6.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-తంబళ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తంబళ్ల పల్లె. పోల్చి చూ. దిగువ తంబళ్ల పల్లె.

280. ఎగువతాటిగుంట్లపల్లె రాయ. 106+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-తాటిగుంట్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తాటిగుంట్లపల్లె.

281. ఎగువతూర్పుపల్లె రాయ. 15+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-తూర్పుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తూర్పుపల్లె. పోల్చిచూ. దిగువ తూర్పుపల్లె.

282. ఎగువనల్లగుట్టపల్లె రాయ. 98+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-నల్లగుట్టపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నల్ల గుట్టపల్లె పోల్చి చూ. దిగువ నల్లగుట్టపల్లె.

283. ఎగువనాయునిపల్లె రాయ. 108+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-నాయునిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నాయునిపల్లె పోల్చిచూ. దిగువ నాయుని పల్లె.

284. ఎగువనేలటూరు బద్వే. 56.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. 273.
-నేలటూరు గ్రామనా, ద్వి. చూ. ఆరో. నేల టూరు. పోల్చి చూ. దిగువ నేలటూరు.

285. ఎగువపట్టపురాయి సిద్ధ. 79+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-నేలటూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పట్టపురాయి.

286. ఎగువపత్రపల్లె సిద్ధ. 54+.
వర్యా. చిన్నపత్రపల్లె. స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-పత్రపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. దిగువ పత్రపల్లె.

287. ఎగువపల్లె కడ. 44.
[యగువపల్లె మెకం. 1119-245].
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- [యగువ-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

288. ఎగువపల్లె రాయ. 88+. చూ. ఆరో. 287

289. ఎగువపల్లె రాజం. 56+. ,,

290. ఎగువపల్లె రాజం. 61+. ,,

291. ఎగువపల్లె రాజం. 62+. ,,
పోల్చి చూ. ఆరో. దిగువపల్లె రాజం. 62+.

292. ఎగువపల్లె రాజం. 114+. ,,

293. ఎగువపల్లె రాజం. 134+. ,,

294. ఎగువపల్లె సిద్ధ. 25+. చూ. ఆరో. 287.

295. ఎగువపల్లె సిద్ధ. 61+.
చూ. ఆరో. 287.

296. ఎగువపల్లె పులి. 2+.
చూ. ఆరో. 287. పోల్చి. చూ. ఆరో.
దిగువపల్లె పులి. 3+.

297. ఎగువపాలెం రాయ. 77+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-పాలెం చూ. గ్రామనా, ద్వి.

298 ఎగువపేట రాజం. 64+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ.
దిగువపేట.

299. ఎగువబసినాయుడుగారి పల్లె రాజం.
71+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-బసినాయుడుగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి
చూ. ఆరో. దిగువ బసినాయుడుగారిపల్లె.

300. ఎగువబూడిదగుంటపల్లె రాయ. 43+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 273.
-బూడిదగుంటపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో.
బూడిదగుంట పల్లె రాయ. 43+.

301. ఎగువబోయనపల్లె బద్వే. 121+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-బోయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో.
బోయన పల్లె.

302. ఎగువబోయపల్లె రాయ. 59+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-బోయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. బోయ
పల్లె పోల్చిచూ. ఆరో. దిగువబోయపల్లె.

303. ఎగువమాచవాండ్లపల్లె రాయ. 28+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 273.
-మాచవాండ్ల పల్లె గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ.
ఆరో. దిగువ మాచవాండ్ల పల్లె.

304. ఎగువమూల రాయ. 21+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-మూల చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఆరో.
దిగువ మూల రాయ. 21+.

305. ఎగువమొరంవాండ్లపల్లె రాయ. 70+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-మొరంవాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ.
ఆరో. దిగువ మొరంవాండ్ల పల్లె.

306. ఎగువరాచపల్లె రాయ. 77+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచపల్లె.
పోల్చిచూ. దిగువ రాచపల్లె.

307. ఎగువరాచపల్లె రాయ. 103+.
చూ. ఆరో. 306.

308. ఎగువరాజుపల్లె రాయ. 97+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-రాజుపల్లె. గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాజుపల్లె. పోల్చిచూ. ఆరో. వడిమిరాజుపల్లె.

309. ఎగువరామక్కపల్లె రాజం. 98+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-రామక్కపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రామక్కపల్లె. పోల్చిచూ. దిగువ రామక్కపల్లె రాజం. 83+.

310. ఎగువరెడ్డిపల్లె రాజం. 86+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-రెడ్డిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రెడ్డిపల్లె.

311. ఎగువసూరపరాజుపల్లె రాజం. 140+.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 273.
-సూరపురాజుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. దిగువసూరపురాజు పల్లె.

312. ఎడబల్లె రాయ. 78.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
ఎడ- గ్రామనా ప్ర. వి. ఎడమ, దూరము. పోల్చిచూ. తె. ఎడయు, ఎడపు, త. ఇటం, ఇటన్, ఇపై. ఇటవియ, ఇటం, మ. ఇట, ఎట, ఇటం, ఎటం. క. ఇడె, ఏడె, ఎడ. [<మూలద. ద్రా. *ఎట్-అ- ఇట్-అ] చూ. TVB. 76, 157-159; DED. 368. -బల్లె బపల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

313. ఎడబల్లె రాయ. 79. చూ. ఆరో. 312.

314. ఎత్తిరాజుపల్లె బద్వే. 113.
[యతిరాజు పల్లె మెకం. 1170-22. యెత్తిరాజుపల్లె మెకం. 1170-11]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎత్తిరాజు- యతిరాజు- యెత్తిరాజు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా, నామబంధం; మంగళ నామసూచి. ఎత్తి- వ్యక్తి నా. ప్ర: [<సం. యతిః]; రాజు చూ. ఆరో. 49. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. యతిరాజు అనేరాజు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1120-22).

315. ఎత్తిరాజుపాలెం ప్రొద్దు. 83&84+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎత్తిరాజు- గ్రామనా.ప్ర;చూ.ఆరో.314. పాలెం చూ; గ్రామనా. ద్వి.

316. ఎద్దులఏనె పులి 21+.
సంబ. నామబం; జంతుసూచి.
ఎద్దుల- గ్రామనా.ప్ర. బహు. (ఎద్దులు + అ). ఏక. ఎద్దు పోల్చిచూ. త. ఎరుదు. మ. ఎరుతు. క. ఎత్తు, ఎద్దు, ఎత్తు. (DED 698). -ఏనె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

317. ఎద్దులయ్యగారికొత్తపల్లె పులి. 70+.
పర్యా. కొత్త పల్లె.
సంబం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎద్దులయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర;నామబం. ఎద్దులయ్య- పు. నా. నామబం. ఎద్దుల- చూ. ఆరో. 316. -అయ్య చూ. ఆరో. 4. ; -గారి- చూ. ఆరో. 6, -కొత్తపల్లె గ్రామనా. ద్వి చూ. ఆరో. కొత్తపల్లె.

318. ఎద్దులవాండ్లపల్లె రాయ. 147+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఎద్దులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (ఎద్దులవాండ్లు+అ): ఎద్దుల- చూ.ఆరో. 316; కాపు, బోయల ఇంటిపేరు. (CTSI. VII, See Yeddu). -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

319. ఎద్దులవారిపల్లె రాజం. 193+.
పర్యా. ఎద్దులవాండ్లపల్లె TSM 1936 [? యెద్దులపల్లె- మెకం. 1223-16]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఎద్దులవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎద్దుల- చూ. ఆరో. 316; -వారి. చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

320. ఎద్దులాయపల్లె బద్వే. 45+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎద్దులాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం; జంతుసూచి. (ఎద్దుల + అయ) ఎద్దుల- చూ. ఆరో. 316; -అయ చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

321. ఎనిముండ్లవాండ్లపల్లె రాయ. 73+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఎనిముండ్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎనిముండ్ల-,కు.నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -వాండ్ల-చూ.ఆరో.2,-పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

322. ఎనుములచింతల జమ్మ. 46.
[యనమలచింతల 1551 AR 1940-41 : B 439 యనమలచింతల మెకం. 1169-84; 1180-160].
సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

ఎనుముల- [యనమల మెకం.]గ్రామనా. ప్ర; బహు. (ఎనుములు+అ). ఏక. ఎనుము బర్రెగొడ్డు, గేదె పోల్చిచూ. త. ఎరుమై. మ. ఎరిమ, ఎరుమ క; ఎమ్మె (DED. 699) -చింతల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

323. ఎనుములనాగాయపల్లె బద్వే. 107.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఎనుముల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 322, బలిజ, బోయ, మాదిగ, ఒడ్డెల ఇంటిపేరు (CTSI, VII) -నాగాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నాగాయపల్లె.

324. ఎప్పిరాల సిద్ధ. 77.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

ఎప్పి- గ్రామనా. ప్ర. ల ఏపి. ఏపె ఒక పెద్దచెట్టు, సాలవృక్షం The Anjan. Sal tree, Hard wickia birata Roxb, Shorea robusta Man. క.ఏపి. (DED. 758) -రాల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

325. ఎమ్మనూరు రాయ. 108.
[యమ్మనూరి- మెకం. 1223-213; యమ్మనూరి- మెకం. 1223-233] ?
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

? ఎమ్మన- [య మ్మ న-, లే. రూ.] గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. (? < ఎమ్ + అన) ఎమ్-చూ.ఆరో.323. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

326. ఎరమలపల్లె కమ. 43.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎరమల- గ్రామనా.ప్ర.<?ఎర్రమల్లయ్య -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

327. ఎరికలబిడం రాయ. 117+.
సంబ. నామబం; గణసూచి.
ఎరికల- గ్రామనా. ప్ర. (< ఎఱుకల) ద్రావిడభాష మాట్లాడే ఒక సంచార గణం (Nomad tribe). కురవల్లో ఒక శాఖ (MAMP. 1033). పోల్చిచూ. తె. ఎఱుఁగు, ఎఱుక, ఎఱుకవ, ఎఱుకు, ఎఱుకసాని మొ. త. అఱి, అఱివు, అరుకు. మ. అఱియుక, అఱివు, అఱియుక్క. క. అఱి, అఱికె మొ. (DED. 265) -బిడం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

328. ఎరికలబిడారు రాయ. 117+.
సంబ. నామబం; గణసూచి.
ఎరికల- గ్రామనా. ప్ర. చూ.ఆరో. 327. -బిడారు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

329. ఎరికలరెడ్డిపల్లె రాజం. 134+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎరికలరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం; గణసూచి. ఎరికల- చూ. ఆరో. 327; -రెడ్డి చూ.ఆరో. 6. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

330. ఎర్రంపల్లె బద్వే. 48+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్రం- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా; వి. వర్ణసూచి. ఎర్ర- విశ. ఎర్రని పోల్చిచూ. తె. ఎఱ్ఱ, ఎఱ్ఱని. త. ఎరువై. క. ఎరె [<మూలద్రా. *ఎర్-ర్] చూ. DED 700; Kolami 2098; -అం చూ.ఆరో. 1. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

331. ఎర్రంరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 41+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్రంరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. -ఎర్రంరెడ్డి పు.నా; నామబం; వర్ణసూచి. ఎర్రం- చూ. ఆరో. 330. -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6. -గారి. చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

332. ఎర్రంరెడ్డిపల్లె పులి. 60+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్రంరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర.చూ.ఆరో.330. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

333. ఎర్రంవాండ్లపల్లె రాయ. 51+.
సం. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఎర్రంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎర్రం- చూ. ఆరో. 330; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 3. -పల్లె చూ. గ్రామనా, ద్వి.

334. ఎర్రగుంట్ల కమ. 12.
[యెఱ్ఱగుంట్ల మెకం. 1111-153; యర్రగుంట్ల మెకం. 1229-98; యర్రగుంట మెకం. 1119-244]
వి. బం; వర్ణసూచి.
ఎర్ర- [యెఱ్ఱ-, యర్ర-] గ్రామనా. ప్ర. వి. చూ. ఆరో. 330. -గుంట్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి. -కుంట.
ఎర్రభూమిలో త్రవ్వినది కాబట్టి ఎర్రగుంట్ల అనే పేరు వచ్చిందని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1229-102).

335. ఎర్రగుంట్లరాయ. 62+.
చూ. ఆరో. 334.

336. ఎర్రగుంట్లకోట రాజం. 133.
[యెర్రగుంట్లకోట మెకం. 1223-120; యర్రగుంట్లకోట మెకం. 1223-143]
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
ఎర్రగుంట్ల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 334-కోట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"గాదెల గ్రామానక్కు దక్షిణం రెండు పరుగుల దూరాన పూర్వం యెర్రమట్టి గనులు వుండే స్థళమందు గ్రామం రూపు అయివుండె గనక్కు ఆ గ్రామంపేరు యెర్రగుంట యని వాడుకుం దురు. యెర్రగుంట్లపాళెం పట్టుగ అనుభవిస్తు వుండిరి. (మెకం. 1223-143)

"**This ancient seat of the Matli rajas lies about three miles to the South-west of the railway station of Anantarajapeta.** *Adjoining the village are the ruins of a stone fort, the remains* **of five bastions, which can still be seen."** (APDGC, 748)

337. ఎర్రగుంట్లపల్లె ప్రొద్దు. 58.

సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

ఎర్రగుంట్ల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 334. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

338. ఎర్రగుట్టవాండ్లపల్లె రాయ. 62+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఎర్రగుట్టవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎర్రగుట్ట- కు. నా. నామబం; స్థలనా. ఎర్ర- స్థలనా ప్ర. చూ. అరో. 334. -గుట్ట స్థలనా. ద్వి. ఎత్తయిన ప్రదేశం. చిన్నకొండ. పోల్చి చూ. క. గుడ్డ, గుడ్డు, గుడ్డె, గట్ట, గుట్టె. (DED, 1402)

-వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

339. ఎర్రగుడి జమ్మ. 29.

[యరగుడి 1548 AR 1940-41 B 432; య్యరగుడి మెకం. 1118-1. 1180-161]

వి. బం; వర్ణసూచి.

ఎర్ర- [యరః- య్యర-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 334. -గుడి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

340. ఎర్రగుడిపల్లె పులి. 15.

సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

ఎర్రగుడి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 339. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

341. ఎర్రగుడిపాడు కమ. 13.

[యరగుడిపాటి పొలిమేర. 1518 SII. XVI 66-17; యెఱ్ఱగుడిపాడు 1549 AR 1929 30 B 99; య్యరగుడి పాడు. మెకం. 1229-12; యరగుడి పాడు మెకం 1119-247]

వి. బం. వర్ణసూచి.

ఎర్ర- [యెఱ్ఱ-, య్యర-, య్యర- యర] గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 330 -గుడిపాడు గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. గుడిపాడు.

342. ఎర్రచిన్నాయపల్లె బద్వే. 111+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఎర్ర- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా; వర్ణసూచి చూ. అరో. 331. గొల్లల, కాపుల శాఖపేరు. దేవాంగుల ఇంటిపేరు (CTSI. VII; See Yerra) -చిన్నాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. చిన్నాయపల్లె.

343. ఎర్రచెరువుపల్లె రాజం. 47+.

[యెఱ్ఱచెఱువుపల్లె మెకం. 1134-212; య్యరచెరువు పల్లె మెకం. 1134-214].

వి. బం; వర్ణసూచి.

ఎర్రచెరువు- [యెఱ్ఱ చెరువు-, య్యర చెరువు-] గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా. నామబం. వర్ణ సూచి; ఎర్ర- స్థలనా. ప్ర. చూ. అరో. 330. -చెరువు స్థలనా. ద్వి. తటాకం. పోల్చి చూ. త. చెఱి, మ. చిఱ కొలా. చెఱు. క. కెఱ్, కెఱు [<మూలద; ద్రా. *కెఱ్/

*కిట్] చూ. DED 1618. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి. పోల్చుచూ. నల్లచెరువుపల్లె.

344. ఎర్రనాగులపల్లె రాయ. 52.
వి. బం; వర్ణసూచి.
ఎర్ర- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 330. -నాగులపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నాగులపల్లె.

345. ఎర్రపాపిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 78+.
వి. బం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్ర- వ్యక్తినా. ప్ర. కు. నా. చూ. ఆరో. 330. -పాపిరెడ్డిగారి పల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పాపిరెడ్డిగారిపల్లె.

346. ఎర్రప్పగారిపల్లె రాయ. 34+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్రప్పగారి- గ్రామనా, ప్ర; నామబం. ఎర్రప్ప- పు. నా; నామబం, వర్ణసూచి. ఎర్ర- చూ. ఆరో. 330 -అప్ప చూ. ఆరో. 78. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

347. ఎర్రప్పగారిపల్లె రాయ. 105+.
చూ. ఆరో. 346.

348. ఎర్రబల్లె కమ. 63+.
వి. బం; వర్ణసూచి.
ఎర్ర- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 330. -బల్లె ల పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

349. ఎర్రబల్లె రాయ. 97.
చూ. ఆరో. 348

350. ఎర్రబల్లె రాజం. 53+. ,,

351. ఎర్రబల్లె సిద్ధ. 4. ,,

352. ఎర్రబల్లె సిద్ధ. 75+. ,,

353. ఎర్రబల్లె ప్రొద్దు. 41+. ,,

354. ఎర్రబల్లె ప్రొద్దు. 89+. ,,

355. ఎర్రబల్లె పులి. 12. ,,

356. ఎర్రబొమ్మనపల్లె రాయ. 8.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్రబొమ్మన- గామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. ఎర్ర- కు. నా. చూ. ఆరో. 330. -బొమ్మన పు. నా., నామబం. దేవతాసూచి. బొమ్మ (<సం. బ్రహ్మ) -అన చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

357. ఎర్రమనేనిపాలెం రాయ. 115.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్రమనేని- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామ బం. (ఎర్రమనేడు + ఇ). ఎర్రమ- (ల ఎర్ర + అమ<ఎర్ర + అమ్మ) చూ. ఆరో. 330. నేని- (నేడు + ఇ < నాయుడు + ఇ). చూ. ఆరో. 101. -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

358. ఎర్రమనేనివాండ్లపల్లె రాయ. 97+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఎర్రమనేనివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామ బం. ఎర్రమనేని- కు నా; నామబం; వ్యక్తి నామసూచి. చూ. ఆరో. 357. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

359. ఎర్రమరాజుగారిపల్లె రాయ. 87+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎర్రమరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర.నామబం. ఎర్రమరాజు పు.నా; నామబం. ఎర్రమ- చూ. ఆరో. 357 -రాజు- చూ, ఆరో. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

360. ఎర్రమాచుపల్లె కడ. 85+.
వి.బం; వర్ణసూచి.
ఎర్ర- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 330. -మాచుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మాచుపల్లె; పోల్చిచూ. చిన్నమాచుపల్లె.

361. ఎర్రమిట్ట రాజం. 137+.
వి. బం: వర్ణసూచి.
ఎర్ర- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 330. -మిట్ట చూ. గ్రామనా. అను.

362. ఎర్రయ్యవారిపల్లె రాయ. 28+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఎర్రయ్యవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎర్రయ్య- కు.నా; నామబం; వ్యక్తినామసూచి. ఎర్ర- చూ. ఆరో. 330; -అయ్య చూ. ఆరో. 4. -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

363. ఎర్రవాండ్లపల్లె రాయ. 8+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఎర్రవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. ఎర్ర- చూ. ఆరో. 330. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

364. ఎర్రిపల్లె పులి. 51+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఎర్రి- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. ఎర్రి<వెఱ్ఱి -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

365. ఎర్రిపాపయ్యగారిపల్లె రాజం. 56+.
[వెర్రిపాపయపల్లె, మెకం; 1134-69; 1229-76]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఎర్రి- [<వెర్రి-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 364. -పాపయ్యగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పాపయ్యగారిపల్లె.

366. ఎలకవానిపల్లె ప్రొద్దు. 80+.
[యలకవాణిపల్లె / యలకవానిపల్లె మెకం. 1111-113]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఎలకవాని- [యలకవాణి . కృ. ప్రా..] యలకవాని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎలక < ఎలుక, -వాని- (వాడు + ఇ). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"యలక వాండ్లు అనే ఇంటి పేరుగలిగిన చిట్టివాడు" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1111-113).

367. ఎల్లంపల్లె రాయ. 27+.
సం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఎల్లం- గ్రామనా. ప్ర. స్త్రీ.నా. నామబం. ద్రావిడ గ్రామదేవతాసూచి. ఎల్ల పొలిమేర పోల్చిచూ. త. ఎల్లై. మ. ఎల్ల. క. ఎల్లె (DED. 720); -అం చూ. ఆరో.1. ఎల్లమ్మ ఊరిపొలిమేరలో ఉండే గ్రామదేవత. ఎల్లమ్మ దేవతకు సంబంధించిన వివరాలకు చూ. MAMP 1029; Whitehead 1921, 24-40; ప్రతాపరెడ్డి, 1950, 50-51. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

368. ఎల్లంపల్లె రాయ. 40+.
చూ. ఆరో. 367.

369. ఎల్లంపల్లె రాయ. 111+.
చూ. ఆరో. 367.

370. ఎల్లంపల్లె రాయ. 113+.
చూ. ఆరో. 367.

371. ఎల్లంపల్లె రాజం. 26+.
[యల్లంపల్లె మెకం. 1223-138] చూ. ఆరో. 367.

: "యల్లయ అనేవాడు బలిజవాడు కట్టించినది" (మెకం. 1223-138)

372. ఎల్లంపల్లె ప్రొద్దు. 88+.
[యల్లంపల్లె మెకం. 1126-121] చూ. ఆరో. 367.

373. ఎల్లంపేట పిద్ద. 61+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లం- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 367. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

374. ఎల్లంరాజుపల్లె రాజం. 5.
[యల్లమరాజుపల్లె మెకం. 1131-61] సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లంరాజు- [యల్లమరాజు-] గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం; దేవతాసూచి. ఎల్లం- చూ. ఆరో. 367; -రాజు చూ. ఆరో. 49. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మట్లయల్లమ రాజుగారు (క్రీ. శ. 1522-97/98) తమపేర" గ్రామం కట్టించి బ్రాహ్మ ణులకు సర్వాగ్రహారంగా ఇచ్చినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1131-161)

375. ఎల్లపల్లె బద్వే. 103.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్ల- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. (?<ఎల్లయ్య లేదా ఎల్లమ్మ). పోల్చిచూ. 378 -పల్లె చూ. గ్రామనా, ద్వి.

376. ఎల్లాగడ్డ రాజం. 58+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. (<ఎల్లాయ). -గడ్డ చూ- గ్రామనా, ద్వి.

377. ఎల్లాగడ్డ రాజం. 69+.
చూ. ఆరో. 376.

378. ఎల్లాయపల్లె రాజం. 104+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. ఎల్ల-చూ. ఆరో. 367; -ఆయ చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

379. ఎల్లారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 105+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లారెడ్డిగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎల్లారెడ్డి- పు. నా. నామబం; దేవతాసూచి. ఎల్లా (~ఎల్ల) చూ. ఆరో. 367; రెడ్డి చూ. ఆరో. 6. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

380. ఎల్లారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 106+.
చూ. ఆరో. 379.

381. ఎల్లారెడ్డిపల్లె కమ. 60.
[యల్లారెడ్డిపల్లె మెకం. 1229-51] సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లారెడ్డి- [యల్లారెడ్డి-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 379. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

382. ఎల్లారెడ్డిపేట పిద్ద. 70+.
సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 379. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

383. ఎల్లుగారిపల్లె రాజం. 41+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఎల్లుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఎల్లు పు.నా. (<ఎల్ల + ఉ) ఎల్ల చూ. ఆరో. 367 ఉ. చూ. ఆరో. 25. పోల్చిచూ. ఎల్లి (ఎల్ల + ఇ)-ఇ, స్త్రీనా. అను. -గారి- చూ. ఆరో.6._పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

384. ఎల్లుగారిపల్లె చిద్ద. 21+.
చూ. ఆరో. 383.

385. ఎల్లుగారిపల్లె బద్వే. 143+.
[యల్లుగారిపల్లె మెకం. 1770-47]
చూ. ఆరో. 384.

"నారపరెడ్డి ఎల్లారెడ్డి తన పేరకట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1170-43).

386. ఏకరపల్లె రాయ. 57+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఏకరి- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. ఒకకులం. చూ. ఏకారి; ఏకాలి, యాకరి; యాకర్లు. ముత్రావకులానికి చెందిన ఒక శాఖ. (Sub-Caste) అని Thurston (CTSI II Ekari) "Ekaris or Yakarlu are a class of cultivators and Village-watchmen found chiefly in the northern taluks of North Arcot and in the adjoining district of Cuddapah. (H. A. Snart 1891. Manual of the North Arcot District). "A few of the Besthas also called themselves Yekali Naidus" (APDGC. 15).

387. ఏకర్లపాలెం ప్రొద్దు. 76.
[యాకరిపాళెం మెకం. 1118-64; యాకరిపాలెం మెకం. 1118-61, యాకర్లపాళెం మెకం. 1126-93].
సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఏకర్ల- [యాకరి-; యాకర్ల-] గ్రామనా. ప్ర; కులనా. బహు. (ఏకర్లు + అ) ఏక. ఏకరి చూ.ఆరో. 386. -పాలెం చూ.గ్రామనా.ద్వి. "కాలిలో యాకరిగొల్లలు వీర్నేని విఠలపతి నాయుడు .... గండిగుంట పొలంలో కొంత పొలం అడివి నరికి కట్టినాడు" (మెకం. 1126-93). "యాకరి అనే ఒక కాపువాడు" కట్టినట్లు మరొక ఐతిహ్యం. (మెకం. 1126-93).

388. ఏకోపల్లె ప్రొద్దు. 17+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఏకో- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. దేవతా సూచి < మరా. వెంకాజీ పూజ్యార్థకం- జీ లోపం గమనార్హం. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

389. ఏటిగడ్డపల్లె రాయ. 26+.
స్థలా. నామబం. దిక్సూచి.

ఏటిగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; ఏటి- (ఏరు + ఇ) ఏరు- చూ. ఆరో. 127; -గడ్డ. ఒడ్డు. పోల్చిచూ, గడ్డన; గట్టు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

390. ఏటిగడ్డరాచపల్లె రాయ. 106+.
స్థలా. నామబం; దిక్సూచి.

ఏటిగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చూ. ఆరో. 389. -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి; చూ. ఆరో. రాచపల్లె- బాహుదానదీ తీరగ్రామం.

391. ఏటివతలపల్లె రాజం. 114+.
స్థలా. నామబం; దిక్సూచి.

ఏటివతల- గ్రామనా. ప్ర; ఏటి- (ఏరు + ఇ) చూ. ఆరో. 390. -ఇవతల ఈ ప్రక్క-

ఈవలి ప్రదేశం, ఈవలి ఒడ్డు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

392. ఏటూరు కడ. 10.

[ఏటూరు 1541 SII. XVI. 123-9. యేటూరు మెకం. 1119-248; 1229-21] నామా. బాపాజీ మహాదేవపురం [మెకం. 1229-21].
సంబ. నామబం; నైసర్గికనామసూచి (జలసూచి).

ఏట్ [యేట్ -] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 389. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. పర్యా. వాడుకలో లేదు.

393. ఏటూరు జమ్మ. 42.

[యేటూరు మెకం. 1180-159] చూ. ఆరో. 401. చిత్రావతినదీ తీరంలోని గ్రామం. (Brackenbury, 1915. 195).

394. ఏతపువాండ్లపల్లె రాయ 44+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఏతపువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఏతపు- కు.నా. (ఏతము + పు) ఏతము-ఉ ఎత్తం; ఏతాం పొలాలకు నీళ్లతోడే కొయ్య యంత్రం. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 776; -వాండ్ల చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

395. ఏనాదిపల్లె రాజం. 61+.

సంబ. నామబం; గణసూచి.

ఏనాది- గ్రామనా. ప్ర. గణనా. ఒక గణం. రూ. యానాది అనాది శబ్దభవమని Thurston (CTSI, XVII, See Yānādi). వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

396. ఏనాదిపల్లె రాజం. 143+.

[యానాదిపల్లె మెకం. 1223-65]
సంబ. నామబం; గణసూచి.
చూ. ఆరో. 403.

397. ఏనాదిపాలెం రాజం. 140+.

సం. నామబం; గణసూచి.

ఏనాది- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 403. -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

398. ఏనాదివాండ్లపల్లె రాజం. 123+.

సంబ. నామబం; గణసూచి.

ఏనాదివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఏనాది చూ. ఆరో. 395; వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

399. ఏనుగువారిపల్లె కడ. 88+.

ఏనుగువాండ్లపల్లె TSM 1953.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఏనుగువారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఏనుగు కు.నా. జంతుసూచి. చూ. ఆరో. 70. ఏనుగు -కాపుల ఇంటిపేరు (CTSI III. See Kapu) -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

400. ఏపిలమిట్ట రాయ 79+.

సం. నామబం; వృక్షసూచి.

ఏపిల- గ్రామనా. ప్ర; (ఏపిలు + అ) చూ. ఆరో. 325; -మిట్ట చూ గ్రామనా. ద్వి.

401. ఏపిలవంకపల్లె రాయ. 64.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఏపిలవంక- గ్రామనా స్థలనా. ప్ర; సంబ. నామబం. వృక్షసూచి. ఏపిల- స్థలనా. ప్ర. ఏపిచెట్ల చూ. ఆరో. 325; -వంక స్థలనా. ద్వి.

వాగు పోల్చిచూ. తె. వంకర, వఁగు చూ. DEDS. 4370, 4371.

402. ఏరువజంగంపల్లె ప్రొద్దు. 86+.
సంబ. నామబం: జాతిసూచి.
ఏరువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 130. -జంగంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. జంగంపల్లె.

403. ఏరువపాళెం ప్రొద్దు 20.
[యేరువపాళెం మెకం. 1126-87.]
సంబ. నామబం; జాతిసూచి.
ఏరువ- గ్రామనా, ప్ర; చూ. ఆరో. 402; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

404. ఒంటిగారిపల్లె కిమ. 38+.
[వంటిగారిపల్లె మెకం. 1110-119; 1229-77]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఒంటి- [వంటి-] గ్రామనా. ప్ర. పోల్చి చూ. త. ఒంటి; ఒక్టె. క. ఒంటి; ఒంటిగ. తు. ఒంటి; ఒంటిగె, తె. ఒంటరి, ఒంట రికము; ఒంటికాడు; ఒంటరీఁడు; ఒంటరి కాడు, స్త్రీ. ఒంటరికత్తె. కుఱు. ఒంటా. DED. 834 (c) ; -గారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

405. ఒంటిమిట్ట సిద్ద. 31+.
[వొంటిమిట్ట 1480 AR 1911 : B 411; -యొంటిమిట్ట 1540 అయ్యల రాజు తిప్పయ్య ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము. వొంటిమెట్ట శ్రీరఘునాయ కులకు 1554. SII XVI 196-13. వొంటిమెట్ట గ్రామమున్ను 1558, SII. XVI. 228-83. శ్రీమదొంటి మిట్ట- 1560-1570 అయ్యలరాజు రామభద్రుడు. రామాభ్యుదయము ఓ. సిద్దవటొంటిమిట్ట 1628 TTDES. VI : 1-25-11; ఒంటిమెట్ట మెకం. 1134-88; వంటిమిట్ట మెకం. 1170-55, వంటిమెట్ట మెకం. 1170-62 నామా. ఏకశిలానగరము 1906 ఓబిలిరామదాసు : ఏకశిలానగరమాహా త్మ్యము.]
వి.బం; సంఖ్యాసూచి.
ఒంటి- [వంటి-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 404; -మిట్ట -మెట్ట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లో.ని. ఒంటడు, మిట్టడు అనే బోయలు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1170-56-58).

నామా. "ఏకాశిలానగరంబన శ్రీకరముగఁబట్ట ణంబు బలఁగుచుండున్ లోకులు తెలుగుఁ గున నుడువుదు, రేకంబున వంటిమిట్ట యిది యను పేరన్" (ఓబిలిరామదాసు: ఏకశిలానగరమాహాత్మ్యము.)

"ఇందు సీతారామలక్ష్మణుల విగ్రహము లొక్కరాతియందే శిల్పినైపుణ్యమున నమ ర్చెను. ఆకారణమున దీని కేకశిలానగర మను పేరు కలదు (శేషాద్రిశర్మ, 1930, 20).

ఒంటిమిట్టకు ఏకశిలానగరమనే నామాంతరా నికి ప్రాచీన ప్రయోగాలు లేవనీ; ఏకశిలా నగరం ఓరుగల్లు (వరంగల్) కానీ ఒంటి మిట్టకాదని కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు వాదన (వివరాలకు చూ. వీరేశ లింగం పంతులు, 1919). నామాంతరం వాడుకలో లేదు.

406. ఒంటిమిద్దెపల్లె జమ్మ. 83+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఒంటిమిద్దె- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా. వి. బం; సంఖ్యానామసూచి. ఒంటి- చూ. ఆరో. -మిద్దె ఇల్లు, రాతికప్పుగాని, మట్టికప్పుగాని గల ఇల్లు. రూ. మిద్దియ. పోల్చి చూ. త. మెద్దై- వీడు. మ. మెత్త. తు. మెత్తిగె. (DED. 4158) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

407. ఒంటిల్లు రాయ. 100+.

వి. బం. సంఖ్యానామసూచి.

ఒంటి- చూ, ఆరో. 404. -ఇల్లు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

408. ఒంతాటిపల్లె పిద్ద. 31.

రూ. ఒంటితాటిపల్లె Topo. 1924.
వంటితాటిపల్లె కఊగె 1965.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఒంతాటి- గ్రామనా. ప్ర. స్థలనా. వి.బం, సంఖ్యానామసూచి (<ఒంతాడు+ఇ) ఒం- ఒన్ ఒక చూ ఆరో. 404. -తాటి- (తాడు+ఇ) తాడు తాటిచెట్టు; Borassus flabellifomis. పోల్చిచూ. క. తాళి. కొలా. తాటి పర్జి. తాటి మొ. [మూలద. ద్రా; మూల. ద్రా. *తాళ్-] / సం. తాల, ప్రా. తాల-, తాడ ద్రావిడ ప్రతిదేయాలని నిరూపణ (Emeneau) Kolami 3133; Burrow CPDL, 294.) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

409. ఒడిశలగొంది రాజం. 59+.

[వడిశలగొంది మెకం. 1134-115]
సంబ. నామబం; వృక్షనామసూచి.

ఒడిశల- [వడిశల-] గ్రామనా. ప్ర; బహు (ఒడిశయి+అ) ఏక. ఒడిశ తుప్పగా కొండ ప్రాంతాల్లో పెరిగే ముళ్ల చెట్టు; కొడిశచెట్టు. రూ. ఒడిసె (నియ); వాడిశ, కొడస, కొడిసె, కొడసె. Discones featherfoil, Speckle barked rafter wood; Cleisanthus Collinus, Bth. Lush., Coraga anti bysenterika, Roxb., Cluvita Collina, Willd; Echites antidysenterika Rox., Holarhena antidysenterika, Wall. Wrightia tinctoria; Br పోల్చిచూ. త. కుటచం, మ. కుట కప్పాల. క. కొడసిగె / సం, కుటజ- ప్రా. కుడయ- (Wrightia antidysenterica CPDL. 193; CDIAL. 3229). -గొంది చూ. గ్రామనా. ద్వి.

వడిశలగొంది అనే మూలకోన వున్నందువ ఈ గ్రామానికి ఈ పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1134-115)

410. ఒడిశలవంకపల్లె రాయ. 26+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఒడిశలవంక- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా: సంబ. నామబం; వృక్షసూచి. ఒడిశల- చూ- ఆరో, 409; -వంక చూ. ఆరో. 401. -పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

411. ఒడ్డుకాడపల్లె రాజం. 61+.

స్థలా. నామబం; దిక్సూచి.

ఒడ్డుకాడ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఒడ్డు- గడ్డ, చెరువు అడ్డకట్ట, వాననీళ్ల లేదా ఊటనీళ్ల నిలవడానికి అడ్డుగా పోసే కట్ట. పోల్చిచూ. కో. ఒడ్ క. ఒడ్డు; ఒండి (DED. 814) -కాడ కడ, దగ్గర, పోల్చిచూ. క. కడె. తు. కడె. త. కడై. మ. కట. పర్జి. కడ [< మూలద్రా. *కట్-అ] చూ. DED. 929. పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

412. ఒడ్డింద్లు రాజం. #1+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఒడ్డె- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. రూ. ఒడ్డియ, వడ్డెర, వొడ్డె, వడ్ర, వడ్రీ చెరువులు తవ్వడం, ఇల్లు కట్టడం వృత్తిగాగల ఒక కులం, మట్టి పనిచేసేజాతి; ఓడ్ర దేశస్థుడు, పోల్చిచూ. త, ఒట్ట. మ. ఒట్టర్, ఒట్టియర్. క. ఒడ్డ / < సం. ఏక. ఓడ్రః, బహు. ఓడ్రాః, ప్రా. ఒడ్డ (DBIA. 59) ఒడ్డె కుల సంబంధ విశేషాలకు చూ. (CTSI. V Odde) -ఇండ్లు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

413. ఒడ్డింద్లమిట్ట పిద్ద 57+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

ఒడ్డింద్ల గ్రామనా. ప్ర స్థలనా, నామబం. (ఒడ్డింద్లు+అ). చూ. ఆరో. 412. -మిట్ట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

414. ఒడ్డింద్లమిట్ట పిద్ద. 66+.

చూ. ఆరో. 412.

415. ఒడ్డెఅగ్రహారం పిద్ద. 70+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఒడ్డె- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 412: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

416. ఒడ్డెపల్లె కడ. 66+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

ఒడ్డె- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 412: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

417. ఒడ్డెపల్లె కడ. 68+.

చూ. ఆరో. 412

418. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 4+. „

419. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 4+. „

420. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 5+.

చూ. ఆరో. 412.

421. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 6+. „

422. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 9+. „

423. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 10+: „

424. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 17+. „

425 ఒడ్డెపల్లె రాయ. 21+. „

426. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 23+. „

427. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 24+. „

428. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 26+. „

429. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 27+. „

430. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 30+. „

431. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 31+. „

432. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 34+. „

433. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 35+. „

434. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 37+. „

435. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 47+. „

436. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 48+. „

437. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 56+. „

438. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 58+. „

439. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 71+. „

440. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 81+. „

441. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 81+. „

442. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 82+. „

443. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 84+.
చూ. అరో. 412.

444. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 85+. „

445. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 94. „

446. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 99+. „

447. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 100+; „

448. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 100+. „

449. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 101+. „

450. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 101+. „

451. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 106+. „

452. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 108+. „

453. ఒడ్డెపల్లె రాయ. 113+. „

454. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 28+. „

455. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 53+. „

456. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 62+. „

457. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 75+. „

458. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 76+. „

459. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 77+. „

460. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 105+. „

461. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 109+. „

462. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 113+. „

463. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 118+. „

464. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 125+. „

465. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 129+
చూ. అరో. 412.

466. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 134+ „

467. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 134+. „

468. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 137+. „

469. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 140+. „

470. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 140+. „

471. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 140+. „

472. ఒడ్డెపల్లె రాజం. 55+ „

473. ఒడ్డెపల్లె సిద్ధ. 71+. „

474. ఒడ్డెపాలెం. బద్వే. 93+.
సంబ. నామబం: కులసూచి.
ఒడ్డె- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 412.
-పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

475. ఒడ్డెపాలెం సిద్ధ 44+.
చూ. అరో. 474.

476. ఒడ్డెపాలెం సిద్ధ. 71+.
చూ. అరో. 474.

477. ఒడ్డెవాండ్లపల్లె రాయ. 101+.
సంబ. నామబం. కులసూచి.
ఒడ్డెవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఒడ్డె చూ. అరో. 412; -వాండ్ల- చూ. అరో. 3. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఒడ్డెపల్లె.

478. ఒడ్డెవారిపల్లె రాయ. 31+.
సంబ. నామబం: కులసూచి.
ఒడ్డెవారి- గ్రామనా, ప్ర; నామబం. ఒడ్డె- చూ. అరో. 412; -వారి- చూ. అరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

479. ఓగూరు పిద్ద. 76.
[వోగూరు మెకం 1126-12].
అస్పష్టనామబంధం.
ఓగు- -వోగు- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. ఇది వాగూరు (వాగు + ఊరు) కావచ్చు. పెన్నేరు కుడిగట్టున ఉన్నగ్రామం. పెన్నేరునుంచి తవ్విన ఓగూరు- వాకమడ కాలువ ఓగూరు మధ్యగా పోతుంది. (APDGC. 778).

480. ఓదిపీడు రాయ. 87.
అస్పష్టనామబంధం.
ఓది- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -పీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

481. ఓదిపీటిపల్లె రాయ. 101+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఓదిపీటి- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా. చూ. ఆరో. 482. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

482. ఓదిపీటివారిపల్లె రాజం 37+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ఓదిపీటివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (ఓదిపీటివారు + ఇ). ఓదిపీటి- చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

483. ఓబనపల్లె రాజం. 187.
[వోబనపల్లె మెకం. 1223-86: వాబన పల్లె మెకం. 1223-88; వాబనంపల్లె మెకం. 1223-86; ? వోబన్నగారిపల్లె మెకం. 1223-16; గణితం వోబన్న గారిపల్లె మెకం. 1223-16]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
-ఓబన- [వే రూ. వోబన-, వాబన-, వాబనం-, వోబన్న-] గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. [<సం. అహోబిల + అన్న]. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

484. ఓబనపేట జమ. 58.
[వాబన్నపేట మెకం. 1169 - 84; వాబనపేట మెకం. 1180-175 వోబన పేట మెకం. 1180-164]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఓబన్న- [వాబన్న-, వాబన-, వోబన్న]. చూ. ఆరో. 483. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

485. ఓబనసోమయాజులపల్లె కడ. 60+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఓబన సోమయాజుల- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. నామబం. ఓబన- చూ. ఆరో. 484. సోమయాజుల- బిరుదం; పు.నా. అనుబం. బహు. [<సం. సోమయాజిన్, సోమయజ్ఞం చేసినవాడు సోమయాజి]. పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. కృష్ణసోమయాజుల పల్లె.

486. ఓబాయపల్లె కమ. 50+.
[అల్లిదాన వోబయపల్లె మెకం. 1180-88]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ఓబాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం [< సం. అహోబిల + అయ్య] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

487 ఒబాయపల్లె ప్రొద్దు. 58+.
చూ. ఆరో. 486.

488. ఓబిలి రాజం. 37.
[ఓపిలి 1433 SII. XVI 31 - 16;
[ఒ]పిలి 1557 SII. XVI. 220 - 18,

ఓబలి మెకం. 1134-15; వోబలి మెకం. 1134-331]

లో.ని.అస్పష్టం.వోపిల్లి మెకం.1134-331. అహోబిలం, చూ. ఆరో. 143.

లోకనిరుక్తి: "పూర్వం శంఖు స్థాపన చేసేటప్పుడు పిల్లి అరచి అడ్డం వచ్చినందున వోపిల్లి అని నామం కలిగినది. అందుక్కా జనులు వోబలి అని వాడుక అయినది." (మెకం. 1134-331).

489. ఓబిలివారిపల్లె రాజం. 129+.

[వోబలవారిపల్లె మెకం. 1223-137; వోబిలివారిపల్లె మెకం. 1223-137].

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఓబిలివారి- వోబలవారి-; వోబిలివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఓబిలి- గ్రామనా. చూ. ఆరో. 488; -వారి- చూ. ఆరో. 8 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

490. ఓబులం పిద్ద. 66.

సంబ. నామబం.వ్యక్తినామసూచి.

[వోబళం మెకం. 1126-157]. చూ. ఆరో. 143.

"చెన్నప్పనాయని చెల్లెలు వోబళమ్మ" కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1126-157).

491. ఓబులంపల్లె కడ. 23+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఓబులం- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. (<ఓబులమ్మ). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

492. ఓబులంపల్లె కడ. 85+.

[ఓబుళంపల్లె మెకం. 1240-43] చూ. ఆరో. 491.

493. ఓబులంపేట రాజం. 4+.

ఓబులం- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 491. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

494. ఓబులనాయునిపల్లె రాయ. 23+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఓబులనాయుని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (ఓబులనాయుడు + ఇ); ఓబుల- వ్యక్తినా. ప్ర; చూ. ఆరో. 490; -నాయుని చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

495. ఓబులరాజుపల్లె బద్వే. 50+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఓబులరాజు- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. ఓబుల- [<సం. అహోబిల-] -రాజు చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

496. ఓబులరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 7+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఓబులరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ఓబులరెడ్డి- పు. నా; నామబం. ఓబుల- చూ. ఆరో. 495. -రెడ్డి చూ. ఆరో. 5; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

497. ఓబులరెడ్డిగారిపల్లె రాయ 40+.

చూ. ఆరో. 496.

498. ఓబులరెడ్డిపల్లె కమ. 44+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఓబులరెడ్డి- గ్రామనా ప్ర. చూ.ఆరో.496. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

499. ఓబులరెడ్డిపేట ప్రొద్దు 61+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఓబులరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర. చూ.ఆరో.496. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

500. ఓబులాపురం బద్వే. 33.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఓబులా- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 490.
-పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

501. ఓబులాపురం జమ్మ. 62

[ఓబుళాపురం మెకం 1119 58; ఓబుళాపురం మెకం. 1180-184; వోబళాపురం మెకం. 1169-84, 1180-164 నామా. చక్రవర్తిపురం మెకం. 1119-58] చూ. అరో, 500. నామా. వాడుకలోలేదు.

502. ఓబులాపురం ప్రొద్దు. 80+
చూ. అరో. 500.

503. కంచన్నగారిపల్లె కమ. 11+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామ సూచి.

కంచన్నగారి- [కంచనగారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కంచన్న [ు కంచన] పు. నా; నామబం; కంచి + అన్న. కంచి గ్రామ నా. కాంచీపురం. -అన్న చూ. అరో. 3. శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామి వెంకన్నగా పేర్కొన్నట్లు కంచి వరదరాజస్వామిని కంచన్నగా వ్యవహరింపబడి ఉండవచ్చు. కంచనలోని కంచి కాంస్య శబ్దభవమని రాధాకృష్ణ (ప్రా.శా.) -గారి-చూ. అరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

504. కంచిపాటివాండ్లపల్లె రాయ. 106+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

కంచిపాటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కంచిపాటి- కు.నా: నామబం; గ్రామనామ సూచి (కంచిపాడు + ఇ). -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి

505. కంద్రావారిపల్లె రాజం. 106+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

కంద్రావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కంద్రా- ఒక కులంపేరు. -వారి- చూ. అరో. 8; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. కంద్రకోట, కంద్రావటి (ఆం. చ.)

506. కందిమల్లాయపల్లె బద్వే. 49+.

[కందిమల్లయ్యపల్లె మెకం. 1126-131] పర్యా. కందిమల్లాయపల్లెమఠం; వీరబ్రహ్మంగారిమఠం: బ్రహ్మంగారి మఠం.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కందిమల్లాయ- గ్రామనా. ప్ర. పు, నా; నామబం. కంది- కు. నా. వృక్షసూచి, ఒకపైరు పర్యా. తొగరు. Cajanus cadjan, w. i; c. indicus, Spreng. Morinda bracteata, Roxb, M. citrifolia, Ainslia; Linn., Lush (Shining-leaved Dyeing Mulberry'; M. tinctoria, Roxb (Dull-leaved Dyeing Mulberry.)

పోల్చిచూ. వర్జి. కెర్ది (DED, 1019). కంది- బహు. కందుల- ఎరుకల ఇంటి పేరు (CTSI, III). -మల్లాయ- [మల్లయ-] పు. నా; నామబం; శిలాసూచి. (మల్ల + అయ ు మల్ల + అయ ు మల్ల + అయ్య) మల్ల < మల కొండ పోల్చిచూ. అరో. మలినేని-, మల్లక్క-మల్లారెడ్డి, మల్లు మొ. వ్యుత్పత్తి సామ్యానికి చూ. కొండయ్య. వ్యక్తినామాల్లో కన్పించే మల్ల- సం. మల్లః శబ్దభవమని రాధాకృష్ణ (ప్రా.శ.) చూ. మల్లణ్, మల్లవరాజు, మల్లయ (ప్రా. శా.) -పల్లె చూ. గ్రామనా, ద్వి.

507. కందులవాండ్లపల్లె రాయ. 118+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కందులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. **కందుల-** కు.నా. చూ. ఆరో. 506; **-వాండ్ల-** చూ. ఆరో. 2; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

508. కందులవారిపల్లె రాజం. 113+.
[కందులవారిపల్లె మెకం. 1223-167]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కందులవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. **కందుల-** చూ. ఆరో. 507, **-వారి-** చూ. ఆరో. 8; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"కందుల రామానాయుడనే కమ్మవాడు" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-167).

509. కందులవారిపల్లె రాజం. 114+.
చూ. ఆరో. 508.

510. కంపసముద్రం రాజం. 113.
[కంపసముద్రం మెకం. 1223-174]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కంప- గ్రామనా: ప్ర; వ్యక్తినా. పోల్చి చూ. కంపన, కంపరాయలు, కంపానది; **-సముద్రం** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

511. కంపసముద్రంఅగ్రహారం రాజం. 114.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
కంపసముద్రం- గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. చూ. ఆరో. 510; **-అగ్రహారం** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

512. కంబాలకుంట రాజం. 33.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి,
కంబాల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. బహు. వస్తుసూచి (<కంబము+లు) ఏక. కంబము. పోల్చిచూ. త. కంపు; కంబి. మ. కంపు; కంపం, క. కంబ/సం. (వైదిక) స్తంభ-. పా. ప్రా. ఖంభ (DBIA 77) **-కుంట** చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. కంబాలవాండ్లపల్లె.

513. కంబాలకుంట రాజం. 35+.
[కంబాలకుంట మెకం. 1223 -213]
చూ. ఆరో. 512.

514. కంబాలవాండ్లపల్లె రాయ. 97+
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కంబాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. **కంబాల-** చూ. ఆరో. 512; **-వాండ్ల-** చూ. ఆరో. 2; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

515. కంసలపల్లె రాజం. 144+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
కంసల- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. రూ. కమసాల, కంసాల, కంసాలి బంగారు పని చేసే ఒక కులం; విశ్వబ్రాహ్మణులు.; పోల్చి చూ. క. కంసాళక. అగసాలి. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

516. కంసలవాండ్లపల్లె రాయ. 26+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
కంసలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కంసల- చూ. ఆరో. 515; **-వాండ్ల-** చూ. ఆరో. 2; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

517. కంసలవారిపల్లె రాయ. 31+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

కంసలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కంసల- చూ. ఆరో. 515. -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

518. కటారుపల్లె రాజం. 71+.
[కటారువారిపల్లె/ కతారువారిపల్లె మెకం. 1223-17].
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కటారు- [కతారు-] గ్రామనా. ప్ర: కు.నా. వస్తుసూచి. బాకు. కత్తి / సం. కతారః చూ. కటారి. పోల్చిచూ. క. కటారి.
"కతారు బసిరెడ్డి అనే కొడిదె కాపు" కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-17)

519. కటారుముటుకు రాయ. 110+.
పర్యా. శివరామపురం.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కటారు- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 518; -ముటుకు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

520. కటికెపల్లె ప్రొద్దు. 74+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కటికె- కు. నా; వృత్తిసూచి. రూ. కట్టిక వెండి బెత్తంవాడు, పోల్చి చూ. కటికవాడు. -పల్లె చూ. గ్రామనా ద్వి. పోల్చి చూ. కటికె వారిపల్లె.

521. కటికెవారిపల్లె రాజం. 129+.
[కటికం వారి పల్లె మెకం. 1223-135]
సంబ.; నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కటికెవారి- [<కటికం.వారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కటికె- [<కటికం-] చూ. ఆరో. 520. -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
కటికవాండ్లు అనే బలిజలు కట్టినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223 136)

522. కట్టకిందపల్లె రాయ. 106.
స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.
కట్టకింద- గ్రామనా. ప్ర. కట్ట కట్టవ, పొలంలో వద్ద నీళ్ళను మట్టి కొట్టుకపోకుండా మధ్య వేసిన మట్టికట్ట, ఒడ్డు గట్టు. పోల్చిచూ. కట్టడి, కట్టడము, త. కట్టై. మ. కెట్టు. క. కట్టె మొ. (DED 961); -కింద <కింది పోల్చిచూ. త. కీట్, కీరరు, మ. కిఴ్, కిఴు. క. కిఴ్, కిఴు, కిరంత మొ. (DED. 1348). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

523. కట్టకిందపల్లె రాజం. 61+.
[కట్టకిందపల్లె మెకం. 1214-128].
చూ. ఆరో. 522.

524. కట్టకిందపలె బద్వే. 65+.
చూ. ఆరో. 522.

525. కట్టకిందపల్లె ప్రొద్దు 9+.
చూ. ఆరో. 522.

526. కట్టావారిపల్లె రాజం. 25+.
[కట్టావారిపల్లె మెకం. 1134-275]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కట్టావారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; (కట్టావారు+ఇ); కట్టా- కు. నా. (? కటిక వారు) చూ. ఆరో. 520. దేవాంగ. కుర్ని కులాల్లో కట్టా కుటుంబనామం. గోత్ర నామం కూడా (CTSI III, See Katta); -వారి-చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"కట్టాఓబన్న అనే కమ్మవాడు" కట్టించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-275).

527. కట్టుగుత్తపల్లె రాయ. 67+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కట్టుగుత్త- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా; నామబం. ఒక కౌలురకం. ఒప్పందం చేసుకొన్న గుత్త. పోల్చిచూ. ఖండగుత్త, గుండుగుత్త, బారదగుత్త; కట్టు ఒప్పందం పోల్చిచూ. కట్టుబడి, వాడకట్టు, -గుత్త కౌలు, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

528. కట్టుగుత్తవెంగన్నగారిపల్లె కమ. 10+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కట్టుగుత్త- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. చూ. ఆరో. 527. -వెంగన్నగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో, వెంగన్నగారిపల్లె.

529. కట్లగంతవాండ్లపల్లె రాయ. 10+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కట్లగంతవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కట్లగంత- కు. నా. అస్పష్టనామబంధం; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

530. కడప కడ. 27.

[కడప 971 E.I. 28. 67-70-4. కడపువరాధీశ్వ - 1290 SII. X 463-10; కడప 1424-1503 అన్న. 8-93; 13-108; 14-8, 17-45. కడ [పసీ]మ 1557 SII-XVI 222-24].

నామా. కృపనగరం, నామా. నేక్‌నామాబాదు. అసమస్తరూపం. కడప; గడప, నడప. వివరాలకు చూ. Gribble, 3; Brackenbury 1915, 178-180 APDGC, 740, Kurian, 1966, 113; శేషాద్రిశర్మ, 1930, 60). లో.ని. కృప. కడప కృపశబ్దభవమనడం సంస్కృతీకరణ ప్రభావం. నామా. కుతుబ్‌షాహిసైన్యాధిపతి నేక్‌నామ్‌ఖాన్ కడపను విస్తరించినందున అతనిపేరు వచ్చింది. (Brackenbury, MDGC, I, 178-180; Sivasankaranarayana, APDGC - 740 1G, iv. 56) నామా' వాడుకలో లేదు.

531. కడపనాగాయపల్లె పులి. 81+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కడపనాగాయ- గ్రామనా; ప్ర; వ్యక్తినా, నామబం; కడప- కు. నా; గ్రామనామసూచి; చూ. ఆరో. 530: -నాగాయ. పు. నా; నామబం. తిర్యక్సూచి; నాగ- పాము [< సం. నాగః] -అయ చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

532. కడపాయపల్లె పిద్ద. 35.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కడపాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కడప- చూ. ఆరో. 530; -అయ చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

533. కడసానికొత్తపల్లె. జమ్మ. 136.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కడసాని- గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. (? < గడసాని) పోల్చిచూ. అవసానిపల్లె. -కొత్తపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కొత్తపల్లె పోల్చిచూ. జీరెడ్డి కొత్తపల్లె.

534. కడియంవారిపల్లె రాజం. 28+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.

కడియంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కడియం- కు. నా. వస్తుసూచి. చేతికి తొడుక్కునే ఆభరణం. బహు. కడియాలు. పోల్చిచూ. త. కడకం, కడై. మ. కటకం. క. కడ్గ, కడె, కడెయ మొ. / సం. కటక- ? పోల్చి

చూ. త. కట్టు (DED. 931, 961). -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

535. కదియాలపల్లె రాయ. 100+.

కదియాల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. (కది యం + లు) చూ. ఆరో. 534; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. కదియాల వాండ్ల పల్లె.

536. కదియాలపల్లె రాజం. 41+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

[కదియాలపల్లె మెకం. 1223-17]

చూ. ఆరో. 535.

537. కదియాలపల్లె రాజం. 127+.

చూ. ఆరో. 535.

538. కదియాలవాండ్లపల్లె రాయ. 30+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కదియాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామ బం. కదియాల- చూ. ఆరో. 535; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

539. కదియాలవాండ్లపల్లె రాయ. 100+.

చూ. ఆరో. 538.

540. కదియాలవాండ్లపల్లె రాయ. 108+. ..

541. కత్తివాండ్లపల్లె రాయ. 183+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కత్తివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కత్తి- కు. నా; వస్తుసూచి. పదునైన అంచు, పిడిగల సాధనం. పోల్చిచూ, త. మ. క. కత్తి. హిం. కత్తీ DED. 1012. కర్త్రీ శబ్దభవ మవి న్యూ. ఏ. దేవాంగుల్లో మాదిగల్లో కత్తి ఇంటిపేరు. CTSI, III. See Katti) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

542. కత్తులూరు పులి. 37.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కత్తుల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (కత్తి + లు) చూ. ఆరో. 541; -ఊరు చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

543. కత్తెరగండ్ల బద్వే. 35.

[కత్తెరకండ్ల 1525 SII. XVI 79-4, 5; కత్రకండ్ల 1525 SII. XV. 78-10; 79-10; 1529 SII. XVI. 84-2, 5, 6; కత్రక (ం + *డ్ల) 1525 SII. XVI. 79-11]

అస్పష్టనామబంధం.

? కత్తెర- గ్రామనా. ప్ర; [కత్ర-] కత్త రించే సాధనం. చూ. పో. వ. కత్తిరిగూడు, కత్తిరినడవ, కత్తిరి పోటురాయి, కత్తిరిబొంగు కత్తిరవాసం, కత్తెరగడ్డ, కత్తెరనడవ, కత్తెర పట్టు, కత్తెరమూల మొ.(మాం. వృ.కో. IV). పోల్చిచూ. త. కత్తిరి, కత్తరికై. మ. కత్తిరి. కత్రిక. క కత్తరి. కొడ. కత్రి / సం.కర్తరి. ప్రా. కత్తరీ. పోల్చిచూ. DED, 1012. త. కత్తి (DBIA. 72). -గండ్ల చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

544. కదిరివాండ్లపల్లె రాయ. 63+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కదిరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కదిరి- కు.నా. గ్రామనామసూచి. అసమస్తం (కదిరి, అనంతపురం జిల్లా). / ? సం. ఖది రకా - acacia catechu, Wild (CDIAL 3806), ఖదిర వృక్షం కింద కదిరి నరసింహ స్వామి విగ్రహం దొరికినందున ఈపేరు వచ్చి

-పల్లె, MAMP. 113; -వాండ్ల-చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

545. కదిరివారిపల్లె కమ. 7+.
రూ. కదిరేపల్లె.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కదిరివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చూ. ఆరో. 544; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

546. కదిరివారిపల్లె కమ 47+.
[కదిరివారిపల్లె మెకం. 1119-294].
చూ. ఆరో. 545.

547. కనంకిందకొట్టాల పులి. 24+.
స్థలా. నామబం; స్థలా సూచి.
కనంకింది- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కనం ల కనుమ, కనుమ కొండల నడుమ ఉండే ఇరుకుదారి, పోల్చి చూ. త. కణవాయ్ క. కణ్మె, కూనె (DED 976); పోల్చి చూ; తె. గంటు గాయపరచు. భేదించు, గంటి, గంటి పడు క. కండి, గండి, కనొమె. తు. కండి, గండి; మ. కంటి మొ. [<మూలద్రా *కణ్-ట్-] చూ. TVB 361; -కింద- చూ. ఆరో. -కొట్టాల. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

548. కనంపల్లె పులి. 16.
స్థలా. నామబం; స్థలా. సూచి.
కనం- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 547; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఆరో. కనుమలోపల్లె.

549. కనకంటివాండ్లపల్లె రాయ. 58+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కనకంటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కనకంటి కు.నా. <కనకల్లు. గ్రామనా. పోల్చి చూడు. ఓరుగంటి, <ఓరుగల్లు -వాండ్ల-చూ. ఆరో. 2; -పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

550. కనుపర్తి కడ. 21+.
సంబ. నామబం; / ? వృక్షసూచి.
? కను- గ్రామనా. ప్ర; కనుప (<కను ము + ప) కనుము కనుపర్తి దేవాంగుల్లో ఇంటిపేరు కనుము గడ్డి. తెల్లు, Sorgham halepense; -పర్తి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

551. కనుమలోపల్లె సిద్ధ. 38.
స్థలా. నామబం; స్థలసూచి.
కనుమలో- గ్రామనా. ప్ర; కనుమ-చూ. ఆరో. 547; -లో- విభక్తి; స్థలార్థకం. చూ. ఆరో. 1434. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

552. కన్నెపువాండ్లపల్లె రాయ. 74.+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
కన్నెపువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. కన్నెపు- కు.నా. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

553. కన్నెలూరు జమ్మ. 85.
[కన్యలూరు. 1539 AR 1940-41 B 224; కంనెలూరు 1540 AR 1940-41 : B 225; కన్నెలూరు మెకం. 1180-59; 1169-33; కన్నలూరు మెకం. 1119 244; 1180-149; కన్య లూరు మెకం. 1169-1-2].
సంబ. నామబం. సామాన్యనామసూచి. పర్వతసూచి.
కన్నెలు- [కన్యలు-, లే. రూ. కంనెలు-, కన్నలు-] ఏ. కన్నె కొండప్రాంతంలో కేవలం రాళ్లుండే ఎత్తయిన ప్రదేశం (మాం.) కన్య లూరు సంస్కృతీకరణకు, లోకనిరుక్తికి నిదర్శనం, -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: పినాకినికి ఉత్తరంలో అరణ్యం ఉండేది. కిరాతులు కుటీరాలు నిర్మించుకొని ఉండేవారు. పూర్వభాగంలో బావి ఉండేది. బావిలో దివ్యోదకం ఉండేది. ప్రత్యూషంలో దేవకన్యలు కృతస్నానులు కావడానికి వచ్చేవారు. తెల్లవారే సరికి మాయమయ్యేవారు; ఆ ప్రాంతంలో అరణ్యం ఛేదించి పల్లె నిర్మాణం జరిగింది. దేవకన్యలు స్నానం చేసే బావిని కన్యలబావి అంటారు. గ్రామంపేరు కన్యలూరు (మెకం. 1169-1-2).

"చెన్నారగ పూర్వము నిట
కన్నెలు వసియించు చుండ్రి దేవకన్యల
వోలెన్
అన్నారులు కలుగుటచే
అన్నా వచియింత్రు కన్నె లూరను
పేరన్"
(కన్నెలూరు గ్రామస్థులు చెప్పిన చాటువు.)

554. కమలకూరు సిద్ధ. 5.

? సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కమల- పద్మం. లక్ష్మి. [< సం. కమలా] కమల + ఊరు -కుగాగమం. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. "It is said that the village was named after a lotus pond which once existed on its outskirts and was subsequently converted into a well." (APDGC, 758.)

555. కమలాపురం కమ. 21.

[కామలాపురంమెకం. 1110-7; 1240-30; 1229-49].

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కమలా- [కామలా-] -గ్రామనా. ప్ర: చూ. ఆరో. 554. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

556. కమ్మగుట్టపల్లె రాయ. 106+.

సంబ. నామబం:. కులసూచి.

కమ్మ- గ్రామనా. ప్ర: కులనా. ఒకకులం. కమ్మ పదవ్యుత్పత్తిని గూర్చి భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. స్త్రీలు ధరించే చెవి ఆభరణంనుంచి ఈ కులానికి కమ్మవా రనే పేరు వచ్చి వుండవచ్చునని కొందరు. కమ్మ, వెలమలకు ఒకప్పుడున్న ఘోషాపద్ధతిని పోగొట్టుకోవడం కోసం ఒక ఒప్పందాన్ని కమ్మ (తాటాకు) మీద రాశారని, ఆ విధంగా రాశినవారు కమ్మవారని, ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించి వెలి అయినవారు వెలమలని మరొక ఐతిహ్యం. (CTSI. III. Kamma); పోల్చిచూ. కమ్మనాడు శ్రీశైలానికి తూర్పుభాగంలో నరసరావుపేట తాలూకా, వెలనాటికి దక్షిణప్రాంతంలోని బాపట్లతాలూకా, పాకనాటికి ఉత్తరంలో ఒంగోలు తాలూకాలోని కొంతభాగం, పడమట గుండ్ల కమ్మనది, కర్నూలు మండలంలోని మార్కాపురం తాలూకా గల భూభాగం (ఈశ్వరదత్తు, 1963, 63-69) కమ్మవ్యుత్పత్తి విచారణకు చూ. ప్రభాకరశాస్త్రి, 1924, 1948. సం. కర్మ శబ్దభవమని కొందరు, కమ్మ (న) శబ్దంతో సంబంధం కలదికావచ్చునని రాధాకృష్ణ (ప్రా. శా.)

పోల్చిచూ. త. కర్మం, కరుమం, మ. కర్మం. క. కర్మ, కమ్మ. తు కర్మ. తె. కర్మము / సం. కర్మన్- ప్రా. కమ్మ- త. కమ్మ వార్. క. కమ్మె. తె. కమ్మరి, కమతకాఁడు, కమ్మటీఁడు, కమతము (DBIA, 79a, 79 b) -గుట్టపల్లె గ్రామనా. ద్వి: చూ. ఆరో. గుట్టపల్లె.

557. కమ్మపల్లె రాయ. 58+.

సంబ. నామబం. కులసూచి.

కమ్మ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 556; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

558. కమ్మపల్లె రాయ. 56+.
చూ. అరో. 557

559. కమ్మపల్లె రాయ 80+. ,,

560. కమ్మపల్లె రాయ. 82+. ,,

561. కమ్మపల్లె రాయ. 89+. ,,

562. కమ్మపల్లె రాయ. 98+. ,,

563. కమ్మపల్లె రాజం. 61+. ,,

564. కమ్మపల్లె రాజం. 80+. ,,

565. కమ్మపల్లె రాజం. 129+. ,,

566. కమ్మపల్లె రాజం. 141+. ,,

567. కమ్మపాలెం పిద్ద. 28+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

కమ్మ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 557; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

568. కమ్మవారిపల్లె కడ. 86.
[కమ్మవారిపల్లె మెకం. 1240-97].
సంబ. నామబం. కులసూని.

కమ్మవారి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం. కమ్మ- చూ. అరో. 557;-వారి-చూ.అరో.7; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

569. కమ్మవారిపల్లె బద్వే. 54+.
చూ. అరో. 568

570. కమ్మవారిపల్లె బద్వే 56+. ,,

571. కమ్మవారిపల్లె బద్వే 81+. ,,

572. కమ్మవారిపల్లె జమ్మ. 8+. ,,

573. కమ్మవారిపల్లె జమ్మ. 64+.
చూ. అరో. 568

574. కమ్మవారి[బ్రాహ్మణపల్లె] జమ్మ. 40.
[క మ్మ వా రి బ్రాహ్మణపల్లె మెకం. 1180-161.]
సంబ. నామబం; కులసూచి.

కమ్మవారి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం. కమ్మవారి- చూ. అరో. 568; -బ్రా హ్మ ణ పల్లె గ్రామనా.ద్వి. చూ. అరో. బ్రాహ్మణపల్లె.

575. కయిలింగాయపల్లె పిద్ద. 15+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

కయి- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. (<కయిల ? కాయల) ఓరుగంటి కాపుల్లో ఇంటిపేరు (CTSI III, Kayila); -లింగాయపల్లె గ్రామ నా. ద్వి. చూ. అరో. లింగాయపల్లె; పోల్చిచూ. అగస్త్య లింగాయపల్లె; నల్ల లింగాయపల్లె.

576. కరణంవారిపల్లె బద్వే. 85+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామ సూచి.

కరణంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, కరణం-కు. నా. ఒ కర్ణం గ్రామపు లెక్కలు వ్రాసేవాడు [<సం. కరణమ్]; బ్రాహ్మణుల్లో ఇంటిపేరు. -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి:

577. కర్ణంవారిపల్లె రాయ. 16+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

కర్ణంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కర్ణం- కు. నా- పోల్చిచూ. అరో. 576. కమ్మవాళ్ళలో ఇంటి పేరు. (CTSI, III, See Karnam) -వారి- చూ. అరో.8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

578. కరమలవాండ్లపల్లె రాయ. 95+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కరమలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర;నామ బం. కరమల- కు. నా; నామబం. పర్వత సూచి (కరుమల<కరిమల<క్రిమల<కఱ్ఱిమల) నల్లకొండ; కాని కర్లలో ఇంటి పేరు (CTSI. III See Karumala); -వాండ్ల- చూ.అరో.2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

579. కరమలవాండ్లపల్లె జమ్మ. 76+.

[కరమలవానిపల్లె మెకం. 1180-153; 1204-278]

చూ. అరో. 578. "కరమల నల్లాబత్తు" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1204-278).

580. కరీంరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 26+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.

కరీంరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కరీం రెడ్డి- పు. నా; నామబం. కరీం < హిం. కరీం<అర. కరుము దయచూపు. -రెడ్డి చూ. అరో. 6; ఈవిధమైన ముస్లింల పేర్లు కొన్ని కడప మండలంలో హిందువులకు ఉన్నాయి. హుస్సేన్ రెడ్డి; జమాల్ రెడ్డి, మస్తానయ్య మొ. -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

581. కరుసుగుంటపల్లె కమ. 6+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

కరుసుగుంట- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కరుసు- స్థలనా. ప్ర. ల గరుసు ఇసుక, సన్న గులక కలిసిన నేల పోల్చిచూ. తె. గరుకు, గరుగు, గరువు. క. గరసు. గరసు తు. గర్జి కల్లు త. కరడు (DED. 1056). -కుంట స్థల నా. ద్వి. చూ. అరో. 644; -పల్లె చూ.గ్రామ నా. ద్వి. గరుసురాయి (Calcite, Kankar) ఈ గ్రామపు భూముల్లో లభిస్తుంది. కుంట కూడా ఉంది.

582. కరెయ్యగారిపల్లె రాజం. 148+.

సంబ నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కరెయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కరెయ్య- పు. నా; నామబం. కరి-<కఱ్ఱి నల్లని పోల్చిచూ. తె. కారు, త. మ. క. కార్. కొలా. కారి [< మూలద్రా *కార్-] చూ. DED. 1175. -అయ్య చూ. అరో. 4; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

583. కర్నపాపాయపల్లె పులి 65+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.

కర్నపాపాయ గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. కర్న- కు. నా. గొల్లల్లో ఒక శాఖ; మాదిగల్లో ఇంటి పేరు. (CTSI III; See Karna)... పాపాయ పు. నా; నామబం. పాప- పాపడు, బిడ్డ- అని రాధాకృష్ణ (ప్రా. శా.) పాపయ్య లోని పాప పాము శబ్దానికి విశేషణమైన పాఁవ కావచ్చు. పోల్చిచూ. నాగయ్య. సర్పపూజ ద్రావిడుల ఆచారం. చూ. అరో. 2099, అయ- చూ. అరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

584. కర్నాటిపల్లె కడ. 100+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కర్నాటి- కు. నా; నామబం (<కర్నాడు+ఇ). "కర్ణమనగా కొండలోయ యనియు దానిలో నివసించువారు కర్ణాటులనియు, దేశమునకు కర్ణాటమనియు, లేక కర్-నాడు అనగా నల్లరేగడి భూమి యగుటచే, కర్ణాటమనియు. లేక కర్ణులను రాజులు పాలించిన దేశమగుటచే కర్ణాట మనియు చరిత్రకారుల యభిప్రాయమై యున్నది." (ఈశ్వరదత్తు, 1963, 70-

కర్నాడు (కన్నాడు) నేటి కర్నూలు మండలం లోని నందికొట్కూరు తాలూకా, నంద్యాల తాలూకాలోని కొంత భాగం (ఈశ్వరదత్తు, 1963, 71.) పోల్చిచూ. తె. కర్ణాటము, కర్ణాటకము. త. కర్నాటకం, కణ్ణాటం. మ. కన్నాటం, క. కర్ణాట, కన్నడ (DED. 1079). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. కర్నాటివారికుంట.

585. కర్నాటివారికుంట కమ. 6+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కర్నాటివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కర్నాటి- చూ. ఆరో. 584; -వారి- చూ. ఆరో. 8. -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

586. కల్పనాయనిచెరువు రాయ. 36+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కల్పనాయని- గ్రామనా. ప్ర: పు. నా; నామబం. పోల్చిచూ. కలపన (ప్రా. శా.) కల్ప- వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం; -నాయని ల నాయుని చూ. ఆరో. 191; -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

587. కలమళ్ల కమ. 5.

[కలుమళ్ళ 1546 SII. XVI. 147-30; కలుమళ 1550 SII, XVI - 176-4; 1593 SII. XVI. 176-8; కెలుమళ 1557 SII XVI 220-12; కలమళ్ళ మెకం. 1229-118; కలమళ్ళ మెకం. 1111-132; 1119-244].

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

శిలాసూచి. కల- [కలు-] గ్రామనా. ప్ర. (<కలు) కల్లు రాయి పోల్చి చూ. త. కల్, మ. కల్, కలు, క. కల్, కలు, కల్లు. కొం, కలు. పర్జి. కెల్ (DED. 976) -మళ్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి. ప్రథమావయవం శిలాసూచి అని చెప్పడానికి ఆధారం కలమళ్ళ ప్రాంతాల్లో విరివిగా దొరికే నాపరాళ్ళు.

588. కలసపాడు బద్వే. 15.

[కలచపాటి సీమ 1544 AR 1941-42 : B 54; కలసపాడు 1550 AR 1941-42 : B 49]

అస్పష్టనామబంధం.

కలస- [కలచ-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. కలశ శబ్దసంబంధమని MAMP, 108 -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

589. కలికిరి సిద్ధ. 61+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

కలి- గ్రామనా. ప్ర; కలివె, కలిగి. కలిమే. కలేచెట్లు, చిన్న ముళ్ళ పండ్లచెట్లు; Carissa Carandas, Linn., -కిరి చూ. గ్రామనా. ద్వి. [<సం. గిరిః] పోల్చి చూ. పాలగిరి.

590. కలిబండ రాయ. 55+.

సంబ. నామబం; సంఘటననామసూచి.

కలి- గ్రామనా. ప్ర; పులియ బెట్టిన కూడు. పోల్చిచూ. తె. కల్లు. త. కళ్. మ. కళ్, కళ్ళు. క. కళ్. కళ్ళు, కల్లు మొ. / సం. కల్య- ప్రా. కల్లా. కల్లాల- హిం. కల్(ర్) అర్, కలావ్. మరా. కలావ్ (DED 1158). -బండ చూ. గ్రామనా. ద్వి; కలి సంస్కృత పదంగా భావించి యుద్ధం అని MAMP 765 అర్థమొసగింది. -బండ ద్వితీయావయవంగా కలిగిన గ్రామనామాలలో చాకిబండ వంటివి సంఘటన నామసూచకంగా కన్పిస్తున్నాయి. సామ్యంవల్ల కలికూడా అలాగే భావింపబడింది. కలి వృక్షసూచికూడా కావచ్చు- కలి. చూ. ఆరో. 589. -బండ్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

591. కల్లుట్ల జమ్మ. 8.

[కల్లుట్ల మెకం. 1118-24; 1204-5; 1180-156]

అస్పష్టనామబంధం.

? కల్లు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 587.

? ఉట్ల- < ఊటల చూ. గ్రామనా. ద్వి. చూ. పో. వ. కల్లూట. బావుల్లో రాళ్ళగుండా వచ్చే ఊట. పోల్చి చూ. పిల్లుట్ల (గుంటూరు జిల్లా) "కల్లుట్ల నారసింహస్వామి, కోన నార సింహస్వామి పేర నామధేయం ప్రశస్తం అయింది." (మెకం 1204-294); కల్లుట్ల వంశీ కులు కట్టించిన ఊరు ; Before this village was formed, there was a village Srirangapuram on a hillock to the north of the present village. As that village showed no signs of improvement and prosperity the Kallutla family came here, constructed a village in their name and lived. Even now there are Kallutla families in this village. (FF, 46)

592. కల్లూరు ప్రొద్దు. 5.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బ్రాహ్మణులలో, రెడ్లలో, దేవాంగులలో, తెలుగు మాలవాళ్ళలో కల్లూరు అని యింటి పేరు ఉన్నది.

కల్లు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1587; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

593. కల్లూరు ప్రొద్దు. 52+.

చూ. ఆరో. 592.

594. కల్లూరుపల్లె రాయ. 20+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కల్లూరు- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. నామ బం. గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 592; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

595. కల్లెవాండ్లపల్లె రాయ. 77+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కల్లెవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కల్లె కు. నా. వృత్తిసూచి; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

596. కవలకుంట్ల బద్వే. 92.

[కౌలకుణ్ణ 1537 AR 1941-42.: B 41].

సంబ. నామబం. సామాన్యనామసూచి.

కవల- [కౌల-] గ్రామనా. ప్ర. కవులు (< కవి + లు) కవి [< సం. కపి] చూ. MAMP 108; -కుంట్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

597. కపిరెడ్డిపల్లె రాయ. 37+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కపిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కపి- ? <కాచి. ఒక మొక్క Solanum Nigrum, Linn - పోల్చి చూ. కాచవిభుడు, కాచవ మంత్రి, కాచారెడ్డి, కాచిరాజు, కాచివారిపల్లె. కాశిరెడ్డిపల్లె, -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

598. కసునూరు పులి. 7 .

నామా. శివనూరు; తిరువేంగలనెల్లూరు 1553 AR 1946-47 : B 47.

అస్పష్టనామబంధం.

? < కాచనూరు (కాచన+ఊరు).

కసుమ- గ్రామనా. ప్ర. ? < కాచన (కాచి+అన) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. నామా. వాడుకలో లేవు.

599. కస్తూరి రాజుపల్లె రాయ. 44+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కస్తూరి- ప్రసిద్ధ పరిమళద్రవ్యం [<సం. కస్తూరి, కస్తూరికా] -రాజుపల్లె ఆరో.2891.

600 కస్తూరివారిపల్లె రాజం. 26+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

కస్తూరి వారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కస్తూరి- కు. నా; వస్తుసూచి. చూ. ఆరో.599; -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

601. కాండ్లోపల్లె కడ. 90+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

కాండ్లో- గ్రామనా. ప్ర; (కాన + లో) కాన-అడవి పోల్చిచూ. త. కాడు కాల్, కాణం. మ. కావ్వు, కావు, కాన, కానల్. క. కా తు. కాన / సం. కానన (DED 1194) -లో- సప్తమావిభక్తి ప్రత్యయం. కడప మాండలికంలో న + ల సంయోగం -ండ్లగా వినిపిస్తుంది. -పల్లె చూ. గ్రామనా; ద్వి.

602. కాండ్లోపల్లె కమ. 40+.

చూ. ఆరో. 601.

603. కాంబల్లె రాయ 87+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

కాం- గ్రామనా. ప్ర; (< కాంపు) రక్షకుడు. ఒకకులం. కడపమాండలికంలో కాపులు అంటే రెడ్లు. పోల్చిచూ. తె. కాఁపు, కాప. తె. కాఁపుది. కాఁపుదనము. క. గాంప. గాణ్ప. గాంపు,గాణ్పు.(DED. 1218.) -బల్లె ల పల్లె. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

604. కాంబల్లె పులి. 81+.

[కాంబల్లె మె క ం. 1119-13] చూ. ఆరో. 603.

605. కాకర్లవారిపల్లె రాజం. 28+.

[కాకర్లవారిపల్లె మెకం. 1223-181]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కాకర్ల వారి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం. కాకర్ల - కు. నా. బహు. వృక్షసూచి. (కాకర్ల + అ) ఏక. కాకర ల కాఁకర (సూ. ని.) ఒక తీగ చెట్టు Momordica Charantia, Linn, కాకర, కాకర్ల కమ్మ, మూకదొర కులాల్లో ఇంటి పేరు. (CTSI. III See Kakara or Kakarla) : -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"కాకర్లవాండ్లు అనే కట్టుబడి వాండ్లు" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-181.)

606. కాకర్లవారిపల్లె రాజం 117+.

[కాకర్లవారిపల్లె మెకం. 1223-60]

చూ. ఆరో. 605.

607. కాకిరేణిపల్లె ప్రొద్దు. 30+.

స్థలా. వామబం; వృక్షసూచి.

కాకిరేణి- గ్రామనా, ప్ర. (కాకిరేగు + ఇ) కాకిరేగు ఒక రకం రేగుచెట్టు Zizyphus jujuba, Lamk: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

608. కాకులవరం రాయ. 70+

సంబ. నామబం. ; జంతుసూచి.

కాకుల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (కాకుల + అ) ఏక. కాకి ఒక పక్షి. -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

609. కాచివారిపల్లె పులి. 19.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

కాచివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కాచి- కు. నా. చూ. అరో. 597; వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

610. కాటంవారిపల్లె పిద్ధ. 5.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కాటంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కాటం- కు. నా. వ్యక్తినామ సూచి. (కాడు + అం ~ కాడు + అమ < కాడు + అమ్మ); కాడు- అడవి పోల్చి చూ. త. కాడు. మ. కాటు. క. కాడు. [<మూలద్రా.*కాట్-]; -అం. చూ. అరో. 1; కాటమ్మ అడవిలో పశువులకాపరులు ప్రతిష్ఠించి ఆరాధించే ప్రకృతి దేవత. ఈ దేవతా సూచకాలైన పేర్లే కాటమయ్య, కాటమ రాజు, మొదలైనవి. -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

611. కాటిమాయకుంట రాయ. 49.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కాటిమాయి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. కాటిమ ~ కాటమ < కాటమ్మ చూ. అరో. 610; -అయ చూ. అరో. 4. -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

612. కాట్నేనిఎర్రగుడి రాయ. 18.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కాట్నేని- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం; దేవతాసూచి. (కాట్నేడు + ఇ); కాట్- ~ కాటి. కాడు చూ. అరో. 61; -నేని (<నేడు + ఇ) చూ. అరో. 101. -ఎర్రగుడి గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. ఎర్రగుడి.

613. కాట్నేనివాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

కాట్నేనివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, కాట్నేని- చూ. అరో. 612; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

614. కానగూడూరు ప్రొద్దు 8.

స్థలా. నామబం. స్థలా. సూచి.

కాన- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 601; -గూడూరు గ్రామనా. ద్వి. అరో. గూడూరు పోల్చి చూ. అంకాలమ్మ గూడూరు; గాఢె గూడూరు; బలసనగూడూరు.

615. కానపల్లె ప్రొద్దు. 49+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

కాన- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 601; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

616. కానపల్లె పులి. 48+.

చూ. అరో. 615.

617. కాపుపల్లె రాయ. 34+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

కాపు- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. చూ. అరో. 603; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

618. కాపుపల్లె రాజం. 134+.

చూ. అరో. 617.

619. కామకుంట బద్వే. 66.

పర్యా. పాయలకుంట్ల.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కామ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. దేవతా సూచి. మన్మథుడు [<సం. కామః] పోల్చి చూ. కామనూరు; కామిరెడ్డి చెరువు.

620. కామనూరు ప్రొద్దు. 45.
[కామనూరు మెకం. 111-96; 1119-246].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కామన- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; దేవతా సూచి. (కామ+అన లకామ+అన్న); కామ- చూ. ఆరో. 619; -అన చూ. ఆరో. 3, -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

621. కామలమర్రి రాయ. 31+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
కామల- గ్రామనా. ప్ర. : రూ. కామన- చూ. ఆరో. 620. వ/ల పరస్పర వినిమయం తెలుగులో చూడగలం; తెలుగు. తెనుగు; మునగ, ములగ.-మర్రి చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. పెండ్లి మర్రి.

622. కామసముద్రం. పిద్ధ. 12.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
కామ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో, 619; -సముద్రం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

623. కామసముద్రం. పులి. 86.
చూ. ఆరో. 622.

624. కామిరెడ్డిచెరువు రాయ. 113+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
-కామిరెడ్డి గ్రామనా. ప్ర. నామబం; దేవతాసూచి, కామి- (<కామ+ఇ) చూ. ఆరో. కామ- 619, ఇ- చూ. ఆరో. 22; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6, -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

625. కారపురెడ్డివల్లె కడ. 106+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కారపు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (కారవ : < కప్రెప్పు): -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6..-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. చిన్నకారం పల్లె, నల్లపురెడ్డిపల్లె.

626. కాలవకిందపల్లె రాయ. 68+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
కాలవకింద గ్రామనా. ప్ర. కాలవ- ల కాలువ పంట కాలువ; ఏరు, చెరువు మొదలైన నీటి దొరువుల నుంచి పొలాలకు నీరు పారించ డానికి త్రవ్వినమార్గం. పోల్చి చూ. త. కాల్; కాల్వాయ్, వాయక్కాల్. మ. వాయ్క్కార్. క. కాల్, కాలివె, కాలువె; కాల్వె కావలె / సం. ఖల్లా-; ప్రా. ఖల్ల-, ఖాల- (DED. 1239) -కింద- చూ. ఆరో. 522; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

627. కాలవపల్లె బద్వే. 111.
[కాలువపల్లె మెకం. 1170-12]
సంబ. నామబం; స్థలా.సూచి.
కాలవ- లకాలువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 626; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"మల్లకుమార అనంతరాజు దేశిచోళమహా రాజు చీకిరాయల మడుగుకు కత్తువ కాలువ" త్రవ్వించినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1170-30).

628. కాలవవాండ్లపల్లె రాయ. 61+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కాలవవాండ్ల - గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కాలవ, కు. నా; చూ. ఆరో. 626. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2: కాలవ పద్మసాలె వాళ్ళల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. III, See Kalava) బళ్ళి జెల్లో కూడా కాలవ ఇంటి పేరుండే వాళ్ళున్నారు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

629. కాలవవాండ్లవవల్లె రాయ. 81+.
చూ. ఆరో. 628.

630. కాలవవాండ్లపల్లె రాయ. 102+....

631. కాలవవారికంద్రిక రాజం. 122.
[కాలవవారి ఖండిక మెకం. 1223-120]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కాలవవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కాలవ- చూ. ఆరో. 628; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -కంద్రిక [ఖండిక-] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

632. కావలిపల్లె రాయ. 26+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

కావలి- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. గ్రామసూచి. రక్షణము, కాపు. (DED 1192) పోల్చి చూ. తె. కాచు. (క్రి) కాపు (నామం), కావలి (TVB 381). కావలి అనే గ్రామనామ వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. MAMP, 139. 150. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

నెల్లూరు జిల్లాలోని కావలి గ్రామంనుండి వచ్చి స్థిరపడగా వారి ఇంటిపేరు అయిందని స్థానికులు.

633. కావలిపల్లె రాయ. 87+.
చూ. ఆరో. 632.

634. కావలిపల్లె రాయ. 110+.
చూ. ఆరో. 632;

635. కావలివాండ్లపల్లె రాయ. 57+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కావలివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కావలి- గ్రామనా. చూ. ఆరో. 632: -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

636. కాశిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 27+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

కాశిరెడ్డి- గారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కాశిరెడ్డి- పు. నా; నామబం, కాశి- చూ. ఆరో. 597. -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ, గ్రామనా. ద్వి.

637. కిచ్చమ్మఅగ్రహారం రాజం. 138.
[కించమ్మ అగ్రహారం మెకం. 1223-155; కిచ్చెమ్మ అగ్రహారం మెకం. మెకం. 1223-120].
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

కిచ్చెమ్మ- [కించమ్మ; కిచ్చెమ్మ-] గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. నామబం; దేవతాసూచి; కిచ్చ- (<క్రిష్ణ<కృష్ణ) [<సం. కృష్ణః] అమ్మ చూ. ఆరో. 1; -అగ్రహారం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

అనంతరాజు భార్య 'కృష్ణమదేవి పేర' వెలసినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1223-155)

638. కిచ్చమాంబాపురం రాజం. 43.
[కీచమాంబాపురం మెకం. 1134-163]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కిచ్చమాంబా- [కృ. ప్రా. కీచమాంబా-] గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా; నామబం; దేవతాసూచి. <సం. కృష్ణమాంబా- పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి. కృ. ప్రా. కీచమాంబాపురం.

639. కిబిలేబొమ్మేపల్లె జమ్మ. 69.
పర్యా. బొమ్మేపల్లె.
వి. బం. విశేషణసూచి.

కిబిలే- గ్రామనా. ప్ర; పూజ్యార్థక విశేషణం. పూజ్యతా సూచకం; మాన్య. పూజ్య <త. కిళ్లహ్ వ. కిళ్లహ్ అర. కిళ్లహ్; -బొమ్మేపల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఆరో. పూర్వబొమ్మేపల్లె; బొమ్మేపల్లె కొట్టాల.

640. కిబిలేవెంకటాపురం జమ్మ. 41.

వర్యా, వెంకటాపురం.

వి. బం. విశేషణసూచి.

కిబిలే- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 639; -వెంకటాపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. వెంకటాపురం.

641. కిబిలేసుగుమంచిపల్లె జమ్మ. 38.

వర్యా, సుగుమంచిపల్లె.

వి. బం; విశేషణసూచి.

కిబిలే- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 639. -సుగుమంచిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. పూర్వసుగుమంచిపల్లె.

642. కిలారివారిపల్లె ప్రొద్దు. 75+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కిలారివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కిలారి- కు. నా. రూ. కీలారి గొల్లవాడు. పోల్చి చూ, తె. కిలారం, కీలరం కీలరు, కీలారం, పశువులమంద. దేశ్యపదమని శ. ర. తె. కీలారము. క. కిలార శబ్దాలు సం. కీలాలః / శబ్దభవాలని సూ. ని. క్షీరారామ శబ్ద భవమని Tagore (HGA, 375) వర్ణవ్యత్యయం పొందిన సంస్కృత ప్రతిదేయం కావచ్చు, (ప్రా, శా.) -వారి- చూ, అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి,

643. కీర్తిపల్లె కమ. 54.

[కీర్తిపల్లె మెకం, 1119-247; 1225-135,]

సంబ. నామబం; మంగళసూచి.

కీర్తి- గ్రామనా. ప్ర. [< సం, కీర్తిః] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"చిటివేలి సంస్థానీకుడైన మట్లకొమార అనంతరాజుగారు యిందుకూరు గ్రామానికి ఈశాన్యం పరువున్నర దూరమున వుండె నల్లగుట్ల దగ్గర వున్న అరణ్యం భేదించి తమ పేరుతో కీర్తిపల్లె అనే గ్రామం'' నిర్మించినట్లు స్థానిక చరిత్ర [మెకం. 1225-135].

644. కుంటకిందపల్లె రాయ.

స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

కుంటకింద-గ్రామ.ప్ర;కుంట- ల గుంట జలాశయం, నీటిదొరువు, లోతైనగుంత పోల్చి చూ. తె. గుంత, కుండు త. కుట్టం; కుట్టై కుంటం; కుంటు. మ. కుంటం, కూంటు. క. కుండ; కొండ, కుంటె; గుండ; గుండి, గుండిగె; పర్జి. గుట్ట / సం. కుండ- (DED. 1389) -కింద- చూ. అరో. 522; పల్లె- చూ, గ్రామనా. ద్వి.

645. కుండావాండ్లపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

కుండావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుండా- కు. నా. వస్తుసూచి (ల కుండ) మట్టిపాత్ర. పోల్చిచూ. త. కుండం. క. కుండ / సం. కుండమ్; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; కుండా తొగటల్లో ఇంటిపేరు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

646. కుందానెల్లూరు రాజం. 11.

[కుముదా నెల్లూరు, కుందా నెల్లూరు, కుండా నెల్లూరు మెక౦. 1134-246]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కుందా- [కుముదా-;కుండా] గ్రామనా.ప్ర; స్త్రీనా. [< సం.కుముదః]; -నెల్లూరు గ్రామ నా. ద్వి. నెల్ల్- నెల్లి చెట్టు. Premna esculents పోల్చిచూ. త. మ. క. తు. నెల్లి. (DED. 3115) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

నెల్లి -వల్లు + -ఊరు అని MAMP. పూర్వం ఒకప్పుడు నెల్లిచెట్టుకింద ఒక ముక్కంటిరెడ్డి మూలస్థాన లింగాన్నిచూచి ఆ ప్రదేశంలో శివాలయాన్ని కట్టినందువల్ల నెల్లూరనే పేరు వచ్చినట్లు కూడా ఒక ఐతిహ్యం ఉంది. (MAMP, 584). "పూర్వం నెల్లూరు మంచి కుముద అనే నామధేయం కలిగినది. వేశ్యా స్త్రీ పదార్థం కలిగివుండి తంగటూరి గ్రామాన భరతశాస్త్ర విద్యాప్రవీణులైనటువంటి విద్యావంతులు వుండగా వారివల్ల విద్యాభ్యాసం చేసే కొరకు పైన వ్రాయబడిన కుముదా అనే భోగముది యీ తంగటూరి గ్రామాన్కు అణకువ అయివున్న తోటవారు అనే కాపులు కట్టించిన తోటపల్లెలో చేరినట్టుగానే పది యిండ్లు సాలెవాండ్ల దిన్ని పదియిండ్లు కోమట్లదిన్ని కట్టించి చేసినందుచేత యిందుకు తన పేరు కుముద గనుకనున్ను తాను పూర్వం వున్న స్థలం నెల్లూరుగన్కున్ను కుముదా నెల్లూరు అనే సార్థకనామధేయం కలిగినది. జనులు కుందానెల్లూరు'' అని వ్యవహరిస్తారు. (మెకం. 1134-246, శాసనరూపంలో కుండా నెల్లూరు అని ఉండడం చేతా, మెకంజీ కైఫీయతులో సాలెవాండ్ల యిండ్లప్రస్తావన ఉండడం వల్లా పూర్వరూపం కుండా నెల్లూరని సంశయించడానికి వీలుంది. అటువంటప్పుడు కుముదా నెల్లూరు లోకనిరుక్తి ఏమో అని తోస్తుంది. మెకంజీకి పూర్వపు శాసన సాక్ష్యాలు లభ్యమయ్యేంత వరకు మెకంజీని ప్రమాణంగా తీసుకోక తప్పదు. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే గ్రామనామాన్ని వ్యక్తినామ సూచిగా గ్రహించడం జరిగింది.

647. కుంపిణీపురం రాజం. 8+.

[కుంపిణీ పురమనే నామధేయం, కుంపిణీపురము మెకం. 1134-252-253.]

సంబ. నామబం; సంఘటననామసూచి.

కుంపిణీ- [< ఇం. company, East India Company]. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

30-9-1806 నాడు ఈ గ్రామం వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1134-252).

648. కుంభగిరి చిద్ద. 11.

వి. బం. సాదృశ్యబోధకసూచి.

కుంభ- గ్రామనా. ప్ర. కుండ < సం. కుంభ. -గిరి చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. చంద్రగిరి.

649. కుచ్చుపాప ప్రొద్దు. 59.

[కుచ్చుపాప మెకం. 1119 - 246; 1126-87].

అస్పష్టనామబంధం.

వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం.

650. కుడుంవాండ్లపల్లె రాయ. 110+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కుడుంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుడుం- కు. నా. వస్తునామసూచి. ఒక భక్ష్య విశేషం. గింజధాన్యపు పిండిని ఉడకబెట్టి చేసే

కానే భక్ష్యం. పోల్చి. చూ. క. కుడుబు, కుడుంబు -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; కుడుం, కుడుముల- రెడ్లల్లో ఇంటి పేరు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

651. కుడుములూరు సిద్ధ. 58.

? సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కుడుముల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 650; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

652. కుప్పం రాయ. 17.

అసమస్తం.

చిన్నపల్లె; చెంబడివారిపల్లె. (శ.ర.)

A village of small houses and huts inhabited by people of the lower castes, such as fishermen, & etc. This name extends along the coast between Poollcat and point Calimere and inland from endalare as far as the eastern ghauts. The group of pointed roofs is the chief feature.

పోల్చి చూ. తె. కొంప. త. కుప్పం; కుంపై, ? కురుంపై. క. కొప్ప, కొప్పల్; కొంపె, తు. కొప్ప / పోల్చి చూ. Turner S V. Khopro. ప్రా. Khumpa (DED. 1441) కుప్పం తెలుగు గ్రామనామాల్లో- ముఖ్యంగా చిత్తూరుజిల్లా గ్రామనామాల్లో గ్రామ నామ ద్వితీయావయవంగా కూడా వస్తుంది. కానీ కడప గ్రామనామాల్లో ఈ గ్రామనామ ద్వితీయావయవం లేదు. పోల్చి చూ. త. కుప్ప కాడు = పల్లెటూరు.

653. కుప్పంవాండ్లపల్లె రాయ. 47+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కుప్పంవాండ్ల- ప్ర; గ్రామనా; నామబం, కుప్పం- కు. నా. చూ. ఆరో. 652; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

654. కుప్పగుట్టపల్లె రాయ. 10+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కుప్ప- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. గర్హ్యార్థక నామం. పెంట, రాశి. పోల్చిచూ. వ్యక్తినా. కుప్పన్న; కుప్పమ్మ; కుప్పయ్య; కుప్పునాతన్; కుప్పుస్వామి; కుప్పి; కుప్పు పోల్చిచూ. త. కుప్పం, కుప్పల్, కుప్పై. మ. కుప్ప. క. కుప్పె, గుప్పె, కొప్పల్ మొ. (DED. 1440). పసి బిడ్డను పెంటకుప్పపై దొర్లించి ఈ గర్హ్యార్థకనామాన్ని బిడ్డకు పెట్టే ఆచారం కొద్ది తేడాలతో దేశమంతటా కన్పిస్తుంది. పోల్చిచూ. పెంటయ్య, పెంటమ్మ, మొ. వివరాలకు చూ. Masani, 1966 Ch. V Opprobrious Names, 66 - 76 -గుట్టపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. గుట్టపల్లె.

655. కుప్పగుట్టపల్లె రాయ. 115+.

చూ. ఆరో. 654.

656 కుప్పగుట్టపల్లె పులి. 21+. ,,

657. కుప్పావారిపల్లె రాజం. 41+.

[కుప్పావారిపల్లె మెకం. 1223 - 16].

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కుప్పావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుప్పా- కు.నా. వ్యక్తినామసూచి (౼ కుప్ప) చూ. ఆరో. 654; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. కుప్పానాయుని పేర ఈ గ్రామం వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-16).

658. కుప్పాలపల్లె పులి. 28+.
[కుప్పాలపల్లె మెకం. 1119-102]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కుప్పాల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

659. కుప్పాలవాండ్లపల్లె రాయ. 17+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కుప్పాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుప్పాల- చూ. ఆరో. 658; -వాండ్ల- చూ; ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

660. కుప్పాలవాండ్లపపల్లె రాయ. 31+.
చూ. ఆరో. 659.

661. కుప్పూరువాండ్లపల్లె కమ. 21+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కుప్పూరువాండ్ల-గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుప్పూరు కు.నా; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. పాకనాటి రెడ్లల్లో కుప్పూరు ఇంటిపేరు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

662 కుమ్మరపలె రాయ. 15+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
కుమ్మర- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. కుండలు చేసే ఒక కులం. కుమ్మరవాండ్లు. కుమ్మర్లు. పోల్చిచూ. తె. కుంభకారుఁడు, కుమ్మరి. త. కుంపకారన్. మ. కుంభకారన్. క. కుంభకార. కుంబగార, కుంబారె, కుంబరె. పర్జి కుమ్మత్ మొ. / < సం. కుంభకారః. ప్రా. కుంభ, అర, కుంభార- హిం. కుమ్హార్, మరా. కుఁభార్ (DBIA 109, CDIAL 3310).

663. కుమ్మరపల్లె రాయ. 26+.
చూ. ఆరో. 662.

664. కుమ్మరపల్లె రాయ 26+.
చూ. ఆరో. 662.

665. కుమ్మరపల్లె రాయ. 28+. ..

666. కుమ్మరపల్లె రాయ. 31+. ..

667. కుమ్మరపల్లె రాయ. 54+. ..

668. కుమ్మరపల్లె రాయ. 56+. ..

669. కుమ్మరపల్లె రాయ. 59+. ..

670. కుమ్మరపల్లె రాయ. 71+. ..

671. కుమ్మరపల్లె రాయ. 77+. ..

672. కుమ్మరపల్లె రాయ. 84+ ..

673. కుమ్మరపల్లె రాయ. 86+. ..

674. కుమ్మరపల్లె రాయ. 87+. ..

675. కుమ్మరపల్లె రాయ 89+. ..

676. కుమ్మరపల్లె రాయ. 101+. ..

677. కుమ్మరపల్లె రాయ. 104+. ..

678. కుమ్మరపల్లె రాయ. 105+. ..

679. కుమ్మరపల్లె రాయ. 106+. ..

680. కుమ్మరపల్లె రాజం. 55+. ..
[కుమ్మరపల్లె మెకం. 1134-64]
చూ. ఆరో. 662.

681. కుమ్మరపల్లె రాజం. 56+.
చూ. ఆరో. 662.

682. కుమ్మరపల్లె రాజం. 75+. ..

683. కుమ్మరపల్లె రాజం. 114+. ..

684. కుమ్మరపల్లె ప్రొద్దు. 2+.
చూ. ఆరో. 662.

685. కుమ్మరరావులపల్లె కడ. 15+.
పర్యా. కుమ్మరవాండ్లపల్లె.
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

కుమ్మర- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 662; -రావులపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రావులపల్లె.

686. కుమ్మరవాండ్లపల్లె రాయ. 76+.
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

కుమ్మరవాండ్ల- గ్రామనా ప్ర; నామబం. కుమ్మర- చూ. ఆరో. 662; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

687. కుమ్మరవానిపల్లె బద్వే. 115+.
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

[కుంబరవాని పల్లె మెకం. 1170-15]
కుమ్మరవాని- [కుంబరవాని-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుమ్మర- [కుంబర-] చూ. ఆరో. 662. -వాని- (< వాడు + ఇ) చూ. ఆరో. 2. పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"కుంబర చెన్ను" అనే వాడు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1170-15)

688. కుమ్మరవారిపల్లె సిద్ధ. 7+.
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

కుమ్మరవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుమ్మర చూ. ఆరో. 662; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

689. కుమ్మరవారిపల్లె పులి. 30+.
[కుమ్మరవారి పల్లె మెకం. 1119-197]
చూ. ఆరో. 688.

690. కుమ్మరవారిపల్లె పులి. 73+.
చూ. ఆరో. 688.

691. కురుగుంట్లపల్లె సిద్ధ. 61.
[కురుగుంటపల్లె మెకం. 1134-233].
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

కురుగుంట్ల- [కురుగుంట-] గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; వి. బం; పరిమాణ సూచి; కురు- స్థలనా. ప్ర. విశ. చిన్న (<కుఱు) పోల్చిచూ. తె. కుఱ్ఱ. త. కుఱై. క. కుఱు (DED, 1537); -గుంట్ల -గుంట- స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 644. చూ. MAMP. 838.-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

692. కురునూతల రాయ. 44.+.
వి. బం. పరిమాణసూచి.

కురు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 691; -నూతల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

693. కురవపల్లె రాయ. 48+.
సంబ. నామబం; గణసూచి.

కురవ- గ్రామనా. ప్ర; గణనా. (ఒ కురువ <కుఱువ) గొర్రెలకు కాపరులైన ఒక అతి ప్రాచీన ద్రావిడగణం (MAMP, 222). గొర్రెల కాపరి; గొల్లవాడు (మాం. వ) కొండప్రాంతం; మెట్టప్రదేశం, కురమకొండ ప్రాంతంలో గొర్రెలను పెంచుకుంటూ ఉన్న కురమలు, రామరాను పల్లపు ప్రాంతానికి వచ్చారంటారు. ఉన్నితో గొంగళ్లు నేసే ఒక తెగ. (మాం. వృ. కో11) పోల్చిచూ. తె. కురబ, కురమ. కురవ దారం (మాం-వ.) త. కుఱు, కుఱవఞ, కుఱిచి, కుఱిచ్చి, కుఱుంపు. మ. కుఱవన్. కుఱిచ్చి, కుఱిచ్చియన్, కుఱుంపన్. క. కొఱవ, కొఱమ, కొఱచ, కుఱుంబ మొ. (DED. 1530). కురవగణం సామాజిక, సాంస్కృతిక, చారి

త్రక విశేషాలకు చూ. MAMP. 222; CISI. IV. See Kuruva, Kurumba పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

694. కురపవల్లె రాయ. 51+. చూ. ఆరో. 693.

695. కురవపల్లె రాయ. 54+. ..

696. కురవపల్లె రాయ. 61+. ..

697 కురవపల్లె రాయ. 61+. ..

698. కురవపల్లె రాయ. 68+. ..

699. కురవపల్లె రాయ. 81+. ..

700. కురవపల్లె రాయ. 108+. ..

701. కురవపల్లె రాయ. 111+. ..

702. కురవపల్లె రాయ. 115+. ..

703. కురవపల్లె రాయ. 117+. ..

704. కురవపల్లె రాయ. 118+. ..

705. కుల్లాడవాండ్లపల్లె రాయ. 56+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కుల్లాడవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కుల్లాడ- కు.నా. గ్రామనామసూచి. గంజాంజిల్లా గుమ్సూర్ తాలూకాలోని ఒక గ్రామనామం. సం. కులాల + వాడ (MAMP. 214); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

706. కుల్లాయిపల్లె కడ. 6+.

సంబ: నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కుల్లాయి- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. సాధారణంగా తెలుగు దేశంలోని దూదేకుల వాళ్ళల్లో పేరు. పోల్చిచూ. కుల్లాయమ్మ, కుల్లాయప్ప, కుల్లాయిరెడ్డి మొ. [<హిం. కులాహ్ టోపి]. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

707. కూచివారిపల్లె రాజం. 71+.

[కూచివారిపల్లె మెకం. 1223-17].

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కూచివారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; కూచి- కు. నా. ? వ్యక్తినామ సూచి. పోల్చి చూ. కూచిపూడి; కూచిమంచి; పోతుకూచి. త. కుంచు. మ. కూంచి. క. కున్ని, గున్న. తె. కూన (DED. 1371.) శా. రూ. కూచ పోటి. (పా్రి. శా.); -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

708 కూనవారిపల్లె కడ. 6+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కూనవారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. కూన- కు. నా. చూ. ఆరో. 707; -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

709. కూర్మయగారిపల్లె రాయ. 27+.

సం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కూర్మయగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కూర్మయ- పు; నా. నామబం. దేవతా సూచి. కూర్మ- తాబేలు [<సం. కూర్మః] -అయ చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

710. కేతంరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 85+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కేతంరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. కేతంరెడ్డి పు. నా. నామబం. కేతం- వ్యక్తినా.

ప్ర. నామబం- స్త్రీ నా. (కేత + అం) కేత - అస్పష్టం. -అం. చూ. అరో. 1. -గారి- చూ. అరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

711. కేతరాజుపల్లె రాజం. 84.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కేతరాజు- గామనా. ప్ర; నామబం. కేత- చూ. అరో. 710; -రాజు చూ. అరో. 49. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

712. కేతవరం ప్రొద్దు 63+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కేత- గ్రామనా. ప్ర: చూ. అరో. 711; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

713. కేతవరం ప్రొద్దు. 65.
[కేతవరము మెకం. 1119-246].
చూ. అరో. 712.

714. కేతిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 97+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.
కేతిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కేతిరెడ్డి పు.నా. నామబం. (కేత+ఇ) కేతి- చూ. అరో.710; -రెడ్డి చూ. అరో. 6; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

715. కేతిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 117+.
చూ. అరో. 714.

716. కేశంపల్లె బద్వే. 195+.
[కేశంపల్లె మెకం. 1170-12].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కేశం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దేవతా సూచి. కేశ- (<కేశవ) <సం. కేశవః; -అం. చూ. అరో.1; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

717. కేశలింగాయపలె ప్రొద్దు. 88+.
[కేసాలింగయపల్లె మెకం.1126-121]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కేశ- [కేసా వే. రూ.] గ్రామ నా. ప్ర. చూ. అరో. 716. -లింగాయపల్లె [-లింగయ పల్లె-] గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. లింగాయ పల్లె; పోల్చి చూ. అగస్త్యలింగాయపల్లె.

718. కేశవనాయునికొట్టాల బద్వే. 35+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.
కేశవనాయుని- గ్రామనా. ప్ర: పు. నా; నామబం; కేశవ- చూ. అరో. 716; -నాయుని చూ. అరో.101; -కొట్టాల చూ. అరో. 769.

719. కేశాపురం రాయ. 57+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
కేశా- గ్రామనా. ప్ర; (< కేశవా-) చూ అరో. 716; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

720. కేశాపురం బద్వే. 42+.
చూ. అరో. 719.

721. కేశాపురం ప్రొద్దు. 80+.
చూ. అరో. 719.

722. కొంగలవీడు బద్వే. 182.
[కొంగలవీడు మెకం. 1170-30]
సంబ. నామబం; పక్షినామసూచి.

కొంగల- గ్రామనా. ప్ర. బహు. (<కొంగలు+అ) ఏక. కొంగ- పొడవు కాళ్ళూ, పొడవు ముక్కూ ఉండే ఒక పక్షి. Any crane, Stork or heron. Grus cinerea. పోల్చి చూ. తె. కొక్కెర, కొక్కరాయి. త. కొక్కు, కుక్కురు. మ. కొక్కు,

కొక్కు-క్. క. కొక్కు-, కొక్కు-రె. తు. కొంగు, కొలా. కొంగ. సం. కంక- (DED. 1767); -వీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

723. కొండంపల్లె రాజం. 92+.

[కొండంపల్లె మెకం. 1223-40]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండం- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా; నామబం. నైసర్గికనామసూచి. కొండ- పర్వతం, గుట్ట. పోల్చి చూ. కొన్ట, కొణ్డ (ప్రా. శా.) త. కున్రు, క. కొండ. మ. కున్ను. పర్జి. కొండి [మూల ద్రా. *కున్ట్ / * కొన్ట్] చూ. DED. 1548; చూ. ఆరో. 84. వ్యక్తినామ ప్రథమావయవాల్లో కొండశబ్దానికి కన్పించే రూ. కొండా-, కొండి-, కొండు. కొండి రూపంలోని -ఇ, కొండు రూపంలోని -ఉ లింగ సూచకాలు / ప్రీత్యర్థకానుబంధా విమ్నార్థకానుబంధాలు. చూ. ఆరో. 736, 742, 751, 752. -అం. చూ. ఆరో.1; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

724. కొండంపల్లె బద్వే. 112.

వర్యా; శ్రోత్రియం కొండం పల్లె. చూ. ఆరో. 723;

725. కొండకిందపల్లె రాయం. 100+.

స్థలం. నామబం; స్థలాసూచి.

కొండకింద- గ్రామనా. ప్ర; కొండ- చూ. ఆరో. 723; -కింద-చూ. ఆరో. కింద. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

726. కొండపేట కడ. 20+.

సంబ. నామబం; స్థలాసూచి

కొండ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 725; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

727. కొండపేట బద్వే. 20.

చూ. ఆరో. 726;

728 కొండపేట బద్వే. 35+.

చూ. ఆరో. 726.

729. కొండప్పగారిపల్లె రాయ. 12.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొండప్ప- పు. నా; నామబం; నైసర్గికనామసూచి; కొండ- చూ. ఆరో. 723; అప్ప.చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ. ఆరో. 6: -పల్లె చూ. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

730. కొండమాచుపల్లె పిద్ద. 61+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

కొండ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 723. -మాచుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మాచుపల్లె.

731. కొండమూల రాయ. 60+.

సంబ. నామబం; స్థలాసూచి.

కొండ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 723. -మూల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

732. కొండయగారిపల్లె రాజం. 140+.

[కొండయ్యగారిపల్లె మెకం. 1223-113].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండయగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొండయ- [కొండయ్య-] దేవతాసూచి. పు. నా; నామబం. కొండ-చూ. ఆరో.723; -అయ. చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

733. కొండలతూర్పుపల్లె రాయ. 117+.

స్థలా. నామబం; దిక్సూచి.

కొండల- గ్రామనా. ప్ర. బహు. (< కొండలు + అ) ఏక. కొండ- చూ. ఆరో. 723. -తూర్పు చూ. ఆరో. తూర్పు -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

734. కొండసుంకేసుల జమ్మ. 4.

[కొండ సుంకెసుల మెకం.1118-134; కొండసుంకెసులా మెకం. 1180-156]

సంబ. నామబం; స్థలాసూచి.

కొండ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 723; **-సుంకేసుల** [సుంకెసుల; -సుంకెసులా బే. రూ.] గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. సుంకేసుల.

735. కొండాఓబన్నగారిపల్లె రాయ 101+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండా ఓబన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొండా ఓబన్న- పు. నా. నామబం; కొండా- కు. నా; నైసర్గిక నామసూచి. చూ. ఆరో. 723; కొండ (కొండా) దేవాంగ -మేదర కులాలవాళ్ళల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. III, See Konda). ఓబన్న- పు. నా. చూ. ఆరో. 484; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

736. కొండాపురం జమ్మ.57.

పర్యా. రైల్వే కొండాపురం.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండా- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 723; **-పురం** చూ. గ్రామనా. ద్వి; పర్యా. రైల్వే స్టేషన్ ఉండడంవల్ల రైల్వే కొండాపురం అని విర్దిష్ట వ్యవహారంలో వ్యవహరిస్తారు.

737. కొండాపురం జమ్మ 116+.

[కొండాపురం మెకం. 1118 - 157]

చూ. ఆరో. 736.

738. కొండాయపల్లె కడ 26+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. నామబం; నైసర్గిక నామసూచి. కొండా- చూ. ఆరో. 723; -అయ చూ. ఆరో. 4; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

739. కొండారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 26+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

కొండారెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొండారెడ్డి- పు.నా; నామబం; నైసర్గికనామసూచి; కొండా- చూ. ఆరో. 723; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

740. కొండారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 71+.

చూ. ఆరో. 739.

741. కొండారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 108+.

చూ. ఆరో. 739.

742. కొండారెడ్డిపల్లె కడ. 88+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 739; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

743. కొండారెడ్డిపల్లె రాజం. 43+.

చూ. ఆరో. 742.

744. కొండారెడ్డిపల్లె రాజం. 140+.

చూ. ఆరో. 742.

745. కొండావాండ్లపల్లె రాయ.2+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొండావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొండా- కు.నా. చూ. ఆరో. 735; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

746. కొండావాండ్లపల్లె రాయ 33+.

చూ. ఆరో. 745

747. కొండావాండ్లపల్లె రాయ. 34+ ,,

748. కొండావాండ్లపల్లె రాయ.62+. ,,

749. కొండావాండ్లపల్లె రాయ 72+. ,,

750. కొండావాండ్లపల్లె రాయ 84+. ,

751. కొండిసెట్టిపల్లె ప్రొద్దు.78+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండిసెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం; కొండి (< కొండ + ఇ); -సెట్టి, శెట్టి కులసూచి. కోమటి, వైశ్యుల. కోమట్ల బిరుదు.

పోల్చి చూ. త. చెట్టి, చెట్టియార్ ఎట్టి. మ. చెట్టి, చెట్టియాన్, ఎట్టియాన్. క. సెట్టి, సట్టి, చట్టి. / < సం శ్రేష్ఠిన్. పా. ప్రా. సెట్ఠి, (DBIA. 175); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

752. కొండుగారిపల్లె రాయ.17+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొండుగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. కొండు పు.నా. చూ. ఆరో. 723; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

753. కొండుగారిపల్లె బద్వే.94+.

చూ. ఆరో. 752.

754. కొండుగారిపల్లె బద్వే.134+.

చూ. ఆరో. 752.

755. కొండువారిపల్లె బద్వే.49+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొండువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొండు- చూ. ఆరో. 723; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

756. కొండూరు కడ.108

సంబ. నామబం; నైసర్గికనామసూచి. (పర్వత సూచి.)

కొండ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 723; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

757. కొండూరు రాజం.19.

[కొండ్డూర 1279 SII. X. 448-34; కొండూరు మెకం. 1134-39; 1223-5-8] చూ. ఆరో. 756.

758. కొండూరు సిద్ధ.14.

చూ. ఆరో. 756.

759. కొంద్రాచపల్లె రాజం.109+.

సంబ. నామబం; నైసర్గిక నామసూచి. (పర్వతసూచి)

కొండ- గ్రామనా. ప్ర;చూ. ఆరో. 723; -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచపల్లె.

760. కొంద్రెడ్డిగారిపల్లె రాయ.97+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొంద్రెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొంద్రెడ్డి- పు.నా. (కొండి + రెడ్డి) కొండి-

చూ. ఆరో. 723. రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

761. కొండ్రెడ్డిపల్లె పులి. 42+.
[కొండ్రెడ్డిపల్లె మెకం. 1119-4]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

-కొండ్రెడ్డి గ్రామనా.ప్ర. చూ. ఆరో. 760; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

762. కొండ్రెడ్డివాండ్లపల్లె రాయ. 100+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొండ్రెడ్డివాండ్ల గ్రామనా.ప్ర; నామబం. కొండ్రెడ్డి- కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. చూ. ఆరో. 760; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

763. కొండ్లోపల్లె రాజం. 51.
[కొండ్లోపల్లె మెకం. 1223-16]
స్థలా. నామబం; దిక్సూచి.

కొండ్లో- గ్రామనా. ప్ర; (కొండ+లో) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

కొండారెడ్డి తన పేర కొండవద్ద కట్టించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223 - 16) ఇది లోక నిరుక్తికి ఉదాహరణ.

764 కొండ్లోపల్లె రాజం. 91+.
[కొండ్లోపల్లె మెకం. 1223 - 39]
చూ. ఆరో. 763.

"కొండవద్ద వున్నందుచేత కొండ్లోపల్లె" అని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-39)

765. కొక్కంటివాండ్లపల్లె రాయ. 47+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొక్కంటివాండ్ల గ్రామనా; ప్ర; నామబం. కొక్కంటి కు.నా. గ్రామనామసూచి అనంత పురం జిల్లా, కదిరి తాలూకాలోని గ్రామం. కొక్కు+కన్ను అని MAMP 113. పోల్చి చూ. కొక్కొండ. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

766. కొక్కరాయపల్లె కడ. 31.
[కుర్కుటేశ్వరపల్లె. కొక్కరాయపల్లె మెకం. 1240-9, 10]
సంబ. నామబం; ? వ్యక్తినామసూచి.

కొక్కరాయ- గ్రామనా. ప్ర. ? వ్యక్తినా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

పినాకిని దక్షిణ తీరంలో బీడు భూమి ఉండే దనీ, ఆ స్థలంలో 'కుర్కుటేశ్వరుడు అనే లింగస్థాపనచేసి అగ్రహారాన్ని కట్టినారనీ" కుర్కుటేశ్వర పల్లెకు జనులయొక్క అవరి జ్ఞానంవల్ల కొక్కరాయపల్లె అని వాడుకునే వారని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1240-9-10).

767. కొటికెవాండ్లపల్లె రాయ 105+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొటికెవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొటికె- కు.నా. వృక్షసూచి. గొటికె చెట్టు గొట్టి, గొటిక, A bramble, Jujube, Rhamus xylocarpus Man., Zizyphus Xylo Pyrus, Willd. పోల్చిచూ. గొం. ఘోటిఅ, మటోల్ మఙా / సం. ఘోంటా DED. 1723).

768. కొటికెవారిపల్లె సిద్ధ 51+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొటికెవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొటికె- చూ. ఆరో. 767; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

769. కొట్టాల కడ.1+.

ఆనమ స్తం. బహు. (< కొట్టాలు + అ) ఏక. కొట్టం మనుషుల నివాసంకోసం కట్టిన ఇండ్లు (రాయలసీమ మాండలికంలో). వల్లె, గుడిసె. పోల్చిచూ. తె కొట్టు, కొట్టిడి చిన్నగది (రాయలసీమ) కొటారము, కొట్టరపు క. కొట్టగె. తు. కొట్ట. త. కొట్టిగ, కొట్టగె మ. కొట్టిక [మూలద్రా. *కొట్-] / సం. కోష్ఠ-. వా.ప్రా. కొర్థ- (CDIAL. 3546). గ్రామనామ ద్వితీయావయవంగా కూడా కన్పి స్తుంది. పోల్చ చూ. ఆరో. గుంటూరు కొట్టాల, నెల్లూరు కొట్టాల, కేశవనాయుని కొట్టాల.

770. కొట్టాల బద్వే. 13+.

చూ. అరో. 769.

771. కొట్టాల ప్రొద్దు 23+. ,,

772. కొట్టాల ప్రొద్దు.31+ ,,

773. కొట్టాలపల్లె బద్వే.43+.

సంబ. నామబం; వాస్తుసూచి.

కొట్టాల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 769. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

774. కొట్టాలపల్లె బద్వే.107+.

చూ. ఆరో. 773.

775. కొట్టాలపల్లె జమ్మ.45+.

[కొట్టాలపల్లె వురపు గురిగింజకోన మెకం. 1180-151] చూ. ఆరో. 773. గురిగింజకోన వ్యవహారంలో లేదు.

776. కొట్టాలపల్లె జమ్మ.66+.

చూ. ఆరో. 773.

777. కొట్టాలపల్లె జమ్మ.98.

[కొట్టాలపల్లె మెకం. 1204 - 181]. పర్యా. జంగాలపల్లె కొట్టాలపల్లె. చూ. ఆరో. 773.

జంగాలు కట్టించినందువల్ల జంగాలపల్లె కొట్టాలపల్లె అని పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1204-181).

778. కొట్టాలపల్లె జమ్మ 104.

పర్యా. నెమళ్లదిన్నె కొట్టాలపల్లె. కొట్టాల పల్లె చూ. ఆరో. 773. పోల్చి చూ. ఆరో. 777. నిర్దిష్ట వ్యవహారంలో నెమళ్లదిన్నె కొట్టాలపల్లె అని ఉంది.

779. కొడిదెపల్లె రాయ.61+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

కొడిదె- గ్రామనా. ప్ర; రెడ్లల్లోని ఒక శాఖ, కొడిదె కాపులు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

780. కొత్తఏకోపల్లె ప్రొద్దు. 17+.

వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.

కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; వి. పోల్చి చూ. కొఱంతు మొ. మ. కొఱున్న, కొఱుంతు, క. కొడ. మొ. / సం. కోరక- కొర; కుణిక (DED, 1787); -ఏకోపల్లె గ్రామనా. ద్వి; చూ. ఆరో. 388.

781. కొత్తఒద్దెపల్లె రాయ.51+.

వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.

కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780. -ఒద్దెపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పోల్చి చూ. పాత ఒద్దె పల్లె రాయ.51+.

782. కొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ.61+.
చూ. ఆరో. 781.

783. కొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ.82+. ,,

784. కొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ.81+. ,,

785. కొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ 81+. ,,
పోల్చిచూ. పాతఒడ్డెపల్లె రాయ.81+.

786. కొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ.94+.
చూ. ఆరో. 781. పోల్చిచూ. చిన్నకొత్త ఒడ్డెపల్లెరాయ. 74+.

787. కొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ.100+.
చూ. ఆరో. 781.

788. కొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ.105+. ,,

789. కొత్తకుదుములూరు సిద్ధ.58+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780.
-కుదుములూరు గ్రామనా.ద్వి. చూ.ఆరో.650.

790. కొత్తకొట్టాల కడ.62+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780;
-కొట్టాల చూ.గ్రామనా.ద్వి. చూ.ఆరో. 769.

791. కొత్తకొట్టాల ప్రొద్దు. 63+.
చూ. ఆరో. 790.

792. కొత్తకోట బద్వే. 5.
పర్యా. ఎగువ రామాపురం.
వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780;
-కోట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

కొత్తకోట బేచరాకు గ్రామం. పర్యా. ప్రభుత్వ రికార్డుల్లో ఎగువ రామాపురమనే వ్యవహారం. (APDGC. 765).

793. కొత్తక్రిష్ణంపల్లె బద్వే. 102+.
వి; బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780.
-క్రిష్ణంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ.ఆరో. క్రిష్ణంపల్లె బద్వే. 102+.

794. కొత్తగడ్డపల్లె రాయ. 101+.
వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780.
-గడ్డపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ.ఆరో. గడ్డమీద పల్లె, పోల్చిచూ.నూతన గడ్డపల్లె.

795. కొత్తగిరియాంపల్లె కడ. 87.
వి బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780.
-గిరియాంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పాతగిరియాంపల్లె.

796. కొత్తగుంటపల్లె జమ్మ. 118.
[కొత్తకుంటపల్లె మెకం. 1180-157;
కొత్తగుంటపల్లె 1119-245]
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.
కొత్తగుంట. కొత్తకుంట గ్రామనా.ప్ర. స్థలనా, వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- స్థలనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 780;
-గుంట ~ -కుంట స్థలనా. ద్వి. 644. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

ఈ గ్రామ ప్రాంతంలో చిన్న చెఱువున్నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1180-181).

797. కొత్తచెరువు బద్వే. 139+.
వి బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780;
-చెరువు గ్రామనా. ద్వి.

798. కొత్తతిరువెంగలాపురం బద్వే. 94+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780.
-తిరువెంగలాపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తిరువెంగలాపురం.

799. కొత్తదిన్నెమీదపల్లె రాయ.35+.
వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 780;
-దిన్నెమీదపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. దిన్నెమీదపల్లె.

800. కొత్తనరసన్నపల్లె కడ 80+.
వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. చూ.ఆరో. 780;
-నరసన్నపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నరసన్నపల్లె.

801. కొత్తనెల్లూరు కడ. 18+.
వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 780;
-నెలూరు గ్రామనా. ద్వి చూ. ఆరో. నెల్లూరు.

802. కొత్తపల్లె కడ.1+.
వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 780;
-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

803. కొత్తపల్లె కడ. 18+.
చూ. ఆరో. 802.

804. కొత్తపల్లె కడ.38+. ,,

805. కొత్తపల్లె కడ.52+. పర్యా. దిగువపల్లె కొత్తపల్లె చూ. ఆరో. 802.

806. కొత్తపల్లె కడ. 72+.
పర్యా; జమాల్‌పల్లె కొత్తపల్లె. చూ. ఆరో. 802.

807. కొత్తపల్లె కడ. 76.
చూ. ఆరో. 802.

808. కొత్తపల్లె కడ. 89+.
పర్యా. మమ్మసిద్దుపల్లె కొత్తపల్లె. చూ. ఆరో. 802.

809. కొత్తపల్లె కడ. 95+.
చూ. ఆరో. 802.

810. కొత్తపల్లె కడ.16+. ,,

811. కొత్తపల్లె రాయ.20+. ,,

812. కొత్తపల్లె రాయ.21+. ,,

813. కొత్తపల్లె రాయ. 24+. ,,

814. కొత్తపల్లె రాయ. 24+. ,,

815. కొత్తపల్లె రాయ.26+. ,,

816. కొత్తపల్లె రాయ. 31+. ,,

817. కొత్తపల్లె రాయ. 31+. ,,

818. కొత్తపల్లె రాయ. 33+; ,,

819. కొత్తపల్లె రాయ. 33+. ,,

820. కొత్తపల్లె రాయ. 37+. ..
చూ. ఆరో. 802.

821. కొత్తపల్లె రాయ. 53+. ..

822. కొత్తపల్లె రాయ. 58+. ..

823. కొత్తపల్లె రాయ. 61+. ..

824. కొత్తపల్లె రాయ. 62+. ..

825. కొత్తపల్లె రాయ. 64+. ..

826. కొత్తపల్లె రాయ. 66+; ..
పోల్చిచూ. దిగువ కొత్తపల్లె రాయ.66+.

827. కొత్తపల్లె రాయ. 73+.
చూ. ఆరో. 802.

828. కొత్తపల్లె రాయ. 83+. ..

829. కొత్తపల్లె రాయ. 86+. ..

830. కొత్తపల్లె రాయ. 94+. ..

831. కొత్తపల్లె రాయ. 95+. ..

832. కొత్తపల్లె రాయ. 96+. ..

833. కొత్తపల్లె రాయ. 100+. ..

834. కొత్తపల్లె రాయ. 100+. ..

835. కొత్తపల్లె రాయ. 101+. ..

836. కొత్తపల్లె రాయ. 103+. ..

837. కొత్తపల్లె రాయ. 104+; ..

838. కొత్తపల్లె రాయ. 111+. ..

839. కొత్తపల్లె రాయ. 113+. ..

840. కొత్తపల్లె రాజం. 14,+. ..
చూ. ఆరో. 802.

841. కొత్తపల్లె రాజం. 43+. ..

842. కొత్తపల్లె రాజం. 55+. ..

843. కొత్తపల్లె రాజం. 67 ..

844. కొత్తపల్లె రాజం. 119+. ..

845. కొత్తపల్లె రాజం 127+. ..

846. కొత్తపల్లె రాజం. 13.+. ..

847. కొత్తపల్లె రాజం. 132+. ..

848. కొత్తపల్లె రాజం. 137+. ..

849. కొత్తపల్లె రాజం. 142+. ..

850. కొత్తపల్లె సిద్ధ. 9+. ..

851. కొత్తపల్లె సిద్ధ. 33+. ..

852. కొత్తపల్లె సిద్ధ 52+. ..

853. కొత్తపల్లె బద్వే. 47+. ..

854. కొత్తపల్లె బద్వే. 48+. ..

855. కొత్తపల్లె బద్వే. 50+. ..

856. కొత్తపల్లె బద్వే. 69+. ..

857. కొత్తపల్లె బద్వే. 95+. ..

858. కొత్తపల్లె బద్వే. 127+. ..

859. కొత్తపల్లె బద్వే. 135+. ..

860. కొత్తపల్లె జమ్మ. 12+. ..

861. కొత్తపల్లె జమ్మ. 27+. ..
చూ. ఆరో. 802.

862. కొత్తపల్లె జమ్మ. 45+. ..

863. కొత్తపల్లె జమ్మ. 123+.
[కొత్తపల్లె మెకం. 1180-160] చూ. ఆరో. 802.

864. కొత్తపల్లె ప్రొద్దు. 9+.
చూ. ఆరో. 802.

865. కొత్తపల్లె ప్రొద్దు. 49. ..

866. కొత్తపల్లె ప్రొద్దు 78+. ..

867. కొత్తపల్లె ప్రొద్దు. 86+. ..

868. కొత్తపల్లె పులి. 12+. ..

869. కొత్తపల్లె పులి. 27+. ..
విర్దే. వ్య. వేముల కొత్తపల్లె.

870. కొత్తపల్లె పులి. 87+. ..

871. కొత్తపల్లె పులి. 96+.
వర్యా. భద్రంపల్లె కొత్తపల్లె.
చూ. ఆరో. 802.

872. కొత్తపల్లె. కమ. 21+. ..

873. కొత్తపల్లె కమ. 25+.
విర్దే. వ్య. జంబాపురం కొత్తపల్లె. చూ. ఆరో. 802.

874. కొత్తపల్లె కమ. 37+.
విర్దే. వ్య. వెలుదుర్తి కొత్తపల్లె. చూ. ఆరో. 802.

875. కొత్తపల్లె కమ. 52+.
విర్దే. వ్య. ఇందుకూరి కొత్తపల్లె. చూ. ఆరో. 802.

876. కొత్తపల్లె కమ. 58+.
చూ. ఆరో. 802.

877. కొత్తపల్లె కమ. 63+.
విర్దే. వ్య. పొదదుర్తి కొత్తపల్లె. చూ. ఆరో. 802.

878. కొత్తపల్లెఅగ్రహారం రాజం. 100.
పంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
కొత్తపల్లె- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 802; -అగ్రహారం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

879. కొత్తపాలెం ప్రొద్దు. 84+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 780, -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

880. కొత్తపేట కడ. 17.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

881. కొత్తపేట కడ. 88+.
చూ. ఆరో. 880.

882. కొత్తపేట కడ. 102. ..

883. కొత్తపేట రాయ. 61+. ..

884. కొత్తపేట రాయ. 80+. ..

885. కొత్తపేట రాయ. 81+. ..

886. కొత్తబిడారు రాయ. 118+.
వి. బం. పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 780;
-బిడారు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

887. కొత్తబొట్టువాండ్లపల్లె రాయ. 44+.
వి. బం. పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 780;
-బొట్టువాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పాతబొట్టువాండ్లపల్లె.

888. కొత్తమామిళ్లపల్లె ప్రొద్దు 83+.
వి. బం. పౌర్వాపర్య నామసూచి
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780;
-మామిళ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పాతమామిళ్ళపల్లె.

889. కొత్తింద్లు రాయ 97+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; రూ. ఆరో. 780:
-ఇంద్లు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

890. కొత్తింద్లు రాయ. 118+.
చూ. ఆరో. 889.

891. కొత్తపట్టంవాండ్లపల్లె రాయ 61+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780;
-పట్టంవాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పట్టంవాండ్లపల్లె.

892. కొత్తవాండ్లపల్లె రాయ. 104+.
వంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
కొత్త- కు. వా. చూ. ఆరో. 780;
-వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; కొత్త కురుబల శాఖాభేదం (CTSI. IV. See Kotha). కమ్మ వాళ్ళల్లో ఇంటిపేరు కూడా. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

893. కొత్తవాకమడ పిద్ద. 75+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 780;
-వాకమడ గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. వాకమడ.

894. కొత్తవెల్లాల ప్రొద్దు. 2+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ; ఆరో. 780;
వెల్లాల- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. వెల్లాల.

895. కొత్తసంగటిపల్లె కడ. 95+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 780;
సంగటిపల్లె- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. సంగటిపల్లె.

896. కొత్తసానివాండ్లపల్లె. రాయ. 31+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ; ఆరో. 780;
-సానివాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పాతసానివాండ్లపల్లె.

897. కొత్తసీతారాంపురం ప్రొద్దు. 8+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
కొత్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 780;
-సీతారాం పురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో; సీతారాం పురం.

898. కొత్తూరు సిద్ధ 80.

వి.బం; పౌర్వాపర్యసూచి.

కొ త్త- గ్రామనా. ప్ర, చూ. ఆరో. 780; -ఊరు. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

899. కొత్తూరు ప్రొద్దు.42+.

చూ. ఆరో. 898.

900. కొన్నేపల్లె కడ. 67+.

[కోనేపల్లి, కోనెపల్లె మెకం.1240-5].
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

కొన్నే- [కోనె-, కోనె] గ్రామనా.- ప్ర.పు.నా; నామబం, (<కోనయ్య) పోల్చిచూ. ఆరో. అంకేవారి పల్లె;

901. కొప్పర్తి కడ. 85.

[కొప్పర్తి 1544 AR 1939 : B389; కొప్పతిజ మెకం. 1110-31] ?
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొప్ప- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. పోల్చి చూ. కొప్పడు, కొప్పులపతి. కొప్పులయ్య (అం.చ.భూ) -పర్తి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

902. కొప్పోలు కడ. 46.

[కొప్పోలు మెకం. 1119 - 248; 1225-139]. నామా. కృష్ణరాయపురం 1544 AR 1938-39 : B 388; క్రిష్ణరాయపురం అగ్రహార 1666 AR 1945-46 : B 153.

? సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

కొప్ప- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 901; -వోలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

నామా. వాడుకలో లేదు. విజయనగర రాజుల కాలంలో విరివిగ జరిగిన పునర్నామ కరణానికిది ఒక ఉదాహరణ.

లోకనిరుక్తి: "పూర్వం ఈ గ్రామానికి ఈశాన్యం అరపరుగు దూరమున త్రైలోక్య వల్లభరాజు . అక్కడ వల్లూరు అనే గ్రామ మును తన పేరుతో వల్లభాపురి అనే పట్టణంగా మార్చి కట్టించెను. ఆరాజుకు అంతఃపురస్త్రీలు సైరంధ్రిత్వం చేసేవారు- కొప్పు ముడిచేవారు. వారికి యీ స్థలం యిచ్చిరి. వారిక్కడ గ్రామం కట్టుకొనిరి కనుక కొప్పోలు...." (మెకం. 1225-139) పోల్చిచూ. ఆరో. 903.

903. కొప్పోలు జమ్మ. 31.

[కొప్పోలు మెకం. 1112 - 69 - 70; 1121-19] చూ. ఆరో. 902.

"కొప్పరపువాడు అనే యింటినామధేయం కలిగిన గొల్లవాడుకొండ ఆపుచేసుకొని ఆవుల మేపుకుంటూవుంది కొట్టం వేసుకొనగా ఆ తర్వాత గ్రామమై కొప్పోలుగా ప్రసిద్ధ చెంది నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం 1112-69-70).

904. కొమంతరాజపురం రాజం. 38.

[కొమార అనంతరాజపురం. కొమంత రాజపురం మెకం. 1134-331, 335]
కురూపం (Stumped form).
సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొమంతరాజ- కొమార అనంతరాజ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా.నామబం. కురూపం.

905. కొమర్తిపల్లె రాయ. 31+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొమర్తి- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

906. కొమారకాల్వ రాయ. 5.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొమార- గ్రామనా.ప్ర వ్యక్తినా.కొడుకు, యువరాజు, కుమారస్వామి. [<సం. కుమారః]; -కాల్వ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

907. కొమారనాయునిపల్లె పిద్ద. 44+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొమారనాయుని- గ్రామనా. ప్ర;పు.నా, నామబం. కొమార- చూ. ఆరో. 906; -నాయుని చూ. ఆరో. 101, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

908. కొమారునిపల్లె రాజం. 13.

[కొమారుణిపల్లె మెకం. 1134-77; కొమారునిపల్లె మెకం. 1134-193]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొమారుని- [లే.రూ. కొమారుణి-] గ్రామనా. ప్ర వ్యక్తినా. (కొమారుడు+ఇ) చూ. ఆరో. 906; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

909. కొమారునిపల్లె కడ. 37.

చూ. ఆరో. 908.

910. కొమారునిపల్లె పిద్ద. 26.

చూ. ఆరో. 908.

911. కొమ్మడిగారిపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కొమ్మడిగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. కొమ్మడి- వ్యక్తినా. ? < కొమ్మరెడ్డి; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

912. కొమ్మద్ది కమ. 41.

[కోమవి. మెకం. 1110-39; కొమ్మది మెకం. 1110-12; కొమ్మద్ది, మెకం. 1229-38.]

అస్పష్టనామబంధం.

? (<కొత్త + మద్ది) / ? (కోన + మద్ది.)

913. కొమ్మనవారిపల్లె రాజం. 99.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొమ్మన- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. కొమ్మ-స్త్రీ. యువతి. (DED 1787); -అన చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

914. కొమ్మలూరు కడ. 12.

సంబ. నామబం; ? దేవతాసూచి.

కొమ్మలు- గ్రామనా. ప్ర; బహు. ? స్త్రీ దేవతలు. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. కన్నెలూరు.

915. కొమ్మివారిపల్లె రాజం. 90+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొమ్మివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొమ్మి- కు. నా. (గోత్రనామం) వృక్షనామ సూచి. రూ. కొమ్ము. మైదానాల్లోని అడవుల్లో పొదగా పెరిగే ఒకచెట్టు. chomelia asiatica, O. kze; Styiocoryne Webera, W & A., Webera Corymbosa Wild (మాం. వృ. కో. IV); -వారి- చూ; ఆరో. 8; కొమ్మి గొల్లల్లో ఒక గోత్రం. కొమ్మి గోత్రం ఉన్న వాళ్ళు కొమ్మి కర్రలను వంట చెరుకుగా ఉపయోగింతురు. (CTSI III. see Kommi); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

916. కొమ్మూరు రాజం. 2.

సంబ. నామబం; వృక్షనామసూచి.

కొమ్మ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 915.
-ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

917. కొమ్మూరివాండ్లపల్లె రాయ.77 +.
సం.బ నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొమ్మూరివాండ్ల - గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొమ్మూరి. కు.నా: గ్రామనామ సూచి; నామబం. (కొమ్మూరు + ఇ). చూ. ఆరో. 916; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గామనా. ద్వి.

918. కొరివివాండ్లపల్లె రాయ. 116+.
సంబ. నామబం; ? గణనామసూచి.

కొరివివాండ్ల - గ్రామనా. ప్ర; నామబం, కొరివి ? <కొరవ ఒక సంచారగణం. పర్యా. ఎరుకల (రాయలసీమ). పోల్చి చూ. కొఱవి గోపరాజు; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

919. కొరివివాండ్లపల్లె పిద్ధ. 19+.
చూ. ఆరో. 918.

920. కొర్రిపాడు జమ్మ. 63.
[కొఱ్ఱపాడు 1547 AR 1940 - 41 : B 425; 1551 AR 1940 - 41 : B 426; కొర్రపాడు మెకం. 1119-54]
సంబ. నామబం; సస్య నామసూచి.

కొర్ర- [కొఱ-] గ్రామనా. ప్ర; ఒక రకపు పైరు; ధాన్యం. పోల్చిచూ. క. కొఱవె, కొర్లె కో. కొర్లి. త. కురల్ కుయి. క్సురి. (DED. 1797). -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

921. కొర్రపాడు ప్రొద్దు 36.
[కొఱపాటి, చెంనకేశవదేవర- 1527 SII-XVI - 81 - 17. కొఱ్ఱపాడు మెకం; 1126 - 60]. చూ. ఆరో. 920.

922. కొర్రపాడు పులి. 60.
చూ ఆరో. 920.

923. కొర్రపాటిపల్లె బద్వే. 91.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొర్రపాటి- గ్రామనా. ప్ర: కు.నా; నామబం; గ్రామనామసూచి. (కొర్రపాడు + ఇ) చూ. ఆరో. 920; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

924. కొర్రవాండ్లపల్లె కడ. 95+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొర్రవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. కొర్ర- కు.నా. గూడలకులంలో ఇంటి పేరు. (CTSI. IV See Korra) చూ. ఆరో. 920; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

925. కొర్లకుంట రాయ. 15+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొర్ల- గ్రామనా. ప్ర. కు.నా. (<కొర్రలు + అ) చూ. ఆరో. 924; -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

926. కొర్లకుంట రాజం. 131.
[కొర్లకుంట మెకం. 1223-145]
చూ. ఆరో. 925.

927. కొర్లకుంటవాండ్లపల్లె రాయ. 47.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి;

కొర్లకుంట్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొర్లకుంట కు.నా. గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 925; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

928. కొలవలి కమ 39.

[కొలవెల్లి C 1000 AR 1935-36: B 319; కొలవలి మెకం. 1229-12; కొలవల్లి మెకం. 1110-120; కొలవలి మెకం. 1110-94].

సంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి. నైసర్గికనామసూచి. (జలసూచి).

కొల- [కొల-] గ్రామనా. ప్ర;(<కొలను) చెరువు, సరస్సు, పోల్చి చూ. త. కుళం. క. కొల. మొ; [మూల ద. ద్రా. *కుళ్-అ] చూ. DED. 1518. సం. కూలం శబ్దభవ మని మా. వి. -వలి [-వెల్లి, వల్లి-] చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "ఈ స్థళాన కొలిమెలు పెట్టుకొని కంచరులు రాగి కంచు మొదలగు పనులు చేస్తుండేవారు కాబట్టి కొలవలి అని పేరు కలిగినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1110-115).

929. కొలుములపల్లె కడ 71.

[కొలుములపల్లె మెకం. 1210-49; కొల్మలపల్లె మెకం. 1240-115] పర్యా. కొండపల్లె మెకం. 1210-71.

సంబ.నామబం; సంఘటనాత్మకనామసూచి.

కొలుముల- [కొలుముల- కొల్మల] గ్రామనా. ప్ర, బహు. (<కొలిమి+లు) ఏక. కొలిమి, కమ్మరి పనిముట్లు తయారీలో ఉప యోగించే పొయ్యి, పోల్చిచూ. త. కొల్, కొల్లన్. మ. కొల్లన్. క. కొలిమె, కొలుమె, కులమె, కులుమె, కుల్మె మొ. (DED 1774): -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"దిన్నెమీద ఇనప కొల్మలు చేస్తూఉండే కూలిజనం ఆ కొలుములవద్దనే దిన్నెమీద కొట్టాలు" వేసుకున్నారనీ, ఆతర్వాత కాపులు చేరేవేళకు పల్లె అయి కొలుముల పల్లె అని పేరు పొందిందనీ స్థానిక చరిత్ర. ఈ కొలుములపల్లె కొండ సమీపంలో ఉండడం వల్ల కొండపల్లె అని కూడా అంటారని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1210-71).

930. కొల్లావాండ్లపల్లె రాయ. 65+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొల్లావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కొల్లా కు.నా. ? ధాన్యం నిలువచేసే పెద్ద మట్టి పాత్ర (మాం.వ్యృ.కో. IV) పోల్చిచూ. తె. కొల్లారము, కొల్లారు. త. కొల్. క. కొళగ; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; కొల్లా. కమ్మవాళ్లలో సెట్టి బలిజలలో ఇంటిపేరుగా కన్పిస్తుంది. చూ. ఆరో. 931.-పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

931. కొల్లావారిపల్లె రాజం. 90+.

[కొల్లావారిపల్లె మెకం. 1223-41]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కొల్లావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (కొల్లావారు+ఇ) కొల్లా- చూ. ఆరో. 930; -వారి-చూ.ఆరో.8; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

"కమ్మకొల్లా వెంగమనాయుడు" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-41).

932. కొల్లావారిపల్లె సిద్ధ. 9+.

చూ. ఆరో. 930.

933. కొసినేపల్లి జమ్మ. 123.

[కొసనేపల్లె 1554 SII-XVI 195-16; కొసనెపల్లె Ibid. 195-6; కొసినే పల్లి మెకం. 1119-64, కొసినే పల్లె మెకం. 1119-76; కొశినేపల్లె మెకం.

1119-66; కొశినవల్లె మెకం. 1119-249]
నామా. కొపనెవల్లెకు ప్రతినామమైన హరిహరరాయపురం సర్వమాన్య అగ్రహారం Ibid.
అస్పష్ట నామబంధం.

కొపినే- [కొసనే-కొసనె-కొశినే-కొశిన] గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము.

కశినేయ అనే గొల్లబోయడు ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-249) ఉండడంవల్ల గ్రామనామ ప్రథమావయవం వ్యక్తినామసూచి అని భావించడానికి వీలుంది కాని ఈ వాదాన్ని బలపరచడానికి తగిన శాసన రూపాలు ఇప్పటికి లభించలేదు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

934. కోగటం కమ. 11.

[కోకటం 1518 SII. XVI. 65-7, 8; Ibid 66-32; కోకటానను Ibid 66-8. 1589 SII. XVI 300-11; కోకటము మెకం. 1119-246: కోకటం మెకం. 1229-7] నామా. శఠగోపపురం కమలాజీపురం మెకం. 1229-7, 8.
వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. అవయవ విభజన అస్పష్టం.

లోకనిరుక్తి: "కోకటం అనే నామం గ్రామానికి కలగడం యేమంటే ద్వాపరయుగమున యీ స్థళం దండకారణ్యముగా వుండెను గనుక మేరువుకు దక్షిణభాగం శ్రీశైల పర్వతమునకు దక్షిణం కృష్ణా కావేరి మధ్య ప్రదేశం యీ పుణ్య క్షేత్రమైన ప్రాగ్వాహిని అయిన పినాకిని తీరమున కణ్వాశ్రమము .... మహాయోగమైన క్షేత్రమని విశ్వామిత్రుడు మహాముని తప్పమ్ము" ప్రారంభించినట్లు మేనకవల్ల తపోభంగం జరిగి శకుంతల మేనకకు జన్మించగా, శకుంత పక్షులు శకుంతలను పెంచినాయట. "శకుంత చక్రవాకం మొదలుగా గల పక్షిజాతులు .... సంచరిస్తూవుండగా చూచినవాడై తన కుమార్తెకు పక్షి సమూహం పాకినందున పక్షి సముదాయం మీదను కేవలం అభిమానం కలిగినవాడై వినతముగా తన కేవల సమీపమందు చక్రవాకము నడుస్తూ వుండగా చూచినవాడై కణ్వమహాముని తన యొక్క శిష్యులకు కుటీరములు వేయించి కోకః చక్రవాకః అనే శబ్దానకు కోకః అంచే చక్రవాకములు- అట సంచారణే తస్మాద్కారణాత్- అకారణం వల్లనుంచి స్థలానకు కోకటం అనే పేరు కలిగింది" (మెకం. 1229-7-8).

నామా. పెద్దన వైష్ణవులకు ఈ గ్రామాన్ని దానంచేసి శఠగోపపురమనే ప్రతినామం చేసినట్లు, ఇందుకు సాక్ష్యంగా అక్కడి చెన్నకేశవ ఆలయం దిద్ది మార్గానగల విలువరాయి శాసనమని స్థానిక చరిత్ర. అదేవిధంగా జయసింగు మహారాజు (?) తన పేరుతో కమలాక్షీపురమని ప్రతినామం చేసినట్లు కూడా స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1229-7,8).

935. కోటంగురాయుపల్లె కడ 3+.

కురూపం. నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోటంగురాయు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (< ? కోటగంగరాయ); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

936. కోటకాడపల్లె రాయ. 24+.

స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

కోటకాడ- గ్రామనా. ప్ర; కోట- దుర్గం, దుర్గనగరం. పోల్చిచూ. త. కోట్టై. మ. కోట్ట.

త. కోతె. (DED. 1831). సం. కోటః శబ్ద భవమని మా.ని. వైకృతవిశేష్యమని శ.ర. ఇండో-ఆర్యభాషల్లో ప్రవేశించిన ద్రావిడ భాషా పదమని భాషావేత్తల అభిప్రాయం. వివరాలకు చూ. Caldwell, 570, CPDL. 198 /సం.కోటః, కోట్ట- ప్రా. కొట్ట- బెం. కొట్, కుట్. ఒరి.కొట, కుట. హి. కొంట్. మరా. కొట్. కొళ్ మొ. చూ. CDIAL 3500. గ్రామనామ ప్రథమావయవంలోనే కాకుండా ద్వితీయావయవంగా కూడా గ్రామనామాల్లో కన్పిస్తుంది. చూ. ఆరో. ఎర్రగుంట్ల కోట; గండికోట. కోట బ్రాహ్మణుల్లో బలిజల్లో శాఖల భేదంగా, పద్మసాలె వాళ్లల్లో ఇంటి పేరుగా; కోటల- బోయల్లో ఇంటి పేరుగా కూడా ప్రయుక్తమవుతుంది. కాపీ కడప మండల గ్రామనామాల్లో కోట కుటుంబనామ సూచిగా కన్పించడంలేదు. -కాడ- చూ. ఆరో. 417. -పల్లె చూ. గ్రామనా- ద్వి.

937. కోటగడ్డపల్లె రాయ. 56.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

కోటగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; నామబం. కోట. చూ. ఆరో. 936. -గడ్డ చూ. ఆరో. 399; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

938. కోటపాడు సిద్ధ. 57.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వాస్తునామసూచి.

కోట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 936; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

వాత్తపి చోళరాజులు మల్లిదేవ, సోమేశ్వరులు (C 1200) ఈ కోటను మొదట కట్టించి నారు. (APDGC 764.)

939. కోటరాజుపల్లె రాయ. 79+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వాస్తునామసూచి.

కోట- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 936; -రాజుపల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. ఆరో. రాజుపల్లె.

940. కోటవెంకటరామరాజపురం. రాజం. 121.

[కోట వెంకటరామరాజపురం / కోట వెంకట్రామరాజపురం మెకం. 1223-120]

సంబ; నామబం; సామాన్యనామసూచి. వాస్తునామసూచి.

కోట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 935; -వెంకటరామరాజపురం గ్రామనా. ద్వి. -వెంకటరామరాజు పు.నా. చూ. ఆరో. వెంకటరామరాజుపేట. -పురం. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

941. కోటాయపల్లె సిద్ధ 80+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

కోటాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (<కోటయ్య): -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

942. కోడికాండ్లపల్లె జమ్మ. 64+.

సంబ. నామబం; ? కుటుంబనామసూచి.

కోడికాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర, ? < కోడి కండ్ల బోయల్లో ఇంటిపేరు. (CTSI. I See Boya) -పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

943. కోడిగుడ్లపాడు బద్వే. 85+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కోడిగుడ్ల - గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కు.నా; (కోడిగుడ్లు + అ); -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

944. కోడిచిన్నాయపల్లె రాజం. 14+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కోడి- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. పక్షి సూచి. ఒకపక్షి. Domestic fowl -చిన్నాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. చిన్నాయపల్లె.

945. కోడూరు రాజం. 140.

వర్యా. రైల్వే కోడూరు.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

నైసర్గికనామసూచి (జలసూచి.)

కోడు- గ్రామనా. ప్ర; వాగు, నదిశాఖ. (DED, 1824) కోడు గ్రామమని ఆంధ్ర పద పారిజాతము; ఊరిదరి నీటి వల్లమని సూ.ని. కోడు; కల్, కొల్, కడల్, కలింగల్; కొరింగ; కొల్లు; కొలను, కులల్, కులం, కొలంకులు- ఈ పదాలన్నీ పరస్పర సంబంధం కలిగిన పదాలనీ- ఇవి ఒక మూల ధాతువు నుండి వచ్చిన వనీ- వీనికి సముద్రం. సరస్సు, నీరు అని అర్థాలనీ త్యాగరాజు. (IAHRS, 1945, 125). కోడు గ్రామనామ ప్రథమావయవంగానే కాకుండా, ద్వితీయావయవంగాకూడా ప్రయుక్త మవుతుంది. కడప గ్రామనామాల్లో - కోడు గ్రామనామ ద్వితీయావయవం కన్పించదు. తమిళ స్థలనామాల్లో ద్వితీయావయవంగా కని పించే కోడుకు కొండకొన అని అర్థమని పేతు పిళ్ళై. వివరాలకు చూ. విశ్వనాథరెడ్డి. 1966, 20. కోడూరు అని పేరు కలిగిన గ్రామనామ నైసర్గిక స్వరూప పరిశీలనను బట్టి కోడు జల సూచి అని తేలుతుంది. రాజంపేటకు చెందిన కోడూరు గుంజన వాగు ఒడ్డున వెలసింది. (APDGC, 762). చూ. ఆరో. 946-49. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

946. కోడూరు బద్వే. 74.

[సకిలి పెదకోడూరు 1396, SII.XVI-16-7. పెదకోడూరు 1552 SII. XVI. 185-12. కోడూరు మెకం. 1170-47] చూ. ఆరో. 955.

ఈ గ్రామం సగిలేరు తీరానుంది:

947. కోడూరు జమ్మ 25.

[కోడూరు 1544 AR 1932-33 : B 365]. చూ. ఆరో. 945. ఈ గ్రామం పెన్న ఒడ్డున ఉంది.

948. కోడూరు కమ. 31.

చూ. ఆరో. 945. ఈ గ్రామం పాగేరు ఒడ్డునుంది.

949. కోడూరువాండ్లపల్లె రాయ. 113+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

కోడూరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కోడూరు- కు.నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 945; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 9: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

950. కోతులగుట్టపల్లె రాయ. 47+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

కోతులగుట్ట- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా: జంతుసూచి కోతుల- స్థలనా. ప్ర. బహు. (<కోతి+లు) ఏక. కోతి ఒక జంతువు. Bonnet monkey, Macacaradiata పోల్చి చూ. తె. క్రోంతి, కోనంగి. త. కురంగు. మ. కురణ్ణన్. క. కొరంగి, కోతి (DED. 1473). -గుట్ట స్థలనా. ద్వి. ఎత్తయిన ప్రదేశం, చిన్న తిప్ప. చిన్నకొండ. సం. గోత్ర: శబ్దభవమని సూ.ని. పోల్చిచూ. క. గుడ్డ, గుడ్డు, గుడ్డె.

గుట్ట, గుద్దె. కొడ. గుడ్డె. తు. గుడ్డె. (DED. 1402). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

951. కోదండరామాపురం కడ 47.

[కోదండ రామాపుర మని - మెకం. 1229-16]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోదండరామా- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. దేవతాసూచి. [< సం. కోదండ + రామః] -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

952. కోనంపేట రాయ. 34+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోనం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీ నా. కోన- కొండవాలులలో నీళ్లు ప్రవహించేచోటు పోల్చిచూ. తె. కుని. త. కోణు. మ. కోణ్. క. కోణ్. (DED 1894); -అం చూ. ఆరో. 1; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

953. కోనంకివాండ్లపల్లె రాయ. 116+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కోనంకివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కోనంకి- కు. నా; పోల్చి చూ. తె; కోణంగి, కోడిగము, కోడిగీడు. త. కోట్టి, కోణంకి. మ. కోట్టి, గోష్ఠి క. కోటంకి మొ. (DED. 1830) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; దేవాంగుల్లో ఇంటిపేరు. (CTS1. 111. See Konangı); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

954. కోనయగారిపల్లె రాజం. 92+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోనయగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కోనయ- పు. నా; నామబం. కోన. చూ. ఆరో. 952; -అయ చూ. ఆరో. 4; -గారి. చూ. ఆరో; 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

955. కోనరాజుపల్లె పిద్ద 7+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోనరాజు- గ్రామనా- ప్ర; నామబం; పు.నా. కోన- చూ. ఆరో. 952. -రాజు చూ. ఆరో. 48; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

956. కోనరాజుపల్లె పిద్ద 56+.

చూ. ఆరో. 955.

957. కోనరాజుపల్లె బద్వే. 54+. ,,

958. కోనవారిపల్లె జమ్మ. 44.

[కోనవారిపల్లె మెకం. 1169-84]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కోనవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కోన- కు. నా, వ్యక్తినామసూచి. చూ. ఆరో 952, 954. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

959. కోన సముద్రం బద్వే. 140.

[కోన సముద్రం మెకం. 1170 - 47]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోన- గ్రామనా. ప్ర;వ్యక్తినా. చూ.ఆరో. 952, 954 -సముద్రం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

సదాశివరాయల కాలంలో మండలేశ్వర కోన మహారాజుగారు గొప్ప చెరువు తవ్వించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1170-47).

960. కోనా అనంతపురం జమ్మ. 17.

[కోన అనంతపురం మెకం. 1118-117]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోనా- [< కోన-] గ్రామనా. ప్ర. కోన చూ. ఆరో. 954; -అనంతపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. అనంతపురం.

961. కోనాపురం రాజం. 3.

[కోనాపురం మెకం. 1134-341]
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోనా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా: చూ. ఆరో. 959; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

962. కోనాపురం కమ. 40+.

నామా. గోపాలపురం-[మెకం.1110-94.] చూ. ఆరో. 961. ఈ గ్రామం పేరు కోన పల్లె అని స్థానిక చరిత్ర. మెకం. 1110-94.

963. కోనాయపల్లె కడ. 99.

నంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

కోనాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కోన- చూ. 952, -అయ చూ. ఆరో. 4; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

964. కోనాయపల్లె ప్రొద్దు. 82+.

[కోనయపల్లె మెకం. 1119 - 245]
చూ. ఆరో. 963.

965. కోనేటిరాజుపల్లె రాజం. 141.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

కోనేటిరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం: కోనేటి- (<కోనేరు+ఇ) పుష్కరిణి -రాజు చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

966. కోనేరువాండ్లపల్లె రాయ. 08+.

నంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

కోనేరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కోనేరు కు:నా. చూ. ఆరో. 965; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

967. కోమటికుంట కమ. 5+.

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

కోమటి- గ్రామనా. ప్ర. ఒక కులం, వైశ్యులు. పోల్చిచూ. త. కొమట్టి. మ. కోమట్టి. క. కోమటి, కోమటిగె. తు. కోమటి. కోమటిగె. (DED. 1840) కోమటి శబ్ద వ్యుత్పత్తి చర్చల ధోరణలకూ వివరాలకూ చూ. (CTSI. III. See Komati). ప్రతాప రెడ్డి, రాజరాజనరేంద్ర పట్టాభిషేక సంచిక; 1950, 53-54, 121-122, 242, 322, 336-37; మూ.ని. -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

968. కోమటిపల్లె సిద్ధ. 54+.

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

కోమటి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 967; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

969. కోమటిపేట రాయ. 0+.

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

కోమటి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. 967; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

970. కోమన్నూతల పులి. 2.

[కోమటి నూతల 1483 AR 1963-64; B 6]
నంబ. నామబం: కులసూచి.

కోమన్- గ్రామనా. ప్ర. (< కోమటి) చూ. ఆరో. 967; -నూతల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

971. కోరగుంటపల్లె పులి. 87+.

నంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

కోరగుంట గ్రామనా. ప్ర: స్థలనా: సంబ నామబం. ? < కొరవగుంట; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

972. కోరవానిపల్లె పులి. 94+.
[కోరువానిపల్లె మెకం. 1180-155. కోరవారిపల్లె మెకం. 1119-10]
సంబ. నామబం; ? కులసూచి.

కోరవాని- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. (కోరవాడు + ఇ) కోర- ? కొరవ ఌ కురవ ఆరో. 693; 918; 971; -వాని- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

973. కోలంకపల్లె రాయ. 16+.
అస్పష్టనామబంధం.

కోలంక- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. ? కోనంకి-; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

974. కోలాడివాండ్లపల్లె రాయ. 84+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కోలాడివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కోలాడి- కు; నా; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

975. కోవూరివాండ్లపల్లె రాజం. 78+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

కోవూరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. కోవూరి- కు. నా; నామబం. గ్రామనామసూచి. (కోవూరు + ఇ) కోవ్- క్రోవి, కోవి ఒకచెట్టు Gedupa indica . am Corallo carpus epigala Hook - Bryoma ep ae Rottler; cephalandra indica Nand=B grandis Linn Coccina indica W & A; glabra vent=G. indica Lam=G arborea Roxb.

పోల్చి చూ. త. కోవై, కొవ్వై, మ. కోవ. క. కోవె. సం. కురవకః శబ్దభవమని సూ.వి: -ఊరు గ్రామనా. ద్వి -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ- సంతకోవూరు.

976. కోవూరివాండ్లపల్లె రాయ. 78+.
చూ. ఆరో. 975.

977. క్రిష్ణంగారిపల్లె పులి. పులి+53.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

క్రిష్ణంగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. క్రిష్ణం- వ్యక్తినా; నామబం. దేవతాసూచి. క్రిష్ణ- [<సం. కృష్ణః] -అం చూ. ఆరో. 1; -గారి- చూ. ఆరో. 6; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

978. క్రిష్ణంపల్లె కడ 1+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
క్రిష్ణం- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 977;

979 క్రిష్ణంపల్లె రాజం. 80+.
చూ. ఆరో. 978.

980. క్రిష్ణంపల్లె రాజం. 104+.
[కృష్ణంపల్లె మెకం. 1223 - 138].
చూ. ఆరో. 978. కృష్ణారెడ్డి ఈ పల్లె కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-138).

981. క్రిష్ణంపల్లె బద్వే. 102+.
చూ. ఆరో. 978.

982. క్రిష్ణంపల్లె ప్రొద్దు 8+. ,,

983. క్రిష్ణంపల్లె ప్రొద్దు. 88+. ,,

984 క్రిష్ణనోమయాజు పల్లె కడ 45.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

క్రిష్ణసోమయాజులు- గ్రామనా. ప్ర పు.నా; నామబం. క్రిష్ణ- చూ. ఆరో; 977; సోమయాజులు- చూ. ఆరో. 485; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

985. క్రిష్ణమరాజుగారిపల్లె రాయ. 35.+
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

క్రిష్ణమరాజుగారి- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. క్రిష్ణమరాజు పు.నా; నామబం; క్రిష్ణమ-క్రిష్ణం చూ. ఆరో; 977, -రాజు చూ. ఆరో. 49; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

986. క్రిష్ణయ్యగారిపల్లె రాయ 80+.
సంబ నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

క్రిష్ణయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. క్రిష్ణయ్య- పు. నా; నామబం; దేవతా సూచి. క్రిష్ణ- చూ. ఆరో. 977; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; గారి- చూ. ఆరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

987. క్రిష్ణరాజుపల్లె రాయ 35+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

క్రిష్ణరాజు- గ్రామనా.ప్ర; పు.నా;నామబం. క్రిష్ణ- చూ. ఆరో. 977; -రాజు చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

988. క్రిష్టాపురం కడ. 55.
[కృష్ణాపురం మెకం, 1210 - 77, 1240-21.]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

క్రిష్టా [కృష్టా-] గ్రామనా: ప్ర; చూ. ఆరో. 977. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

కృష్ణమ్మ అనేవాడు కట్టించినట్లు ఒకచోట (మెకం. 1210-77); వుప్పు కృష్ణప్ప అనే వాడు కట్టించినట్లు మరొకచోటా (మెకం. 1240-21) స్థానిక చరిత్రల్లో ఉంది.

989. క్రిష్టాపురం కడ. 71+.
చూ. ఆరో. 988.

990. క్రిష్టాపురం రాయ. 86+. ..

991. క్రిష్టాపురం ప్రొద్దు. 83+. ..

992. క్రిష్టారెడ్డికొట్టాల కడ. 7+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

క్రిష్టారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. క్రిష్టా- చూ; ఆరో. 988; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -కొట్టాల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

993. ఖండ్రిక కమ. 64.
అసమస్తరూపం, జనపదసూచి. రూ. కండ్రిక. చిన్నపల్లె;

A large block of land granted as inam, less than a village but much larger than an ordinary inam (MAMP, 413).

పన్ను లేకుండా గుత్తకిచ్చిన భూఖండం. (శా. శ.) చూ. గ్రామనా. ద్వి.

994. ఖాజీపేట కడ. 7.
[ఖాజీపేట మెకం. 1240-92.]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఖాజీ- గ్రామనా. ప్ర. [< ఉ. కాజీ] పోల్చిచూ. అర. కాజీ మేయరు, న్యాయకర్త. ఉ; కాజీ న్యాయకర్త, మునసబు. ప. కాజీ న్యాయవిర్ణేత. హిం. కాజీ ముస్లిం ధర్మాన్ని అనుసరించే న్యాయమూర్తి. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"The village of Khajipet is said to have been built by one Meerakhan, a captain in the army of one of the Nawabs of Cuddapah" (MDGC. 186).

995. ఖాజీపల్లె సిద్ధ. 38+.

సంబం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఖాజీ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 994; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

996. ఖాదర్‌ఖాన్‌కొట్టాల కడ. 60.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఖాదర్‌ఖాన్- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. ఖాదర్. [ఉ.కాదిర్ శక్తిగలి, సర్వసమర్థుడు] పోల్చిచూ. ఉల్ కాదిర్. సర్వాంతర్యామి. ఖాన్- చూ. ఆరో. ఖాదార్ -కొట్టాల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

997. ఖాదర్‌పల్లె ప్రొద్దు. 66+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఖాదర్- గామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 996; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

998. ఖాదరాబాదు జమ్మ. 79

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఖాదర్- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 996; -ఆబాదు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

999. గంగనపల్లె కడ. 87.

[గంగనపల్లె 1606 AR 1938 : B 377; మెకం. 1210-48; 1240-29]
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

గంగన- గ్రామనా. ప్ర. పు.నా; నామబం, దేవతాసూచి గంగ- గంగానది; జలసూచి గంగాదేవి [<సం.గంగా],-అన చూ.ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

గొల్లవారు గంగన కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1240-94).

1000 గంగనపల్లె రాయ. 42+.

చూ. ఆరో. 999.

1001. గంగనపల్లె బద్వే. 29+. ..

1002. గంగనపల్లె పులి. 45+. ..

1003 గంగనబోయనపల్లె రాయ. 26+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగన- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 999; -బోయనపల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. బోయనపల్లె.

1004. గంగన్నగారిపల్లె రాయ. 116+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగన్నగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం; గంగన్న- పు నా. చూ. ఆరో. 999; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1005. గంగపేరూరు సిద్ధ. 49

[గంగపేరూరు మెకం. 1170-55]
సంబ. నామబం; నైసర్గికనామసూచి (జలసూచి).

గంగ- చూ. ఆరో. 999. -పేరూరు. చూ. గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెన్న పేరూరు.

భూమిలోంచి నీటిబుగ్గ ఉత్తర వాహినిగా ప్రవహిస్తున్నందువల్ల గంగ పేరూరు అని పేరొచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1170-55)

About a mile south of Pennar. In the name of the village some profess to trace the influence of the early-

Ganga dynasty in these parts; but it seems more probable that the names of Ganga Perur and its neighbour Penna Perur merely serve to mark the old association in the popular mind between Pennar and Ganges (Brackenbury, 19 , 240) "Some Scholars think that the name of the village reflects the association of the early Western Gangas of Talakad with these tracts The tanks within this village include Gangalacheruvu..." (APDGC, 751)

1006. గంగరాజపురం రాజం. 136.
[గంగరాజపురం మెకం. 1223-221; 1223 - 213]
సంబ నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగరాజ- గ్రామనా. ప్ర. పు.నా; నామబం. (గంగరాజు + అ) గంగ- [గఙ్గ- శే. రూ]. చూ. ఆరో. 999, -రాజ చూ. ఆరో. 49, -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1007. గంగరాజుగారిపల్లె రాయ. 87+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గంగరాజు- చూ. ఆరో. 1006, -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1008. గంగరాజుపల్లె రాజం. 61+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగరాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1006; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1009. గంగరాజుపోడు రాజం. 140+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగరాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1006. -పోడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1010. గంగవరం కమ. 20.
[గంగాపురం 1257 AR 1937-38 : B 23; 1541 SII. XVI. 123 - 10 గంగాపురం మెకం. 1229-33; గంగవరం మెకం 1229-12]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 999; -వరం [-పురం] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"గంగమ్మ అనే శక్తి ప్రాబల్యంగా వుండగా యీ గ్రామానికి గంగాపురం అనే నామం" కలిగినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం, 1229-33). ఒక పెదకంటిరెడ్డికి గంగాదేవి కలలో కన్పించి గ్రామ నిర్మాణం చేయమని చెప్పడంవల్ల కులదేవత అయిన గంగమ్మ పేరుతో ఆ రెడ్డి ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు ఒక ఐతిహ్యం (గో. 36). పై రెండు ఐతిహ్యాలు లోక నిరుక్తికి నిదర్శనాలు. ఈశాన గురుదేవ ద్వారా గంగయ ఉప్పేశ్వర మహాదేవునికి ఇచ్చిన దానం కాబట్టి (1279 A. R 1937-38 B 23) ఇది వ్యక్తినామసూచిగా భావించాలి. లేదా పెన్నేరు ప్రక్కన ఈ గ్రామం ఉంది కాబట్టి నదిని గంగ అని వ్యవహరించడం సాధారణం గనుక జలసూచి అయినా అయి ఉండాలి.

1011. గంగవరంవాండ్లపల్లె రాయ. 13+.
[రూ. గంగారంవాండ్ల Topo. 1924: గంగారపువాండ్లపల్లె ము.వ.]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గంగవరంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గంగవరం- కు.నా; గ్రామనామసూచి.

చూ. ఆరో. 1008; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2 గంగవరం. పెడకంటి రెడ్లల్లో ఇంటిపేరు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1012. గంగాదేవిపల్లె జమ్మ. 63+.
[గంగాదేవిపల్లె మెకం. 1119-59]

సంబ. నామబం; దేవతానామసూచి.

గంగాదేవి- గ్రామనా. ప్ర; దేవతానామం; స్త్రీనా; నామబం. గంగా- చూ. ఆరో. 999. -దేవి స్త్రీనా. అను దేవత [<సం. దేవీ]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

గంగమ్మ దేవళం ఈ గ్రామంలో ఉండడం వల్ల గంగాదేవి పేర ఈ గ్రామం వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర. మెకం. 1119-59.

1013. గంగాదేవిపల్లె పులి. 92+.
[గంగాదేవిపల్లె మెకం. 1119-284]

చూ. ఆరో. 1012. కురుముల నాగిరెడ్డి అనే పెడకంటి కాపు ఇంటి దేవత గంగమ్మ. అందువల్ల ఆయన గంగాదేవి పేర గ్రామ నిర్మాణం చేసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-284)

1014. గంగాపురం జమ్మ. 34.
[గంగాపురం మెకం. 1180-162]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగా- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 999 -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1015. గంగాయపల్లె కద. 35+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. నామబం. దేవతాసూచి. గంగ- చూ. ఆరో. 999; -అయ- చూ. ఆరో. 4, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1016. గంగాయపల్లె బద్వే 3.
చూ. ఆరో. 1015.

1017. గంగాయపల్లె ప్రొద్దు. 9+.
[గంగాయపల్లె మెకం. 1126-121]
చూ. ఆరో. 1015.

1018. గంగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 61+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గంగిరెడ్డి. పు.నా, నామబం. గంగి (గంగ + ఇ) చూ. ఆరో. 999 -ఇ. చూ. ఆరో. 22; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 49, -గారి- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1019. గంగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 115+.
చూ. ఆరో. 1018.

1020. గంగిరెడ్డిగారిపల్లే బద్వే. 49+. ..

1021. గంగిరెడ్డిగారిపల్లె బద్వే. 115+.
[గంగిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1170-15]
చూ. ఆరో. 1018.

1022. గంగిరెడ్డిపల్లె కమ. 48+.
[గంగిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1119-98]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గంగిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. చూ. ఆరో. 1018; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

300 సంవత్సరాల క్రిందట కొడిదకాపు గంగిరెడ్డి అనే ఆయన ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-98)

1023. గంగులనారాయణపల్లె జమ్మ. 74+.
[గంగుల నారాయణపల్లె మెకం, 1118-55, గంగుల నారాయణపల్లె మెకం. 1180-56]

సంబ. నామబం; వ్య_క్తినామసూచి.

గంగుల- [గంగుల-] గ్రామనా. ప్ర, వ్య_క్తినా. బహు. (గంగుల + అ). -నారాయణపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. నారాయణపల్లె.

గంగడు, నారాయణ అనే గొల్లలు ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1118-55).

1024. గంగులయ్యగారిపల్లె కడ. 90+.
సంబ. నామబం; వ్య_క్తినామసూచి.

గంగులయ్యగారి- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. గంగులయ్య- పు.నా; నామబం. (గంగుల+అయ్య) గంగుల- చూ.అరో. 1023; -అయ్య చూ.అరో. 4, -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1025 గంజికుంట ప్రొద్దు. 75+.
[గంజికుంట మెకం. 1126-87]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గంజి- గ్రామనా. ప్ర. అన్నంవార్చిన పిళ్లు. పోల్చి చూ. త. కంజి క. గంజి / సం. కాంజికమ్, కాంజీ-, కాంచిక- (DED. 927) పద్మసాలెల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. II. See Ganji) -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1026. గండికోట జమ్మ. 66.
[గండ్డికోట 1313 SII, X. 506-36. ఘండికోట 1514 SII IX 496, గండ్డికోట 1525 SII. XVI, 79-9, 10; 1526 Ibid 70-6; ఘండికోట సీమ 1525 ibid 78-9; ఘండికోట 1545 ibid 144-3; Ibid 163-11; 224-5, 6; ఘంటికోట 1547 ibid 163-7; గండికోట 1557 ibid 224-3; మెకం. 1121-12, 1169-21; 1180-1, గండికోట వరాహ. 1-30; రాయ. 30-35, రామరా; 280; మెకం. 1180-2. మె.]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. పర్వతసూచి.

గండి- [గండ్డి; ఘండ్డి; ఘండి; ఘంటి-] గ్రామనా. ప్ర; సందు, కొండలసందు, రంధ్రము, బిలము, కనుమ. పోల్చి చూ. తె. గంటు. గంటి. గంటిపడు. మ; కంటి, కోట. కండి. క. కండి, కిండ, గండి, కొడ, కండి. [మూలద్రా. *కణ్;ట్] వివరాలకు చూ.DED, 989. TVB, 361. శాసన రూపాలలోని గండ్డి; లే .రూ; ఘండ్డి; ఘండి; ఘంటి కృతకప్రామాణికరూపాలు- -కోట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"The gorge where the Pennar has cut it's way through sheer rugged cliffs of bedded sand stone some two or three hundred feet high is four miles long, and the height over looking the river on the South bank is crowned by extensive fortifications (MDGC., 191)

భౌగోళికచారిత్రకవివరాలకుచూ. APDGC 749-71, MDGC. 191-194. F. F; 52-54; IG. IV. 393 - 94, MAMP, 334. ఈశ్వరదత్తు, 1963, 124; 126, శేషాద్రిశర్మ. 1930, 65.

1027. గండికోటపల్లె రాయ. 56+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గండికోట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 1026. కమ్మవాళ్ళల్లో ఒకశాఖ; కాపుల్లో ఒక

కాళ (CTSI. II. See Gandikota). వైశ్యుల్లో ఇంటి పేరు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1028. గండికోవూరు రాయ. 7.

[రూ. గండికొవ్వూరు. ముఖప.]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. పర్వతసూచి.

గండి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1026; -కోవూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కోవూరు వాండ్లపల్లె.

1029. గండ్లూరు జమ్మ. 59.

[గండ్లూరు 1517 AR 1940-41 : B 428; గండూరు. మెకం. 1118-4; గండ్లూరు మెకం. 1169-84; 1180-162].
సంబ. నామబం. సామాన్యనామసూచి. పర్వతసూచి.

గండ్లు- [గండు-] గ్రామనా. ప్ర; బహు. (గండి+లు) చూ. ఆరో. 1026; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

Gandluru "is situated on the Madras-Bellary road about half a mile south of the confluence of Pennar and Chitravathi" (MDGC, 194). "Due to its Proximity to the confluence of the Chitravathi and the Penneru and the Gandikota hills with its narrow gorge, the village has suffered from floods on a number of occasions (APDGC 751).

1030. గంధంవారిపల్లె రాజం. 77+.

[గంధంవాండ్లపల్లె మెకం. 1223-144.]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గంధంవారి- [గంధంవాండ్ల] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గంధం కు.నా. లేపన సువాసన ద్రవ్యం-[< సం. గంధః] -వారి- [-వాండ్ల-] చూ. ఆరో. 8; గంధం- బలిజల్లో ఇంటిపేరు. (CTSI. II, See Gandham) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. "గంధంవాండ్లు అనే కాపులు" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-144.)

1031. గంధంవారిపల్లె రాజం. 137+.

[గంధంవారిపల్లె మెకం. 1223-95]
చూ. ఆరో. 1030. గంధంవాండ్లు అనే బలిజలు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర.

1032. గజరాజువాండ్లపల్లె రాయ. 110+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గజరాజువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. గజరాజు- కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. గజ- ఏనుగు [సం. గజః]; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1033. గట్టుపల్లె సిద్ధ. 66+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

గట్టు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 261; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1034. గట్టుమీదపల్లె రాజం. 112+.

[ఘట్టుమీదపల్లె రాజం. మెకం. 1134-338]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

గట్టుమీద- [ఘట్టుమీద-] గ్రామనా. ప్ర; గట్టు- [ఘట్టు- కృ. ప్రా.] చూ. ఆరో. 261; -మీద, పైన పోల్చిచూ. తె. మింద (కడప మాండలికం); మీన్దు, మిన్ద (ప్రా.క.) వివరాలకు చూ. DED. 3966. పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1035. గడికోట రాయ. 79.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

గడి- గ్రామనా. ప్ర. పీమ, పొలిమేర, సరిహద్దు, మితి, మేర పోల్చు చూ. క. గడి; -కోట చూ. గ్రామనా ద్వి. పోల్చు చూ. గడి నాడు. (MAMP. 220).

"To the immediate north-west of the main village, on the left bank of the Mandavi are the ruins of a fort strategically located and is said to have been one of the strongholds of the Matli Chiefs" (APDGC. 749).

1036. గడియవాండ్లపల్లె రాయ.99+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గడియవాండ్ల- గామనా. ప్ర; నామబం. గడియ కు. నా; వస్తుసూచి. రూ. గడె. గడి. గణె తలుపులు బంధించే కొయ్య లేక ఇనప కమ్మి (మాం. వృ. కో. IV), -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి..

1037. గడ్డంవాండ్లపల్లె రాయ. 6+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గడ్డంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం.

గడ్డం- కు.నా. పోల్చుచూ. త.కట్టు, కెట్టు, (<తె.) క. గడ్డ; గడ్డ. కొలా. గడ్డం. నాయి. గడ్డం. కొం. గడెంకు (బహు.) చూ. DBD. 970; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; గడ్డం- బోయ. పద్మసాలె, దేవాంగుల కులాలవాళ్ళల్లో ఇంటి పేరు (CTSI. II. See Geddam).

1038. గడ్డంవాండ్లపల్లె రాయ. 8+.

చూ. ఆరో. 1037.

1039. గడ్డంవారిపల్లె ప్రొద్దు. 88+.

[గడ్డంవానిపల్లె మెకం. 1126-120]

సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.

గడ్డంవారి- [గడ్డంవాని- వర్యా]. గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గడ్డం- చూ. ఆరో. 1037; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1040. గడ్డంవారిపల్లె కమ. 52+.

చూ. ఆరో. 1039.

1041. గడ్డమాయపల్లె ప్రొద్దు. 73.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

గడ్డమాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. నామబం. గడ్డం. చూ. ఆరో. 1037. ఆయ. చూ. ఆరో. 4; బహుశా ఇది ఎగతాళి పేరేమో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1042. గడ్డమీదపల్లె రాయ.117+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

గడ్డమీద- గ్రామనా. ప్ర; గడ్డ- చూ. ఆరో. 399; మీద చూ. ఆరో. 1034; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1043. గద్దలరేవుపల్లె రాజం. 118+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

గద్దలరేవు- గ్రామనా. ప్ర; స్తంబ. స్థలనామబం. జంతుసూచి. గద్దల- బహు. (<గద్దలు +అ) ఏక. గద్ద. పోల్చు చూ. తె. గ్రద్ద. కొలా. గద్ద. నాయి. గద్ద. పర్జి. గద్ద. గోం. గద / సం. గృధ్రమ్. పా. గద్ధ- ప్రా. గద్ధ- గిద్ధ- (DBIA. 83). -రేవు స్థలనా. ద్వి. చూ. గ్రామనా. ద్వి; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1044. గరిపెలూరు ఖమ్మ. 102.
[గరిశలూరు మెకం. 1180 - 165; 1204-123].
నంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి; వస్తుసూచి.

గరిపెలు- గ్రామనా. ప్ర; బహు. గాదెలు, కొణకలు. ఏక- గరిసె. పోల్చిచూ. త. కరచై, కరిచై (తె) క. గరసె, గెరసె/ ? పా. కరీసా- (DED. 1057). -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1045. గరుగుపల్లె రాయ. 23+.
నంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

గరుగు- గ్రామనా. ప్ర; గరుగు నేల. ఇసుక, సన్నగులక కలిసిననేల. చూ. ఆరో. 581; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి:

1046. గరుగుపల్లె రాజం. 26+.
చూ. ఆరో. 1045.

1047. గల్లావాండ్లపల్లె ప్రొద్దు. 86+.
నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గల్లావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ? DBIA 4. క. గల్ల, గల్లె చెక్కిలి. కొడ. గల. తు. గల్ల. తె. గల్లము. పెం. గల. కుయి. గడ; కువి. గల మొ. గల్ల - CDIAL 4089. (JAOS 92.4. 478) గల్లా - కు.నా; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1048. గాండ్లతిమ్మాయపల్లె బద్వే. 113+.
నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; ఒక కులం; గానుగాడి నూనెతీయడం, అమ్మడం వృత్తిగా గల ఒక కులం. గానుగ శబ్దభవ మని కొందరు. (MAMP, 304; CTSI,II. See Gandla) -తిమ్మాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తిమ్మయపల్లె పోల్చి చూ. చలి. తిమ్మాయపల్లె.

1049 గాండ్లపల్లె రాయ. 27+.
నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గాండ్ల. గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1048. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1050. గాండ్లపల్లె రాయ. 63+.
చూ. ఆరో. 1049.

1051. గాండ్లపల్లె రాయ. 100+. ,,

1052. గాండ్లపల్లె రాయ. 106+. ,,

1053. గాండ్లపల్లె సిద్ధ. 15+. ,,

1054. గాండ్లపల్లె సిద్ధ. 54+. ,,

1055. గాండ్లపల్లె సిద్ధ 65+. ,,

1056. గాండ్లవాండ్లపల్లె రాయ. 104+.
నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గాండ్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గాండ్ల- చూ. ఆరో. 1049; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1057. గాండ్లవారిపల్లె రాయ. 44+.
నంబ. నామబం. కులనామసూచి.

గాండ్లవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గాండ్ల- చూ. ఆరో. 1049. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1058. గాజులపల్లె రాయ. 103+.
నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గాజుల- గ్రామనా. ప్ర; ఒక కులం;

గాజులు తయారుచేయడం, అమ్మడం వృత్తిగా గల ఒక కులం. బలిజెలు, కాపులు, తొరె యల్లో ఒక శాఖ; గాజుల బలిజె (CTSI, I. See Balija; III, Gājula) [<సం. కాచః] -పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

1059. గాజులపల్లె పిద్ధ. 71+.
చూ. ఆరో. 1058.

1060. గాజులపేట రాయ. 10+.
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గాజుల- చూ. ఆరో. 1058; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1061. గాజులపేట రాయ. 37+.
చూ. ఆరో. 1060.

1062. గాదివాండ్లపల్లె రాజం. 131+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గాదివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గాది-కు.నా. వస్తుసూచి. గరిసె, తడికలతోగాని చువ్వలతోగాని అల్లి ధాన్యం నిలవ చేయడానికి వాడే నిర్మాణం. రూ. గాజ, గాదె (మాం. వృ. కో.,I V). పోల్చిచూ. తు. కదికె. పర్జి. కుని. గద్దె. హల్బి. గదిమె (DEDప 5151.); -వాండ్ల- చూ. ఆరో, 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1063. గాదెల రాజం. 132.
[గాదెల మెకం. 1223-121; గాదేలా మెకం. 1223-120].
అస్పష్టనామబంధం.
? <గాదె+అల. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం.

1064. గాదెగూడూరు ప్రొద్దు. 24+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గాదె- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా. చూ. ఆరో. 1062; గూడూరు- గ్రామనా. ద్వి పోల్చిచూ. అంకాలమ్మ గూడూరు. కాన గూడూరు.

1065. గానుగపెంట బద్వే. 107.
స్థలా. నామబం. వృక్షసూచి.

గానుగ- గ్రామనా. ప్ర, ల కానుగ Indian beech tree, Pongamia glabra, పోల్చిచూ. క. కానగు -పెంట చూ. గ్రామ నా. ద్వి. పెంట గ్రామనామ ద్వితీయావయ వంగా గల గ్రామనామాలు సాధారణంగా అడవి ప్రాంతాల్లో ఉంటాయి. వాటి ప్రథమావయవం వృక్షసూచిగానో జంతుసూచిగానో ఉండడం గమనించవచ్చు.

1066. గారాలమడుగు రాజం. 82.
[గారాల మడుగు మెకం. 1223-57; గారాల మడ్గు మెకం. 1223-56],
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

గారాల- గ్రామనా. ప్ర.(<గారలు + అ) ఏక. గార ఒక రకం చెట్టు- రూ. కారు - నల్ల రేగడి నేలల్లో 20 అడుగులు ఎత్తు ఎదిగే కంచె మొక్క Balanites aegyptiaca (మాం.వృ. కో-I). -మడుగు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

గారలగుట్ట అనే అనే శాసన రూపానికి వ్యుత్పత్తి చెపుతూ గార అంటే ఒక రకం చేప అని రాధాకృష్ణ (ప్రా. శా.) గారల వృక్ష సూచే కాని మత్స్యవాచకం కాదు. పోల్చి చూ. ఆరో. 1067

1067. గార్లమిట్టపల్లె కమ. 35+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

గార్లమిట్ట- గ్రామనా. ప్ర; సంబ. స్థలనా; వృక్షసూచి, బహు. గార్ల-(<గారలు + అ)

చూ. ఆరో. 1066; -మిట్ట. స్థలనా. ద్వి. చూ. గ్రామనా. ద్వి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1068. గాలంగుండ్లపల్లె రాయ. 36+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

గాలం- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; -**గుండ్లపల్లె** గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి. చూ. ఆరో. 1088.

1069. గాలావారిపల్లె రాజం. 91+.

[గాలావారిపల్లె మెకం. 1223-17]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

గాలావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గాలా- కు. నా; -వారి- చూ. ఆరో. 8; గాలా రెడ్లల్లో ఇంటిపేరు; -పల్లె చూ. గ్రామనా.

"గాలి యెల్లప్ప అనే బలిజవాడు పల్లె కట్టించి"నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-17), గాలా నాగిరెడ్డి కట్టించినట్లు అదే కైఫీయతులో ఉంది. (మెకం. 1223-42).

1070. గాలివారిపల్లె కడ. 14+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

గాలివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గాలి- కు.నా. -వారి- చూ. ఆరో. 8; గాలి కమ్మ, కురుబ మాలల్లో ఇంటిపేరు (CTSI II; See Gali). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1071. గాలివీడు రాయ. 26.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గాలి- చూ. ఆరో. 1070, -**వీడు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"Some traces of an old fort can still be seen to the south of the village, recalling the earlier association of the place with Palegars." (APDGC. 749)

1072. గిద్దంకిపల్లె పులి. 29+.

[రూ. గాదంకపల్లె TSM. 1953.]

అస్పష్టనామబంధం.

గిద్దంకి- వ్యుత్పత్తి అస్పష్టనామబం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1073. గిరిజమాంబాపురం రాజం. 30.

[గిరిజమాంబాపురం మెకం. 1223-217.]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గిరిజమాంబా- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. నామబం. (గిరిజ+అమ+అంబా) గిరిజ- [<సం. గిరిజా పార్వతి] -అమ చూ. ఆరో. 1; -అంబా- చూ. ఆరో. 11; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"శివరాయని భార్య గిరియమ్మ" కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1223-217).

1074. గుంటరాచపల్లె రాయ. 105+.

సంబ. నామబం; స్థలాసూచి. జలసూచి.

గుంట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 644; -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచపల్లె.

1075. గుంటరాచపల్లె రాయ. 110+.

చూ. ఆరో. 1074.

1076. గుంటకాడపల్లె సిద్ధ. 56+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

గుంటకాడ- గ్రామనా. ప్ర; గుంట- చూ. ఆరో. 644 -కాడ. చూ. ఆరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1077. గుంటిమడుగు రాయ. 48.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

గుంటి- గ్రామనా. ప్ర; దున్నడానికి వీటి

పారకానికి వీలుగా ఏర్పరచుకొన్న చేనిలో కొంత భూభాగం; -మడుగు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1078. గుంటూరుకొట్టాల కడ. 1+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
గుంటూరు- గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా; సంబ. నామబం. (గుంట + ఊరు) గుంట- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 644; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. కొట్టాల- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1079. గుంటూరుకొట్టాల ప్రొద్దు. 83+.
చూ. ఆరో. 1078.
గుంటూరు ప్రాంతం నుంచి ఇటీవలి కాలంలో వలస వచ్చి, కడప-కర్నూలు కాలువ కింద భూములు కొని, స్థిరపడిన గ్రామనామాలే పై రెండు గ్రామనామాలు.

1080. గుండంరాజుపల్లె బద్వే. 121+.
[గుండంరాజు పల్లె మెకం. 1170-22]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
గుండంరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; గుండం- గుండ- చూ. ఆరో. 75; అం- చూ. ఆరో. 1; రాజు చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1081. గుండయ్యగారిపల్లె రాయ 10+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
గుండయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గుండయ్య- పు.నా; నామబం. గుండ- చూ. ఆరో. 75; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1082. గుండాపురం బద్వే. 59.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
గుండా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తి నా. (<గుండ+అ) చూ. ఆరో. 75; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1083. గుండాలపల్లె రాజం. 69.+
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
గుండాల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా: ? <గుండల (గుండ్లు) బోయల్లో ఇంటిపేరు (CTSI-II See Gundla) -పల్లె గ్రామనా.ద్వి.

1084. గుండాలపల్లె రాజం. 140+.
చూ. ఆరో. 1083.

1085. గుండ్రెడ్డివాండ్లపల్లె రాయ. 95+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
గుండ్రెడ్డివాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర.నామబం. గుండ్రెడ్డి- కు. నా; వ్యక్తినామసూచి. (గుండు + రెడ్డి), గుండు- చూ. ఆరో. 75; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. గుండ్రెడ్డి- కొడిద కాపుల్లో ఇంటిపేరు: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1086. గుండ్లకుంట జమ్మ. 89.
[గుండ్లకుంట మెకం. 1180 - 165, 1204-127.]
సంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి. శిలాసూచి.
గుండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (గుండ్లు + అ) ఏక. గుండు పెద్ద గుండ్రని బండ. పోల్చి చూ. తె. గుండ్రము, గుండ్రని. రుబ్బు గుండు, గుండ్రాయి, మొ. త. కుంటు. క. గుండ; గుండు; కొలా. గుండ్‌నాయి. ఘుండ్. మరా. గుడ్, గూడ. DED. 1414), -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1087. గుండ్లచెరువు రాయ. 39+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. శిలాసూచి.

గుండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో.1086. **-చెరువు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1088. గుండ్లపల్లె రాయ. 39+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. శిలాసూచి.

గుండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 1086; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1089. గుండ్లపల్లె రాయ. 42+.

చూ. అరో. 1088.

1090. గుండ్లపల్లె రాయ. 117+. ,,

1091. గుండ్లపల్లె పులి. 38+. ,,

1092. గుండ్లమడ సిద్ధ. 62.

సంబ, నామబం. సామాన్యనామసూచి. శిలాసూచి.

గుండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో.1066; **-మడ** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1093. గుండ్లమడుగు పులి. 53.

[గుండ్లమడుగు 1055 APGRE 1965 : B 85; గుండ్లమడుగు మెకం. 1119-13].

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. శిలాసూచి.

గుండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో.1086; **-మడుగు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1094. గుండ్లమూల సిద్ధ. 40.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. శిలాసూచి.

గుండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; చూ. అరో. 1086; **-మూల** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1095. గుండ్లూరు రాజం. 64.

[గుండ్లూరు: 1423-1441. SII XVI-34 - 7; Ibid 1557 - 219. 19. గుండ్లూరు మెకం. 1134-144-146].

సంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి. శిలాసూచి.

గుండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో.1086; **ఊరు-** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"అగస్త్యాశ్రమం నదీతీరమున పుట్టు శిలలు, గుండ్లూ వుండినందున" ఆ ప్రదేశంలో గ్రామాన్ని కట్టించినందున గుండ్లూరని పేరు వచ్చిందని స్థానికచరిత్ర (మెకం.1134-145,46)

1096. గుండ్లూరువాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గుండ్లూరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; గుండ్లూరు- కు. నా; గ్రామనా. చూ. అరో. 1095; -వాండ్ల చూ. అరో. 2, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1097. గుజ్జులవారిపల్లె సిద్ధ. 9.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గుజ్జులవారి- కు.నా. బహు. (<గుజ్జులు +అ) ఏక. గుజ్జు- గుంజ. పోల్చి చూ. తె: గుంజ, కూచము, కూరుంజా, త. కూచ్చుం. క. కూచు, కూచ (DED. 1559) -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1098. గుంతచియ్యపాడు ప్రొద్దు. 66.
[రూ. గుంతచాపాడు.]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
గుంత- గ్రామనా. ప్ర. గుంట, చిన్న గోయి. చూ. ఆరో. 643. **-చియ్యపాడు** గ్రామనా. ద్వి. "చూ. పోల్చిచూ. పెద్ద చియ్య పాడు, చాపాడు."

1099. గుంతపల్లె బద్వే 74+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
గుంత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1098; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1100. గుంతపల్లె బద్వే. 119.
చూ. ఆరో. 1099.

1101. గుట్టకాడపల్లె రాయ. 106.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
గుట్టకాడ- గ్రామనా. ప్ర; గుట్ట- చూ. ఆరో. 412; -కాడ- చూ. ఆరో. 417; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1102. గుట్టకిందపల్లె రాయ. 51+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
గుట్టకింద- గ్రామనా. ప్ర; గుట్ట- చూ. ఆరో. 412. -కింద- చూ. ఆరో. 961. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1103. గుట్టకిందపల్లె రాయ. 53+.
చూ. ఆరో. 1102.

1104. గుట్టకిందరాచపల్లె రాయ. 108+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
గుట్టకింద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1102; -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచపల్లె.

1105. గుట్టపల్లె రాయ. 99.
స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.
గుట్ట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 412. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1106. గుడ్లవారిపల్లె రాయ. 41+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
గుడ్లవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కు. నా; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1107. గుడ్లవారిపల్లె రాజం. 28.
[గుడ్లావారిపల్లె మెకం, 1223 - 178]
చూ. ఆరో. 1106.
రెడ్డి వరదారెడ్డి కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-178).

1108. గుడిపాడు ప్రొద్దు. 74.
సంబ నామబం; సామాన్యనామసూచి.
గుడి- గ్రామనా ప్ర; దేవాలయం, ఇండ్లు పోల్చిచూ. / తె. గుడిసె. త కుటి, కుటిసై, కుటిచల్, కుటిల్. మ. కుటి, కుటిజ్జల్, కుటిల్. క. గుడి, గుడిశ్, గుడలు, గుడిసలు, గుడసలు. గుడసల. కొ.లా. గుడి కుయి. గుడి / సం. కూట, కుట-, కుటి-, కూటి-, కుద్య. (DED. 1379). గ్రామనామ ద్వితీయావయవంగారావడం కూడా చూడవచ్చు. చూ. ఆరో. ఎర్రగుడి, దేవగుడి, మోరగుడి మొ. -పాడు చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

1109. గుడిసెవాండ్లపల్లె రాయ. 15+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గుడిసెవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గుడిసె- కు.నా. చూ. ఆరో. 1108; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2 గుడిసె బేరిశెట్లలో, బోయల్లో, కాపుల్లో ఇంటిపేరు. (CISI, II. See Gudise) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1110. గుడిసెవాండ్లపల్లె. రాయ. 87+.
చూ. ఆరో. 1109,

1111, గుత్తికొట్టాలు కడ. 8+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

గుత్తి గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. అనంతపురం జిల్లాలోని గ్రామనామం, గుప్తి శబ్దభవమని చిలుకూరి నారాయణరావు (1937, 651) గుట్టశబ్దం నుంచీ ఏర్పడిందని MAMP, 325; ? గుఱ్ఱు + తి < కుఱ్ఱు + తి; కుఱ్ఱు- చిన్నవల్లె (MAMP, 229) దేవాంగులలో ఇంటిపేరు. పోల్చిచూ; మేడికుర్తి, చీమకుర్తి మొ. కొట్టాలు- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1112. గునకనపల్లె పులి. 4.
అస్పష్టనామబంధం.

గునకన- గ్రామనా. ప్ర; ? వ్యక్తినా. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

1113. గున్నికుంట్ల రాయ. 103.
వి; బం; పరిమాణసూచి.

గున్ని- గ్రామనా. ప్ర. (< గున్న + ఇ) గున్న- చిన్న చూ. ఆరో. 707. -కుంట్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1114. గురప్పగారిపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి. దేవతాసూచి.

గురప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. గురప్ప- పు.నా; నామబం. (గుర + అప్ప) < గురువు + అప్ప) గుర- (గురువు) మత గురువు, పూజారి [< సం. గురుః -అప్ప] చూ. ఆరో. 78; పోల్చిచూ. గురవయ్య, గురువప్ప, గురుస్వామి; గురవన్న, గురయ్య, గురన్న మొ. -గారి- చూ. ఆరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1115 గురప్పగారిపల్లె బద్వే. 81+.
చూ. ఆరో. 1114.

1116. గురయ్యగారిపల్లె రాయ. 44+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గురయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (గుర + అయ్య < గురువు + అయ్య) గుర- చూ. ఆరో. 1114; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1117. గురయ్యపల్లె రాయ 51+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గురయ్య- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1116; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1118. గురిజాల పులి. 67.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

గురి- గ్రామనా. ప్ర; (గుర + ఇ) గుర ~ కుర పెద్ద. చూ. ఆరో. 691. -జాల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1119. గురుమూర్తిపల్లె రాజం. 141+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

గురుమూర్తి- గ్రామనా. ప్ర. పు. నా. నామబం. గురు- చూ. ఆరో. 1114; -మూర్తి

పు.నా. అను [<సం. మూర్తిః] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1120. గురికావివాండ్లపల్లె రాయ. 28+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గురికావివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; సంబ. నామం. గురికాని- కు.నా. (<గుర్తికాడు + ఇ) ఏక. గురికాడు వేటలో గురివుండే మనిషి; గురి (భవిష్యత్తు) చెప్పగల వ్యక్తి. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; గురి, గురికల వృట వాళ్లల్లో ఒక శాఖ. పల్లె- చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1121. గురికావివాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

చూ. ఆరో. 1120.

1122. గురిగింజకుంట రాయ. 120.

సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

గురిగింజ- గ్రామనా.ప్ర; గురివెంద చెట్టు. Abrus Precatorius. పోల్చిచూ. తె. గురిజ, గురువెంద, గురుగింజ. త. గుందుమణి. మ. కున్ని. క; గురుగుంజి, గురుగుంజె, గురుగంజి; నసుగున్ని. తు. గుర్గుంజి, గుర్గ్గాంజి/ సం. కుంచికః, గుంజ; హి. ఘూఘ్చీ, (DED. 1549), -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1123. గుర్రంగుంపునుగాలితాండ కడ. 71+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గుర్రంగుంపు- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; నామబం; గుర్రం - ల గుజ్జము. పోల్చిచూ. తె. కుదిర, కుదరము, క. కుదిరె. మ. కుతిర. క. కుదిరె, కుదురె, కుదరె. కువి. గూరమి (DED. 1423) -గుంపు సమూహం; -నుగాలితాండ గ్రామనా. ద్వి. చూ. పోల్చి చూ. ఆరో. నుగాలితాండ.

1124. గుర్రంపాడు కడ. 23.

[గుర్రంపాడు మెకం. 1210-34]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గుర్రం- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1123. గుర్రం- చెంచు, గొల్ల, మాల, పద్మసాలె, తొగట వాళ్లల్లో ఇంటిపేరు; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1125. గుర్రంవాండ్లపల్లె రాయ. 29+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గుర్రంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గుర్రం- చూ. ఆరో. 1124; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1126. గుర్రాలచింతలపల్లె కడ. 105+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

గుర్రాలచింతల- గ్రామనా. ప్ర; సంబ. స్థలనా; నామబం. గుర్రాల- స్థలనా.ప్ర;బహు. (< గుర్రములు + అ) చూ ఆరో. 1124; -చింతల స్థలనా. ద్వి. చూ.గ్రామనా.ద్వి; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1127. గువ్వలచెరువు రాయ. 38.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గువ్వల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. కు.నా. (<గువ్వలు + అ) ఏక. గువ్వ పిట్ట, పావురాల్లో ఒక రకం అడవి పావురం, పోల్చిచూ. క. గూవ (DED. 1589) -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1128. గువ్వలవాండ్లపల్లె రాయ.31+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గువ్వలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గువ్వల- కు.నా. చూ.ఆరో. 1127; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1129 గూడావాండ్లపల్లె కడ. 74+.

సంబ. నామబం. కులనామసూచి.

గూడావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. గూడా- కులనా. (< గూడ) పూలబుట్ట, బుట్ట, దొప్ప, బండిపై ఉండే జల్లముందరి భాగం; తుంటి; నడుగు చెప్పుకు తొడుగు కోవడానికి వీలుగా అమర్చబడ్డ తోలు పట్ట; వర్షంలో ఉప యోగించడానికి తాటాకుతోగాని, జమ్ముతోగాని చేసి నెత్తిన దిగవేసుకొనే ఆచ్ఛాదనం, నీటిని ముంచి పోయడానికి వెదురుబద్దలతో చేసిన సాధనం; గొర్రె పిల్లల్ని మూసిపెట్టే అర్ధ గోళాకారపు వెదురు అల్లకం. పోల్చి చూ; త. కూడై; కూటు; మ. కూట. క. గూడె, గూడ. గో. గూల మొ. (DED. 1564) -వాండ్ల- చూ; ఆరో. 2; గూడువాండ్లు గూడను చేత బట్టుకొని బిక్షమెత్తుకొనే వైష్ణవులు (CITS, II, See Gudavandlu); పో. చూ. ప. గూడ దాసర్లలో ఒక తెగ (మా. ప, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1130 గూడెంచెరువు జమ్మ. 84.

[గూడెం చెరువు 1743 AR 1940-41: B 387, గూడెము చెరువు మెకం. 1169-83; గూడెం చెర్వు మెకం. 1180-150, 1119-24, గూడెం చర్ల- మెకం. 1119 59]

సంబ. నామబం; జనపదసూచి.

గూడెం- గ్రామనా. ప్ర. అటవీ ప్రాంతాల్లో తమకు దొరికిన ఆకులములతో వలయా కారంగా అటవికులు నిర్మించుకొన్న గుడిసె ఉండే జనపదం; బోయపల్లె, ఆర్థికంగా, సామాజికంగా వెనకబడ్డ నిమ్నజాతులవాళ్లు ఊరికి వెలిగా కట్టుకున్న శిహారు. పోల్చి చూ. తె. కూడు; కూటము; గూడు వివరాలకు చూ. (DED: 1562, 1563) పశ్చిమగోదావరి జిల్లా లోనూ, ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లోనూ గ్రామనామాల్లో విరివిగా ద్వితీయావయవంగా కూడా - గూడెం కన్పిస్తుంది. (Thyagaraju, 1945, 131-133); < గూడ, < గుడ తెలంగాణా ప్రాంతపు ఊర్ల పేర్లలో కన్పిస్తాయి. -చెరువు చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1131. గూడూరు కడ. 61.

సంబ. నామబం; జనపదసూచి.

గూడు- గ్రామనా. ప్ర. ఇల్లు, పంజరం, పక్షిగూడు. వివరాలకు చూ. (DED. 1562, 1563) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. అంకాలమ్మ గూడూరు; గాదెగూడూరు; గొల్లలగూడూరు.

1132. గూబలవారిపల్లె రాయ. 110+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గూబలవారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గూబలి- కు.నా. బహు. (<గూబలు + అ) ఏక. గూబ, చెవిగూబ, గూబ- గుడ్లగూబ Bubobengalensis. DED. 1552) -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1133. గొంటువారిపల్లె బద్వే. 28.

సంబ.; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గొంటువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గొంటు- కు.నా. లావైన మొద్దు పక్క; గొంటొక్క.. పోల్చిచూ. క. గోటు; గోటుడికె (DED. 1826) సం. ఘొంటా శబ్దభవమని

మా. వి. లేదా : వంచకుడు, కఠినుడు, క్రూరుడు, ఘాతకుడు, దిట్ట. చూ. పో. వ. గొంటరి, గొంటుకాడు [<సం. కుఠః], -వారి- చూ.అరో; 8; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1134. గొందిపల్లె కడ 107.
[గొంద్దిపల్లె, గొందిపల్లె మెకం. 1225-58; గొందిపల్లె మెకం. 1119-25]
వంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గొంది- [లే.రూ. గొంద్ది-] గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. కొండమరుగు, పర్వతపుమూల; చిన్న సందు. పోల్చుమా. క. గొంది, గొందు. (DED. 1747); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చుమా. ఆనెగొంది.

1135. గొందిపల్లె రాయ. 9+.
చూ. అరో. 1134.

1136. గొందిపల్లె రాయ 32+. ,,

1137. గొందిపల్లె పులి. 26+
[గొందిపల్లె మెకం 1119-218]
చూ. అరో. 1134.

1138. గొందివారిపల్లె రాజం. 90+.
[గొందివారిపల్లె మెకం. 1223-42]
వంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గొందివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; గొంది- కు.నా. చూ. అరో. 1134; -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1139. గొట్లమిట్ట రాయ. 13.
వంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

గొట్ల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (<గొట్టి+లు+అ); ఏక. గొట్టి గొట్టిచెట్టు. రూ. గొట్టె. గొటిక. A bramble, Jujube, Rhamus Xylocarpus. Man., Zyzyphus Xylopyrus Willd. పోల్చుమా. గోం. ఘోటిఅః. ఘోటోల్ మజా / సం. ఘొంటా. (DED. 1723.) -మిట్ట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1140. గొడుగునూరు బద్వే. 131.
[గొడుగునూరు మెకం. 1170-12;
గొడ్గునూరు మెకం. 1170-48]
అస్పష్టనామబంధం. ?

గొడుగు- గ్రామనా. ప్ర; ఛత్రం. పోల్చు చూ. త. కుడై. మ. కుట. క. కొడె; మొ. నం. ఉత్కూట- (DED. 1386), -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. (<గొడుగు + న + ఊరు : ను- ఆగమం.)

"రాయల ఆస్థానంలోని గొడుగు పోలడు బ్రాహ్మలకు దారగ్రహీతం చేసిన గ్రామంగా స్థానికచరిత్ర పేర్కొనింది. (మెకం.1170-48). గొడుగులవారు దేవుని ఊరేగింపు ఉత్సవంలో పల్లకీ వెంబడి గొడుగులనుబట్టుకొనివడిచేవారు. (శా. శ. కో.) ఈ శాసనస్థమైన పోలిక పదాలను బట్టి గ్రామనామ ప్రథమావయవం వృత్తిసూచక మవి భావించవచ్చు. అయితే గొరగ + న + ఊరు: గొరగ రూ. గొరవ శైవభిక్షువు, దేవాల యాల్లో పనిపాటలు చేసే క్షుద్ర పరిచారకులు, వీరశైవగురువు (ప్రా. శా., శా. వ. కో). ఈ రూపానికి గొడుగునూరు కృతక వ్యుత్పత్తి యేమో : శాసనసాక్ష్యాలు వెలుగులోకి వచ్చే వరకు మెకంజీ ప్రామాణికమవి చెప్పక తప్పదు. పోల్చి చూ. అంకన గొడుగునూరు.

1141. గొడ్లవీడు బద్వే. 52.
[గొడ్లవీటి తెరువు 1396- SII. XV -16-12]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.

గొడ్ల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. బహు. (<గొడ్లు+అ). ఏక. గొడ్డు పశువు. చూ. పో. వ. గొడ్డూ గోదా. పోల్చుచూ. తె. గొడ్రాలు త. గొడ్డు. క. గొడ్డు మొ. (DED. 1727); -వీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1142. గొరిగెనూరు జమ్మ. 115.
[గొరిగెనూరు మెకం. 1119 - 244; 1180-150.]
సంబ. నామబం. కులసూచి.

గొరిగె- గ్రామనా, ప్ర; (గొరగ ల గొరవ) వీరశైవగురువు, శైవభిక్షువు; దేవాలయాల్లో పనిపాటలు చేసే శూద్ర పరిచారకులు అప. గొరవ [<సం. గురుః] చూ. ప్రా.శా; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. గొరిగె+ను+ఊరు ను ఆగమం. లేదా గొరిగెన+ఊరు (< గొరి గెన్న + ఊరు) పోల్చుచూ. అంకన గొడుగు నూరు. తలపనూరు. బలపనూరు.

1143. గొబ్బూరివారిపల్లె రాజం. 102.
[గొబ్బూరివారి పల్లె మెకం. 1223-59]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గొబ్బూరివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గొబ్మూరి- కు. నా; గ్రామనా; నామబం. (గొబ్బూరు+ఇ) -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

"మట్లరాజులుగారు గొబ్బూరి రాజులకు కొంతభూమి" ఇవ్వగా వాళ్లు కట్టిన ఊరని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-59)

1144. గొర్లపల్లె రాయ. 27+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గొర్ల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. బహు. (<గొర్రె+అ<గొర్రెలు + అ) ఏక. గొర్రె పోల్చు చూ. త. మ. కొఱి, కుఱి. తు. కుఱి. కొలా. గొఱ్ఱె కువి. గొర్రి [<మూలప. ద్రా. * కొఱ్-ఇ] DED. 1799; గొర్ల (గొర్రెల) గొల్ల, కమ్మ, కాపుల్లో ఇంటి పేరు (CTSI. II See Gorrela) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చుచూ. గొర్లవాండ్లపల్లె, గొర్లముదివీడు.

1145. గొర్లముదివీడు రాయ. 64.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గొర్ల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 1144. -ముదివీడు గ్రామనా. వి; బం. వయోసూచి. ముది- వయసుచెల్లిన, ముసలి, పోల్చు చూ. ముదిమి, ముతుక, ముదుక. ముదుసు, ముత్త, ముదుసలి. మొదలు. త. మూ. ముదిర్, మూదు. మ. ముతు. క. ముదు, ముత్తు. తు, ముది, ముది ముస్సెల మొ. [<మూలద్రా.* మూచ్- /ముత్- *మూ]. చూ. DED. 4057. -వీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1146. గొర్లవాండ్లపల్లె రాయ. 23+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గొర్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చూ. అరో. 1144, -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1147. గొర్లవాండ్లపల్లె రాయ. 23+.
చూ. అరో. 1146.

1148. గొల్లటకాయపల్లె కడ. 46
సంబ. నామబం; కులసూచి.

గొల్ల- గ్రామనా. ప్ర; గొల్లవాండ్లు, గొర్ల కాపరి; పోల్చుచూ, తె. గొల్ల(డు, గొల్లవాడు. గొల్లతి, గొల్లది. క. గొల్ల, గొల్లళ. తు. గొల్లె

మరా. (కులకర్ణి) గొలీశ్; గొవ్. పా. గోపాల- ప్రా. గోపాల- గోఆలో, సం. గోపాలః,వివరాలకుచూ. DBIA120;CDIAL 4293. -ఓబాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. ఓబాయపల్లె. పోల్చి చూ. అక్షింతల. ఓబాయపల్లె.

1149. గొల్లపల్లె కడ. 86+.

సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గొల్ల- గ్రామనా; ప్ర; చూ. ఆరో. 1148; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1150. గొల్లపల్లె రాయ 5+.
చూ. ఆరో. 1149.

1151. గొల్లపల్లె రాయ. 29+. ..

1152. గొల్లపల్లె రాయ. 33+. ..

1153. గొల్లపల్లె రాయ. 34+. ..

1154. గొల్లపల్లె రాయ. 37+. ..

1155 గొల్లపల్లె రాయ. 58+. ..

1156. గొల్లపల్లె రాయ. 73+. ..

1157. గొల్లపల్లె రాయ. 74+. ..

1158. గొల్లపల్లె రాయ 77+. ..

1159. గొల్లపల్లె రాయ 90+. ..

1160. గొల్లపల్లె రాయ. 95+. ..

1161. గొల్లపలె రాయ. 106+. ..

1162. గొల్లపల్లె రాజం. 26+. ..

1163. గొల్లపల్లె రాజం. 55+
[గొల్లపల్లె మెకం. 1134-64] ..

1164. గొల్లపల్లె రాజం. 59+.
చూ. ఆరో. 1149.

1165. గొల్లపల్లె రాజం 71+. ..

1166. గొల్లపల్లె రాజం. 92+. ..

1167. గొల్లపల్లె రాజం. 109+. ..

1168. గొల్లపల్లె రాజం. 114+. ..

1169. గొల్లపల్లె రాజం. 119+. ..

1170. గుల్లపల్లె రాజం. 129+. ..

1171. గొల్లపల్లె సిద్ధ. 23+. ..

1172. గొల్లపల్లె సిద్ధ. 32+. ..

1173. గొల్లపల్లె సిద్ధ. 42+. ..

1174. గొల్లపల్లె బద్వే. 49+. ..

1175. గొల్లపల్లె బద్వే. 60+. ..

1176. గొల్లపల్లె బద్వే. 94+. ..

1177. గొల్లపల్లె బద్వే. 11.+. ..

1178. గొల్లపల్లె బద్వే. 136+. ..

1179. గొల్లపల్లె జమ్మ. 19.
[గొల్లపల్లె మెకం. 1118 - 87; గొల్లపల్లె మెకం. 1118-69; 1180-158, 1119-79]. చూ. ఆరో. 1149.

1180. గొల్లపల్లె ప్రొద్దు. 13. ..

1181. గొల్లపల్లె ప్రొద్దు. 88.+. ..

1182. గొల్లపల్లె కమ. 24. ..
[గొల్లపల్లె మెకం. 1119-247]

1183. గొల్లబాలపానివాండ్లపల్లె రాయ. 81+.

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గొల్ల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1148; **-బాలపానివాండ్లపల్లె** గ్రామనా. ద్వి. బాల పాని- వ్యక్తినా. పోల్చిచూ. అవపాని-; కద పాని-; గొల్లబాలలలో మేటి -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1184. గొల్లఉప్పలపాడు ఖమ్మ. 18.

[గొల్లల ఉప్పలపాడు 1568 AR1940-41 : 377 గొల్లలుప్పలపాడు మెకం. 1118-83; గొల్లలవుప్పలపాడు మెకం. 1180-81]

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గొల్లల- [లే.రూ. గొల్లల-] గ్రామనా. ప్ర. బహు. (గొల్లలు+అ) చూ.ఆరో. 1148. **-ఉప్పలపాడు** [వుప్పలపాడు] గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. సాలెవారి ఉప్పలపాడు.

"గొల్లలు వుప్పరవాండ్లు వారి యిండ్లు" అయినందున ఈ గ్రామానికి గొల్లల ఉప్పల పాడని పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1118-81). పోల్చి చూ. గొల్లల గూడూరు.

1185. గొల్లలగూడూరు పులి. 40.

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గొల్లల- గ్రామనా. ప్ర. చూ.ఆరో.1184. -గూడూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో; గూడూరు.

1186. గొల్లవాండ్లపల్లె రాయ. 8[illegible]+.

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గొల్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం గొల్ల- చూ. ఆరో. 1148. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1187. గొల్లవాండ్లపల్లె రాయ. 33+.

చూ. ఆరో. 1186.

1188. గొల్లవారిపల్లె రాజం. 43.+.

నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

గొల్లవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గొల్ల- చూ.ఆరో. 1148; -వారి- చూ.ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1189. గొల్లవారిపల్లె రాజం. 76+.

[గొల్లవారిపల్లె మెకం. 1223-135]

చూ. ఆరో. 1188.

1190. గోకంపల్లె రాజం. 76+.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోకం- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. నామబం. గోక- ? <సం. గోప- పోల్చిచూ. గొంక రాజు SII. X 63-23 గొంకయరెడ్డి SII.X 536-289, గోకరాజు SII.VI 151, గోకవరం రాజమండ్రి తా. తూర్పుగోదావరిజిల్లా. -అం- చూ. ఆరో. 1. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1191. గోటూరు కడ. 48.

[గోటూరు 1540 SII,XVI. 121-22. గోటూరు. మెకం. 1240-39]

అస్పష్టనామబంధం.

పోల్చిచూ. గొంటూరు (ప్రా.శా.).

గోటు- గ్రామనా. ప్ర. < ? గొట్టి, చూ. ఆరో. 1139 లేదా<కోట + ఊరు. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1192. గోటూరు పులి 43.

[గోటూరు మెకం. 1119 - 218] చూ. ఆరో. 1191.

1193. గోనుమాకులపల్లె కమ. 46.

[గోనుమాకులపల్లె మెకం.1119-218] సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

గోనుమాకుల- గ్రామనా. ప్ర. బహు. (గోనుమాకులు+అ) ఏక. గోనుమాకు, గోగు చెట్టు Hibiscus cannabinus; గోను ~ గోఁగు పోల్చి చూ. తె. గోంగూర; క; గోగి (DED. 1813), -మాకు ~ మ్రాఁకు, మ్రాను. పోల్చిచూ. త. మరం. మ. మరం. క; మర. కొండ. మరన్. మొ. (DED. 3856). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"గోనుమాకులు అనే చెట్లు నరికి" గ్రామ నిర్మాణం చేసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-295)

1194. గోపగుడిపల్లె రాయ. 37.

సంబ. నామబం; దేవతాసూచి.

గోపగుడి- గ్రామనా, ప్ర; సంబ.నామబం; విష్ణ్వాలయం. (MAMP, 765) గోప- [<సం. గోపః] -గుడి చూ. ఆరో. 118. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1195. గోపనపల్లె రాయ. 29.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపన- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. నామబం; గోప- ఆరో. చూ. 1194. -అన చూ. ఆరో. 4; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1196. గోపమాంబాపురం రాజం. 75.

[గోపమాంబాపురం మెకం. 1233-80] సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపమాంబా- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. (గోప+అమ+అంబా) గోప. చూ. ఆరో. 1194; -అమ చూ. ఆరో. 1, -అంబా చూ. ఆరో. 11. -పురం చూ.గ్రామనా.ద్వి.

"మల్లకుమార అనంతరాజు దేవచోడ మహారాజ మేనత్త గోపమ్మ గారిపేరిట నామ ధేయము చేయబడిన" గ్రామమని స్థానిక చరిత్ర. క్రి. శ. 1723 లో రాజు, తిరుమలపళ్ల అప్పలాచార్యులవారు, చోలత్తయల్లా దీక్షితుల వారికి వ్రాసియిచ్చిన దానపత్రమిందుకు సాక్ష్య మని వివరింపబడింది. (మెకం; 1223-80)

1197. గోపరాజుపల్లె కడ. 106+

[గోపరాజుపల్లె మెకం. 1225-8] సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపరాజు- గ్రామనా. ప్ర;పు.నా.నామబం; గోప- చూ. ఆరో.1194; -రాజు-చూ.ఆరో. 49. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

'తాళ్లపాకవారి ముఖాసా దినములలో గోప రాజు అనే రాజులు కట్టినార'ని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1225-8)

1198. గోపయ్యగారిపల్లె సిద్ధ.16+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపయ్యగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గోపయ్య- పు.నా. నామబం; గోప చూ; ఆరో. 1194; -అయ్య- చూ.ఆరో.4; -గారి- చూ. ఆరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1199. గోపవరం బద్వే. 124.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోప- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1194; - వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1200. గోపవరం ప్రొద్దు. 46.
[గోపవర గ్రామానకు ప్రతినామమైన శతగోపపుర మందు 1542 SII XVI. 127-15, 16; గోపవరానను 1533 SII XVI. 105-16; మెకం, 1111-7]
చూ. ఆరో. 1199.

1201. గోపవరంపల్లె బద్వే. 2.
సంబ; నామబం; గ్రామనామసూచి.

గోపవరం- గ్రామ నా. ప్ర; గ్రామనా. చూ. ఆరో. 1119; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1202. గోపాయపల్లె ప్రొద్దు. 1.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

గోపాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా., నామబం. దేవతాసూచి గోప- చూ. ఆరో. 1194. -అయ చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

1203. గోపాలక్రిష్టాపురం రాయ. 47+.
సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపాలక్రిష్ణా- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. దేవతాసూచి. [<సం. గోపాలః+కృష్ణః] పురం- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1204 గోపాలపురం కడ. 15+.
గోపలాపురం ముఖప;
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపాల- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో.1203; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1205. గోపాలపురం కడ. 82.
[గోపాలపురం మెకం. 1210-62]
చూ. ఆరో. 1204.

"నిట్టూరి గోపాలయ్య" అనేవాడు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర, (మెకం. 1210-62)

1206. గోపాలపురం కడ. 9!+
చూ. ఆరో. 1204.

1207. గోపాలపురం సిద్ధ. 1+. ..

1208. గోపాలపురం సిద్ధ. 14+. ..

1209. గోపాలపురం బద్వే. 138+. ..

1210. గోపాలపురం జమ్మ. 92.
[గోపాలపురం మెకం. 1118-134; గోపాళపురం మెకం. 1204-114; గోపాలపురం మెకం. [204-5] చూ. ఆరో- 1204.

"పాలూరి కరణం గోపాలయ్య క్రి. శ. 1654 లో కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1204-114).

1211. గోపాలపురం ప్రొద్దు. 41+.
చూ. ఆరో. 1204.

1212. గోపాలపురం కమ. 1. ..

1213. గోపాలపురం కమ. 15.
[గోపాలపురం మెకం. 1119-247]
చూ. ఆరో 1204-, 1204.1212 ఈ రూపా లన్నిటికీ ప్రభుత్వ రికార్డుల్లో వర్ణవ్యత్యయ రూపమైన గోవలాపురం కన్పిస్తుంది.

1214. గోపిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 56+.
సం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; కులనామసూచి; నామబం; దేవతా సూచి. గోపి- (గోప+ఇ) గోపి- చూ. ఆరో. 22; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1215. గోపిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు 81+.
[గోపిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1126 - 121]
చూ. ఆరో. 1214.

1216. గోపిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 88.
చూ. ఆరో. 1214.

1217. గోపినాథపురం సిద్ధ. 14+,
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోపీనాథ- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; దేవతాసూచి. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1218. గోవిందంపల్లె రాజం. 127.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోవిందం- గ్రామనా. ప్ర. స్త్రీ, నా; నామబం; దేవతా సూచి, గోవింద- విష్ణువు [<సం. గోవిందః] -అం. చూ ఆరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1219. గోవిందంపల్లె సిద్ధ. 76+.
చూ. ఆరో. 1218.

1220. గోవిందరావుపల్లె కమ. 36.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోవిందరావు- గ్రామనా. ప్ర. పు. నా; నామబం; దేవతా సూచి. గోవింద- చూ. ఆరో. 1218; -రావు చూ. ఆరో. 97; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

1221. గోవిందాయపల్లె బద్వే. 76+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

గోవిందాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. దేవతా సూచి. గోవింద- చూ. ఆరో. 1218; -ఆయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1222. గోసాసాహెబ్‌కొట్టాలు
రాయ 113+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

గోసాసాహెబ్- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం. గోసా- గోసాయి, సన్యాసి, ఇంద్రియ విగ్రహం కలవాడు, సర్వసంగ పరిత్యాగి / ప్రా. గోసావిఅ. సింధి. గుసాఁఈఁ. పంజాబీ, గుసాఈఁ. ఒరియా. గోసాఇఁ. హిం. గోసాఁ. మరా. గోసావీ మొ. <సం. గోస్వామిన్. వివరాలకు చూ. (CDIAL, 4342). మరా. గోసావీ<ప్రా. గోసావిఅ<సం.గోస్వామిన్ అని రామశాస్త్రి (రామశాస్త్రి, 1971); -సాహెబ్ చూ. ఆరో. 103, -కొట్టాలు చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1223. గోసులవారిపల్లె కడ. 41+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

గోసులవారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. గోసుల- కు.నా. (గోసులు + అ), < సం. ఘోషః లేదా తె. గోచుల; -వారి- చూ. ఆరో. 8; గోసుల దేవాంగుల్లో ఇంటి పేరు. గోసుల- గర్వం అని. Thurston. (CTSI, II, See Gosula) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1224. గౌనివాండ్లపల్లె రాయ 97+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

గౌనివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (గౌఁడు+ఇ) గౌడు కులంవాండ్లు. రూ. గవుఁడు సారాయి అమ్మేవాడు; కాపువారి పట్టపు పేరు. పోల్చి చూ. త. గవుండన్; గవ్డా. మ. గవుంటన్ కోట. గవ్ఌ్. క. గవుడ, గౌడ. కొడ. గడ్డి. తు. గౌడె, గౌడ, గౌండె / మరా. గవ్డా < సం. గ్రామకూట- ప్రా. గామ ఊడ- (DBIA. 82).

1225. గౌరవాండ్లపల్లె రాయ. 97+.

[గౌరువారిపల్లె మెకం, 1119-50]

సంబ.నామబం; ? కుటుంబ నామసూచి.

గౌరవాండ్ల- [గౌరువారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గౌర- కు. నా. కాపుల ఇంటి పేరు; కోమట్లలో ఒకశాఖ. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

గౌరావాండ్లు అనే కాపులు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-50).

1226. గ్రంధేవాండ్లపల్లె రాయ. 83+.

సంబ. నామబం. కుటుంబ నామసూచి.

గ్రంధేవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. గ్రంధే-కు.నా; కోమట్లలో ఇంటిపేరు.-వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1227. చంద్రపల్లె రాజం. 64.

సంబ. నామబం; వృక్షనామసూచి.

చంద్ర- గ్రామనా. ప్ర; చంద్ర చెట్టు. Acacia Sundra DC., W. 6. Mimosa Sundra Roxb; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1228. చంద్రపల్లె సిద్ధ. 68+.

చూ. ఆరో. 1227.

1229. చండ్లూరు ప్రొద్దు. 43.

రూ. సండ్లూరు ముఖప.

సంబ. నామబం. వృక్షనామసూచి.

చండ్లు- గ్రామనా. ప్ర; (? < చంద్ర) చూ. ఆరో. 1227; -ఊరు చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1230. చందంరాజుగారిపల్లె రాయ. 108+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చందంరాజుగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం; చందంరాజు- పు. నా; నామబం; దేవతా సూచి. చందం- (చంద+అం). చంద- [< సం. చంద్రః]; -అం- చూ. ఆరో. 1; -రాజు చూ. ఆరో. 49; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1231. చక్రంపేట రాజం. 28+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చక్రం- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా; నామబం. చక్ర- వ్యక్తినా. ప్ర. [<సం. చక్రీ]; -అం- చూ. ఆరో. 1, -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1232. చక్రాయపేట రాయ. 14

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చక్రాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా.నామబం. చక్ర- చూ. ఆరో. 1231; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1233. చంద్రగిరి పులి. 12+.

వి. బం. సాదృశ్య బోధకం.

చంద్ర- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో.1230; -గిరి చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి. చూ. కుంభగిరి.

1234. చదిపిరాల కమ. 23.

[చదుపురేవుల 1351 SII. XVI. 1-9, 10; చదుపు తేవుల 1429 AR 1929-30 : B 100; చదిపిరేల మెకం. 1110-18; 1229-91; చదిపిరెల, చదిపురేల, చదపురాల మెకం: 1225-187; చదిపిరెళ్ళ మెకం. 1110-114; చదిపిరాళ్ళ మెకం. 1110-15; 1119-247]

అస్పష్టనామబంధం.

చదిపి- [చదుపు-, చదపు-] గ్రామనా. ప్ర. (? <చదుము+పు) చదుము- వలచగా మెత్తగా ఉన్న అడుసు [మాం. వ్య. ప. కో. IV) రాల- [-తేవుల, -రేవుల -రేల, -రెల, -రాల, -రెళ్ళ, -రాళ్ళ]. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

ఈ గ్రామప్రాంతపు నేల మెత్తటి అడుసు నేలే. లోకనిరుక్తి: "పూర్వం చోళమహారాజు ఈ ప్రాంతంలో అగస్త్యేశ్వరుని దేవాలయం చుట్టు రెల అద్వి వుండగా దానిని చదిపి గ్రామం కట్టినందున స్కాంధపురాణంలో చదపురాల అని వున్నందున ఈ గ్రామానికి చదిపిరెల" అని పేరని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1225-187).

1235. చప్పిడివాండ్లపల్లె రాయ. 116+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చప్పిడివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చప్పిడి- కు.నా- ఉప్పు పులుసు కారం లోపించిన పదార్థం; పోల్చిచూ. తె. చప్ప, చప్పన, చప్పని త. చప్పై మ. చప్పట్ట, క. చప్పగె, సప్పగె, సప్పనె మొ / సం. చపట (DED. 1929); -వాండ్ల- చూ.ఆరో. 1; చప్పిడి, జోగి వాళ్లల్లో ఇంటిపేరు; (CTSI. I, Chappada) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1236. చలంకుంటవాండ్లపల్లె రాయ. 47+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చలంకుంటవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చలంకుంట- కు.నా; సంబ. స్థలనా. వ్యక్తినామసూచి. చలం- స్థలనా. ప్ర; పు నా. (< సం. అచలమ్) అనుచిత విభాగం (Syllabic metanalysis) వల్ల ఏర్పడిన రూపం. పోల్చిచూ. చలమారెడ్డి-, చలపతి, చలమయ్య మొ. వివరాలకు చూ. దొణప్ప, 1972, 10౪, 110, -కుంట- స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 596. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1237. చలంపాలెం రాజం. 131.+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చలం- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 1236; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1238. చలంపాలెం రాజం. 140+.

ఆరో. చూ. 1237.

1239. చరమారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 22+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చలమారెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర;నామబం. చలమారెడ్డి- పు. నా; నామబం. కులసూచి. చలమా- చూ. ఆరో. 1236; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1240. చలితిమ్మాయపల్లె కమ. 23+.

సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చలి- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; శీతలం, చూ. పో.వ. చలువ. చల్లన (DED. 1990). -తిమ్మాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తిమ్మాయపల్లె.

1241. చలిపల్లె రాయ. 106+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చలి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1240; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1242 చలివెందుల రాజం. 95.

పర్యా. ఊటుకూరు చలివెందుల;
సంబ. నామబం; సంఘటనసూచి.

చలి- గ్రామనా. ప్ర; -వెందుల చూ. గ్రామనా. ద్వి. <చలివేంద్రము.

1243. చలివెందుల జమ్మ 112+.

చూ. ఆరో. 1242.

1244. చల్లగిరిగెల బత్వే. 102.

అస్పష్టనామబంధం.

వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. ఈ గ్రామమూ, ఇదే పేరుగల కనిగిరి తాలూకాలోని మరో గ్రామమూ కొండప్రాంతంలో ఉండడం ఒక విశేషం.

1245. చల్లపల్లెవాండ్లపల్లె రాయ. 97+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చల్లపల్లెవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర;నామబం. చల్లపల్లె- కు.నా; సంబ. నామబం; గ్రామనా. చల్ల- మజ్జిగ పోల్చిచూ. త. అళై; అళ్లి. క. అళె. తు.అలె, అళె, కొలా. సల్ల. నాయికి. సళ, పర్జి. చల్ల (DED 1992) ఏనాదుల్లో ఒకశాఖ; రాజుల్లో, దేవాంగుల్లో ఇంటిపేరు (CTSI I See Challa) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1246. చల్లబసవాయపల్లె ప్రొద్దు. 14.

[చల్లబసవయ్యపల్లె మెకం 1111-91]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చల్లబసవాయ- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పు.నా, చల్ల- కు.నా. చూ. ఆరో. 1245; -బసవాయ (బసవ+అయ) బసవ- చూ. ఆరో. 2378; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1247. చవనావారిపల్లె రాజం. 90.

[చవనావారిపల్లె మెకం. 1223-41]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చవనావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; చవనా- కు.నా; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1248. చవ్వానాగాయపల్లె జమ్మ. 46+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చవ్వా- కు.నా; కొడిదకాపుల్లో ఇంటిపేరు. -నాగాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నాగాయపల్లె- పోల్చిచూ. ఎనుముల నాగాయపల్లె.

1249. చవ్వావారిపల్లె పులి. 71.

[చవ్వారిపల్లె మెకం. 1119-13]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చవ్వావారి- [చవ్వారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చవ్వా- చూ. ఆరో. 1248; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1250. చాకలపల్లె రాయ. 24+.

సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

చాకల- గ్రామనా. ప్ర; చాకలవాండ్లు, ఒకకులం. పోల్చిచూ. చాకలిది, చాకిత, చాకెత, చాకిబున; చాకిరేవు; గూనచాకల; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1251. చాకలవాండ్లపల్లె రాయ. 2?+.

సంబ నామబం; కులనామసూచి.

చాకలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చాకల- చూ. ఆరో. 1250; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1252. చాకిబండ రాయ. 54.

సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

చాకి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 1250; -బండ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1253. చాగలగుట్టపల్లె రాయ. 44+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

చాగలగుట్ట- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం. చాగల- స్థలనా. ప్ర. బహు. (<చాగ + ల) చాగ- కలబంద. పోల్చి చూ. చాగనార (మట్ట), చాగమట్ట Sansviera roxburghiana, Schult; చాగపట్ట Sensviera Zeylanica, Roxb. (మూం. వృ. కో. I.). -గుట్ట స్థలనా.ద్వి. చూ.అరో. 1102; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1254. చాగలేరు పులి. 38.

[చాగలేరు మెకం. 1119-218].

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

చాగల- గ్రామనా. ప్ర.చూ. చాగ + లు + ఏరు చూ.అరో.1253; -ఏరు చూ.గ్రామనా.ద్వి.

వేములవంక దక్షిణపు ఒడ్డునున్న గ్రామం (APDGC, 732).

1255. చాపలవారిపల్లె జరాం. 113+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చాపలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చాపల- కు.నా. బహు. (<చాపలు + అ) చాప- చాంప. పోల్చిచూ. చాపు. త. చాప్పై. మ. చాప్పు. క. చాప, చాపె, సాపె మొ. (DED, 2024). -వారి- చూ. అరో. 8; చాప, బోయల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. II) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1256. చాపాడు ప్రొద్దు. 64.

[చాపాడు మెకం. 1111-103]

అస్పష్టనామబంధం. పోల్చిచూ. అరో. చియ్యపాడు.

1257. చాబలి కడ. 103.

[చాబల్లి మెకం. 1225-42, చాబలి మెకం. 1225-43]

అస్పష్టనామబంధం.

వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. ? చా- గ్రామనా. ప్ర. < చియ్య < జియ్య; -బలి [వల్లి]- గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. చా-పాడు.

1258. చామంచులవాండ్లపల్లె రాయ. 97+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చామంచులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చామంచుల- కు.నా. (<చామంచులు + అ) ఏక. చామంచి. చేమంతి చెట్టు. చేమంతి పువ్వు. Chrysophyllum roxburghii పోల్చిచూ. త. శామంతి. మ. జెవంతి, క. శావంతిగె. తు. శేమత్తిగె / సం. సేమంతీ- the Indian white rose, Rosa Ilandulifera (CDIAL. 13590); -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1259. చామకూరివాండ్లపల్లె రాయ. 23+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

చామకూరివాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. చామకూరి- కు.నా; సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి. (చామ + కు + ఊరి) చామ ఉ. శామ. సామ, సావ, సోమ, సోవ. అవాలు మాదిరిగా ఉండే ఒకరకం ఆహారధాన్యం. Pancicum frumentaceum, Roxb., P. Oplismenus frumentaceus, Kunth., Echinochloa frumentacea, Link;

(మా.వృ.కో. 1) పోల్చు చూ. తె. చామగడ్డి Panicum crus-galli, Linn. త. చామై. మ. చామ. క. సామె, తు.సామే మొ / సం. శ్యామాకః. ప్రా. సామాఅ. హి. సామా సాంవా- మరా. సాంవా, సావా. (DBIA 163). -ఊరి (ఊరు + ఇ), చూ. గ్రామనా. ద్వి; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1260. చామలవాండ్లపల్లె రాయ. 47+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చామలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చామల- కు. నా. బహు. (చామ + లు) చూ. అరో. 1259; -వాండ్ల- చూ.అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1261. చామలవారిపల్లె రాయ. 92.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చామలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చామల- కు.నా. చూ. అరో. 1250; -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి

1262. చామల్దూరు జమ్మ. 30.

[చామలూరు మెకం. 1180-161]

సంబ. నామబం: సస్యచూచి.

చామలు- గ్రామనా. ప్ర; చూ.అరో.1259; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1263. చావడిపల్లె రాయ. 15+.

సంబ. నామబం. సామాన్యసూచి. వాస్తుచూచి.

చావడి- గ్రామనా. ప్ర. మండపం / < మరా. చావడీ < ప్రా. చఉర్వాడి < సం; చతుర్వాటీ. చావడి తెలుగు పదమని బ్రౌణ్యం. -పల్లె చూ.గ్రామనా. ద్వి.

1264. చావడిపల్లె రాయ. 22+.

చూ. అరో. 1263.

1265. చింతంరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 23+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

చింతంరెడ్డిగారి- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. చింతంరెడ్డి- పు. నా; నామబం. వృక్షసూచి: చింతం- చింత చింతచెట్టు. tamarind tree, tamarindus Indica, linn. పోల్చు చూ. త. చింతం. కొలా. సింతా. నాయి, శిత్త. గోం. సిత్తామఙా / సం. బంచా; సం- బించా, తింతిడీక సంస్కృతంలోనికి ప్రవేశించిన ద్రావిడ ప్రతిదేయాలవి T, Burrow BSOAS 12-379; -అం. చూ. అరో. 1; -రెడ్డి- చూ. అరో. 6; పోల్చు చూ. చింతలయ్య, చింతయ్య, చింతంబు; -గారి- చూ.అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1266. చింతంరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 71+.

చూ. అరో. 1265.

1267. చింతంరెడ్డిగారిపల్లె

రాయ. 84+. ,,

1268. చింతంవారిపల్లె సిద్ధ 16+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చింతం- కు; నా; వ్యక్తినామసూచి. చూ. అరో. 1265; -వారి- చూ. అరో. 8: -పల్లె చూ. గ్రామనా- ద్వి.

1269. చింతకాయలపల్లె రాజం. 8+.

[చింతకాయలవల్లె మెకం. 1134-342]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతకాయల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా.

బహు. (చింతకాయలు+అ) ఏక. చింతకాయ పద్మసాలె, పంటరెడ్లల్లో ఇంటి పేరు, (CTSI, II, Sec Chinta Kayala); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"ఈ గ్రామం చింతకాయలవారిక్కి జీతానికి నడిచే" దని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-342).

1270. చింతకుంట జమ్మ. 126.

[చింతకుంట మెకం. 1119-55; చింత కుంట్ల మెకం. 1119-62]

సంబ. నామబం; వృక్ష సూచి.

చింత- గ్రామనా. ప్ర, చూ. అరో. 1265; చింత, చింతా పెడకంటిరెడ్లలో ఇంటి పేరు కూడా. -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: త్రిభువనమల్ల దేవరాయల వారి ప్రధాని అయిన అణ్యణచోళమహారాజుల నాడు రాజ్యమేలే పెద్దణ చోళమహారాజులవారి నగరిలో చింతమ్మ అనే బోనకత్తె కుంట కట్టించి, పల్లెకూడా కట్టించి నామం చేసిందని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-62) ఒక అత్త చింత పోగొట్టుటకై ఒక కోడలు కట్టించిన ఊరని మరొక ఐతిహ్యం. (FF, 77).

1271. చింతకుంట ప్రొద్దు. 72.

[చింత్తకుంట మెకం. 1111 - 117; చింతకుంటమెకం. 1117-117; 1126-67] చూ. అరో. 1270.

1272. చింతకుంటపల్లె రాయ. 42+.

పర్యా. చింతగుంట వాండ్లపల్లె TSM 1924.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతకుంట- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. చూ. అరో. 1270. పోకనాటి కాపుల్లో ఇంటి పేరు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1273 చింతకొమ్మదిన్నె జమ. 82.

[చింతకొంమ్మ దిన్నె మెకం. 1240-20; చింతకొమ్మ దిన్నె మెకం. 1210-66; చింతకొమ్మదిన్న మెకం; 1210-49; చింతకొమ్ముదిన్న మెకం. 1210-53].

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

చింతకొమ్మ- [లే. రూ. చింతకొంమ్మ-, చింతకొమ్మ- రూ. చింతకొమ్ము-] గ్రామనా. ప్ర; చింత - చూ. అరో. 1265. కొమ్మ - (? కొమ్ము) -దిన్నె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

దిన్నెపై చింతపొదలు ఉండేవని, వాటివల్ల ఈ గ్రామానికి ఈ పేరు వచ్చిందని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1210-49-53).

1274 చింతపుత్తాయపల్లె బద్వే. 119+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

చింతపుత్తాయ- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు.నా; చింత- కు. నా. చూ. అరో. 1265; -పుత్తాయ (<పుత్త + అయ) పుత్త. చూ. అరో. 2152 - 2153; -అయ- చూ. అరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1275. చింతరాజుపల్లె సిద్ధ 54.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చింత- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; చూ. అరో. 1265; రాజు. చూ. అరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1276. చింతలకుంట రాజం. 1.

[చింతలకుంట అగ్రహారం మెకం. 1134-237].

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. (చింతలు +అ) చూ. ఆరో. 1270; ఘూసి. గొల్ల, మాదిగ, మాలవాళ్ళల్లో ఇంటిపేరు. (CTSI. I. See Chintala) -కుంట చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1277. చింతలచెరువు బద్వే. 125.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతల- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1276; **-చెరువు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1278. చింతలచెలక రాజం. 107.

[చింతలచలక మెకం. 1134-278].

సంబ. నామబం; వృక్షనామసూచి.

చింతల- గ్రామనా. ప్ర. బహు. చూ. ఆరో. 1265, 1275. -చెలక చూ. గ్రామనా. ద్వి. లో.ని. చింతలచెలక.

1279. చింతలజూటూరు పులి. 50.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతల- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో.1276; **జూటూరు** గ్రామనా. ద్వి. అస్పష్టనామబంధం.

1280. చింతలపత్తూరు కడ. 14+.

[చింతలపత్తూరు మెకం. 1240-45].

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి;

చింతల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1276; **-పత్తూరు** గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పత్తూరు; **పోల్చి** చూ. పులపత్తూరు.

1281. చింతలపల్లె బద్వే 85+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతల- గ్రామనా.ప్ర; చూ.ఆరో. 1276; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1282. చింతలమడుగుపల్లె పులి.30+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

చింతలమడుగు- గ్రామనా. ప్ర. సంబ. నామబం; స్థలనా. చింతల- స్థలనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1276; -మడుగు. చూ. గ్రామనా. ద్వి. **పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1283. చింతలయ్యగారిపల్లె రాయ.113+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చింతలయ్యగారి- గ్రామనా.ప్ర.నామబం. చింతలయ్య- పు.నా; నామబం. -గారి- చూ. ఆరో. 6; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1284. చింతలవాండ్లపల్లె కడ. 84+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చింతల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చింతల- కు.నా. చూ. ఆరో. 1276; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా ద్వి. **పోల్చి** చూ. చింతలపల్లె.

1285. చింతలవాండ్లపల్లె కడ. 95+.

రూ. చింతలపల్లె TSM 1953. చూ. ఆరో. 1284.

1286. చింతలవాండ్లపల్లె సిద్ధ. 15+.

చూ. ఆరో. 1284.

1287. చింతారెడ్డిపల్లె రాజం. 114+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చింతారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం, చింతా- < చింత చూ. ఆరో. 1265; -రెడ్డి- చూ. ఆరో.6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1288. చిటిమిటిచింతల జమ్మ. 116+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

చిటిమిటి- గ్రామ నా. ప్ర; చిటమిట ? వర్యా. చిక్కి; పొదగా పెరిగే చెట్టు ? Gardenia gummifera, Linn. (మాం. వృ. వ. కో. 1-354) -చింతల చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఆరో. మొబ్బుచింతలపల్లె; మోటచింతలపల్లె.

1289. చిట్టాయపల్లె పిద్ద. 26+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చిట్టాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. (<చిట్టి + అయ) చిట్టి- చిన్న పోల్చి చూ. త. చిట్టి. క. చిట్టు, చిట, చిటి. తు. చిట్టె. (DED 2074) -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1290. చిట్టాలవాండ్లపల్లె రాయ. 20+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
చిట్టాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చిట్టాల- కు.నా; -వాండ్ల-చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1291. చిట్టిరాజుగారిపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చిట్టిరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చిట్టిరాజు- పు.నా; చిట్టి- చూ. ఆరో. 1289; -రాజు చూ. ఆరో. 49; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1292. చిట్లూరు రాయ. 72.
అస్పష్టనామబంధం.
చిట్లు- గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1293. చిట్వేలి రాజం. 105.
[చిట్టివోలు మెకం. 1134-42; 1223-4; చిట్టివేలు మెకం, 1223-61].
వి. బం; పరిమాణసూచి.
చిట్టి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1289; -వేలి [వోలు-, -వేలు-] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1294. చిదిపిరాళ్ళదిన్నె జమ్మ. 105.
[చదువురేల 1398 AR 1940-41 : B 326; చిదిపిరాళ దిన్నె 1538 AR 1940-41; B 347; చిదిపిరాళ్ళ మెకం. 1204-114; చిదిపిరాళ్ళ దిన్నె మెకం. 1180-165; 1204-5; చిదిపిరాళ్ళ దిన్న మెకం. 1204-124].
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
చిదిపిరాళ్ళ- [చదువురేల-, -చిదిపిరాళ] గ్రామనా. ప్ర. చదుపురేవుల చూ. ఆరో. 1234 -దిన్నె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1295. చిన్నఅచ్చనపల్లె రాజం. 61+.
వి. బం; పరిమాణ నామసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; విణ. వ్యుత్పత్తి వివరాలకూ సంబంధ రూపాలకు. చూ. DED. 2135. -అచ్చనపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. అచ్చనపల్లె.

1296. చిన్నఅప్పిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 29+.
వి.బం; పరిమాణ సూచి. వ్యక్తిన్యామసూచి.
చిన్న- గ్రా మ నా. ప్ర. విణ. చూ. ఆరో. 1295; -అప్పిరెడ్డిగారిపల్లె గ్రామనా. ప్ర; చూ. పోల్చి చూ. ఆరో. అప్పిరెడ్డిగారిపల్లె.

1297. చిన్నఎరసాల బద్వే. 57.
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -ఎరసాల గ్రామనా. ద్వి. చూ. పోల్చిచూ. ఆరో. పెద్దఎరసాల.

1298. చిన్నఎల్లుగారిపల్లె రాజం. 41+.
వి. బం; పరిమాణసూచి. వ్యక్తినామసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -ఎల్లుగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి.చూ.ఆరో. ఎల్లుగారిపల్లె .

1299. చిన్నఓరంపాడు రాజం. 129.
[చిన్నవోరంపాడు మెకం. 1134-32; చినవోరంపాడు మెకం. 1223-30]
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- [~చిన-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. -ఓరంపాడు గ్రామనా.ప్ర; చూ.ఆరో. పెద్ద ఓరంపాడు.

1300. చిన్నకదిరేపల్లె కమ. 40+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -కదిరేపల్లె చూ. ఆరో. కదిరేపల్లె; కదిరివారిపల్లె.

1301. చిన్నకప్పలపల్లె బద్వే. 94+.
వి బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో; 1295; -కప్పలపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్ద కప్పలపల్లె.

1302. చిన్నకాంపల్లె కడ. 69.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -కాంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ; ఆరో. కాంపల్లె; పోల్చిచూ. పెద్దకాంపల్లె.

1303. చిన్నకామసముద్రం సిద్ధ. 12+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -కామసముద్రం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కామసముద్రం.

1304. చిన్నకారంపల్లె రాజం. 69+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -కారంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్ద కారంపల్లె.

1305. చిన్నకుంటపల్లె పులి. 79+.
సంబ; నామబం; స్థలనామసూచి.

చిన్నకుంట- గ్రామనా:ప్ర;స్థలనా. వి.బం. చిన్న- స్థలనా. ప్ర; విశ. చూ. ఆరో; 1295; -కుంట- స్థలనా.ద్వి. చూ. ఆరో. 596; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1306. చిన్నకుడాల పులి. 7.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295. -కుడాల గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో; పెద్ద కుడాల.

1307. చిన్నకేశంపల్లె బద్వే. 135+.
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -కేశంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కేశంపల్లె.

1308. చిన్నకొత్తఒడ్డెపల్లె రాయ. 94+.
వి. బం. పరిణామసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -కొత్తఒడ్డెపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కొత్తఒడ్డెపల్లె.

1309. చిన్నకొత్తపల్లె సిద్ధ 49+.
వి. బం. పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ.ఆరో. 1295. -కొత్తపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ.ఆరో, కొత్త పల్లె.

1310. చిన్నకొమెర్ల జమ్మ. 12.
[చిన్నకొమ్మర్ల మెకం. 1180-154; చిన్నకొమర్ల మెకం. 1118 - 168; చిన్నకొమ్మర్ల మెకం. 1180 - 172; చినకొమెరల మెకం. 1118-69; చిన కొమెర్ల మెకం. 1118-4; 1118-168]
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- [~చిన-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో.1295. కొమెర్ల- [-కొమ్మర్ల, కొమర్ల; -కొమెరల -కొమెర్ల] చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఆరో. పెద్ద కొమెర్ల.

1311. చిన్నకోడివాండ్లపల్లె
రాయ. 101+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో; 1295; -కోడివాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పోల్చిచూ. పెద్దకోడివాండ్లపల్లె.

1312. చిన్నకొండావాండ్లపల్లె
రాయ. 76+.
వి.బం; పరిమాణసూచి, కుటుంబసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295. -కొండావాండ్లపల్లె గ్రామనా.ద్వి. చూ.ఆరో. కొండావాండ్లపల్లె.

1313. చిన్నగుజ్జులవారిపల్లె సిద్ధ. 9+.
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; -గుజ్జులవారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. గుజ్జులవారిపల్లె.

1314 చిన్నగురువలూరు ప్రొద్దు. 60.
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -గురువలూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్దగురువలూరు.

1315. చిన్నగొల్లపల్లె రాయ. 105+.
వి బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -గొల్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. గొల్ల పల్లె. పోల్చిచూ. పెద్దగొల్లపల్లె.

1316. చిన్నగోపవరం బద్వే. 124+.
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295: -గోపవరం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. గోవ వరం.

1317. చిన్నచెప్పలి కమ. 56.
[చిన్నచెప్పల్లె 1553 AR 1937-38; 240; చినచెప్పల్లె మెకం. 1225-89; చినచెప్పల్లి మెకం. 1229-93; 1225-89; 1119-246].
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- చూ. ఆరో. 1310; -చెప్పలి గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్దచెప్పలి.

1318. చిన్నచౌకు కడ. 26.
వి; బం; పరిమాణసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -చౌకు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1319. చిన్నజొన్నవరం ప్రొద్దు. 21.
వి. బం; పరిమాణసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295: -జొన్నవరం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. జొన్నవరం, పోల్చిచూ. పెద్దజొన్నవరం,

1320. చిన్న తిమ్మనికుంట రాయ. 81+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -తిమ్మనికుంట గ్రామనా. ద్వి. నామబం. -తిమ్మని- వ్యక్తినా. (తిమ్మడు+ఇ) తిమ్మని- చూ. ఆరో. 1578 -డు పుంలింగ సూచకం; -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1321. చిన్నదండ్లూరు కమ. 2+.
[చినదండ్లూరు మెకం. 1126 - 61; 1119-244]
వి. బం; పరిమాణసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -దండ్లూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్ద దండ్లూరు.

1322. చిన్నదాసరిపల్లె కడ. 94.
[చినదాసరిపల్లె మెకం. 1119 - 242]
వి. బం; పరిమాణసూచి.
చిన్న- [చిన-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -దాసరిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్దదాసరిపల్లె.

1323. చిన్నదుద్యాల జమ్మ. 130.
[చినదుద్దె మెకం. 1119 - 55; చిన దుద్యాల మెకం. 1119-75]
వి. బం; పరిమాణసూచి.
చిన్న- చూ. ఆరో. 1310; -దుద్యాల గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్దదుద్యాల.

1323. చిన్ననాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 33+.
వి. బం; వ్యక్తినామసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295. -నాగిరెడ్డిగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నాగిరెడ్డిగారిపల్లె.

1324. చిన్ననాగిరెడ్డిపల్లె కడ 39.
వి. బం; వ్యక్తినామసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295. -నాగిరెడ్డిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నాగిరెడ్డిపల్లె.

1325. చిన్నపరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 00+.
సంబం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చిన్నపరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; చిన్నపరెడ్డి- పు. నా; నామబం, చిన్న- చూ. ఆరో. 1295; -అప చూ. ఆరో. 78; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1326. చిన్నపల్లె జమ్మ. 29+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.
చిన్న- గ్రామనా. ప్ర: చూ. ఆరో. 1295; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1327. చిన్నపల్లె జమ్మ. 52+.
చూ. ఆరో. 1326.

1328. చిన్నవసుపుల జమ్మ. 107.
[చినవసుపుల మెకం. 1169-17]
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- [<చిన-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1310. -వసుపుల గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్దవసుపుల.

1329. చిన్నపుత్త కడ. 41.
[చిన్నపుత్త మెకం, 1225-166; చిన పుత్త మెకం. 1119-248]
వి.బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -పుత్త గ్రామనా. ద్వి. ? కు.నా.

"పుత్తవారు అనగా వంటయింటిపేరు గలిగిన కాపులున్ను కరణాలు .... పాపఘ్ని యేటికి తూర్పున కొన్ని యిండ్లు (పెద్ద పుత్త), పడమరకొన్ని యిండ్లు (చిన్నపుత్త) కట్టుకొన్నందున ఈ గ్రామనామం వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1125-166).

1330. చిన్నబాకరాపురం ప్రొద్దు 17+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -బాకరాపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. బాకరాపురం.

1331. చిన్నపురెడ్డిపల్లె సిద్ధ. 6.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చిన్నపురెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1332. చిన్నపురెడ్డిపల్లె కమ. 11+.
[చిన్నపరెడ్డిపల్లె మెకం. 1229-16]

"చిన్నయ అనే కాపు" కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1229-16).

1333. చిన్నపుల్లివీడు బద్వే. 78+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -పుల్లివీడు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పుల్లివీడు.

1334. చిన్నపోతులవాండ్లపల్లె
రాయ. 34+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -పోతులవాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పోతులవాండ్లపల్లె.

1335. చిన్నబక్కాయపల్లె కడ. 1+.
సంబ. నామబం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -బక్కాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. పోల్చి చూ. ఆరో. బక్కాయపల్లె,

1336. చిన్నబిడికి రాయ. 100+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -బిడికి చూ. గ్రామనా. ద్వి; పోల్చి చూ. పెద్దబిడికి.

1337. చిన్నమండెం రాయ. 50.
[మండెం 1533 SII. XVI, 107-3]
వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -మండెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

According to the residents of the Village, it was once the seat of Pale-

gers and was known as Chinna mandalam to distinguish it from Peddamandalam, or Peddamandyam, a few miles to the west in Madanapalle taluk of Chittoor district. (APDGC, 736, 37).

1338. చిన్నమాచుపల్లె కడ. 59.

[చికమాంచుపల్లి SII. IX. 2-495; చినమాంచు పలియ-III, క్రిష్ణ SII. IX -1. 69; పినమాచుపల్య 1541 SII, XVI 123-12; చినమాచుపల్లె మెకం. 1210-34].

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- [? చిక-. చిన-, పర్యా. పిన.] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295. -మాచుపల్లె [-మాంచుపల్లి; -మాంచునల్లియ; మాచుపల్లె] గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మాచుపల్లె.

1339. చిన్నముడియం జమ్మ. 101.

[చిన్నముడియం మెకం. 1180-165; 1204-5; చినముడియం మెకం. 1204-130].

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- [ల చిన-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1310; -ముడియం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో- పెద్దముడియం.

1340. చిన్నముత్తరాచపల్లె సిద్ధ. 77+.

వి. బం; పరిమాణసూచి. గణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -ముత్తరాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. ముత్తరాచపల్లె. పోల్చు చూ. పెద్ద ముత్తరాచ వల్లె.

1341. చిన్నమునెయ్యగారిపల్లెరాయ. 17+.

వి. బం; పరిమాణ నామసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -మునెయ్యగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మునెయ్యగారిపల్లె.

1342. చిన్నమునల్‌రెడ్డిపల్లె కడ 67+.

వి. బం; వ్యక్తినామసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -మునల్‌రెడ్డిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మునల్‌రెడ్డిపల్లె. పోల్చు చూ. పెద్ద మునల్ రెడ్డి పల్లె.

1343. చిన్నయ్యగారిపల్లె రాయ. 11½.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చిన్నయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. చిన్నయ్య, చిన్నాయ పు. నా; వి. బం, చిన్న- చూ. ఆరో. 1295; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1344. చిన్నయ్యగారిపల్లె ప్రొద్దు. 88+.

చూ. ఆరో. 1343.

1345. చిన్నరంగాపురం పులి. 58.

వి- బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -రంగాపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రంగాపురం; పోల్చు చూ. పెద్దరంగాపురం.

1346. చిన్నరాచపల్లె రాజం. 118+.

వి. బం; పరిమాణసూచి. గణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచపల్లె.

1347. చిన్నరాజావల్లె సిద్ధ. 7+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1295; -రాజా చూ. ఆరో. 49. పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

1348. చిన్నరామిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 66+.

వి. బం; పరిమాణసూచి. వ్యక్తినామ సూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -రామిరెడ్డిగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి; చూ. ఆరో. రామిరెడ్డిగారిపల్లె; పోల్చి చూ. పెద్ద రామిరెడ్డి గారిపల్లె.

1349. చిన్నరెడ్డివారిపల్లె రాయ. 79+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -రెడ్డివారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో; రెడ్డి వారిపల్లె: పోల్చి చూ. పెద్దరెడ్డివారిపల్లె.

1350. చిన్నవరదాయపల్లె ప్రొద్దు. 43+.

వి. బం; పరిమాణసూచి. వ్యక్తినామ సూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -వరదాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. వరదాయపల్లె.

1351. చిన్నవెంకటపల్లె జమ్మ. 32.

[చిన్నవెంకటపల్లె మెకం. 1180-162]

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; పరిమాణ సూచి. చూ. ఆరో. 1295; -వెంకటపల్లె- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. వెంకటపల్లె.

1352. చిన్నవెనుతుర్ల జమ్మ. 5.

[చిన్నవేణుతుర్ల 1690 AR 1940-41: B 380; చినవెణుతుర్ల మెకం. 1118-170] నామా. దాసరిపాళెం (మెకం. 1118-95).

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర. వి. నా. చూ. ఆరో. 1295; -వెనుతుర్ల (వేణుతుర్ల) గ్రామనా. ద్వి. వెను [కృ. ప్రా. వేణు-, వెణు] < వెను చూ. ఆరో. 2241; -తుర్ల. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: వెణుతుర్లచెట్లు ఉండగా ఈ గ్రామానికి పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1118-95).

1353. చిన్నసెట్టిపల్లె ప్రొద్దు. 28.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -సెట్టిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్ద సెట్టిపల్లె.

1354. చిన్నసింగనపల్లె ప్రొద్దు. 12.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1295; -సింగనపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పెద్దసింగనపల్లె.

1355. చిన్నాయపల్లె బద్వే 39+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

చిన్నాయ గ్రామనా. ప్ర. పు.నా; నామబం. చూ. ఆరో. 1343; -పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

1356. చిన్నాయపల్లె బద్వే. 42+.

చూ. ఆరో 1355.

1357. చిన్నాయపల్లె బద్వే. 57
చూ. ఆరో. 1355.

1358. చిన్నవాండ్లపల్లె రాయ 76+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చిన్నవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చిన్న- కు.నా. చూ. ఆరో. 1295; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

1359. చిన్నవారిపల్లె సిద్ధ. 65+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చిన్నవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చిన్న- కు.నా. చూ. ఆరో. 1358; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1360 చియ్యపాడు ప్రొద్దు. 66.
[చియ్యపాడు మెకం. 1119-244.]
? సంబ. నామబం: మతసూచి.

చియ్య- గ్రామనా. ప్ర; ? < జియ్య శైవసన్యాసి; శ్రీ వైష్ణవ సన్యాసి; వైష్ణవదేవాలయాధికారి; తంత్రి; దేవుడు; రాజు పోల్చిచూ. తె. జియ్యరు; జియ్య. త. జీయ<సం. దివ్యః లేదా జీవః (ప్రా.శా.); -పాడు చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1361. చియ్యవరం రాజం. 141.
సంబ. నామబం; మతసూచి.

చియ్య- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో.1360; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1362. చిర్రాజుపల్లె కమ. 6+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చిర్రాజు- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు.నా. (<చిన్న+రాజు) చిన్న చూ. ఆరో. 1295; -రాజు చూ. ఆరో. 49; వర్ణసమీకరణంవల్ల చిర్రాజు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1363. చిలకపాటివాండ్లపల్లె రాయ.70+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

చిలకపాటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చిలకపాటి- కు. నా. నామబం. (చిలకపాడు+ఇ), చిలక- ల చిలుక- పోల్చి చూ. త. కిళి, కిళ్లై. మ. కిళి. క. గిళి, గిణి పర్జి. కిల్. మె. (DED. 1318). -పాటి (<పాడు +ఇ) చూ. గ్రామనా. ద్వి. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1364. చిలకపాటివాండ్లపల్లె రాయ.82+.
చూ. ఆరో. 1363.

1365. చిలమకూరు కమ. 6.

[చిఱుంబూరి 576 - 600 E I. 27 - 225-6; SII. X. 607. చిఱుంబూరు 700-25 E I. 27. 236-238-7. 8. సిఱుమూర 925 50, SII-X 10. 593-5; చిఱుమకూరు 1382 SII. XVI. 6-14, 15, 20 : 404; ముత్యాల చిల్మకూరి 1509 AR 1905: 462; చిలుమ అగ్రహార- 1623 APGRE 1965 ; B 81; చిరమకూరు మెకం. 1111 - 140; చిలమకూరు మెకం. 1111-146; 1229-100; చిల్మకూరు మెకం; 1119-246; ముత్యాల చిలమకూరి- మెకం. 1111-143; చెలమకూరు మెకం. 1119-1].

వి. బం; పరిమాణసూచి.

చిలమ- [చిఱుంబు-; సిఱుము-; చిఱుమ-; ముత్యాల చిల్మ; చిలుమ-, చిరమ-; చిలమ-]

గ్రామనా. ప్ర. వి. చిఱుంబు చిన్న. పోల్చిచూ. చిఱుత; చిఱుతుక మొ. త. చిఱు. క. కిఱు. తు. కిరి. కిరు; మొ.

మూలద. ద్రా కిఱు వివరాలకు చూ. DED. 1326; BSOAS 11.123. ఱ<ర<ల; సంధి గత కుగాగమం గమనార్హం; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

'ముత్యాల చిలమకూరు' అని పేరు వచ్చి నట్లు స్థానిక చరిత్ర- మెకం. 1111-143. లో. వి: చెలమకూరు.

1366. చిలుమూరుకొత్తపల్లె కడ. 35+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చిలుమూరు- గ్రామనా. ప్ర. అస్పష్టనామ బంధం. కు.నా; చూ. -కొత్తపల్లెచూ. ఆరో; కొత్తపల్లె.

1367. చిలేకాంపల్లె రాయ. 9.

[చిలేకాంపల్లె మెకం. 1119-159]; అస్పష్టనామబంధం.

? చిలే- గ్రామనా.ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం; -కాంపల్లె గ్రామనా.ద్వి. చూ.ఆరో. కాంబల్లె.

1368. చిల్లావాండ్లపల్లె రాజం. 26+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చిల్లా- కు. నా. వృక్ష సూచి. చిల్లచెట్టు, Strychnos Potatorum Linn., పోల్చిచూ. త; ఇక, ఇల్లం. ఇల్లి, ఇలవు. చిల్లం. క. చిల్ల, చిల్లు, చిత్తు, చలి. (DED. 2108); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

1369. చిల్లావాండ్లపల్లె బద్వే. 107+.

చూ. ఆరో. 1368.

1370. చీకటిపల్లె రాయ. 106+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చీకటి- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా. పోల్చి చూ. కొలా, చీకటి పర్జి. చీకొడ్. గ. సీకట్. గోం. సికాటి కొం. సికటి. (DED. 2144); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1371. చీకటివాండ్లపల్లె రాయ. 84+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చీకటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చీకటి- కు.నా. చూ. ఆరో. 1370; చూ. ఆరో. 2; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1372. చీకటివారిపల్లె బద్వే. 51+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చీకటివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చీకటి- కు.నా. చూ. ఆరో. 1370; -వారి- చూ; ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1373. చీనేవాండ్లపల్లె రాయ. 110+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చీనేవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చీనే- కు;నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. ? <శీనయ్య కృ. ప్రా. రూపం కావచ్చు; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1374. చీమలచెరువు రాయ. 31+.

సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

చీమల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (చీమలు + అ) ఏక. చీమ. పోల్చి చూ. కొలా. పిమె. నాయి. శిమ. కువి. పీమ / సం. సీమికా. -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1375. చీమలచెరువుపల్లె రాయ. 31+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
చీమలచెరువు- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1374; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1376. చీమలపెంట కడ. 105.
[చీమల పెంట 1530 AR 1938-39 : B 335].
సంబ. నామబం; జంతుసూచి.
చీమల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో.1374; -పెంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1377. చుంచువారిపల్లె రాజం. 132+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
చుంచువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చుంచు- కు.నా. చూ. చుంచురాయి, చూరు బండ (మాం. వృ. కో. IV) పోల్చి చూ. తె. చుంచుమిద్దె; క. చుంచు. (DED. 2179). -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

1378. చుండుపల్లె రాయ. 106.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.
చుండు- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. ఉప్పు పరిచినట్లు నెత్తిన వచ్చే ఒక వ్యాధి. పోల్చి చూ. త. చుంటు. క. జొండు (DED. 2188) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. చుండు- ఎండి పోవు (to dry up) అని MAMP. 766.

1379. చుండువారిపల్లె రాజం. 90+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
చుండువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చుండు- చూ. ఆరో. 1378; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ, గ్రామనా. ద్వి.

1380. చుక్కావాండ్లపల్లె రాయ.26+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
చుక్కావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చుక్కా- కు.నా; -వాండ్ల- చూ.ఆరో.2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1381. చెంగల్‌రాజుపల్లె రాజం.140+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెంగల్‌రాజు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం; చెంగల్- ఌ చెంగలువ (చెన్+ కలువ) చెన్- చూ. ఆరో. 1388; వ్యక్తినామ ప్రథమావయంలో కన్పించే చెంగ, చెంగల్ రూపాలు చెంగలువ రూపానికి సంబంధించి నవే. -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1382. చెంచయ్యగారిపల్లె బద్వే. 45+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెంచయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చెంచయ్య పు. నా. నామబం. (చెంచు + అయ్య) చెంచు- చెంచుడు, చెంచువాళ్లు కర్నూలు, నెల్లూరు, చిత్తూరు అడవుల్లో అటవీప్రాంతల్లో నివసించే ఒక గణం. చెంచుల దేవత ఓబలేశుడు (CTSI. II, See Chenchu) కాబట్టి వ్యక్తినామాలు అగణ సూచకాలుగా ఏర్పడినాయి. పోల్చిచూ. తె. చెంచెత; చెంచిత క. చంచ, చంచు (DED. 1889). -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1383. చెంచుగారిపల్లె పిద్ద. 52+.
[చెంచుగారిపల్లె మెకం. 1170-64]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెంచుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం.

చెంచు- పు.నా. చూ. ఆరో. 1382; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1384. చెంచుపల్లె ప్రొద్దు. 43+.
సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెంచు- గ్రామనా. ప్ర. చూ.ఆరో. 1383. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1385. చెంచురెడ్డిగారిపల్లె రాయ 51+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెంచురెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చెంచురెడ్డి- పు.నా: నామబం; చెంచు- చూ. ఆరో. 1382; -రెడ్డి- -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1386. చెంచురెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 95+.
చూ. ఆరో. 1385.

1387. చెండువాయి సిద్ధ. 26.
[చెందువాయి మెకం. 1170-80]
అస్పష్టనామబంధం.
చెండు- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. ? <చంద్ర ।ఒకపాటి ఎత్తయిన ముళ్లచెట్టు; Acacia Sundra, D., Mimosa Sundra, Roxb. -వాయి చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1388. చెన్నంపల్లె కమ. 17+.
[చెన్నంపల్లె మెకం. 1110-35]
నామా. గుండుగారిపల్లె.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చెన్ను ఌ చె-, చెం- కెం- అందం. కాంతి; ఎర్రని. పోల్చిచూ. తె. చెన్నుఁడు, చెన్నారు. త. చె-, చెం-, చెయ్య, చెవ్వ మొ; మ. చె-, చెం-, చేయ. క. కె-, కెం-, మొ. [మూలద్రా. *కెన్- : *కే-] వివరాలకు చూ. DED. 1607. -అం- చూ.ఆరో.1; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.
"చెన్నగురప్ప అనేకావు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1110-35) నామా: వాడుకలో వ్యాప్తి తక్కువ.

1389. చెన్నంపల్లె బద్వే. 135.
చూ. ఆరో. 1388.

1390. చెన్నకేశవాపురం బద్వే. 73.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నకేశవా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చెన్న- చూ. ఆరో. 1388. -కేశవా- చూ. ఆరో. 716. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1391. చెన్నక్రిష్టాపురం బద్వే. 108+.
[చన్నకృష్ణాపురం మెకం. 1170-30]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నక్రిష్టా- [చన్నకృష్ణా-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చెన్న- చూ. ఆరో. 1390; -క్రిష్టా- చూ. ఆరో. 988; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1392. చెన్నమనేనిపల్లె జమ్మ. 49.
[చన్నమనేనిపల్లె మెకం. 1169-84]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నమనేని- [చన్నమనేని-] గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. చెన్నమ- (<చెన్నమ్మ) చూ. ఆరో. 1388; -నేని- చూ. ఆరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1393. చెన్నమరాజుపల్లె కడ. 97.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నమరాజు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా:

నామబం; చెన్నమ- చూ.ఆరో. 1392; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1394. చెన్నమరెడ్డిపల్లె కడ. 82+.
[చెన్నమరెడ్డిపల్లె మెకం. 1210-63]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెన్నమరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. చెన్నమ- చూ. ఆరో. 1392; -రెడ్డి చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1395. చెన్నమసెట్టిపల్లె రాయ. 106+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెన్నమసెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. చెన్నమ- చూ.ఆరో. 1392; -సెట్టి చూ. ఆరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1396. చెన్నమాంబాపురం రాజం. 78
[చంన్నమాంబాపురం అగ్రహారం, చెన్నమాంబాపురం అగ్రహారం మెకం. 1223-120-121, చిన్నమాంబాపురం, చెన్నమాంబాపురం మెకం.1223-147]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెన్నమాంబా- [లే.రూ. చంన్నమాంబా- చిన్నమాంబా-] గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా; నామబం; చెన్నమ- చూ. ఆరో. 1392; అంబా- చూ. ఆరో. 11. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1397. చెన్నముక్కపల్లె కడ. 18.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెన్నముక్క- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (<చెన్నమక్క-) చెన్నమ- చూ.ఆరో.1392; -అక్క చూ.ఆరో. 11; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1398. చెన్నముక్కపల్లె రాయ. 91.
చూ. ఆరో. 1397.

1399. చెన్నయ్యగారిపల్లె రాజం. 47+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెన్నయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; చెన్నయ్య- పు.నా; నామబం. చెన్న- చూ. ఆరో. 1388; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1400. చెన్నయ్యగారిపల్లె రాజం. 92+.
చూ. ఆరో. 1399.

1401. చెన్నయ్యగారిపల్లె సిద్ధ. 61+.
చూ. ఆరో. 1400.

1402. చెన్నరాజుపోడు రాజం. 131+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెన్నరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. చెన్న- చూ. ఆరో. 1388; -రాజు- చూ. ఆరో. 49. -పోడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1403. చెన్నరాయసముద్రం రాజం. 23.
పర్యా. చెన్నరాయసముద్ర అగ్రహారం; కొండూరు చెన్నరాయసముద్రం.
[చన్రాయసముద్రం అగ్రహారం శ్రోత్రియం మెకం. 1134-194]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెన్నరాయ- [చన్రాయ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. చెన్న- చూ. ఆరో. 1388; -రాయ ‹ రాయడు ప్రభువు [సం. రాజన్]; -సముద్రం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1404. చెన్నరాయసముద్రం రాజం. 31.
[చెన్నరాయసముద్రం మెకం. 1223-214; చన్నరాయసముద్రం మెకం. 1223-215] చూ. ఆరో. 1403.

1405. చెన్నవరం బద్వే. 35+.
[చెంన్నవరాన- 1525 SII. XVI. 79-13]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్న- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 1388; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1406. చెన్నవరం సిద్ధ. 70+.
చూ. ఆరో. 1405.

1407. చెన్నారెడ్డిపల్లె కమ. 56+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. చెన్నా ల చెన్న చూ. ఆరో. 1388. -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

1408. చెన్నారెడ్డిపల్లె కమ. 60+.
చూ. ఆరో. 1407.

1409. చెన్నారెడ్డిపల్లె జమ్మ. 124+.
[చెన్నారెడ్డిపల్లె మెకం. 1119-263]
చూ. ఆరో. 1408.

1410. చెన్నారెడ్డిపల్లె బద్వే. 23+;
చూ. ఆరో. 1409.

1411. చెన్నారెడ్డిపేట బద్వే. 80.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నారెడ్డి- గ్రామనా, ప్ర; నామబం; పు, నా. చూ. ఆరో. 1407; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1412. చెన్నుపల్లె బద్వే. 1.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
చెన్ను- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. చూ. ఆరో. 1388. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1413. చెన్నూరు కడ. 30.
[చెనూరి సీమె. 1514 SII. II-2-495; చెఱునూరి అకపావి-1382 SII. XVI-6-29, 30. చెనూఁరినగర 1525 SII. XVI- 77-69; చెనూఁరి 1525 SII. XVI- 77-105, చెరునూరు సీమ 1540 AR 1940-41 ; B 325; చెనూఁరిసీమ 1554 SII. XVI- 195-6; చెంనూరి 1605 SII. XVI- 309 - 5. కురువ చెన్నూరికా- 1628 T.T.D.I. VI. 1. 25-15-15; చెన్నూరు మెకం. 1240-63. నామా. ఉదకశయ గ్రామ. 1259 AR 1905 : B 327].
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.
చెన్ను- [చెఱును;చెనున్;చెన్-;చేరును-; చెన్ను-] గ్రామనా. ప్ర. ? < చెరువు + ను -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1414. చెన్నేపల్లె సిద్ధ. 23+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
చెన్నే- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు, నా. (చెన్న+ఏ) చెన్న- వ్యక్తినా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1388; -ఏ చూ. ఆరో.4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1415. చెమర్తివాండ్లపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
చెమర్తివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం: చెమర్తి- కుటుంబనా. (< చామర్రు + తి) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1416. చెముడూరు బద్వే. 135+.

సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

చెముడు- గ్రామనా. ప్ర; ల జెముడు. ఒక కంచెమొక్క; Opuntia dillenii How. తెం. సింహుండః శబ్దభవమని సూ. వి. పోల్చి చూ. విశాఖజిల్లాలోని చెముడు. milk hedge, euphorbia tirucalli, Linn (MAMP, 144). -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1417. చెముళ్ళపల్లె కడ. 17.

సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

చెముళ్ళ- గ్రామనా. ప్ర; (<చెముడు + లు + అ) చూ. ఆరో. 1416. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1418. చెమ్మూమియాపేట కడ. 77.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

చెమ్మూమియా- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1419. చెరుకువాండ్లపల్లె రాయ. 100+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చెరుకువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; చెరుకు- కుటుంబనా. చెరకు, చెఱకు, బెల్లం చెరుకు Sugar cane. Saccharum officinarum, Linn. పోల్చి చూ. క. చెరుకు (DED 2297.) బోయ, జోగి, ఒడ్డె మొ. వాళ్ళ ఇంటిపేరు (CTSI: II. see Ceruku) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1420. చెరుకువాండ్లపల్లె రాయ 111+.

చూ. ఆరో. 1419.

1421. చెరువుకాంపల్లె రాయ. 5+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

చెరువు- గ్రామనా; ప్ర; జలాశయం. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. గ్రామనా. ద్వి; -కాంపల్లె గ్రామనా.ద్వి.చూ. ఆరో. కాంపల్లె.

1422. చెరువుకిందపల్లె కడ. 38+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

చెరువుకింద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చెరువు- చూ. ఆరో. -కింద- క్రింద. పోల్చి చూ .ప. రూ. (DED. 1348.) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1423. చెరువుకిందపల్లె రాయ 54+.

చూ. ఆరో. 1422.

1424. చెరువుకిందపల్లె రాయ.95+. ,,

1425. చెరువుకిందపల్లె రాయ.108+. ,,

1426. చెరువుకిందపల్లె ప్రొద్దు.66+. ,,

1427. చెరువుముందరపల్లె రాయ.72+.

స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

చెరువుముందర- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. చెరువు చూ. ఆరో. 1421; -ముందర ఎదుట. చూ. ప్రా. వ. ముందు, మునుపు, ముంగల, మున్ను, మునుము మొ. పోల్చి చూ. క. ముందు; మున్. తు. ముందె, మున్నె. త. మును, మున్ను, ముందలై. మ. మున్. ముంద్ (DED, 4119) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1428. చెరువుముందరపల్లె రాయ. 76+.

చూ. ఆరో. 1427.

1429. చెరువుముందరపల్లె రాయ. 81+.
చూ. ఆరో. 1427.

1430. చెరువుముందరపల్లె
రాయ. 100+. ,,

1431. చెరువుముందరపల్లె
రాయ. 100+. ,,

1432. చెరువుముందరపల్లె
రాయ. 103+. ,,

1433. చెరువుముందరరాచపల్లె
రాజం. 123+.

స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

చెరువుముందర- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1427. -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచపల్లె.

1434. చెర్లోపల్లె కడ. 7+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

చెర్లో- గ్రామనా. ప్ర; (చెరు + లో) చెరు- < చెరువు చూ. ఆరో. 1421. -లో - లో (నన్) చూ. పో. వ, లోగడ,లోను,లోవు, లోపల మొ. పోల్చి చూ. త. ఉళ్, ఉళ్ళం. మ. ఉళ్ళు. క. ఉళ్, ఒళ్. తు ఉళ. మొ. [మూలద్రా. *ఉళ్- మూలద. ద్రా). ఉళ్/ఒళ్] చూ. ఆరో. 600. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1435. చెర్లోపల్లె కడ. 66+.
చూ. ఆరో. 1434.

1436. చెర్లోపల్లె కడ. 78.
[చర్లోపల్లె మెకం. 1210-70]
చూ. ఆరో. 1434.

1437. చెర్లోపల్లె కడ. 95+.
చూ. ఆరో. 1434.

1438. చెర్లోపల్లె రాయ. 65. ,,

1439. చెర్లోపల్లె రాజం. 89+. ,,

1440. చెర్లోపల్లె రాజం. 110. ,,

1441. చెర్లోపల్లె సిద్ధ. 19+. ,,

1442. చెర్లోపల్లె సిద్ధ. 52+ ,,

1443. చెర్లోపల్లె బద్వే. 94+. ,,

చెరువులోని గ్రామం. చూ. FF 92.

"Cherlopalli is situated in the foreshore of the Perumamilla tank" (APDGC. 733),

1444. చెర్లోపల్లె జమ్మ. 126+.
[చెర్లోపల్లె మెకం. 1119-65].
చూ. ఆరో. 1443.

1445. చెర్లోపల్లె ప్రొద్దు. 80+. ,,

1446. చెర్లోపల్లె పులి. 2+. ,,

1447. చెర్లోపల్లె పులి. 36+. ,,

1448. చెర్లోపల్లె పులి. 45.+.
[చెర్లోపల్లె 1537 AR 15-46; B 120]
చూ. ఆరో. 1434.

1449 చెర్లోపల్లె పులి. 56+.

వర్యా. నిర్దే. వ్య.వ. గురిజాలచెర్లోపల్లె, బిదినంచెర్లచెర్లోపల్లె. చూ. ఆరో. 1448.

1450. చెర్లోవాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చెర్లోవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. చెర్లో- కు.నా. చూ. ఆరో. 1434, - వాండ్ల - చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1451 చెర్లోవాండ్లపల్లె రాయ. 100+.
చూ. ఆరో. 1450.

1452. చేకుంటపల్లె రాజం 28+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

చేకుంట- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్థలనా. చే- స్థలనా, ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. చే: < లేదా చేవి -కుంట. స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 644. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1453. చేవివారిపల్లె సిద్ధ. 54+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చేవివారి. గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చేవి- కు.నా. (చేను + ఇ) పొలము. పోల్చి చూ. త. చెయ్ మ. చెయి క. కయ్, కెయ్, కెయి, కెయ్యి తు. కెయి పర్జి. కేన్ మొ. [మూలద్రా.* కెయ్-/ *కే] చూ. DED. 1629. BSOAS- 11, 124, 133. కమ్మవాళ్లలో ఇంటిపేరు (CTSI, II, See Cenu) -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1454. చొప్పావారిపల్లె రాజం 123+.
[సొప్పావారిపల్లె మెకం. 1134-150]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

చొప్పావారి- [< సొ ప్పా వా రి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చొప్పా- కు.నా. చొప్ప. జొన్న, సజ్జ, రాగి, మొక్కజొన్న మొ. వాటి గడ్డి. పశువులమేత. పోల్చి చూ. క. సొప్పె కొలా. చొప్ప (DED 2331). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1455. చౌటపల్లె కడ. 46+.
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

చౌట- గ్రామనా. ప్ర. విశే. (< చవుడు, చౌడు + అ) మామూలుగా తెలుపురంగు కల ఉప్పునేల. పర్యా. ఉప్పునేల. పోల్చిచూ. క. చవుళు సవుళు. త. చవటు. (DED. 1972) -పల్లె. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1456. చౌటపల్లె కడ. 77+,
చూ. ఆరో. 1455.

1457. చౌటపల్లె కడ. 160+.
[చవుటపల్లె మెకం. 1225-23; 1240-91] చూ. ఆరో. 1455. పోల్చి చూ. పెద్దచౌటపల్లె.

1458 చౌటపల్లె రాయ. 64+.
చూ. ఆరో. 1456.

1459. చౌటపల్లె రాయ. 71+. ,,

1460. చౌటపల్లె రాయ. 74+. ,,

1461. చౌటపల్లె సిద్ధ. 16+. ,,

1462. చౌటపల్లె బద్వే. 54+. ,,

1463. చౌటపల్లె జమ్మ. 63.
[చౌటపల్లె మెకం. 1112-1. 1180-150, చౌటిపల్లె మెకం. 1180-162; చపటిపల్లె మెకం. 1180-181; చవిటి పల్లె మెకం. 1180-184] చూ. ఆరో. 1455.

"యీ భూమి చౌటభూమిగానుండి వంత్తట కొందరు కాపులు చేరి ఇండ్లు కట్టుకొని వుండి నందున చౌటపల్లె అనే నామాభిదానము కలి

గిన''దని స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1112-1.) ఈ గ్రామం చిత్రావతీనదీ తీరంలో ఉందని నదీ తీరంలోని చౌటభూమిలో వెలసిన గ్రామమనీ FF. P. 54.

1464. చౌటపల్లె ప్రొద్దు. 34+.
చూ. ఆరో. 1455.

1465. చౌటపల్లె ప్రొద్దు. 86+. ,,

1466. చౌటపాలెం బద్వే. 83+. ,,
నం. నామబం;

చౌట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1455; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1467. చౌదూరు ప్రొద్దు. 80.
[చవుదూరు 15639 AR1906; B 476; మెకం. 1119-244; చౌదూరు మెకం. 1126-60; 1204-76]

నంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి;

చౌదు- < చవుదు చూ. ఆరో. 1455; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1468. చౌదరివారిపల్లె బద్వే. 61.
నంబ. నామబం; కులనామసూచి.

చౌదరివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చౌదరి- < చవుదరి కులనా. వరగణానికైనా, గ్రామానికైనా పెత్తనగాడుగా ఉండే కావు, అధికారి (సూ.ని) కమ్మ కులసూచి. తెలంగాణాలో రెడ్ల/ కులసూచి. మహమ్మదీయుల్లో ఒక వర్గంవారి బిరుదు. ? [< హిం. చౌద్రి] -వారి- చూ.ఆరో.8; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1469. జంగంపల్లె కడ. 80.
నంబ. నామబం; కులసూచి.

జంగం- గ్రామనా. ప్ర; కులనా లింగాయతుల పూజారి; సాధారణంగా లింగధారియైన వీరశైవుడు, బసవ మతానుయాయి. (< సం. జంగమః) జంగం శివునిపేర్లలో నొకటి చూ. CTSI II. Jangam. ప్రాణ్యము. జంగము, జంగములు, జంగాలు. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1470. జంగంపల్లె కమ. 21+.
చూ. ఆరో. 1469.

1471. జంగంపల్లె రాయ.53+. ,,

1472. జంగంపల్లె రాయ.81+. ,,

1473. జంగంపల్లె రాయ.101+. ,,

1474. జంగంపల్లె రాయ.105+. ,,

1475. జంగంపల్లె రాయ.110+. ,,
వర్యా. పీబూదివారిపల్లె.

1476. జంగంపల్లె ప్రొద్దు.81+. ,,

1477. జంగంరాజుపల్లె కడ. 89+.
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జంగంరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. జంగం- చూ. ఆరో. 1469; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1478. జంగంరాజుపల్లె బద్వే. 50.
చూ. ఆరో. 1477.

1479. జంగంరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 66+.
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జంగంరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. జంగంరెడ్డి- నామబం; పు.నా. (< జంగమ రెడ్డి) జంగం- చూ. ఆరో. 1469; -రెడ్డి

చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1480. జంగంరెడ్డిపల్లె కడ. 29.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జంగంరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. చూ. ఆరో. 1479; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1481. జంగంరెడ్డిపల్లె పులి. 75.
చూ. ఆరో. 1480,

1482. జంగాలపల్లె రాజం. 9.
[జంగాలపల్లె మెకం. 1134-343]
పర్యా. నక్కలపల్లె.
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

జంగాల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (జంగాలు + అ < జంగములు + అ) ఏక; జంగము చూ. ఆరో. 1469; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

జంగాల కవీశ్వరులకు మట్ల అనంతరాజు పాలం యిచ్చినందున అక్కడ వెలసిన గ్రామం జంగాలపల్లె అయినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1134-343 జంగాలపల్లె కైఫీయతు).

1483. జంగాలపల్లె సిద్ధ. 28.
చూ. ఆరో. 1482.

1484. జంగాలపల్లె జమ్మ. 7+.
[జంగాలపల్లె మెకం. 1169 - 70]
చూ. ఆరో. 1482,

'లోగడ జంగాలు కట్టించిన గ్రామమని' స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1169-70).

1485. జంగాలపల్లె జమ్మ. 97.
[జంగాలపల్లె మెకం. 1204-4] చూ. ఆరో. 1482.

'గురుపాదయ్య జంగం మఠం కట్టినాడని తత్కారణంగా ఊరిపేరు జంగాలపల్లె అయిందని' స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1204-4).

1486. జంగిటివాండ్లపల్లె రాజం. 14 +.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

జంగిటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. జంగిటి- కు.నా. వ్యుత్పత్తి చింత్యము. పోల్చి చూ. జంగిడి గుంపుజేసి ఒకటిగా మేపు చిల్లర రైతుల పశువులమంద; జంగిలి- జంగిడి పశువులు; పళ్లెములాగ అల్లిన సన్నవెదురు బద్దల అల్లకము; ఊరి పశువులు ఒకచోట గూడుచోటు. ఉమ్మడివంతు (మాం. వ). -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1487. జంబాపురం కమ. 25
[జంబాపురం మెకం. 1225-128]
అస్పష్టనామబంధం.

జంబా- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి చింత్యము. / సం. జంబాలము, అడుసు. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1488. జంషారాబాయిపేట బద్వే. 111+.
[ఝుంసరాబాయిపేట మెకం. 1170-35]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జంషారాబాయి- [ఝుంసరాబాయి-] నామబం; స్త్రీ.నా. జంషారా- [ఝుంసరా] వ్యక్తినా. ప్ర. -బాయి- స్త్రీనా. మరాఠీ స్త్రీనామాల్లో అనుబంధం. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1489. జగడంపల్లె రాజం. 149+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

జగడం- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా. పోరు, కలహము. యుద్ధం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1490. జడవారిపల్లె రాజం. 37+

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

జడవారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం; జడ- కు.నా. పోల్చిచూ. త. చడై మ. జట, చట, చెట, చిట. క. జడె, జడె, జడి, జెడి. కొడ. జడె / సం. జట (DED, 1897); -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1491. జమాలపల్లె కడ. 72.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జమాలు గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. (<అర, జమాల్) / అర. జమల సుందరమగు. Alam from Personal Peculiarity MAMP. -పల్లె చూ. గ్రామనా ద్వి.

1492. జమ్మలమడుగు జమ్మ. 86.

[జంబులమడుగు మెకం. 1121-12; 1169-1; 1204-46. జమ్ములమడుగు మెకం. 1204-63; జంబులమడ్గు మెకం. 1121-19, 1180-149; జంబుల మడుగు మెకం. 1169-5; జంబుల మడువు మెకం. 1204-5: జమ్మల మడుగు మెకం. 1121-167; జంమ్మల మడుగు మెకం. 1169-8; జమ్మల మడుగు మెకం. 1169-4; జమ్మల మడక మెకం. 1134-28: 1119-6]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

జమ్మల- [జంబుల-; జమ్ముల ; జంబల-; జంబుల ; జమ్ముల-; జమ్మల-] .గ్రామనా. ప్ర. బహు. (<జంబులు+అ) జమ్ము చెమ్మ నేలల్లో ఎక్కువ పెరిగే ఒక రకం గడ్డి. Typha angustata. B & Ch. abulrush. Sedge పోల్చి చూ. త. చంపు క. జంబు DED. 1939). -మడుగు [మడ్గు;- మడువు; -మడక] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1493. జయరాంపేట కడ. 4+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జయరాం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. [< సం.జయరామః] -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1494. జల్లావాండ్లపల్లె రాయ. 66+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

జల్లావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. జల్లా- కు.నా; జల్ల, జొల్ల, దొల్ల, దొల్ల. పర్యా. కుక్క- వాణక. మంకిరి. ఎరువు. ధాన్యం మొ. వి తోలటానికి బండిమీద వేసే (వెదురు, ఈత) పేళ్లతో అల్లిన గూడువంటి సాధనం, పెద్ద గంప. (కృష్ణమూర్తి. 1962, 156, 284, 388); -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1495 జవ్వాదివాండ్లపల్లె రాయ. 58+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

జవ్వాదివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. జవ్వాజి. కు. నా. వస్తుసూచి. జవాది, జవ్వాది ఒక సుగంధవస్తువు. తత్సమ మని సూ. ని. పోల్చిచూ. త. సవాదు. క. జవాదు; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1496. జాంద్రపల్లె రాయ. 33+.

సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

జాంద్ర- గ్రామనా. ప్ర. కులనా. జేంద్ర వాండ్లు, బట్టలునేసి జీవించే ఒకకులం; పోల్చి

చూ. త. సేంటియార్. క. జాడ, చేద. తు.జాడె, జాడ్యె (DED. 2307) -పల్లె చూ. గ్రా మ నా. ద్వి.

1497. జాంద్రపేట రాయ. 79+.

సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

జాంద్ర- గ్రామనా. ప్ర. కుల. నా. చూ. ఆరో. 1495: -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1498. జాండ్లమరం ప్రొద్దు. 9+.

[జైనులమరం మెకం. 1126 - 120; జానులమరం మెకం. 1126-84];

సంబ. నామబం; ? మతనామసూచి.

జాండ్ల - [జైనులా: జానుల-] గ్రామనా. ప్ర. బహు. (<జాండ్లు+అ) జాండ్లు-? జైనులు ఒక మతంవాండ్లు. జినదేవుని అనుయాయులు [<సం. జైనః] -మరం చూ. గ్రామనా.ద్వి.

1499. జాగురువారిపల్లె రాజం. 8?+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

జాగురువారి- గ్రా మ నా ప్ర; నామబం. జాగురు- కు.నా. ? <జాజార, జాదుర, జాజర, ఒకవిధమైన గీతంలో పాడే ఊత పదం. / సం. యాతు. జర్జరః. హిం. జాదు. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1500. జాతివర్తిపల్లె బద్వే. 85+.

సంబ.; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

జాతివర్తి- గ్రామనా.ప్ర.నామబం. కు.నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -పల్లె చూ. గ్రా మ నా. ద్వి.

1501. జానకమ్మపురం రాజం. 142+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జానకమ్మ- గ్రామనా. ప్ర;నామబం. స్త్రీనా. (జానకి+అమ్మ) జానకి సీత [< సం; జానకీ] -అమ్మ- చూ. ఆరో. 1. -పురం గ్రామనా.ద్వి.

1502. జాలవర్తి పులి. 91.

[జాళవత్తి మెకం. 1119-242].

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

జాల- [జాళ-] గ్రామనా. ప్ర. తుమ్మ. పొడుగాటి తెల్లటి ముళ్ళు గల చెట్టు Acacia arabica, willd. -వర్తి [వత్తి-] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1503. జాఫర్‌సాహెబ్‌పల్లె సిద్ద. 18+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జాఫర్ సాహెబ్- గ్రామనా.ప్ర; నామబం; పు.నా. జాఫర్- ఆరవ ఇమాంపేరు. మహమ్మదీయుల్లో ఒక పేరు. అర. జాఫర్ పసుపు జాఫ్రాఁ కుంకుమపువ్వు .. సాహెబ్ చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1504 జిల్లేళ్ల ప్రొద్దు. 18.

[జిల్లెళ్ళ 1549 AR 1906 B: 471]

అసమస్తం. వృక్షసూచి.

(జిల్లేడులు+అ) ఏక. జిల్లేడు జిల్లెడు ఇసుక నేలల్లో నల్లరేగడనేలల్లో ఏపుగా పెరిగే ఒక మొక్క Calotropis gigantea, R. Br.

1505. జిల్లేళ్ల బద్వే. 87+.

[జిల్లెళగ్రామమండలి 1549 SII. XVI. 173-12. జిల్లేళ్ళ- మెకం.1119-161].

చూ. ఆరో. 1504.

1506. జిల్లేళ్లమడక రాజం. 130.

[జిల్లెళ్లమడక మెకం. 1223 - 121.

129; నామా వోబిలవారిపల్లె మెకం. 1223-150.]

సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

జిల్లేళ్ల- [జిల్లెళ్ల-] గ్రామనా; ప్ర. చూ. ఆరో. 1504. మడక- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1507. జీరెడ్డికొత్తపల్లె జమ్మ. 110.

సంబ. నామబం, వ్యక్తినామసూచి.

జీరెడ్డి- గామనా. ప్ర. నామబం. జీ- వ్యక్తి నా. ప్ర. < జీయ, జియ్య, జియ్యరు, శైవ సన్యాసిని. విష్ణుదేవాలయాధికారి. తంత్రి గౌరవ వాచకం. శివాలయంలోని పూజారి. ఆ పూజారుల నామాంత్య ప్రత్యయం; జియ్యరు ప్రభువు (మాం. ప; కో.) జియ్య; జియ్యరు. పోల్చి చూ. త. క. జీయ, జీయర్ / ? సం. దివ్యః లేదా జీవః; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1508. జీవంపేట కమ. 58+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జీవం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (<జీవమ్మ) జీవ [<సం. జీవః] -అం. చూ. ఆరో. 1; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1509. జూరుకువాండ్లపల్లె రాయ. 5 +.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

జూరుకువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. జూరుకు- కు; నా; మామిడిచెట్లల్లో తెట్టెలుకట్టే గండు ఎఱ్ఱచీమ. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1510. జువ్వలపల్లె సిద్ద 78.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

జువ్వల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (జువ్వలు+అ) జువ్వి- Ficustsiela. పోల్చి చూ. త. చువి. మ. చువన్నాల్, క. జువ్వి. మర. పర్జి. జూమెరి (OED 2222). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1511. జెట్టివారిపల్లె రాజం. 45.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

జెట్టివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, జెట్టి- ఒక తెలుగుకులం. కుస్తీపట్టే వృత్తిగలవాడు; ధైర్యవంతుడు. మాలీసు చేసేవాండ్లు (CTSI-II Jetti.) త. జెట్టి. క. జెట్టి. జెట్టిగ / < ప్రా. జెత్తి, జెట్టిగ ప్రా. జెదీఓ < సం. జ్యేష్ఠః -వారి- చూ. ఆరో. 8; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1512. జెట్టివారిపల్లె రాజం. 114+.

[జట్టివారిపల్లె మెకం. 1134 - 332]

చూ. ఆరో. 1511.

1513. జొన్నవరం సిద్ధ. 18.

సంబ. నామబం; మంగళసూచి.

జొన్న- ఒక తెగ పైరు. గ్రామనా. (< ? సువర్ణ) -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1514. జోగాపురం జమ్మ. 89.

[జోగాపురం మెకం. 1180-161].

సంబ. నామబం. కులనామసూచి.

జోగా- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. (ల జోగి) యోగి; సన్యాసి, భిక్షకుడు. < ప్రా. జోఈ. <సం. యోగిన్. -పురం చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1515. జోగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 6+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

జోగిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. జోగిరెడ్డి నామబం; పు.నా; మతసూచి. జోగి-

వ్యక్తినా. ప్ర- చూ. ఆరో. 1514; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ- ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1516. జోగిరెడ్డిగారిపల్లె బద్వే. 140+. చూ. ఆరో. 1515.

1517. జొకులపల్లె బద్వే. 46.&48+. సంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి. భూసూచి.

జొకుల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (< జొకులు + అ) ఏక. జొకు, జవుకు, బురద; జవుకు (నేల) వాన కురిస్తే దిగబడేనేల; వాగు, వానలకు పొలంలో పారే నీటి వాగు (మాం. వృ. కో. 1.10, 47) నీటి ఊట. ఎక్కువ వానవలన నేలలో ఏర్పడిన జోడు (మాం. వ. 179) పోల్చి చూ. క. జవుగు, జోగు, జవళు, జవుళు తె. జవజవ, జోకు. (DED. 1983); పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1518. జొకులపల్లె సిద్ధ. సంబ. నామబం; పామాన్యనామసూచి. భూసూచి. చూ. ఆరో. 1517.

1519. జ్యోతి సిద్ధ. 32. [జోతినాథుని 1247 X. 312-16-17, 21-22; జోతి 127 (9) S 4. SII 448; జ్యోతి మెకం. 1126-25] [<సం. జ్యోతిః] అపమస్తం.

1520. టంగుటూరు రాజం. 10. [తంగుటూరి (శ్రీసిద్ధనాధదేవర). 1315, 519-13; తంగ్గటూరి 1433 SII. XVI. 31-15; తంగటూరు 1556 SII. XVI. 219-27; తంగటూరు మెకం. 1134-2, 1223-90; తుంగటూరు మెకం. 1134-9-10] అస్పష్టనామబంధం.

టంగు- [తుంగ, తంగు-, తంగ-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1521. టంగుటూరు ప్రొద్దు. 23. [తంగటూరు మెకం. 1126-87] చూ. ఆరో. 1520; MAMP, 721.

1522. టెంకాయచెట్లపల్లె రాయ. 77+. సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

టెంకాయచెట్లు- గ్రామనా. ప్ర;నామబం, (టెంకాయచెట్లు+అ) ఏక. టెంకాయచెట్టు- కొబ్బరిచెట్టు Cocus nucifera. Linn, పోల్చిచూ. త. తెంకు. తెంగం, తెఙ్, తెజ్ఞ. మ. తెఙ్ఞు క. తెంగు, టెంగు మొ. (DED. 2006); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1523. టేకూరుపేట బద్వే. 97+. సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

టేకూరు- గ్రామనా ప్ర; నామబం; గ్రామనా. టేకు- గ్రామనా. ప్ర. తేకు టేకు కలపకు పనికివచ్చే ఒక పెద్ద చెట్టు Tectona grandis. పోల్చిచూ. త. తేక్కు. మ. తేక్కు. క. తేగు, తేగి. తేంగు. పర్జి. టేక్మెరి (DED. 2842) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1524. టేగలవారిపల్లె రాజం. 92+. సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దేగలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దేగల- కుటు.నా. బహు. (<దేగలు+అ) ఏక. దేగ ఒక పక్షి hawk, Falcon. పోల్చి చూ. క. గిడగ, గిడిగ, గిడుగ, దేగె తు. గిడి. పర్జి. డెయ. కువి. దేగ (DED, 1280). -వారి- చూ.అరో.8; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1525. దేగలవారిపల్లె సిద్ద. 36+.
చూ. అరో. 1524.

1526. డొంకుపల్లె ఖమ్మ. 51.
[డొంకిపల్లె మెకం. 1169-84; డొంకె పల్లె మెకం. 1180-175]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

డొంకు- [డొంకి-, డొంకె-] గ్రామనా. ప్ర;డొంక, వంకరదారి; పొద; పల్లపు ప్రదేశం; నడవడంతో పల్లంగా ఏర్పడిన తోవ. ఉమ్మడి బాట. పోల్చిచూ. తె. డొంకు. వివరాలకు చూ. TVB 515,519: (DED. 804, 2416, 2417, 2418) ప్రా. అం. ఒటుంక్ -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1527. తంగేడుపల్లె కమ. 45.
[తంగేడుపల్లె మెకం. 1119-122]
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

తంగేడు- గ్రామనా. ప్ర. ు తంగెడు కొండకోనల్లోను నల్లరేగడి నేలల్లోను చిట్టడవుల లోను, చిట్టిపొదగా పెరిగే మొక్క, Cassia auriculata, Linn. -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

1528. తంగేడుపల్లె బద్వే. 117.
[తంగేడుపల్లె మెకం.1170-6;తంగెడు పల్లె మెకం. 1170-15] చూ. అరో. 1527.

1529. తండాయిపల్లె రాజం. 64+.
సంబ. నామబం; వృత్తిసూచి.

తండాయి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. A village Shroff (Brown Zilla Dictionary 1853, 115) "శిస్తుల రూపంగా వసూలయిన డబ్బును కరణం నుంచి తీసుకొని లెక్కలు పక్కలు చూచి ప్రభుత్వానికి జమ కట్టే సరాబువంటి ఉద్యోగి కావచ్చునని 'బంగోరె'(తాతాచార్ల కథలు, 1974,162-163). An inferior native revenue officer or Collector under the head farmer (Wilson, 1853). పోల్చిచూ. తె. తండుటు; దండుగ. త. తండల్, ; : తంటం మ. తెంటుక. తండకార (DED. 2482). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1530. తంబళ్లగొంది సిద్ద. 8
[తమ్మళగొంది, తమ్మళగుంది మెకం. 1170-44]
సంబ. నామబం; కులసూచి.

తంబళ్ల- [తమ్మళ-] గ్రామనా. ప్ర; <తంబళ్లు+అ) తంబళ్లు శివార్చనచేసి బ్రతికే ఒక కులం. పోల్చిచూ. తె. తంబళి క. తమ్మడి (DED. 2514) గొంది [-గుంది] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1531. తంబళ్లవారిపల్లె రాజం. 134+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

తంబళ్లవారి- గ్రామనా ప్ర; నామబం. తంబళ్ల- చూ. అరో. 1530; -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా, ద్వి.

1532. తక్కలపల్లె రాయ. 6+.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

తక్కలి- గ్రామనా. ప్ర. తక్కలి తక్క

-లాకు, Premna Integrifolia, Linn -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1533. తక్కోలు పిద్ద. 36.
[తక్కాన్ పుటోలు 650 E.I,XXVII, -42. F, 233-6; తకప్రోలు; 1247 SII-X. 312, 22-23]
అస్పష్టనామబంధం.

తక- తక్కాన్-; తక గ్రామ నా. ప్ర; ? తక్కాలి పదంతో సంబంధం వుండవచ్చు. పోల్చి చూ. ఆరో. 1532. -ఓలు [-పుటోల; -ప్రోలు] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1534. తడికెలబైలు రాజం. 131+.
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి సంఘటన నామసూచి.

తడికెల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (<తడి కెలు+అ) ఏక. తడికె ను తడక వెదురుబద్దలు మొదలైనవానితో చాపవలె అల్లి దడిగా ఉప యోగించుకొనే సాధనం. పోల్చిచూ. తె. దడి. త. తట్టి; తట్టు, తడుక్కు. మ. తట్టి; తటుక్కు క. తట్టి; తడకు; తడికె; దడ్డి; దడె, కుయి, తటి; ప్రా. టట్టీ (DED. 2464) -బైలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1535. తప్పెటఓబాయపల్లె ప్రొద్దు. 43+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తప్పెట- గ్రామనా. ప్ర;కు. నా. వస్తుసూచి. ఒక చర్మవాద్యం. ఏక.వ.తప్పెట్లు బహు. పోల్చి చూ. తె. తమ్మటము. త. తంపట్టం; తప్పట్టై, తప్పట్టం; మ. తప్పిట్ట; తమ్మిట్టం. క. తంబట, తంబటె, తపటె, తప్పటె, తబడె, తమటె, తమ్మట, తమ్మటె. మొ. (DED 2510); ఒడ్డెల ఇంటిపేరు. (CTSI, See VII, Tappeta) -ఓబాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. ఓబాయపల్లె. పోల్చిచూ. గొల్ల ఓబాయపల్లె.

1536. తప్పెటవారిపల్లె ప్రొద్దు. 38.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తప్పెటవారి- గ్రామ నా. ప్ర; నామబం; తప్పెట- కు. నా; చూ. ఆరో. 1535. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1537. తప్పెటవారిపల్లె పిద్ద. 48+.
చూ. ఆరో. 1535.

1538. తప్పెట్ల కడ. 38.
[తప్పిట మెకం. 1119-248]
అసమస్తం. కుటుంబనామసూచి, బహు. (< తప్పెట్లు + అ). చూ. ఆరో. 1535.

1539. తమటంవాండ్లపల్లె రాయ. 51+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తమటంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తమటం- కు.నా. తమ్మటము.ఒక చర్మవాద్యం. చూ. ఆరో. 1535. -వాండ్ల- చూ. ఆరో 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1540. తమటంవారిపల్లె రాయ. 23+.
సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తమటంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తమటం- చూ. ఆరో. 1539; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1541. తమటంవారిపల్లె రాయ 28+.
చూ. ఆరో. 1540.

1542. తమటంవారిపల్లె బద్వే. 76+. ..

1543. తలకులవాండ్లపల్లె ప్రొద్దు 88+.

నంబ.నా మబం; కుటుంబనామసూచి.

తలకులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తలకుల- కు. నా; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1544. తలపనూరు కమ. 84.

[త ల్ప నూ రు 1357 AR 35-36 : B 326; తల్పునూరు 1357 AR 35-36; B 327; తల్పనూరు మెకం. 1110-2; 1229-20]. నామా. హరిహర రాయపురం [మెకం. 1229-90.]

? నంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.

? తలపన- [తల్పన-, తల్పును-] గ్రామ నా. ప్ర; వ్యక్తినా. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1545. తలమంచిపట్నం జమ. 14.

[పట్టణం 1525 AR 32-32; B 386; తలమంచిపట్టం మెకం. 1204 - 160; తలమంచిపట్నం మెకం. 1118 - 23; 1110-154].

నంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తలమంచి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం: వ్యక్తినా. తల- వ్యక్తినా. ప్ర. ? <తల్లి; -మంచి 'బ్రాహ్మణ నామాంతముల ప్రయుక్తమైన పదమ'ని కుందూరి ఈశ్వరదత్తు చూ. మారపోత మంచ్చింగారు 1255 SII. X. 351 (శా. శ); పోల్చిచూ. ఆరో. సుగుమంచి- (పట్నం): -పట్నం [-పట్టణం,-పట్టం] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1546. తలముడిపి రాయ. 15.

అస్పష్టనామబంధం; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం.

1547. తలాడివాండ్లపల్లె రాయ. 56+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తలాడివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తలాడి- కు. నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం;-వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1548. తలెంవారిపల్లె రాజం. 132+.

[తల్లవాండ్లపల్లె మెకం. 1223 - 146]

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తల్లెంవారి- గ్రామనా.ప్ర.నామబం. తల్లెం- కు. నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. కాపుల ఇంటి పేరు. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. "తలవాండ్లనే కాపులు" ఈ గ్రామాన్ని నెలకొల్పినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1223-146).

1549. తవ్వారిపల్లె కడ. 13.

[తవ్వావారిపల్లె మెకం. 1240-80]

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తవ్వ- [< తవ్వా-] గ్రామనా. ప్ర;కు.నా. వస్తుసూచి. వైశ్యులలో ఇంటిపేరు. ధాన్యపు కొలత. రెండు సోలల కొలదిగల మావ విశేషం (సూ.ని; శ. ర. (బ్రౌ. వా.) 2 సోలలు; $\frac{1}{2}$ శేరు; భూమికొలత $\frac{1}{8}$ ఎకరం (మాం. వ్యా. వ.) -ఆరి [< వారి-] చూ.ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1550. తాటిగిరిపల్లె బద్వే. 85+.

నంబ. నామబం; స్థలాసూచి.

తాటిగిరి గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్థలనా. తాటి- (<తాడు+ఇ) తాడు తాటిచెట్టు;తాళము. Bral tree; Palm tree, Palmyra Palm; Borasus Flasellifarmis, Walts, పోల్చి చూ. తా, తాన్ని, తాణ్ణి (ప్రా. శా) క. తాట్

తు.తారి, తాశ్. కొలా. తాటిమాక్ పర్జి. తాట్/ సం. తాల- ప్రా. తాల- తాడ- DED 2599; (CDIAL. 5801). సం.తాల-, ప్రా. తాల-, తాడ ద్రావిడ ప్రతిధ్వనాలని ఎం.బి. ఎమెనో, చూ. Kolami 3133; బరోగారి అభిప్రాయమూ అదే. (Collected Papers. 294) -గిరి కొండ [<సం. గిరిః]: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1551. తాటిగుంటపల్లె రాయ. 86+.

సంబ. నామబం; స్థలానూచి.

తాటిగుంట- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్థలనా. తాటి- స్థలనా ప్ర. చూ. ఆరో. 1550; -గుంట స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 412. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1552. తాటిగుట్టపల్లె రాయ. 105+.

సంబ. నామబం. స్థలనామసూచి.

తాటిగుట్ట- గ్రామనా.ప్ర;నామబం; స్థలనా. తాటి- చూ. ఆరో. 1551; -గుట్ట స్థలనా.ద్వి. చూ. ఆరో. 412; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1553. తాటిమాకులపలె కమ. 47+.

[తాటిమాకులపల్లె మెకం. 1240-116; 1119-294]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

తాటిమాకుల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (తాటిమాకులు+అ) తాటిచెట్లు తాటి- చూ. ఆరో. 1552; -మాకుల చూ. ఆరో. 1193. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

1554. తాటిమాకులపల్లె రాయ.47+.

చూ. ఆరో. 1553.

K—20

1555. తాటిమాకులపల్లె పులి.37+.

చూ. ఆరో. 1553.

1556. తాడిగొట్ల కడ. 54.

[తాడిగొట్ల మెకం.1210-40;1240-99]

సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

తాడి- గ్రామనా. ప్ర; (తాడు+ఇ) చూ. ఆరో. 1550. గొట్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1557. తాతయ్యగారిపల్లె కడ. 68+

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తాతయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తాతయ్య- నామబం; పు.నా. తాత- పెద్దవాడు. తండ్రి; పితామహుడు; మాతామహుడు, పోల్చి చూ. త. తాత. ?క. తాత.; తు. తాతె. పర్జి. తాత. / సం. తాతః; తాతగుహః, తాతి [మూలద. ద్రా. *తాత] చూ. DED, 2580. -అయ్య చూ.ఆరో. 4; -గారి- చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1558. తాతిరెడ్డిపల్లె కమ. 18+.

[తాతిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1110-36]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తాతిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం;పు.నా. తాతి- వ్యక్తినా. ప్ర. (తాత+ఇ), తాత. చూ. ఆరో. 1557; -ఇ చూ. ఆరో. 25. -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1559. తాతిరెడ్డిపల్లె పులి.2+.

చూ. ఆరో. 1558.

1560. తాతిరెడ్డివాండ్లపల్లె రాయ.24+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తాతిరెడ్డివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం.

తాతిరెడ్డి- కు. నా. వ్యక్తినామసూచి. చూ. అరో. 1558. -వాండ్ల- చూ.అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1561. తాళ్లపల్లె జమ్మ. 63+.

నంబ. నామబం. వృక్షనామసూచి.

తాళ - గ్రామనా.ప్ర.బహు.(<తాళ్లు+అ. తాటిచెట్లు చూ. అరో. 1550; -పల్లె చూ) చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1562. తాళ్లపల్లె పులి. 26.

[తాళ్లపల్లె 1517 AR 40-41; B 428; మెకం. 1119-218] చూ.అరో. 1561.

1563. తాళ్లపాక రాజం. 53.

[తా(ళ్ల) పాక 1279 S.I.I,X 448-47; తాళపాక 1133 SII. XVI 31-5 తాళపాక 1514 T.T.D.I III. 68-3 తాళ్లపాక 1557 SII. XVI 220-18, మెకం. 1134-15; తాళ్లపాక 1532 T.T.D.I.IV. 20-3 మెకం. 1134-149].

నంబ; నామబం; వృక్షసూచి.

తాళ్ల- [తా(ళ్ల); తాళ-: తాళ్ల] గ్రామనా. ప్ర.చూ.అరో.1561. -పాక చూ.గ్రామనా.ద్వి. తాళ్ళపాక బ్రాంహల్లో యింటిపేరు.

నదీతీరంలో తాటివనం ఉండేదనీ. 'యాంద్రవాళ్లు' గ్రామం కట్టుకున్నారు కాబట్టి దానికి తాళ్లపాక అనే పేరు వచ్చిందనీ స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-15).

1564. తాళ్లప్రొద్దుటూరు జమ్మ. 37.

[తాళపొదటూరు 1544 AR 40-41 B 437; తాడ్ల పొదటూరిసీమ 1551 AR 40-41 B 439; తాళ్ల ప్రొదటూరు మెకం. 1204-298. తాళ్ల పొద్దటూరు మెకం. 1180-161; తాళ్ల పొద్దటూరు మెకం. 1112-76 77]

నంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

తాళ్ల- [తాళ-, తాడ్ల-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 1550. -ప్రొద్దుటూరు [పొదటూరి- ప్రొదటూరు; పొద్దటూరు, -పొద్దటూరు] చూ. అరో. 2317. పోల్చిచూ. ప్రొద్దుటూరు.

లోకనిరుక్తి: "తాటివనంలో నదితీరమున కొట్టాలు వేసుక వుండగాను తాటివనంలో సూర్యరశ్మి లేకుండా వుండినందుచేత వారు కొంన్ని తాటి వృక్షములు నరికించుటచేత సూర్యరశ్మి ప్రకాశతంగా అగపడినందుచేత యీ గ్రామాన్ని నామాభిధానము తాళ్ల ప్రొద్దటూరు అని కలిగినది అని జనులు వాడుతున్నారు. (మెకం. 1112-76-77). ఈ గ్రామ పరిసరాల్లో తాటిచెట్లు ఇప్పటికీ ఎక్కువే.

1565. తాళ్లమాపురం ప్రొద్దు. 54.

[తాళ్లమాపురం మెకం, 1111-22]

అస్పష్టనామబంధం.

తాళ్ల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 1550. -మాపురం వ్యవహారంలో ఈ గ్రామాన్ని 'తాళ్ల మోపూరు అని కూడా పిలుస్తారు కాబట్టి మోపూరు గ్రామ్య రూపమే మాపురం -మోపూరు. చూ. అరో. మోపూరు.

1566. తావేటివాండ్లపల్లె రాయ. 63+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తావేటివాండ్ల గ్రామనా. ప్ర. నామబం. తావేటి- కు.నా. (<తావేలు + ఇ) తావేలు ఌ తాఁబేలు, తామేఌ. ఒకజలచరం. పోల్చిచూ. త. యామై, ఆమై. మ. ఆమ. క. ఆమె. ఆవె; తె.

-తాబేలు,'తాంబేలు. కవి. తాబెలి.'(DED. 4232) ఇయరకులు, గాజులకాపు, కొవ్వుల వెలమల్లో ఇంటిపేరు. (CTSI. VII) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1567. తిప్పనపల్లె సిద్ధ 1.

వం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిప్పన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. తిప్ప- కన్నెరాళ్ళులేని బోడిగా ఉన్న ఎత్తయిన ప్రదేశం; దిబ్బ; రాశి, గుట్ట; చిన్నకొండ. పోల్చిచూ. తె. దిబ్బ. త. తిప్పై; క. తిప్పె. దిబ్బ, దిబ్బు. పర్జి. దిప్ప, దిబ్బ (DED. 2641). -అన చూ. ఆరో. 3. పోల్చి చూ. కొండన్న. -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1568. తిప్పరాజుపల్లె కడ. 109+.

[తిప్పరాజుపల్లె మెకం. 1119-145]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

తిప్పరాజు- గ్రామనా.ప్ర. నామబం.పు.నా. తిప్ప- వ్యక్తినా. ప్ర. చూ.ఆరో. 1567.- రాజు- చూ.ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1569. తిప్పరాజుపల్లె రాజం. 61+.

చూ. ఆరో. 1568.

1570. తిప్పరాజుపల్లె బద్వే. 114. ..

1571. తిప్పలూరు కమ. 28.

[తిర్పలూర.625 50E. I. XXVI. 42. 233. 7-8; తిప్పలూరి తెకవుకు 1518 SII XVI. 66-15; తి ప్ప లూ రు మెకం. 1119-244. 1210-31].

వంబ. నామబం. సామాన్యనామసూచి. ఉన్నతభూసూచి.

తిప్పలు- [తిర్ప-] గ్రామనా. ప్ర. బహు. చూ. ఆరో. 1567. తెలుప ఈ ఊరిపేరులోని ప్రథమావయవం తెర్ప 'పదసంబంధం అయి ఉండవచ్చునని రాధాకృష్ణ.' (ప్రా. శా. తిర్ప లూర). గ్రామనైసర్గిక స్వరూప పరిశీలనను బట్టి తిప్పపదమే అని నిర్ణయించవచ్చు. గ్రామం ఎత్తయిన ప్రదేశం మీద ఉంది. శాసన రూపం తిర్ప- లేఖన ప్రమాదం కావచ్చు. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1572. తిప్పాయపల్లె కడ. 1+.

[తిప్పయపల్లె మెకం. 1229-37]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిప్పాయ- [తిప్పయ-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పు.నా. తిప్ప- చూ. ఆరో. 1567. -అయ చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1573. తిప్పాయపల్లె రాజం. 73.

చూ. ఆరో. 1572.

1574. తిప్పారెడ్డిపల్లె కడ. 27+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిప్పారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. తిప్పా- వ్యక్తినా. ప్ర.తిప్ప ల తిప్పా చూ. ఆరో. 1567, -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1575. తిప్పిరెడ్డిపల్లె కడ. 88.

[తిప్పిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1240-96]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిప్పిరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర.తిప్ప+ఇ ల తిప్పా రెడ్డి చూ.ఆరో.1574. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1576. తిప్పిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 58+.

చూ. ఆరో. 1575.

1577. తిప్పిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 78

[తిప్పిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1126-80]

చూ. ఆరో. 1575.

1578. తిమ్మక్కగారిపల్లె రాయ. 100+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మక్కగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తిమ్మక్క- నామబం; స్త్రీనా. తిమ్మ- తిమ్మఁడు, తిమ్మన్న కోతి పోల్చు చూ. త. తిమ్మన్. క. తిమ్మ. (DED. 2650). హనుమంతుని పేరు. దేవతాసూచి. తిరుమల + అక్క- అని కొందరు. చూ. ఆరో. 1605. -అక్క- చూ. ఆరో. 11; -గారి- చూ.ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1579. తిమ్మప్పగారిపల్లె సిద్ధ. 71+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి;
తిమ్మప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; తిమ్మప్ప- నామబం; పు. నా. తిమ్మ- చూ. ఆరో. 1578; -అప్ప చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1580. తిమ్మమాంబాపురం రాజం. 18.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మమాంబా- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా. తిమ్మ- చూ. ఆరో. 1578; -అమ చూ. ఆరో. 1; -అంబా ల అంబ చూ. ఆరో. 11. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1581. తిమ్మయ్యగారిపల్లె రాజం. 26+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మయ్యగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తిమ్మయ్య- నామబం; పు. నా. తిమ్మ- చూ. ఆరో. 1578; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6. పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1582. తిమ్మరాజుపల్లె రాజం. 5.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మరాజు- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. తిమ్మ- చూ. ఆరో. 1578; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1583. తిమ్మరాజుపల్లె రాజం. 6+.
చూ. ఆరో. 1582.

1584. తిమ్మరాజువల్లె బద్వే 121+.
[తిమ్మరాజువల్లె మెకం. 1170-22]
చూ. ఆరో. 1582.

1585. తిమ్మసముద్రం రాయ. 118+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మ- వ్యక్తి. నా. చూ. ఆరో. 1582; -సముద్రం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1586. తిమ్మాడివాండ్లపల్లె రాయ. 117+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
తిమ్మాడివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తిమ్మాడి- కుటు.నా. (< తిమ్మాడ్డి < తిమ్మారెడ్డి) చూ. ఆరో. 1594. కడపమాండలికంలో గ్రామీణ వ్యవహారంలో -రెడ్డి గల పదబంధాలలో 'రె' కు లోపం గమనార్హం. పోల్చుచూ. కొండారెడ్డి ల కొండాడ్డి, సుబ్బారెడ్డి ల సుబ్బాడ్డి, తిప్పారెడ్డి ల తిప్పాడ్డి ల తిప్పాడి, -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1587. తిమ్మాపురం కడ. 41+.
? సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా, ల తిమ్మ చూ. ఆరో. 1582. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1588. తిమ్మాపురం జమ్మ. 55.
పర్యా. శ్రోత్రియం తిమ్మాపురం. చూ. ఆరో. 1587.

1589. తిమ్మాపురం జమ్మ. 134.
[తిమ్మాపురం మెకం. 1119 - 264; నామా. త్ర్యంబకపురం మెకం. 1180-151.] మెకంజీలోని నామాంతరం వ్యవహారంలో లేదు.

1590. తిమ్మాపురంపేట పులి. 49.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
తిమ్మాపురం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; చూ. ఆరో. 1587. _పేట చూ. గ్రామనా.ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "Thimmayya originally built this village and hence was named after him as Thimmaya Palle. But soon it developed into a trade centre as commodities brought on bullock carts and donkeys were stored here and taken to the neighbouring villages as head loads. Afterwards, with the growth of its size, the name Thimmayapalle changed into Thimmapuram Pet." (F.F. 1961, 25)

1591. తిమ్మాయపల్లె ప్రొద్దు. 58+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. తిమ్మ- చూ. ఆరో. 1582; -అయ- 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1592. తిమ్మాయపల్లె ప్రొద్దు. 83+.
చూ. ఆరో. 1591.

1593. తిమ్మాయపాలెం రాజం. 111.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మాయ- గ్రామనా.ప్ర.చూ.ఆరో.1591; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1594. తిమ్మారెడ్డిగారిపల్లె రాయ.8+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మారెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తిమ్మారెడ్డి- నామబం; పు.నా. తిమ్మా- ~ తిమ్మ చూ. ఆరో. 1582; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1595. తిమ్మారెడ్డిగారిపల్లె రాయ.61+.
చూ. ఆరో. 1594.

1596. తిమ్మారెడ్డిగారిపల్లె రాయ.118. ,,

1597. తిమ్మారెడ్డిపల్లె కడ. 8.+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1594. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1598. తిమ్మారెడ్డిపల్లె రాజం. 76+.
[తిమ్మారెడ్డిగారిపల్లె మెకం.1223-135]
చూ. ఆరో. 1594.

1599. తిమ్మారెడ్డిపల్లె రాజం. 92+.
చూ. ఆరో. 1594.

1600. తిమ్మారెడ్డిపల్లె బద్వే.94+. ,,

1601. తిమ్మారెడ్డిపల్లె జమ్మ. 14+.
[తిమ్మారెడ్డిపల్లె మెకం. 1118-23; 1180-155] చూ. ఆరో. 1594.

1602. తిమ్మిపెట్టిపల్లె రాజం. 134+.
[తిమ్మిశెట్టివారిపల్లె మెకం. 1223-202]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
తిమ్మిపెట్టి- [తిమ్మిశెట్టివారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. తిమ్మి- (<తిమ్మ+ఇ)

తిమ్మ చూ. ఆరో. 1578. -ఇ చూ.ఆరో. 25 సెట్టి [-శెట్టి-] చూ. ఆరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1603. తిరుణంపల్లె రాజం. 17.
[తిరుణంపల్లె మెకం. 1134-311; తిరణంపల్లె మెకం. 1223 19]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తిరుణం- [తిరణం-] గ్రామనా. ప్ర. తిరుణాము కు.నా. వైష్ణవదేవతాలయాల్లో ఊదే ఒకరకం వాద్యం. -పల్లె చూ గ్రామనా.ద్వి.

లోకనిరుక్తి: తిరుమలమ్మ కట్టించి నందున దీనికి తిరుమలమ్మపల్లె అని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-19)

1604. తిరునాయునిగారిపల్లె రాజం. 92+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిరునాయనిగారి- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. తిరునాయని- నామబం, (తిరునాయడు+ఇ) తిరు- వ్యక్తినా. ప్ర. శుభకరము, పవిత్రము పోల్చిచూ. త. తిరు. క. తిరు. సం. శ్రీ నాయని- చూ. ఆరో. 101. -గారి- చూ. ఆరో. 6; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1605. తిరుమలయ్యగారిపల్లె రాజం 76+.
[తిరుమలయగారిపల్లె మెకం. 1223-135]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిరుమలయ్యగారి- [తిరుమలయగారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తిరుమలయ్య- నామబం; పు.నా. స్థలనామనిష్పన్నం. (తిరుమల+అయ్య) తిరుమల స్థలనా. తిరు- స్థలనా. ప్ర. -మల స్థలనా. ద్వి. కొండ, అడవి ఉండేకొండ. పోల్చి చూ. త. మలై. మ. మల క. మలె. పర్జి. మలంగ్ సం. మలయ- (DED. 3882); -అయ్య చూ.ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1606 తిరుమలరాజుపేట రాజం. 36.
[తిరుమలరాజుపేట మెకం. 1134-328 నామా. నాగయపేట మెకం. 1134-328.]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిరుమలరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. తిరుమల- చూ. ఆరో. 1605;- రాజు చూ. ఆరో. 49; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1607. తిరుమలాయపల్లె జమ్మ. 31+.
[తిరుమలయపల్లె, తిర్మలయపల్లె, మెకం. 1118-19]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిరుమలాయ- [ల తిరుమలయ- తిర్మలయ-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1605; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"క్రీ. శ. 1702 లో తిరుమలయ్య అనే వాడు ఈగ్రామాన్ని కట్టించినట్లు పల్లెకట్టు కవులు దృష్టాంతమున్నదని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1118-19)

1608. తిరువెంగళనాధరాజపురం రాజం. 87.
[తిరువేంగళనాధరాజుపురం అగ్రహారం మెకం. 1223-83; తిరువెంగళనాధపురం మెకం. 1134-337]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిరువెంగళనాధరాజ- [తిరువేంగళనాధరాజ-; తిరువెంగళనాధరాజు-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పు.నా. తిరువెంగళనాధ- వ్యక్తినా.

ప్ర: తిరు- చూ: ఆరో. 1604; వెంగళనాథ- < వెంకటనాథ; -రాజ- చూ. ఆరో. 49; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

క్రీ. శ. 1756 లో మట్ల వెంకట్రామరాజు తన తండ్రిపేర ఈ అగ్రహారాన్ని నిర్మించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-83)

1609. తిరువెంగళాపురం బద్వే. 94+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తిరువెంగళా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 1608. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1610. తిరువెంగళాపురం బద్వే. 118+.

[తిరువెంగళాపురం మెకం. 1170-20] చూ. ఆరో. 1609.

1611. తుంగావారిపల్లె రాజం. 134+.

[తుంగవారిపల్లె మెకం. 1119-99]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి

తుంగావారి- [తుంగవారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తుంగా- కు నా. < తుంగ- ఒక రకం కలుపు మొక్క, Cyperus genus cyperus rotundus పోల్చి చూ. క. తుంగె. తుంగ తు. తుంగాయి. పర్జి. తుంగ (DED 2690); కమ్మవారిలో ఇంటిపేరు. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"తుంగా మల్లయ్య అనేవాడు" 17 వ శతాబ్ది ఉత్తరార్ధంలో కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-99)

1612. తుడుములదిన్నె కడ. 8.

[తుడుముల దిన్నె మెకం. 1210-23; 1240-77; తుడుముల దిన్న మెకం. 1240-73].

సబం. నామబం; సంఘటనాత్మకసూచి.

తుడుముల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (<తుడుములు + అ) తుడుము తుటుము ఒక రకం చర్మవాద్యం. పోల్చి చూ. త. తుడుం; తుడుమై, మ. తుటి. క. తుడుబు. కొడ. దుడి (DED. 1699). -దిన్నె [దిన్న-] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

వల్లూరికి ఉత్తర భాగం పరువుదూరం దిన్నెపై వల్లూరి కోటలోవున్న ఠాణేదారు తుడుములు కొమ్ములతో కొంతమంది చౌకీ దార్లు కాచుక వుండేవారు. చౌకీదార్లు ఆ దిన్నెపై కాపురం వుండగా గ్రామమై, తుడుముల దిన్నె అనే పేరును పొందినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1240-77.)

1613. తుమ్మకొండ రాజం. 118.

వర్యా. తుమ్మకొండ అగ్రహారం.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

తుమ్మ- గ్రామనా. ప్ర. పొడుగాటి తెల్లటి ముళ్లుగల ఒక రకం చెట్టు; babool tree, Acacia arabica, Willd. పోల్చిచూ. త. తుంబమరం (DED. 526). -కొండ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1614. తుమ్మగింజలవాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తుమ్మగింజలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. తుమ్మగింజల- నామబం; కు.నా. బహు. (తుమ్మగింజలు+అ) తుమ్మ- చూ. ఆరో. 1613; -గింజ విత్తనం. పోల్చి చూ. క. గింజు (DED. 1276); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1615. తుమ్మచెట్లపల్లె కడ. 88+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

తుమ్మచెట్ల- గ్రామనా. ప్రి; నామబం. బహు. (<తుమ్మచెట్టు+అ) తుమ్మ- చూ. ఆరో. 1613; -చెట్టు (<చెట్టు+అ) ఏక. చెట్టు. మాను; పోల్చి చూ. త. చెడి. మ. చెటి. క. గిడ, గిడు, చెట్టు. కొలా; కెట్ట్, చెట్ట్. (DED, 1613); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1616. తుమ్మచెట్లపల్లె రాజం. 105+.
చూ. ఆరో. 1615.

1617. తుమ్మలఅగ్రహారం రాజం. 71+.
[తుంమ్మల అగ్రహారం మెకం. 1223-19].
సంబ. నామబం; వృత్తిసూచి.

తుమ్మల- [తుంమ్మల-] గ్రామనా. ప్రి; బహు. (<తుమ్మలు+అ) చూ. ఆరో. 1613; కొన్ని ఊర్లపేర్లలో తుమ్మల ఇంటి పేరుగా కన్పిస్తుంది. తుమ్మల రెడ్లల్లో, కమ్మవారిలో ఇంటిపేరు. చూ. ఆరో. 1621; -అగ్రహారం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1618. తుమ్మలపల్లె కమ. 88+.
[తుమ్మలపల్లె మెకం. 1229-47]
సంబ. నామబం. వృత్తిసూచి.

తుమ్మల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1617; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

తుమ్మ అడవి నరికించి పల్లెకట్టినట్లు అందు వల్ల ఆ పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1229-50).

1619. తుమ్మలపల్లె బద్వే. 115+.
చూ. ఆరో. 1617.

1620 తుమ్మలపల్లె ప్రొద్దు. 80+. ..

1621. తుమ్మలపల్లె పులి. 23+; ..

1622. తుమ్మలపల్లె పులి. 54+. ..
చూ. ఆరో. 1617.

1623. తుమ్మలపల్లె పులి. 89+.
[తుమ్మలపల్లె మెకం. 1119-30]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తుమ్మల అయ్యమరెడ్డి, కుంచెద్దుల నాగిరెడ్డి కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1119-30) ఈ గ్రామంలో తుమ్మల వంశీయు లున్నట్లు F. F. 1961, 28.

1624. తుమ్మలవారిపల్లె ప్రొద్దు. 85+.
సంబ. నామబం. కుటుంబ నామసూచి.

తుమ్మలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తుమ్మల- చూ. ఆరో. 1617; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1625. తుమ్మలపాడు ప్రొద్దు. 57.
సంబ. నామబం; వృత్తిసూచి.

తుమ్మల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1617; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1626. తుమ్మలూరు కడ. 106.
[తుమ్మలూరు మెకం. 1225-3].
సంబ. నామబం; వృత్తిసూచి.

తుమ్మల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1617; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1627. తురకకొట్టాలు కడ. 67+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

తురక- గ్రామనా. ప్ర. ఒక మతం, ఒక జాతి, ఒక కులం; టర్కీ-దేశస్థుడు, యోధుడు, సైనికుడు, మహమ్మదీయులకు దక్షిణ భారతంలో తురకలని పేరు. పోల్చి చూ; ఉ. తుర్క్-, తుర్కీ-, తుర్కిస్తాన్. మరా. తుర్క-. హిం.

తురక్, తుర్క్. ఉ. తుర్క్. -కొట్టారు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1628. తురకపల్లె కడ. 86.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

తురక- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో.1627; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఎగువ తురకపల్లె; దిగువ తురకపల్లె.

1629. తురకపల్లె కమ. 30.

[తురకపల్లె మెకం, 1110-14; 1119-247] చూ. ఆరో; 1628.

నలుగురు ముస్లిం సోదరులు ఈ గ్రామాన్ని కట్టించారనీ, అక్కడ మొగల్ కాలానికి చెందిన కోట శిథిలా లున్నాయని స్థానికచరిత్ర. (F. F. 1961. 38).

1630. తురకపల్లె రాయ. 33+.

చూ. ఆరో. 1628.

1631. తురకపల్లె రాయ. 44+. ..

1632. తురకపల్లె రాయ. 81+. ..

1633. తురకపల్లె రాయ. 101+. ..

1634. తురకపల్లె రాయ. 104+. ..

1635. తురకపల్లె రాయ. 105+. ..

1636. తురకపల్లె రాయ. 111+. ..

1637. తురకపల్లె రాయ. 116+. ..

1638. తురకపల్లె రాజం. 55+. ..

1639. తురకపల్లె రాజం. 56+. ..

1640. తురకపల్లె రాజం. 131+. ..

1641. తురకపల్లె రాజం. 134+.

[తుర్కపల్లె మెకం. 1223-202]

చూ. ఆరో. 1628.

1642. తురకపల్లె రాజం. 143. ..

[తుర్కపల్లె మెకం. 1223-74]

చూ. ఆరో. 1628.

1643. తురకపల్లె సిద్ధ. 87+. ..

1644. తురకపల్లె సిద్ధ. 66+. ..

1645. తురకపల్లె ప్రొద్దు. 85+. ..

1646. తురకవాండ్లపల్లె ప్రొద్దు. 88+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

తురకవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. తురక- చూ. ఆరో. 1628; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1647. తువ్వపల్లె కడ. 109+.

[తువ్వపల్లె మెకం; 1119-145]

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

తువ్వ- గ్రామనా. ప్ర; తువ-, [తూ]; ౹ దువ్వ ౹ దుబ్బ తవుడులాగా ఉండే మెత్తని ఇసక నేల. పోల్చిచూ. త. దూని. గోం. దుబా దుబ, దుము. కువి. దూంబ్రి (DED. 2736); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1648. తువ్వపల్లె రాయ. 40+.

చూ. ఆరో. 1647.

1649. తువ్వపల్లె బద్వే. 16+. ..

1650. తువ్వపల్లె ప్రొద్దు 9+. ..

[తువ్వపల్లె మెకం. 1126-121]

1651. తువ్వపల్లె పులి. 31+.

చూ. ఆరో. 1647.

1652. తూగుల్లపల్లె ఖమ్మం. 119.

[తువ్వగుట్టపల్లె మెకం. 1118-144;
తువ్వగుట్టలపల్లె మెకం. 1118-143;
తువ్వగుట్లపల్లె మెకం. 1118 - 144;
తూగుల్లపల్లె మెకం. 1119 - 244;
1180-177]

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

తూగట్ల- [తువ్వగుట్ట-; తువ్వగుట్టల-; తువ్వగుట్ల-] గ్రామనా. ప్ర; సంబ. నామబం; స్థలనా, బహు. తూ- స్థలనా. ప్ర. ల తువ్వ చూ. ఆరో. 1647. -గుట్ల- [గుట్టల-] ఏక. గుట్ట చూ.ఆరో.412; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

ఇసుక, మన్ను కలిసివుండే గుట్టలుండే చోట వెలసిన గ్రామమనీ, ఆ గ్రామ ప్రాంతం లోనే తువ్వగుట్ల కోన అనే స్థలనామం ఉందనీ స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1118-144).

1653. తూడూరు సిద్ధ.25.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

తూడు- గ్రామనా. ప్ర; తూఁడు తూఁడు తీగె, తూటి(కాడ) చెరువుల్లోను, చెమ్మనేల ల్లోనూ పెరిగే కలుపు మొక్క; Ipomae reptans, poir, Ipomae acquatica. Forsk పోల్చిచూ. తూఁడు- తామరకాడ. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1654. తూముకుంట రాయ. 21.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తూము- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. నీళ్ల వెలుపలికి పొయ్యేదారి. ఒక ధాన్యపు కొలత; 4 కుంచాలు; 32 మానికలు, 80 సెంట్లు మొ. (మాం. వృ.కో. 1. 444). పోల్చి చూ. తె. తూము త. తూంవు. మ. తూంపు. క. తుంబు. పర్జి. తుంబొత్త, తుంబుక్క (DED. 2786) ముత్రాచ వాండ్లలో 'తూము' (కొలత) ఇంటి పేరు (CTSI. VII, Tumu) -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1655. తూర్పుఆనంతపురం ప్రొద్దు.58

వి; బం; దిక్సూచి.

తూర్పు- తూరుపు గ్రామనా. ప్ర; ఒక దిక్కు. పోల్చిచూ. క. తూఱు. మ. తూరుక మొ. (DED. 2795) -అనంతపురం గ్రామనా. ద్వి.

1656. తూర్పుపల్లె రాయ. 63+.

వి. బం; దిక్సూచి.

తూర్పు- గ్రామనా. ప్ర. చూ.ఆరో.1655.
-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1657. తూర్పుపల్లె రాయ. 81+.

చూ. ఆరో. 1655.

1658. తూర్పుపల్లె రాజం. 25. ..

1659. తూర్పుపల్లె రాజం.131+. ..

1660. తూర్పుపోలివాండ్లపల్లె,

రాయ. 81+.

వి.బం; దిక్సూచి.

తూర్పు- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో.1655.
-పోలివాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 2305.

1661. తెలగాపురం సిద్ధ. 1+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

తెలగా- గ్రామనా. ప్ర. కులనా. ఒక కులం. తెలికికాపులు; తెలగవారు. త్రిలింగ

శబ్దభవమని సూ.ని. తైలిక శబ్దభవమని కుందూరి ఈశ్వరదత్తు. (నా.శ.కో.) -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1662. తెలికి పులి. 76.

అసమస్తం. కులసూచి.

[తెలిక + ఇ] తెలికవాడు గాండ్లవాడు (సూ.ని). పోల్చిచూ. పో.వ. తెలిక [< సం. తిలకః] నువ్వులమొక్క; నువ్వులు ఆడి నూనె, తెలికపిండి అమ్ముకొని జీవించే కులం. చూ. అరో. 1661.

1663. తేరరామయ్యపల్లె పులి. 62+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తేరరామయ్య- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. తేర- కు.నా. ? < తేరు < తేఱు రథం. -రామయ్య రామ- [< సం. రామః] -అయ్య చూ. అరో. 4; పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1664. తేళ్లపాడు బద్వే. 18.

[తేళ్లపాడు 1550 AR 41-42; B 49]

సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

తేళ్ల- గ్రామనా. ప్ర. బహు (< తేళ్ల+అ) ఏక. తేలు. పోల్చి చూ. త. తేళ్; మ. తేళ్. క. చేళ్, తేళ్. తు. చేళు తేలు (DED. 2855). -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1665. తేళ్లూరు పులి. 89.

[తేళ్లూరు మెకం. 1119-25]

సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

తేళ్ల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 1664; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

ఈ గ్రామ స్థలంలో "విస్తారముగ వృశ్చిక దర్శనం" జరుగుతూ ఉండేది కాబట్టి, ఈ ఊరిపేరు తేళ్లూరు అయిందని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-242)

1666. తొండలదిన్నె ప్రొద్దు. 22.

[తొండలదిన్నె మెకం. 1126-87]

సంబ. నామబం: జంతుసూచి.

తొండల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (తొండలు+అ) ఏక. తొండ A Chameleon. పోల్చి చూ. క. తొండె, తొణ్డె, దొణ్డె. (DED 2882); -దిన్నె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1667. తొండూరు పులి. 94.

[తొండూరు మెకం. 1119-2]

సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

తొండ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 1666; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1668. తొగటపల్లె రాయ. 82+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

తొగట- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. తొగట వాళ్లు తొగటవీరులు. నేతపని చేసే వాళ్లలో ఒక తెగ; చౌడేశ్వరివరంవల్ల పుట్టినవాళ్లమని క్షత్రియులమని చెప్పి, జందెం వేసుకొనే ఒక కులం (మాండ. వృ.ప. IV. 1971) తెలుగు నేతపనివాళ్లు; పేదవాళ్లు ధరించే ముతకబట్టలు నేసేవాళ్లు. బట్టల అద్దకంపని మొదట తొగటలు చేసేవాళ్లని లక్ష్మీరంజనంగారు "ఆంధ్రుల సంస్కృతి చరిత్ర"లో వ్రాసియున్నారు. కడపజిల్లాలో తొగటవాళ్ల సంఖ్య ఎక్కువ. (CTSI, VII. Thogata) పోల్చి చూ. తె. తొగరు, తొగురు, ఎర్రరంగు, ఎర్రనూలు. తొగరు చెట్టు-ఒకరకం చెట్టు; దీని చెక్కతో ఒక రకం ఎరుపురంగు తయారుచేస్తారు. త. తుకిర్, తువర్, తువరి, క. తొగరు (DED, 2686); తొగరు మూసుకమ్మవాండ్లల్లో ఇంటిపేరు కూడా. (CTSI. VII.) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1669. తొగటపల్లె రాయ. 86+.
చూ. ఆరో. 1668.

1670. తొగటపల్లె రాయ.116+. ..

1671. తొగరుపల్లె రాయ. 110+.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.
తొగరు- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1668; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1672. తొగరుపల్లె రాయ. 118+.
చూ. ఆరో. 1671.

1673 తొట్టికాడపల్లె రాయ. 9+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
తొట్టికాడ- గ్రామనా. ప్ర; తొట్టి నీళ్లుంచుకొనే పాత్ర; నీలిమందు మొదలైనవి తయారుచేసే నీలితొట్టి. పోల్చు చూ. త. తొట్టి. మ. తొట్టి. క. తొట్టి. తు. తొట్టి (DED. 2868) -కాడ- చూ. ఆరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1674. తొట్టివారిపల్లె బద్వే. 135+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
తొట్టివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తొట్టి- కు.నా. చూ. ఆరో. 1673; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1675. తొర్రివేముల అమ్మ. 75.
[తొఱవేముల 1543 AR 40-41 B 367; తొఱ్ఱివేముల మెకం. 1118-167; 1180-181; తొఱ్ఱెముల మెకం. 1180-153; తొర్రవేముల మెకం. 1118-172; 1169-60; తొర్రవేముల మెకం. 1118-24] నామా. వెంగళాబిసముద్రం. [మెకం. 1169-60.]
వి- బం; విశేషణసూచి.

తొర్రి- [తొఱ; తొఱ్ఱి-; తొర్ర-;] గ్రామనా ప్ర. ఱ తొర్ర ఱ తొఱ్ఱి బోదె మొదటిలో వుండే పెద్ద బొరక. పోల్చు చూ. త. తొఱ, తొఱ్ఱి తొఱట, క. తొఱలు, తొఱలె, తొతె, దొతె (DED 2912); -వేముల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1676. తోకలపల్లె బద్వే 84+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
తోకల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. బహు. (తోకలు + అ) ఏక. తోక- ఱ తోఁక పోల్చి చూ. త.తోగై. మ.తోక. క. తోకె. నాయి. తోక. పర్జి. తోక (DED. 2916) తోక(ల) ఎరుకలవాళ్లలో ఇంటిపేరు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1677. తోటపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.
తోట- గ్రామనా. ప్ర. కు.నా. వనం. ఱ తోఁట; తోఁటె, తోంట (ప్రా.శా.) పోల్చిచూ. తె. తోఁపు. క. తోట;తు.తోదుని. త. తోప్పు, తోప్, తోట్టం. మ. తోంటుక;తోట్టం. (DED. 2927). తోట బలిజల్లో ఒక శాఖ. బోయ. చెంచు, వాడబలిజ, ముత్రాచ, కాపు, యానాదుల్లో ఇంటి పేరు. (CISI. VII. Thota) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1678. తోటపల్లె రాయ. 111+.
చూ. ఆరో. 1677.

1679. తోటవాండ్లపల్లె రాయ. 40+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
తోటవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. తోట- చూ. ఆరో. 1677; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1680. తోట్లపల్లె బద్వే. 48.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

తోట్ల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. బహు. చూ. ఆరో. 1677; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1681. తోపులోపల్లె రాజం. 114+.

స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

తోపులో- గ్రామనా. ప్ర; తోపు- ల తోపు తోట పోల్చి. చూ. త. తోప్పు. మ. తోప్పు. క. తోపు. (DED. 2929, -లో- స్థలార్థకం, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1682. తోళ్ళగంగనపల్లె కడ. 51.

[తోళ్ళగంగన పల్లె మెకం. 1240-33]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

తోళ్ళగంగన- [తోళ్ళగంగవ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. తోళ్ళ- కు.నా; బహు (<తోళ్ళు+అ) ఏక. తోలు-చర్మం. పోల్చిచూ. తె. తొక్క. త. తోల్, తొక్కు. మ. తోల్, తొలి; క. తోల్ (ఆ , తొగల్, తొవల్ నాయి. తోల్. పర్జి. తోల్ . కువి. తోలు/ ? త. తొక్కు మొ. సం. త్వక్ (DED 2937). -గంగన పు.నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1683. త్రిపురవరం కడ. 11.

[తి్రపురవరం మెకం. 1229-37]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

త్రిపుర- గ్రామనా. ప్ర; [<సం.త్రిపురః] వరం- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

కుముద్వతి, పాపాగ్ని, పాగేరు నదుల సంగమ ప్రదేశాన త్రిపురేశ్వర దేవాలయం ఉన్నందున ఈ గ్రామానికి తి్రపురవరం అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1229-37).

1684. దండాలపల్లె సిద్ధ. 77+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దండువాండ్ల పల్లె కురూపం. చూ. ఆరో. 1685; 1686.

1685. దండుపల్లె కమ. 6+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దండు- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా. గుంపు. సేన. పోల్చి చూ. త. తండం. మ. దండం. క, దండ / సం. దండః వివరాలకు చూ. DBIA 186. దండు ఈడిగల్లో ఒక శాఖ. బోయల్లో కాపులో ఇంటిపేరు; (CTSI. 11), -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1686. దండువాండ్లపల్లె రాయ. 49+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దండువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దండు కు.నా. చూ. ఆరో. 1685; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1687. దండువాండ్లపల్లె రాయ. 61+.

చూ. ఆరో. 1686.

1688. దండువాండ్లపల్లె రాయ.

183+. ..

1689. దండుపిద్దుపల్లె సిద్ధ. 25+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దండు- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. చూ. ఆరో. 1685; -పిద్దుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. సిద్దుపల్లె.

1690. దండూరువాండ్లపల్లె రాయ.

100+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దండూరువాండ్ల - గ్రామనా.ప్ర;నామబం.
దండూరు- కు.నా; గ్రామనా; ప్ర;
దండు- చూ. ఆరో. 1685; -ఊరు చూ.
గ్రామనా. ద్వి. చూ. పోల్చిచూ. ఆరో. చిన్న
దండ్లూరు, పెద్ద దండ్లూరు, -వాండ్ల- చూ.
ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1691. దండూరువాండ్లపల్లె రాయ. 110+.

చూ. ఆరో. 1690.

1692. దంతెలపల్లె బద్వే. 76+.

సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.

దంతెల- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా; బహు;
(దంతెలు+అ) ఏక. దంతె శ్రేణి. దూలంమీద
అడ్డంగాగాని, దూలానికి బదులుగాగాని, గోడల
మీద కప్పుకు ఆధారంగా వేసే చెక్కనవాసం;
పండ్లపార (మాం. వృ. ప. IV); దంతె-
వృక్షవిశేషంకూడా. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1693. దత్తాపురం జమ్మ. 32+.

[దత్తాపురం మెకం. 1112 - 130, 1180-162, 1119-58].

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

దత్తా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. దేవతా
సూచి. [<సం. దత్తాః] -పురం చూ.గ్రామ
నా; ద్వి.

కొండూవత్తు అనే బ్రాహ్మణుడు తనపేర
ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర.
(మెకం. 1112-130) దత్తాత్రేయ స్వామిపేర
ఈ ఊరిపేరు వెలసినట్లు మరొక కథనం.
(FF, 1961, 48) దత్తం చేయబడిన గ్రామం
అనే వ్యుత్పత్తి చెప్పడానికి కూడా వీలుంది.

1694. దద్దనాల ప్రొద్దు. 4.

అస్పష్టనామబంధం.

దద్దన- గ్రామనా. ప్ర; ? < దద్దడము,
దద్దళము బోడిమిద్దె, అల్పశిలాకుటీరము, చిన్న
గుడి, దేవాలయము. అల-చూ. గ్రామనా.ద్వి.

1695. దప్పల్లె జమ్మ. 81.

[దప్పల్లి మెకం 1180-177].

అస్పష్టనామబంధం.

దప్ప- గ్రామనా.ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం
-పల్లె [లు-పల్లి] చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి
చూ. ఆరో. 1696.

1696. దప్పేపల్లె రాయ. 33.

సంబ; నామబం; సామాన్యనామసూచి.
వృత్తిసూచి.

దప్పే- గ్రామనా. ప్ర. ? <హిం. దఫే
దార్. చూ. ఆరో. 1695; -పల్లె చూ. గ్రామ
నా. ద్వి.

"During the period of Reddy Kings, the Village has been under the control of a Daphedar. Hence it acquired the name Dappepalle, in course of time (FF. 1961, 7)

1697. దబ్బుడుపల్లె జమ్మ. 25+.

[దబ్బుడుపల్లె మెకం. 1118-12]

అస్పష్టనామబంధం.

దబ్బుడు- గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1698. దమ్మనపల్లె బద్వే. 83.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దమ్మన- గ్రామనా: ప్ర; నామబం; పు.నా:
దమ్మ- వ్యక్తినా. ప్ర. < ప్రా. దమ్మ

[<సం. ధర్మః-]-అన చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1699. దమ్మవపల్లె బద్వే. 102+.
చూ. ఆరో. 1698.

1700. దయ్యాలవారిపల్లె రాయ. 44+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దయ్యాలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దయ్యాల- కు. నా. బహు. ఏక. దయ్యం [<సం. దైవమ్]; -వారి- చూ; ఆరో. 8.; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1701. దర్జీపల్లె పిద్ద. 41.
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వృత్తిసూచి.

దర్జీ- గ్రామనా. ప్ర. కుట్టుపనివాడు పోల్చిచూ. ఉ. దర్‌జీ- ప. దర్‌జీ. హిం. దర్‌జీ; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1702. దార్నాళిపల్లె రాజం. 119+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దార్నాళి- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1703. దర్భావారిఅగ్రహారం బద్వే. 52.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దర్భావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దర్భ- కు. నా. తృణవిశేషం Poa cynosbroides పోల్చిచూ. త. దరుప్పై, దర్పై. క. దర్భ, దర్బె, దర్బె / సం. దర్భ- పాళి. దబ్భ- (DBIA. 193) -వారి- చూ; ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1704. దళవాయిపల్లె రాజం. 86.
[దళ్వాయిపల్లె మెకం. 1223-43]
సంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి. వృత్తిసూచి.

దళవాయి- [దళ్వాయి]- గ్రామనా. ప్ర సైన్యాధిపతి. సుంకరికి సహాయుడైన ఉద్యోగి. పోల్చిచూ. తె. దళము, దడము. త. దళం. మ. తళం, దళం, దళవాయి. క. దళ, దళవాయి. తు. దళవాయి / సం. దల- హిం. దల్. మరా. దళ్. (DBIA. 196); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1705. దవంతరంపల్లె పిద్ద. 48.
అస్పష్టనామబంధం.

దవంతరం- గ్రామనా. ప్ర. కురూపం; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. (?< దౌలత్‌రాంపల్లె < దౌలత్‌రావుపల్లె కురూపం కావచ్చునేమో).

1706. దాదిరెడ్డిపల్లె కమ. 61.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దాదిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం;పు.నా. దాది- వ్యక్తినా. ప్ర; పెంచిన తల్లి పోల్చిచూ. త.తాది. క. దాది / సం. ధాత్రీ. ప్రా. ధాఈ, ధత్తీ; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1707. దానంరెడ్డిగారిపల్లె రాయ.26+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దానంరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దానంరెడ్డి- నామబం;పు నా. దానం- [<సం. దానమ్] -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1708. దానవులపాడు జమ్మ. 113.
[దాన వులపాటి] 1406 SII. XVI. 21-12, 13. దానవులపాడు మెకం. 1118 - 134; 1180-150; 1204-5 దానువుఁపాడు మెకం. 1119-242]
సంబ. నామబం. మతసూచి.

దానవుల- [దానువుల-] గ్రామనా. ప్ర; (<దానవులు + అ) ఏక. దానవుడు [<సం. దానవః] -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "రాక్షసుల నివాసస్థలమనీ, అది జైనుల స్థావరమనీ" స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1204-13) చూ. ఆరో. 1370. కడప జిల్లా జైనమత ప్రభావం వివరాలకు చూ. APDGC. 143, 742.

1709. దామనచెర్ల రాజం. 22.
[దామనచర్ల మెకం. 1134 - 287; 1134-193]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దామన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వ్యక్తినామసూచి. పు.నా. దామ- [<సం. ధర్మ-] -అన చూ. ఆరో. 3; -చెర్ల [~ -చర్ల] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1710. దాయంఖాన్‌పల్లె కడ. 6.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దాయంఖాన్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దాయం- వ్యక్తినా. ప్ర. ఖాన్. చూ. ఆరో. 152. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1711. దాసరిపల్లె రాజం 77+.
[దాసరిపల్లె మెకం. 1223-135]
సంబ. నామబం; కులసూచి.

దాసరి- గ్రామనా. ప్ర. కులనా. బ్రాహ్మణేతర వైష్ణవభక్తుడు; ఒక కులం, దాసరివాండ్లు. బలిజ, పల్లి, వల్లువ, గంగెద్దుల, గొల్ల దాసర్లున్నారు. (CTSI. II.) పోల్చి చూ. క. దాచరి, దాసన్, క దాస, దాసర, దాసరి; దాసహాపు, దాసరహాపు, దాసరిహాపు / సం. దాసః- (DBIA. 201): -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1712. దాసరిపల్లె ప్రొద్దు. 9.
చూ. ఆరో. 1711.

1713. దాసరిపల్లె బద్వే. 92+. ..

1714. దాసరివాండ్లపల్లె రాయ. 26+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

దాసరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దాసరి- చూ. ఆరో. 1711, -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1715. దాసుపల్లె జమ్మ. 69+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దాసు- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. సేవకుడు. వైష్ణవ భిక్షకకులంవాడు. పోల్చి చూ. ఆరో. 1711; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1716. దిగువఒడ్డెపల్లె రాయ 31+.
స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర. కిందిభాగం. పో. వ. దిగు; దిగ్గు; దిగ్గ, దిగు, దిగ, దిగియ, దిగ్గియ; దింకు; దించు, దించు; దింపు, దింపు, దిగుచు; దిందు వ్యుత్పత్తి విశేషాలకు చూ. DED. 426. -ఒడ్డెపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. ఒడ్డెపల్లె.

1717. దిగువఒడ్డెపల్లె రాయ. +46
చూ. ఆరో. 1716.

1718. దిగువఒడ్డెపల్లె రాజం. 75+. ..

1719. దిగువఒడ్డెపల్లె రాజం 128+.
చూ. ఆరో. 1716.

1720. దిగువకంచరపల్లె రాయ. 61+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -కంచరపల్లె గ్రామనా. ద్వి. నామబం; కుల సూచి. కంచర- కంచరి కంచువని చేసే ఒక కులం. పోల్చిచూ. తె.కంచు. త. కంచం; కంచకారన్. క. కంచు. కంచ; కంచగార. తు. కంచి, కంచు/సం. కంసమ్; కాంస్యకారః (DBIA. 67); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఎగువ కంచరపల్లె.

1721. దిగువకల్వటాల జమ్మ.3.
[కలవటాల మెకం 1204-188; దిగువ కలవటాల మెకం. 1204-183]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర;చూ. ఆరో. 1716; కల్వటాల [-కలవటాల] గ్రామనా. ద్వి; గ్రామనా; అస్పష్టనామబంధం. ? <కలవ ఉ కలువ-+ట్-+అల.

1722. దిగువకొత్తపల్లె రాయ.66+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -కొత్తపల్లె గ్రామనా.ద్వి; గ్రామనా. నామబం. చూ. ఆరో. కొత్తపల్లె. పోల్చి చూ. ఆరో. కొత్తపల్లె రాయ. 66.

1723. దిగువకొత్తూరు పిద్ద. 80+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -కొత్తూరు గ్రామనా. ద్వి; గ్రామనా; నామబం. పోల్చి చూ. ఆరో. కొత్తూరు పిద్ద 80+.

1724. దిగువగొట్టిపీడు రాయ. 53+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; గొట్టిపీడు- గ్రామనా.ద్వి; గ్రామనా; నామబం వృక్షసూచి. గొట్టి- గొట్టె; వర్యా. గొటికె. పొదగా పెరిగే ఒక ముళ్లచెట్టు; Zizyphus xylopyrus. willd., ? Rhamnus xylophyrus పోల్చిచూ. గోం, ఘోటిఅ, ఘటోల్ మటి / సం.ఘోంట (DED. 1723); -పీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1725. దిగువచెందువాయి పిద్ద. 26+.
స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716. -చెందువాయి గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. నామబం; పోల్చిచూ. చెందువాయి.

1726. దిగువతంబళ్ళపల్లె బద్వే. 7.
స్థలా. నామబం; కులసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో.1716. -తంబళ్ళపల్లె గ్రామనా.ద్వి. చూ.ఆరో.1531. పోల్చిచూ. ఎగువ తంబళ్ళపల్లె.

1727. దిగువతాటిగుంట్లపల్లె రాయ. 106+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర.చూ. ఆరో. 1716. -తాటిగుంట్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తాటిగుంటపల్లె. పోల్చిచూ. ఎగువతాటి గుంట్ల పల్లె.

1728. దిగువతూర్పుపల్లె రాయ. 15+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి;
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో.1716;
తూర్పుపల్లె- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తూర్పుపల్లె. పోల్చి చూ. ఎగువతూర్పుపల్లె. రాయ. 15+.

1729. దిగువనల్లగుట్టపల్లె రాయ. 98+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో. 1716;
నల్లగుట్టపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నల్లగుట్టపల్లె. పోల్చి చూ. ఎగువనల్లగుట్టపల్లె. రాయ. 98+.

1730. దిగువనాయునిపల్లె రాయ. 108+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో. 1716;
-నాయునిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నాయునిపల్లె; పోల్చి చూ. ఎగువ నాయునిపల్లె. రాయ. 108+.

1731. దిగువనారాయణనెల్లూరు రాజం 41+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1716:
-నారాయణనెల్లూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. నారాయణనెల్లూరు.

1732. దిగువనేలటూరు బద్వే. 58.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో. 1716;
నేలటూరు- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. నేలటూరు; పోల్చి చూ. ఎగువ నేలటూరు.

1733. దిగువపట్నం జమ్మ. 80.
[దిగువపట్నం మెకం. 1180-151]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1716;
-పట్నం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1734. దిగువపత్రపల్లె సిద్ద. 54+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో. 1716;
-పత్రపల్లె గ్రామనా. ద్వి. పత్ర- కడప కర్నూలు జిల్లాలో ప్రధానంగా కన్పించే ఒక కులం. వేట, వ్యవసాయం వృత్తిగా గల ఒక కులం; ఒక ఒరియా కులం (TSI I. VI);
-పల్లె గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఎగువపత్ర పల్లె.

1735. దిగువపల్లె కడ. 52+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716;
-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఎగువపల్లె.

1736. దిగువపల్లె రాజం. 28+.
చూ. ఆరో. 1735.

1737. దిగువపల్లె రాజం. 62+. ,,

1738. దిగువపల్లె రాజం. 129+. ,,

1739. దిగువపల్లె జమ్మ. 79+. ,,
[దిగువపల్లె మెకం. 1180-151]

1740. దిగువపల్లె పులి. 3+. ,,

1741. దిగువపాలెం రాయ. 77+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1716; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఎగువపాలెం రాయ. 77+.

1742. దిగువపేట రాజం. 64+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఎగువ పేట రాయ. 64+.

1743. దిగువబలిజపల్లె రాయ. 53+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1716; -బలిజపల్లె గ్రామనా. ద్వి; చూ. ఆరో. బలిజ పల్లె.

1744. దిగువబసినాయుడుగారిపల్లె రాజం. 71+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -బసినాయుడుగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. బసి నాయుడు- నామబం; పు.నా. 101; బసి<బసవ చూ. ఆరో. 2382; నాయుడు చూ. ఆరో. -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి. పోల్చిచూ. ఎగువ బసినాయుడుగారిపల్లె.

1745. దిగువబోయపల్లె రాయ. 59+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1716; -బోయపల్లె గ్రామనా.ద్వి. చూ.ఆరో. బోయ పల్లె; పోల్చి చూ. ఆరో. ఎగువ బోయపల్లె రాయ. 59+.

1746. దిగువబ్రాహ్మణపల్లె జమ్మ. 60.

[దిగువ బ్రాహ్మణపల్లె మెకం. 1180-162]

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1716; -బ్రాహ్మణపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. బ్రాహ్మణపల్లె.

1747. దిగువమాచవాండ్లపల్లె రాయ. 28+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -మాచవాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి.

1748. దిగువమూల రాయ 21+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1716; -మూల చూ.గ్రామనా.ద్వి. పోల్చి చూ.ఆరో. ఎగువమూల రాయ. 21+.

1749. దిగువరాచపల్లె రాయ. 77+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1716; -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచ పల్లె. పోల్చిచూ. ఎగువరాచపల్లె రాయ.77+.

1750. దిగువరాచపల్లె రాయ. 103+.

చూ. ఆరో. 1749. పోల్చి చూ. ఆరో. ఎగువరాచపల్లె రాయ. 103+.

1751. దిగువరాజువారిపల్లె రాయ.108+.

స్థలా. నామబం; స్థలానూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -రాజువారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాజువారిపల్లె.

1752. దిగువరామక్కపల్లె రాజం. 83+.

స్థలా. నామబం: స్థలాసూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -రామక్కపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రామక్కపల్లె. పోల్చిచూ. ఎగువరామక్కపల్లె రాజం. 98+.

1753. దిగువసూరపరాజుపల్లె రాజం. 140+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

దిగువ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1716; -సూరపరాజుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. సూరప రాజు- నామబం; పు.నా. సూరప- సూర- [<సం. సూర్యః] చూ. ఆరో. 3363; -అప చూ. ఆరో. 78; రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఎగువ సూరపరాజుపల్లె.

1754. దిన్నెపాడు రాయ. 85.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. పర్వతసూచి.

దిన్నె- గ్రామనా. ప్ర. గుట్ట, ఉన్నత ప్రదేశం. పోల్చిచూ. తె. తిన్నియ, తిన్నె, దిన్నియ, త. తిణ్ణై. మ. తిణ్ణ, తిణ. క. దిణ్ణె, దిన్నె. కోట. తిణ్ (DED, 2639); -పాడు చూ. గ్రామనా. దిన్నె.

1755. దిన్నెమీదపల్లె రాయ. 53+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

దిన్నెమీద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దిన్నె- చూ. ఆరో. 1754; -మీద చూ. ఆరో. 1034; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1756. దిన్నెమీదపల్లె రాయ. 59+.

చూ. ఆరో. 1755.

1757. దిన్నెమీదపల్లె రాయ. 61+. ,,

1758. దిన్నెమీదపల్లె రాయ. 81+. ,,

1759. దిన్నెమీదపల్లె రాయ. 100.+. ,,

1760. దిన్నెమీదపల్లె రాయ. 116+. ,,

1761. దిన్నెలపల్లె రాయ. 118+. ,,

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. పర్వతసూచి.

దిన్నెల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (<దిన్నెలు+అ) ఏక. దిన్నె. చూ.ఆరో. 1754. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1762. దిమ్మెబాలిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 108+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దిమ్మెబాలిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దిమ్మె- కు.నా. దిమ్మ రాతిదిమ్మె; రాతితో కట్టిన స్తంభం; తిప్ప పోల్చిచూ. క. దిమ్ము. పర్జి. దెమ్మ; సీర్‌దెమ్మ (DED. 2650) -బాలిరెడ్డి- నామబం; పు.నా. బాలి- వ్యక్తి.నా. ప్ర; (బాల+ఇ) చూ. ఆరో. 2415. -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1763. దిరసవంచ బద్వే. 54.

[? తిగవెంచ 1393 SII. XVI- 13.]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

దిరస- గ్రామనా. ప్ర. (దిరిసెము) 30-40 అడుగుల ఎత్తు పెరిగే పెద్దచెట్టు; Albizzia

Lebbek, Benth. [<సం. శిరీషః; ప్రా. సిరిసో]; -వంచ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1764. దీక్షితులపల్లె కడ. 92+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దీక్షితుల- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. (<దీక్షితులు + అ). దీక్షిత- వ్యక్తినా. ప్ర; వివాహోపనయనాది విహిత కర్మల్లో దీక్ష వహించినవాడు; తలచినపని నిర్వహించడానికి గట్టిపట్టుపట్టినవాడు; పట్టాభిషిక్తుడు; హావిద్యాగాలుమున్నగు శ్రౌతకర్మల్ని ఆచరించినవాడు [<సం. దీక్షితః] -అ (<లు+అ) వ్యక్తినా. అను; గౌరవవాచకం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1765. దీనదారుపల్లె కడ. 60+.

[దీన్‌దారుపల్లె మెకం. 12-77]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దీనదారు- [దీన్‌దారు-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"దీందారుఖాను" కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1210-77)

1766. దుంపలగట్టు కడ. 16.

[దుంపలగటు 1547 SII.XVI-163-9]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వృక్షసూచి.

దుంపల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (దుంపలు+అ) ఏక. దుంప గడ్డదినుసు, పోల్చు చూ. క. దుంప (DED. 2729) దుంపల- కుటుంబ నామం కూడా. చూ. ఆరో. 1768; -గట్టు ఏ -గట్టుల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1767. దుంపలగట్టుకొట్టాలు కడ. 16+.

సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

దుంపలగట్టు- గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. చూ. ఆరో. 1766; -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1768. దుంపలవాండ్లపల్లె బద్వే. 113+.

[దుంపలవాండ్లపల్లె మెకం. 1170-29]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దుంపలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దుంపల- కు.నా. చూ. ఆరో. 1766; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"దుంపల ఓబయ అనే రయితు" పేర ఈ ఊరు వెలిసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1170-29).

1769. దుంపలవారిపల్లె సిద్ధ. 7+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దుంపలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దుంపల- చూ. ఆరో. 1768; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1770. దుగ్గన్నగారిపల్లె పులి. 38+.

వర్యా. దుగ్గనపల్లె.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దుగ్గన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దుగ్గన్న- నామబం; పు. నా; దేవతాసూచి. (దుగ్గ + అన్న <దుర్గ+అన్న) దుగ్గ- పార్వతి [<ప్రా. దుగ్గా<సం. దుర్గా] -అన్న ఏ అన చూ. ఆరో. 3; -పల్లె. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1771. దుగ్గనపల్లె కడ. 50.

[దుగ్గనపల్లె 1525 SII. XVI. 77-147]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

దగ్గవ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1770; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1772. దుగ్గవపల్లె జమ్మ. 13.
[దుగ్గనపల్లె మెకం. 1118-24; 1204-5; 1180-154] చూ. ఆరో. 1771.

పెదకంటికావు పాతకోట దుగ్గిరెడ్డి పేర వెలసినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1204-5)

1773. దుగ్గనపల్లె రాయ. 30+.
చూ. ఆరో. 1771.

1774. దుగ్గన్నవారిపల్లె రాయ. 31+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దుగ్గన్నవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దుగ్గన- చూ. ఆరో. 1770; -వారి- చూ. ఆరో. 8; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1775. దుగ్గాయపల్లె కడ. 89+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దుగ్గాయి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు. నా. దుగ్గ- చూ. ఆరో. 1770; -అయ- చూ. ఆరో. 4; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1776. దుద్దెకుంట పులి. 80.
[దుద్దికుంట మెకం. 1119-158]
అస్పష్టనామబంధం.

దుద్దె- [దుద్ది-] గ్రామనా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. పోల్చి చూ. దుద్యాల; -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి. లో. వి: రుద్రకుంట.

1777. దుద్యాల రాయ. 101.
అస్పష్టనామబంధం.

దుద్దె- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1776; -ఆల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1778. దుద్యాలవాండ్లపల్లె రాయ. 106+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దుద్యాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దుద్యాల- కు. నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 1777. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1779. దువ్వూరు ప్రొద్దు. 17.
[దువ్వూరు 1609 AR 1906, B470; దువ్వరు 1628 T. T. D. I, VI-I. 25-11-12; దువ్వూరు మెకం. 1126-60.]
సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

దువ్వ- గ్రామనా. ప్ర; చిరుతపులి. పోల్చి చూ. త. చిఱుత్తై. కొలా. దువ. దూ. వర్జి. దూ. (DED, 596) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. (MAMP, 721).

1780. దూదేకులనారాయణపల్లె
జమ్మ. 124+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దూదేకులనారాయణ- గ్రామనా ప్ర; నామబం. పు. నా. దూదేకుల- కులనా. దూది ఏకేవాళ్లు; దూదిని ఏకే వృత్తి గల మహమ్మదీయులు. పింజరవాండ్లు. దూది + ఏకుల అవి CTSI, II. -నారాయణ- పు. నా. విష్ణువు [<సం. నారాయణః]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1781. దూదేకులపల్లె రాయ. 35+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

దూదేకుల- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. చూ. ఆరో. 1780: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1782. దూదేకులపల్లె రాయ. 40+.
చూ. ఆరో. 1781.

1783. దూదేకులపల్లె రాయ. 66+. ,,

1784. దూదేకులపల్లె రాయ. 71+. ,,

1785. దూదేకులపాలెం బద్వే. 119+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

దూదేకుల- గ్రామనా. ప్ర; చూ; 1781; పాలెం- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1786. దూలంవారిపల్లె బద్వే. 19.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దూలంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దూలం- కు. నా. వస్తుసూచి. పోల్చి చూ. త. తులై, తులా. మ. తుల, తులాం. క. తుల, తులె, తొలె, దూల. తు. తొలె, తులె, కుయి. తూలి / సం. తులా- (DBIA, 214) ? <ప్రా. థూలం<స్థూలమ్ -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1787. దూళ్ళవారిపల్లె రాయ. 93.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దూళ్ళవారి- గ్రామనా ప్ర; నామబం. దూళ్ళ- కు. నా. (దూళ్ళు + అ) ఏక. దూడ; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1788. దేనేపల్లె జమ్మ. 127.
[దేవినాయనిపల్లె మెకం. 1119 - 65; దేనేపల్లె మెకం. 1119-7].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దేనే- [దేవినాయని-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా. కురూపం. (దే+నే<దేవి+నేని < దేవి+నాయని) దే- [< దేవి]- నే [<నాయుని] చూ. ఆరో. 101; -పల్లె చూ. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1789. దేవగుడి జమ్మ 112.
[దేవిగుడి 1518 SII. XVI. 55 . 4; 1518 ibid 64-4; మెకం. 1118 - 145, 1204-30; దేవగుడి మెకం. 1119-244; 1180-150; 1204-5].
సంబ; నామబం; సామాన్యనామసూచి. (దేవతాసూచి)

దేవ- [దేవి-] <సం. దేవి; -గుడి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

తలకంతీశ్వరి (తల్లికంటె దేవి, తల్లి కంతీశ్వరి) అమ్మవారు వెలసినందున దేవగుడి అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1204-30; FF. 1961, 61).

1790. దేవగుడిపల్లె రాయ. 60.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దేవగుడి- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 1789; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1791. దేవపట్ల రాయ. 97.
సంబ. నామబం; సామాన్యనామ సూచి. (దేవతాసూచి)

దేవ- గ్రామనా. ప్ర; దేవుడు. పోల్చి చూ. తె. దేవర. దేవుడు. త. దేవు. దేవన; దేవర్; దెయ్వం, దైవం. మ. తేవమ్. క. దేవ, దెవ్వ- దెవ్వు. తు. దేవ; దైవ, దెవ్వ / సం.

దేవ-; దైవ- దైన్య. ప్రా. దెవ, దెవ్వ (DBIA. 219) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1792. దేవమాచుపల్లె రాజం. 106.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. (దేవతాసూచి)

దేవ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1791; -మాచుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మాచుపల్లె.

1793. దేవతాపురం పులి. 74.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. (దేవతాసూచి)

దేవతా- గ్రామనా. ప్ర; దేవత [< సం. దేవతా] -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1794. దేవరగుట్టపల్లె రాయ. 11+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

దేవరగుట్ట- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; దేవతా సూచి. దేవ- స్థలనా. ప్ర. దేవుడు; దేవర [< సం. దేవః] -గుట్ట స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 412; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1795. దేవరపల్లె రాయ. 22+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దేవర- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా; చూ. ఆరో. 1796; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1796. దేవరవాండ్లపల్లె రాయ. 22+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దేవరవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. దేవర- కు. నా. చూ. ఆరో. 1794;- వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1797. దేవరవాండ్లపల్లె రాయ. 110.

కురూపం. దేవేండ్లపల్లె. చూ. ఆరో. 1796.

1798. దేవరాజాపల్లె కమ. 58+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దేవరాజా- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా; దేవతాసూచి. దేవ- చూ. ఆరో. 1791; -రాజా చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1799. దేవరాయపల్లె రాజం. 123+.

[దేవరాయపల్లె మెకం. 1223-105]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

దేవరాయ- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పు.నా. దేవ- చూ. ఆరో. 1791; -రాయ చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"దేవరాయపల్లె అనే పల్లెను విజయనగర సింహాసనాధీశ్వరుడైన హరిహర దేవరాయలు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223 - 105).

1800. దేవలంపల్లె కడ. 76+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వాస్తుసూచి.

దేవలం- గ్రామనా. ప్ర; [< సం. దేవాలయః]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1801. దేవలంపల్లె రాయ. 40+.

చూ. ఆరో. 1800.

1802. దేవలంపల్లె రాయ. 44+. ,,

1803. దేవలంపేట రాయ. 98+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వాస్తుసూచి.

దేవలం- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1800, -పేట గ్రా మనా. ద్వి.

1804. దేవసముద్రం రాజం. 74.
[దేవసముద్రం. మెకం. 1223-153, దేవరాయసముద్రం: దేవ సముద్రం. మెకం. 1223-129].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దేవ- [దేవరాయ-] చూ. ఆరో. 1791. 1799 -సముద్రం. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1805. దేవునికడప కడ. 25+.
సంబ; నామబం; సామాన్యనామసూచి. (దేవతాసూచి.)

దేవుని- గ్రామనా. ప్ర; (దేవుడు + ఇ) చూ. ఆరో. 1791. -కడప గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కడప. పోల్చి చూ. కడప. పాత కడప. ఇక్కడ వెంకటేశ్వరుని దేవాలయం వున్నందున దేవుని కడప. తిరుపతి యాత్రికులు, ముఖ్యంగా రాయలసీమకు చెందినవారు తిరుపతి కొండకెళ్ళి తిరుగు యాత్రలో తప్పని సరిగా దేవుని కడప దర్శించే ఆచారం ఇటీవల వరకు ఉండేది.

1806. దేపెట్టిపల్లె రాజం. 140+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దేపెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. దే- ల దేవి చూ. ఆరో. 1789; -పెట్టి చూ. ఆరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1807 దొంగలసాని సిద్ధ. 61+.
[దొంగలసాని మెకం. 1126 9]
సంబ. నామబం; సంఘటన సూచి. సామాన్యనామసూచి.

దొంగల- గ్రా మ నా. ప్ర. బ హు. (<దొంగలు+అ) ఏక. దొంగ. పోల్చి చూ. తె. తొంగు, దొంగు, దొంగిలించు, త. తొంకవ తొంకి. మ. తొణ్ణన్, నాయి, దొంగ వర్షి. దొంగ్- (DED. 2417). -సాని చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1808. దొంగవాండ్లపల్లె రాయ. 8 +.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దొంగవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. దొంగ- కు.నా. చూ. ఆరో. 1807; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1809. దొండపాడు కమ. 3+
[దొండపాడు మెకం. 1119 - 247; దొండపాడు మెకం.1229-96] నామా. శ్రీనృశింహపురానకు- [మెకం. 1229-98].
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

దొండ- గ్రామనా. ప్ర. ఒకరకం తీగెచెట్టు, Coccinia indica, (B) Bryonia, M. Monadelpha పోల్చి చూ. త. తొండై, మ. తొంటి / సం. తుండికా, తుండికెరీ, తుండికేశీ; తుండీ. మరా. తొడ్లీ, తెడ్లీ (DED. 2880); త. తొండై; అ తొండై. తె. అరుదొండ, ఆరెదొండ, ఆదొండ, దొండ (DED. 2881); -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: దొండకు అనే కాపు కట్టించగా దొండూరుపాడయింది కాబట్టి దొండపాడు అనే పేరువచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1229-96).

1810. దొండ్లవాగు పులి. 61.
[? దొంగలవాగు మెకం. 1119-12]

నంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

దొంగ్ల- [లో. వి. దొంగల-] గ్రామనా. ప్ర; బహు (< దొంగలు + అ) చూ. అరో. 1809; -వాగు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1811. దొంగ్లోపల్లె కడ. 97.

[దొంగ్లోపల్లె మెకం. 1213-1]

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

దొంగ్లో- గ్రామనా. ప్ర. (దొన+లో) దొన- కొండపై జలాశయం పోల్చి చూ. త. చునై, దనైవు. క. దొణె, దొణె. (DED. 2239). -లో- స్థలార్థకం. ల్ల సంయుక్తం 'ంగ్ల' సంయుక్తంగా లేఖన రూపంలోనూ, వ్యవహారంలోను కన్పిస్తుంది, విన్పిస్తుంది. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1812. దొడియం ఖమ్మ. 22.

[దొడవేముల దొడివేముల మెకం. 1118-1; దోడవేముల మెకం. 1118-4; దోడివేముల మెకం. 1118-3; దొడియం మెకం. 1118-9; దొడియం మెకం. 1118-1; 1121-14, 1204-160; ధొడియం. 1118-172]

వి.బం; విశేషణసూచి, పరిమాణసూచి.

దొడి- [దొడ-; దొడి-; దోడ-, దోడి-; దొడి-; ధొడి-; ధొడి-] గ్రామనా. ప్ర. వి. <దొడ్డ పెద్ద పోల్చిచూ. త. తొట్ట. కో. దొడ్- క. దొడ్డ. తు. దొడ్డ. కొలా. దూ, దూద్ మొ. (DED. 2875); -యం. [<-వేముల]. చూ. గ్రామనా. ద్వి. ధొడి-, ధొడి- కృతకప్రామాణిక రూపాలు. ధడి క. పరిహద్దు అవి MAMP. ధొడియం కృతకప్రామాణికం. -వేముల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"ఈ దొడవేముల గ్రామానకు నామము కలగడానకు కారణం యేమంటే స్థళీకులు వాడుకొనేది యిది. యెర్రమల కొండలైన కొంత చదురపాటి భూమిన్ని కొండ జవుకుల నీరున్ను ప్రవహిస్తూ వుండేది. ఈ స్థళముల పీడారంభం కాడారంభం పసపు మొదలైన కూరగాయల తోటలు వేయడానకున్ను జల సమృద్ధి అని గొప్పగా వేపవృక్షములు వుండి నందువల్ల జనులు కొందరుచేరి యిండ్లు కట్టుక వుండగా వేపవృక్షాల మూలంచేత దొడివేముల అని గ్రామాన్కి నామం ప్రశస్తం అయినది. కొన్ని దినములకు ఆ గ్రామం వ్యాధులచేత పాడై వుండెను. మరికొన్ని దినములకు ఆ గ్రామానికి వుత్తరంగా గ్రామం కట్టుక వుండిరి గనుక అందుకు దొడవేముల అనే నామం కలిగినది." (మెకం. 1121-8, 9)

1813. దొడ్డిపల్లె రాజం. 130+.

నంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దొడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. పెరడు, పశువులదొడ్డి; పూరింటినట్టిల్లు; మధ్యభాగం; నిట్టాడిలేని ఇంటి మధ్యగది. పోల్చిచూ. త. తొట్టి. మ. తొట్టి. దొడ్డి, కొడ. తొడియ (DED. 2869) దేవాంగ, కొప్పులవెలమ, కర్నసాలె, మాల, యానాది వాళ్లల్లో దొడ్డి ఇంటి పేరు. (CTSI, II.), -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. 1814.

1814. దొడ్డిపిద్దాయపల్లె రాయ. 100+.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

దొడ్డిపిద్దాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దొడ్డి- కు.నా. చూ. అరో. 1813; -పిద్దాయ పు.నా; చూ. అరో. పిద్దాయపల్లె. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1815. దొమ్మరనంద్యాల జమ్మ. 70.

[నందేల 1521 AR 19:5, B 353, దొంబర నంద్యాల మెకం. 1204-5; దొమ్మర నంద్యాల మెకం. 1204-272, దొమ్మరనందియాల మెకం. 1204-65, దొమ్మర నంద్యాల మెకం. 1180-180]

నంబ. నామబం; కులసూచి.

దొమ్మర- [దొంబర-దొమ్మర-] కులనా. ఒక కులం. గడకట్టి ఆడే వృత్తిగల జాతి, దొమ్మర పనులు చేసే ఒక సంచారగణం. ఉత్తరహిందూస్థానానికి చెందిన తోమ్ గణంతో సంబంధం ఉండవచ్చు. తెలుగు, మరాఠీ, హిందీ మాట్లాడే గణం (CTSI II.) పోల్చిచూ. తు. దొంబె, దొమ్మరె. గోం. డొమర్ డోంబా- CDIAL. 5570. -నంద్యాల- [-నందేల;- నందియాల-] అస్పష్టనామబంధం. ? నంది+ఆల నంది-చూ. ఆరో. 1829; -ఆల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1816. దొమ్మరాజుపల్లె రాజం. 69+.

[దొమ్మరాజుపల్లె మెకం. 1134-153]

వర్యా దొమ్మర రాజుపల్లె.

నంబ. నామబం; కులసూచి.

దొమ్మ- గ్రామనా. ప్ర. ల దొమ్మర చూ. ఆరో. 1815. -రాజుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాజుపల్లె.

1817. దొరసానిపల్లె ప్రొద్దు. 32.

[దొరసానిపల్లె మెకం. 1111-22]

నంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. బిరుదసూచి.

దొరసాని- గ్రామనా. ప్ర. రాణి, పాశ్చాత్య వనిత; యజమానురాలు పోల్చిచూ. తె. దొర దొరతనము. త. దురై; దురైచ్చి దురైసాణి; మ. తుర, త్వర. క. దొరె, దొరెసాని. కొడ. దొరె. పర్జి. దొర / సం. ధుర్య- ధౌరెయ- పా. ధొరెయ్య-, ప్రా. ధొరెయ-, ధొజ్జ (DBIA 213) తమిళవ్యక్తినామాల్లో అనుబంధం. పోల్చిచూ. అణ్ణాదురై, అప్పాదురై; ప్రథమావయవాల్లో కూడా కన్పిస్తుంది. పోల్చిచూ. దొరస్వామి (MAMP. 282). దొరబాబు -సాని చూ. ఆరో. 140. పోల్చిచూ. త. దురైసాని, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1818. దొరువుపల్లె జమ్మ. 42+.

నంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి. జలసూచి.

-దొరువు గ్రామనా. ప్ర. దొర్వు, దొరవి. నడబావి ఒకరకం చెలమ; చెఱువు, కొలను. పోల్చిచూ. త. తురవు. మ. తురవు (DED 2745); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1819. దోనంవారిపల్లె రాయ. 110+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

దోనంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, దోనం- కు.నా. ? <ద్రోణం; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గామనా. ద్వి.

1820. దౌలతాపురం కడ. 19.

నంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

దౌలతా- గ్రా మ నా ప్ర; వ్య క్తి నా. < హిం. దౌలత్ < అర. దౌలహ్ రాజ్యం; సంపద; అబ్బాసిద్ కాలిఫులకింద సైన్యాధ్యక్షుల నామానుబంధం, ఇతి బర్బాద్ దౌలహ్ (MAMP. 282); -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. దౌలతాబాదు.

1821. దౌలతాపురం కడ. 82+.
[దవులతుపురం మెకం. 1210-62]
చూ. అరో. 1821.

1822. ద్వారకానగరం కడ. 1+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

ద్వారకా- గ్రామనా. ప్ర. [< సం. ద్వారకా]: -నగరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1823. ధన్నవాడ జమ్మ. 21.
[ధన్నవాడ మెకం. 1118-1; 1180-155]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వస్తుసూచి.

ధన్న- గ్రామనా. ప్ర. ? [< సం. ధాన్యమ్] -వాడ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1824. ధర్మాపురం జమ్మ. 114.
[ధర్మాపురం మెకం. 1119-244: 1180-170]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ధర్మా- గ్రామనా. ప్ర. ధర్మ [<సం. ధర్మః], -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1825. నంగనూరుపల్లె ప్రొద్దు. 50.
[నంగనూరుపల్లె మెకం. 1112-22]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నంగనూరు- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. అస్పష్టనామబంధం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1826. నందనాయకబిడం రాయ. 110+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నందనాయక- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, పు. నా. (మగాలీ పేరు) నంద- వ్యక్తినా. ప్ర; -నాయక [<సం. నాయకః] మగాలి వ్యక్తి నామానుబంధం. చూ. అరో. 101: -బిడం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1827. నందలూరు రాజం. 54.
[నిరందలూరు. రాజకేశరికులోత్తుంగ I yr 27 AR 1907, B 60, నిరంద నూరు త్రిభువనచక్రవర్తి కులోత్తుంగ చోళదేవ రక్షాచ; 33rd yr. AR 1907, B 578; నెలందలూరి (మహాజనాల)- నెలందనూరూ 1309 SII-X. 496; నెలదలూరి శ్రీ చొక్కనాథ 1433 SII, XVI- 31-11-12; నెందలూరి చొక్కనాథదేవునికి 1501 ibid 40-24; నెలందలురు 1556 Ibid 219-16 నెలందలూరి (స్వామివిలయు) 1628 T.T.D E.S. VI. I 25-7. నెలందలూరు మెకం. 1134-6-9; 1223-34 నెలదలూరు అన్నమాచార్య 1424-1503 : సం,16. సంకీ. 20.]

నామా. శ్రీకులోత్తుంగచోళ చతుర్వేది మంగలం; అగరబ్రహ్మదేయ శ్రీకులోత్తుంగ చోళ చతుర్వేది మంగలం నిరంతపుర- 1619 AR 1907 B 589; నిరంతపురమనే నామాభిధానం- మెకం. 1134-5.

అస్పష్టనామబంధం.

? నందలు- [నిరందలు-: నిరందను-; నెలదలు; నెందలు; నెలందలు] నెలంతలు స్త్రీలు, అక్క దేవతలు. పోల్చిచూ. కన్నెలూరు; బొలతుల -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "దుష్టద్యుమ్నుని కుమారుడు నిరంతర మహారాజు నిరంతరపురమనే అగ్రహారా"న్ని కట్టించినట్లు, "ఈ నిరంతర

పురమనే అగ్రహారం బాహూనదీ వెల్లువచేత కొట్టుకొనిపోయినందున నెలంద అనే వేశ్యస్త్రీ ప్రభుత్వంచేసి- రాజువుంచుకొన్నది. ఆయమె యీ స్థలానకు వచ్చి తనపేరుతో లోగడ నదీవల్ల కొట్టుకపోబడిన స్థలానకు వుత్తరం నెలందలూరు అనే నామము విధియించి బ్రాహ్మణులకు సర్వాగ్రహారంగా యిచ్చి''నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1134-5,6) నామా. వాడుకలో లేవు. పోల్చిచూ. పొందలూరు.

1828. నందలూరువాండ్లపల్లె రాయ. 71+.

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నందలూరువాండ్ల - గ్రామనా. ప్ర. నామబం: నందలూరు- కు. నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 1827; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1829. నందిపల్లె బద్వే. 187+.

నంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి; దేవతాసూచి.

నంది- గ్రామనా. ప్ర; శివుడి వాహనం. [<సం. నందీ]. పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1830. నందిపల్లె పులి. 37+.

చూ. ఆరో. 1829.

1831. నందిపాడు కడ. 7+.

గ్రామనా. ప్ర; సామాన్య నామ సూచి. దేవతాసూచి.

నంది- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1829; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1832. నందిమండలం కడ. 109.

నంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. దేవతాసూచి.

నంది- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1829. -మండలం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"It is said that there are 40 Nandis around this village. Generally the number 40 is known as mandalam" (F.F 1961, 7.

లోకనిరుక్తి: "పరానంది తపస్సు చేస్తూ ఉండగా, ఆ ప్రదేశంలో కుందేలు కుక్కల మీద యెదురు తిరిగిందట. ఆ మండలం మంచి దనీ "మంధలి నందయోగి యొక్క మండలి" అనీ పరానంది చెప్పగా నందిమండలి" అని పేరు వచ్చినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1119-141).

1833. నంద్యాలపల్లె పులి. 72.

[నందెలపల్లె మెకం. 1119-13]

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నంద్యాల- కు. నా. చూ. ఆరో. 1815; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1834. నంద్యాలంపేట ప్రొద్దు. 89.

[నందేలమ్మ పేట మెకం. 1111-153; నందెలమ్మ పేట మెకం. 1126-87].

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నంద్యాలం- [నందేలమ్మ-; నందెలమ్మ] గ్రామనా. ప్ర. నామబం. స్త్రీ నా; గ్రామనామ సూచి. నంద్యాల- చూ. ఆరో. 1833; -అం; చూ. ఆరో. 1; పేట- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"ముక్కొండ చేరువున గ్రామావకు పురము వోపి గ్రామం కట్టించిరి. నందెలమంచి యల్లమ్మ అనే దేవత యీ స్థలానకు వచ్చి

వెలిసినది అని ప్రజలు చెప్పుకొని ఆ దేవత పేరు గ్రామానికి వచ్చిందని'' స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1126-87.)

The Village derives its name from Nandyalamma, a Padmasale woman who is said to have founded it (APDGC. 776).

1835. నక్కలదిన్నె ప్రొద్దు. 45+.
సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

నక్కల- గ్రా మ నా. ప్ర; బ హు. (నక్కలు+అ) ఏక. నక్క ఒక జంతువు canis aurens పోల్చి చూ. తె. న రి యఁ డు; త. నరి; నక్కన్. (<తె) మ. నరి. క. నరి. కొలా. నక్క. కువి. నక్క. (DED. 2981). నక్కల- బోయ, గుడాల, ముత్రాచ గొల్లవాండ్లలో ఇంటిపేరు. ము త్రా చు ల కులదేవత అంకమ్మ వాహనం నక్క. (CTSI-V) చూ. అరో. 1837-1846: -దిన్నె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1836. నక్కలదిన్నెపల్లె రాయ. 18+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

నక్కలదిన్నె- గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. చూ. అరో. 1835; -పల్లె చూ.గ్రామనా. ద్వి.

1837. నక్కలపల్లె రాజం. 28+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నక్కల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా; జంతుసూచి. చూ. అరో. 1835; -పల్లె చూ.గ్రామనా. ద్వి.

1838. నక్కలపల్లె పులి. 77+.
చూ. అరో. 1837.

1839. నక్కలపల్లె పులి. 87+. ,,

1840. నక్కలమొరం రాయ. 104+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నక్కల- గ్రామనా. ప్ర; చూ.అరో.1835; -మొరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1841. నక్కలవాండ్లపల్లె రాయ. 23+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

నక్కలవాండ్ల - గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నక్కల- కు.నా; చూ. అరో. 1835; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1842. నక్కలవాండ్లపల్లె రాయ. 29+.
చూ. అరో. 1841.

1843. నక్కలవాండ్లపల్లె రాయ. 31+. ,,

1844. నక్కవానిపల్లె జమ్మ. 22+.
[నక్కవానిపల్లె మెకం. 1180-18].
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నక్కవాని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కు. నా; చూ. అరో. 1835; -వాని- (వాడు+ఇ) చూ. అరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

నక్కవాడు అనే గొల్లవాడు ఈ ఊరును కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1180-18).

1845. నక్కవానిపల్లె జమ్మ. 23.
[నక్కవానిపల్లె మెకం. 1121-14]
చూ. అరో. 1844.

1846. నక్కావాండ్లపల్లె రాయ. 89+.
సంబ.నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నక్కావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. నక్కా- కు. నా. చూ. అరో. 1835; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1847. నగిరి రాయ. 81+.

అసమస్తం.

నగిరి పట్టణం. పోల్చి చూ. తె; నగరు. త. నగర్. మ. నకర్. తు. నగఱు / సం. నగర- (DED. 53) సంస్కృతంలోకి ప్రవేశించిన ద్రావిడపదమని సిద్ధాంతం. వివరాలకు చూ. T. Burrow, Colleted Papers. 270-271. పోల్చి చూ. గ్రామనా. ద్వి. ల నగరం.

1848. నగిరి రాయ 105+.

చూ. ఆరో. 1847.

1849. నగిరి రాయ. 118+. ,,

1850. నగిరిపాడు రాజం. 114.

సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

నగిరి- గ్రామనా.ప్ర; గ్రామనా: అసమస్తం. -చూ. ఆరో. 1847; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1851. నగిరిమడుగువాండ్లపల్లె రాయ. 60+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నగిరిమడుగు- కు. నా; స్థలనామసూచి. నగిరి- చూ. ఆరో. 1847; -మడుగు- చూ. గ్రామనా. ద్వి. -వాండ్ల- చూ. ఆరో.2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1852. నగిరివాండ్లపల్లె రాయ. 58+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి,

నగిరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నగిరి- గ్రామనా- చూ. ఆరో. 1847; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1853. నగిరివాండ్లపల్లె రాయ. 102+.

చూ. ఆరో; 1852.

1854. నజర్‌బేగ్‌పల్లె కడ. 22.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నజర్‌బేగ్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. నజర్- వ్యక్తినా. ప్ర; దృష్టి పోల్చి చూ. హిం. నజర్ దృష్టి, కానుక. < అర. నజర్ దృష్టి, కానుక. నజిర్ దృష్టి, ధ్యానము -బేగ్ వ్యక్తినా: అను. యువరాజు, ప్రభువు, మొగల్ బిరుదు పోల్చిచూ. బేగం స్త్రీనా. అను. యువరాణి < హిం. బేగ్<ట. బేగ్. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1855. నడింపల్లె కడ. 17+.

నామా. మొలకవాండ్లపల్లె

స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

నడిం- గ్రామనా. ప్ర; ల నడిమి, నడుమ మధ్య నందున పోల్చిచూ. తె. నడి. త. నడ, నడువు; నడువణ్; నట్టనడు. మ. నటు, క.నడు. నడువు, నడ; నడువె, నడవె, నడివె. నట్టునడు, కొడ, నడు. తు. నడు. నాయి. నఱుం, గోం. నడ్డుం. (DED. 2959); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. రెండు పేర్లూ వ్యవహారంలో వున్నాయి.

1856. నడింపల్లె కడ. 66+.

చూ. ఆరో. 1855.

1857. నడింపల్లె రాయ. 26+. ,,

1858. నడింపల్లె రాయ. 27+. ,,

1859. నడింపల్లె రాయ. 68+. ,,

1860. నడింపల్లె రాయ 76+. ,,

1861. నడింపల్లె రాయ 108+. ,,

1862. నడింపల్లె రాజం. 40+. ,,

1863. నడింపల్లె రాజం. 69+.
చూ. ఆరో. 1855

1864. నడింపల్లె రాజం. 90+. ..

1865. నడింపల్లె రాజం. 109+.
[నడిమిపల్లె మెకం. 1223 - 171]
చూ. ఆరో. 1855.
"మైలపల్లె, భట్టువారిపల్లె నందున కట్టినది. దానిపేరు నడిమిపల్లె అనేది వకటి కంమ్మ వారు కట్టుకొన్నది" (మెకం. 1223 - 171).

1866. నడింపల్లె రాజం. 129+.
చూ. ఆరో. 1855.

1867. నడింపల్లె రాజం. 141+. ..

1868. నడింపల్లె సిద్ధ. 52+. ..

1869. నడింపల్లె ప్రొద్దు. 86+. ..

1870. నడింపల్లె ప్రొద్దు. 89+.
[నడింపల్లె మెకం. 1126-121]
చూ. ఆరో. 1855.

1871. నడిగడ్డపల్లె రాయ. 56+.
సంబ. నామబం; స్థలాసూచి.
నడిగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర. స్థలా. నామబం. స్థలనా; నడి- స్థలనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1855; -గడ్డ- స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 399; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1872. నడిగడ్డపల్లె రాయ. 71+.
చూ. ఆరో. 1871.

1873. నడిపిరాళ్ళపల్లె రాయ. 100+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
నడిపి- గ్రామనా. ప్ర; వి. నడిమి చూ. ఆరో. 1855; -రాళ్ళపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాళ్ళపల్లె.

1874. నడిమిరాజుపల్లె రాయ. 97+.
స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.
నడిమి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1855. -రాజుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాజుపల్లె; పోల్చిచూ. ఎగువరాజుపల్లె.

1875. నత్తివాండ్లపల్లె రాయ. 55+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
నత్తివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నత్తి- కు.నా. పోల్చిచూ. మ. నత్తుక; క. నత్తు, నెత్తు. తు. నత్తింగె (DED. 2967); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1876. నబీకోట కడ. 69+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నబీ- గ్రామనా. ప్ర. <అర. నబీ మార్గం. మహమ్మద్‌ప్రవక్త పేరు. పోల్చిచూ. నబీ ఖాన్ (MAMP. 539); -కోట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1877. నరవకాటిపల్లె సిద్ధ. 52+.
[నరవకాటిపల్లె మెకం. 1170-64]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
నరవకాటి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నరవ ఌ నారవ కొండస్రోవః వానకురిసి పొలంలోపారే నీటివాగు; రెండుమిట్టల నడుమ ఏర్పడ్డ పల్లపు ప్రదేశం; కాటి- (< కాడ + ఇ) చూ. ఆరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1878. నరసన్నగారిపల్లె సిద్ధ. 48+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నరసన్న- నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి. (నరస + అన్న) నరస- వ్యక్తినా. ప్ర. [<సం. నృసింహః] వ్యక్తినామ అనుచిత విభాగం. -అన్న- చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1879. నరసన్నపల్లె కడ. 82+.

[నరసన్నపల్లె మెకం. 1210-65]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసన్న- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి చూ. ఆరో. 1878; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

''గాజులపల్లె నరసన్న'' అనేవాడు కట్టించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1210-65)

1880. నరసన్నపల్లె బద్వే. 49.+.

చూ. ఆరో. 1879.

1881. నరసన్నపల్లె బద్వే. 116+. ..

1882. నరసరాంపల్లె కడ. 55+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసరాం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. నరస- చూ.ఆరో.1870; -రాం [< సం. రామః]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1883. నరసాపురం బద్వే. 32.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. నరస చూ.ఆరో. 1878; -పురం చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1884. నరసారెడ్డిపల్లె కడ. 50+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం పు.నా; దేవతాసూచి. నరసా- వ్యక్తినా. ప్ర; చూ.ఆరో. 1883; -పురం చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1885. నరసింగరాజపురం రాజం. 16.

[నరశింగరాజపురం మెకం. 1134 330].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసింగరాజ- [నరశింగరాజ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి; నరసింగ- వ్యక్తినా. ప్ర. [< సం. నృసింహః] -రాజ- చూ. ఆరో. 49; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1886. నరసింగరావుపల్లె పులి. 8.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

నరసింగరావు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. నరసింగ- చూ. ఆరో. 1885. -రావు -చూ. ఆరో. 97; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1887. నరసింగుపల్లె బద్వే. 81+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసింగు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి (<నరసింగ + ఉ) నరసింగ- చూ. ఆరో. 1885; -ఉ- చూ. ఆరో. 25; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1888. నరసింహాపురం బద్వే. 55.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసింహా- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి [< సం. నృసింహః] -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1889. నరసింహాపురం బద్వే. 60.
చూ. ఆరో. 1888.

1890. నరసింహాపురం బద్వే. 65. ,,

1891. నరసింహాపురం ప్రొద్దు. 81+. ,,

1892. నరసింహస్వామిపల్లె రాయ 35+.
సంబ నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసింహస్వామి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. నరసింహ- చూ. ఆరో. 1888; -స్వామి పు.నా. అను. యజమాని, దేవుడు, గురువు, ప్రభువు పురుష నామాల్లో అనుబంధం. సంబోధనావాచకం. పోల్చిచూ. త. చామి; చువామి. మ. సామి, స్వామి. క. సామి, సాయి, సావి, సోమి, సోయి, స్వామి. తు. సామి, స్వామి < సం. స్వామిన్. ప్రా. సామి- (DBIA. 162); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1893 నరసోజీకొట్టాలు జమ్మ. 82+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరసోజీ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. మరాఠీ పురుషనామం. నరసో- మరాఠీ వ్యక్తినా. ప్ర. [< సం. నృసింహః-] -జీ పు.నా. అను. చూ. ఆరో. 94. -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1894 నరహరిబొట్లపల్లె రాయ 46.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరహరిబొట్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. నరహరి- వ్యక్తినా. ప్ర. (సం. < నరః + హరిః) బొట్ల- పు నా. అను; బహు. పూజ్యార్థకం. (<బొట్లు + అ) ఏక. బొట్టు భట్టు పండితుడు [<సం. భట్టః]; లు- (<లు+అ) చూ; ఆరో. 1764; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1895. నరహరిపురం కమ. 18+.
[నరహరిపురం మెకం. 1229-31-32] రూ. నరాపురం (ముప.)
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నరహరి- (రూ. నరా) గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1894; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1896. నర్రెడ్డివాండ్లపల్లె రాయ. 105+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నర్రెడ్డివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నర్రెడ్డి- (< నరి + రెడ్డి) కు.నా; నామబం; వ్యక్తినామసూచి. చిన్నకొడిదెకాపుల్లో ఇంటిపేరు; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1897. నరోతివాండ్లపల్లె రాయ. 31+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నరోతివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; (నరోతివాండ్లు+అ) నరోతి- కు. నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1898. నర్సిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 48+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నర్సిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. దేవతాసూచి. నర్సి- లు నరిసి. నరసి, నరసా. చూ. ఆరో. 1835. అనుచిత విభాగం వల్ల ఏర్పడ్డ రూపాలు; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1899. నలసానివారిపల్లె రాయ. 27+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నలసానివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; నలసాని- కు.నా. నామబం, వర్ణసూచి. కమ్మ వాళ్ళల్లో కొప్పులవెలమల్లో ఇంటిపేరు. నల- ల నల్ల చూ. ఆరో. 1900; -సాని-చూ. ఆరో. 140; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1900. నల్లకట్టవతురకపల్లె రాయ. 105+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

నల్లకట్టవ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్థల నా. వర్ణసూచి. నల్ల- స్థలనా. ప్ర; వి. నలుపు రంగుగల; చూ; వో. వ. నలుపు, పోల్చి చూ. త. నల్లం, అల్, అల్కాల్. మ. అల్, అల్లు. [మూలద. ద్రా. *నల్-]; మంచి. చూ. పో. వ. నలవు, పోల్చి చూ. క. నల్, నల్ల. మ. నల్. (అం)- నల్మ, నల్ల మొ. [మూలద. ద్రా. *నల్-అ] చూ. ఆరో. 2986; కొప్పుల వెల మల్లో 'నల్ల' ఇంటిపేరు కూడా ఉంది.- కట్టవ ల కట్ట చూ. ఆరో. 522, -తురకపల్లె గ్రామ నా. ద్వి. చూ. ఆరో.

1901. నల్లకట్టవపల్లె రాయ. 86+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

నల్లకట్టవ- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా. చూ. ఆరో. 1900; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1902. నల్లకట్టవపల్లె రాయ. 193+.
చూ. ఆరో. 1901.

1903. నల్లగుండ్లపల్లె రాయ. 47+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

నల్లగుండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; వర్ణసూచి; నల్ల- స్థలనా. ప్ర; వి. చూ. ఆరో. 1900; -గుండ్ల- స్థలనా. ద్వి. బహు. (<గుండు+అ) ఏక. గుండు గుండ్రటిరాయి. చూ. పో. వ. గుండ్రము, గుండ్రించు. పోల్చి చూ. త. కుంటు. క. గుండు. తు. గుండు. కొలా. గుండ్. నాయి. ఘుండ్ మొ. సంస్కృత గండః శబ్దభవం అయివుండ వచ్చునని సూ.వి. వివరాలకు చూ. DED, 1414: Kolami 286; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1904. నల్లగుండ్లపల్లె ప్రొద్దు. 83+.
చూ. ఆరో. 1903.

1905. నల్లగొండుపల్లె బద్వే. 85+.
సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.

నల్లగొండు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. కు. నా. ? వ్యక్తినామసూచి. (నల్ల + కొండు) కొడిదకాపుల్లో ఇంటిపేరు; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

1906. నల్లగొండువారిపల్లె రాయ. 48+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నల్లగొండువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నల్లగొండు- కు.నా. చూ.ఆరో. 1905; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1907. నల్లగొండువారిపల్లె సిద్ధ. 13+.
చూ. ఆరో. 1906.

1908. నల్లగొండువారిపల్లె సిద్ధ. 18+. ,,

1909 నల్లగొండువారిపల్లె పులి. 12+. ,,

1910. నల్లగుట్టపల్లె రాయ. 74.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

నల్లగుట్ట- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; స్థల నా; నల్ల- స్థలనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1900; -గుట్ట-స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 412; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1911. నల్లగుట్టపల్లె రాజం. 127+.
చూ. ఆరో. 1910.

1912. నల్లచెరువుపల్లె పులి. 42.

[నల్లచెరువపల్లె మెకం; 1119-288, వలచెరువుపల్లె మెకం. 1119-41]

వంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

నల్లచెరువు- [నల్లచెరువు - చెరువు-] గ్రామనా. ప్ర.స్థలనా. నామబం. వర్ణసూచి. నల్ల [ల నల]స్థలనా. ప్ర; వి. చూ. ఆరో. 1900; [ల-చెరు] స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 1421; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "నల్ల అనే బోగంది మోహనాచలానికి పడమట ఒక చెరువు కట్టించింది. ఇది నల్లచెరువు (మెకం. 1119-288-89);

"Two furlongs from this villages lies a tank, the soil of which is black. Hence the village is named .." (FF. 1961. 74).

పోల్చి చూ. ఆరో. ఎర్రచెరువుపల్లె రాజం.

1913. నల తిమ్మాయపల్లె కడ. 44+.

వి. బం; వర్ణసూచి.

నల్ల- గ్రామనా. ప్ర. వి. చూ. ఆరో. 1900; -తిమ్మాయపల్లె గ్రామనా. ద్వి. సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి. చూ. ఆరో. తిమ్మాయపల్లె.

1914. నల్లతిమ్మాయపల్లె రాజం. 49.

[నల్లతిమ్మయపల్లె మెకం. 1134-215] చూ. ఆరో. 1913.

1915. నల్లపర్వతయ్యగారిపల్లె రాయ. 77+.

వి. బం; వర్ణసూచి.

నల్ల- గ్రామనా: ప్ర; చూ. ఆరో. 1913; పర్వతయ్యగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి.; పర్వతయ్య- నామబం; పు. నా. పోల్చి చూ. కొండయ్య-. -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1916. నల్లపురెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 54+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నల్లపురెడ్డి గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు.నా; వర్ణసూచి. నల్లపు- వ్యక్తినా. ప్ర; నామబం. నల్ల- చూ. ఆరో. 1900; -అపు చూ. ఆరో. 78; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1917. నల్లపురెడ్డిపల్లె కడ. 52+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నల్లపురెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1916; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1918. నల్లపురెడ్డిపల్లె రాజం. 39.

[నల్లపరెడ్డిపల్లె/నల్లపురెడ్డిపల్లె మెకం. 1134-337] చూ. ఆరో. 1916.

"నల్లపరెడ్డి కొందరు కాపులతో చేర నల్లపురెడ్డిపల్లె అయింది" (మెకం. 1134-337).

1919. నల్లపురెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 75+.

చూ. ఆరో. 1916

1920. నల్లపురెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 78+. ,,

1921. నల్లపురెడ్డిపల్లె పులి. 12+. ,,

1922. నల్లప్పగారిపల్లె రాయ. 114+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నల్లప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; నల్లప్ప- నామబం; పు;నా; వర్ణసూచి. నల్ల-

చూ. ఆరో. 1900; -అప్ప చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ.ఆరో.6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1923. నల్లబండపల్లె రాయ. 100+.

వి. బం; శిలాసూచి.

నల్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1900; -బండపల్లె గ్రామనా. ద్వి; సంబ. నామబం; శిలాసూచి. చూ. ఆరో. బండపల్లె; పోల్చి చూ. బండపల్లె.

1924. నల్లబత్తునివాండ్లపల్లె రాయ.29+.

వి. బం; వర్ణ సూచి.

నల్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1900; -బత్తునివాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి; సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి. చూ- ఆరో. బత్తునివాండ్లపల్లె.

1925. నల్లబత్తునివాండ్లపల్లె రాయ.31+.

చూ. ఆరో. 1924.

1926. నల్లబల్లె జమ్మ. 133.

[నల్లబల్లె 1540 AR 32-33 B 371; నల్లబల్లి అన్నమాచార్య 1424-1503; సం. 10. సంకీ. 168 నల్లపల్లె. మెకం. 1119-64; నల్లబల్లె మెకం. 1119-76]

వి. బం; వర్ణసూచి.

నల్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1900. -బల్లె ఌ-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "కిరాతులు నల్లరాయి విగ్రహం చేయించి నిలిపి నల్లసానెమ్మ అనే దేవత"ను ఏర్పాటు చేయగా "తద్వారా నల్లబల్లె" అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర. మెకం. 1119-235)

1927. నల్లమేకలపల్లె రాయ.116+.

వి. బం; వర్ణసూచి.

నల్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1900; -మేకలపల్లె గ్రామనా. ద్వి; సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి. చూ. ఆరో. మేకలవాండ్లపల్లె.

1928. నల్లయ్యగారిపల్లె కడ. 107+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నల్లయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నల్లయ్య- నామబం; పు. నా; విశేషణసూచి; వర్ణసూచి; నల్ల- చూ. ఆరో. 1900; అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1929. నల్లవాగుపల్లె ఐద్వే. 74+.

సంబ. నామబం. స్థలనామసూచి.

నల్లవాగు- గ్రామనా.ప్ర; సంబ.నామబం; విశేషణసూచి.వర్ణసూచి; నల్ల-చూ.ఆరో.1900. -వాగు. స్థలనా. ద్వి. వంక; గడ్డ; జవుకు; నారవ. ఉరవడిగా పారే వాననీటి జాలు. పోల్చిచూ. తె.వాఁక వంక,వంకర, వాఁగుడు; వాఁగు మొ. నాయి. వంగ్; కొండ. వాంగ్; వాక్. పెం.వాక్ కువి. వాంగ్; వాక్, మాల్తో. బగ్ బగ్గె (DED. 4370) Also See TVB. 1145; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1930. నల్లాయపల్లె కడ. 8+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నల్లాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; విశేషణసూచి, వర్ణసూచి నల్ల- వ్యక్తినా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1900; -ఆయ చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1931. నల్లాయపల్లె పిద్ద. 6+.
చూ. ఆరో. 1930.

1932. నల్లాయపల్లె బద్వే. 22+. ,,

1933. నల్లింగాయపల్లె కడ. 26.
[నల్లలింగయపల్లె మెకం. 1229-12; నలలింగయపల్లె మెకం. 1119-247]
వి. బం; వర్ణసూచి.

నల్లి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1900; -లింగాయపల్లె [-లింగయపల్లె] చూ. ఆరో. లింగాయపల్లె.

1934. నవాబుపేట జమ్మ. 15.
[నవాబుపేట మెకం. 1180-155; నవాబు ప్యాట మెకం. 1118-23]
పంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. బిరుదసూచి.

నవాబు- గ్రామనా. ప్ర; మొదట్లో మొగల్ పరిపాలనలో ఒక రాష్ట్రానికి పరిపాలకుడు; మహమ్మదీయ ప్రభువు బిరుదు. < హిం. నవ్వాబ్ < అర. నౌబ్ సన్నిహితం; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1935. వసంతాపురం కడ. 60+.
అస్పష్టనామబంధం.

వసంతా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1936. నాగన్నగుట్టపాలెం రాయ. 28+.
పంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

నాగన్నగుట్ట- గ్రామనా. ప్ర; పంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి. నాగన్న- స్థలనా. ప్ర; నామబం- దేవతాసూచి. నాగ- సామా [< సం. నాగః] -అన్న చూ. ఆరో. 3; సర్పపూజా సంప్రదాయాన్ని సూచించే మనుష్యుల పేర్లూ ఊర్ల పేర్లూ దిగవన కూడా చూడవచ్చు. ఒకప్పుడు తెలుగుదేశంలో నివసించిన నాగాప్రజలతో సంపర్కమే ఈ రకం పేర్లలో ప్రతిబింబిస్తోంది. ద్రావిడుల్లో నాగులపూజ సర్వసాధారణం; కడపమండలంలో నాగులచవితి విశేషాదరణం గల పండుగ. నాగప్రతిష్ఠలు ఎన్నో గ్రామాల్లో కన్పిస్తాయి. -గుట్ట- స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 412: -పాలెం చూ. గ్రామనా; ద్వి.

1937. నాగపట్నం కడ. 6+.
పం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నాగ- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 1936; తమిళనాడులో ఒకపట్నంపేరు కూడా. -పట్నం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1938. నాగమల్లెదిన్నె జమ్మ. 28.
[నాగమళ్ళదిన్నె మెకం, 1180-161]
పంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

నాగమల్లె. [నాగమళ్ళ-] నాగమల్లి. గ్రామనా. ప్ర. ఒకజాతిమల్లె బ. పుష్పవిశేషం. (మూ. వి.) Justicia Nasuta. Rox (బ్రౌ. నాగజెముడు; Opuntia dillenii, Haiv; నాగజెముడు చెట్లనే నాగమల్లె చెట్లనడం కడప మండలంలో రివాజు. దిన్నె. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1939. నాగరాజుగారిపల్లె రాయ. 108+.
పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నాగరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; నాగరాజు నామబం; పు. నా; దేవతా సూచి, నాగ- చూ. ఆరో. 1936; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1940. నాగరాజుపల్లె జమ్మ 94.
[నాగరాజుపల్లె మెకం. 1180-164; 1204-148].
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
నాగరాజు- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో. 1939; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
నందవైదికి నాగరాజు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1204-148)

1941. నాగరాజుపల్లె రాయ 37+.
చూ. ఆరో. 1940.

1942. నాగరాజుపేట కడ. 64.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నాగరాజు- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో. 1940; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1943. నాగవరం రాజం. 123.
[నాగవరం మెకం. 1223-101]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నాగ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1936; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"చోళరాజు నాగేశ్వరుడనే యీశ్వరుని నామధేయం చేసి గ్రామానకు నాగవరం అనే నామధేయం చేసి"నట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1223-101).

1944. నాగసానిపల్లె కడ. 4.
[నాగసాని పల్లె మెకం. 1126-131. 1240-63].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నాగసాని- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా; స్త్రీనా. నామబం; దేవతా సూచి. నాగ- చూ. ఆరో. 1936; -సాని-చూ. ఆరో. పోల్చి చూ. అవసాని-; కడసాని-; బాలసాని-; -పల్లె చూ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1945. నాగాయపల్లె కడ. 106+.
[నాగ్యపల్లె మెకం, 1225-8].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నాగాయ [లే. రూ. నాగ్య-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు. నా. దేవతా సూచి. నాగ- చూ. ఆరో. 1936; -ఆయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
గుళ్ళనాగాయ అనే పెదకంటి కాపు ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1225-8).

1946. నాగాయపల్లె ప్రొద్దు. 45+.
చూ. ఆరో. 1945.

1947. నాగాయపల్లె ప్రొద్దు. 71+. ,,

1948. నాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 8+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నాగిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నాగిరెడ్డి- నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి; నాగి- (నాగ + ఇ) నాగ చూ. ఆరో. 1936; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -గారి-చూ. ఆరో. 6, పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1949. నాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 27+.
చూ. ఆరో. 1948.

1950. నాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 51+. ,,

1951. నాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 77+. ,,

1952. నాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 97+. ,,

1953. నాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 100+. ,,

1954. నాగిరెడ్డిపల్లె రాజం. 55.

[నాగిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1134-40]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నాగిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1948. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1955 నాగిరెడ్డిపల్లె జమ్మ.

[నాగిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1180-157]

చూ. ఆరో. 1948.

1956. నాగిరెడ్డిపల్లె కడ. 74+. ..

1957. నాగిరెడ్డిపల్లె రాజం. 14+. ..

1958. నాగిరెడ్డిపల్లె రాజం. 81+. ..

1959. నాగిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 86+. ..

1960. నాగిసెట్టిపల్లె బద్వే. 136.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నాగిసెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; నాగి- చూ. ఆరో. 1948; -సెట్టి చూ. ఆరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1961. నాగిసెట్టివాకాటిపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నాగిసెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1960; -వాకాటిపల్లె గ్రామనా. ద్వి; గ్రామనా. నామబం; చూ. ఆరో. వాకాటిపల్లె.

1962. నాగులకుంట్లపల్లె బద్వే. 86+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

నాగులకుంట్ల- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా. సంబ. నామబం; జంతుసూచి. నాగుల- స్థలనా. ప్ర. బహు. (<నాగులు+అ) నాగదేవతల ఏక. నాగ- చూ; ఆరో. 1936; -కుంట్ల స్థలనా. ద్వి. బ. (<కుంటలు+అ) ఏక. కుంట చూ. ఆరో. పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1963. నాగులగుట్టపల్లె రాయ. 10+.

సంబ. నామబం. స్థలనామసూచి.

నాగులగుట్ట- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం; జంతుసూచి. నాగుల- స్థలనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1962; -గుట్ట- స్థలనా. ద్వి. చూ; ఆరో. 412; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1964. నాగులపల్లె ప్రొద్దు 56+.

సంబ. నామబం. జంతుసూచి.

నాగుల- గ్రామనా. ప్ర. బహు. చూ. ఆరో. 1962; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1965. నాగూరు పులి. 33.

[నా(గూ)రు 1351 SII XVI- 1-19
నాగూరు 1551 AR 45-46 B 133.
మెకం. 1119-218]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నాగ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1936; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1966. నాగూరివాండ్లపల్లె రాయ. 54+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నాగూరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నాగూరి- కు.నా; గ్రామనామసూచి. (నాగూరు+ఇ) చూ. ఆరో. 1965; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1967. నానబాలపల్లె ప్రొద్దు. 88+.

[నానబాలపల్లె మెకం. 1126-126]

సంబ. నామబం. వృత్తిసూచి.

నానబాల- గ్రామనా. ప్ర; నానబాల (గడ్డి).

ఎఱ్ఱనేలల్లోను, వరిపైరులోను ఏటా మొలిచి పెరిగే కలుపుమొక్క; Eriochlaa, Procera, Habbard, Eriochloa Ploystachya, H.B. & K., -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1968. నాయునిఎఱ్ఱప్పపల్లె రాయ. 100+.

సంబ. నామబం. కులసూచి.

నాయుని- నాయని గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 101; -ఎఱ్ఱప్పపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 348; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1969. నాయునిపల్లె రాయ. 21.

సంబ; నామబం; కులసూచి.

నాయుని- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1968; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1970. నాయునిపల్లె బద్వే. 87.

చూ. ఆరో. 1969.

పట్టావంశనాయులు కట్టించిన ఊరు (FF. 1961, 84).

1971. నాయునివాండ్లపల్లె రాయ. 102+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

నాయునివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. నాయుని- చూ. ఆరో. 1968; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1972. నాయునివారిపల్లె కడ. 67+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

నాయునివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నాయుని- చూ. ఆరో. 1968; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

1973. నాయునివారిపల్లె రాయ 15+.

చూ. ఆరో. 1972.

1974. నాయునివారిపల్లె రాయ. 20+. ..

చూ. ఆరో. 1972.

1975. నాయునివారిపల్లె రాయ 26+. ..

1976. నాయునివారిపల్లె రాయ. 76+. ..

1977. నాయునివారిపల్లె రాయ. 77+. ..

1978. నాయునివారిపల్లె రాయ. 86+. ..

1979. నాయునివారిపల్లె రాయ. 101+. ..

1980. నాయునివారిపల్లె రాజం. 25+. ..

1981. నాయునివారిపల్లె ప్రొద్దు. 9+. ..

1982. నాయునివారిసుగాలితాండ రాయ 19+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

నాయునివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. చూ. ఆరో. 1942; సుగాలితాండ- గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. సుగాలితాండ.

1983. నారపురెడ్డికొట్టాలు బద్వే. 35+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నారపురెడ్డి- <నారపరెడ్డి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. నారపు- వ్యక్తినా. ప్ర. నామబం; నార- ? [< సం. నారాయణః]. -అపు చూ. ఆరో. 78; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1984. నారపురెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 9+.

సంబ నామబం; వ్యక్తినామసూచి;

నారపురెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; నారపురెడ్డి- పు.నా. చూ. ఆరో. 1983; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1985. నారపురెడ్డిపల్లె రాజం. 26+.
[నారపరెడ్డిపల్లె మెకం. 1223-23]
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
నారపురెడ్డి- [<-నారపరెడ్డి-] గ్రామనా. ప్ర;చూ.ఆరో. 1983; పల్లె- చూ.గ్రామనా.ద్వి.

1986. నారపురెడ్డిపల్లె రాజం. 71+.
చూ. ఆరో. 1985.

1987. నారవపల్లె రాయ. 104+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
నారవ- గ్రామనా ప్ర. < నరవ చూ. ఆరో. 1972 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1988 నారాయణనెల్లూరు రాజం. 44.
[నారాయనెల్లూరు మెకం.1134-191]
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
నారాయణ- గ్రా మ నా. ప్ర; వ్యక్తినా. [<సం.నారాయణః]; -నెల్లూరు గ్రామనా.ద్వి. చూ. ఆరో. 646; పోల్చి చూ. ఆరో. కుందా నెల్లూరు; దిగువనారాయణ నెల్లూరు.

1989. నారాయణపల్లె కడ 24+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నారాయణ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1988; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. 1.

1990. నారాయణపల్లె ఖమ్మ. 124+.
చూ. ఆరో. 1989.

1991. నారాయణపల్లె ప్రొద్దు. 6+. ..

1992. నారాయణపురం బద్వే. 124+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నారాయణ- గ్రా మ నా. ప్ర; 1988; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1993. నారాయణరాజుగారిపల్లె
రాజం. 43+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నారాయణరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; నారాయణరాజు- పు.నా; నామబం; దేవతాసూచి; కులసూచకం. నారాయణ- చూ. ఆరో. 1988; -రాజు-చూ. ఆరో. 49; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1994. నారాయణరాజుపల్లె రాజం. 61+.
[నారాయణరాజుగారిపల్లెమెకం. 1134-128].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నారాయణరాజు- [నారాయణరాజుగారి-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1993; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
చమర్తి నారాయణరాజు పేర ఈ గ్రామం వెలసినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1134-128).

1995. నారాయణరాజుపేట రాజం 55+.
[నారాయణరాజుపేటమెకం.1134-64]
నామా.క్రిష్ణంరాజుపేట మెకం.1134-77
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
నారాయణరాజు. గ్రా మ నా. ప్ర చూ. ఆరో. 1994; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"అపరచింతల నారాయణరాజు తమ్ముడు కృష్ణంరాజు తన అన్న పేర ఈ ఊరును వెలకొల్పినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1134-64)

1996. నారాయణరాజుపేట పిద్ద. 5+.
చూ. ఆరో. 1995.

1997. నారాయణరాజుపేట పిద్ద. 51. ..

1998. నారాయణరాజువోడు రాజం. 134+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నారాయణరాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1993; -వోడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1999. నారాయణరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 72+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నారాయణరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; దేవతాసూచి. కులసూచకం. నారాయణ- చూ. ఆరో. 1988; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2000. నారాయణరెడ్డిపల్లె రాయ. 62.

[నారాయణరెడ్డిపల్లె మెకం. 1223-41]

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నారాయణరెడ్డి ; గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1999; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

నాగానారాయణరెడ్డి కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-41)

2001. నారాయణరెడ్డిమటం కడ. 67+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నారాయణరెడ్డి గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 1999; -మటం చూ. గ్రామనా. ద్వి

2002. నారాయణస్వామిమటం ప్రొద్దు. 1+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నారాయణస్వామి గ్రామనా ప్ర; షు. నా; నామబం. దేవతాసూచి. నారాయణ- చూ. ఆరో. 1988; -స్వామి- చూ. ఆరో; 1892; -మటం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2003. నారేపల్లె పులి. 42+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నారే- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. నార- చూ. ఆరో. 1983; -ఏ చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2004. నార్జాంపల్లె జమ్మ. 75+.

[నారావయిలపల్లె మెకం. 1180-153; నేజన్‌పల్లె మెకం. 1112-6]

పంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నార్జాం- [నారా వయిల-,] నేజన్- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. కురూపం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2005. నాలికవాండ్లపల్లె రాయ. 81+.

పంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

నాలికవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నాలిక- కు.నా. ల నాలుక; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2006. నిడివెలగల పులి. 68.

[నిడివెలగల మెకం. 1119-13]

వి. బం; పరిమాణసూచి.

నిడి- గ్రామనా. ప్ర; వి. నిడు, పొడవైన. చూ. ప్రో. ప. నిడివి, నిడుపు మొ. పోల్చిచూ. త. నెడు, నెడుమై. క. నిడు, నిట్టు. తు. నిడి (DED. 3099, 3100). [మూలద్రా. *నిట్-అ; *నీట్-] వివరాలకు చూ. BSOAS. 11.611; -వెలగల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2007. నిడుజువ్వి కమ. 7.

[నిడుజువ్వి మెకం. 1119-244; 1229-109; నిడిజువ్వి. నిడిజివ్వి మెకం. 1229-107]

వి. బం; పరిమాణసూచి.

విడు- ~ విడి- గ్రామనా. ప్ర; వి; చూ. ఆరో. 2006; జువ్వి ఒకచెట్టు -జువ్వి [~ -జివ్వి] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2008 విశివివాండ్లపల్లె రాయ 80+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

విశివివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; విశివి- కు.నా; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2009. పీలంవాండ్లపల్లె రాయ. 116+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పీలంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పీలం- కు.నా. వి; నామం. పీలవర్ణం, పీలమణి; మర్రి; ఒకానొకకొండ; కుబేరుని నవనిధుల్లో ఒకటి; మచ్చ; నల్లెద్దు; తెల్లటిముఖం, తెల్ల తోక, తెల్లదెక్కలు, తెల్లకొమ్ములు గల ఎర్రెద్దు- [<సం. నీలః] పీలం రెక్కల్లో ఇంటి పేరు. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2010. పీలకంఠరావుపేట రాయ. 39.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పీలకంఠరావు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. పీలకంఠ- వ్యక్తినా. ప్ర. శివుడు [<సం. నీలకంఠః]; -రావు చూ. ఆరో. 97; -పేట చూ. గ్రామనా ద్వి.

2011. పీలంపురం ప్రొద్దు. 10.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పీలం- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2009; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2012. పీలాపురం బద్వే. 3+.

చూ. ఆరో. 2011.

2013. పీలిపల్లె రాజం. 54.+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పీలి- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; వృక్షసూచి. సాగుచేసే మెట్టపంట, పీలి చెట్టు; Indigo Indigofera tinctoria, Linn. పీలి. పద్మ సాలెల్లో, తొగటల్లో ఇంటిపేరు (CTSI, V) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2014. పీలివాండ్లపల్లె రాయ. 28+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పీలివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పీలి- చూ. ఆరో. 2013; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2015 నున్నవావిళ్లపల్లె రాజం. 133+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

నున్నవావిళ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వృక్షసూచి నున్న- నునుపుగల, నున్నని; -వావిళ్ల (వావిళ్ల+అ) ఏక. వావిలి, వావిలి ఎత్తుగా పెరిగే కంచెమొక్క, Vitex negundo, or Vitex trifolia, Linn., వావిళ్ల బ్రాంహల్లో యింటిపేరు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2016. నూకవపల్లె రాజం. 79

[నూకనపల్లె మెకం. 1134-106]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నూకన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. నేటి తెలుగు పేర్లల్లో సర్వసాధారణమైనపేరు. ఉదా. నూకయ్య, నూకాలయ్య; నూకాలమ్మ. నూకాలమ్మ గ్రామదేవత, అమ్మవారు

(Chicken pox) దేవత. నూక- స్ఫోటకము పోసిన దేహంమీది సన్న (నూకల్లాంటి) బొబ్బలు కావచ్చు. చూ. పో.వ. నూచ, నుగ్గు నురుము. పోల్చిచూ. త. నూఱు, నుక్కు, మ. నూఱు, నుచ్చు. క; నూరు, నుగ్గు, నుచ్చు. పర్జి. నూకా కువి. నూకంగ [మూలద్రా. *నుయ్ / *నుచ్; *నుయ్-క]; -అన చూ. ఆరో. 3. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2017. నూకినేనిపల్లె రాజం. 8.

[నూకినాయణిపల్లె మెకం. 1134-248; నూకినాయనిపల్లె మెకం. 1134-193; నూకినేనిపల్లె మెకం. 1134 - 252]

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నూకినేని- [నూకినాయణి-; నూకినాయని-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (నూకినాయడు + ఇ) నూకి- (<నూక + ఇ) నూక. చూ. ఆరో. 2016; ఇ- చూ. ఆరో. 25; -నేని- చూ. ఆరో. 101, మెకంజీ రూపంలోని నాయణి కృతకప్రామాణికం: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2018. నూతనగడ్డపల్లె రాయ. 100+.

సంబ. నామబం. స్థలనామసూచి.

నూతనగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; నామబం; విశేషణసూచి. నూతన- స్థలనా. ప్ర. కొత్త [<సం.నూతనః]; -గడ్డ- గట్టు- స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 399. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. కొత్తగడ్డపల్లె; చౌటగడ్డపల్లె.

2019. నూతిపల్లె రాజం. 57+.

[నూతిపల్లె మెకం. 1134-91]

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.

నూతి- గ్రామనా. ప్ర. (నూయి + తి) నుయి, నూయి. పోల్చి చూ. కొలా. నువ్వి. నాయి. నువ్వి [మూలద. ద్రా. *నుయ్ / *నూ.] చూ. DED. 3070; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2020. నూనెవారిపల్లె రాజం. 71+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

నూనెవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; నూనె- కు.నా; వస్తుసూచి. ల నూవియ తైలం. పోల్చిచూ. కొలా. నూనె. నాయి నూనె. పర్జి. నూనెయ్ మొ. తెలుగు నూ(గు)వు / నువ్వు(లు)తో నూ- సంబంధం చూడవచ్చు. చూ. BSOAS 11.615; 12.143; DED. 3081; 3104. [మూలద్రా. నూ-; నెయ్-] వైశ్యులలో నూనె వృత్తి సంబంధ శాఖాభేదం (CTSI. V); -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2021. నూలివీడు రాయ. 31.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

నూలి- గ్రామనా. ప్ర. (<నూలు + ఇ) నూలు నువ్వు(లు) ల నూగు(లు) ఉన్న ప్రాంతాల్లో పెరిగే ఒకరకం నూనెగింజల చెట్టు (Sesame) Sesamum indicum, DC.; పోల్చిచూ. తె. నూవు, నువ్వు, నూనె. త.నూ, నూవు. కొలా. నువ్వా- పర్జి. నువుల్. గోం. నుంగ్ (DED. 3081) -వీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"It is said to derive its name from its traditional cultivation of gingeli known as 'nuvvulu' in Telugu" (APDGC; 771)

2022. నెమళ్లగొంది సిద్ధ. 84.

[నెమళ్లగొంది మెకం. 1126-33; 1170-94]

సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

నెమళ్ల- గ్రామనా. ప్ర. (<నెమళ్లు+అ) ఏక. నెమలి. నమిలి, నెమ్మిలి, పోల్చిచూ. త. ఇమలి, మయిల్, నవిరం.క. నవల్, నవిల్, నవిలు, నవిల, నవులు.తు. నెయిలు.కొలా.నమ్లీ, నమ్లి, లమ్లి. నాయి. నమ్లి, లమ్లి (DED. 2363); గొంది సందు -గొంది చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2023. నెమళ్లదిన్నె జమ్మ. 103.

[నెమలిదిన్నె మెకం. 1204-131; నెమళ్లదిన్నె మెకం. 1180-165; 1204-132; నమలిదిన్నె మెకం.1204-1119; నమిలిదిన్నె మెకం. 1204-4; నమళ్లదిన్నె మెకం. 1204-133]

సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

నెమళ్ల- [నెమలి-; నమలి-; నమిలి-; నమళ్ల-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2022: -దిన్నె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2024. నెరుసువల్లె రాయ. 11.

సంబ. నామబం. సామాన్యనామసూచి. ? భూసూచి.

నెరుసు- గ్రామనా. ప్ర; నెరసు < నెఱసు వల్లం: ఒకవిధమైన ఇసుక. వి. మిక్కిలి చిన్నది; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2025. నెర్రవాడ ప్రొద్దు. 67.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

నెర్ర- గ్రామనా. ప్ర. < నెఱ పూర్తి, నిండు. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 3041. 3049; పోల్చి చూ. తె. నెఱయు, నెఱపు; నెరసమస్య, నెఱదీపము; నెఱవడి; నెఱసీమ (శా.శ.కో.); -వాడ చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2026. నెల్లూరుకొట్టాలు ప్రొద్దు. 85+.

సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

నెల్లూరు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో.646; కొట్టాలు- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2027. నేకనాంపేట జమ్మ. 66.

[నేకునామపేట మెకం. 1112-22; నేక నామపేట మెకం. 1180-164]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నేకనాం- (నేకనామ- నేకునామ-)గ్రామనా. ప్ర. < ఉ. నేక్‌నామ్. గొప్ప కీర్తివంతుడు పుణ్యశ్లోకుడు, <ప. నేక్‌నామ్. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"నేకునాంఖాను అనే తురక కడప ఘండి కోట వగైరా ఈ ప్రదేశము అధికారము చేస్తూవుండగా (ఈ సంగమేశ్వరుని దేవాలయము మునకు ఉత్తరపు గడ్డన) తనపేరుతో నేకునాం పేట అని కట్టించి" నట్లు స్థానికచరిత్ర. మెకం. 1112-21-22).

2028. నేకనాపురం సిద్ధ 43.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నేకనా- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో; 2027; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2029 నేతివారిపల్లె రాజం. 116.

[నేతివారి ఖండికె. మెకం.1223-165]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నేతివారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. నేతి- కు.నా; (నేయి+తి) నెయ్యి, నేయి. పోల్చిచూ.

త. నెయ్. మ. నెయ్. క. నెయ్; నే. తు. నేయి. పర్జి. నెయ్. [మూలద్రా. *నెయ్-, *నే-] చూ. DED 3104. నేతివారు బ్రాహ్మణులని, వారి పేర యీ ఖండ్రిక వెలసినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1223-165); కోమట్లలో 'నెయ్యి'వృత్తి సంబంధ శాఖాభేదం (CTSI V) -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. మెకంజీ రూపం నేతివారి ఖండికె నేటి వ్యవహారంలో లేదు.

2030. నేదరపేట జమ్మ. 42+.

[న్యాదరపేట మెకం. 1169-87]

సంబ. నామబం; కులసూచి.

నేదర- [లే రూ. న్యాదర- మెకం. 1199-37] గ్రామనా. ప్ర; కులనా. < మేదర (న/మ) మేదరవాండ్లు; తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, ఒరిస్సా దేశాల్లో చాపలు, బుట్టలు, విసనకర్రలు మొదలైన వెదురు సంబంధమైన వస్తువులు తయాచేసే ఒక కులం; మహేంద్రాచలవాసులమంటారు. (CTSI. V); -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2031. నేరెళ్ళవంక రాయ. 6.+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

నేరెళ్ళ- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (<నేరెడు + అ) ఏక నేరేడు ఒక రకం పండ్ల చెట్టు (Black palm)Engenia Jombolana lamk; -వంక చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2032. నేలటూరు ప్రొద్దు. 38.

[నేలటూరుమెకం.1111-99;1126-87]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి. భూసూచి.

నేల-+ఊరు, సంధిలో టుగాగమం. నేల- పొలం; భూమి, స్థలం చూ. పో. వ. నెలవు. పోల్చి చూ. త. ఞాలం; నాయి. ఏల్. గోం. నేరీ, నెల్ : కుయి. నేల, నేడ; నేదె (DED. 2374 cf 3044). నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక గ్రామం పేరు. బ్రాహ్మణులలో ఇంటి పేరు. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2033. నేలనూతల జమ్మ. 70.

[నేల నూతల మెకం. 1118-12; 1169-81; 1180-157, న్యాల నూతల మెకం. 1169-37]

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

నేల- [లే. రూ. న్యాల-] చూ. ఆరో. 2032; -నూతల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2034. నొస్సంవారిపల్లె జమ్మ. 137+.

[నొసంవారిపల్లె మెకం. 1119-79]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

నొస్సంవారి- [నొసంవారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. నొస్సం- [నొసం-] కు. నా. గ్రామనామసూచి; కర్నూలుజిల్లా కోయిలకుంట్ల తాలూకాలోని ఒక గ్రామం. వెడకంటి రెడ్లల్లో ఇంటిపేరు (మెకం. 1119-79) (< సం. నృసింహ వికృతి నొసం. (నొస్సం) అవి MAMP. 575- -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2035. పందికుంట రాయ. 22.

సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

పంది- గ్రామనా. ప్ర; ఒకరకం జంతువు; నల్లజీవం. అసిలి, బోయ, గమళ్ళల్లో ఇంటి పేరు. (CTSI, VI), పోల్చి చూ. త. పన్ఱి, పన్జి, మ. పన్ని. క. పంది. కొండ. పంది. పండి,

గోం- వద్దీ- కుయి. వజి. కువి. వజ్జి. (DED. 3326); -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2036. వందిళ్ళపల్లె రాయ. 47.

వంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వాస్తుసూచి.

వందిళ్ళ- గ్రామనా. ప్ర; బహు; (<వందిళ్లు+అ) ఏక, వందిరి; వందిలి. పోల్చి చూ. త. వందర్- వందల్. మ. వంతల్, క. వదర్, వందర. వందల్. కొడ. వంద. కొలా. వంద్రి. (DED 3240); పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2037. వందిళ్ళపల్లె కమ. 27.

[వందిళ్ళపల్లె మెకం. 1119-214; 1225-229;] చూ. అరో. 2036.

"వదిగడ్డ శీమ కాపులు వందిళ్లు కట్టుకవుండి చదిపిరేలకు పోయిన తరువాత యీ స్థళమందున్ను కొందరు కాపులు చేరివున్నందున ఈ గ్రామానికి వందిళ్ళపల్లె అని" పేరని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1225-229).

2038. వందిపీడు బద్వే. 63+.

[వందిపీడు మెకం. 1170-5]

వంబ. నామబం. జంతుసూచి.

వంది- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2035; -పీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2039. వంబలపల్లె రాజం. 64+.

వంబ. నామబం; కులసూచి.

వంబల- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. వంబ లోళ్లు; గ్రామదేవతల పూజల్లో వంబజోళ్లు అనువాద్యాన్ని వాయించేవాళ్లు. వంబ- ఒక రకం వాద్యం. పోల్చిచూ. త. వంబు; వబ్బు; వంబిల్; వంబై (DED, 3245); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2040. పక్కీరారెడ్డిపల్లె రాయ. 26+.

వంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి. బిరుదసూచి.

పక్కీరారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; మంగళసూచి. పక్కీరా- <హిం.ఫకీర్ పేదవాడు, మహమ్మదీయమత భిక్షకుడు< అర. ఫక్ర్ పేదరికం మహమ్మదీయ వ్యక్తి నామాల్లో వినయసూచక ప్రథమావయవం. పోల్చిచూ. ఫకీర్ అహ్మద్; ఫకీర్ సాహెబ్; -రెడ్డి- చూ,అరో. 6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2041. పక్కీరుపల్లె కడ. 26+.

[ఫకీరిపల్లె మెకం. 1240-19; పకీరు పల్లె మెకం. 1240-17]

వంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి; బిరుదసూచి.

పక్కీరు- [ఫకీరి-, పకీరు-] గ్రామనా. ప్ర;చూ.అరో.2040; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

"లక్కీరు సాహెబ్ అనే ఫకీర్" పేర ఈ పల్లె వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1240-19)

2042. పక్కీరుపల్లె రాయ. 72+.

చూ. అరో. 2041.

2043. పక్కీరుపేట జమ్మ. 33.

[ఫకీరపేట మెకం. 1180-175]

వంబ. నామబం. బిరుదసూచి. సామాన్యనామసూచి;

పక్కీరు- [ఫకీర-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 2040, -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2044. పగడాలపల్లె కడ. 104.
[పగడాలపల్లె మెకం. 1119-245]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి

పగడాల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. కు. నా. వృత్తిసూచి (<పగడము+ల) పగడము ల పవడము. పోల్చిచూ. త. పవళం. పళగం. మ. పవఌం, పవిఌం. క.పవళ. కొడ. పవుళ, పవ్వ తు. పకళ, పకల, పవళ, పవల, కువి. పగ్నెలు / సం. ప్రవాళ- ప్రవాడ- (OED. 3295) పా. పవాళ- ప్రా. పవాల మొ. (CDIAL, 8794). 'పగడాల' (పగడాల వ్యాపారి) బలిజల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. V) **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2045. పగడాలపల్లె రాజం. 124+.
చూ. ఆరో. 2044.

2046. పగడాలపల్లె రాజం. 140+. ,,

2047. పగడాలపల్లె బద్వే. 40. ,,

2048. పట్టపురాయి సిద్ధ. 79.
[పట్టపు రావి మెకం. 1126-3; పట్టపు రాయి మెకం. 1126-9]
వి. బం. ? సంఘటనసూచి.

పట్టపు- గ్రామనా. ప్ర. సం. పట్టమ్; **-రాయి** -రావి చూ. గ్రామనా. ద్వి. గ్రామాల్లో రావిచెట్టు వేపచెట్టు నాటించి వాటికి వివాహం చేసి పూజించే ఆచారం వుంది.

"ఒక అశ్వర్థ వృక్షం" పేరు సార్థకంగా ఈ గ్రామనామం వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1126-3)

2049. పడిగెలపల్లె కడ. 87+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పడిగెల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. పడిగె రాజులు పద్మసాలెల దగ్గర అడుక్కునే బిచ్చగాళ్లు (CTSI. V). **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2050. పత్తిగుంటవారిపల్లె రాజం. 26+.
నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పత్తిగుంటవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పత్తిగుంట- కు.నా; పత్తి- గ్రామనా.ప్ర.కు.నా. సస్యసూచి. రేగడినేలల్లో ఎక్కువ సాగుచేసే రొక్కపు పైరు; Gossypium Sp., Linn. గూడల, పద్మసాలెల్లో ఇంటిపేరు. (CTSI. VI) -గుంట- చూ.గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 644; -వారి- చూ.ఆరో. 8; **-పల్లె** చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2051. పత్తిరాజుగారిపల్లె రాయ. 86+.
నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పత్తి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2050; -రాజు- చూ. ఆరో. 49. -గారి- చూ.ఆరో. 6. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2052. పత్తూరు కడ. 6.
[? పుత్తూరు 1547 SII. XVI-163-9]
సంబ. నామబం; సస్యసూచి.

పత్తి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2050; **-ఊరు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"According to a local version, it is said to derive its name from its Patra residents" (APDGC. 783)

2053. పప్పనపల్లె ప్రొద్దు. 80+.
[పప్పనపల్లె మెకం. 1126-80]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పప్పన- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. నామబం. ? గర్హ్యార్థక వ్యక్తినామం (Opprobrious

proper name) పోల్చి చూ. పుల్లన్న, పెంటయ్య మొదలైన పేర్లవలె (?<పప్పు+ అన) పప్పు-ధాన్యపు బద్ద; గింజ ధాన్యపు బద్దలతో చేసే ఒక రకం కూర. పోల్చిచూ. త. పరుప్పు. క. పప్పు. కుయి. పంగ మొ. (DED. 3282); -అన- చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2054. పబ్బాపురం కడ. 79.

[పబ్బాపురం మెకం. 1240-6]

సంబ. నామబం; ? కుటుంబనామసూచి.

పబ్బా- గ్రామనా. ప్ర. కు.నా; వృక్షసూచి. ? (<ప్రబ్బ) చెమ్మ నేలల్లో ఏపుగా పెరిగే పేము మొక్క; Calamus rotang, Linn. పోల్చి చూ. త. పిరంబు. మ. పెరంపు, పురంపు, పునంపు. (DED. 3434); -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2055. పబ్బావారిపల్లె రాజం. 73+.

సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పబ్బావారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. పబ్బా- కు.నా. చూ. ఆరో. 2054; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా ద్వి.

2056 పడమటికోన రాయ. 56

పలా. నామబం. దిక్సూచి.

పరమటి- పడమటి వర్ణ వ్యత్యయ రూపం. గ్రామనా. ప్ర. (< పడమట + ఇ) పడమట ఒక దిక్కు, పడమర దిక్కు. పోల్చి చూ. త.పటువాన్,క.పడువల్ వివరాలకు చూ. DED. 3190. -కోన చూ. గ్రామనా, ద్వి.

"This village lies in a valley"......
(APDGC, 780)

2057. పరమటిపోలువాండ్లపలె రాయ. 81+.

స్థలా. నామబం; దిక్సూచి.

పరమటి- గ్రామనా. ప్ర; మా ఆరో.2056; -పోలువాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 2305.

2058. పరికిబండబిడికి రాయ. 100+.

సంబ. నామబం; పలనామసూచి.

పరికిబండ- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా. ?జంతునామసూచి. పరికి- స్థలనా. ప్ర; ? < పటిక ఒకరకం పిట్ట. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 3311. -బండ- సలనా. ద్వి. పెద్దరాయి, పేటు. పోల్చి చూ. క. బండె (DED 3224); -బిడికి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2059. పరికిబండబిడారు రాయ. 118+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

పరికిబండ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2058; -బిడారు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2060. పర్లపాడు ప్రొద్దు. 27.

[వల్లపాడు మెకం. 1126-60]

సంబ. నామబం; భూసూచి.

పర్ల- [వర్లి-] గ్రామనా. ప్ర. సామాన్య నామసూచి. బహు. (పర్రలు + ఇలు) ఏక. ర్ల>ల్ల వర్ణసమీకరణం వల్ల ధ్వని మార్పు. పర్ర పట్టు. ఉప్పునేల; చూ.పో.వ. చవిటిపర్ర; పఱవ, పఱక పోల్చిచూ. త. పఱు; మ. పత్తు. క. పట్టు. -పట్టు చూ. గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు, -పాడు, చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2061. పర్వతరెడ్డిపల్లె రాయ. 35+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పర్వతరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పర్వతరెడ్డి- నామబం;పు.నా;శిలాసూచి. పర్వత- వ్యక్తినా. ప్ర.కొండ [<సం. పర్వతః]-రెడ్డి- చూ.ఆరో. 6; పోల్చిచూ. కొండారెడ్డి; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2062. పలవలివెంకటరెడ్డిపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పలవలివెంకటరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. పలవలి- నామబం; కు.నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. పల్లవోలు -వెంకటరెడ్డి- నామబం; పు.నా; చూ. ఆరో. 3147; -పల్లె చూ. గ్రా మ నా. ద్వి.

2063. పలుగురాళ్ళపల్లె బద్వే. 48.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. శిలాసూచి.

పలుగురాళ్ల- గ్రా మ నా. ప్ర; బహు. (<పలుగురాళ్లు+అ) ఏక. పలుగురాయి. స్ఫటికాలుగా, బండలుగా దొరికే ఎరుపు, నలుపు, బూడిదరంగుల మిశ్రితల క్వార్ట్జ్. (Quartz. Silicon dioxide : 5102) వివరాలకు చూ. మాం. వృ.ప. IV. చూ. పో.ప. పలుగు (నేల) చిన్న గట్టి పలకరాళ్ల గల నేల (కృష్ణమూర్తి, 1962); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"పలుగురాళ్లు" విశేషంగా దొరికే చోటిది. నల్లగాజుల తయారీకి పలుగురాళ్లు వాడతారిక్కడ. (FF. 1961, 86). It derives its name from the "Paluguralllu" which occur in abundance in its soils. It is said that these Paluguralllu were ground and mixed with deposits of saline earth by the Gajula Balijas for making bangles (APDGC. 779-780).

2064. పలుగువాండ్లపల్లె రాయ. 83+.

సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.

పలుగువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పలుగు- కు.నా. గుద్దలి మొదలగువాటికి వేసిన ఇనప పలుగు; దంతెగుజ్జుకు బిగించిన ఇనప పలక (కృష్ణమూర్తి, 1962, 130; 99) గుంటక పలుగు -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2065. పల్లంవాండ్లపల్లె రాయ. 101+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పల్లంవాండ్ల- గ్రా మ నా. ప్ర. నామబం. పల్లం- కు.నా. పల్లపు నేల. పోల్చి చూ. త. పళ్ళం. మ. పళ్ళం, తొ; పళ. క. పళ్ళ. తు. పళ్ళ, పల్ల, పల్లా; పళికె. (DED. 3307). -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2066. పల్లవోలు ప్రొద్దు. 56.

[పల్లవోలు 1511 AR 59-60, B 18]
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి. (వంశనామం),

పల్లవ- గ్రామనా. ప్ర; పల్లపు మాగాణి భూములవారు (MAMP. 641) ఒక రాజ వంశం. క్రీ శ. 3-7 శతాబ్దుల్లో పల్లవుల ప్రభావం కడప మండలంలో చూడవచ్చు. (APDGC, 58. 59); -ఓలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2067. పల్లెక్రిష్ణయ్యగారిపల్లె సిద్ద 25+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పల్లెక్రిష్ణయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పల్లె క్రిష్ణయ్య- నామబం; పు. నా; పల్లె

కు. నా. చూ. గ్రామనా. ద్వి. వల్లె. అగ్నికుల క్షత్రియులు, (CTSI. V,); -క్రిష్ణయ్య- చూ. ఆరో. 986. -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2068. పసలవాండ్లపల్లె రాయ. 56+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పసలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పసల- కు.నా. ఒ పసుల బోయ, మాల, మాదిగల్లో ఇంటి పేరు. (CTSI. V.); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2069. పసుపులవాండ్లపల్లె రాయ. 25+.
సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.

పసుపులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం పసుపుల. కు. నా. బహు. (< పసుపులు +అ) ఏక. పసుపు ఒక రొక్కపు పైరు; (turmeric cucurma longa, Roxb,,బోయ, దేవాంగుల్లో ఇంటిపేరు. పసుపులేటి- బలిజల్లో ఒకశాఖ. చూ. ఆరో. 2070. (CTSI. VI), -వాండ్ల-చూ.ఆరో. 2; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2070. పసుపులేటివాండ్లపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పసుపులేటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పసుపులేటి- కు.నా. చూ. ఆరో. 2069; -వాండ్ల-చూ.ఆరో.2; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2071. పాచికలపాడు కమ. 14.
[పాసుగులపాడు 1536 AR 1937-38 B 854; మెకం. 1110-114; పాచికెల పాటి (పొలిమేర) మెకం, 1110.25; పాచికలపాడు మెకం. 1119-246, పాశిగిలపాడు మెకం. 1229-17; పాసిగెలపాడు మెకం. 1110-114].
అస్పష్టనామబంధం.

పాచికల- [పాసుగుల- పాచికెల-; పాశిగిల-; పాసిగెల] గ్రామనా. ప్ర- ? < పాచి + కలు -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. వనిచ్చమాటు పాంచివిలై (తమిళ దేశంలో ఒక గ్రామనామం).

2072. పాటగానివాండ్లపల్లె రాయ. 94+.
సంబ. నామబం, కుటుంబనామసూచి.

పాటగానివాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. పాటగాని- కు. నా. (<పాటగాడు+ఇ) పాట పాడేవాడు. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2073. పాటిమీదపల్లె కడ. 16+.
స్థలా. నామబం. స్థలాసూచి.

పాటిమీద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పాటి- (పాడు+ఇ) పాడుమట్టి (నేల) -పాడు ఊళ్లు పాడుబడ్డ చోటు. ఒక పెద్ద గ్రామాన్ని చేరి ఉన్న చిన్న గ్రామం. గ్రామనామ ద్వితీయావయవం. చూ. గ్రామనా. ద్వి. -పాడు. చూ. పో, వ. పాడె బాడపపొలం. బురద భూమి. (శా, శ.) పాటినేల, పాడిననేల. పాటిగడ్డ. పాటిదిబ్బ, పాటివరుపు, పాటిభూమి; ఇసకపాడు, తెల్లపాడు, తువ్వపాడు, మసరపాడు మొ. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED 3381; -మీద- చూ. ఆరో.1034; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2074. పాటిమీదపల్లె సిద్ధ. 18+.
చూ. ఆరో. 2073.

2075. పాటిమీదపల్లె ప్రొద్దు. 27+. ..

2076. పాటిమీదపల్లె ప్రొద్దు. 67+. ..

2077. పాటూరు రాజం. 56.
[పొంటూరను ఊరి 1378. SII.XVI. 15-9, 10; పాటురు 1556. SII.XVI. 219-17; మెకం. 1134-10].
సంబ; నామబం. సామాన్యనామసూచి.
పాటు- [పొంటు-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2073; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2078. పాతఅగ్రహారం రాజం. 114+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; పూర్వపు.వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 3296; -అగ్రహారం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. అగ్రహారం. పోల్చి చూ. కొత్త అగ్రహారం.

2079. పాతఅట్లూరు సిద్ధ. 15+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2078; -అట్లూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పోల్చి. చూ. అట్లూరు.

2080. పాతఒడ్డెపల్లె రాయ. 51+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2078; -ఒడ్డెపల్లె గ్రామనా, ద్వి, చూ. ఆరో. ఒడ్డె పల్లె పోల్చి చూ.

2081. పాతఒడ్డెపల్లె రాయ. 61+;
చూ. ఆరో. 2080.

2082. పాతకడప కడ. 24.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2078; -కడప గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కడప.

2083. పాతగిరియాంపల్లె కడ. 87+.
వి. బం, పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2078; -గిరియాంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. ? <గిరిజమ్మ -పల్లె; పోల్చి చూ. కొత్త గిరియాంపల్లె.

2084. పాతచిట్వేలు రాజం. 105+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2078; -చిట్వేలు గ్రామనా.ద్వి. చూ.ఆరో. చిట్వేలు.

2085. పాతచీకంవాండ్లపల్లె
రాజం. 51+.
వి బం. పౌర్వాపర్యసూచి;
పాత- గ్రామనా. ప్ర. చూ: ఆరో. 2078; -చీకంవాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. సంబ. నామబం: కుటుంబనామ సూచి. -చీకంవాండ్ల- (<చీకంవాండ్లు-అ) చీకం- కు.నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. కొత్త చీకం వాండ్లపల్లె.

2086. పాతతక్కోలు పిద్ధ. 36+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2078; -తక్కోలు గ్రామనా.ద్వి.చూ.ఆరో.తక్కోలు.

2087. పాతతిరువెంగలాపురం
బద్వే. 118+.
వి. బం. పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2078; -తిరువెంగలాపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పోల్చిచూ. తిరువెంగలాపురం.

2088. పాతపల్లె రాజం. 28+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2078;
-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2089. పాతపల్లె రాజం. 68+.
చూ. అరో. 2088.

2090. పాతపాలెం ప్రొద్దు. 84+.
వి. బం, పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2078;
పాలెం- చూ. గ్రామనా. ద్వి;

2091. పాతపేట జమ్మ. 79.
నామా. పాతపల్లె.
వి. బం, పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2978;
-పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి;

2092. పాతప్రభలవీడు బద్వే. 115+.
[పాతప్రభులవిడు మెకం. 1170-15]
వి; బం. పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా; ప్ర; చూ. అరో. 2078;
-ప్రభలవీడు [-ప్రభులవిడు] వీడు పట్నము గ్రామనా; ద్వి. చూ. అరో. ప్రభలవీడు. మెకంజీ రూపంలోని- 'విడు' లేఖన ప్రమాదం;
"తూర్పు కొత్త ప్రభువులవిడు. గంజికుంట శిద్దారెడ్డి కట్టించింది." (మెకం. 1170-15)

2093. పాతబొట్టువాండ్లపల్లె రాయ. 44+.
వి. బం; పౌర్వపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2078;
-బొట్టువాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. బొట్టువాండ్ల- -బొట్టు- ; [< సం. భట్టః] -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. కొత్తబొట్టువాండ్లపల్లె.

2094. పాతమామిళ్లపల్లె ప్రొద్దు. 88+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2078;
-మామిళ్లపల్లె గ్రామనా. ప్ర; -మామిళ్ల- (<మామిళ్లు+అ)ఏక. మామిడి మావి,మావిడి పండ్లచెట్టు, (mango) Mangifera Indica Linn. Roxb; Mangifera foetida, Lour పోల్చిచూ. త. మాం, మాంతి, మాతి. మ.మా, మావు. క. మా, మాం, మావు. కొలా. మాస్టి. నాయి. మామ్రి/సం. మాకంద- (DED. 3919 Cf. 3975); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2095. పాతమూలపల్లె రాయ. 44+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2078;
-మూలపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. మూలపల్లె.

2096. పాతరామాపురం బద్వే. 16.
వి.బం. పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 2078;
-రామాపురం గ్రామనా. ద్వి; చూ. అరో. రామాపురం;

2097. పాతవాండ్లపల్లె కడ. 68+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. ఈడిగెల్లో శాఖాభేదం; తొగటల్లో ఇంటిపేరు. (CTSI. VI) వ్యుత్పత్తికి చూ. DED. 3296; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2098. పాతసానివాండ్లపల్లె రాయ. 31+.
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.
పాత- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2078; -సానివాండ్ల ల్లె గ్రామనా. ద్వి. సాని- చూ. ఆరో. 140; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2099. పాపక్కగారిపల్లె రాజం. 77+.
[పాపక్కపల్లె మెకం. 1223 - 144]
సంబ నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపక్కగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పాపక్క- నామబం; స్త్రీనా. పాప- చూ. ఆరో. 583; -అక్క- చూ. 11; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2100. పాపన్నగారిపల్లె రాయ. 72+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పావన్న- నామబం; పు.నా. పాప- చూ. ఆరో. 583; -అన్న- చూ. ఆరో. 3. -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2101. పాపన్నగారిపల్లె రాయ. 100+.
చూ. ఆరో. 2100.

2102. పాపన్నగారిపల్లె రాయ. 117+. ,,

2103. పాపన్నపల్లె రాయ. 106+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2100; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2104. పాపన్నపల్లె బద్వే. 72.
చూ. ఆరో. 2103.

2105. పాపరాజుపల్లె రాజం. 140+.
[పాపరాజుపల్లె మెకం. 1134 - 140; 1223-181]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. పాప- చూ. ఆరో. 2099; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2106. పాపాయపల్లె జమ్మ. 1.
[పాపయపల్లె మెకం. 1180 - 157; 1204-184]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపాయ. [పాపయ-] గ్రామనా: ప్ర; నామబం; పు.నా. (పాపయ<పాప + అయ్య) పాప- చూ. ఆరో. 2099 -అయ. చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2107. పాపాసాహెబ్‌పేట కడ. 80.
[పాపాసాహెబు పేట మెకం. 1210-48];
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపాసాహెబ్- [పాపా పాహెబు-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం, పు.నా. పాపా-వ్యక్తి నా. ప్ర. < ఉ. పాపా. పోప్, క్రైస్తవుల మతాధికారి <ప. పాపా; -సాహెబ్- చూ. ఆరో. 1503; - పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

1 "హలీంఖాన్ తోబుట్టువు పాపాసాహెబ్ అనే ఆయమ" పేర ఈ ఊరు వెలసినట్లు స్థానికచరిత్ర. (1210-64) పురుషనామాన్ని స్త్రీ నామంగా స్థానిక చరిత్రకారుడు తలచడం పొరపాటు.

2108. పాపినాయనిపల్లె సిద్ధ. 67+.
[పాపినాయనిపల్లె మెకం. 1126-189]
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

పాపినాయని. గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (పాప+ఇ) పాపి- చూ. ఆరో. 2099; -నాయని- చూ. ఆరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2109. పాపిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 2 +.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పాపిరెడ్డి- నామబం; పు.నా; పాపి- చూ. ఆరో. 2108; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2110. పాపిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 26+.
చూ.ఆరో. 2109.

2111. పాపిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 51+. ,,

2112. పాపిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 68+. ,,

2113. పాపిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 84+. ,,

2114 పాపిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 86+. ,,

2115. పాపిరెడ్డిపల్లె రాజం. 104+.
[? పాపారెడ్డిపల్య 1541 SII. XVI. 123-12; పాపిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1223-138.]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాపిరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర; చూ. ఆరో.2109; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2116. పాపిరెడ్డిపల్లె రాజం. 104+.
చూ. ఆరో. 2115.

2117. పాపిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 47.
[పాపరెడ్డిపల్లె మెకం. 1170-22]
చూ. ఆరో. 2115.

2118. పాపిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 118+.
వర్గా. కోటపాపిరెడ్డిపల్లె. చూ. ఆరో. 2115.

2119. పాములూరు పులి. 32.
[పాములూరు మెకం. 1119-218]
సంబ. నామబం; జంతుసూచి.
పాములు- గ్రామనా. ప్ర. ఏక. ఉపాము పోల్చిచూ. త. పాంబు. మ. పాపు క. పావు. తు; హావు. నాయి. పాం. పర్జి. బాం / <సం. పావ- (DED. 3361) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2120. పాయలయ్యగారిపల్లె రాయ. 44+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పాయలయ్యగారి. గ్రామనా. ప్ర;నామబం. పాయలయ్య- నామబం; పు, నా; వృక్షసూచి. ? పాయల- వ్యక్తినా. ప్ర. కూరాకు మొక్క, Portulaca Sp , Linn పాయలాకు. పాయల- కుటుంబనామం కూడా. చూ. ఆరో. 2121, -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2121. పాయలవారిపల్లె రాజం. 123+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
పాయలవారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పాయల- కు,నా. చూ. ఆరో. 2120; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2122. పాయలోపల్లె రాయ. 10+.
స్థలా, నామబం; స్థలాసూచి.
పాయలో- గ్రామనా. ప్ర; పాయ- ఏటి నీరు తీసినతర్వాత జాలుగా ఏర్పడ్డ ప్రవాహశాఖ; జాలు; వేరుచేయు, పోల్చిచూ. సానిపాయ

-లోని -పాయ; -లో- స్థలార్థకం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2123. పాయసంపల్లె కమ. 56.

[పాయసంపల్లె మెకం. 1119-217]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పాయసం- లుపాళం, గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; ఆహారవస్తుసూచి. పరమాన్నం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2124. పాయసంవారిపల్లె బద్వే. 43+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పాయసంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పాయసం- చూ. ఆరో. 2123; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

2125. పార్నపల్లె పులి. 1.

[పార్ణపల్లె మెకం. 1119-104]

సంబ. నామబం. ? సంఘటన సూచి;

పార్న- పారణ [పార్ణ-] గ్రామనా. ప్ర. (< సం. పారణమ్) పల్లె చూ గ్రామనా.ద్వి.

According to a local version, this village is named because many of the Pilgrims who gather at the near by Kanvasrama Konda on the last Monday in the month of Kartika (October-November), fast on the day, return to this village the same night, and break their fast there the next morning—'*Parna*' *means the breaking of fast*. Some, however, claim that the village derives its name from 'Parna' the Sanskrit for leaves.

(APDGC. 781, 782).

2126. పాలంపల్లె కడ 60.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పాలం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పాల- తినేవండ్లు గల కంచెమొక్క; క్షీరికా వృక్షం (iron wood, ivory wood) **Mimusops Kanki or hexandra, Roxb, M, Indica,** Man,, Holarhhena antidysentrica, wall,, wrighia tomenbosa R & S,,

-అం-చూ.ఆరో. 1., -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2127. పాలకొండ్రాయునిపల్లె సిద్ధ 44+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పాలకొండ్రాయుని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్థలనామసూచి. పాలకొండ- వ్యక్తినా. కడప జిల్లాలోని, కడప పక్కన్నే ఉండే కొండల పేరు. పాల- చూ.ఆరో.2126; -కొండ చూ. ఆరో. -రాయుని- చూ. ఆరో. 1799; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2128. పాలగిరి కమ. 43& 44.

[పాలగిరి 1504 AR 1935-36 B 321., పాలగియన్‌లమేల- 1628 T.T.D.I-V. 25-3; పాలగిరి- మెకం. 1119-114]

సంబ; నామబం; వృక్షసూచి.

పాల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2126, 2127; -గిరి చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. పాలకొండ.

లోకనిరుక్తి: ద్వాపరయుగంలో "సాంతప ముణి" ఆశ్రమానికి వాల్మీకాది ఋషులు వచ్చారనీ, వారి క్షుత్పిపాసలు తీర్చేకొరకు సాందీపని నిశ్రాశ్రమమైన పర్వతమందలి పాదపథములను యాచించి వాటియొక్క శాఖలనుంచి క్షీరవృష్టి

కురియించినందువల్ల ఆ పర్వతానికి క్షీరగిరి అని పేరు వచ్చిందనీ, జనులవాడకంచేత పాల గిరి అయిందని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-114, 115).

2129. పాలూరు జమ్మ 48+.

సంఖ. నామబం; వృక్షసూచి.

పాల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2126; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2130. పాలూరు జమ్మ. 93.

[పాలూరు మెకం. 1204 - 115; పాలూరి- మెకం. 1118-1]

నామా- తిరుమలయ్యపురం మెకం. 1204-116. చూ. అరో. 2129.

లోకనిరుక్తి: యాదవులాచోటు ఉండే వారని, గోగణ సమృద్ధివల్ల పాలసరఫరా అధికంగా ఉన్నందున ఆ గ్రామానికి పాలూరు అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1204-115).

2131. పాలూరు పులి. 47.

[పాలూరు మెకం. 1119-36] చూ. అరో. 2129.

లోకనిరుక్తి: అరణ్యప్రాంతంలో అడవి గొల్లలు నివసిస్తూ ఆవులు, మేకల మందలు మేపుకుంటూ మార్గస్థులైన వారికి పాలు పెరుగు విశేషించి పరామర్శచేస్తూ ఉండినందువల్ల పాలూరు అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-36).

2132. పాలెం రాయ. 115+.

అసమస్తం.

చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2133. పాలెంవాండ్లపల్లె రాయ. 62+.

సంఖ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పాలెం- చిన్నపల్లె. పాలెంవాండ్ల గ్రామనా. నామబం. పాలెం కు.నా. చూ. అరో. 2132; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2134. పిచ్చిగుంట్లపల్లె రాయ. 44+.

సంఖ. నామబం; కులసూచి.

పిచ్చిగుంట్ల- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. పిచ్చిగుంటలవారు; పిచ్చికుంట్లవారు; రైతుల గోత్రాలను మాత్రము వల్లిస్తూ భిక్షమెత్తుకొనే కులం.

"The name Pichiguntla means literally an assembly of beggars, who are described as being in Telugu country, a class of mendicants, who are herbalists, and Physic people for fever, stomach ache and other ailments. They beat the village drums, relate stories and legends and supply the place of a Herald's office, as they have a reputation for being learned in family histories and manufacture Pedigrees and gotras (House names) for Kapus, Kammas Gollas and others. (CTSI–VI). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2135. పిచ్చిగుంట్లపల్లె రాయ. 68+.

చూ. అరో. 2134.

2136. పిచ్చిగుంట్లపల్లె రాయ. 86+. ,,

2137. పిచ్చిగుంట్లపల్లె రాయ. 101+. ,,

2138. పిచ్చిగుంట్లపల్లె రాయ. 103+. ,,

2139. పిచ్చిగుంట్లపల్లె సిద్ధ. 50+. ,,

2140. పిచ్చిగుంట్లవాండ్లపల్లె రాయ. 83+.

సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

పిచ్చిగుంట్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పిచ్చిగుంట్ల- చూ. ఆరో. 2134; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2141. పిచ్చిపాడు ప్రొద్దు. 70.

[పిచ్చిపాడు మెకం. 1111-110]

నామా. సిద్దారెడ్డిపల్లె.

వి. బం; వ్యక్తినామసూచి.

-పిచ్చి గ్రామనా. ప్ర; వి. పో ల్చి చూ. పిచ్చికుంచం; **-పాడు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

నామాంతరమే వాడుకలో ఉంది. పిచ్చి పాడు పిడుగుబడి పాడయిపోగా దాని పక్కన సిద్దారెడ్డిపల్లె నిర్మించినట్లు స్థానికులు.

2142. పిచ్చిపాటిపల్లె కడ. 6+.

పర్యా. పిచ్చిపాటివాండ్లపల్లె.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పిచ్చిపాటి- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; నామబం. పెదకంటి కాపుల్లో ఇంటిపేరు. (పిచ్చి పాడు + ఇ) చూ. ఆరో. 2141; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి

2143. పిట్టిగుంట బద్వే. 24.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పిట్టి- గ్రామనా. ప్ర; వి. చిన్న; **-గుంట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2144. పిడతలవీరాయపల్లె సిద్ధ. 17

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

-పిడతలవీరాయ- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. పిడతల- కు.నా; బహు. (పిడతలు+ అ) ఏక. పిడత మట్టిపాత్ర. -వీరాయ నామబం; పు.నా. (వీర + అయ) వీర- [<సం. వీరః] -అయ చూ. ఆరో. 4; వీరశైవమత ప్రభావం వల్ల వీర- వ్యక్తినా ప్ర. గల పేర్లు తెలుగు దేశంలో ప్రచారంలోకి వచ్చాయి. **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2145. పిడుగుపల్లె బద్వే. 85+.

సం. నామబం; ? సంఘటనాత్మకసూచి.

పిడుగు- గ్రామనా. ప్ర; మబ్బులరాపిడి వల్ల నేలపైబడే మెరపు తునక. పోల్చి చూ. త. పిటుకు. మ. పిణర్. క. పిడుగు (DED. 3414); **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2146. పిల్లివారిపల్లె కమ. 49

[పిల్లివారిపల్లె మెకం. 1119-99]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పిల్లివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పిల్లి- కు.నా. -వారి- చూ. ఆరో. 8; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2147. పీరుసాహెబ్‌పల్లె ప్రొద్దు. 17+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పీరుసాహెబ్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. పీరు- వ్యక్తినా. ప్ర. వృద్ధుడు మహమ్మదీయుల్లో గౌరవార్థక సంబోధన. సన్యాస జీవితాన్ని గడపుతూ దివ్యశక్తులుగలవారి బిరుద వాచకం. అలాంటి ఋషులు, దివ్యులు మరణించిన తర్వాత, వాళ్ళదర్గాలమీద అనుచరులు పిలిచే పేర్లు. [<పా పీర్]; -సాహెబ్ చూ. ఆరో. 1503; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి

2148. పుట్టాయపల్లె బద్వే. 130.

[పుట్టయపల్లె మెకం. 1170-32]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

పుట్టాయ- [పుట్టయ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (పుట్ట+అయ) పుట్ట-చీమలు చెదలు పేర్చిపెట్టిన మట్టి దిబ్బ. పోల్చి చూ. త. పుత్తు, పుత్తుం, క. పుత్తు, పుత్త, హుత్తు, హుత్తు, ఉత్త. కొలా. పుట్ట. మా. పుతె మొ /సం. (పిపీలిక)- పుట-; పుట్టికా. (DED. 3556); పోల్చి చూ. ఆరో. 2149. -అయ చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2149. పుట్రాయునిపేట పులి. 48 +
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పుట్రాయుని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు;నా. దేవతాసూచి పాము- (పుట్టరాయుడు + ఇ) పుట్ట- చూ. ఆరో. 2148; -రాయుని చూ. ఆరో. 1799; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2150. షట్లంపల్లె కడ. 66.
అస్పష్టనామబంధం.
షట్లం- గ్రామనా. ప్ర; ? పుట్టలమ్మ (పుట్టలు + అమ్మ) దేవతాసూచి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2151. షట్లంపల్లె కమ. 21+.
చూ. ఆరో. 2150.

2152. పుత్తచిన్నాయపల్లె కడ. 36A.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పుత్తచిన్నాయ- గ్రామనా. ప్ర.నామబం; పు. నా. పుత్త- కు. నా; గ్రామనామసూచి. ? < క. పుత్త, చూ. ఆరో. 2148. -చిన్నాయ- నామబం; పు. నా. చూ. ఆరో. చిన్నాయపల్లె -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

2153. పుత్తనపల్లె రాజం. 77+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పుత్తన గ్రామనా; ప్ర; నామబం. (<పుత్త+అన్న) పుత్త- చూ. ఆరో. 2148; -అన- చూ. ఆరో.3; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2154. పుత్తనవారిపల్లె రాజం. 93.
[పుత్తనవారిపల్లె మెకం. 1223-44]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
పుత్తనవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పుత్తన- కు. నా, వ్యక్తినామసూచి. చూ. ఆరో. 2153; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2155. పుత్తావాండ్లపల్లె రాయ. 82+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
పుత్తావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పుత్తా- కు. నా; రెడ్లల్లో ఇంటిపేరు; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2156 పున్నాటివారిపల్లె రాజం. 129+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
పున్నాటివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పున్నాటి- కు.నా. అస్పష్టనామబంధం. (? < పున్నాడు+ఇ) -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2157. పులపత్తూరు రాజం. 67.
[పులువతూరు 1554 SII. XVI. 196-15. పులవత్తూరు, పులుపొత్తూరుమెకం, 1134-10; పులుపత్తూరి మెకం.1134-67; పుల్పత్తూరు మెకం. 1134-76].
అస్పష్టనామబంధం
? పుల- [పులు-- పుల్-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము ? < పులి. -పత్తూరు [-పొత్తూరు] గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పత్తూరు.

పుల ప్పుడు అనే యానాది పేర ఊరు వెలసి నట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1134-80).

2158. పులికరిపినవాండ్లపల్లె రాయ. 50+.

సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పులికరిపినవాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. పులికరిసిన- నామ. బం. కు.నా. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2159. పులివెందుల పులి. 14.

[పులివిందల 1351 SII. XVI. 1-8. వులివింద్దల 1509 SII. XVI 45-10; పులివి[ం]దళ 1509 Ibid. పులివిందల శీమ 1535 SII. XVI 110-11-12; పుల్వింద్దుల పేట. 1691. S,I,I X. 770-9·పులివిందల-1424-1503. శ్రం. సం. 20-15.] నామా. వ్యాఘ్రపురి. సంబ. నామబం;? సంఘటనాత్మకసూచి.

పులి- పులికూడు (acid grue) పులిసీళ్ళు; పోల్చిచూ. తె. పులియు, పులుపు, పులుసు. త. పుళి; పుళిచ్చల్; పుళిప్పు. మ. పుళిక్క-; పుళి; పుళిప్పు; పుళియన్, క. పుళి; పుళ్ళు, పుళు, పుల్ల; పుణిపె, హుణిసె, హుణిసి. కొలా. పుల్లె. పర్జి. పుల్, పుల్ది, పుల్ల, పుల్లట్ మొ. (DED, 3546) -వెందుల [-వింద్దల;-విందల]. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. చలివెం దుల ౹౹ చలివెందర ౹౹ చలివేంద్రము.

లోకనిరుక్తి: "పులిమందలు, అనిపూర్వము వాడుకొనే పేరని పెద్దలు చెప్పుదురు. మున్ని ప్రాంతములో బెద్ద పులులు విశేషించి యుండె ననియు, మందలుగా నుండు తావులకుం బోయి వేఁటకాండ్రు చంపుదురనియు, నా కారణమున దీని కీ పేరు వచ్చె ననియుఁ జెప్పుదురు. పులి వెందులు అని పేరుండవచ్చు ననియు, అఁడు పెద్ద పులులు విశేషించి యుండు ననియు గొందఱు చెప్పుదురు." (శేషాద్రిశర్మ. 1930, 62, 63); పులి+మందలు అని MAMP. 702.

2160. పుల్లంపేట రాజం. 89.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పుల్లం- గ్రామనా.ప్ర; నామబం; ? పుల్లమ్మ; పుల్లమ స్త్రీనా. నిందార్థక నామం. పుల్ల- వ్యక్తినా. ప్ర. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. (DED. 3546;) -అం చూ. ఆరో. I. పుల్లి న రాకులో దొర్లించి పెట్టే పేరు; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మట్లి వంశమువారి స్త్రీ" ఈ గ్రామన్ని కట్టించిరనే ప్రతీతిగలదని జనమంచి శేషాద్రి శర్మ (1930, 71)

2161. పుల్లమరాజుగారిపల్లె రాయ. 86+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పుల్లమరాజుగారి- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. పుల్లమరాజు- పు.నా; నామబం; పుల్లమ- చూ. ఆరో. 2160; -రాజు- చూ.ఆరో. 49; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2162. పుల్లారెడ్డిపల్లె రాజం. 77+.

[పుల్లారెడ్డివల్లె మెకం. 1223-144] సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

పుల్లారెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర;నామబం; పు.నా; నిందార్థక వ్యక్తినామం. పుల్లా- ౹౹ పుల్ల చూ. ఆరో. 2160; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2163. పుల్లారెడ్డిపల్లె బద్వే. 12.

చూ. ఆరో. 2162.

2164. పుల్లారెడ్డిపేట కడ. 38+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పుల్లారెడ్డి- గ్రామ నా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2162; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2165. పుల్లివీడు ఐద్వే. 78.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పుల్లి- గ్రామ నా. ప్ర; వ్యక్తి నా. (<పుల్ల+ఇ) పుల్ల- చూ. ఆరో. 2160; -ఇ చూ. ఆరో. 25; -వీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2166. పుల్లూరు కడ. 3.

[పుల్లూరు మెకం. 1240-52]

? సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పుల్లి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2165; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"వడ్లవాండ్ల చిన్నది పుల్లి" పేర ఈ ఊరి పేరు వెలసినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1240-52-55)

2167. పుష్పగిరి కడ. 14+.

[శ్రీ పుష్పగిరియ 1300 E.I. XXX. 8.32-9 పుష్పగిరి అగ్రహార- 1540 SII. XVI. 122-6, 11, 21]

వి. బం; సాదృశ్యబోధకసూచి.

పుష్ప- గ్రామనా. ప్ర. [<సం. పుష్పః] -గిరి చూ. గ్రామనా. ద్వి; పోల్చిచూ. కుంభగిరి.

లోకనిరుక్తి: ఒకప్పుడు ఈ ప్రాంతంలో 'కాంపల్లె' అనే గ్రామం వుండేది. చుట్టూ అడవులు మధ్య వ్యవసాయ భూము లున్నా, పెన్నానదికి తూర్పుగా ఒక కొలను ఉండెడిదట. ఒకనాడు కాంపల్లె ముసలి కాపు ఒకడు తన ముసలి ఎద్దులను గట్టుకొని సేద్యం చేయడానికి వెళ్లాడట. మధ్యాహ్నం ఎండ తీవ్రంగా ఉంది. దగ్గరలోని కొలనులో నీళ్లు తాగటానికి వెళ్లి కాలుజారి సరస్సులో పడి ఉక్కిరి బిక్కిరయి మునకలు వేసి నీటినుండి గట్టు చేరేసరికి ఆ ముసలిరైతు అమాంతం యువకుడుగా మారిపోయినాడు. పట్టరాని ఆనందంతో గంతులు వేశినాడు. గట్టున ఉన్న ముసలి ఎద్దుల్ని లాగుకుంటూ వెళ్ళి సరస్సులో ముంచినాడు. అవి లేచే సరికి కోడెలుగా మారినాయి. ఎంతసేపైనను భర్త రాకపోయే వేళకు ఆందోళంపడి రైతుభార్య అన్నం తీసుకొని పొలము చేరింది. యువకుడైన తన భర్తను గుర్తించలేదు. రైతు యువకుడు మాత్రం తన భార్యను గుర్తించి, ఆమె చెయ్యి పట్టుకొని లాగుతూ కొలనులో ముంచాడు. లేచేసరికి ఆమెకూడా యువతిగా మారింది, ఆనందంతో గంతులువేస్తూ దంపతులు తమ ఎడ్ల జతతోబాటు ఇల్లు చేరుకొన్నారు. ఈ వార్త త్వరలోనే పొక్కడంతో జనం గుంపులు గుంపులుగా వెళ్ళి కొలనులో మునకలాడి నవయౌవనులై తిరిగి వచ్చేవారు.

ఈ కథను విన్న నారదుడు కాంపల్లె కాసార మహిమకు కారణాలు కనుకున్నాడు. ఒకప్పుడు గరుత్మంతుడు తన తల్లి దాస్యవిముక్తికోసం దేవతలతో యుద్ధముచేసి అమృతభాండంతో తన తల్లివద్దకు వెళుతుండగా దారిలో ఇంద్రుడు అడ్డువచ్చి అతనిపై వజ్రాయుధం ప్రయోగించగా ఆ ఆయుధం గరుత్మంతుని ఏమీ చేయజాలకపోయింది. గరుడుడు ఇంద్రుని జూచి, తన రెక్కలోని ఒక ఈకను తీసుకొమ్మన్నాడు. ఈకను లాగుచుండగా గరుడుని ముక్కుపై ఉన్న అమృతభాండం నుండి కొన్ని బిందువులు ఒలికి కొలనులో పడినవట. నాటినుండి అది అమరత్వాన్ని ప్రసాదించ సాగెనట. నారదుడు ఈవింత సంగతిని వెంటనే

బ్రహ్మదేవునికి నివేదించాడట.ఇద్దరూ వెళ్ళివిష్ణు మూర్తికి తెలిపారట. ఆయనకూ ఏమీ తోచక అందరూ శివుని ఆశ్రయించారట. శివుడు వాయుదేవుని పిలిచి కైలాస పర్వత పాద మొకదానిని కాంపల్లె సరస్సున వేయమనెనట. వాయుదేవు డట్లే అని పెద్దగుట్ట నొకదానిని కొలనులోనికి వేసెనట. కాని, ఆ గుట్ట ఒక పుష్పంవలె తేలెనట. హరిహరులు తమ పాద ములతో తేలియాడుచున్న ఆ గిరిని అణగ దొక్కిరట. కాని ఆ గిరి నీట తేలుతూనే ఉండినదట. గిరి పుష్పమువలె తేలియాడి నందుకే దానికి 'పుష్పగిరి' అను పేరు ఈ విధంగా వచ్చిందట ।

2168. పూండ్లచెన్నుపల్లె బద్వే. 62+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పూండ్లచెన్ను- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం. పూండ్ల- కు.నా । <పూండి ల పూండి. చిన్నపల్లె, కుగ్రామం. పోల్చిచూ. త. పూండి. క. హూండి; హూడె (DED. 709). -చెన్ను పు.నా: (<చెన్న+ఉ) చూ.ఆరో.1388; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2169. పూజారివాండ్లపల్లె రాయ. 23+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పూజారివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పూజారి- కు.నా. దేవాలయంలో పూజలు చేసే వాడు(పూజ+అరి) -అరి- అను. కంచరిలోవలె; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2170. పూజారివాండ్లపల్లె రాయ. 29+.

చూ. ఆరో. 2169.

2171. పూజారివాండ్లపల్లె రాయ. 101+.

చూ. ఆరో. 2169.

2172. పూజారివాండ్లపల్లె

రాయ. 105+. ,,

2173 పూర్ణంపల్లె సిద్ధ. 80+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పూర్ణం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. పూర్ణ- వ్యక్తినా. ప్ర. [<సం. పూర్ణమ్]- -అం-చూ. ఆరో. 1; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2174. పూర్వబొమ్మేపల్లె జమ్మ. 83.

[బొమ్మేపల్లె మెకం. 1112-10]

వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.

పూర్వ- గ్రామనా. ప్ర; మునుపటి [<సం. పూర్వః-] -బొమ్మేపల్లె గ్రామనా. ద్వి. బొమ్మే- నామబం; పు.నా. (<బొమ్మ + ఏ), బొమ్మ- చూ. ఆరో. 2509; -ఏ చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"బొమ్మయ అనే కాపు తన పేరుతో పల్లె కట్టించి' నట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 111-2-10). వర్యా. బొమ్మేపల్లె. పోల్చి చూ. కిబితే బొమ్మేపల్లె; బొమ్మేపల్లె కొట్టాల.

2175. పూర్వసుగుమంచిపల్లె జమ్మ. 111.

[సుకమంచి వల్లె 1518 SII-XVI. 64-11, [సు]కమంచివల్లి పొలిమేర 1516 SII. XVI. 55-10. సుగుమంచి పల్లె మెకం; 1119-244: 1180-150; 1204-5].

వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.

పూర్వ- గ్రామనా. ప్ర. చూ.ఆరో. 2174. -సుగుమంచిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. సుగుమంచి- నామబం; వ్యక్తినా. సుగు- వ్యక్తినా. ప్ర.

వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం; -మంచి చూ. ఆరో. 1545, పోల్చి చూ. ఆరో. కిబిలే సుగుమంచిపల్లె.

2176. పూలికుంట రాయ. 32.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

పూలి- గ్రామనా. ప్ర; < పులివె; ఒక రకం కంచెమొక్క, కలుపు మొక్క కూడా; Crinum Pratense, (Lush). పోల్చి చూ. త. పూల్, పూల. క. హూలి. (DED. 710); -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2177. పూసలకొట్టాలు కడ. 3+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

పూసల- గ్రామనా. ప్ర; కుల. నా. పూస లమ్ముకొనేవాండ్లు, పూసల బలిజెలు. పోల్చి చూ. నాయి. పూస, కొలా. పుస (DED. 3567) -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2178. పెండ్లిమర్రి కడ. 95.

[పెండ్లిమర్రి మెకం. 1119-245; 1210-134; 1240-124].

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. సంఘటనసూచి.

పెండ్లి- వ్యుత్పత్తివివరాలకు చూ. DED. 3608; -మర్రి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి : "బుక్కరాయలు, దారిద్ర్య రోగంవల్ల వయస్సు వానప్రస్థాశ్రమునకు తగి వుండియు బ్రహ్మచర్యం అవలంబిస్తున్న వారిని (బ్రాహ్మణులను) కరుణించి దీర్ఘ శాఖలు కలిగిన వటవృక్షం క్రింద అందరికి వివాహం చేయించినందున ఈగ్రామనామంవచ్చి నట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1240-124-125). "The name is a composition of the, Telugu words Pendli marriage and Marri, a banyan tree, and a story has been invented to account for its origin' but there is no large bunyan tree near. the village at the present day." (Brackenbury, 1915. 185).

2179. పెండ్లిమర్రి బద్వే. 23.

చూ. ఆరో. 2178.

2180. పెండ్లూరు పులి. 41.

[? పెళ్లూరు మెకం. 1119-218].

అస్పష్టనామబంధం.

పెండ్లు- గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తిఅస్పష్టం; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2181. పెదుళ్ళపల్లె బద్వే. 64.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పెదుళ్ళ- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా. బహు. (<పెదుళ్ళ+అ) ఏక. పెదవి; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2182. పెద్దఎరసాల బద్వే. 95+.

వి. బం. పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; వి. గొప్ప మొ. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 3613. వ్యక్తినామాల్లో ప్రథమావయవాల్లో కూడా ప్రయుక్తమౌతుంది. పెద్దకావు -ఎరసాల ఎర ఆహారము -సాల ఇల్లు.

2183. పెద్దఎల్లపల్లె బద్వే. 103+.

వి. బం. పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182. -ఎల్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పోల్చి చూ. ఎల్లపల్లె.

2184. పెద్దఓరంపాడు రాజం. 104.

[పెద్ద వోరంపాడు మెకం. 1131-32;
పెద వోరంపాడు మెకం. 1223-30.]

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- [పెద-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2182; -ఓరంపాడు [-వోరంపాడు] అస్పష్ట నామబంధం; పోల్చిచూ. చిన్నఓరంపాడు.

2185. పెద్దకప్పలపల్లె బద్వే. 94+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2182; -కప్పలపల్లె గ్రామనా. ద్వి. నామబం. కప్పల. కు.నా. బహు (కప్పలు+అ) మాదిగల్లో ఇంటి పేరు; యానాదుల్లో శాఖాభేదం. యానాదులు కప్పలు తింటారంటారు. జపప్పన్న గోత్రంపేరు- (CTSI. II.) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2186. పెద్దకాంపల్లె కడ. 70.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -కాంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కాంపల్లె పోల్చి చూ. చిన్న కాంపల్లె.

2187. పెద్దకారంపల్లె రాజం. 69+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -కారంపల్లె గ్రామనా. ద్వి. -కారం- కు. నా. చూ. ప్రో. ద. కారు. పోల్చి చూ. త. కార్; కారం, కార్పు, కరి. మ. కారం. క. కార. తు. కార / సం. క్షార- ప్రోభావంవుండవచ్చు/ (DED. 1227) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. చిన్నకారంపల్లె.

2188. పెద్దకాలవపల్లె రాయ. 67.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; కాలవపల్లె- గ్రామనా. ద్వి. చూ. కాలవపల్లె.

2189. పెద్దకుడాల పులి. 62.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2182. -కుడాల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"It is said that this village and the neighbouring Chinna Kudala are named after two brothers Pedda Kudalappa and Chinna Kudalappa who were shepherds (APDGC. 785).

2190. పెద్దకొమెర్ల జమ్మ. 12+.

[కొమెర్ల 1533 AR 32-33 B 357; 1544 AR 32-33 B 378; పెద కొమెర్ల 1545 AR 32-33 B 376; 1553 AR 32-33 B 376; పెద కొమెఱ 1557 SII. XVI. 224-6, 12; పెద్దకొమెరల మెకం. 1118-69; పెద్దకొమెర్ల మెకం. 1118-166; పెద్ద కొమ్మెర్ల మెకం. 1180-172; పెద్ద కొమ్మర్ల మెకం, 1180-154; పెద కొమఱ మెకం. 1118-1; పెదకొమె రల మెకం. 1118-69; పెద కొమెర్ల మెకం. 1118-4].

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- [పెద-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182. -కొమెర్ల [-కొమెరల; -కొమ్మెర్ల; -కొమెఱ; -కొమెర్ల] చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. చిన్నకొమెర్ల.

"చెరువు రెండుకొమ్ములను రెండుగ్రామాలా

నిర్మించె గనుక తూర్పుగ్రామానకు పెద్దకొమెర్ల అని, పశ్చిమభాగం కొమ్మునవుండే గ్రామానకు చినకొమెర్ల అని గ్రామాలు రెంటికి పెదకొమెరల చినకొమెరల అని గ్రామనామధేయాలు.''....

లో. ని. రామయ దేవర పాడుకు చెందిన మోటాటి కాపు పెమ్మిరెడ్డి వంకకు అడ్డంగా చెరువు వేయించాలనుకున్నప్పుడు చెరువుకట్ట నిలబడలేదట. గంగాభవాని స్వప్నంలో కన్పించి పెమ్మిరెడ్డి కూతుళ్ళయిన చిన అంకమ్మ పెద అంకమ్మలను బలి కోరిందట. తలిదండ్రులు ఈ విషయమై బాధతో ఉండగా ఆయన కూతుళ్లిద్దరు గుర్రాలమీద చెరువు వద్దకు వెళ్లారట. పశ్చిమభాగం చెరువు కొమ్మొతూమువద్దకు చిన అంకమ్మ పోయేవేళకు అదృశ్యంకాగా, తూర్పు భాగం తూమువద్దకు పెద్దఅంకమ్మ పోయేవేళకు అదృశ్యం అయిందంట. వారి జ్ఞాపకార్థం రెండు గ్రామాలు చెరువు రెండు కొమ్ముల నిర్మాణం అయ్యాయని స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1118-156).

2191. పెద్దకోడివాండ్లపల్లె రాయ. 101+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182. -కోడివాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి.- కోడివాండ్ల- కోడి- కు.నా. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ.DED. 1862; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2192. పెద్దగురువలూరు ప్రొద్దు. 61.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -గురువలూరు గ్రామనా. ద్వి. గురువలు ~ గురువులు మతగురువులు [<సం. గురు] -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. చిన్న గురువలూరు.

2193. పెద్దగొల్లపల్లె రాయ. 105+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -గొల్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ.అరో; పోల్చి చూ. గొల్లపల్లె.

2194. పెద్దచియ్యపాడు ప్రొద్దు. 60+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా- ప్ర; చూ. అరో. 2182; -చియ్యపాడు నామబం; -చియ్య- ~ జియ్య చూ. అరో. 1507; -పాడు చూ. గ్రామనా.ద్వి. పోల్చిచూ. అరో. చియ్యపాడు, చాపాడు.

2195. పెద్దచెప్పలి కమ. 68.

[పెద్దచెప్పల్లె 1553 AR 1937-38 B 240; చప్పలి 1628 T.T.D.I. 25-3; పెద్దచెప్పల్లె,పెద్దచెప్పల్లి మెకం. 1225-89]

నామా. కృష్ణరాయపురం 1553 AR 37-38 B 240.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -చెప్పలి [చెప్పల్లె- చప్పలి-; చెప్పల్లి-] గ్రామనా. ద్వి. ? <చెరువు+పల్లి / పల్లె వర్ణ సమీకరణంవల్ల చెప్పల్లి / చెప్పలి / చెప్పల్లె పోల్చిచూ. చిన్న చెప్పలి.

లోకనిరుక్తి : చెప్పలి అనే పేరుగలవాని పేర ఈ ఊరు వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1225-89). నామా. వ్యాప్తిలో లేదు.

2196. పెద్దజూటూరు పులి. 21.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -జూటూరు గ్రామనా. ద్వి. అస్పష్టనామ బంధం. పోల్చిచూ; చింతలజూటూరు.

2197. పెద్దజొన్నవరం ప్రొద్దు. 19.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్రి; చూ. ఆరో. 2182; -జొన్నవరం గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. జొన్నవరం; పోల్చిచూ. చిన్న జొన్నవరం.

2198. పెద్దచౌటపల్లె కడ. 77+.
వి. బం: పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్రి; చూ. ఆరో. 2182; -చౌటపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. చౌట పల్లె.

2199. పెద్దదండ్లూరు జమ్మ. 121.
[పెద్దదండ్లూరు మెకం. 1180 - 180; పెదదండ్లూరు మెకం. 1180 - 150; పెద్దండ్లూరు మెకం. 1119-159]
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- [ల పెద-] గ్రామనా. ప్రి; చూ. ఆరో. 2182; -దండ్లూరు గ్రామనా. ద్వి. దండ్లు- (దండు + లు) ఏక దండు. సేన, గుంపు. పోల్చిచూ. క. దండు / సం. దండః; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. "When Gandikota was ruled by Hindu Kings, a large army was kept in this village Peddadanluru. Pedda means big and dandu means army and in Chinnadandluru, which is 3 miles from here, a small army was kept. The name Peddadanluru was given to this village apparently because it was the army head quarters" (F.F. 1961, 62).

2200. పెద్దదాసరిపల్లె కడ. 93.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్రి; చూ. ఆరో. 2182; -దాసరిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. దాసరి పల్లె; పోల్చిచూ. చిన్నదాసరిపల్లె.

2201. పెద్దదుద్యాల కమ్మ. 131.
దుద్యాల 1544 AR 40-41 B 406; వరదరాజుల దుద్యాల 1546 AR 40-41 B 403; పెదదుద్దెల మెకం. 1119-70; దుద్దాల మెకం. 1119-70. బడా దుద్యాల మెకం. 1119-65]
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- [ల పెద- పర్యా. ఉ. బడా-] గ్రామనా. ప్రి; చూ. ఆరో. 2182; -దుద్యాల [దుద్దెల-; దుద్దాల-]; చూ. ఆరో. దుద్యాల; చారిత్రక రూపం: వరరాజుల దుద్యాల పర్యాయ రూపం. దుద్యాలలో వరదరాజస్వామిగుడి ఉంది కాబట్టి ఆ పేరుతో శాసన కర్తలు వ్యవహరించారు. నేడు వ్యవహారంలో లేదు. మెకంజీలో పెద్ద అనే తెలుగుపదం స్థానంలో ఉర్దూ బడా కన్పించడం ఒక భాషా విశేషం.

లోకనిరుక్తి: యాకర్లు అమ్మవారు గుడి కొండపై కట్టించి అందులో దుర్గిదేవిని నిల్పినారనీ, దుర్గిదేవిపల్లె కాల క్రమంలో దుద్దెల అయిందట; (మెకం. 1119-70-71)

2202. పెద్దనపాడు కమ. 33.
[పెద్దనపాడు మెకం. 1229-38]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పెద్దన- గ్రామనా. ప్రః నామబం; పు.నా. పెద్ద- వ్యక్తినా. ప్రః చూ.ఆరో. 2182; -అన చూ. ఆరో. 3; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2203. పెద్దనూతిపపల్లె రాజం. 57+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; నూయి - నూతి. -నూతిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. పోల్చిచూ. నూతిపల్లె.

2204. పెద్దపల్లె రాయ. 23+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2205. పెద్దపల్లె రాయ. 26+.

చూ. ఆరో. 2204.

2206. పెద్దపల్లె రాయ. 31+. ,,

2207. పెద్దపల్లె రాయ. 33+. ,,

2208. పెద్దపల్లె రాయ. 83+. ,,

2209. పెద్దపల్లె రాయ. 105+. ,,

2210. పెద్దపల్లె రాయ. 106+. ,,

2211. పెద్దపల్లె రాయ. 118+. ,,

2212. పెద్దపల్లె సిద్ధ. 44. ,,

2213. పెద్దపల్లెవాండ్లపల్లె రాయ. 84+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పెద్దపల్లెవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పెద్దపల్లె- కు. నా: నామబం. గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 2204, -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2214. పెద్దపసుపుల జమ్మ. 108.

[హిరియ పసుపుల 1382 AR 40-4 B 341, పెదపసుపుల 1732 AR 45-46 B 154, పెదపసుపుల మెకం. 1169 17; 1204-75]

వి. బం; పరిమాణసూచి;

పెద్ద- [పర్యా. హిరియ-, పెద-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -పసుపుల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

క్రీ. శ. 1382 శాసనంలో పెద్దకు పర్యాయంగా కన్నడ హిరియ కన్పించడం ఒక భాషావిశేషం.

2215. పెద్దపాడు రాజం. 143+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2182; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2216. పెద్దపుత్త కడ. 40

[పెద్దపుత్త మెకం. 1225-166, పెదపుత్త మెకం; 1119-218].

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- [పెద-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182. -పుత్త చూ. గ్రామనా. ద్వి. కు. నా. పాపాఘ్నికితూర్పున "పుత్తవారు" కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1225-166).

2217. పెద్దబిడెం రాయ. 110+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -బిడెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2218. పెద్దబిడికి రాయ. 100+.

వి. బం; పరిమాణసూచి,

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182. -విడికి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2219. పెద్దముడియం జమ్మ. 95.

[ముడివి(యం)బు C 800 E I-XXX. 4-16-27, ముడివేము / ముడివేము 1121 SII.IX. . .207; త్రిలో[చ]న పురాన్కు ప్రతి నామమైన బ్రా[ం]హ్మల ముడియ్యం 1551 SII XVI. 179-9, 10. త్రిలోచనపుర ప్రతి గ్రహ ల[బ్ద]మైన బ్రా[ం]హ్మల ముడియ్యాం అనేటి సర్వమాన్య అగ్రహారి[ర]* బ్రాంహ్మల ముడియ్యం గ్రామమందు *Ibid* 25. 26; ముడియ్యం *Ibid* 27; ముడివేముల మెకం. 1204-128; పెద్ద ముడియం మెకం. 1204-5; 1180-164. పెదముడియం మెకం.1204-114 నామా. త్రిలోచనపురం మెకం. 1204-128.]

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- పెద- వర్యా. బ్రాహ్మల గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -ముడియం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

[ముడివి (యం)బు; -ముడివేము -ముదివేము-; -ముడియ్యం; -ముడివేముల-,. -ముడియం] ముడి ల ముది ముసలి పోల్చి చూ. తె. ముదిమి. ముతుక, ముదుక, ముదుర, ముత్త, ముదుసలి, ముసలి; మొదలు- మొ. త. మూ, ముదిర్, ముదు. మ. ముతు. క. ముదు, ముత్తు. తు. ముది. (DED. 4057 & BSOAS 10-2-95). -యం [-వియం; -వేము, -య్యం]. శాసన రూపం త్రిలోచన పురం, బ్రాహ్మల ముడియం వాడుకలో లేవు.

2220. పెద్దముత్తరాచపల్లె పిద్ద 77+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -ముత్తరాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. ముత్తరాచపల్లె. పోల్చి చూ. చిన్న ముత్త రాచపల్లె.

2221. పెద్దముసల్‌రెడ్డిపల్లె కడ. 67+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -ముసల్‌రెడ్డిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ; అరో. ముసల్‌రెడ్డి పల్లె, పోల్చి చూ. చిన్న ముసల్ రెడ్డిపల్లె.

2222. పెద్దయ్యగారిపల్లె కమ. 42+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పెద్దయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పెద్దయ్య- వి. బం; పు. నా; పరిమాణ సూచి. పెద్ద- చూ.అరో. 2182; -అయ్య-చూ. అరో.4. -గారి- చూ.అరో. 6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2223. పెద్దరంగాపురం పులి. 57.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -రంగాపురం గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. రంగాపురం. పోల్చిచూ. చిన్న రంగాపురం.

2224. పెద్దరామిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ.66+.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2182; -రామిరెడ్డిగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ.అరో. రామిరెడ్డిగారిపల్లె. పోల్చిచూ. చిన్నరామిరెడ్డి గారిపల్లె.

2225. పెద్దరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 15+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; - రెడ్డిగారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రెడ్డిగారిపల్లె.

2226. పెద్దరెడ్డివారిపల్లె రాయ. 57+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -రెడ్డివారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రెడ్డివారిపల్లె. పోల్చిచూ. చిన్నరెడ్డివారిపల్లె.

2227. పెద్దరెడ్డివారిపపల్లె రాయ. 79+.
చూ. ఆరో. 2226.

2228. పెద్దపింగనపల్లె ప్రొద్దు. 12+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.
పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో; 2182; -పింగనపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 3278. పోల్చిచూ. చిన్నిపింగనపల్లె.

2229. పెద్దపెట్టిపల్లె ప్రొద్దు. 81.
వి. బం; పరిమాణసూచి.
పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; - పెట్టిపల్లె గ్రామనా. ద్వి.చూ.ఆరో. పెట్టిపల్లె,

2230. పెద్దపెట్టిపల్లె ప్రొద్దు 89+.
[పెద్దశెట్టిపల్లె మెకం. 1126-121; పెదపెట్టిపల్లె మెకం. 1119-244] చూ. ఆరో. 2229.

2231. పెద్దాయపల్లె సిద్ధ 80+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పెద్దాయ- గ్రామనా. ప్ర; వి, బం; పు. నా. పెద్ద- చూ.ఆరో. 2182; -ఆయ- చూ.ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2232. పెద్దినేనికాల్వ రాయ. 111.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పెద్దినేని- గ్రామనా. ప్ర; వి. బం. పు.నా. పెద్ది- (<పెద్ద+ఇ) పెద్ద- చూ. ఆరో. 2182; -ఇ చూ. ఆరో. 25. -నేని- చూ. ఆరో. 181; -కాల్వ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2233. పెద్దిరాజుపల్లె బద్వే. 54+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పెద్దిరాజు- గ్రామనా. ప్ర; వి.బం ; పు.నా. పెద్ది- చూ. ఆరో. 2232; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2234. పెద్దిరెడ్డివారిపల్లె రాయ. 104+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
పెద్దిరెడ్డివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పెద్దిరెడ్డి- వి.బం; కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. పెద్ది- చూ.ఆరో. 2232; -రెడ్డి చూ. ఆరో. 6; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2235. పెద్దిపీడు రాయ. 83.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
పెద్ది- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2232; -పీడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2236. పెద్దూరు రాజం. 69+.
వి. బం; పరిమాణసూచి.
పెద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2182; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2237. పెద్దూరు రాజం. 114+.

చూ. అరో. 2236.

2238. పెద్దూరు రాజం. 127+. ..

2239. పెద్దూరు రాజం. 161+. ..

2240. పెనంవారిపల్లె బద్వే. 107+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పెనంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పెనం- కు.నా; వస్తుసూచి. బాణలి; -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

2241. పెనగలూరు రాజం. 14.

[పెనగలూరు అగ్రహారం మెకం. 1134-321-22]

నామా. ఎల్లమరాజు సముద్రం. 1571

? సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

(లేదా) వి. బం; పరిమాణసూచి.

(అ) ? పెనగలు- < పెనుగల్లు స్థలనా: వి. బం. పెను- స్థలనా. ప్రి. పెద్ద. పోల్చిచూ. తె. పెనువు, పెనుచు, పెనువు, పెంపు మొ. త. పెరియ, పెరుం. మ. పెరు. క. పెర్ మొ. వివరాలకు చూ. DED. 3615 & BSOAS. 12-249. -గలు<కల్లు -బండ స్థలనా. ద్వి. చూ. అరో. 587; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"పూర్వం బాహుదా నదీతీరమున గొప్ప బండ వుండగా అందుకు తెనుగుతో పెనుగల్లు అని వాడుకొనేవారు. అక్కడ కొందరు కాపులుచేరి వుండినందున పెనగలూరు అని గ్రామనామధేయం" కలిగింది (మెకం. 1134-322). (ఆ) ? పెన+గలూరు పెన- <పెను; కలూరు <కల్లూరు. పోల్చిచూ. ఇనగలూరు, నామా. వాడుకలోలేదు.

2242. పెవికెలపాడు జమ్మ. 137.

[పెనుకలపాడు 155 (3) AR 40-41 B 397; పెవికెలపాడు మెకం. 1119-64]

అస్పష్టనామబంధం.

పెవికెల- ? <పెనుకల్లు; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "నామికొండ కుత్తరం నచ్చార్లవంక పూర్వభాగమందు పెరికెలు దిగేబాటన ప్రథమశాఖ వెంకటప్ప అనే ఆయన అనుముకొండ రాజ్యాన్నుంచి ఆ స్థలమందు కొంకన నీళ్లు వుండెను గనుక ఆ వంకనీళ్లు ఆదరవు చేసికొని అక్కడ గ్రామం కట్టిరి. పెరికెలబాటనగ్రామం కట్టించినందుచేత పెవికెలపాడు" అని పేరు పొందిందని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-79)

2243. పెమజావ్వి జమ్మ. 53.

వి. బం; పరిమాణసూచి.

పెమ- గ్రామనా. ప్ర; వి. చూ. అరో. 2241; -జావ్వి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2244. పెన్నపేరూరు సిద్ధ. 48.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

(నదీనామసూచి)

పెన్న- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా. అనమ స్తం. రాయలసీమ నెల్లూరు జిల్లాల్లోపారే ఒకనది పేరు; పి నా కి ని. పెన్- ల పెను చూ. అరో. 2241; -పేరూరు గ్రామనా. ద్వి. వి. బం; పరిమాణసూచి. పేరు- వి. ల పెర్- చూ. అరో. 2241; వ్యక్తినామ ప్రథమావయమాల్లో కూడా 'పేరు' చూడవచ్చు: పేరయ్య, పేరమ్మ, పేరారెడ్డి మొ. వ్యక్తినామ ప్రథ

మావయనాల్లోని పేరు పరిణామసూచి. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. గంగ పేరూరు.

ఈ గ్రామం పెన్న ఒడ్డున ఉంది.

2245. పెన్నబడివాండ్లపల్లె రాయ. 19+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.
కుటుంబనామసూచి.

పెన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2244; -బడివాండ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. -బడి- కు.నా. రెడ్లల్లో ఇంటిపేరు; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2246. పెమ్మాడపల్లె రాయ. 94.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పెమ్మాడ- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. అస్పష్ట నామబంధం ? < పెమ+మడ -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2247. పెరియవరం రాజం. 83.

[పెరియవరం మెకం. 1223-84-85]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పెరియ- గ్రామనా. ప్ర, పు.నా. త. పెరియ పెద్ద మొ. పెర్- ఌ పేర్; -ఇయ ఌ అయ పురుషనామానుబంధం. పోల్చి చూ. పెరియ (ప్రా. శా.); పోల్చిచూ. పేరయ్య- -వరం గ్రామనా. ద్వి.

2248. పెరుమాళ్లయ్యగారిపల్లె రాయ. 109.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పెరుమాళ్లయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పెరుమాళ్లయ్య- నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి (పెరుమాళ్ల+అయ్య) పెరుమాళ్ల- వ్యక్తినా. ప్ర. విష్ణువు వైష్ణవ బిరుదు. త. పెరుమాల్ (పెరుం+అల్) పెద్దమనిషి; ప్రాచీన ద్రావిడ రాజవంశానికి చెందిన నాయకుడు. చేరదేశ అధిపతికి పెరుమాల్ అని కేరళలో వాడతారు. హిందూ వ్యక్తినామద్వితీయావయవాల్లో ప్రయుక్తం. పోల్చి చూ. నంబెరుమాల్, తేప్పెరుమాల్, వరాహ పెరుమాల్, గోవిందరాజ పెరుమాల్; -అయ్య-చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2249. పెర్నపాడు పులి. 39.

[పెరనిపాడు మెకం. 1126-87; పెన్నపాడు మెకం. 1119-218].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పెర్న- [పెరని-. పెన్న-] గ్రామనా. ప్ర. కురూపం; పు. నా. < పేరన్న. పేరు- చూ. ఆరో. 2247; -అన్న-చూ. ఆరో. 8. -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి. మెకంజీ రూపం పెన్న పెరని- వర్ణసమీకరణ రూపం;

“పేరయ్య లోకయ్య అనే గొల్లలు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1119-218).

2250. పెయ్యలవాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పెయ్యలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పెయ్యల- కు నా; బహు. (పెయ్యలు+అ) ఏక. పెయ్య పాలువిడిచిన ఆడుదూడ. (అ) (అరుదుగా) ఈనకారుకు వచ్చిన గేదె చూ. పో.వ. పైద, పైదలి, పేయ. పెయ్యదూడ. పోల్చి చూ. త. పయుర్, పైయల్, పైదల్, పదల్, పైచల్; పైయన్. మ. పైతల్, పళకన్. క. పసుళ, మను౯ె. కొడ. పజ్జ. తు. పసి;

పైయ్య, పైయ్యే. మొ. (DED. 3218); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

2251. పెయ్యలవాండ్లపల్లె రాయ. 62+.
చూ. ఆరో. 2252.

2252. పెసలవాండ్లపల్లె కడ. 87+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పెసలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పెసల- కు నా; బహు వస్తుసూచి. (పెసలు+ అ) ఒక రకం పప్పు దినుసు (Green gram) Phaseolus mungo, Linn. పో ల్చి చూ. త. పయఱు. మ. పయర్. క. పెసర్. కొలా. పెసల్. నాయి. పెసళ్ మొ. (DED. 3350), -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

2253. పేరంపల్లె రాయ. 24.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పేరం- గ్రామనా. ప్ర; వి. బం. పేరు. చూ. ఆరో. 2247: -అం- చూ. ఆరో. 1. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. రెవెన్యూ రికార్డుల్లో లే. రూ. ప్యారంపల్లె.

2254. పేరంవాండ్లపల్లె రాయ. 73+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పేరంవాండ్ల గ్రామనా. ప్ర; నామబం, పేరం- కు.నా. వ్యక్తినామసూచి. చూ. ఆరో. 2253, -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. రెవెన్యూ రికార్డుల్లో లే. రూ; ప్యారంవాండ్లపల్లె.

2255. పేరంవారిపల్లె రాజం. 28+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పేరంవారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పేరం- చూ. ఆరో. 2254, -వారి- చూ; ఆరో. 8, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2256. పేరన్నపల్లె కడ. 87+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పేరన్న- గ్రామనా. ప్ర. వి. బం, పు.నా. పేరు- చూ. ఆరో. 2253; -అన్న- చూ. ఆరో. 3, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2257. పేరమ్మగారిపల్లె బద్వే. 77.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పేరమ్మగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పేరమ్మ వి. బం. స్త్రీ.నా. పేరు- చూ. ఆరో. 2253, -అమ్మ- చూ. ఆరో. 1, -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2258 పేరయ్యగారిపల్లె సిద్ధ. 44+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పేరయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పేరయ్య- వి. బం. పు.నా. పేరు- చూ. ఆరో. 2253, -అయ్య చూ. ఆరో. 4, -గారి- చూ. ఆరో. 6 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2259. పేర్లకుంట సిద్ధ. 80+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పేర్ల- గ్రామనా. ప్ర, కు. నా. పెసకంటి కాపుల్లో ఇంటి పేరు. -కుంట చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

2260. పైడికాలవ కడ. 43.

[పయిండి కాలువ మెకం. 1229-49, పైండి కాలువ మెకం. 1110-12, 1225-174, పయిడికాల్వ మెకం.

1119-245. పైడికాలువ మెకం. 1110-
12; 1225-174.]
వంబ. నామబం; కులనామసూచి.

పైడి- [వయిండి-, పైండి, వయిడి-]
ఒరియా మాండలికాన్ని మాట్లాడే వ్యవసాయ
కూలీ వర్గానికి చెందిన ఒక కులం; నేతగాళ్ల
కూడా.విశాఖమండలంలోఎక్కువ (CTSI V);
పైడ- మాలల్లో ఇంటిపేరు; పైడం- దేవాం
గుల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. V); పైడి- ఇంటి
పేరుగా కూడా కన్పిస్తుంది. వ్యుత్పత్తి వివరా
లకు చూ. DED. 3161. -కాలవ [కాలువ,
కాల్వ] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"నది శిల విలిపి పైడమ్మ అనే పేరు"
గల దేవత పేరుతో పాపాఘ్నికి కాలువ
తవ్వించి తమ పల్లెకు పొలాలకు కాలువనీరు
ఏర్పరచినందున "పైడమ్మ" దేవత పేర పైడి
కాలవ అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర.

2261. పైడిపాలెం పులి. 73.
[పైడిపాళ్యము మెకం. 1119-13].
నంబ. నామబం; కులసూచి.

పైడి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2260;
-పాలెం [-పాళ్యము] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2262. పైడేల ప్రొద్దు. 3.
[వసిండికూఱు C 800 E I. XXVII,
44-11-20; వగిడెల మెకం. 1126-60;
వయిదేరా మెకం. 1111-22]
అస్పష్టనామబంధం.

? పైడి- గ్రామనా.ప్ర; చూ.అరో. 2260;
-ఆల చూ; గ్రామనా. ద్వి.

2263. పొందలూరు రాజం. 28.
[పొళదులూరు 1557 SII. XVI
220-17,18. పొందలూరు మెకం.
1223-177; 1/31-9; పురందలూరికి
వాడికె నామమైన పొందలూరి- మెకం.
1223-178].
అస్పష్టనామబంధం.

పొందలు- [పొళదలు పురందలు-] గ్రామ
నా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం; ? < పొలతి;
పోల్చిచూ. నందలూరు. -ఊరు గ్రామనా.ద్వి.

2264. పొట్టిగారిపల్లె బద్వే. 118+.
[పొట్టిగారిపల్లె మెకం. 1170-22]
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పొట్టిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం;
పొట్టి- వ్యక్తినా. విశేషణసూచి. చిన్న, ఎత్తు
తక్కువ పోల్చిచూ. క. పుట్ట, పుట్టి. పుట.
తు. పుట్టి. పర్జి. పిటిత్. బ్రా. పటక్ / నం.
పుట్ట- (DED. 3498.) -గారి- చూ. అరో. 6;
-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"వేల్పులపొట్టి అనే గొల్లడు" ఈ గ్రామ
నిర్మాణకారకుడైనట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం.
1170-22).

2265. పొట్టిగారిల్లె ప్రొద్దు. 9+.
చూ. అరో. 2264.

2266. పొట్టిపాడు ప్రొద్దు. 35.
వి. బం; పరిమాణసూచి.

పొట్టి- గ్రామనా ప్ర; చూ. అరో. 2264.
-పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2267. పొట్టిపాడు జమ్మ. 62.
[పొట్టిపాడు మెకం. 1180-24]
చూ. అరో. 2266.

2268. పొట్టిమేడిపల్లె ప్రొద్దు. 80+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

పొట్టిమేడి- గ్రామనా. ప్ర; వి. బం. పొట్టి- చూ. ఆరో. 2264; -మేడి అత్తి. ఒకరకం చిన్నపండ్లచెట్టు (fig tree) Ficus glometra, Roxb., -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2269. పొట్టిరాజుగారిపల్లె రాజం 140+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పొట్టిరాజుగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పొట్టిరాజు- వి. బం; పు.నా. పొట్టి- చూ. ఆరో. 2264; -రాజు- చూ.ఆరో. 49; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ గ్రామనా. ద్వి.

2270. పొట్టివాండ్లపల్లె రాయ. 106+.
సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పొట్టివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పొట్టి- పు. నా. చూ. ఆరో. 2264; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2271. పొట్టివారిపల్లె రాయ. 48+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

పొట్టివారి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం. పొట్టి- చూ. ఆరో. 2269; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2272. పొట్రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 95+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పొట్రెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పొట్రెడ్డి- వి. బం; పు.నా. (పొట్టి + రెడ్డి) పొట్టి- చూ. ఆరో. 2264; -రెడ్డి-చూ. 6; గారి- చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2273. పొట్రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 101+.
చూ. ఆరో. 2272.

2274. పొట్రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 104+.
చూ. ఆరో. 2272.

2275. పొదదుర్తి కమ. 63.

[పొడుతుర్తి / పొదదుర్తి. మెకం. 1225-27, 1119-247, 1225-27;. పొదతుర్తి మెకం. 1225-32]
వి. బం; వర్ణసూచి.

పొద- తెలుపు; -దుర్తి [ల తుర్తి] చూ. గ్రామనా. ద్వి. పొదదుర్తి పాపాఘ్ని నదికి పశ్చిమానగల చిన్నకొండ దగ్గరుంది.

2276. పొత్తపి రాజం. 7.

[పొత్తెపి విట 971 E. I. XXVIII-12-70-3; పొత్తపి 1125 AR 1907 B 579; పొత్తపినాడు 1272 AR 1911 B 404; పొతపినాంటిసీమ 1514 T. T. D. I III. 68-3]

అస్పష్టనామబంధం.

? పొత్త్+అపి<పొత్త్ - ఎపి<పొత్తు+ ఏపి. పొత్తు- గ్రామనా. ప్ర. ఒకదానితో ఒకటి కలియు, చెలిమి; కూడిఉండు; కలయిక; ఉమ్మడి; సంబంధం కలది. పోల్చిచూ. త. పొదు. మ. పొతు; క. పుదు, పుదువు. (DED. 3684) -అపి [ల -ఎపి] చూ. గ్రామనా. ద్వి. ? ఏపెచెట్లతో సంబంధంగల నాడు పొత్తపినాడు. పోల్చిచూ. కొండేపి; కందుకూరు తాలూకా ఒంగోలుజిల్లా. చారిత్రక వివరాలకు చూ. ఈశ్వరదత్తు, 1963. 228-229.

2277. పొత్తుకూరుపల్లె రాయ. 85.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

* పొత్తు + కు + ఊరు గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.; కుగాగమం; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2278. పొదలపల్లె రాయ. 68+.
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వృక్షసస్యసూచి.

పొదల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (పొదలు+ అ) ఏక. పొద- పొద(రు) పెద్ద తుప్ప; బోదె లేని చిన్నచెట్లు, తీగెలు గుబురుగా అల్లుకొన్న వాని గుంపు పోల్చిచూ. త. పుదర్, పుదల్, పొదుంపు. క. పొదల్ [ద.ద్రా. *పుత్-/ *పొత్-, *అర్; *అల్ అనుబంధాలతో] వివరాలకు చూ. DED. 3686; BSOAS. 12-384; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2279. పొదలోపల్లె రాజం. 77+.
[పొదలోపల్లె మెకం. 1233-144]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

పొదలో- గ్రామనా. ప్ర; పొద- చూ. ఆరో. 2278; -లో- స్థలార్థకం; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2280. పొదిలివారిపల్లె సిద్ధ. 66+.
[పొదిలివారిపల్లె మెకం. 1126-157]
సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

పొదిలివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పొదిలి- అసమస్తం; గ్రామనా. ప్రకాశం జిల్లా లోని తాలూకా కేంద్రం. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

పొదిలిసీమ గొల్లలు ఈ గ్రామనిర్మాణానికి కారకులైనట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1126-157).

2281. పొన్నంపల్లె జమ్మ. 74.
[పొన్నంపల్లె మెకం. 1118-53]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పొన్నం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; * వృక్షసూచి. పొన్న- వ్యక్తినా. ప్ర; పొన్నచెట్టు; Alexandrian Laurel; Calaphyllum inophyllum. పోల్చిచూ. త. పున్నాయిచ్ పిణ్ణై; పుంకు. మ. పున్న. క. పున్నికె, పొన్నె. హొన్నె [మూలద్రా. *పున్-అ *పొన్-అ] వివరాలకు చూ. DED. 3562; IPS. 1946, 10; -అం- చూ. ఆరో. 1; -పొన్ను బంగారు; పోల్చిచూ. బంగారమ్మ, త. పొన్నెమ్మ. పొన్నయ్య -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"పొన్నమ్మ అనే భాగ్యశాలి" పేర ఈ గ్రామం వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1118-53)

2282. పొన్నతోట కమ్మ. 82.
[పొన్నతోట మెకం. 1169-33; 1180-150; 1204-65].
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

పొన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2281; -తోట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2283. పొన్నవోలు సిద్ధ. 33.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

పొన్న- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2281; -వోలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2284. పొన్నావల్లె సిద్ధ. 59.
[పొన్నావల్లె మెకం. 1126-146].
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

పొన్నా- ∞ పొన్న గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2281; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2285. పొన్నావారిపల్లె సిద్ధ. 66+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పొన్నావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పొన్నా- కు.నా. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2286. పొన్నేరువాండ్లపల్లె రాయ. 62+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పొన్నేరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పొన్నేరు. కు. నా. సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి. పొన్న- చూ. ఆరో. 2281; -ఏరు చూ. ఆరో. 392. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2287. పొలతులయ్యపల్లె కడ. 6+.

[పొత్తులయ్యపల్లె మెకం. 1240-61]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పొలతులయ్య- [పొత్తులయ్య-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి. (పొలతులు+అయ్య) పొలతులు స్త్రీలు, అక్క- దేవతలు. ఏక. పొలతి ∞ పొలంతి, పొలంతుక. పోల్చి చూ. తె. పొలుచు, పొలుపు. త. పొలి, పొలివు; పొలం; క. పొల్, (DED. 3717 cf. 3531 and 3732) -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె. చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2288. పొలిమేరపల్లె రాయ. 55+.

స్థలా. నామబం; దిక్సూచి.

పొలిమేర- గ్రామనా. ప్ర; ఎల్ల ఊరి సరిహద్దు; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2289. పొలిమేరపల్లె రాయ. 67+.
చూ. ఆరో. 2288.

2290. పొలిమేరపల్లె రాయ. 76+ ..

2291. పొలిమేరపల్లె రాయ. 77+. ..

2292. పొలిమేరపల్లె రాయ.105+. ..

2293. పొల్లాలవాండ్లపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పొల్లాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పొల్లాల- కు.నా; అస్పష్టనామబం. ? <పొల్ల + అల. పోల్చి చూ. వెల్లాల; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2294. పోచంపల్లె రాయ. 106+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
(దేవతాసూచి)

పోచం- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. స్త్రీనా. (పోచు+అం) పోచు- ? < ప్రోచు రక్షించు (TVB. 902); -అం- చూ. ఆరో. 1; పోచెమ్మ ఒక గ్రామదేవత. పల్లె -చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2295. పోచంరెడ్డిపల్లె కమ. 43+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోచంరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం; పోచం- చూ. ఆరో. 2294; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2296. పోట్లదుర్తి కమ. 8.

[పొట్ల[దు]తిజ 1525 SII. XVI. 77 105, 106. పోట్లదుతిజ మెకం. 1110-22; పోట్లదురితి మెకం. 1229-113; పోట్లదుర్తి మెకం. 1119-247.

పొట్లదురితి మెకం. 1229-117; పొట్ల దుర్తి మెకం. 1111-153, 1229-108; పోట్లదుర్తి మెకం, 1119-244.]

సంబ. నామబం; వృత్తిసూచి. సంఘటన నామ సూచి.

పోట్ల- <పొట్లకాయ తోటల్లోను, పెరళ్ల లోను పెంచే కాయగూరలమొక్క (Snake-gourd); Tricho santhus anguinu, Linn, -దుర్తి [దుతిఞ, -దురితి -దుర్తి, -గుర్తి] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: (1) "సాసమహారాజు (?) కుందేళ్ళపయిన కునకాన్ని విడువగా కుందేళ్లు కుక్కపై తిరగబడి" నాయట. ఆ స్థలం శౌర్యం కలిగినదని గ్రామం కట్టించగా, పోట్లదుర్తి అనే పేరు పొందిందని స్థానికచరిత్ర (మెకం.1229-108) (2) ముస్లిములతో వెలమలు పోట్లాడి ఆ స్థలాన్ని స్వాధీనం[1] చేసుకొన్నందున ఆ స్థలానికి పోట్లదుర్తి అనే పేరు కలిగిందట. (F.F. 1961, 33).

"The Village" is situated near the confluence of the Penneru and Kalamalla Vanka" (APDGC ,790)

2297. పోతిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 81+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోతిరెడ్డి- గ్రామనా ప్ర; నామబం; పు.నా. పోతి- (<పోతు+ఇ) పోతు. పెద్ద మగపశువు; దున్నపోతు, మేకపోతు. మొ. పోల్చి చూ. తె. పోతరము, పోనగము. త. పోత్తు, పోతళం. మ. పోత్తు, క. పోత, హోత,హోతు, (DED. 3747) పోల్చిచూ. పోతన, పోతయ్య- -రెడ్డి చూ. ఆరో. పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2298. పోతులవారిపల్లె రాజం. 119.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పోతులవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పోతుల- కు.నా; బహు; జంతుసూచి (పోతులు +అ) ఏక. పోతు చూ. ఆరో. 2297; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2299. పోతులవారిపల్లె సిద్ధ. 66+.

చూ. ఆరో. 2298.

2300. పోతువాండ్లపల్లె రాయ 96+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పోతువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పోతు. కు. నా. చూ. ఆరో. 2298; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2301. పోతువారిపల్లె రాయ. 59+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పోతువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పోతు-చూ. ఆరో.2300; -వారి- చూ. ఆరో.8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2302. పోరుమామిళ్ళ బద్వే. 82.

[పోరుమామిళ్ళ 1369 E I. XIV-4-108-52; పోరుమామిళ 1525 SII XVI, 79-29; పోమాన్‌మిళ్ళ 1628 T T. D: I. VI-1. 25-12. నామా. గోపీనాథ పట్టణం 1555 AR 41-42 B. 36.]

అస్పష్టనామబంధం.

1 <పోరిమామిళ్ళ పోరు- 1 పోరి- 8, 9 శతాబ్దాల్లో రాయలసీమ దక్షిణ ప్రాంతాల నేలిన రాజవంశస్థుల బిరుదు. చూ. కూచ పోతి-; వసంతపోతి మహాదేవుల (పా.9 శా.)

-మామిళ్ళ చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోరు యుద్ధం +మామిడి అవి MAMP. 108.

లోకనిరుక్తి: (1) భీమ బకాసురుల పోరు నలిపిన మామిళ్ల కాబట్టి పోరుమామిళ్ళ అట।

(2) Once the Place was ruled by some Poligars, but Vijayanagara Kings defeated them and seized the fort, since that time many a battle was fought hence the name .. (F,F,1961, 91).

2303. పోలి రాజం. 41.

[పోృలి 1279 S.I I. X. 448-34; పోృలినాడు 1433 AR 1907 B 606; పోలి మెకం. 1223 7-15; పోలి మెకం. 1134-167].

అసమస్తం. జనపదసూచి.

పోలి- [పోృలి-పాలి] పట్టణం. సపవాం శాలు -వేలు; -వోలు చూ. గ్రామనా. ద్వి. వివ రాలకు చూ. DED. 3721. 3723.

లోకనిరుక్తి: "కొండూరిలో వున్న కాటమరెడ్డి వద్దవున్న బోనకత్తె పోలి.... పోలి అనే బోనకత్తెను పిలిచి నీకు యేమి కావలెను? అని అడుగగా నాకు ద్రవ్యాపేక్ష లేదు. నాపేరు పెట్టి వూరు కట్టించి చెరువును తవ్వించమని చెప్పినందున ఆ పర్వతమునకు వుత్తరం అర పరవున పోతుకొండ శిద్దేశ్వరుని కొండకు పశ్చిమం అక్కడి విష్ణుదేవాలయములు వుండ గాను అష్టదిగ్బంధనగా దేవతల ప్రతిష్ఠ చేసి పోలి అనే బోనకత్తె పేరు పెట్టి పోలి అనే గ్రామం కట్టించి దేవతల ప్రతిష్ఠ చేయించిన వివరము. (మెకం. 1223-8.)

2304. పోలిరెడ్డిపేట సిద్ధ. 19+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోలిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. పోలి- చూ. అరో. 2303; -రెడ్డి- చూ. అరో. 6. -పేట చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2305. పోలివాండ్లపల్లె రాజం. 127+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పోలివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పోలి- కు.నా; గ్రామనామసూచి. చూ. అరో. 2303; -వాండ్ల- చూ. అరో.2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2306. పోలిపెట్టిపల్లె రాయ. 10+.

[పోలిశెట్టిపల్లె మెకం. 1210-112]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోలిపెట్టి- [పోలిశెట్టి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు నా. పోలి- చూ. అరో. 2304; -పెట్టి- [-శెట్టి] చూ. అరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2307. పోలుగారిపల్లె కద. 76+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోలుగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పోలు- పు.నా. చూ. అరో. 2303; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2308. పోలుగారిపల్లె బద్వే. 118+.

చూ. అరో. 2307.

2309. పోలుబుచ్చయ్యగారిపల్లె సిద్ధ. 53+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోలుబుచ్చయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పోలుబుచ్చయ్య- నామబం; బుచ్చి- చిన్న. పు.నా. పోలు- కు.నా. చూ.అరో.2303;

-బుచ్చయ్య (బుచ్చి + అయ్య) బుచ్చి- ల బుజ్జి చిన్న; -అయ్య చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2310. పోలువాండ్లపల్లె రాయ. 66+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

పోలువాండ్ల గ్రామ నా. ప్ర; నామబం. పోలు- కు.నా. చూ. ఆరో. 2309; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

2311. పోలువాండ్లపల్లె రాయ. 74+.
చూ. ఆరో. 2310.

2312. పోలువాండ్లపల్లె
రాయ. 77+. ..

2313. పోలూరుగంగన్నగారిపల్లె
రాజం. 92+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోలూరుగంగన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పోలూరుగంగన్న- నామబం; పు.నా. పోలూరు- కు.నా; కమ్మవాళ్లల్లో ఇంటి పేరు. -గంగన్న చూ. ఆరో. 1004; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2314. పోలేపల్లె పులి. 20.

[పోలేపల్లె 1482 AR 32.33 B 356].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పోలే- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (పోలు+ఏ) పోలు- చూ. ఆరో. -ఏ చూ. ఆరో. -పల్లె గ్రామనా. ద్వి.

2315. పోల్లోపల్లె రాజం. 26+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

పోల్లో- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (పోలి+లో) పోలి- చూ. ఆరో; 2303; -లో చూ. ఆరో. 551; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2316. ప్రభలవీడు ఐద్వే. 115.

నామా. పాతప్రభలవీడు [ప్రభువుల వీడు 1537 AR 41-42 B 41; ప్రభువుల వీటి మెకం. 1170-10; ప్రభువుల విడు మెకం. 1170-5-10; ప్రభువు వీడు మెకం. 1170-1; ప్రభువు విడు మెకం. 1170 - 4; ప్రభుల విడు మెకం. 1170-5; పాత ప్రభుల విడు మెకం. 1170-15]

సంబ. నామబం; సామాన్య నామసూచి.

ప్రభల- [ప్రభువుల-; ప్రభువు- ప్రభుల-] గ్రామనా. ప్ర; (< ప్రభువుల < ప్రభుల < ప్రభల) ఏక. ప్రభువు [< సం. ప్రభుః]; -వీడు [-విడు -వీడు] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2317. ప్రొద్దుటూరు ప్రొద్దు. 47.

[రామేశ్వరం పొదుటూరను 1490 SII. XVI 39-8; రామేశ్వరం ప్రొద టూరు 1533 Ibid. 105-15; రామేశ్వరం పొదుటూరి 1542 SII; XVI. 127-14, పొదటూరి- 1425 - 1503 శ్రం. సం. 13-537. పొద్దుటూరు మెకం. 1111-1-2; ప్రొద్ద టూరు మెకం. 1111-22]; నామా. పొదలపల్లె (మెకం. 1111-1), నామా. బంగారు పొద్దుటూరు.

పరిజాతపురి. సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

ప్రొద్దు- (పొద-, ప్రొద పొద్ద-) గ్రామనా. ప్ర;

: పొదరు; -ఊరు చూ. గ్రా మ నా. ద్వి. ఉగాగమం. ప్రొద్దు సూర్యుడు + ఊరు అవి. MAMP. 721.

లోకవిరుక్తి: రామిరెడ్డి, రంగారెడ్డి అను పాకనాటి కాపులు స్వదేశంలో క్షామం సంభవించడంవల్ల అక్కడినుండి వలసవచ్చి పొదలపల్లె చేరారట. పొదలపల్లెలో ఉదయకాలంలో శంఖుస్థాపన చేసి గృహాలు కట్టుకొన్నారట. ఉదయకాలము గ్రామానికి శంఖుస్థాపనచేసి కట్టినందువల్ల ఆ పొదలపల్లె ప్రొద్దుటూరు అయిందట. (మెకం. 1111-1-2).

"According to local tradition, Proddatur is named as such because Sri Rama fashioned the 'Sivalingam' at the suburban village of Rameswaram and installed it at sunrise-Proddu means the sun in Telugu (APDGC. 791).

2318. బంకచిన్నాయపల్లె ప్రొద్దు. 55+,
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బంకచిన్నాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా; బంక- కు. నా; జిగురు, పిపినిగొట్టుతనము. పోల్చిచూ. క. బంకె, బొంక, బొంకె, కొలా. బంక, నాయి. బక్కా, పర్జి. బాక్, బాకర్ : 3166 త. వస్తై. (DED. 4159) మొటాటి కాపుల్లో ఇంటి పేరు, (CTSI. VI) -చిన్నాయ- పు.నా. చూ. ఆరో. 1333. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2319. బండకాడపల్లె రాయ. 9+.
స్థలా. నామబం: స్థలాసూచి.

బండకాడ- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; బండ- చూ. ఆరో. 2058; -కాడ- చూ. ఆరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2320. బండకాడపల్లె రాయ. 80+.
చూ. ఆరో. 2319.

2321. బండకాడపల్లె రాయ.67 +. ,,

2322. బండకాడరాజువారిపల్లె
రాయ. 109+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

బండకాడ- గ్రా మ నా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2319; -రాజువారిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 2908.

2323. బండకిందపల్లె రాయ.27+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

బండకింద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బండ- చూ. ఆరో. 2058; -కింద- చూ. ఆరో. 547; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2324. బండమీదపల్లె రాయ. 32+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

బండమీద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బండ- చూ. ఆరో. 2058; -మీద- చూ. ఆరో. 1034; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2325. బండిమామవారిపల్లె రాయ. 28+.
సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బండిమామపల్లె- గ్రామనా.ప్ర;నామబం; కు.నా; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2326. బండివాండ్లపల్లె రాయ. 101+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

బండివాండ్ల- గ్రామనా: ప్ర; నామబం. బండి- కు.నా; వస్తుసూచి, ప్ర యా ణా ది వాహనం. పోల్చిచూ. త. వణ్డి; బణ్డి; వణ్డిల్ మ. వంటి, వంటిల్. క. బండి,

కోలా. బండి / సం. భండి- ప్రా. భండీ, భండి అ. మరా. బాడి (DED. 3219) కాపు, కవరై, కొరవ, కుంబర, కుర్నీ, కురబ, మాల, ఒడ్డె, స్థానిక, యానాది కులాల్లో ఒక ఇంటి పేరు; కొరవలకు పర్యాయనామం. పోల్చిచూ. త. వణ్డిక్కారన్ కట్టెల బండ్లు లాగేవాళ్లు CTSI-I) -వాండ్ల-బహు.''బండ్ల'' కూడా ఇంటి పేరుగా కనిపిస్తోంది. చూ. ఆరో. 2329 -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2327. బండివాండ్లపల్లె రాయ. 110+.
చూ. ఆరో. 2326.

2328. బండ్లపల్లె రాయ. 71+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (బండ్లు + అ) చూ. ఆరో. 2326; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2329. బండ్లవారిపల్లె రాజం. 92+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బండ్లవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బండ్ల దేవాంగుల్లో ఇంటి పేరు. బండ్ల- చూ. ఆరో. 2328; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2330. బందారుపల్లె పిద్ద 58+.
సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.
బందారు- గ్రామనా. ప్ర; పబంజేరు, బందేరి, బందెడి ఒక కంచెమొక్క; Adina cordifolia, HK., Nauclea Cordifolia, Willd., -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2331. బక్కన్నగారిపల్లె పులి. 29+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బక్కన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బక్కన- నామబం; పు.నా; పరిమాణసూచి. బక్క- వి. సన్నటి. -అన- చూ. ఆరో. 3; -గారి- చూ.ఆరో.6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2332. బక్కాయపల్లె కడ. 1+.
[బక్కయపల్లె మెకం. 1240-70]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బక్కాయ- [బక్కయ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; పరిమాణసూచి. బక్క- చూ. ఆరో. 2331; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
''మునపత్తి బక్కయ్య అనేవాడు'' కట్టించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1240-70) పోల్చిచూ. ఆరో. చిన్నబక్కాయపల్లె.

2333. బక్కిరెడ్డిపల్లె కడ 29+
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బక్కిరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర. నామబం; పు.నా; పరిమాణసూచి, బక్కి- (<బక్క+ఇ) బక్క- చూ. ఆరో. 2331; -ఇ-చూ.ఆరో. 25. -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2334. బచ్చయ్యగారిపల్లె పులి. 24.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బచ్చయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. బచ్చయ్య- నామబం; పు. నా. ; కులసూచి. బచ్చు- వ్యక్తినా. ప్ర; వ్యాపారి, షరాబు; సెట్టి. కోమట్లలో దేవాంగుల్లో ఇంటిపేరుకూడా.వం. వైశ్యశబ్దభవమని సూ.ని. పరిణామంలో మధ్య రూపాలులేవు. -అయ్య- చూ.ఆరో. 4; -గారి- చూ.ఆరో.6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.భచ్చయ్య గారిపల్లె అనే కృతక ప్రామాణిక రూపం రెవెన్యూ రికార్డుల్లో ఉంది.

2335. బచ్చుపల్లె కడ. 60+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బచ్చు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2334; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2336. బట్లఒంటిపల్లె రాయ. 5 +.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

బట్ల - గ్రామనా. ప్ర; బహు. (బట్లు+అ) ఏక. బట్టు. [<సం. భట్టః] -ఒంటిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. -ఒంటి- చూ. ఆరో. 410; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2337. బడుగువారిపల్లె జమ్మ. 129+.

[బడుగువారిపల్లె మెకం. 1119-256]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బడుగువారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; బడుగు- కు.నా. సన్నటి మనిషి. పోల్చి చూ. త. వటి. మ. వటు. క. బడ, బడవు, బడవ; బడహ (DED. 4270) -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"బడుగు బచ్చెన అనే గొల్ల" పేర ఈ ఊరిపేరు వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1119-256.)

2338. బత్తివిగారిపల్లె రాయ. 21+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బత్తివిగారి- గ్రామనా.ప్ర;నామబం;కు.నా; (బత్తుడు+ఇ) బత్తుడు గ్రామకారుడు; కమసాలె వర్ణపుపేరు, కంసలిబత్తుడు.త. బత్తర్ [<సం. భక్తః] -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2339. బత్తువివాండ్లపల్లె రాయ. 22+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బత్తువివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. బత్తువి- చూ. ఆరో. 2338; -వాండ్ల -చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2340. బత్తువివాండ్లపల్లె రాయ. 86+.

చూ. ఆరో. 2339.

2341. బత్తువివాండ్లపల్లె రాయ. 99+. ,,

2342. బద్వేలు బద్వే. 120.

[బద్దవోలు మెకం. 1170-6; బద్దెవోలు మెకం. 1170-10, బద్దవేలు మెకం. 1170-5].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బద్దె- [~బద్ద] గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. (? సం. భద్ర-) -వేలు [-వోలు] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

భద్రిపల్లె అనే గ్రామాన్కి బద్దెవోలు అనే నామము కలిగినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1170-10)

"According to the Kaifiyat of Badvel, a village known as Bhadripalli in ancient days, was founded by a Muttarasi called Jagam. The Matli Chief, Tiruvengalanatha, during his hunting expedition was attracted by the place. He therefore excavated a tank and founded a fortified village and also named it Baddevolu (Badde SK., Bhadra+volu prolu) on the representation of the Muttarasas of Bhadripalle to continue the name of their old village" (APDGC. 729). బద్వేలు (పెద్దప్రోలు) చూ. శేషాద్రిశర్మ, 1930, 66-67.

2343. బవగావిగుంపులు పిద్ద. 54+.
అస్పష్టనామబంధం.
బవగావి- గ్రామనా. ప్ర; < ? క. బెనకవ < సం. వినాయక- పోల్చి చూ. బంగనపల్లె కర్నూలు జిల్లా (MAMP. 110); **-గుంపులు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2344. బయక్కగారిపల్లె పిద్ద. 25+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బయక్కగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బయక్క- నామబం; స్త్రీనా. (బయ+అక్క); -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2345. బయటిపాలెం రాజం. 53+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
బయటి- బయిటి బయలునున్న. చూ. (DED.) 3429 & 4298. -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2346. బయనపల్లె కడ. 20.
[బయన్నపల్లె మెకం. 1240-79].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బయన- [బయ్య(న్న)] పు. నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2347. బయనపల్లె కడ. 76+.
చూ. ఆరో. 2346.

2348. బయనపల్లె కమ. 56+.
[బయ్యనపల్లె మెకం. 1225-128.]
చూ. ఆరో. 2346.

2349. బయనపల్లె రాజం. 137+.
చూ. ఆరో. 2346.

2350. బయనపల్లె పిద్ద. 60+.
చూ. ఆరో. 2346.

2351. బయనపల్లె బద్వే. 128. ..

2352. బయనపల్లె ప్రొద్దు. 6+. ..

2353. బయనపల్లె ప్రొద్దు. 72+. ..

2354. బయమ్మగారిపల్లె రాయ. 9+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బయమ్మగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బయమ్మ- నామబం; స్త్రీనా; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2355. బయారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 15+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బయారెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. బయారెడ్డి- నామబం; పు. నా; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.

2356. బయారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 20+.
చూ. ఆరో. 2355.

2357. బయారెడ్డిగారిపల్లె
రాయ. 40+.

2358. బరాంఖాన్‌పల్లె కడ. 74+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బరాంఖాన్. గ్రామనా. ప్ర. నామబం. వ్యక్తినా; ప్ర; -ఖాన్- చూ. ఆరో. 152; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2359. బలపనగూడూరు జమ్మ. 100
[బలపనగూడూరు మెకం. 1180-165; 1204-133; బల్పవ గూడూరు మెకం. 1204-114]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి;

బలపన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; ?
(< బలప+అన ~ బలపు+అన < బలము + అన్న): -గూడూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. గూడూరు; పోల్చి చూ. అంకాలమ్మగూడూరు; గాదెగూడూరు.

2360. బలపనూరు పులి. 87.

[బలపనూరు 1531 APGRE 1965 B 41; మెకం. 1119-12]. నామా. బసవదీక్షితులు అగ్రహారం.

? పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బలపన- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో.2359 -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. నామా. వాడుకలో లేదు.

2361. బలిజపల్లె కడ. 67+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

బలిజ- ~ బలిజె గ్రామనా. ప్ర; కులనా. ఒక కులం; బలిజ నాయుళ్లు. "The name Balija is said to be derived from the Sanskrit Bali (a sacrifice) and Ja (born) signifying that the Balijas owe their origin to the performance of Yagam (CTSI, I). ఈ వ్యుత్పత్తి లోకనిరుక్తి; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2362. బలిజపల్లె రాయ. 21+.

చూ. ఆరో. 2361.

2363. బలిజపల్లె రాయ. 26+. ,,

2364. బలిజపల్లె రాయ. 56+. ,,

2365. బలిజపల్లె రాయ. 57+. ,,

2366. బలిజపల్లె రాయ. 77+. ,,

2367. బలిజపల్లె రాయ. 100+.

చూ. ఆరో. 2361.

2368. బలిజపల్లె రాయ. 104+. ,,

2369. బలిజపల్లె రాయ. 106+. ,,

2370. బలిజపల్లె రాయ. 115+. ,,

2371. బలిజపల్లె రాజం. 43+. ,,

2372. బలిజపల్లె రాజం. 80+. ,,

2373. బలిజపల్లె రాజం. 92+. ,,

2374. బలిజపల్లె రాజం. 128+. ,,

2375. బలిజపల్లె సిద్ధ. 54+. ,,

2376. బలిజపల్లె బద్వే. 85+. ,,

2377. బలిజపల్లె పులి. 45+. ,,

2378. బసవపల్లె బద్వే. 35+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బసవ- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; దేవతా (బస+అన) బస- వ్యక్తినా. ప్ర. ~ బసవ- [<సం. వృషభః] శివుని వాహనం నంది; లింగాయత శాఖాధ్యక్షుడు బసవేశ్వరుడు; బసవ- లింగాయతులలో, మరాఠా వాళ్ళల్లో వ్యక్తినామం (MAMP. 74) -అన- చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2379. బసవాపురం బద్వే. 43+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బసవా- గ్రామనా. ప్ర; ~ బసవ చూ. ఆరో. 2378; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2380. బసవాపురం బస్వే. 51+.
చూ. ఆరో. 2379.

2381. బసవాపురం ప్రొద్దు. 9+. ,,

2382. బసినాయుడుపల్లె రాజ. 9!+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బసినాయుడు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. బసి- (<బస+ఇ) బసవ చూ.ఆరో. 2378; -నాయుడు చూ.ఆరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2383. బసిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 71+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బసిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బసిరెడ్డి- నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. బసి రెడ్డి రెడ్లల్లో ఇంటిపేరుకూడా. బసి- చూ. ఆరో. 2382; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2384. బసిరెడ్డిపల్లె కమ. 41+.
[బసిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1119-118]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బసిరెడ్డి- చూ. ఆరో. 2383; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"బసిరెడ్డి చెన్ను అనేవాడు" మెకంజీ కైఫీయతుల రచనాకాలంనాటికి పూర్వం 600 సంవత్సరాల కిందట ఈ గ్రామాన్ని కట్టించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1119-118)

2385. బసిరెడ్డిపల్లె పులి. 20+.
చూ. ఆరో. 2384.

2386. బసిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 66+. ,,

2387. బహిరాజుపల్లె రాజం. 66.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బహిరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2388. బాకరాపురం కడ. 14+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాకరా- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; హిం. బాకిర్ విద్వాంసుడు <హిం. బాకిర్<అర. బఖర -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

బాకరాపు:మనే కృతప్రామాణిక రూపం రెవెన్యూ రికార్డుల్లో సర్వత్రా కన్పిస్తుంది: మెకంజీలో కూడా చూడవచ్చు. చూ. ఆరో. 2391.

2389. బాకరాపురం ప్రొద్దు. 18+.
చూ. ఆరో. 2388.

2390. బాకరాపురం పులి. 18. ,,

2391. బాకరాపురం రాజం. 112.
[బాకరాపురం మెకం. 1223 - 174]
చూ. ఆరో. 2388.

2392. బాకరాపేట కడ. 85+.
[భాకరాపేట మెకం. 1210-44]
సం. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాకరా- [కృ. ప్రా. భాకరా-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2388; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"భాకరా పంతులు (?)" కట్టించినట్లు, స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1210-44) It derives its name from Bhakara Pantulu, a subordinate of the Sultan of Golkonda, known for his acts of charity and piety (APDGC, 731).

2393. బాకరాపేట సిద్ధ. 44+.
చూ. అరో. 2392.

2394. బాకరాపేట జమ్మ. 70+. ,,

2395. బాకరాపేట బద్వే. 48+. ,,

2396. బాకరాపేట బద్వే. 135+. ,,

2397. బాగాదిపల్లె బద్వే. 51+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బాగాది- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2398. బాటకిందపల్లె రాయ. 27+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
బాటకింద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బాట- దారి, బండిబాట పోల్చిచూ. త. వాట్టం; వాశై; మ. వాట; వాటం; వాటి. క. బాటె / సం. వాటః. ప్రా. వాడ- వాడగ-, వాడీ (DBIA. 326); -కింద- చూ. అరో. 547; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2399. బాటలోపల్లె రాయ. 13+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
బాటలో- గ్రామనా. ప్ర; బాట- చూ. అరో. 2398; -లో- స్థలార్థకం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2400. బాటవాండ్లపల్లె రాయ. 26+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బాటవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బాట- కు.నా. చూ. అరో. 2398; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2401. బాటవారిపల్లె రాయ. 59+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బాటవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బాట- చూ. అరో. 2400; -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2402. బాటవారిపల్లె రాయ. 95+.
చూ. అరో. 2401.

2403. బాపనపల్లె సిద్ధ. 47+.
సంబ. నామబం. కులనామసూచి.
బాపన- గ్రామనా. ప్ర; నామం; కులసూచి. [<సం. బ్రాహ్మణః]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2404. బాపరాజుగారిపల్లె రాయ. 105+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బాపరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బాపరాజు- నామబం; పు.నా. బాప- ∽ బాపన చూ. అరో. 2403; -రాజు- చూ; అరో. 49; -గారి- చూ. అరో 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2405. బాలక్కగారిపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బాలక్కగారి- . గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బాలక్క- నామబం; స్త్రీనా. బాల- చిన్నపిల్ల బాలిక, దేవి మొ. [<సం. బాలా]; -అక్క- చూ. అరో. 11; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2406. బాలతిమ్మయ్యగారిపల్లె
రాయ. 13+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బాలతిమ్మయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బాలతిమ్మయ్య- నామబం; పు. నా; వయోసూచి. బాల- వ్యక్తినా. పూ; చూ. అరో. 2405; తిమ్మయ్య చూ అరో. 1581; ఒక

తండ్రికి ఇద్దరు లేదా ముగ్గురు మగపిల్లలుండి, ఒకే అసలుపేరు పెట్టినప్పుడు వాటికి పూర్వను బంధాలుగా పెద్ద, నడిపి, బాల విశేషణాలు చేర్చడం కడప మండలంలో సాధారణంగా కన్పిస్తుంది. ఉదా. పెద్ద తిమ్మయ్య, నడిపి తిమ్మయ్య- బాలతిమ్మయ్య వలె. -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2407. బాలపల్లె రాజం. 128+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాల- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2405; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2408. బాలయ్యగారిపల్లె కడ. 107+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బాలయ్య- నామబం; పు.నా. బాల- చూ. ఆరో. 2405, -అయ్య- చూ. ఆరో. 4, -గారి- చూ. ఆరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2409. బాలరాజుపల్లె రాజం. 59+.

[బాలరాజుగారిపల్లె మెకం. 1134-115]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. బాల- చూ. ఆరో. 2405, -రాజు- చూ. ఆరో. 49, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

మెకంజీ కైఫీయతుల రచనాకాలం నాటికి "80 ఏళ్ళ" క్రితం బాలరాజు అనే రాచవాడు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-115).

2410. బాలరాజుపల్లె బద్వే. 85+.

చూ. ఆరో. 2409.

2411. బాలపింగనపల్లె కడ. 21+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలపింగన- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పు.నా. బాల- చూ. ఆరో. 2406, -సింగన- చూ. ఆరో. 2277, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2412. బాలాయపల్లె బద్వే. 27.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలాయ- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు.నా. బాల- చూ. ఆరో. 2405. -అయ- చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2413. బాలాయపల్లె బద్వే. 137+.

చూ. ఆరో. 2412.

2414 బాలాయపల్లె ప్రొద్దు. 11+. ,,

2415. బాలిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 64+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బాలిరెడ్డి- నామబం; పు.నా, బాలి-(<బాల+ఇ) బాల చూ. ఆరో. 2405, -ఇ-చూ ఆరో. 22. -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2416. బాలిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 76+.

చూ. ఆరో. 2415.

2417. బాలిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 82+. ,,

2418. బాలిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 101+. ,,

2419. బాలిరెడ్డిపల్లె కడ. 105+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2415. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2420. బాలిరెడ్డిపల్లె కమ. 58+.
చూ. ఆరో. 2419.

2421. బాలిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 94+. ,,

2422. బాలివాండ్లపల్లె రాజం. 133+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బాలివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బాలి- కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. (<బాల+ఇ) చూ. ఆరో. 2405, -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2423. బాలుగారిపల్లె కడ. 35+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలుగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. బాలు- వ్యక్తినా- (బాల + ఉ) బాల- చూ. ఆరో. 2405 ; ఉ. చూ. ఆరో. 25.-గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2424. బాలుపల్లె కడ. 83.
[బాలుపల్లె మెకం. 1210-64]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బాలు- చూ. ఆరో. 2423; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"అలీంఖాను తమ్ముడు సైదుమియ్యాఖాన్ వెళ్య బాలు" కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1210-64)

2425. బాలుపల్లె రాజం. 143+.
[బాలుపల్లె మెకం 1223-75]
చూ. ఆరో. 2424.

"బాలుడు" (?) కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర.

2426. బావికాడపల్లె రాజం. 78.
[భావికాటిపల్లె మెకం. 1223-19]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

బావికాడ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బావి- [భావి-] నుయ్యి; -కాడ [-కాటి] చూ. ఆరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

మెకంజీరూం "భావి"- కృతక ప్రామాణికం.

2427. బావులకాడపల్లె రాయ. 98+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

బావులకాడ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బావుల- (బావులు + అ) ఏక. బావి. చూ. ఆరో. 2426; -కాడ- చూ.ఆరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2428. బింగివాండ్లపల్లె రాయ. 113+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బింగివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బింగి- కులనా. నాటకాలువేసే ఒక రకం భిక్షగాళ్లు (mendicants) (CTSI. I) పోల్చుచూ. బింకి కల్లులొట్టి బింగణ్ణ; బింగిచెవులు; బింగి రాళ్లు (మాం.వ); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2429. బిందురావుపల్లె కడ. 101.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బిందురావు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. బిందు- వ్యక్తినా. పొ. బొట్టు [<సం. బిందుః] -రావు చూ. ఆరో. 97; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2430. బిదినంచెర్ల పులి. 66.
అస్పష్టనామబంధం.

బిదినం- గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. -చెర్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2431. బిల్లుపాటివాండ్లపల్లె రాజం. 142+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బిల్లుపాటివాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. బిల్లుపాటి- కు.నా. నామబం. (బిల్లుపాడు + ఇ <? ఖిల్లుపాడు + ఇ); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2432. బిస్మిల్లాబాదు కమ. 9+.

పర్యా. బిస్మిల్లాఖాదర్‌పల్లె.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

బిస్మిల్ల- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినామసూచి; <హిం. బిస్మ < అర. బిలో + ఇస్మ పేరు. (ఆయన) పేరుతో; బిసిల్ల<హిం. బిస్మిల్లహ్; బిస్మ+అల్లహ్ దేవుడు, దేవుని పేరుతో మహమ్మదీయులు చేసే ప్రతిపని ముందూ, ముఖ్యంగా భోజనం చేసేముందు ఉపయోగించే మాట. -అబాదు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2433. బీమవారిపల్లె కడ. 14+.

సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బీమవారి- గ్రామనా; ప్ర; నామబం. బీమ- కు.నా. రెడ్లల్లో ఇంటిపేరు. పోల్చిచూ. బీమగుంటక వెదబెట్టిన చాళ్లు పూడ్చిన తరవాత తోలే గుంటక (మాం. వృ. వ. కో. I-1962, 103). -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2434. బీబీసాహెబ్‌పేట సిద్ధ. 8+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బీబీసాహెబ్- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. బీబీ. వ్యక్తినా. వ్రి. <హిం. బీబీ <వ. బీబీస్త్రీ. స్త్రీనామ ప్రథమావయవాల్లో ప్రయుక్తం. పోల్చి. బీబీ ఫతిమా; షేక్ కుటుంబాలకుచెంది స్త్రీనామాల్లో ప్రథమావయవాల్లో సాధారణంగా కన్పిస్తుంది. -సాహెబ్ చూ. ఆరో. 103; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2435. బుక్కపట్నం జమ్మ. 32.

[బుక్కపట్టం 1431 AR 35-36 B 300; బుక్కపట్నం మెకం. 1119-58; 1180-162]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బుక్క- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. ? గంధపుపొడి., చూ. పో. ప. బుక్కావాడు (అ. శం.ర); బుక్కపిండి; బుక్కాగులాబి (మాం.వ) పోల్చి చూ. హిం. బుక్కా. క. బుక్కి [< సం. భుగ్నమ్]. -పట్నం [-పట్టం] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2436. బుక్కపట్నంవాండ్లపల్లె రాయ. 27+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బుక్కపట్నంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బుక్కపట్నం- కు.నా. గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 2435; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2437. బుక్కాయపల్లె సిద్ధ. 73.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బుక్కాయ- నామబం; పు.నా. (బుక్క+అయ) బుక్క- వ్యక్తినా.వ్రి. చూ.ఆరో.2435; -అయ- చూ.ఆరో.4; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2438. బుక్కాయపల్లె సిద్ధ. 41+.

చూ. ఆరో. 2437.

2439. బుగ్గఅగ్రహారం కడ. 76+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.

బుగ్గ- నీటిబుగ్గ; బుగ్గ ఊట భూమిలోంచి పైకి ఉబికి పారే నీటిధార. పోల్చి చూ. త. పొంగై; బుగ్గె. మ. పొయ్క. క. బుగ్గె (DED. 3703) అగ్రహారం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2440. బుగ్గలపల్లె కడ. 74.

[బుగ్గలపల్లె మెకం. 1210-74; 1240-115]

సంబ. నామబం; జలసూచి.

బుగ్గల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (బుగ్గ+అ) ఏక. బుగ్గ- చూ. అరో. 2439; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2441. బుచ్చనపల్లె పిద్ద. 69+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బుచ్చన- గ్రామనా. ప్ర; వి.బం; పు.నా. పరిమాణసూచి. (బుచ్చి+అన) బుచ్చి- వి. చిన్న. చూ. పో. వ. బుచ్చాయి, బుజ్జాయి (మాం. వ), [< సం. వత్సః] -అన- చూ. అరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2442. బుచ్చమ్మగారిపల్లె పిద్ద. 44

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బుచ్చమ్మగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బుచ్చమ్మ- వి. బం; స్త్రీనా. బుచ్చి- చూ. అరో. 2441; -అమ్మ- చూ. అరో. 1; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2443. బుచ్చిరామన్నపల్లె పిద్ద. 16+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బుచ్చిరామన్న- గ్రామనా. ప్ర; వి. బం; పు:నా. బుచ్చి- చూ. అరో. 2441; రామన్న నామబం. రామ- [<సం. రామః] -అన్న- చూ. అరో. 3. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2444. బుడుగుంటపల్లె రాజం. 58.

[బొడ్డుకుంటపల్లె మెకం. 1134-3; బొడ్డుగుంటపల్లె మెకం. 1134-3]

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

బుడుగుంట- (? బొడ్డుకుంట; బొడ్డుగుంట-) వి.బం; స్థలనా. బుడు- పొట్టి చూ. పో. వ బుడుత; బుడిగ; బుడుగు (మా.వ) పోల్చిచూ. త. పొడి; పొడియ; క. హుడుగ; హుడిగి. గ. పుట్టి/ప్రా. పిద్ద- (DED. 3498) < సం. వటుకః, బుడుగః శబ్దభవమని అం. శ.ర. -గుంట- చూ. అరో. 644; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2445. బుడుగుంటపల్లె రాజం. 139.

[బుడుగుంటపల్లె మెకం. 1223-121]

చూ. అరో. 2444.

2446. బుడుగువాండ్లపల్లె రాజం. 61+

సంబ. నామబం, కుటుంబనామసూచి.

బుడుగువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బుడుగు- కు.నా. చూ. అరో. 2444; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా ద్వి.

2447. బుడ్డాయపల్లె కడ. 2.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బుడ్డాయ- గ్రామనా. ప్ర; వి బం; పు.నా. (బుడ్డ+అయ) బుడ్డ నీటిబుగ్గ చూ. పో. వ. బుడ్డది; పోల్చిచూ. క. బుడ్డె; -అయ- చూ. అరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2448. బుడ్డాయపల్లె ప్రొద్దు. 47+.
చూ. ఆరో. 2447.

2449. బుడ్డారెడ్డిగారిపల్లె రాయ.+26.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బుడ్డారెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. బుడ్డారెడ్డి- వి. బం; పు. నా; బుడ్డా- ల బుడ్డ చూ. ఆరో. 2447; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -వారి- చూ. ఆరో. 6, -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2450. బుడ్డారెడ్డిపల్లె పిద్ద 66+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బుడ్డారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2444; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2451. బుడ్డేటివాండ్లపల్లె రాయ.111+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బుడ్డేటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బుడ్డేటి- కు.నా; వి. బం; స్థలనా. బుడ్డ + ఏటి వీటిబుగ్గలో ఆరంభించిన ఏరు (< ఏరు + ఇ) చూ. ఆరో. 392. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2452. బురుజుపల్లె రాయ. 17+.
సంబ; నామబం. సామాన్యనామసూచి. వాస్తుసూచి.
బురుజు- కోటకొమ్మ; గోళాకారంలో ఉండేది. పోల్చిచూ. హిం. బురుజ. ఉ. బుర్జ్. ప. బుర్జ్. మరా. బురుజ. [ఉ. బుర్జ్ < అర. బుర్జ్] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

2453. బురుజుపల్లె రాయ. 26+.
చూ. ఆరో. 2452.

2454 బురుజూపల్లె రాయ. 80+. ,,

2455. బురుజూపల్లె రాయ. 47+.
చూ. ఆరో. 2452.

2456. బురుజూపల్లె ఖమ్మ. 43. ,,

2457. బుర్రలదిన్నెపల్లె రాయ. 106+.
సంబ. నామబం. స్థలనామసూచి.
బుర్రలదిన్నె- గ్రామనా; ప్ర. నామబం; స్థలనా. బుర్రల- స్థలనా. ప్ర. (బుర్రలు + అ) ఏక. బుర్ర పుట్టె; తల, పోల్చిచూ. క, బురుడె, బురుడె, బురుడి. నాయి. బుర్రి. పర్జి. బుర్క (DED. 3553) -దిన్నె- స్థలనా; ద్వి చూ. ఆరో. 1754; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2458. బుర్రవాండ్లపల్లె రాయ. 100+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బుర్రవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బుర్రి- బూర్రి/బుజ్జి చూ. ఇంటిపేర్లలో బుర్రా సుబ్రహ్మణ్యం. చూ. ఆరో. 2457; బుర్ర జంగాలు -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2459. బుసిరెడ్డిపల్లె కడ. 43+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బుసిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; బూసిరెడ్డి- వ్యక్తినామాల్లో. బుసి- ? < బూచి ? < సం. భూతమ్ లేదా క. పూచి, బూచి, పురుగు (DED. 3579) -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2460. బుసిరెడ్డిపల్లె కడ. 82+.
చూ. ఆరో. 2459.

2461. బూచుపల్లె కడ. 106+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బూచు- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తి. (బూచి+

ఓ) బూచి- చూ. ఆరో. 2459; -ఓ- చూ. ఆరో. 25. పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2462. బూచుపల్లె పులి. 96.
[బూచుపల్లె పులి. 1119-242.] చూ. ఆరో. 2461.

2463. బూడిదెపాడు ప్రొద్దు. 52+.
[బూడిదెపాడు మెకం. 1119-246] సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వస్తుసూచి.

బూడిదె- గ్రామనా. ప్ర; బూది; భస్మం, బూడిదె కర్రలు మొదలగు వాటిని కాల్చగా మిగిలినది. పోల్చిచూ.త.పుఱుతి; పూటి. మ. పుఱుతి, పూటి. పర్జి. పొత్మిల్ /<సం. భూతి- (DED. 3541), -పాడు చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2464. బూదవాడ బద్వే. 57.
సంబ. నామబం; మతసూచి.

బూద- [బుద-] గ్రామనా. ప్ర; ? <సం. బుద్ధ; -వాడ (ఇండ్లవరుస)చూ.గ్రామనా. ద్వి.

నందిగామా తాలూకాలోవి బూదవాడ వ్యుత్పత్తి బూద పాలకుండ + వాడ అవి MAMP. కడప మండలంలో బౌద్ధారామాల ప్రభావం ఉండేది.

"The Jain remains at Danavulapadu, *the Buddhist* monastery at Adapur and other holy centres like Pushpagiri and Siddhout show that the district offered a rich and varied pattern of education in the Past. (APDGC. 595)

2465. బూరగమానిపల్లె బద్వే. 86.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

బూరగమాని- గ్రామనా. ప్ర. (బూరగ మాను+ఇ) బూరగుమాను ఒక చెట్టు (Silk cotton tree); Eriodendron anfractnosum బూరుగు; బూరుగ (ప్రా. శా.) పోల్చి చూ. క. బూర, బూరుగ; తు. బూరుగ. కొలా. బూర్. పర్జి. బూరు. కొం. బూర్గు మె. (DED. 3580), -మాను- చూ. ఆరో. 1193. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2466. బెడదూరు జమ్మ. 45.
[బెడదూరు 1549 AR 37-38 B 306; మెకం. 1169-84; 1180-160] నామా. నరసింహపురం 1549 AR 37-38 B 306. మెకం. 1169-86; నృశింహపుర అగ్రహారం మెకం. 1169-86. అస్పష్టనామబంధం.

(? < బెడద + ఊరు) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి;

నంద్యాల తిమ్మరాజు తన తండ్రి పేర నామకరణం చేసిన గ్రామం. నామా. వాడుకలోలేదు.

2467. బెడుసుపల్లె రాయ. 80+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బెడుసు- గ్రామనా.ప్ర;కు,నా. ?క్రౌర్యము, జాలిలేవి. బెరసు. కొం. బర్క- (DED.3278); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2468. బెడుసుపల్లె సిద్ధ. 26+.
చూ. ఆరో. 2467.

2469. బెడుసుపల్లె సిద్ధ. 70+.
చూ. ఆరో. 2468.

2470. బెల్లంవాండ్లపల్లె రాయ. 61+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బెల్లంవాండ్ల- గ్రామనా, ప్ర. నామబం. బెల్లం- కు. నా. jaggery; పోల్చి చూ. త.

వెల్లం. మ. వెల్లం. క. బెల్ల. కొడ. బెల్లి. తు. బెల్ల. (DED 4523 & BSOAS 9.713) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; బెల్లం రెడ్లల్లో ఇంటి పేరు. బెల్లపు- బోయల్లో ఇంటి పేరు, (CTSI-I.), -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2471. బెస్తపల్లె రాయ. 26+.
సంబ; నామబం; కులసూచి.

బెస్త- గ్రామనా. ప్ర; బెస్తవాండ్లు; వేటాడ్డం, చేపలు పట్టడం వృత్తిగా గల ఒక తెలుగు కులం (CTSI.I.) పోల్చి చూ. బెసద, బెస్త. (DED. 3595); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2472. బెస్తపల్లె రాయ. 33+.
చూ. ఆరో. 2471.

2473. బెస్తపల్లె రాయ. 56+. ,,

2474. బెస్తపల్లె రాయ. 57+. ,,

2475. బెస్తపల్లె రాయ. 81+. ,,

2476. బెస్తపల్లె రాయ. 87+. ,,

2477. బెస్తపల్లె రాయ. 105+. ,,

2478. బెస్తపల్లె రాయ. 111+. ,,

2479. బెస్తపల్లె సిద్ధ. 58+. ,,

2480. బెస్తపల్లె రాజం. 104+.
[బెస్తపల్లె మెకం. 1223-188, బేస్త పల్లె మెకం. 1134-338]
చూ. ఆరో. 2471.

2481. బెస్తవారిపల్లె పులి. 23.+
సంబ. నామబం. కులసూచి.

బెస్తవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; -బెస్త చూ. ఆరో. 2471. -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పలె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2482. బెస్తవేముల జమ్మ. 7.
[బెస్తవేముల 1515 AR 32-33 B 350. మెకం. 1118-24, 1180-184, బెస్తెముల మెకం. 1118-24] నామా. ప్రసన్న రాఘవ రాజపురం మెకం. 1180-81, ప్రసన్నరాఘవపురం మెకం. 1169-60.
సంబ. నామబం. కులసూచి;

బెస్త- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2471, -వేముల (-ఎముల) చూ. గ్రామనా. ద్వి.
నామా. వాడుకలో లేవు.

2483. బేతాయపల్లె బద్వే. 124+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బేతాయ గ్రామనా. ప్ర: నామబం; (బేత + అయ) బేత- వ్యక్తినా. ప్ర; -అయ- చూ. ఆరో. 4. పోల్చి చూ. బేతనాబాయ్యన్; బేతమన-; బేతినాయకు; బేతిసెట్టి- బేతేశ్వరంబు- (పాఠ్రి.శా); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2484. బేరిపల్లె రాయ. 108+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బేరి- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. బేరిచెట్టి కులం; వ్యాపారం చేసే తమిళకులం. బెదిరి శబ్దభవమని కొందరు; పోల్చిచూ. త. పెరుమై. గొప్ప- కోమట్లలో శాఖాభేదం (CTSI. I) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2485. బేరిపల్లె రాయ. 111+.
చూ. ఆరో. 2484.

2486. బేరిపల్లె సిద్ధ. 60+.

2487. బైనేనివాండ్లపల్లె రాయ. 71+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బైనేనివాండ్ల- గ్రామనా. ప్రి; నామబం. బైనేని- కు.నా. (బైనేడు + ఇ) చూ. ఆరో. 2344; 101; బైనేడు, బైనేడి మాల మాదిగ లకు. మంగళ్ల (CTSI, I.); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2488. బొందలకుంట జమ్మ. 129.
[బొందలకుంట 1544 AR 32-33 B 352; మెకం. 1119-64; బొందులకుంట మెకం. 1119-76]
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బొందల- [బొందుల] గ్రామనా. ప్ర; కులనా. బొందిలికులం. బుందేళ్ ఖండ్ వాసులు. రాజపుత్రులమని చెప్పుకుంటారు (CTSI. I.) -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"బొందలకుంట దగ్గర కట్టినగ్రామం. వీరేశ్వరుడు వెలసిన ఊరు. ములికినాటిలోని శైవ తెగల ఆదేశానుసార శివయోగి లింగవీరముష్టి దానం" (1544 AR 32-33 B 352).

2489. బొందిల్లపల్లె రాయ. 1+.
సంబ. నామబం. కులసూచి.

బొందిల్ల- గ్రామనా. ప్రి. బహు. (బొందిల్లు + అ) బొందిలి ~ బొందల చూ. ఆరో. 2488; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2490. బొక్కటవాండ్లపల్లె రాయ. 31+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొక్కటవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బొక్కట- కు.నా. (? < బొక్కడు + అ); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2491. బొక్కడుపల్లె పులి. 22.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొక్కడు- బొక్కడు- గ్రామనా. ప్రి. చూ. ఆరో. 2490, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2492. బొగ్గరవాండ్లపల్లె సిద్ధ. 44+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొగ్గర- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2493. బొగ్గులదాసరిపల్లె జమ్మ. 72+.
[బొగ్గుల దాసరిపల్లె మెకం. 1118-19]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొగ్గుల- గ్రామనా. ప్ర: బహు. (బొగ్గులు + అ); బోయల, దేవాంగుల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. I) -దాసరిపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. దాసరిపల్లె.

2494. బొగ్గులవాండ్లపల్లె కమ. 25+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొగ్గువాండ్ల- గ్రామనా: ప్ర; నామబం. బొగ్గుల- కు.నా. చూ. ఆరో. 2493; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2495. బొగ్గులవాండ్లపల్లె రాయ. 96+.
చూ. ఆరో. 2494.

2496. బొగ్గులవారిపల్లె బద్వే. 48+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొగ్గులవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, బొగ్గుల చూ. ఆరో. 2493; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2497. బొగ్గుకేటిపల్లె కడ. 75.
[బొగ్గుకేటివల్లె మెకం. 1210-79]
నంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

బొగ్గుకేటి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బొగ్గుల- స్థలనా. వ్రి; -ఏటి- చూ.ఆరో. 392. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"వంకదరినచేరి అడవిలో కర్రలు వరికి బొగ్గులు అయ్యేట్లు" ఆ గ్రామ సమీపంలో చేసేవారు కాబట్టి ఆ గ్రామానికి ఆ పేరు వచ్చి నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1210-79).

2498. బొజ్జవాండ్లపల్లె రాయ. 13+.
నంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

బొజ్జవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బొజ్జ- కు.నా. పెరిగిన. పొట్ట బొర్ర. పోల్చి చూ. త.పొచ్చై. క.బొజ్జె; బొజ్జు. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2499. బొజ్జవారిపల్లె ప్రొద్దు. 55+.
నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొజ్జవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బొజ్జ- చూ. ఆరో. 2499; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2500. బొజ్జవారిపల్లె రాజం. 134+.
చూ. ఆరో. 2499.

2501. బొజ్జాయపల్లె పులి. 87+.
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బొజ్జాయ- గ్రామనా.ప్ర; నామబం; పు.నా. బొజ్జ- బొజ్జకడుపు (బొజ్జ + ఆయ) బొజ్జ- బుడ్డ శబ్దభవం కావచ్చు. (CDIAL. 9276); -ఆయ- చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2502. బొజ్జిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 7+.
నంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

బొజ్జిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బొజ్జిరెడ్డి- నామబం; పు.నా. బొజ్జి- (బొజ్జ+ఇ) చూ. ఆరో. 2498. -ఇ- చూ.22, -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2503. బొట్లచెరువు రాయ. 50.
నంబ. నామబం. కులసూచి.

బొట్ల- గ్రామనా. వ్రి; బహు. (బొట్లు+అ) పండితులు, భట్టువారు. భట్రాజులు స్థానిక ప్రభువుల నాయకుల ఘనకార్యాల కీర్తిని స్తుతించే వృత్తిగలవాళ్లు. రాజులమని అంటారు. క్షత్రియ స్త్రీకి. వైశ్యపురుషునికి పుట్టినవాళ్లు కావచ్చునని థర్స్టన్. (CTSI-I.) [< సం. భట్టః] -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2504. బొడ్డేచెర్ల సిద్ధ. 71.
[బోడయ చెరువు మెకం. 1126-195; బోడయచర్ల మెకం. 1126-177, బోడె. చర్ల మెకం. 1126-186]
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నామా. అచ్యుత రాయపురం [మెకం. 1126-177].

బొడ్డే- [బోడయ-, బోడె-] గ్రామనా. వ్రి; నామబం; పు.నా. (బొడ్డ + ఏ) బొడ్డ- <బోడి వ్యుత్పత్తి వివరాలకు DED. 3761; -ఏ- చూ.ఆరో. 4; -చెర్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి; నామా. వాడుకలో లేదు.

2505. బొన్నాలపల్లె రాయ. 44+.
నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొన్నాల- గ్రామనా. వ్రి; కు.నా. అస్పష్ట

నామబంధం: ౹ు టోనాల చూ. ఆరో. 2532. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి

2506. బొప్పాపురం బద్వే. 79.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బొప్పా- గ్రామనా. ప్రి; వ్యక్తినా.-పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2507. బొమ్మనాయనిపల్లె రాయ. 29+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బొమ్మనాయని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి. (బొమ్మనాయడు + ఇ) బొమ్మ- బ్రహ్మదేవుడు [సం.బ్రహ్మ]: -నాయని చూ. ఆరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2508. బొమ్మలాటపల్లె బద్వే. 143+.

[బొమ్మలాటపల్లె మెకం. 1170-47]
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బొమ్మలాట- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. తోలుబొమ్మలాట ఆడించేవాళ్లు. ప్రధానంగా విశాఖపట్టణం మండలానికి చెందినవాళ్లు (CTSI,I.) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2509. బొమ్మవరం. రాజం. 119.

[బ్రింహ్మవరం మెకం. 1223-93; బ్రహ్మవరం మెకం. 1223-147; బొంమ్మవరం మెకం. 1223-96; బొమ్మవరం మెకం. 1223-92]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బొమ్మ- [బ్రింహ్మ-, బ్రిహ్మ, బొంమ్మ-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2507; మెకంకీచూపాలు బ్రింహ్మ-, బొంమ్మ లే.రూ. -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"కరికాలచోళుడు కన్యకల చెరువుదగ్గర" బ్రాహ్మలకు జీవనోపాయముగా వృత్తిక్షేత్రాలు యేర్పాటుచేసి గ్రామం కట్టించి అక్కడ హరి హరాదుల దేవాలయాలు ప్రతిష్ఠలు చేయించి" నందున "అందుకు బ్రింహ్మవరం" అనేపేరు వచ్చినట్లు స్థానికచరిత్ర.

2510. బొమ్మేపల్లెకొట్టాల జమ్మ. 88+.

సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

బొమ్మేపల్లె- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2175. -కొట్టాల చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. ఆరో. కిబిలే బొమ్మేపల్లె; పూర్వ బొమ్మేపల్లె.

2511. బొల్లవరం ప్రొద్దు. 84.

సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.
[బొల్లవరం 1542. SII.XVI, 128-13; మెకం. 1180-150; 119-244].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బొల్ల- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా: బొల్లి తెలుపు. పోల్చిచూ. వ్యక్తినా; బొల్లయ; బొల్లి సెట్టి (పా.శా.) -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2512. బొల్లువాండ్లపల్లె రాయ. 105+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బొల్లువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. బొల్లు- కు. నా. బొల్లి చూ. ఆరో. 2511. -వాండ్ల-చూ.ఆరో.2. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2513. బోగంపల్లె రాయ. 104+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

బోగం- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. వేశ్యా వృత్తిచేసి జీవించే కులం; ఆటకత్తెలు [< సం. భోగః]: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2514. బోగాలకట్ట జమ్మ. 72+.
[బోగాలకట్టు మెకం. 1118-21]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
బోగాల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. -కట్ట చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"బోగాల చిన్న గంగిరెడ్డి యిడమకంటి రామిరెడ్డి కట్టించి"నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1118 21).

2515. బోగేపల్లె సిద్ద. 46+.
[భోగేపల్లె మెకం. 1170-60]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బోగే- [భోగే-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (బోగ+ఏ) బోగ- [< సం. భోగః] -ఏ- చూ.ఆరో. 4; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2516. బోటిమీదపల్లె రాజం. 77+.
[బోటిమీదపల్లె మెకం. 1223-59]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
బోటమీద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బోటి- (బోటు+ఇ) బోడు నేరుగా, నిటారుగా పెరిగిన కొండరాయి; ఎత్తైన దిబ్బ వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 3761. చూ. గ్రామనా. ద్వి: -మీద- చూ. ఆరో. 1034. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2517. బోటిమీదపల్లె రాజం. 117.
[బోటుమీదపల్లె మెకం. 1223-151]
చూ. ఆరో. 2516.

2518. బోటిమీదపల్లె సిద్ధ. 64+.
చూ. ఆరో. 2516.

2519. బోడపాడు బద్వే. 54+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బోడ- గ్రామనా. ప్ర. బోడ సన్యాసి- వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2504. -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2520. బోడిగుంటపల్లె రాయ. 10+.
[బోడుగుంటపల్లె మెకం. 1134-98;
బొడ్డుకుంటపల్లె మెకం. 1134-97;
బొడ్డుగుంటపల్లె మెకం 1134-108]
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.
బోడిగుంట- [బోడుగుంట; బొడ్డుకుంట-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్థలనా. చూ. ఆరో. 2516, 2519. బోడి- నున్నగా గొరిగిన తల ఊడిపోయిన -గుంట- పల్లము చూ. ఆరో. 614; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"తూర్పున గుండుగా కుంటవున్నందున బొడ్డుకుంట అని వాడినారు" (మెకం. 1134-97).

2521. బోడితిప్పనపాడు జమ్మ. 90.
[బోడితిప్పనపల్లె మెకం. 1204-5;
బోడితిప్పనపాడు మెకం. 1180-165;
1204-120]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బోడితిప్పన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. బోడి opprobrious name బోడి- చూ. ఆరో. 2520; -తిప్పన- చూ. ఆరో. 1567; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2522. బోడిమల్రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 86+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
బోడిమల్రెడ్డిగారి- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. బోడి- చూ.ఆరో.2521; -మల్రెడ్డి (మలి+రెడ్డి) మలి- ~ మల కొండ పోల్చిచూ. త. మలై. మ.మల. క.మలె. పర్జి. మలంగ్ బ్రా.

మన్ మొ. / సం. మలయ-; మాల-; మాలిక (DED. 3882). వ్యక్తినామ ప్రథమావయావ ల్లోని రూ. మల్ల - చూ. ఆరో. మల్లారెడ్డిపల్లె; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2523. బోడివారిపల్లె పులి. 96+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బోడివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బోడి- చూ. ఆరో. 2521, -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2524. బోడిపెట్టిపల్లె పిద్ద. 16+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బోడిపెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. బోడి- చూ. ఆరో. 2520. -పెట్టి-చూ. ఆరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2525. బోడుకొండుపల్లె బద్వే. 75.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బోడుకొండు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. బోడు-ల బోడి చూ. ఆరో.2520; కొండు-ల కొండ చూ. ఆరో. 2522. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

2526. బోడెద్దులపల్లె కడ. 68+.

[బోడెద్దులపల్లె మెకం. 1240-112]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బోడెద్దుల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. (బోడి+ఎద్దులు+అ) బోడి- చూ.ఆరో. 2520. ఎద్దుల- చూ. ఆరో. 317; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. బోడెద్దులు - కురచ కొమ్ము ఉండే ఎద్దులు.

"బోడెదుల రాయప్ప" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1240-112.)

2527. బోడెప్పగారిపల్లె రాయ. 103+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బోడెప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బోడెప్ప- పు.నా. (బోడి + అప్ప) బోడి- చూ. ఆరో. 2520; -అప్ప- చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2528. బోడెమ్మగారిపల్లె రాయ. 79 +.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బోడెమ్మగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బోడెమ్మ- స్త్రీనా. (బోడి+అమ్మ) బోడి- చూ. ఆరో. 2520; -అమ్మ- చూ. ఆరో. 1. -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గామనా. ద్వి.

2529. బోదుపల్లె జమ్మ. 12+.

[బోదిపల్లె మెకం; 1180-154]

సంబ. నామబం; ? కుటుంబనామసూచి.

బోదు- [బోది-] గ్రామనా. ప్ర; ? నీరు నిల్చే గుంట (మాం. వృ. వ. కో. IV) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2530. బోనగిరిపల్లె రాజం. 91+.

సంబ. నామబం; స్థలాసూచి.

బోనగిరి- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; (<సం. భువనగిరి); భువనగిరి తమిళనాడు దక్షిణ ఆర్కాటుజిల్లాలో ప్రసిద్ధపట్నం. బోనగిరి దేవాంగుల్లో యింటిపేరు కూడ. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2531. బోనమల రాయ. 58.

సంబ.నామబం.సాదృశ్యకబోధకసూచి.

బోన- గ్రామనా. ప్ర. [< సం. భువ నమ్]: -మల చూ. గ్రామనా. ద్వి. బోన-బల్యన్నమని MAMP. (765).

2532. బోనాల పులి. 85.

[బోనాల మెకం. 1119-13].

అస్పష్టనామబంధం.

బోన- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2531; -అల చూ. గ్రామనా, ద్వి.

2533. బోయనపల్లె బద్వే. 125+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

బోయన- గ్రామనా. ప్ర; బోయడు గ్రామాధి కారి; గ్రామ పెద్ద, అగ్రహారీకుడు లేదా కర ణంతో పోల్చదగిన గ్రామాధికారి. దానం చేయ బడ్డ గ్రామం తాలూకూ రెవెన్యూ పూర్తిగా కానీ, కొంత భాగం కానీ అనుభవించే వాడు. చూ. E. Hultzsch, E.I. 18 1-5. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, ఆం.సా.చ, 54-55. బ్రాహ్మణు దని సూ.ని. 14-వ శతాబ్దివరకు శాసన మాండ లికంలో బోయడు గ్రామాధికారి బిరుదు. రెవెన్యూ వసూళ్ళకర్త, భోక్త. 4-వ శతాబ్దిలో తొలిసారి ఈపదంకన్పిస్తుంది. (E. Hultzsch, Ibid) చాలా సందర్భాల్లో, ఏ గ్రామానికి అధి కారో ఆ గ్రామంపేరు ముందు కన్పిస్తుంది- ఇఋలూర్ బోయ; అయితే 7-వ శతాబ్దిలో కూడా కొన్నిచోట్ల గ్రామాధికారి వ్యక్తినామా నికి అనుబంధంగా కన్పిస్తుంది. 'మారటబోళ', 9-వ శతాబ్ది తర్వాత వ్యక్తినామాలకు అనుబం ధంగా ఎక్కువగా కన్పిస్తుంది. బోయణ్ణు, బోణ్ణు, బోయుణ్ణు మొ. (ప్రా.శా.) బోయన ఒడ్డెల బిరుదు (CTSI. I.) పల్లకీలను (మేనా లను) మోసే బోయీలని, భోజ శబ్దభవులు భోయీలని సురవరం ప్రతాపరెడ్డి (ఆం.సా.చ. 54-55.) గోండ్ గ్రామపెద్దను బోయ అంటా రని MAMP. 103. పోల్చి చూ. బోయ [<సం. భోజ-] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2534. బోయనపల్లె సిద్ధ. 60+.

చూ. అరో. 2533.

2535. బోయనపల్లె కడ. 6+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

బోయ- గ్రామనా. ప్ర. కులనా. చేపలు పట్టడం, మన్నం కాల్చడం, పల్లకీ మోయడం వృత్తిగా కల ఒక కులం. (CTSI. I.) బోయడు, బోయవాఁడు, బోయి. మరా. భోఈ. హిం. భోఈ. బోవి దక్షిణ కెనరా మొగే ర్లలో పల్లకీ మోసేవాళ్ళ పేరు (CTSI. I.) మధ్యభారతంలోనూ, బీరర్‌లోనూ కన్పడే ఒక కులం; మద్రాసు బోయలు నెల్లూరు, ఉత్తర సర్కారులకు చెందినవారనీ, ప్రధానంగా చేపలు పట్టడం వృత్తిగా కలవారనీ, అయితే పల్లకీలు మోసేవారూ, సేవకులుకూడా వీరేననీ, MAMP. బోయల చారిత్రిక సాంస్కృతిక వివరాలకు చూ. MAMP 103. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2536. బోయపల్లె రాయ. 66+.

చూ. అరో. 2535.

2537. బోయపల్లె రాయ. 66+. ,,

2538. బోయపల్లె రాజం. 26+. ,,

2539. బోయపల్లె సిద్ధ. 54+. ,,

2540. బోయపాటివాండ్లపల్లె

రాయ. 82+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

బోయపాటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బోయపాటి- కు. నా; నామబం.

బోయ- చూ. అరో. 2535; -పాడు + ఇ -పాటి చూ. గ్రామనా. ద్వి. -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2541. బోయిళ్ళవారిపల్లె బద్వే. 135+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బోయిళ్ళవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బోయిళ్ళ- కులనా. బహు; ఏక. బోయ. చూ. అరో. 2535, -వారి- చూ. అరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2542. బోరెడ్డిగారిపల్లె కడ. 105+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

బోరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. బోరెడ్డి- నామబం; పు.నా. బో- ? < బోడి. -రెడ్డి- చూ. అరో. 6; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2543. బోళ్ళగొందిచెరువు పులి. 29+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి:

బోళ్ళగొంది- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్థలనా: బోళ్ళ స్థలనా. ప్ర. (<బోయల) పోల్చి చూ. బోఱ (శా శ.) -గొంది- చూ. అరో. 1134. -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2544. బ్రాహ్మణఎర్రగుడి రాయ. 34.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బ్రాహ్మణ- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. బ్రాహ్మణులు (<సం. బ్రాహ్మణః) -ఎర్రగుడి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2545. బ్రాహ్మణపల్లె రాజం. 70.
[బ్రాహ్మణపల్లె మెకం. 1223-24]
సంబ. నామబం; కులసూచి.

బ్రాహ్మణ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2544. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. బ్రాహ్మణపల్లె దేవాంగుల్లో యింటిపేరు.

2546. బ్రాహ్మణపల్లె సిద్ధ. 63.
చూ. అరో. 2545.

2547. బ్రాహ్మణపల్లె సిద్ధ. 68. ..

2548. బ్రాహ్మణపల్లె బద్వే. 9. ..

2549. బ్రాహ్మణపల్లె పులి. 13. ..

2550. భట్టువారిపల్లె రాజం. 109+.
[భట్టువారిపల్లె మెకం. 1223-167; భట్టుపల్లె మెకం. 1223-167]
సంబ; నామబం; కులసూచి.

భట్టువారి- గ్రామనా. ప్రి; నామబం. (భట్టువారు+ఇ) భట్టు- చూ. అరో. 2503. -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2551. భట్రాజులపల్లె రాయ. 105+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

భట్రాజుల- గ్రామనా. ప్రి; బహు. (భట్రాజులు+అ) చూ. అరో. 2503; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2552. భద్రంపల్లె పులి. 95.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

భద్రం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. (భద్ర + అం) భద్ర- వ్యక్తినా. ప్రి; -అం- చూ. అరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2553. భద్రిపల్లె ప్రొద్దు. 68.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

భద్రి- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. (భద్ర+ఇ) భద్ర- చూ.ఆరో. 2552. -ఇ-చూ.ఆరో. 22; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2554. భళ్లికివారిపల్లె ప్రొద్దు. 40.
[బళ్లకివారిపల్లె మెకం. 1111-95; భళ్లికి- మెకం. 1111-95]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

భళ్లికివారి- [బళ్లకివారి-] గ్రామనా. ప్ర. నా మ బం. భళ్లికి- కు.నా. [౦బళ్లకి] వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2555. భాగంపల్లె రాయ. 114.
సంబ. నామబం; ? వ్యక్తినామసూచి.
భాగం- గ్రా మ నా. ప్ర; ? వ్య క్తి నా. (భాగ + అం) భాగ- ౦భాగ్య; -అం- చూ. ఆరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2556. భీమగుండం జమ్మ. 11.
[భీమగుణ్డం 1555 AR 40.41 B 370; భీమగుండం మెకం.1118-172]
నామా. అచ్యుతరాయపురం 1555 AR 40.41 B 370.
సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
భీమ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. [<సం. భీమః] -గుండం [-గుణ్డం] చూ. గ్రామ నా. ద్వి.
నామా. వాడుకలో లేదు.

2557. భీమరాయునికొట్టాలు జమ్మ.83+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
భీమరాయని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. భీమ- చూ. ఆరో. 2556. -రాయని- చూ. ఆరో. 1799; -కొట్టాలు చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

2558. భీమలింగాయపల్లె ప్రొద్దు. 85+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
భీమలింగాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. భీమ- చూ. ఆరో. 2556; -లింగాయ చూ.ఆరో. 3051; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2559. భీమనపాడు ప్రొద్దు. 74+.
[భీమనపాటి పొలిమేర మెకం. 1111-99].
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
భీమన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. భీమ- చూ.ఆరో. 2256; -అన-చూ.ఆరో. 3; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2560. భూతమాపురం జమ్మ. 10.
[బూతుమోపూరు 1539 AR 40.41 B 374 బూతమాపూరు మెకం. 1118-24; భూతమాపురం మెకం. 1118-26, 1180-156]
సంబ నామబం; కులనామసూచి.
భూత- [బూతు-, బూత-] < బూతు భట్టు. -మోపూరు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మోపూరు. భూతమాపురం.కృతకప్రామాణికం. -పురం గ్రామనా. ద్వి.

2561. భూమయ్యగారిపల్లె పులి. 25+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
భూమయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. భూమయ్య. నా మ బం; పు.నా. భూమ- సంవృద్ధి, ధ న సం ప త్తి, భూమి [<సం. భూమః]; -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2562. భూమాయపల్లె కడ. 1.
[భూమయపల్లె మెకం. 1240-65]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
భూమాయ- [< భూమయ-] గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. భూమ- చూ. ఆరో. 2561; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2563. భూమాయపల్లె ప్రొద్దు. 83+.
చూ. ఆరో. 2562.

2564. భూమసానిపల్లె జమ్మ. 24.
[భూమసానిపల్లె మెకం. 1180-152; భూముసానిపల్లె; బూ ము సా ని ప ల్లె మెకం. 1118-14]
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.
భూమసాని- గ్రా మ నా. ప్ర; కు. నా; భూమ- చూ.ఆరో. 2561. -సాని- చూ.ఆరో. 140. -పల్లె చూ; గ్రామనా. ద్వి.
"గొల్ల భూముసాని వెంకటకొండయ్య కట్టించిన" గ్రామమని స్థానికచరిత్ర; (మెకం. 1118-14).

2565. భూమిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 124+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
భూమిరెడ్డి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం; పు.నా. భూమి- < భూమ చూ. ఆరో. 2561; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2566. మంగంపేట రాజం. 126.
[మంగమ్మపేట మెకం. 1223-192; మంగంపేట మె క ం. 1223-193; మంగపేట మెకం. 1223-135].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మంగం- [మంగమ్మ-; మంగ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. త. మంగ, మంగై 12-13 సంవత్సరాల అమ్మాయి. (DED. 3776) చూ. ఆరో. 137, -అం-చూ. ఆరో. 1. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.
వెంకటాద్రిమరాజుగారి కుమార్తె మంగమ్మ (?) పేర వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-192).

2567. మంగంపేట సిద్ధ. 58.
[మంగమ్మపేట మెకం. 1170-70]
చూ. ఆరో. 2566.
"మట్ల అనంతరాజుకుమార్తె (?) మంగమ్మ పేర వెలసినట్లు స్థా ని క చరిత్ర. (మెకం. 1170-70).

2568. మంగంపేట సిద్ధ. 55+.
చూ. ఆరో. 2566.

2569. మంగపట్నం జమ్మ. 64.
[మంగపట్నం మెకం. 1119-6; మంగపల్లె మెకం. 1119-57]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మంగ- గ్రామనా. ప్ర. స్త్రీనా. చూ.ఆరో. 2566; -పట్నం చూ. గ్రా మ నా. ద్వి.
"మ ం గ మ్మ అనే బ్రాహ్మణస్త్రీ" ఈ గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1119-6).

2570. మంగమాంబాపురం రాజం. 23.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
-మంగమాంబా గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా. (మంగ + అమ + అంబ) మంగ- చూ. ఆరో. 2566; -అమ- చూ. ఆరో. 1; -అంబ - చూ. ఆరో. 11; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి -

2571. మంగమాంబాపురం రాజం. 48.
[మంగమాంబాపురం మెకం. 1134-240, 41]
చూ. ఆరో. 2570.

"క్రీ.శ. 1751 వెంకట్రామదేవచోళ మహారాజు తమ తల్లి మంగమాంబా పేరను అగ్రహారం చేసిరి. గనుక మంగమాంబా పురమని నామధేయం కలిగి బాహూనదికి వుత్తరం అగ్రహారం కట్టించిరి (మెకం. 1134-240, 41).

2572. మంగమ్మగారిపల్లె రాయ. 79+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మంగమ్మగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. మంగమ్మ- చూ. ఆరో. 2566; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2573. మంగలపల్లె రాయ. 21+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

మంగల గ్రామనా. ప్ర. ఒక కులం మంగలివారు మంగళకార్యాల్లో తోడ్పడే వాళ్లు. (CTSI. IV.) నాదస్వర సంగీతంలో తేరిన కులం. పోల్చిచూ. త. మంగల వర్యా. అంబట్టన్. క. మంగల [<సం. మంగల-] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2574. మంగలపల్లె రాయ. 27+. చూ. ఆరో, 2573.

2575. మంగలపల్లె రాయ. 32+. ,,

2576. మంగలపల్లె రాయ. 40+. ,,

2577. మంగలపల్లె రాయ. 44+ ,,

2578. మంగలపల్లె రాయ. 76+. ,,

2579. మంగలపల్లె రాయ. 83+. ,,

2580. మంగలపల్లె రాయ. 106+. ,,

2581. మంగలవాండ్లపల్లె సిద్ధ. 85+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

మంగలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మంగల- చూ. ఆరో. 2573; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2582. మంగలివారిగరుగుతాండ రాయ. 19+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

మంగలివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మంగలి- చూ. ఆరో. 2573; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -గరుగుతాండ- గ్రామనా. ద్వి.

2583. మంచాలవారిపల్లె సిద్ధ. 54+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మంచాలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మంచాల- కు.నా. బహు (మంచాలు+అ) ఏక. మంచం. మంచాల ఒడ్డెల్లో ఇంటి పేరు. మంచం పంట రెడ్లల్లో ఇంటిపేరు; మంచం గోత్రికులు (CTSI. IV;) -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2584. మంటపంపల్లె సిద్ధ. 55.
[మండపంపల్లె మెకం. 1134-41]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వాస్తుసూచి.

మంటపం- [మండపం-] గ్రామనా. ప్ర; వివాహాది కార్యాల్లో తాత్కాలికోపయోగానికి వేసిన పందిరి; దేవతా విగ్రహాలుంచడానికి చుట్టూ తెరపిగా ఉండేటట్లు స్తంభాలమీద కట్టిన కట్టడం. [<సం. మండపః]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2585. మంతనాలవారిపల్లె రాయ. 23+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మంతనాలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామం. మంతనాల- కు.నా. బహు. (మంతనాలు + అ) ఏక. మంతనం రహస్యాలోచన, సంభాషణ. పోల్చిచూ. క. మంతణ / సం. మంత్రణమ్ -వారి- చూ.ఆరో.8; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2586. మందనపల్లె బద్వే. 102+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మందన- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. (మంద+ అన) మంద పశువులగుంపు. పసువులగుంపు ఉండేచోటు; గొల్లపల్లె- పోల్చిచూ. త.మందై. క. మంది, మందె పర్జి. మంద (DED. 3847) -అన- చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2587. మందపల్లె రాజం. 62.

[మందపల్లి 1501 SII. XVI. 40-31; మందపల్లె మెకం. 1134-73, 74]

సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మంద- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 2586; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. మంద, మందల కర్ణసాలె మాదిగెల్లో ఇంటిపేరు కూడా. (CTSI. IV).

"భీమరాజుకొండకు యీశాన్యం పర్వత ప్రదేశం . .. తృణజల సమృద్ధి ...''గలచోట "గోపాలకులు .... వేసుకున్న కొట్టాల వద్దను రాత్రివేళ మంద వుండేది. గనుక యింకా కొందరు కాపులు ఆ కొట్టాలవద్ద యిండ్లు వేసుకొని కొంతభూమి సాగుచేసినందున గ్రామానకు మందపల్లె'' అనే పేరు వచ్చిందని స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1134-73, 74).

2588. మందపల్లె సిద్ద. 45.

చూ. ఆరో. 2587.

2589. మందరం రాజం. 43+.

[మందరము 1290 SII X 496-7; మందరం మెకం. 1134-9, 1223-21; మందరం మెకం 1134-6]

మందరం కవ్వపుకొండ. మందరం, కవ్వపుకొండ. < సం. మందరః. నామా. కృష్ణమాంబాపురం మెకం. 1223 - 14. అసమస్తం.

"మందరం అనే గ్రామానక్కు ప్రతినామం వెంకట రామరాజుగారి తల్లి పేరను కృష్ణ మాంబాపురమనే నామధేయం శేయించినట్లు'' ...."కుమార అనంతరాజు కొడుకు వెంకటరామరాజు తామ్రశాసన''మని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-14)

నామా. వాడుకలో లేదు.

2590. మజ్జిగవాండ్లపల్లె రాయ. 24+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మజ్జిగవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మజ్జిగ- కు.నా. పోల్చిచూ. త. మచ్చికై. కోట. మంజ్, క. మజ్జిగె (DDD. 3781) బోయలో ఇంటిపేరు (CTSI. IV) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2591. మఠంపల్లె రాయ. 56+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

మఠం- గ్రామనా ప్ర. మఠం, బడి; సన్యాసులుండేచోటు [<సం. మఠః-] మఠం దేవాంగుల్లో ఇంటిపేరు కూడా. (CTSI. V.) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2592. మట్లి రాయ. 86.

[మటగ్రామం 1541 SII. XVI. 123-11 మట్లు, మట్లి మెకం. 1134 - 19]

అసమస్తం. కుటుంబనామసూచి.

?<మట్ల+ఇ; మన్ను ఒడ్డెల్లో శాఖాభేదం (CTSI. IV.) మట్టు హద్దు అని MAMP. 765.

"మట్లు గ్రామాన ప్రబలులై వుండేవారు గనుక మట్లవారనే యింటిపేరు కలిగినది." (మెకం. 1134-19)

2593. మదకలవారిపల్లె ఐద్వే. 123.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మదకలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మదకల- కు.నా. బహు (మదకలు+అ) ఏక. మదక నాగలి, మదక- తొగటల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. IV.) -వారి- చూ. అరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2594. మదితాడు రాయ 108.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

మది. గ్రామనా. ప్ర; కేదారం; వరిపొలము; నీళ్లపారే పొలం; నదీప్రాంతం. పోల్చి చూ. క. మడి. (DED. 3805); -తాడు చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

2595. మదితాటివాండ్లపల్లె రాయ.105+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మదితాటివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మదితాటి- కు.నా. గ్రామనామసూచి, నామబం. (మదితాడు+ఇ) మదితాడు. చూ.అరో. 2594; -వాండ్ల- చూ. అరో; 2, -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

2596. మదితాటివాండ్లపల్లె రాయ.106+.

చూ. అరో. 2595.

2597. మదూరు ప్రొద్దు. 43.

[మదూరు మెకం. 1119-244]

సంబ. నామబం. సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.

మద- గ్రామనా. ప్ర; పిల్లకాలవ (మాం. వ్య. వ. కో. I) మడిలోకి నీళ్లు పొయ్యే త్రోవ. పోల్చి చూ. తె. మదకాల్వ త. మడై. మ. మట. క. మడ. [మూలద. ద్రా. *మట-] DED. 3810; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2598. మదూరు పులి. 88.

[మదూరు మెకం. 1119-12]

చూ. అరో. 2597.

మొగలేరు పాయ పక్కగ్రామం.

2599. మణేరాంపల్లె ప్రొద్దు. 15.

[మణిరాంపల్లె మెకం. 1111 153]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మణేరాం- [మణిరాం-] నామబం; పు.నా. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2600. మత్తేవాండ్లపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మత్తేవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. మత్తే- కు.నా.?<మత్తయ్య.వ్యక్తినా; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2601. మదనగోపాలపురం రాజం. 62.

[శ్రీ మదనగోపాలపురం మెకం. మదన గోపాలపురం మెకం. 1134-163]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి. దేవతాసూచి.

మదనగోపాల- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. దేవతా సూచి./సం. మదన+గోపాల -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

క్రీ.శ. 1708 లో భగవంతుని పేర (మదన గోపాలుని పేర) వెలసిన అగ్రహార మని" స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-163)

2602. మదిరేవల్లె ప్రొద్దు. 11.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మదిరే- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం -వల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2603. మద్దిమడుగు కడ. 69+.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మద్ది- గ్రామనా. ప్ర; ఒకచెట్టు Morinda tinctoria. Roxb., Morinda tomentosa. Heyne, పోల్చి చూ. త. మరుదు, మరుదం. మ. మరుతు. క. మత్తి, మద్ది, మత్తి. తు. మత్తి, కొలా. మద్గి. నాయి. మద్గి. కుయి. మర్ది. మొ. (DED. 3862), -మడుగు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2604. మద్దిరాల రాయ. 48.
[మద్దిరాల మెకం. 1119-161]
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మద్ది- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2603; -రాల చూ .గ్రామనా. ద్వి.

మద్దిరేవుల అని ఒకచోట, మద్దిరాల వాండ్లపల్లె అని ముఖపత్రింలో మరోచోట, భిన్నరూపాలుకన్పిస్తాయి.

2605. మద్దిరాలవాండ్లపల్లె రాయ. 62+.
సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మద్దిరాలవాండ్ల- గ్రామనా.ప్రి; నామబం. మద్దిరాల-కు. నా;చూ. ఆరో. 2604; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2606. మద్దులపాయ పులి. 77+.
[మద్దులపాయ మెకం. 1119-242]
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మద్దుల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (మద్దులు +అ) ఏక. మద్ది- చూ. ఆరో. 2603; -పాయ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2607. మద్దులేటిగడ్డ పిడ్గ. 61+.
[మద్దులేటుగడ్డ మెకం. 1126-12]
సంబ. నామబం: స్థలనామసూచి.

మద్దులేటి- [మద్దులేటు-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (<మద్దులేరు+ఇ) మద్దుల- స్థలనా. ప్ర. బహు. చూ.ఆరో.2603; -ఏటి-స్థలనా. ద్వి (<ఏరు + ఇ) చూ. ఆరో. 392. మద్దులేటి వ్యక్తినామంగా కూడా కన్పిస్తుంది. పోల్చిచూ. మద్దులేటి రెడ్డి. -గడ్డ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2608. మద్దూరు పిద్ధ. 20+.
సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

మద్ది- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2603; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2609. మద్దెలకుంటపల్లె రాము. 51+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

మద్దెలకుంట- గ్రామనా. ప్రి; స్థలనా; సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి. మద్దెల- స్థలనా. ప్ర; కు.నా. ఒక వాద్యం. పోల్చిచూ. త. మద్దరి, మద్దళం, మత్తళి. మ. మద్దళం.క. మద్దలె, మద్దళె, మద్లె, మర్దల, మర్దళె. తు. మద్దాళి. కుయి. మర్దోలా / సం. మర్దల ప్రా. మద్దల (DBIA. 286). కాపుల్లో, మాలల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. IV). -కుంట- స్థలనా ద్వి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2610. మద్దెలపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
మద్దెల గ్రామనా-వ్రి; చూ.ఆరో. 2609 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2611. మద్దెలవాండ్లపల్లె రాయ. 51+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
మద్దెలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మద్దెల- చూ. ఆరో. 2609; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2.-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2612. మన్నెంవాండ్లపల్లె రాయ.111+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
మన్నెంవాండ్ల- గ్రామనా. వ్రి; నామబం. మన్నెం- కు.నా. పర్వతప్రాంత ప్రదేశం, దుర్గమ ప్రదేశం; ఇనాం; మాన్యం. పోల్చి చూ. వర్జి. మనొం (DED. 3848) మన్నెం- కమ్మవాళ్లల్లో ఇంటిపేరు. మన్నెపువాండ్లు గోదావరి జిల్లాలో మాలలకు. వర్యా; (CTSI IV) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2613. మన్నూరు రాజం. 69.
[మంనూరు 1309 S.I.I. X, 496-8; మంనూరు / మన్నూరు మెకం. 1223-21]
అస్పష్టనామబంధం.
మన్ని [మంన్] గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి, అస్పష్టం; -ఊరు చూ.గ్రామనా.ద్వి. మడక సిర తాలూకాలోని మనూరుకు వ్యుత్పత్తిలోని ఇస్తూ మణి + ఊరు అని MAMP. 445.
''మన్నాజీ అనేరాజు'' (?) కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1223-21).

2614. మన్నూరువారిపల్లె రాజం.113+.
[మన్నూరివారిపల్లె మెకం. 1223-167]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
మన్నూరువారి- మన్నూరివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మన్నూరు- మన్నూరి- కు.నా. చూ. ఆరో. 2613; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
''మన్నూరు యెల్లారెడ్డి'' కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1223-167)

2615. మన్నేరువాండ్లపల్లె రాయ. 71+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
మన్నేరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మన్నేరు. కు.నా. స్థలనామసూచి. (మన్ను + ఏరు) పోల్చి చూ. మన్నేరు తిరునల్వేలి తాలూకా. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2616. మమ్మసిద్దుపల్లె కడ. 89+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మమ్మసిద్దు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. ? < మనుమసిద్ది; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2617. మరాటిపల్లె రాజం. 47+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
మరాటి- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. మరాఠీ ప్రాంత బ్రాహ్మణేతర కులాలు '' the term Marathi denotes various Marathi non-brahmin castes, who came to the south either as soldiers or camp followers in the armies of the Marathi invaders...''(Madras Census Report. 1891),.

మరాటీ భాష మాట్లాడే వివిధ కులాల వారు (CTSI. V); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2618. మరాటిపల్లె బద్వే. 71.
చూ. అరో. 2617.

2619. **మర్రికుంటవాండ్లపల్లె**
రాయ, 21+.
సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.

మర్రికుంటవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మర్రికుంట- కు. నా; స్థలనామ సూచి. మర్రి- ల మఱ్ఱి వటవృక్షం. Ficus bengalensis, Linn. పోల్చిచూ. కొలా. మర్రి. పర్జి. మర్. (DED 3908); -కుంట చూ. అరో. 644; మర్రి- మాలల్లో, ముత్రాచవాళ్ళల్లో ఇంటిపేరు. మర్రికుంట యానాదుల్లో ఇంటిపేరు;(CTSI.V) -వాండ్ల- చూ.అరో. 2;-పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2620. మర్రిపల్లె కమ. 44+.
[మర్రిపల్లె మెకం. 1119-119]
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మర్రి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2619; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"దీర్ఘ శాఖలమర్రి దగ్గరపల్లె" అని స్థానిక చరిత్ర. మెకం. (1119-119)

2621. **మర్రిమాకులపల్లె** రాయ. 95+.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మర్రిమాకుల- గ్రామనా. ప్ర;బహు.(మర్రి మాకులు+అ).ఏక. మర్రిమాకు మర్రిచెట్టు చూ. అరో. 2619; 1193; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2622. మర్రిమాకులపల్లె రాయ. 160+.
చూ. అరో. 2621.

2623 **మర్లబైలు** రాజం. 19+.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మర్ల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (మర్లు + అ ల మర్రులు+అ) చూ. అరో. 2619 -**బైలు** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2624. మలకాటిపల్లె పిద్ద 52+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

మలకాటి- గ్రామనా. ప్ర;నామబం. -మల- చూ. అరో. 2522; -కాటి- చూ.అరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2625. మలమీదకంబాలదిన్నె జమ్మ. 72.
[మలమీద కంబాలదిన్నె మెకం.1118-16; మలమీది కంబాలదిన్నె మెకం. 1180-152; మలమీది కంబాలదిన్నె మెకం; 1118-16]
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

మలమీద- మలమీది-, గ్రామనా. ప్ర; మల- చూ. అరో. 2522; -మీద -మీది-, లే. రూ. -మీది- చూ. అరో. 1034; -కంబాలదిన్నె గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. అయ్యవారి కంబాలదిన్నె.

"పూర్వం యీ యెర్రమల కొండపైన అరణ్యములో యింటి స్తంభమునకు వుపయోగము అయ్యేటటువంటి వృక్షములు - వుండినందున యీ పర్వత సామీప్య మందలి వుండే గ్రామస్థులు ఆ గొప్ప స్థంభాలకు పనికి వచ్చే వృక్షాల ఛేదించి కొండ పొయ్యేవారు. గన్క ఆభూమి కంబాలదిన్నె అని వాడేవారు. ఆ స్థళమునకు కొంత దూరాన కొండ జవుకు వాగులయొక్క నీరు ఆధారము వుండేది. జనులు చూచి యిక్కడ పల్లె కట్టించి భూమి సాగుచేస్తే పీరారంభము తోటలు అయ్యేవి అని యెంచి

కొందరు కాపులు చేరి అరణ్యము నరికించి యిండ్లు కట్టుక భూమిని న్ని సాగుచేసుక వుండిరి. ఆ గ్రామానకు మలమీద కంబాలదిన్నె అనే నామం ప్రశస్తం అయింది. (మెకం. 1118-16)

2626. మలినేనిపట్నం పిద్ద. 23.

[మల్నేనిపట్నం మెకం. 1126-146]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మలినేని- [మల్నేని-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు. నా. (మలినేడు + ఇ) మలి- (<మల+ఇ) మల- చూ. ఆరో. 2522; -ఇ- చూ. ఆరో. 22- -నేని- చూ.ఆరో. -పట్నం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2627. మల్లంపంపులసుగాలితాండ కడ. 71+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

మల్లంపంపులు- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి. మల్లం- స్థలనా, ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. శిలాసూచి- కొండమ్మ మొ. పేర్లలోవలె. (మల్ల + అం) మల్ల < మల చూ ఆరో. 2522; -అం- చూ. ఆరో. 2. వ్యక్తినామ ప్రథమావయవాల్లో కన్పించే మల్ల శబ్దం<సం.మల్లః శబ్దభవమని రాధాకృష్ణ చూ. ఆరో. మల్లణ్; మల్లవరాజు; మల్లయ (ప్రా.శా.) మలిరెడ్డి, మలినాయుడు మొదలైన ద్విత్వ రహిత రూపాలు గమనిస్తే మలి, మల్ల,మల రూపాంతరాలేనని తేలుతుంది. పైగా శిలాసూచి వ్యక్తినామాలు తెలుగువాళ్ళలో మామూలే. -పంపుల- స్థలనా. ద్వి. ద హం. ఏక. పంపు భూభాగం. పంచుకొన్న నేలలో ఒకముక్క (మాం,వృ.ప.కో. I; 1962, 13) -సుగాలితాండ గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. సుగాలితాండ.

2628. మల్లంపేట బద్వే. 139+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లం- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2627; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2629. మల్లక్కగారిపల్లె రాయ. 108+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లక్కగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. మల్లక్క- నామబం; స్త్రీనా; శిలాసూచి. మల్ల- చూ. ఆరో. 2627. -అక్క- చూ; ఆరో. 11; -గారి- చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2630. మల్లప్పగారిపల్లె రాయ. 17+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. మల్లప్ప- నామబం; పు.నా. శిలాసూచి. మల్ల- చూ.ఆరో. 2627; -అప్ప- చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ.ఆరో.6; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2631. మల్లప్పగారిపల్లె రాయ. 106+.

చూ. ఆరో. 2630.

2632. మల్లప్పనాయునిపల్లె రాయ.80+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లప్పనాయుని- గ్రామనా.ప్ర;నామబం; పు.నా; మల్లప్ప- చూ. ఆరో. 2630; నాయుని- చూ. ఆరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2633. మల్లప్పపేట పిద్ద. 55+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లప్ప- గ్రామనా.ప్ర; చూ.ఆరో. 2630; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2634. మల్లాయపల్లె కడ. 87+.

[మల్లయపల్లె మెకం. 1240-97]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లాయ- మల్లయ- గ్రామనా. ప్ర; నామ బం; పు.నా; శిలాసూచి. మల్ల చూ.ఆరో.2630; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

2635. మల్లారపువాండ్లపల్లె రాయ.99+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మల్లారపువాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. మల్లారపు- కు.నా; నామబం. (మల్ల + అరపు) మల్ల- వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2630; -అరపు (అరము + పు < వరము+పు) చూ. గ్రామనా. ద్వి. -వాండ్ల- చూ.ఆరో. 2; -పల్లె -చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2636. మల్లికవాండ్లపల్లె రాయ. 10.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మల్లికవాండ్ల- గ్రామనా: ప్ర; నామబం. మల్లిక- కు.నా; చూ.ఆరో. 2639; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; పల్లె- చూ గ్రామనా. ద్వి.

2637. మల్లిఖార్జునపురం పులి. 12+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లిఖార్జున- గ్రామనా. ప్ర: వ్యక్తినా. దేవతాసూచి. [< సం.మల్లికార్జునః] -పురం చూ.గ్రామనా. ద్వి

2638. మల్లువాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మల్లువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మల్లు- కు.నా; వ్యక్తినా. మల్ల+ఉ-మల్ల-చూ. ఆరో. 2630; -ఉ- చూ. ఆరో. 25; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2639. మల్లువారిపల్లె బద్వే. 11.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మల్లువారి- గ్రామనా. ప్రి; నామబం. మల్లు- చూ. ఆరో. 2638; -వారి-చూ.ఆరో.8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2640. మల్లూరు రాయ. 61.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. శిలాసూచి.

మల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2522; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. కొండూరు.

2641. మల్లూరువాండ్లపల్లె రాయ.102+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మల్లూరువాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. మల్లూరు. కు.నా. చూ. ఆరో. 2640; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2642. మల్లెంపల్లె రాజం. 114+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లెం- గ్రామనా. ప్రి. నామబం. స్త్రీనా. (మల్లె+అం) మల్లె- మల్లెచెట్టు, (Jasmine) మల్లెతీగె. ల మల్లియ. పోల్చిచూ. త. మల్లి. తు. మల్లె. క. మల్లిగె. తు. మల్లిగెదై. (< సం. మల్లికా). మల్లె గ్రామనామ, వ్యక్తినామ ప్రథమావయవంగనూ, ఇంటిపేర్లలోనూ కన్పి స్తుంది.మల్లె, మల్లి, మల్లెల, మల్లిగె; బెస్త, హెలెయ, కమ్మ,కొరవ,కుర్ని,కురబ, మాదిగ, మాల,ఒడ్డెచాకలివాళ్ళల్లో ఇంటిపేరు,చాకళ్ల లో

మల్లె గోత్రీకు లున్నారు. (CTSI. IV):-అం- చూ. ఆరో. I; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2643. మల్లెంబావి జమ్మ. 117+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లెం- గ్రామనా.ప్ర. చూ. ఆరో. 2642; -బావి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2644. మల్లెంవాండ్లపల్లె రాయ. 51+.

మల్లెంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మల్లె- చూ.ఆరో. 2642; -వాండ్ల- చూ.ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2645. మల్లెవాండ్లపల్లె రాయ. 95+.

చూ. ఆరో. 2644.

2646. మల్లెవారిపల్లె రాజం. 76+.

[మల్లెవారిపల్లె మెకం. 1223-41]

నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మల్లెవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మల్లె- మల్లె -వారి- చూ.ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మల్లె తిమ్మయ్య" కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-41).

2647. మల్లెమడుగు రాజం. 21.

[మల్లెమడ్గు మెకం. 1134-284]

నంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మల్లె- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2646; **-మడుగు** [మడ్గు] జలసూచి.చూ.గ్రామనా.ద్వి.

"...మల్లె పొదలున్ను, లోగడ అగాధమైన మడుగు వున్నందున ఆ సామీప్యంలో" గ్రామానికి మల్లెమడుగు! అనే పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్రి (మెకం. 1134-284)

2648. మల్లేపల్లె బద్వే. 45.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మల్లే- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా. (మల్ల+ఏ) మల్ల- చూ. ఆరో. 2630; -ఏ-చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2649. మల్లేపల్లె పులి. 28+.

చూ. ఆరో. 2648.

2650. మల్లేల పులి. 97.

[మల్లెల మెకం. 1119-2]

అస్పష్టనామబంధం.

మల్లి- గ్రామనా. ప్ర; ? <మల; -అల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2651. మస్తానయ్యపేట ప్రొద్దు. 9+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మస్తానయ్య- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు;నా. మస్తాన్- వ్యక్తినా. (హిం) ప్ర;-అయ్య- చూ; ఆరో. 4; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2652. మహమ్మద్‌గుంటపల్లె పిద్ద. 47+.

నంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

మహమ్మద్‌గుంట- గ్రామనా.ప్ర. స్థలనా; నంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి. మహమ్మద్- పు.నా. మహమ్మద్ ప్రవక్తపేరు. వ్యక్తినామద్వితీయావయవంగా కూడా వస్తుంది. చూ. సయ్యద్ మహమ్మద్. < అర. ముహమ్మద్; స్తుతింపబడినవాడు. హమద స్తుతించు -గుంట-చూ. ఆరో. 644; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2653. మహమ్మద్ భాయ్‌పల్లె సిద్ధ. 14+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

మహమ్మద్ భాయ్- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; నామబం; మహమ్మద్- వ్యక్తినా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2652; -భాయ్ మహమ్మదీయ వ్యక్తి నా. అను. [<హిం. భాఈ< సం. భ్రాత-]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2654. మహాదేవపల్లె రాయ. 13.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మహాదేవ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. దేవతాసూచి. శివుడు, [< సం. మహాదేవః]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2655. మహానందిపల్లె బద్వే. 22.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మహానంది- గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. కర్నూలు జిల్లాలోని శైవక్షేత్రం పేరు. వ్యక్తి నామంగాకూడా కర్నూలుజిల్లాలో కన్పిస్తుంది. మహానంది, మహానందయ్య, మహానందరెడ్డి. [< సం. మహానందీ+]. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2656. మహారాజపురం రాజం. 120.

[మహరాజపుర అగ్రహారం మెకం. 1223-123]

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

మహారాజ- (మహరాజ-] గ్రామనా. ప్ర (మహారాజ+అ) రాజ <సం. మహారాజః; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2657. మహారాజువారిపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మహారాజువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మహారాజు- కు.నా. చూ. ఆరో. 2656; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2658. మాచవపల్లె ప్రొద్దు. 41.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా- (మాచి+అన) మాచి- వ్యక్తినా. ప్ర; పెళ్ళికాని పడతి. కొండజాతి స్త్రీనామం. (MAMP. 486); పోల్చి చూ. మాచకమ్మ రజస్వలకాని స్త్రీ -అవ- చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2659. మాచనబోయవపల్లె రాయ. 74+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచవ- గ్రామనా. ప్ర. చూ.ఆరో. 2658; -బోయవపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 2533.

2660. మాచనూరు కడ. 100.

[మాచునూరు మెకం. 1225-10]

నామా. మాచనవోలు.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచన- [మాచున-] గామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2658; మెకంజీరూపం, మాచున లేఖన ప్రమాదం; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మాచన" అనేవాడు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1225-10) నామా. మాచన వోలు వాడుకలో లేదు.

2661. మాచిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 110+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచిరెడ్డిగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మాచిరెడ్డి- నామబం; పు. నా; మాచి- చూ. ఆరో. 2658; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2662. మాచిరెడ్డిపల్లె కడ. 41+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2661; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2663. మాచుగారిపల్లె ప్రొద్దు 80+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మాచు- పు. నా. (<మాచి- + ఉ) మాచి- చూ. ఆరో. 2658; -ఉ- చూ. ఆరో. 25; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2664. మాచుపల్లె కడ. 5.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2663, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2665. మాచుపల్లె పిద్ద. 37.

[మాస[ఉ]పల్లి 1225. E I, XXVIII, 21-120-121].

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మాచు- [మాస [ఉ]]- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో 2663; శాసనరూపం మాస [ఉ] - ? లేఖన ప్రమాదం చ/స పర్యాయప్రవృత్తి తెలుగులో సాధారణమే. [ఉ] లేఖన ప్రమాదమో, పాఠకదోషమో కావచ్చు. -పల్లె [-పల్లి] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లో. వి. 'From the etymology of the name we learn that it has much philosophical meaning as it is composed of words masu + aru + Palli, that is to say a village (Palli) where dosha or sin (masu) is removed 'aru,'' (M. Venkataramaiah, E. I. XXVIII, P. 120).

ప్రథమలో వ్యక్తినామం 'మాచు' ప్రయోగం శాసనాల్లో కూడా కన్పిస్తుంది: ''చెన్నయ మాచున్న''—1382 SII. XVI 6-75.

2666. మాడపూరు పిద్ద. 7.

[మాఁడుకూర- 1424-1503 కృం. సం. 20-227; మాఁడుపూరు- 1424-1503 కృం. సం. 8-179; మాడు-పూరు మెకం. 1170-29]

అస్పష్టనామబంధం.

మాడ- [మాఁడు, మాడు-] గ్రామనా. ప్ర; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. క. < వల మార్పు గమనార్హం.

2667. మాడెంవాండ్లపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మాడెంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మాడెం- కు. నా. ఒక రకం సామంతుల సంస్థానం; మన్నెం; దుర్గమవనస్థలం. చూ. శో. ప. మాడెగూడెపు కిరాతులు (బ్రౌ). మండలశబ్దభవమని అం.శ.ర; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2668. మాదన్నగారిపల్లె కమ. 40+.

[మాదనగారిపల్లె మెకం. 1110-3]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

మాదన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. (మాది+అన్న) మాదన్న- నామబం; పు. నా. వ్యుత్పత్తి సందేహాస్పదం ? సం. మాధవః + తె. అన్న చూ. మాదని; మాదియ; మాదిశమ్మ (ప్రా. శా.); -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2669. మాదలపల్లె రాజం. 55+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మాదల- గ్రామనా. ప్ర: కు. నా. పోల్చి చూ. మాదాలి రేకమ (పాాి.శా.): -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2670. మాదిరాజుగారిపల్లె రాయ. 31+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
మాదిరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. మాదిరాజు- నామబం; పు. నా. మాది- చూ. ఆరో. 2668. మాదిరాజు- ఒక ఇంటి పేరు కూడా. -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2671. మాదిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాదిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. మాదిరెడ్డి- నామబం. పు. నా; మాది- చూ. ఆరో. 2668; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2672. మాదిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 49+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాదిరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర; చూ.ఆరో.2671; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2673. మాదిరెడ్డిపల్లె జమ్మ. 73+.
[? మద్దిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1180-152]
చూ. ఆరో. 2672.

2674. మాదెనాపురం కడ. 68+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాదెనా- గ్రామనా. ప్ర: నామబం; (మాది+అన) -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2675. మాధవరాయనిపల్లె బద్వే. 67.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాధవరాయని- గ్రామనా. ప్ర: పు. నా. మాధవ- కృష్ణుని పేర్లలో ఒకటి [< సం. మాధవః] -రాయని- చూ. ఆరో. 1799; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2676. మాధవరం రాయ. 51.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాధ- గ్రామనా.ప్ర; వ్యక్తినా. ల మాధవ- చూ. ఆరో. 2675; -వరం చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2677. మాధవరం సిద్ధ. 60.
చూ ఆరో. 2676.

2678. మాధవరంపోడు రాజం. 142+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
మాధవరం- గ్రామనా. ప్ర: చూ. ఆరో. 2676; -పోడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2679. మాధవాపురం జమ్మ. 16.
[మాధవాపురం మెకం. 1118 - 24; 1121-69; 1180-155]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాధవా- గ్రామనా.ప్ర. చూ.ఆరో.2675; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2680. మామిడిగారిపల్లె రాయ.34.+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
మామిడిగారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. మామిడి- కు.నా; వృక్షసూచి. మామిడిచెట్టు Mangifera Indica, Linn. పోల్చిచూ. తె. మావి. మావిడి, మాఁగాయ, త. మా, మాంతి, మాతి; మాంగాయ్. మ. మా, మావు; మాఙ్ఙ. క. మా, మాం, మావు. నాయి. మాఙ్ఙి / సం. మాకంద (DED. 3919; cf 3975). మామిడిఏక.బహు. మామిళ్లు. ఏక బహువచన

రూపాలు ఇంటిపేర్లుగా కన్పిస్తాయి. చూ. క్రింది ఆరోపాలు. మామిళ్ల పద్మసాల్లెల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. IV) -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2681. మామిళ్లపల్లె కడ. 67.

పంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మామిళ్ల- గ్రామనా.ప్ర. చూ.ఆరో.2680; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2682. మామిళ్ళపల్లె బద్వే. 14.

చూ. ఆరో. 2681.

2683. మామిళ్ళవారిపల్లె రాయ. 21+.

పంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మామిళ్లవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మామిళ్ళ- చూ. ఆరో. 2681; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2684. మామిళ్ళవారిపల్లె రాయ. 28+.

చూ. ఆరో. 2683.

2685. మారగానిపల్లె రాయ. 63+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మారగాని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మార- వ్యక్తినా. దేవతా సూచి; మారి స్త్రీ. మృత్యుదేవత, కలరా వ్యాధి. అమ్మవారు, స్ఫోటకం; దుర్గాశక్తి. పోల్చి చూ. త. మారి. మ. మారి, క. మారి. తు. మారి/సం. మారి;- మారికా- (DBIA 296). వ్యక్తినామ ప్రథమావయవాల్లో కన్పించే మారి- మార (రూపాంతరంగా తీసుకొని మార; మార: మన్మధుడు) శబ్దభవంగా రాధాకృష్ణ (ఫా). శా. చూ. ఆరో. మారపాసారి, మారమ్మ. మారయ్య). -గాని (గాడు+ఇ) -గాడు విమ్మార్థకం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2686. మారయ్యగారిపల్లె సిద్ధ. 55+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మారయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మారయ్య- నామబం; పు.నా. (మారి+అయ్య) మారి- చూ. ఆరో. 2685; -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2687. మారావాండ్లపల్లె రాయ. 77+.

పంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మారావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మారా- మార కు. నా. వ్యక్తినాగుసూచి. చూ. ఆరో. 2685; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2688. మారావారిపల్లె రాజం. 119+.

[మారావారిపల్లె మెకం. 1223-96]

పంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మారావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మారా- చూ. ఆరో. 2687; -వారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2689. మారావారిపల్లె రాజం. 113+.

చూ. ఆరో. 2688.

2690. మారావారిపల్లె రాజం. 142+.

2691. మారిదొడ్లపల్లె రాయ. 81+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మారి- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. (<మార +ఇ) మార- చూ. ఆరో. 2687; -ఇ-చూ. ఆరో. 22; -దొడ్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. దొడ్ల-

(దొడ్ల+అ) ఏక. దొడ్డి; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి;

2692. మారెళ్ళమడక రాయ. 2.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మారెళ్ళ- గ్రామ నా. ప్ర; బహు, (మారెళ్ల+అ) ఏక. మారేడు అడవుల్లో తోటల్లో పెరిగే పెద్ద చెట్టు. బిల్వము. bel-fruit tree; Aegle marmelos, corr., పోల్చిచూ.కొలా; మారొత్. నాయి,మారొత్. గోం. మాహ్కా. మఢా. మావ్కా / సం. మాలూర DED. 3949); -మడక చూ. గ్రామనా ద్వి.

2693 మార్కాపురం బద్వే. 84.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మార్కా- గ్రామనా; ప్ర. మారిక వ్యక్తినా. శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని మార్కాపురం వ్యుత్పత్తి ఇస్తూ గ్రామాన్ని నిర్మించిన వ్యక్తిపేరు మారిక అని MAMP 475 (మారిక+పురం) మారిక <మార్+అక్క కావచ్చు. మారి- చూ. అరో. 2685; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2694. మాలెపాడు కమ. 4.

[మాలెపాడు మెకం. 1119-244; 1229-108; మాలపాడు మెకం.1111-153].

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మాలె- మాల-గ్రామనా.ప్ర; ?<మల్లయ్య చూ. అరో. 2634; పాడు చూ.గ్రామనా.ద్వి.

శాసనరూపం విరిపలితి (625-650 E 1/27-234-236) మాలెపాడు నామాంతరం కావచ్చునని అది మల్లెపాడుకు నామాంతరమనీ శాసన సంపాదకుల అభిప్రాయం (E.I.XXVII.PP, 234-235.)

లోకనిరుక్తి: "పినాకినీ మహానదికి దక్షిణం ఘండికోటకుతూర్పుకలమళ్లకుపూర్వం అరణ్య ప్రతిగ్రహం చోళరాయదత్తం మల్లాప్రధానుల వారు ఈస్థలమందు షోడశవృత్తులుచేసుక మల్లేశ్వరాలయం నిర్మాణం చేసి బహుదినము లుండగా- తూర్పుదేశం నుంచి మాలవాడు ఒకడు బాల్యానవచ్చి, తన కులం చెప్పక ఈ అగ్రిహారం చేరి అక్షరం నేర్చుకొని ఆగ్రిహారములో వొక బ్రాహ్మణుడు తన కూతు నీయగా పెండ్లాడెను. ఒక రోజు ఆ అగ్రహారంలో ఉత్తరం ప్రక్కనున్న కామెలమ్మ ఖావిదగ్గర ఆ మాలవాడు స్నానం చేస్తూ వుంటే, వాడు పుట్టిన వూరినుంచి వాని సంబంధుడయిన వాడు ఒకడు వచ్చి యేమిరా పోలుగా బాపనీకం తీసుక ఇక్కడ వున్నావా అని అడిగెను. వెంటనే కపట వృత్తిలో అక్కడ బ్రాహ్మడైన చండాలుడు విదేశములకు పారిపోయెను. వాని పెండ్లాము నీళ్లకువచ్చి, పైవారి సంభాషణ విని, తండ్రికి చెప్పెను. ఇది తెలిసి ఆ అగ్రహారీకు లందరు చితిలో పడి చచ్చిరి. అట్లా అగ్రహారము నూరు సంవత్సరముల పాడయిపోయెను. ఆందునుంచి ఈ 'పాడు' యేమని అడిగితే 'మాలపాడు' అని వాడుక బడెను" (మెకం. 1111-153).

2695. మాలెమార్పురం రాజం. 26.

అస్పష్టనామబంధం.

మాలె- గ్రామనా. ప్ర; <మల్లయ్య చూ. అరో. 2634; -మార్పురం- గ్రామనా. ద్వి.

వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం. సాధారణంగా గ్రామ నామ ద్వితీయావయవాలుగా వచ్చే వాని కంటే ఇది భిన్నమైన అస్పష్టబంధం. పోల్చి చూ. ఈటి మార్పురం.

2696. మాలేవాండ్లపల్లె రాయ. 81+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
మాలేవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మాలే- (<మల్లయ్య); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2697. మాసాగారిపల్లె రాయ. 21+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాసాగారి- గ్రామనా: ప్ర; నామబం. మాసా- వ్యక్తినా. కురూపం < మహబూబ్; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2698. మాసాపేట రాయ. 69.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మాసా- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2697, -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2699. మిట్టకమ్మపల్లె రాజం. 80+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
మిట్ట- గ్రామనా. ప్ర; ఎత్తైనచోటు. పోల్చి చూ. త. మెట్టు; మేడు; ముట్టు. మ. మేటు; మాటు; మిట్టాల్. క. మేడు; మిట్టు; మిట్టె. తు. మిట్టె-కొలా. మెట్టా. నాయి. మెట్ట్ మొ. (DED. 4151; cf 4503); -కమ్మపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. కమ్మపల్లె.

2700. మిట్టపల్లె కడ. 14+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
మిట్ట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2699; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. మిట్టమీదపల్లె.

2701. మిట్టపల్లె కమ. 51+.
చూ. ఆరో. 2700.

2702. మిట్టపల్లె రాజం. 69+.
చూ. ఆరో. 2700.

2703. మిట్టపల్లె పిద్ధ. 44+. ..

2704. మిట్టపల్లె పిద్ధ. 57+. ..

2705. మిట్టపల్లె పులి. 37+. ..

2706. మిట్టబిడారు రాయ. 110+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
మిట్ట- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2699; బిడారు- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2707. మిట్టమావిపల్లె ప్రొద్దు. 80.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.
మిట్టమావి- గ్రామనా. ప్ర. స్థలనా. నామబం. మిట్ట- చూ. ఆరో. 2699; -మావి చూ. ఆరో. 1193. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2708. మిట్టమీదపల్లె కడ. 86+;
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.
మిట్టమీద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మిట్ట- చూ. ఆరో. 2699; -మీద- చూ. ఆరో. 1034; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2709. మిట్టమీదపల్లె రాయ. 110+.
చూ. ఆరో. 2708.

2710. మిట్టమీదపల్లె రాజం. 90. ..

2711. మిట్టమీదపల్లె రాజం. 118+. ..

2712. మిట్టమీదపల్లె రాజం. 134+.
[మిట్టమీదిపల్లె మెకం. 1223-42].
చూ. ఆరో. 2708.

2713. మిట్టమీదపల్లె పిఠ్థ. 66+.
చూ. ఆరో. 2708.

2714. మిట్టమీదపల్లె బద్వే. 86+. ,,

2715. మిట్టవాండ్లపల్లె రాయ. 68+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మిట్టవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మిట్ట- కు. నా. చూ. ఆరో. 2708; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2716. మిడుతూరు కడ. 9.
[మిడుతూరు 1541 SII. XVI 123-9; మిడతూరు మెకం. 1229-23; మిడుతూరు మెకం. 1119-247; 1240-72; 1229-24].
సంబ. నామబం; జంతుసూచి.

మిడుత- [౹ మిడత-] గ్రామనా. ప్ర; పైరు తినిపొయ్యే రెక్కల పురుగు; (grass hopper) పోల్చి చూ. తె. మిడియు, మిట్టు. క. మిడి, మీంటు; మీటు. కొలా. మిట్. నాయి. మిట్ట్; కో. మిట్స్. క; మిడిచె, మిడితె, మిడతె, మిడచు. కొలా. మిట్టె. పర్జి మిటక. త. వెట్టుక్కిళి; విట్టిల్. మ. విట్టిల్. వెట్టిల్ / సం. మటాచీ (DED. 3974); -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2717. మిద్దెకాడతురకపల్లె రాయ. 81+.
స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

మిద్దెకాడ- గ్రామనా. ప్ర నామబం. మిద్దె- ౹ మిద్దియె రాతిమేడ; మంటిమిద్దె. మిద్దల. మిద్దెల పద్మసాలెల్లో ఇంటిపేరు. (CTSI, IV) పోల్చిచూ. త. మెద్దై, మాడివీడు మ; మెత్త. కో. మెద్. మొ. (DED. 4158). -కాడ- చూ. ఆరో. 417; -తురకపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. తురకపల్లె.

2718. మిద్దెకాడపల్లె రాయ. 70+.
స్థలం. నామబం. దిక్సూచి.
మిద్దెకాడ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2717; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2719. మిద్దెకాడపల్లె రాయ. 71+.
చూ. ఆరో. 2718.

2720. మిద్దెపాడు బద్వే. 106.
సంబ; నామబం. సామాన్యనామసూచి.
మిద్దె- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2717; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2721. మిద్దెల బద్వే. 32+.
అసమస్తం. బహు; ఏక మిద్దె,
చూ. ఆరో. 2717.

2722. మిద్దెల బద్వే. 43+. ,,

2723. మిద్దెల బద్వే. 51+. ,,

2724 మినిమిరెడ్డిపల్లె రాయ 96+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
మినిమిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2725. మిన్నయ్యగారిపల్లె కడ 105+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మిన్నయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మిన్నయ్య- నామబం. పు. నా. (? మిన్ను + అయ్య); మిన్ను ఆకాశము-గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2726. మీదిపెంట్ల పులి. 25.

[మీదిపెంట మెకం. 1119-124; మీది పెంట్ల మెకం. 1119-19]

వి. బం; స్థలానూచి.

మీది- [మీది-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 1034; -పెంట్ల [-పెంట] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2727. మీనాపురం ప్రొద్దు. 49+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి;

మీనా- గ్రామనా. ప్ర. మీన(క్షి); మీన (ము). మీను. చేప. పోల్చి చూ. త. మీణ్. మ. కో. క. మీన్. మొ. (TPS. 1946-10-11). -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2728. మీరబ్దుల్లాయపల్లె సిద్ధ 69+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మీరబ్దుల్లాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు నా. (మీర్+అబ్ద్+అల్లా+అయ) మీర్- <అర. మీర్ దేవుడు; అమీర్ సంక్షిప్త రూపం. మహమ్మదీయుల్లో సయ్యద్‌ల ఆదిమ (tribal) వ్యక్తినామ ప్రథమావయవం. -అబ్ద్ <అర. అబ్ద్ బానిస; అరబిక్‌లోని గులాం, బెంగాలీలోని దాస్, తమిళంలోని అడియేన్ వలె. -అల్లా <అర. అల్లాహ్; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2729. మీరాపురం కమ. 16.

[మీరాపురం 1744 AR 37-38 B 250].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మీరా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. ౹ు మీర్ చూ; ఆరో. 2728; పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2730. మీర్జాఖాన్‌పల్లె ప్రొద్దు. 72+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

మీర్జాఖాన్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా. మీర్జా- వ్యక్తినా. ప్ర; పోల్చి చూ. హిం. మీర్‌జా. మొగల్ రాజవంశాల ఉపాధి; సయ్యద్ వంశీయుల బిరుద వాచకం. ఉ. మీర్‌జా. < ప. మీర్ జా రాకుమారుడు; కూరుడు; రచయిత < అర. మీర్. చూ. ఆరో. 2728; + ప. జహ్- బిడ్డ; -ఖాన్- చూ. ఆరో. 152; చూ. MAMP. 500, 412. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2731. ముండ్లపల్లె కడ. 29.

[ముండ్లపల్లె మెకం. 1210-34]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ముండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (ముండ్లు+అ) ఏక. ముల్లు. పోల్చి చూ. తె. ములు: ములికి. త. ముళ్. మ. ముళ్. ముళ్ల, క. ముళ్, ముళు, ముళ్లు: (DED. 4098); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2732. ముండ్లవాండ్లకోట రాయ. 57+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ముండ్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ముండ్ల- చూ. ఆరో. 2731; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -కోట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2733. ముండ్లవారిపల్లె రాయ. 28+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

ముండ్లవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ముండ్ల- చూ. ఆరో. 2732; -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2734. ముండ్లవారిపల్లె రాయ. 28+.

చూ. ఆరో. 2733.

2735. ముకుందపురం సిద్ద. 49+.
[ముకుందపురం మెకం. 1170-80]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ముకుంద- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. కృష్ణునిపేర్లలో ఒకటి [< సం. ముకుందః]; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2736. ముక్కావారిపల్లె రాజం. 128+.
[ముక్కవారిపల్లె. మెకం. 1223-136]
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

ముక్కావారి- [ముక్కవారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ముక్కా- [ముక్క-] కు.నా; -వారి- చూ. ఆరో.8; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

2737. ముచ్చుమర్రి జమ్మ. 35.
[ముచ్చుమఱ్ఱి మెకం. 1180 - 164; ముచ్చుమర్రి మెకం. 1119 - 58; 1169-84]
సంబ. నామబం; సంఘటనసూచి.

ముచ్చు- గ్రామనా. ప్ర; దొంగ; -మర్రి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

ఆ ప్రాంతంలో ఒక వటవృక్షవనం ఉండే దట. అందు చోరులు నివసిస్తూ ఉంటే, పామిడిదేవరాజు (?) ముచ్చుల సంగతి విని వాళ్లను పట్టి శిరచ్ఛేదం చేసి, గ్రామనిర్మాణం చేసినందున ఆ గ్రామానికి ముచ్చుమర్రి అని పేరు వచ్చిందట; (మెకం. 1169-168)

2738. ముటుకువాండ్లపల్లె రాయ. 97+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ముటుకువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ముటుకు- కు.నా. చూ.గ్రామనా.ద్వి; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2739. ముదుంపాడు రాయ. 118.
[ముదుంపాటి పొలిమేర మెకం. 1134-106]
అస్పష్టనామబంధం.

ముదుం- గ్రామనా. ప్ర. ? ఉదుము వర్ణ వ్యత్యయరూపం. -పాడు చూ.గ్రామనా.ద్వి. ముది+పాడు అని MAMP. 765.

2740. ముదుమూల బద్వే. 42.
అస్పష్టనామబంధం.

ముదు- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 2739; -మూల ? <మల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2741. ముత్తరాచపల్లె కడ. 26+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

ముత్తరాచ- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. ముత్రాచ, ముత్తిరాజుల, ముత్తరాసన్, క్రిష్ణా, నెల్లూరు, కడప, ఉత్తర అర్కాటు జిల్లాల్లో అధికంగా ఉండే ఒక కులం. తమిళదేశంలో వీళ్లను ముత్తిరియన్, పాళైయక్కారన్ అంటారు. ముది- పాత, ముసలి + రాచ అని ఒక వ్యుత్పత్తి, తెలుగు దేశంలోని ఒక ప్రాంత సార్వభౌముడు ముతురాజు శబ్దభవ మని మరొక వ్యుత్పత్తి. (CTSI. IV); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2742. ముత్తరాచపల్లె రాజం. 74+.
చూ. ఆరో. 2742.

2743. ముత్తరాచపల్లె రాజం. 141+. ,,

2744. ముత్తరాయపల్లె ప్రొద్దు. 86+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ముత్తరాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. ముత్తు- చూ. ఆరో. 2746; -రాయ- చూ. ఆరో. 1799; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2745. ముత్తలూరుపాడు కర. 1+.
[ముత్తలూరిపాడు మెకం. 1240-8]
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
ముత్తలూరు- గ్రామనా. ప్ర; అస్పష్ట నామబంధం. -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2746. ముత్తుకూరు పులి. 35.
[ముత్తుకూరాను C 800 SII X, 614-35 ముత్తుకూరికి 1493 SII-XVI. 37-25; ముత్తుకూరి గ్రామం 1546 SII. XVI 149-9; ? ముంత కూరు మెకం. 1119-218].
వి. బం. పౌర్వాపర్యసూచి.
ముత్తు- గ్రామనా. ప్ర; ముత్తు+క్+ఊరు విణ.పాత; ముసలి. చూ.పో.వ.ముది, ముసలి. పోల్చిచూ. త. ముదు ముదారి. మూ. మ. ముతు, ముత్తన్, ముత్తా. క. ముత్తు, ముది. కువి. మూన్సెల. మొ. [మూల ద్రా.*ముచ్-/*ముత్- మూ] వివరాలకు చూ. DED. 4057. BSOAS 10-295. -క్- ఆగమం. ముత్తు- పాత లేదా ముత్యం అని రాధాకృష్ణ (పాళి.శా.) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2747. ముత్తుకూరు సిద్ధ. 16.
చూ. ఆరో. 2746

2748. ముదినేపల్లె రాజం 129+.
[ముద్దనేనివారిపల్లె మెకం. 1223-137]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
ముదినేని- [ముద్దనేని వారి-] గ్రామనా. ప్ర; కు.నా. వ్యక్తినామసూచి. ముది- [ముద్ద-] ముసలి. చూ.పో.వ. ముదిమి,ముతుక,ముదుక. ముదురు, ముత్త, ముదుసలి, ముసలి. మొదలు మొ. పోల్చిచూ. త. మూ, ముతిర్, ముదు. మ. ముతు. క. ముతు, ముత్తు.కువి. ముప్సెల. బ్రా. ముత్కున్. చూ. ఆరో. 2746. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"ముద్దనేనివాండ్లు అనే గొల్లవాండ్లు కట్టు కున్నందున" ఈ పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-137) చూ. ఆరో. 2753.

2749 ముదిరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 77.
[ముత్తిరెడ్డి పల్లె మెకం. 1126-87; ముద్దిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1126-80]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ముదిరెడ్డి- [ముత్తిరెడ్డి-; ముద్దిరెడ్డి] గ్రామనా. ప్ర; నామ బం. పు. నా. ముది- ముత్తి-; ముద్ది- వ్యక్తి నా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2748; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2750. ముదిరెడ్డిపల్లె బద్వే 85+.
చూ. ఆరో. 2749.

2751. ముద్దంవారిపల్లె బద్వే. 85+.
సంబ. నామబం; కుటుంబ నామసూచి.
ముద్దంవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామ బం. ముద్దం- కు-నా. నామబం. వ్యక్తినామ సూచి. ముద్ద- చూ. ఆరో. 2748; -అం-చూ.ఆరో. 1; -వారి- చూ. ఆరో. 8;-పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2752 ముద్దనూరు జమ్మ 124.
[ముద్దనూరు మెకం. 1119-64]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
ముద్దన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (ముద్దు + అన ల ముద్దు + అన్న) ముద్ది- చూ. ఆరో. 2749; -అన- చూ. ఆరో. 3; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"వేమిశెట్టి ముద్దారెడ్డి అనే కొడిదె కాపు వల్లె కట్టించి''నట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం, 1119-64)

2753. ముద్దప్పగారిపల్లె రాయ. 19+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ముద్దప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; ముద్దప్ప- నామబం; పు. నా. (ముద్దు + అప్ప) ముద్దు- వ్యక్తినా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2751; -అప్ప- చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2754. ముద్దినేనివాండ్లపల్లె రాయ 62+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ముద్దినేనివాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; నామబం; ముద్దినేని- కు.నా. < ముదినేని చూ.ఆరో.2748; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2755. ముద్దుపాళెం ప్రొద్దు 17+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ముద్దు- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో.2748-2754; -పాళె. చూ.గ్రామనా.ద్వి.

2756 మునిరెడ్డికొట్టాలు కడ. 16+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మునిరెడ్డి గ్రామనా.ప్ర; నామబం; ముని- బుద్ధుడు, శాక్యముని; మునీశ్వరు డనే దేవత. ముని [< సం. మునీ] -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; పోల్చిచూ. సిద్దారెడ్డి-; -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2757. మునిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 70+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మునిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మునిరెడ్డి- చూ. ఆరో. 2756; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2758 మునెప్పగారిపల్లె రాయ. 68+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మునెప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మునెప్ప- నామబం; పు. నా. (ముని + అప్ప). ముని- చూ. ఆరో. 2756; -అప్ప- చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2759. మున్నెల్లి బద్వే. 76.

వి. బం. పౌర్వాపర్యసూచి.

మును- వి. పూర్వపు. మొదటి, ముందటి పోల్చి చూ. తె. మునుము, ముంగలి; మొ. త. మున్, మున్పు. మ. మున్, మున్ని. క. మున్, మున్న (DED. 4119); -నెల్లి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2760. ముప్పాలవాండ్లపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ముప్పాలవాండ్ల గ్రామనా. ప్ర: నామబం; ముప్పాల- కు. నా. ? < ముప్పాళ్ళ గుంటూరు జిల్లాలోని గ్రామనామం -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2761 ముప్పాలవారిపల్లె రాజం. 61+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ముప్పాలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ముప్పాల- చూ. ఆరో. 2760; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2762. మురగంపల్లె జమ్మ. 26.

[మృగంపల్లె మెకం; 1112-40;

మురగంపల్లె మెకం. 1118-12; 1180-164]:
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
(దేవతాసూచి.)

మురగం- [మృగం-] గ్రామనా. ప్ర. పు.నా. : <త. మురుగన్. కుమారస్వామి. ప్రాణేతర వ్యక్తి నామం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. లోక. నిరుక్తి. మృగంపల్లె.

2763. మురవంది జమ్మ. 24.
[మురుపంది మెకం. 1118-14; మురవంది మెకం. 1118-2; 1180-152]
అస్పష్టనామబంధం.

లోకనిరుక్తి: "రాఘవభారతులు అనే సన్యాసులు సర్వమాన్యము తెచ్చుకొని గ్రామం కట్టేటప్పుడు మొర్రపంది అనే అడవి సూకరం ఆ నెత్తంమీద ప్రజలకు పుపద్రవం చేస్తున్నందున గ్రామానకు మురుపంది అనే నామధేయం కలిగెను. (మెకం. 1118-14).

2764. మురారిచింతల పులి. 3.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మురారి- మురారి విష్ణువు పేరు. గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. [<సం. మురారిః] -చింతల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2765. మురుగువాండ్లపల్లె రాయ. 27+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మురుగువాండ్ల గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మురుగు- కు. నా. మురువు చేతి కడియం, మురుగులు ఒక రకం చెవి నగలు పోల్చిచూ. త. మురుకు. క. మురు, మురు, మురుగు. మురువు. మురుహూ. తు. మురు; ముర్గి / ప్రా. మురవి- హిం. మురా; మూర్కి-- (DED.4082) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ: గ్రామనా. ద్వి.

2766. మురుగువాండ్లపల్లె రాయ. 55+.
చూ. ఆరో. 2765.

2767 ములక్కాయలపల్లె రాజం. 69+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ములక్కాయల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; వృక్షసూచి. ములక్కాయల ములగ- మునగ చెట్టు (the drum stick tree) Moringa Ptery gosperma, Goentn , -కాయల చూ. ఆరో. ములక- బలిజల్లో శాఖాభేదం (CTSI, IV) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2768 ములపాక కడ. 17+.
[మునుబాక మెకం. 1240-50]
వి. బం; పౌర్వాపర్యసూచి.

ముల- [<న మును-] గ్రామనా. ప్ర; ల > న ల మార్పు. మును- చూ. ఆరో. 2759. -పాక [<న -బాక] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2769. మునలినాయునిపల్లె ప్రొద్దు. 79+.
[మునలినాయనిపల్లె మెకం. 1126-103.]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మునలినాయని- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. మునలి- చూ. ఆరో. 2741. నాయని- చూ. ఆరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2770 మునల్రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 72+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మునల్రెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మునల్రెడ్డి- పు.నా. మునలి- చూ. ఆరో. 2769;

-రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2771. మునస్రెడ్డిగారిపల్లె పులి. 28+.
చూ. ఆరో. 2769.

2772. మునస్రెడ్డిపల్లె బద్వే. 13.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మునస్రెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2769; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2773. మునస్రెడ్డిపల్లె బద్వే. 90.
చూ. ఆరో. 2772.

2774. మునస్రెడ్డిపల్లె పులి. 70+. ..

2775. ముసుగువాండ్లపల్లె రాయ. 72+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ముసుగువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. ముసుగు- కు.నా. రెడ్లు, కమ్మవాళ్ల, వెలమల్లో ముసుగు ధరించే ఒక ఉపతెగ (Sub-sect) వాళ్లున్నారు. పోల్చిచూ. తె. మూయు, మూఁత మొ. త, ముచ్చు, మూయ్. కో. ముచ్- న్. ముచ్చు. ముచ్చుక ముచ్చలు, ముచ్చళ; ముచ్చికె; ముచ్చిగె; ముచ్చె. కొడ. ముచ్చి. నాయి, మున్ మొ. (DED. 4025); -వాండ్ల- చూ ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2776. మూగవారిపల్లె రాజం. 25+.
[మూగావారిపల్లె మెకం. 1134-274]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మూగవారి- [మూగావారి-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం. మూగ- [<మూగా] కు.నా; మూఁగ. మాట్లాడలేని వ్యక్తి; పోల్చిచూ. త. మూంగై, మూంగైయాళ్. క. మూంగ/సం. మూక- ప్రా. మూగ- (DED. 4124); మూగి గొల్లల్లో ఇంటిపేరు (CTSI. IV) -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2777. మూగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 36+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మూగిరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మూగిరెడ్డి- నామబం; పు.నా. మూగి- చూ. ఆరో. 2776; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2778. మూడిండ్లపల్లె రాయ. 34+.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

మూడిండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; వి. బం. స్థలనా. (మూడిండ్లు + అ) మూడు- మూడుసంఖ్య పోల్చిచూ. త. మూన్డు, మూణ్ణు. మ. మూన్ను. క. మూఱు. తు. మూజి. కుజా. మూంజి మొ. (DED. 4147); -ఇండ్ల- చూ. ఆరో. 176; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2779. మూడిండ్లపల్లె ప్రొద్దు. 17+.
చూ. ఆరో. 2778.

2780. మూలతిప్పాయపల్లె ప్రొద్దు. 83+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మూలతిప్పాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. మూల- కు.నా. రెండుదిక్కుల నడిమి దిక్కు; గొంది. చోటు; పోల్చిచూ. త. మూలై మ. మూల. క. మూలె. కొలా. మూలా. పర్జి. మూల (DED. 4140); -తిప్పాయ- చూ. ఆరో. 1572; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2781. మూలపల్లె రాయ. 9+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మూల- గ్రామనా ప్ర; చూ. ఆరో. 2780; -పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

పోల్చి చూ. ఆరో. మూలవారిపల్లె.

2782. మూలపల్లె రాయ. 26+.
చూ. ఆరో. 2781.

2783. మూలపల్లె రాయ. 36+. ,,

2784. మూలపల్లె రాయ. 44+. ,,

2785 మూలపల్లె రాయ. 55+. ,,

2786. మూలపల్లె సిద్ధ. 39. ,,

2787. మూలపల్లె బద్వే. 81. ,,

2788. మూలవారిపల్లె కడ. 1+-
[మూలవారిపల్లె మెకం. 1240-70]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మూలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మూల- చూ. ఆరో. 2780; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2789. మూలవారిపల్లె బద్వే. 63+.
చూ. ఆరో. 2788.

2790. మూలవారిపల్లె ప్రొద్దు. 54+. ,,

2791. మెర్తంగివాండ్లపల్లె రాయ. 84+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మెర్తంగివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మెర్తంగి- కు.నా; -వాండ్ల- చూ .ఆరో.2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2792. మేకలపల్లె రాయ. 72+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మేకల-గ్రామనా.ప్ర; బహు.(మేకలు+అ) ఏక. మేక. పోల్చిచూ. క.మేకె. నాయి.మేకె. గోం. మేకా. మె. సం. మెక. (DED 4174). మేకల- బోయ. చెంచు, గొల్ల, కమ్మ, కాపు తొగట, యానాదివాళ్ళల్లో ఇంటి పేరు ఏక. మేకా ఇంటి పేరు వెలమల్లో వుంది. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2793. మేకలబాలాయపల్లె కమ. 6+.
[మేకలబాలయపల్లె మెకం. 1126-63]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మేకలబాలాయ- [మేకలబాలయ]
గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. మేకల- కు. నా. చూ. ఆరో. 2692;- బాలాయ-[బాలయ] చూ. ఆరో. 2412; -పల్లె చూ.

2794. మేకలవాండ్లపల్లె రాయ. 9+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మేకలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; మేకల- చూ. ఆరో. 2792; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2795. మేకావారిపల్లె బద్వే. 63.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మేకావారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మేకా- కు. నా. మేక. చూ. ఆరో. 2792; -వారి- చూ.ఆరో. 8;-పల్లె చూ.గ్రామనా. ద్వి.

2796. మేకావారిపల్లె రాజం. 90+.
[మ్యాకావారిపల్లె మెకం. 1223-41]
చూ. ఆరో. 2794. మ్యాకా- లే. రూ.

"మ్యాకా వెంకటపతికమ్మనాయుడు కట్టించి"నట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-41)

2797. మేడిదిన్నె జమ్మ. 105.
[మేడిదిన్నె మెకం. 1169-17; నామా.

కృష్ణరాజసముద్రం 1355 AR 40-41 B 346].

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మేడి- గ్రామనా. ప్ర; అత్తి. ఒక రకం పండ్లచెట్టు (fig tree) Ficus glometra. Roxb., పోల్చిచూ. క. మేడి. కొలా. మేటి (DED. 4176). దిన్నె చూ. గ్రామనా. ద్వి. నామా. వాడుకలో లేదు.

2798. మేదరపల్లె రాయ. 29+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

మేదర- గ్రామనా. ప్ర; మేదరి. తెలుగు, కన్నడ, ఒరియా, తమిళదేశాలో వెదురు తడికలు, చాపలు మొదలైనవి అల్లుకొనే వృత్తిగల ఒక కులం. మహేంద్రాచలంనుండి వచ్చినట్లు, తాము మహేంద్రులమని అంటారు. (CTSI IV). పోల్చి చూ. త. మేదరవార్, మేదవార్. క. మేద. మేదర, మాదర / సం. మెద- (DED. 4178); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2799 మైదుకూరు ప్రొద్దు. 83 & 84

[మయిదకూరు మెకం. 1240 - 72; మయదకూరు మెకం. 1126 - 87, మైయదకూరు మెకం. 1126 - 131: మైదుకూరు మెకం. 1119-246]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

? మైదు- [లే.రూ. మయిద-, మయద-, మైయద, మైద-] మైద గోరంటచెట్టు-(బ్రౌ)/ సం.కుటారకః. Lansonia Spinosa గ్రామనా. ప్ర;-క్-ఆగమం; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి. మేడి + ఊరు అని MAMP. 721.

2800. మైలపల్లె రాజం. 109.

[మయిలపల్లె మెకం. 1223 - 173; మైలపల్లె మెకం. 1223-165]

సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

మైల- [మయిల-] గ్రామనా. ప్ర. ? < మెగిలి. మొయిలి చూ. ఆరో. 2806. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2801. మైలవరం జమ్మ. 78.

[మైలవరం మెకం. 1180 - 158; 1204-5; మైలారం మెకం. 1118-69]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మైల- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2800; -వరం -ఆరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2802. మైలవారిపల్లె రాయ. 43+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

మైలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మైల- కు.నా. చూ. ఆరో. 2800; -వారి- చూ. ఆరో. 8; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2803. మైసూరివాండ్లపల్లె రాజం. 140+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మైసూరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మైసూరి- కు.నా; గ్రామనామసూచి; నామబం. (మైసూరు+ఇ) -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2804. మొండిండ్లు బద్వే. 85.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

మొండి- దేశదిమ్మరులైన బిచ్చగాళ్లు. బందవాండ్లు; తిట్టినా కసిరినా వాకిలి విడిచి పోనివాళ్లు. పర్యా. లండ, కల్లడి, సిద్దన్,

కల్లడి మంగం. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 4074; -ఇండ్లు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2805. మొబ్బుచింతలపల్లె పులి. 23+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

మొబ్బుచింతల- గ్రామనా. ప్ర;నామబం. ? చీకటిగా ఉండే చింతల- మొబ్బు- మబ్బు, గుబ్బు మోడం; చీకటిగా- పోల్చిచూ. త. మబ్బు; మబ్బల్. క. మర్వు, మర్బు, మబ్బు. మొబ్బు. తు. మవ్వు; మర్బు, మబ్బు. (DED. 3848/9 cf 3893), -చింతల చూ.ఆరో. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి. పోల్చిచూ. ఆరో. చిటిమిటి చింతల; మోటచింతలపల్లె.

2806. మొయిళ్లకాల్వ కడ. 90.

[మోవిళ్ళకాలువ మెకం. 1140 - 28, మొయిళ్ల కాలువ మెకం. 1119-248]

సంబ; నామబం; వృక్షసూచి.

మొయిళ్ల- [ల మోవిళ్ల-] గ్రామ నా.ప్ర; బహు. (మొయిళ్ల + అ) ఏక. మొయిలు ల మొగిలి, మొగలి, మొగలు. ? మోవిలి; మోయిలి పొదగా పెరిగే సువాసన పూలచెట్టు; Pandanus odoratissimus, linn , -కాల్వ [-కాలువ]; చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2807. మొయిళ్లచెరువు కమ. 42.

[మోయిళ్లచెరువు 1548 AR 37-38 B 253]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

మొయిళ్ల- [ల మోయిళ్ల-] గ్రామ నా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2806; -చెరువు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మొయిలయ్య" అనే గొల్లవాడు కట్టించి నట్లు స్థానికచరిత్ర (FF. 1961, 40).

2808. మొరంకిందపల్లె రాయ. 102+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

మొరంకింద- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మొరం- మొరం (నేల) సన్నని గులకరాయి ఎక్కువగా కలిసిన నేల. చూ. పో.వ. మొరవ గడ్డి; మొరంరేగడి; (కృష్ణమూర్తి, 1962, 20) -కింద- చూ. ఆరో. 547; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2809. మొరంకిందపల్లె రాయ. 110+.

చూ. ఆరో. 2808.

2810. మొరంవాండ్లపల్లె రాయ. 66+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మొరంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కు.నా. మొరం- చూ. ఆరో. 2808. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2811. మొర్రాయపల్లె ప్రొద్దు. 71.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

మొర్రాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి;

? మట్టిలూర C 800 E I,XXX- 4-16-14-15 మొర్రాయపల్లె ప్రాచీననామమని శాసన సంపాదకుడు.

2812. మొహిదీన్‌పురం బద్వే. 129.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

మొహిదీన్- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. <హిం; ముహీఉద్దీన్ విశ్వాసపునరుద్ధారకుడు. పోల్చి చూ. హిం. ముహీ పునరుద్ధారకుడు. <అర. హఇ జీవించు. ముహీఉద్దీన్ అల్లాకు విశేషణం. (MAMP, 505); -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2813. మొహిదీన్‌సాహెబ్‌పల్లె సిద్ధ. 47+.

సబం. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

మొహిదీన్‌సాహెబ్- గ్రా మ నా. ప్ర. నామబం; పు.నా. మొహిదీన్- వ్యక్తినా. ప్రి. చూ. ఆరో. 2812; -సాహెబ్ చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2814. మోటకట్ల రాయ. 95.

[మోటకట్ల 1548 AR 68-69 B 11]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

మోట- గ్రామనా. ప్ర. పర్యా. కపిల పశువులను కట్టి బావినుంచి పొలాలకు నీరు తోడే సాధనం; మోటకట్ట పర్యా. ఉద్ది. మోట. బావి కుంట మొ. వాటినుంచి నీళ్లు తోడిపోసేవైపు ఎత్తుగా కట్టిన కట్ట (కృష్ణమూర్తి, 1962, 63) చూ. పో.ప. మోటదారి; మోటపట్టె; మోటబారు, మోటబావి, మోటనుయ్యి, మోటమొత్త. -కట్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

మోట బరువు (load) + కట్ల స్థళం అని MAMP. 765. పోల్చి చూ. అప్పి కట్ల, పెదారికట్ల, చినారికట్ల (ప్రకాశంజిల్లా గ్రామనా.)

2815. మోటచింతలపల్లె పులి. 12+.

సంబ. నామబం; స్థలాసూచి.

మోటచింతల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్థలనా. చూ. ఆరో. 2814; -చింతల- చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2816. మోటనూతలపల్లె పులి. 12+.

సంబ. నామబం: స్థలాసూచి.

మోటనూతల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; స్థలనా. మోట- చూ. ఆరో. 2814. -నూతల- చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2817. మోడమీదపల్లె కడ. 24+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

మోడమీద- గ్రా మ నా: ప్ర; నామబం; మోడ- ఉప్పరమోడ (Salt Pan, where the salt is made from fullers's earth) (బ్రౌ); -మీద- చూ. ఆరో. 1034; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి

2818. మోడమీదపల్లె ప్రొద్దు. 48+.

[మోడమీదివల్లె మెకం. 1119-246]
చూ. ఆరో. 2817.

2819. మోడెంపల్లె రాయ. 37+.

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

మోడెం- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2820. మోపూరు పులి. 37+.

[మ్రోపోర- C 800 SII X-615-6; మొంపూరి భైరవదేవర SII. XVI. 16-1-7,8; మ్రోరాపూరి భైరవదేవ- 1425 SII. XVI-16-28,72; మోపూరి భైరవేశ్వరుని 1545 SII. XVI-189-23. మోపూరు మెకం. 1119-13]
అస్పష్టనామబంధం.

మోపు- [మ్రోప్ మ్రోంప్-] గ్రామనా. ప్ర;మోపు గడ్డి మొదలగువాని పెద్దకట్ట. వ్యుత్పత్తి చింత్యం.-ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2821. మోపూరుపల్లె రాయ. 101+.

సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.

మోపూరు- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; గ్రామ

నామ సూచి. చూ. ఆరో. 2821; పోల్చి చూ. ఆరో. 2822; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2822. మోపూరువాండ్లపల్లె రాయ. 15+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

మోపూరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. మోపూరు- కు.నా. చూ. ఆరో. 2821; -వాండ్ల; చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2823. మోపూరువాండ్లపల్లె రాయ. 80+.
చూ. ఆరో. 2822.

2824. మోపూరువాండ్లపల్లె
రాయ. 69+. ,,

2825. మోరగుడి జమ్మ. 87.
[మొరగుడి మెకం. 1180-153; మోర గుడి మెకం. 1204-5] నామా. లక్ష్మీ నారాయణపురం మెకం. 1204-282.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి. దేవతాసూచి.

మోర- గ్రామనా. ప్ర. మురారి పోల్చి చూ. మోరబాగలు, అనంతపురం జిల్లా మడక సిరతాలూకాలో ఒక గ్రామనామం. మురారి బాగలు, MAMP. 441. -గుడి చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

నామా. లక్ష్మీనారాయణ-మురారికి పర్యాయ వాచకం. అమ్మవారి గుడి శిష్టేతరోచ్చారణ ప్రభావంవల్ల మోరగుడి అయినట్లు స్థానికుల కథనం.

2826. యాకుబ్ ఖాన్ పల్లె ప్రొద్దు 17+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

యాకుబ్ ఖాన్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. యాకూబ్- వ్యక్తినా. ప్ర. < అర; యకూబ్; -ఖాన్- చూ. ఆరో. 152; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2827. యాదవకుంట పులి. 44.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

యాదవ- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. గొల్ల వాండ్లు, వీళ్ళనే యాదవరాజులని కూడా అంటారు. [<సం. యాదవః] -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2828. యాదవరాజుపల్లె కడ. 100+.
సంబ. నామబం. కులసూచి.

యాదవరాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2827; -పల్లె చూ. గ్రామనా ద్వి.

రెవెన్యూ రికార్డుల్లో "యారాసుపల్లె" అనే కురురూపం కన్పిస్తుంది.

2829. యాదవవారిపల్లె పులి. 92.
సంబ. నామబం; కులసూచి.

యాదవవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; యాదవ- చూ. ఆరో. 2827; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2830. యాదవాపురం కడ. 9.
[యాదవాపురం మెకం. 1240-33]
సంబ. నామబం; కులసూచి.

యాదవా- గ్రామనా. ప్ర. యాదవ చూ. ఆరో. 2827; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2831. యాదవాపురం కడ. 95+.
చూ. ఆరో. 2830.

2832. రంగంపల్లె రాజం. 81.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రంగం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా.

(రంగ+అం) రంగ- వ్యక్తినా. ప్ర. [< సం; రంగః] శ్రీరంగనాథుడు -అం- చూ. ఆరో. 1. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2833. రంగంపల్లె సిద్ధ. 22.

చూ. ఆరో. 2832.

2834. రంగనాథపురం ప్రొద్దు. 49+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రంగనాథ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. [<సం. రంగనాథః]; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2835. రంగళాయిపురం కమ 6+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రంగళాయి- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. (దేవతాసూచి) -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: రంగసాని అనే వేశ్య కట్టించి తనపేరుతో రంగసానిపురం అని నామకరణం చేస్తే కాలక్రమంలో రంగసాని పురం, రంగళాయిపురం అయిందట.

2836. రంగళాయిపురం ప్రొద్దు. 29.

చూ. ఆరో. 2835.

2837. రంగసముద్రం బద్వే. 81.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రంగ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2832; -సముద్రం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2838. రంగాపురం కడ. ñ +.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రంగా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. ఉ రంగ చూ. ఆరో. 2832; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2839. రంగాయపల్లె రాజం. 4.

[(రంగా) య పల్లె 1546 SII-XVI. 153-9]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రంగాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; (రంగ + అయ) రంగ- చూ. ఆరో. 2832; -అయ- చూ; ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2840. రంపతాడు కడ. 89.

[రంపతాడు మెకం. 1119 - 248; 1210.34]

అస్పష్టనామబంధం.

రంప- గ్రామనా. ప్రి. ? <రంపు గోల, శబ్దం (DED. 4237); -తాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2841. రంపాడు బద్వే. 84.

వి. బం. అస్పష్టనామబంధం.

? రంపు + అడు < రంపు + తాడు చూ. ఆరో. 2840.

2842. రంపావారిపల్లె రాజం. 92+.

[రంపావారిపల్లె మెకం. 1223 - 39]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

రంపావారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. రంపా- కు.నా; -వారి- చూ. ఆరో. 8. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2843. రఘునాథపురం బద్వే. 119+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రఘునాథ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. [<సం. రఘునాథః] -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2844. రచ్చుమఱ్రివల్లె పులి. 56.

[రచ్చుమట్టివల్లె మెకం. 1119-12]

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

రచ్చు- (రచ్చ) మఱ్రి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్థలనా. (రచ్చ)- రచ్చబండ; -మఱ్రి- [-మట్టి-] చూ. ఆరో. 2619. -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి

2845. రసూల్‌పల్లె కడ. 82+.

[రసూలువల్లె మెకం. 1210-62]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రసూల్- [రసూలు-] గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. [<హిం. రసూల్] రసూలు. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2846. రహమత్‌ఖాన్‌పల్లె కడ. 3+.

[రమ్మతుఖానుడిపల్లె మెకం. 1240-61]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రహమత్‌ఖాన్- [రమ్మతుఖానుడి] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. రహమత్- వ్యక్తినా. ప్ర. < హిం. రహ్‌మత్ దయ, అనుకంపము. -ఖాన్- చూ. ఆరో.152; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2847. రాగికుంట జమ్మ. 69+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

రాగి- గ్రామనా. ప్ర; / రావి రావిచెట్టు; (Pipal) Ficus religiosa. పోల్చిచూ. త. అరసు, అరసమరం, అరై. మ. అరయాల్, అరచు. క. అరసె, అరిసె, అరళి, అరళె, అళలి, అశ్లె. కొలా. రావి. (DED. 168); -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2848. రాగిమాకులపల్లె కడ. 39+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

రాగిమాకుల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బహు. ఏక. రాగిమాకు- రాగిచెట్టు; రాగి- చూ.ఆరో. 2847; మాకుల- చూ.ఆరో.1553; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2849. రాగిమామపల్లె పులి. 54.

[రావిమానుపల్లె మెకం. 1119 - 30]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

రాగిమామ- [రావిమాను-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రాగి / రావి- చూ.ఆరో. 2848; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2850. రాగిమానుబిడం రాయ 110+.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

రాగిమాను- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2849; -బిడం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2851. రాఘవరాజపురం రాజం. 185.

[రాఘవరాజపురం మెకం. 1223 228]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రాఘవరాజ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (రాఘవరాజు+అ) రాఘవ- వ్యక్తినా. ప్ర. [<సం. రాఘవః] -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2852. రాఘవరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 72+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

రాఘవరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రాఘవరెడ్డి- నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. రాఘవ- చూ.ఆరో. 2851; -రెడ్డి- చూ.ఆరో.6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2853. రాఘవరెడ్డిపేట సిద్ధ. 21+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రాఘవరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2852; -**పేట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2854. రాఘవాపురం జమ్మ. 61.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రాఘవా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. రాఘవ చూ. ఆరో. 2851; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2855. రాఘవాపురం జమ్మ. 138.

[రాఘవాపురం మెకం. 1119 - 55]

నిర్దే. వ్యవ. వేల్పుచర్ల రాఘవాపురం [మెకం. 1119-83.] చూ. ఆరో. 2854.

2856. రాచకుంటపల్లె పులి. 25+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

రాచకుంట- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం; కులసూచి. రాచ- స్థలనా. ప్ర. విణ. రాజుకు చెందిన [<సం. రాజన్] చూ. ఆరో. 49. -కుంట- చూ. ఆరో. 644; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2857. రాచగుడిపల్లె సిద్ద. 50.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

రాచగుడి- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; కులసూచి. రాచ- చూ. ఆరో. 2856; -గుడి- చూ. స్థలనా. ద్వి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2858. రాచగొల్లపల్లె బద్వే. 50+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

రాచ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 2856; -గొల్లపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. గొల్లపల్లె.

2859. రాచపల్లె రాయ. 47+.

సంబ. నామబం. కులసూచి.

రాచ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2856; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2860. రాచపల్లె రాయ. 49+.

చూ. ఆరో. 2859.

2861. రాచపల్లె రాయ. 70+. ,,

2862. రాచపల్లె రాయ. 74+; ,,

2863. రాచపల్లె రాయ. 76+. ,,

2864. రాచపల్లె రాయ. 80+. ,,

2865. రాచపల్లె రాయ. 104+. ,,

2866. రాచపల్లె రాయ. 105+. ,,

2867. రాచపల్లె రాయ. 106+. ,,

2868. రాచపల్లె రాయ. 111+. ,,

2869. రాచపల్లె రాజం. 43+. ,,

2870. రాచపల్లె రాజం. 51+. ,,

2871. రాచపల్లె రాజం. 53+.

[రాచపల్లె మెకం. 1134-149]

చూ. ఆరో. 2859.

2872. రాచపల్లె రాజం. 55+.

చూ. ఆరో. 2859.

2873. రాచపల్లె రాజం. 56+. ,,

2874. రాచపల్లె రాజం. 62+. ,,

2875. రాచపల్లె రాజం. 64+; ,,

2876. రాచపల్లె రాజం. 76+. ,,

2877. రాచపల్లె రాజం. 119+. ,,

2878. రాచపల్లె సిద్ధ. 50+.
చూ. ఆరో. 2859.

2879. రాచపల్లె సిద్ధ. 61+. ,,

2880. రాచపాలెం రాజం. 53+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రాచ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2857; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2881. రాచయ్యగారిపల్లె రాయ. 105+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రాచయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రాచయ్య- నామబం; పు. నా; రాచ- చూ. ఆరో. 2856; -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2882. రాచవారిపల్లె కడ. 87+.
[రాచవారిపల్లె మెకం. 1240-96]
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రాచవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రాచ- చూ. ఆరో. 2857; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2883. రాచవారిపల్లె రాజం. 37+.
చూ. ఆరో. 2882.

2884. రాచాయపేట సిద్ధ. 70+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రాచాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా, (రాచ + అయ) రాచ- చూ. ఆరో. 2857; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2885. రాచిన్నాయపల్లె కడ. 28.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రాచిన్నాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; రా- ల రాచ చూ. ఆరో. 2857; -చిన్నాయ- చూ. ఆరో. 1355; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2886. రాజంపేట రాజం. 71.
[రాజంపేట మెకం. 1134-147]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రాజం- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; స్త్రీనా. (రాజ+అం) రాజ- వ్యక్తినా. ప్ర; చూ. ఆరో. 49; -అం- చూ. ఆరో. 1; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"గాలా చిన్నతిమ్మారెడ్డి రాజయ్యగారి పేర కట్టించెన"ని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-147). మట్లివంశానికి చెందిన ఒక రాణి ఈ గ్రామాన్ని నిర్మించినట్లు జనమంచి శేషాద్రిశర్మ (1930, 71)

2887. రాజంపేట సిద్ధ. 30.
చూ. ఆరో. 2886.

2888. రాజాసాహెబ్‌పేట బద్వే. 96+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రాజాసాహెబ్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా: ఒక బిరుదు కూడా. రాజా- ల రాజ చూ. ఆరో. 49; -సాహెబ్- చూ. ఆరో; 103; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2889. రాజుకుంట రాజం. 108.
[రాజుకుంట మెకం. 1223-167]
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రాజు- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. చూ. ఆరో. 49; -కుంట చూ. ఆరో. 644.

పెదవెంకట్రామరాజు దొర గ్రామాన్ని కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం. 1223-167).

2890. **రాజుకోట** ప్రొద్దు. 68+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2889;
-కోట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2891. **రాజుపల్లె** రాయ. 18+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2889.
-పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2892. **రాజుపల్లె** రాయ. 44+.
చూ. ఆరో. 2891.

2893. **రాజుపాలెం** కమ. 18+.
[రాజుపాలెం మెకం. 1119-94]
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2889;
-పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"సంగరాజు అనే ఆయన సంగమేశ్వర దేవళాలకు పరువు దూరంలో పల్లె కట్టుకొని పడియిండ్ల రాచవారితో గ్రామాన్ని "నెలకొల్పి నట్లు స్థానికచరిత్ర (మెకం.1119-94)

2894. **రాజుపాలెం** కమ. 47.
చూ. ఆరో. 2893.

2895. **రాజుపాలెం** కమ. 56+.
[రాజుపాలెం మెకం. 1225-127]
చూ. ఆరో. 2893.

2896. **రాజుపాలెం** రాయ. 106+.
చూ. ఆరో. 2893.

2897. **రాజుపాలెం** రాజం. 25+. ,,

2898. **రాజుపాలెం** రాజం. 78+. ,,

2899. **రాజుపాలెం** సిద్ధ. 3.
చూ ఆరో. 2893.

2900. **రాజుపాలెం** సిద్ధ. 67+. ,,

2901. **రాజుపాలెం** బద్వే. 10. ,,

2902. **రాజుపాలెం** బద్వే. 76+. ,,

2903. **రాజుపాలెం** ప్రొద్దు. 16.
[రాజుపాళెం మెకం. 1111-22]
చూ. ఆరో. 2893.

2904. **రాజుపాలెం** ప్రొద్దు. 25+.
చూ. ఆరో. 2893.

2905. **రాజుపేట** బద్వే. 54+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రాజు- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 49;
-పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2906. **రాజుపేట** బద్వే. 124+.
చూ. ఆరో. 2905.

2907. **రాజులగురవాయపల్లె** జమ్మ. 135.
[రాజుల గురవయ్యపల్లె మెకం. 1119-268].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రాజులగురవాయ- [రాజులగురువయ్య] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. రాజుల- కు.నా. బహు. (రాజులు+అ) చూ. ఆరో. 49; వెడ కంటి కాపుల్లో ఇంటిపేరు. గురవాయ- [గుర వయ్య-] గురవ- <గురువు చూ.ఆరో. 1114; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.
"వెడకంటి రాజుల గురవయ్య" కట్టించి నట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1119-268).

ఇప్పటికీ రాజుల- ఇంటి పేరుండే పెదకంటి కాపులు ఈ ఊళ్ళో ఉన్నారు.

2908. **రాజువారిపల్లె** రాయ. 100+.

సంబ. నామబం. కులసూచి.

రాజువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; రాజు- చూ. ఆరో. 49; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2909. **రాజువారిపల్లె** రాజం. 92+.

చూ. ఆరో. 2908.

2910. **రాజువారిపేట** ప్రొద్దు. 58+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

రాజువారి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2908. -పేట చూ. గ్రానా. ద్వి.

2911. రాధానగరం ప్రొద్దు 45+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రాధా- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. [< సం. రాధా-]. -నగరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2912. రామక్రిష్ణాపురం జమ్మ. 24+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రామక్రిష్ణా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. [< సం. రామకృష్ణః] -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2913. రామగిరి పులి. 61+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రామ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా [< సం. రామః]: -గిరి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2914. రామచంద్రపల్లె కడ. 108+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రామచంద్ర- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. [< సం. రామచంద్రః] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2915. **రామచంద్రాపురం** కడ. 56.

నిర్దే. వ్యవ. తాడిగొట్ల రామచంద్రాపురం.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రామచంద్రా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 2914; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2916. రామచంద్రాపురం కడ. 84.

[రామచంద్రాపురం మెకం. 1240-32]

పర్యా. కొప్పర్తి రామచంద్రాపురం. పోల్చిచూ. 2915; పర్యా. నిర్దిష్టసూచకం. రామచంద్రస్వామి పేర వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1240-32) -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2917. రామచంద్రాపురం కమ. 22.

చూ. ఆరో. 2915.

2918. రామచంద్రాపురం జమ్మ. 25+.

[రామచంద్రాపురం మెకం. 1180-152]

చూ. ఆరో. 2915.

2919 రామచంద్రాపురం పిద్ద. 55+.

చూ. ఆరో. 2915.

2920. రామచంద్రాపురం ప్రొద్దు. 7. ,,

2921. రామచంద్రాయపల్లె జమ్మ. 73.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రామచంద్రాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం;

పు.నా. దేవతాసూచి. (రామచంద్ర + అయ). రామచంద్ర- చూ. ఆరో. 2914; -అయ- చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2922. రామదాసపురం ప్రొద్దు. 56+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామదాస- వ్యక్తినా. ప్ర. పు.నా; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2923. రామనపల్లె కడ. 29.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామన- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి. (రామ + అన) రామ- చూ. ఆరో. 2913; -అన- చూ. ఆరో. 3; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2924. రామనాథపురం రాయ. 56+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామనాథ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. [<రామనాథః] -పురం చూ గ్రామనా. ద్వి.

2925. రామనూతలపల్లె పులి. 6.
సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.
రామనూతల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. స్థలనా; ? < రా వి నూ త ల; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2926. రామమాంబాపురం రాజం. 6.
[రామమాంబాపురం మెకం. 1223 - 213]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామమాంబా- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా; దేవతాసూచి. (రామ + అమ + అంబా) -రామ- చూ. ఆరో. 2913; -అమ- చూ. ఆరో. 1; -అంబా- చూ. ఆరో. 11; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2927. రామరాజుపల్లె కడ. 62.
[రామరాజుపల్లె మెకం. 1240 - 333]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. రామ- చూ. ఆరో. 2913; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2928. రామలింగాపురం రాజం. 26+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామలింగా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా; నామబం; రామ- చూ. ఆరో. 2913; -లింగా- చూ. ఆరో. 3044; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2929. రామసముద్రం రాజం. 96.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2913; -సముద్రం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2930 రామసముద్రం బద్వే 74+.
చూ; ఆరో. 2929.

2931. రామాపురం కడ. 91.
[రామాపురం మెకం. 1240-28]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామా- గ్రామనా. ప్ర; ఌ రామ. చూ. ఆరో. 2913. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2932. రామాపురం కమ. 56+.
చూ. ఆరో. 2931.

2933. రామాపురం రాయ. 33+. ,,

2934. రామాపురం రాయ. 53+. ,,

2935. రామాపురం రాయ. 74+.
చూ. అరో. 2931.

2936. రామాపురం రాయ. 87+. ..

2937. రామాపురం రాజం. 73+. ..

2938. రామాపురం రాజం. 106+. ..

2939. రామాపురం రాజం. 143+. ..

2940. రామాపురం ప్రొద్దు. 32+ ..

2941. రామాపురం ప్రొద్దు. 72+. ..

2942. రామాపురం ప్రొద్దు. 78+. ..

2943. రామాపురం పులి. 86+. ..

2944. రామాపురం సిద్ధ. 69 & 70. ..

2945. రామాయపల్లె బద్వే. 82+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి. (రామ + అయ) రామ- చూ. అరో. 2913; -అయ- చూ. అరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2946. రామిరెడ్డికొట్టాలు కడ. 18+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. రామి- (రామ + ఇ) రామ- చూ. అరో. 2913; -ఇ- చూ. అరో. 22. -రెడ్డి- చూ. అరో. 6; -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2947. రామిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 16+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రామిరెడ్డిగారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రామిరెడ్డి- చూ. అరో. 2946; -గారి- చూ. అరో. 6; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2948. రామిరెడ్డిగారిపల్లె రాజం. 61+.
చూ. అరో. 2947.

2949. రామిరెడ్డిపల్లె రాయ. 51+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
రామిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2946; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2950. రామిరెడ్డిపల్లె జమ్మ. 42+.
[రామిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1118-159]
చూ. అరో. 2949.

2951. రామిరెడ్డిపల్లె జమ్మ. 86+.
[రామిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1118-149]
చూ. అరో. 2949.

2952. రామిరెడ్డిపల్లె పులి. 34.
[రామిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1119-103]
చూ. అరో. 2949.

2953. రామేశ్వరం ప్రొద్దు. 33.
[రామేశ్వరం 1490 SII. XVI 39-10;
రామేశ్వరం మెకం. 1111-22.]
అసమస్తం.
రామ+ఈశ్వరం దేవతాసూచి.

2954. రామేశ్వరం బద్వే. 89+.
చూ. అరో. 2953.

2955. రాయచోటి రాయ. 68.
[రాచవీడు 1525 AR 67-68 B 12;
రాచవీటివీరేశ్వరుని1533 SII.XVI.3;
రాజవీటి 1628 TTD; IVI-1.25-11];

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. బిరుదసూచి.

రాయ- గ్రామనా ప్ర; రాయఁడు చూ. అరో. 1799; -చోటి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

శాసనస్థ రూపాలు ఈనాడు వాడుకలోలేవు. "రాయచోటి యనఁగా రాజు యున్నచోటు అని యర్థము. చోటు అనునది చోటి అని మాఱినది. రాచవీఁడు అను మఱియొక నామము దీనికిం గలదు. అది పై యర్థమును స్పష్టపఱచు చున్నది. రాజుల కునికిపట్టు అని దాని యర్థము" (జనమంచి శేషాద్రి శర్మ, 1930, 75); చూ. F.F, 1961, 16; MAMP. 765.

2956. రాయనిపేట కమ. 13+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తిసూచి.

రాయని- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; (రాయడు + ఇ) చూ. అరో. 1799. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2957. రాయప్పగారిపల్లె ప్రొద్దు 88+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

రాయప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రాయప్ప- నామబం; పు.నా. (రాయ + అప్ప) రాయ- చూ. అరో. 1799; -అప్ప- చూ. అరో. 78; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2958. రాయలపంతులపల్లె కడ 57.

[రాయల పంతుల వారి పల్లె మెకం. 1240-16]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రాయల పంతుల- [రాయల పంతుల వారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. రాయల- వ్యక్తినా. ప్ర; బహు (రాయలు+అ) చూ. అరో. 1799; -పంతుల (పంతులు + అ) పంతులు గౌరవార్థకం. <మ. పంత్ <సం. పండితః మరాఠీ సంప్రదాయాన్ని బట్టి బ్రాహ్మణులపేర్ల చివర చేరే వ్యక్తి నామాను బంధం. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2959. రాయలాపురం పులి. 55.

[రాయలపురం మెకం. 1119-13]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రాయలా- [రాయల-] గ్రామనా. ప్ర. పు. నా; చూ. అరో. 2958; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2960. రాయవరం రాయ. 110+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రాయ- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 2955; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2961. రాళ్ళచెరువుపల్లె రాజం. 103.

[రాళ్ళచెర్వుపల్లె మెకం. 1223-268]

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

రాళ్ళచెరువు- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా. సంబ; నామబం; కుటుంబనామ సూచి. రాళ్ళ- స్థలనా. ప్ర; బహు (రాళ్లు + అ) ఏక. రాయి. రాళ్ళ బలిజల్లో శాఖాభేదం; చెరువు [-చెర్వు] చూ. అరో. గ్రామనా. ద్వి. చెరువు -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2962. రాళ్ళపల్లె కడ. 90+.

[రాళ్ళపల్లె మెకం. 1119-147]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

రాళ్ళ- గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 2961; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2963. రావులకొలను పులి. 79.

[రావులకొలను మెకం. 1126.141; 1119.13].

సంబ. నామబం; వృత్తిసూచి.

రావుల- గ్రామనా. ప్ర. బహు (రావులు +అ) ఏక. రావి ౹౹ రాగి చూ. ఆరో. 2847. **-కొలను** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2964. రావులకొల్లు సిద్ధ. 65.

కొలను ౹౹ కొల్లు చూ. ఆరో. 2963.

2965. రావులపల్లె కడ. 15.

[రావుల పల్యా 15.47. SII. XVI, 163.9].

సంబ. నామబం; వృత్తిసూచి.

రావుల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 2963; **-పల్లె** [౹౹ పల్యా] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2966. రుద్రభారతీపేట కడ. 58.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రుద్రభారతీ- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. ప్ర. రుద్ర దేవతా సూచి. [< సం. రుద్రః] భారతీ- దేవతాసూచి [<సం. భారతీ] **-పేట** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2967. రుద్రయగారిపల్లె కడ. 73.

[రుద్రయపల్లె మెకం. 1210.74]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రుద్రయగారి- [రుద్రయ-] గ్రామనా ప్ర; నామబం. (రుద్రయగారు+ఇ) రుద్రయ- నామబం; పు. నా. (రుద్ర + అయ) రుద్ర- చూ. ఆరో. 2966; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -గారి- ఆరో. 6; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2968. రూకావాండ్లపల్లె కడ. 60+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

రూకావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; రూకా- కు.నా. ౹౹ రూక ఫణం ఒకటింకాలణా లేదా రెండణాలు (మాం.వ.కో. 1). ఒక చిన్నం తూకంతో సమానమైన బంగారం లేదా వెండి (సూ.ని.) చూ. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి; ఆం. సాం. చ. 75.93; 359.60. సం. రుక్మమ్ శబ్దభవమని సూ. ని. పోల్చిచూ. క. రొక్క-. తు. రొక్క-. త. రొక్కం, చూ. Turner, Nep, Dict; S V Rokar- దక్షిణ ద్రావిడ భాషల్లో ఉ / ఒ alternation జరుగుతున్న కాలంలో ఈ మార్పు జరిగి ఉండవచ్చు; లేదా ప్రా. రూక <ఋక్ద- < *రుక్క-. రొక్కము <సం. రుక్మ-< *రొక్క-; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2969. రూకావాండ్లపల్లె రాయ. 83+.

చూ. ఆరో. 2968.

2970. రెడ్డికొట్టాల బద్వే. 85+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

రెడ్డి- గ్రా మ నా. ప్ర; చూ. ఆరో. 6; **-కొట్టాల** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2971. రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 31+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

రెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2972. రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 32+.

చూ. ఆరో. 2972.

2973. రెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 77+.

2974. రెడ్డినగరం కడ. 15+.
సంబ; నామబం; కులసూచి.
రెడ్డి- గ్రామనా. వ్రి; చూ. ఆరో. 6; -నగరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2975. రెడ్డిపల్లె కడ. 92+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రెడ్డి- గ్రామనా. వ్రి; చూ.ఆరో.6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2976. రెడ్డిపల్లె రాయ. 57+.
చూ. ఆరో. 2975.

2977. రెడ్డిపల్లె రాజం. 80.
[రెడ్డిపల్లె మెకం. 1223-58]
చూ. ఆరో. 2975.
"తప్పెటవారనే రెడ్లు" కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-58)

2978. రెడ్డిపల్లె బద్వే. 4.
చూ. ఆరో. 2975.

2979. రెడ్డిపల్లె సిద్ధ. 15+. ,,

2980. రెడ్డిపల్లె పేట రాజం. 80+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
రెడ్డిపల్లె- గ్రామనా: ప్ర; చూ.ఆరో.2975; -పేట చూ గ్రామనా. ద్వి.

2981. రెడ్డిమల్లువాండ్లపల్లె రాయ.100+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 6; -మల్లువాండ్లపల్లె చూ. ఆరో. 2638. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2982. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 10+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రెడ్డివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. -రెడ్డి- చూ.ఆరో. 6; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

2983. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 17+.
చూ. ఆరో. 2982.

2984. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 21+. ,,

2985 రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 27+. ,,

2986. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 30+. ,,

2987. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 32+. ,,

2988. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 38+. ,,

2989. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 42+. ,,

2990. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 43+. ,,

2991. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 44+. ,,

2992. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 83+. ,,

2993. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 84+. ,,

2994. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 86+. ,,

2995. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 95+. ,,

2996. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 102+. ,,

2997. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 104+. ,,

2998. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 105+. ,,

2999. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 105+. ,,

3000. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 106+. ,,

3001. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 110+.
చూ. అరో. 2982.

3002. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 111+. ..

3003. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 113+. ..

3004. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 116. ..

3005. రెడ్డివారిపల్లె రాయ. 19+. ..

3006. రెడ్డివారిపల్లె రాజం. 51+. ..

3007. రెడ్డివారిపల్లె రాజం. 56+.
[రెడ్డివారిపల్లె మెకం. 1134 - 69]
చూ. అరో. 2982.

3008. రెడ్డివారిపల్లె రాజం. 105+. ..

3009. రెడ్డివారిపల్లె రాజం. 140+. ..

3010. రెడ్డివారిపల్లె రాజం. 140+. ..

3011. రెడ్డివారిపల్లె బద్వే. 76+. ..

3012. రెడ్డెన్నగారిపల్లె రాయ. 106+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రెడ్డెన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. రెడ్డెన్న- నామబం; పు.నా; కులసూచి (రెడ్డి + అన్న) రెడ్డి- చూ. అరో. 6; -అన్న- చూ, అరో. 3; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3013. రెడ్డెమ్మనాయనిపల్లె రాయ. 15+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

రెడ్డెమ్మనాయని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. రెడ్డెమ్మ- నామబం. (రెడ్డి + అమ్మ) రెడ్డి- చూ. అరో. 6; -అమ్మ- చూ. అరో. 1; -నాయని- చూ. అరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3014. రేకలకుంట బద్వే. 51.
[రేకలకుంట మెకం. 1170-44]
సంబ. నామబం; ? వృక్షసూచి.

రేకల- గ్రామనా. ప్ర; బహు. (రేకులు + అ) ఏక. రేకు ? <రేఁగు రేను రేగిచెట్టు, రేణిచెట్టు Zizyphus jujuba Lamk., పోల్చిచూ. త. ఇరద్ది, ఇరంద్దై, ఇలంద్దై, ఇలత్తై. మ. ఇలంద, లంద. క. ఎర, ఎలచిః ఎల్చి, ఎళచి, ఇలిచి, ఎగచి, రేగు (<తె). కొలా. రేజ. పర్జి. రేఁగ. గోం. రేంగా, నాయి. రేజ. మాల్తో. ఇల్కుర్రి (DED. 402) -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3015. రేకలకుంట సిద్ధ. 67.
[రేగులకుంట మెకం. 1126-187;
రేకులకుంట మెకం. 1126-192]
చూ. అరో. 3014.

"బోడమచర్లకు పశ్చిమం .... అరణ్యమధ్యం.... ఒక సన్నకుంట- అదరిన గొప్ప బదరీవృక్షాలు గలవు. ఆ స్థలం 'రేగులకుంట' అని వాడుక." (మెకం. 1126-187).

3016. రేగడికుంటవాండ్లపల్లె
రాయ. 95+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

రేగడికుంటవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రేగడికుంట- స్థలనా. సంబ. నామబం; భూసూచి. రేగడి- స్థలనా. ప్ర; నల్లమట్టి నేల. రేగడ (రే+గడ్డ) రే- రేయి; ఇరులుతో సంబంధముకల పదాంశం. చూ. DED. (408, 411, 700, 2102.) -గడ్డ- చూ. అరో. 399; చూ.

పో.ప. రేనాడు. -కుంట- చూ. ఆరో. 644; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ, గ్రామ నా. ద్వి.

3017. రేగడివల్లె జమ్మ. 8+.
[రేగడపల్లె మెకం. 1180-161.]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

రేగడి- చూ. ఆరో. 3016. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3018. రేగడిపల్లె జమ్మ. 86.
చూ. ఆరో. 3016.

3019. రేగుంటపల్లె రాజం. 25+.
[రేకుంటపల్లె మెకం. 1134-275]
రేగుంట- [రేకుంట-] గ్రామనా. ప్ర; స్థల నా. సంబ. నామబం; వృక్షసూచి. రే- ∽ రేగు చూ. ఆరో. 3014; -గుంట [∽-కుంట] చూ. ఆరో, 644. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"రేగుచెట్లు నరికించి పల్లెకట్టి అక్కడ ఒక కుంట సహా కట్టించి చెంచురాజు అనే ఆయన గ్రామాన్ని నిల్పినట్లు" స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1134-275)

3020. రేగులపల్లె ప్రొద్దు. 51+.
సంబ; నామబం; కుటుంబనామసూచి.
రేగుల- గ్రా మ నా. ప్ర; కు,నా. చూ. ఆరో. 3014; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3021. రేగులవాండ్లపల్లె రాయ. 17+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామ సూచి.
రేగులవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రేగుల. చూ. ఆరో. 3020; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3022. రేపల్లె కడ. 95+.
సంబ. నామబం; కులసూచి.
రే- గ్రామనా-ప్ర, <వ్రే, వ్రేడు గొల్లవాడు MAMP. 758. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3023. రేపల్లె బద్వే. 107+.
చూ. ఆరో. 3022.

3024. రేపల్లె జమ్మ 68+.
[రేవల్లె మెకం. 1180-162]
చూ. ఆరో. 3022.

3025. రేపల్లె ప్రొద్దు. 66+.
చూ. ఆరో. 3022.

3026. రేవయ్యగారిపల్లె రాయ. 79+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
రేవయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. రేవయ్య- నామబం; పు, నా. (రేవ- అయ్య) రేవ- నర్మదకు మరొక పేరు. [<సం. రేవా] -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; పోల్చి చూ. రేవణ కాలు, రేవమయ్య (ప్రా.శా.) -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3027. రోళ్ళమడుగు రాజం. 59.
[రోళ్ళమడుగు, రోళ్ళమడ్గు మెకం. 1134-106,110]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. వస్తుసూచి.
రోళ్ళ- గ్రామనా.ప్ర. బహు. (రోళ్లు+అ) ఏక. రోలు ∽ జోలు దంపుడుకు, రుబ్బుడుకు ఉపయోగించే రాతిసాధనం. రోలుగుంట పోల్చి చూ. త. ఉరల్, మ. ఉరల్. క. ఒరల్, ఒరళ్, ఒర్లు, ఒళ్లు. కొడ. ఒర. (DED. 560, cf 572). -మడుగు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకవిరుక్తి: "..... గ్రామానికి పశ్చిమం బాహూనదిలో వుత్తరవాహిని అయివచ్చేస్థలంలో 2 పరువున పేఁటున తేనె .... వుండగా ... ఆ (తేనె) పెర తీసే నిమిత్తం యానాదులు యిద్దరు వీరితోడుపుట్టుక యీ ముగ్గురు.. ఆ తేనెపెర తియ్యడాన్కి-పోయినంతట ఆపేఁటు గొప్పది గనుక మొగవాండ్లచేత అసాధ్యమై ఆ ఆడ చిన్నది దిగి పేరతేనె తీసినందున యీ వుభయులకు అసాధ్యమైనటువంటి పని ఆడ దానిచేత అయినది అని రోషంవల్ల చిట్టెతేరు కోసినంత ఆడది నిలవడాన్కి ఆధారం లేక నదీప్రవాహంలో పడి అక్కడనుంచి కొట్టు కొని వచ్చి బాహూనదీ పుటవర్తి నదీసంగమం గడ్డను వచ్చి అక్కడ .... బియ్యం రాతి రోలు వేసి దంచుతూ వుండినంతట ఆ అన్న దమ్ములు వుభయులు చూచి యిది బ్రతికినది అని ఆ రాతిరోలు దాని మెడనుగట్టి పుటవర్తి మడుగులో తోసినందున ఆ యానాది చిన్నది మరణాన్ని పొందెను. ఆ మడుగుకి రోళ్లమడుగు అనే నామాభిధానం గలిగినది. చిట్టె తెగిన స్థలాన్కి అండచరిపేఁటు''అని పేరు. (మెకం. 1134-109).

3028. రౌతుకుంట రాయ. 59.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

రౌతు- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. గుర్రపు రౌతు [<సం. రాహుత్తః] -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3029. రౌతుపల్లె బద్వే. 105.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

రౌతు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3028; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3030. లక్కిగారిపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లక్కిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (లక్కిగారు+ఇ) లక్కి- వ్యక్తినా; దేవతా- సూచి. [<పాళీ. లక్ఖి <సం. లక్ష్మీ] జైన బౌద్ధయుగాలలో ప్రాకృతభాషా ప్రభావానికి ఈ వ్యక్తినామాలు నిదర్శనం కావచ్చు: -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3031. లక్కిరెడ్డిపల్లె రాయ. 42.

[లక్కిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1210 - 77]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లక్కిరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; లక్కి- చూ. ఆరో. 3030; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"పెదకంటి లక్కిరెడ్డి'' కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1210-77)

3032. లక్కివాండ్లపల్లె రాయ. 27+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

లక్కివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. లక్కి- కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. చూ. ఆరో. 3030; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3033. లక్కివారిపల్లె బద్వే. 109.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

లక్కివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. లక్కి- చూ. ఆరో. 3030; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3034. లగ్గిసెట్టిపల్లె రాయ. 113+.

పర్యా. లగ్గిసెట్టివారిపల్లె.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

ఒగ్గిసెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. అగ్గి- ఉ లక్కి- చూ. అరో. 3030; -సెట్టి చూ. అరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3035. లచ్చంపల్లె రాజం. 90.

[లక్ష్మంమ్మపల్లె మెకం. 1223 - 41]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లచ్చం- [<లక్ష్మంమ్మ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. (<లచ్చి + అమ్మ) లచ్చి- లక్ష్మి, ఒకదేవత [< ప్రా. లచ్ఛీ < సం. లక్ష్మీ]; -అం- చూ. అరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3036. లచ్చంపల్లె బద్వే. 88.

చూ. అరో. 3035.

3037. లచ్చయ్యగారిపల్లె రాజం. 61+.

[లచ్చయగారిపల్లె మెకం.1134-128]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లచ్చయ్యగారి- [లచ్చయగారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. లచ్చయ్య- నామబం; పు.నా. (లచ్చి + అయ్య) లచ్చి- చూ. అరో. 3035; -అయ్య- [-అయ] చూ. అరో. 4; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3038. లక్ష్మిగారిపల్లె రాజం. 143.+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లక్ష్మిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. లక్ష్మి- స్త్రీనా; దేవతాసూచి [<సం. లక్ష్మీ]; -గారి- చూ.అరో. 6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3039. లక్ష్మిపల్లె ప్రొద్దు. 89+.

[లక్ష్మిపల్లె మెకం. 1126-121]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లక్ష్మి- [ఉ లక్ష్మి- లే. రూ]. చూ. అరో. 3038; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3040. లక్ష్మిపేట ప్రొద్దు. 63+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లక్ష్మి- గ్రామనా. ప్ర; చూ.అరో. 3038; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3041. లక్ష్మిరెడ్డిగారిపల్లె కడ. 71+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లక్ష్మిరెడ్డిగారి- గ్రామనా.ప్ర. నామబం. లక్ష్మిరెడ్డి- నామబం; పు.నా. లక్ష్మి- చూ. అరో. 3038; -రెడ్డి- చూ. అరో. 6; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3042. లక్ష్మిరెడ్డిపల్లె జమ్మ. 135+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లక్ష్మిరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర;చూ.అరో.3041; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3043. లావనూరు జమ్మ. 54

[లావనూరు మెకం. 1119 - 247; 1169-84; 1180-159]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లావన- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా; (లావు+అన) -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3044. లింగంపల్లె సిద్ధ. 34.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లింగం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీ నా. (లింగ+అం) లింగ- వ్యక్తినా. ప్ర. (శివ) లింగం; వైదిక వాఙ్మయంలో శిశ్నదేవత. (CDIAL. 11051) "The word is of *Austric Origin*, meaning a digging stick or primitive plough. Since both the

plough and the phallus prepare the way for insemination the term linga is also applied to the Phallus, and to the regenerative religious symbol, particularly the phallic emblem of the God Siva (Walker, Benjamin. 1968, 1-594-96). చూ. పో. ప. లింగాయతులు ఒక శైవ తెగ; వీరశైవులు. [<సం. లింగః] -అం- చూ. ఆరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3045. లింగంపల్లె సిద్ధ. 84.
చూ. ఆరో. 3044.

3046. లింగంపల్లె ఐద్వే. 100. ..

3047. లింగమనేనిపల్లె ఖమ్మ. 50.
[లింగమనేని పల్లె మెకం. 1169-84]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లింగమనేని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. లింగమ- వ్యక్తినా. ప్ర; నామబం; (లింగ+అమ <లింగమ) చూ. ఆరో. 3044, -నేని- చూ. ఆరో. 101; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3048. లింగరాజుపల్లె రాజం. 69+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లింగరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. లింగ- చూ. ఆరో. 3044. -రాజు- చూ. ఆరో. 49, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3049. లింగాపురం ఖమ్మ. 71.
[లింగాపురం మెకం. 1180-157]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లింగా- ల లింగ చూ. ఆరో. 3044, -పురం చూ; గ్రామనా. ద్వి.

3050. లింగాపురం ప్రొద్దు. 49+.
చూ. ఆరో. 3049.

3051. లింగాయపల్లె కడ. 3?+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లింగాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. (లింగ + అయ)- లింగ- చూ. ఆరో. 3044, -అయ- చూ. ఆరో. 4. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3052. లింగారెడ్డిపల్లె కడ. 71+.
[లింగారెడ్డి పల్లె మెకం. 1210-77, 1225-112]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లింగారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు.నా. లింగా- చూ. ఆరో. 3049. -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

పాకనాటి కాపు లింగారెడ్డి కట్టించినట్లు స్థానికచరిత్ర.

3053. లింగారెడ్డిపల్లె ఐద్వే. 85+.
[లింగారెడ్డిపల్లె మెకం. 1170-22]
చూ. ఆరో. 3052.

3054. లింగాల కమ. 51.
[లింగాల మెకం. 1119 247]
సంబ. నామబం. మతసూచి.

లింగ+అల లింగాల దేవతాసూచి, గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3044; -అల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3055. లింగాల పులి. 63.
[లింగాల 1543 AR 37-38 B 249]
చూ. ఆరో. 3054.

3056. లింగాలదిన్నె ప్రొద్దు. 82+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
లింగాల- గ్రామనా.ప్ర; చూ.ఆరో. 3054; -దిన్నె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3057. లింగాలదిన్నెపల్లె బద్వే. 45+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.
లింగాలదిన్నె- గ్రామనా. ప్ర: చూ. ఆరో. 3056: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3058. లింగిరెడ్డిపల్లె రాజం. 104+.
[లింగిరెడ్డిపల్లె మెకం. 1223-137]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
లింగిరెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. పు.నా- లింగారెడ్డి చూ. ఆరో. 3052; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3059. లెక్కలవారిపల్లె ప్రొద్దు. 75+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.
లెక్కలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. లెక్కల- కు. నా. బహు. (లెక్కలు + అ) మొత్తం, కూడిన, డబ్బులు. పోల్చి చూ. తె. లెక్కించు, క. లెక్క. తు. లెక్క. మ. లెక్కం. మొ. లేఖ శబ్దభవమని సూ. వి. మ. లెక్కం <ప్రా. లెఖ్ఖ- <సం. లేఖ్య- (కె. గోదవర్మ, IAL, 207). అప: లెఖ్ఖ- హి<సం. లెఖయ (G. V, Tagore, HGA. 438) సం. లిఖ్ వ్రాయుటతో సంబంధం కల పదంకావచ్చు. 11-వ శతాబ్ది శాసన భాషలో ఈ ఇంటిపేరు కన్పిస్తుంది. (చూ.ఆరో. లెక్కల : ప్రా.శా). -వారి- చూ. ఆరో. 8; పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3060. లేటపల్లె కమ. 62.
[ల్యాటపల్లె మెకం.1110-65; 1225-38; వ్యాటపల్లె, వేటపల్లె మెకం. 1225-38].
అస్పష్టనామబంధం.
లేట- కొమ్మ [బొ] లే.రూ. [ల్యాట: లో.వి. వ్యాట-, వేట-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యుత్పత్తి చింత్యము; -పల్లె చూ. గామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "కమలాపురానికి నయిరుతి భాగమందు అరణ్యమయి వుండగా పూర్వము కిరాతులు కొందరు వేటకొఱకు వచ్చి యీ అరణ్యమధ్యమందు పల్లెకట్టుకొని యున్నందున ఈ గ్రామానికి ఈ పేరు వచ్చినట్లు అది కాలక్రమంలో వేటపల్లెగా మారినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1225-38).

3061. లేబాక కడ. 39.
[లెంబాక మెకం. 1225-166; వేబాక మెకం. 1225-159]
అస్పష్టనామబంధం.
? లేత+పాక లే- [లెం-] గ్రామనా. ప్ర. -బాక ఌ. పాక చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3062. లేబాక రాజం. 47.
[లేంబాక 1279 S.I.I. X. 448-45; 1408. S.I.I. X. 575; 1413.SII. X. 579; లేంబాక 1433SII-XVI. 31-14; వెంబాక 1433SII. XVI. 31-43, 44; నేన్‌పాక్కంమెకం.1134-199; నెప్పాక గ్రామం మెకం. 1134-193; లెంబాక మెకం. 1134. 13-16; లేబాక మెకం. 1223-90].
లే- [లేం-; లెం / నేన్-; నె-] చూ. ఆరో.3061; -బాక ఌ పాక చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3063. రేబాకవారిపల్లె రాజం. 74+.

వంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

రేబాకవారి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం. రేబాక- కు.నా; గ్రా మ నా మ సూ చి. చూ. ఆరో. 3061; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3064. లోకాయపల్లె ప్రొద్దు. 89.

[లోకయపల్లె మెకం. 1126 - 120]

వంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

లోకాయ- [లోకయ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (లోక+అయ) లోక<సం. లోక-; -అయ- చూ. ఆరో. 4; పోల్చి చూ. లోకమయ్య, లోకమ, లోకమ్మ (ప్రా.శా.); -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"లోకయ్య అనేవాని పేరిట" వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1126-120)

3065. లోపట్నూతల పులి. 64.

[లోపట్నూతల మెకం. 1119 - 6]

విభక్తిబంధం; స్థలాసూచి.

లోపటి- లోపలి- -పల కొన్ని పదాల్లో వస్తుంది. చూ. వెలు-పల; దా -పల; వల-పల; లో-పల.....-పలకు ప్రక్క- అనే అర్థంకావచ్చు. టుగాగమం. -నూతల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3066. లోమడ పులి. 81.

[లోమడ 1566 AR 46-47 B 15; లోమడా మెకం. 1119-13]

విభక్తిబంధం. స్థలాసూచి. జలసూచి.

లో- గామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. -మడ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3067. వంకగడ్డపల్లె రాయ. 60+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

వంకగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర; వంక- వాగు ఒ వాక. చూ. పో. వ. వంగు, వంకర; -గడ్డ- చూ. ఆరో. 399; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3068. వంకగడ్డపల్లె రాయ. 100+.

చూ. ఆరో. 3067.

3069. వంకమడ కమ. 59.

వంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.

వంక- గ్రామనా; ప్ర; చూ. ఆరో. 3067; -మడ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

ఈ ఊరిదరి వంక ఉంది.

3070. వంకమఱ్ఱి బద్వే. 41.

వం. నామబం. సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.

వంక- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3067; -మఱ్ఱి చూ. గ్రామనా ద్వి.

వంక ఉంది వగిలేరుపాయ. లో. వి. వక్రమరి?: FF. 1961, 84.

3071. వంకవతలపక్కీరుపల్లె రాయ. 103+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

వంకవతల- గ్రామనా. ప్ర; (వంక + అవతల) వంక- చూ. ఆరో. 3067; -అవతల విభక్తి ప్రత్యయం. -ఫక్కీరుపల్లె చూ. ఆరో. పక్కీరుపల్లె.

3072. వంకివతలపక్కీరుపల్లె రాయ. 103+.

స్థలా. నామబం; స్థలాసూచి.

వంకివతల- గ్రామనా. ప్ర; (వంక + ఇవతల) వంక- చూ. ఆరో. 3067; -ఇవతల

విభక్తి ప్రత్యయం. -వక్కిరువల్లె చూ. ఆరో. వక్కిరువల్లె. పోల్చి చూ. 3071.

3073. వంగిపురం వాండ్లపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వంగిపురంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వంగిపురం- కు.నా; అస్పష్టనామబంధం; గ్రామనామసూచి. వంగి- వ్యుత్పత్తి అస్పష్టము; -పురం- చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. వగిపట్; వఙ్గనూర్; వంగివఙ్గ్; వంగ్ర (ప్రా.శా.); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3074. వంగిమళ్ల రాయ. 77.

[వంగిమద్ల 1445 AR 67-68 B 19]

అస్పష్టనామబంధం. జలసూచి.

వంగి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3073; -మళ్ల [-మద్ల] చూ. గ్రామనా. ద్వి;

3075. వంగిమళ్లవాండ్లపల్లె రాయ.59+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వంగిమళ్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. వంగిమళ్ల- కు.నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 3074; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3076. వంగిమళ్ల వాండ్లపల్లె రాయ. 95+.

చూ. ఆరో. 3075.

3077. వందాడి రాయ. 63.

అస్పష్టనామబంధం. ? వండ్ + అడి.

3078. వట్టంవాండ్లపల్లె రాయ 97+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వట్టంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం వట్టం- కు.నా. తరుగు, దండుగ, వంకర; అడ్డదిడ్డపు. చూ. పో. వ. వట్టపునోరు (మాం. వ.) వట్టపుమనసులు; వట్టం ఇంటిపేరు కూడ. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3079. వడ్డెమాను బద్వే. 39.

[? పెదవడమాను 1544 AR 41-42 B 54]

సంబ. నామబం; కులసూచి.

వడ్డె- గ్రామనా. ప్ర. ? <బిడ్డు; -మాను చూ. గ్రామనా. ద్వి.

వడ్డె- చెరువులు గుంటలుత్రవ్వేకులం లేదా వడ్డె- ఓఢ్రదేశమునకు చెందిన. (బ్రౌ). వడ్డెమాను పెడకంటి రెడ్ల ఇంటిపేర్లలో వుంది.

3080. వడ్లమూడివాండ్లపల్లె రాయ. 82+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వడ్లమూడివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. వడ్లమూడి- కు.నా; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3081. వడ్లవాండ్లపల్లె కడ. 87+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

వడ్లవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (వడ్లవాండ్లు + అ) వడ్ల- కులనా. వడ్రంగి, వడ్లంగి, వడ్లవాడు, వడ్లబత్తుడు, కొయ్యపని చేసేవాడు చూ. పో. వ. వడ్లంగితనము (బ్రౌ); -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3082. వడ్లవాండ్లపల్లె పులి. 9.

చూ. ఆరో. 3081.

3083. వత్తలూరు రాజం. 78.
[బత్తులూరు మెకం. 1222-123; బత్తలూరు/వత్తలూరు మెకం. 1223-131]
పంబ. నామబం; కులసూచి.

వత్తల- [బత్తుల-] గ్రామనా. ప్ర; వర్ణ బత్తులు. ఏక. బత్తుడు [< సం. భక్తః] -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"అక్కడ కంచరి కంసాలిపేట ప్రబలంగా కట్టుకొని వున్నందున బత్తులూరు అని వాడుకుంద్దురనీ' (మెకం. 1223-123); "బత్తలూరుకు వ్యవహార" నామం వత్తలూరనీ స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-131).

3084. వద్దిరాల జమ్మ. 20.
[వద్దిరేల మెకం. 1118-106; వద్దిర్యాల మెకం. 1118-95; వద్దిరాల మెకం. 1118-13].
పంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వద్ది- గ్రామనా. ప్ర. ఒద్దిచెట్టు Odina Pinnata పోల్చి చూ. కొలా. ఒద్దీ (తె) (DED, 525); -రాల [ర్యేల-; ర్యాల-] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: వద్దిర్యాల: "తిగెలవంక.... రాళ్ళవంక . మొదలవద్ద సంగమం .... ఈ వంకల మధ్య యెర్ర కొండకు వుత్తరం వద్ది వృక్షాలు ర్యాలవృక్షాలున్ను వుండినంత టి యిక్కడ కొందఱు కాపులుచేరిన పైన వ్రాసిన వృక్షాలు చేదించి యిండ్లు కట్టుక వుండిరి." (మెకం. 1118-95).

3085. వనంకాడపల్లె రాయ. 13+.
స్థలా. నామబం; స్థలసూచి.
వనంకాడ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వనం-. తోపు, తోట, అడవి / < సం. వనమ్; -కాడు. చూ. అరో. 417; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3086. వనంకాడపల్లె రాయ. 77+.
చూ. అరో. 3085.

3087. వనంపుల బద్వే. 137.
[వనంపుల మెకం. 1170-7]
అస్పష్టనామబంధం.
అవయవ విభజన, వ్యుత్పత్తి అస్పష్టం.

3088. వనిపెంట ప్రొద్దు. 81.
[వనంపేట మెకం. వనిపేట మెకం. 1126-78, వనిపెంట మెకం. 1126-80].
పంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. కాననసూచి.

వని- వనం-, వని గ్రామనా. ప్ర; అడవి [<సం. వనీ] -పెంట [-పేట] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"నల్లమల పర్వతారణ్యమధ్యమందు నర్రి గొల్లలు వేసుకొన్న కొట్టాలకు దగ్గర నర్ర ఆవులు ఆంచిన స్థలంలో ఆవుల యెర్వు అంతా గుట్టగా పెంటతోపి వుండేది. గనుక యిక్కడ కొట్టాలు వేసిన స్థలానికి పేరు వనంపేట అని చెప్పుకొనేవారు. తరువాత వని పేట అనేపేరుతో ఒక కొండపల్లెగా" రూపొందినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1126-78).

వనింపేట, వనిపేట నేడు వాడుకలో లేని రూపాలు. వనిపెంట అనిమాత్రమే నేటివాడుక.

3089. వరదన్నగారిపల్లె రాయ. 54+.
పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వరదన్నగారి- గ్రామనా; ప్ర; నామబం. వరదన్న- నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి వరద.

విష్ణువు పేరు (వరద+అన్న) వరద- వ్యక్తి నా. ప్ర. వరదుడు [<సం. వరదః] -అన్న- చూ. ఆరో. 3; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3090. వరదయ్యగారిపల్లె రాజం. 71+.
[వరదయగారిపల్లె మెకం. 1223-17]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వరదయ్యగారి- [వరదయ-]గ్రామనా.ప్ర; నామబం. వరదయ్య- నామబం; పు.నా. (వరద+అయ్య) వరద- చూ. ఆరో. 3089. -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"వరదారెడ్డి తనపేర కట్టించినట్లు" స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1223-17.)

3091. వరదరాజుపల్లె సిద్ధ 12+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వరదరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా. వరద- చూ. ఆరో. 3089; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3092. వరదాయపల్లె ప్రొద్దు. 9+.
[వరదాయపల్లె మెకం. 1126-121]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వరదాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా.< వరదయ్య- చూ. ఆరో. 3090; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3093. వరదారెడ్డిపల్లె బద్వే. 74+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వరదారెడ్డి- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. పు.నా. వరదా- ఌ వరద చూ. ఆరో. 3089; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3094. వరికుంట సిద్ధ. 19.
సంబ. నామబం; సస్యసూచి.

వరి-(బహు)వడ్లు. ఒక రకం ఆహారధాన్యపు పైరు (Paddy) Oryza sativa, graminaeae పోల్చి చూ. త. వరి. మ. వరి. వర్జి. వెర్పి గో. వంజీ మొ. (DED 4306); -కుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3095. వరికుంట రాయ. 32+.
చూ. ఆరో. 3094.

3096. వరికుంట బద్వే. 30.
[వరికుంట్ల 1525 SII XVI. 78-11]
చూ. ఆరో. 3094.

3097. వరికుంటపల్లె రాయ. 10+.
సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

వరికుంట- గ్రామనా. ప్ర; పోల్చి చూ. ఆరో. 3094; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3098. వరికూటివారిపల్లె సిద్ధ. 68+.
[వారికూటివారిపల్లె మెకం.1126-163]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వరికూటివారి- [వారికూటివారి-] గ్రామనా.ప్ర; నామబం. వరికూటి-[వారికూటి] కు.నా. నామబం ఆహారసూచి (వరికూడు/వారికూడు +ఇ) వరి- చూ. ఆరో. 3094; -కూటి (కూడు +ఇ) అన్నం పోల్చి చూ. త. కూళ్; మ. కూఴ్. తు. కూరు, కూలు, కూళు / సం. కూర-, కురు పా.ప్రా. కూర- (DED 1592) -వారి- చూ ఆరో. 8; పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3099. వలసపల్లె కమ. 32.
[వలసపల్లె మెకం 1229-100]
సంబ. నామబం; సంఘటనసూచి.

వలస- గ్రామనా. ప్ర; స్థానికమైన ఆర్థిక రాజకీయాది ఇబ్బందులవల్ల మరొక చోటికి వెళ్ళిపోవడం; చిన్న ఊరు, పోల్చి చూ. త. వలసై, వలసల్. క. వలసె, వలిసె, ఒలసె (DEO 4318): -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"వెచ్చలకొండయ్య అవాంత్రం చేత స్థళం విడిచి వలసవచ్చి" గ్రామాన్ని నెలకొల్పినట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1229-100)

3100. వలసపాలెం పిద్ద. 6+.

సంబ. నామబం; సంఘటనసూచి.

వలస- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3099; -పాలెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3101. వల్లూరు కడ. 35.

[వల్లూరు 1139 AR 1905 B 316; వల్లూరుపుర 1192 SII IX-1- 402-9; వల్లూరి- 1255 E I XXVIII 21, 120-17; వల్లూరి పట్టణంబు 127(9) S I.I X. 448-19; కోటవల్లూరు 1541 SII.XVI. 123-11, వల్లూరు మెకం. 1119-248]. నామా. వల్లభాపురి [మెకం. 1225-139.]

అస్పష్టనామబంధం. ? కుటుంబనామసూచి.

? వల్ల+ఊరు, వల్ల- గ్రామనా. ప్ర. <వల్లవ ఒక రాజవంశం. చూ. వల్లవ, వల్లవం వల్లూరి (ప్రా శ.) ప-<వ- పరిణామానికి నియతియేమిటో ఈ సందర్భంలో అస్పష్టం; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3102 వల్లూరుపల్లె రాజం. 68.

[వల్లూరిపల్లె మెకం. 1223-43]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వల్లూరు- [వల్లూరి-] గ్రామనా.ప్ర. కు.నా. చూ. ఆరో. 3101; -పల్లె చూ.గ్రామనా ద్వి.

3103. వల్లూరువాండ్లపల్లె రాయ. 33+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వల్లూరువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వల్లూరు- కు.నా. చూ.ఆరో. 3102; -వాండ్ల- చూ. ఆరో.. 2; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3104. వల్లూరువాండ్లపల్లె రాయ. 64+.

చూ. ఆరో. 3103.

3105. వల్లెలవారిపల్లె బద్వే. 123+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వల్లెలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వల్లెల- కు నా. బహు (వల్లెలు + అ) ఏక. వల్లె- ఉత్తరీయం; పంచ, గుడ్డ. చూ. పో. వ. వల్లెంపు వంచ; వల్లెవాటు వల్లెలు వేయించుట (మాం.వ.; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3106. వసంతువాండ్లపల్లె రాయ 84+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వసంతువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వసంతు- కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. (వసంత+ ఉ) వసంత- [<సం. వసంత-] -ఉ- చూ. ఆరో. 25; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3107. వాకమడ పిద్ద. 75.

[వాంకమడ మెకం. 1126-17; వాకమడ మెకం. 1126-33]

సంబ. నామబం. జలసూచి;

వాక- [వాంక-] గ్రామనా. ప్ర; ౧ వాఁక వాఁగు, ప్రవాహం; యేరు; నీరుబారే వల్లను

పొలం; వాద, బాడవ. పోల్చి చూ. వాయి. వట్. కొం.వాజ్. పెం. వాక్ మొ. (DED. 4370) -మడ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3108. వాయిలచెట్లపల్లె రాయ. 108+.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వాయిలచెట్ల గ్రామనా. ప్ర; నామబం; బహు. వాయిల- వావిలి, Vitex negundo; Or vitex trifolia, Linn వావిలి కొలను ఇంటి పేరు కూడ. పోల్చి చూ. క. వావిలి (DED. 4401) -చెట్ల- చూ. ఆరో. 1615. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3109. వాయిలపాటివాండ్లపల్లె
రాయ. 106+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వాయిలపాటివాండ్ల - గ్రామనా.ప్ర; నామబం. వాయిలపాటి- కు.నా; గ్రామనామసూచి. నామబం; వృక్షసూచి. (వాయిలపాడు + ఇ) వాయిలపాడు చిత్తూరు జిల్లాలోని తాలూకా కేంద్రం; వాయిల- చూ.ఆరో. 3108; -పాటి- (పాడు + ఇ) చూ. ఆరో. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి

3110. వాయల్లసుగాలిబిడం
రాయ. 110+.
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వాయల్ల - గ్రామనా.ప్ర;బహు.(వాయిల్లు+ అ) ఏక. వాయిలి, వాయిల చూ. ఆరో. 3108; -సుగాలిబిడం గ్రామనా. ద్వి.

3111. వారణాసివాండ్లపల్లె రాయ.108+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

వారణాసివాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. వారణాసి- కు.నా. బ్రాహ్మణుల్లో ఇంటిపేరు. [<సం. వారణాసీ] -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3112. వాసుదేవపురం రాజం. 125.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వాసుదేవ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా; దేవతాసూచి. వాసుదేవ కృష్ణునిపేరు. [< సం. వాసుదేవః]; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3113. వాసుదేవపురం బద్వే. 26.
చూ. ఆరో. 3112.

3114. వాసుదేవపురం బద్వే. 87+. ..

3115. వాసుదేవపురం ప్రొద్దు. 37+. ..

3116. విజయరామాపురం బద్వే. 121+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

విజయరామా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా; [<సం. విజయరామః]; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3117. విశ్వనాథపురం కడ. 65.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

విశ్వనాథ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా; దేవతాసూచి [<సం. విశ్వనాథః]; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3118. విశ్వనాథపురం సిద్ధ. 72.
[విశ్వనాథపురం మెకం. 1126 - 186]
చూ. ఆరో. 3117.

3119. విశ్వనాథపురం ప్రొద్దు. 68+. ..

3120. విశ్వనాథపురం ప్రొద్దు. 81+. ..
[విశ్వనాథపురం మెకం. 1126 - 80]

3121. వీరనాగిరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 34+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

వీరనాగిరెడ్డిగారి- గ్రామనా.ప్ర; నామబం. వీరనాగిరెడ్డి- నామబం; పు.నా. వీర- [<సం. వీర-] -నాగిరెడ్డి- చూ. ఆరో. 1954; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3122. వీరన్నగట్టుపల్లె రాయ. 1+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వీరన్న- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. (వీర + అన్న); చూ. ఆరో. 3121; -గట్టుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. గట్టుపల్లె.

వీరభద్రస్వామి కుటుంబ దేవతగా ఉండు వార్లలో వీరన్న అను వ్యక్తినామం విరివిగా కన్పిస్తుంది.

లోకనిరుక్తి: "పూర్వంలో దీనికి "హిరణ్యఘట్టం" అని పేరు వుండిందంటూ పెద్దలంటారు. వీరాంజనేయులకు సంబంధించింది కాబట్టి వీరన్న గట్టుపల్లె అనే పేరు ఏర్పడిందంటూ కొందరంటారు. ఈ గ్రామంలో అద్భుతశిల్పంతో కూడిన వీరభద్రస్వామి ఆలయము ఒకటి ఉంది. ఈ ఆలయం ద్వారా అ పేరు గ్రామానికి వచ్చిందో యేమో చెప్పలేము." (శ్రీరామకృష్ణానంద స్వామి. 1964. మాగంటి క్షేత్రము. భూమానందాశ్రమం. పు. 14).

3123. వీరప్పనాయునిపల్లె కమ. 48+.
[వీరప్పనాయనిపల్లె మెకం. 1119.99]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వీరప్పనాయుని- [వీరప్పనాయని-] నామబం; పు.నా. వీర- చూ; ఆరో. 3121; -అప్పు <-అప్ప చూ. ఆరో. 78. -నాయని చూ. ఆరో. 101. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

మెకంజీ స్థానిక చరిత్రల రచనాకాలానికి "150 సంవత్సరాల కిందట వెలమ వీరప్ప కట్టించిన ఊరు" (మెకం. 1119-99).

3124. వీరబల్లె రాయ. 81.
[వీరబల్లె 1545 AR 67-68 B 5]
సంబ. నామబం; మతసూచి.

వీర- చూ. ఆరో. 3121; -బల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "There must have been Veerabali, a special sacrifice prior to the construction of this village. Hence the name. It was a strong hold of Veera-saivas, and perhaps that fact was responsible for calling the village as Veera balle (FF. 1961, 17).

వీరనాగమ్మ గుడి కూడా ఉంది.

3125. వీరబల్లె బద్వే. 138.
చూ. ఆరో. 3124.

3126. వీరారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 33+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి;

వీరారెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వీరారెడ్డి- నామబం; పు. నా. వీరా- ~వీర చూ. ఆరో. 3121; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3127. వీరూరు సిద్ధ. 21.
సంబ. నామబం; మతసూచి.

వీర- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3124; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3128. వీర్లపల్లె కమ. 50+.

[వీలఁపల్లె; వీర్లపల్లె; వీరుల పాయ. మెకం. 1110-88]

నంబ. నామబం; మతసూచి.

వీర్ల- గ్రామనా. ప్ర: (వీరుఱ+అ) వీర- చూ. అరో. 3124 -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

ఈ గ్రామంలో వీరుల- స్త్రీల శిల లున్నట్లు మెకంజీ. వీరశైవ ప్రాబాల్యానికి నిదర్శనం కావచ్చు.

3129. వీర్లపల్లె బద్వే. 96.

చూ. అరో. 3128.

3130. వెంకటంపల్లె రాజం. 27.

నంబ.నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

పర్యా. పొందలూరు వెంకటంపల్లె. వెంకటం- గ్రామనా. ప్ర, నామబం. స్త్రీనా. (వెంకట+అం) వెంకట-గ్రామనా. ప్రి. దేవతా సూచి. వెలికొండ స్త్రీపురుష వ్యక్తినామ ప్రథమావయవాల్లో విరివిగా కన్పించే పేరు. త. వేంగడం. క. వెళ్, వెణ్. (వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 4525) + కడం కొండ, ప్రాంతం; పోల్చిచూ. వెంగడకొట్టం తొండమండల విభాగం; వెంగిళం కంచు (MAMP. 973-974, దొణప్ప, 1972, 107, 108) పోల్చిచూ. శ్వేతాద్రి శ్వేతావలపతి. వెంక్-వేఁగి పులి శబ్ద రూ. అని రాధాకృష్ణ (ప్రా.శా : చూ. అరో. వెంకన) "వేంక+కట" అని విడదీసి వేం- పాపాలను, కట- పరిహరించే వాడు కాబట్టి తిరుమల తిరుపతిలో వేంచేసిన ఏడు కొండలస్వామి వేంకటరమణుడుగా, వేంకటేశ్వరుడుగా సార్థకనామధేయుడైనాడని పండితులు వ్యుత్పత్తిని ప్రతిపాదిస్తారు. ఇది లోక నిరుక్తి: (దొణప్ప, 1972, 107) -అం- చూ. అరో. 1. -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3131. వెంకటంపల్లె రాజం. 71+.

చూ. అరో. 3130.

3132. వెంకటంపల్లె రాజం. 94.

[వెంక్కటంపల్లె మెకం. 1223-46;
వెంకటంపల్లె మెకం. 1223-45]

నిర్దే. వ్యవ. ఊటుకూరు వెంకటంపల్లె. చూ. అరో. 3130; వెంక్కటం- లే.రూ.

3133. వెంకటగారిపల్లె కడ. 70+.

నంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. వెంకట- వ్యక్తినా. పు.నా. చూ. అరో. 3130; -గారి- చూ.అరో.6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3134. వెంకటచలమయ్యగారిపల్లె రాయ. 10+.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటచలమయ్యగారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం. వెంకటచలమయ్య- నామబం; పు. నా. వెంకట- చూ. అరో. 3130; చలమ- చూ. అరో. 1236; -అయ్య- చూ. అరో. 4; -గారి- చూ.అరో.6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3135. వెంకటనారాయణపల్లె రాజం. 28+.

నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటనారాయణ- గ్రామనా. ప్ర: నామబం; పు.నా. వెంకట చూ. అరో. 3130; -నారాయణవిష్ణువు పేరు- పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3136. వెంకటపతిరాజుకంద్రిక రాజం. 140+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటపతిరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. వేంకటపతి- శ్వేతాచలపతి వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; -పతి భర్త < సం. పతిః -రాజు - చూ. ఆరో. 49. -కంద్రిక చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3137. వెంకటపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

వెంకట- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో.3133; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3138. వెంకటరాంపల్లె కడ. 88+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటరాం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. వెంకట చూ. ఆరో. 3130;రాం ఌ రామ; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3139. వెంకటరాజుకంద్రిక రాజం. 133+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. వెంకట- చూ. ఆరో. 3130 -రాజు- చూ.ఆరో.49; -కంద్రిక చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3140. వెంకటరాజుపల్లె రాజం. 114+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటరాజు- గ్రా మ నా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3139; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3141. వెంకటరాజంపేట రాజం. 91+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకట- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 3130; -రాజంపేట పోల్చిచూ. ఆరో. రాజంపేట.

3142. వెంకటరామరాజుపేట రాజం 3+.

[వెంకటరామరాజుపేట మెకం. 1134-342]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటరామరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; దేవతాసూచి. వెంకటరామ- చూ. ఆరో. 3138; -రాజు- చూ. ఆరో. 49. -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మట్ల పెదవెంకట రామరాజు" పేర వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1134-342).

3143. వెంకటరామాపురం రాజం. 132+.

[వెంకటరామాపురం మెకం. 1134-70; వెంకటాద్రిమాపురం మెకం,1223-146]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటరామా- [వెంకటాద్రిమా-] చూ. ఆరో. 3142; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"మట్ల వెంకటాద్రిమరాజు" పేరిట వెలసినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1134-70).

3144. వెంకటరామాపురం బద్వే. 104. చూ. ఆరో. 3143.

3145. వెంకటరామాపురం ప్రొద్దు. 83+. ..

3146. వెంకటరెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 71+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటరెడ్డిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వెంకటరెడ్డి- నామబం. పు.నా; దేవతాసూచి. వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3147. వెంకటరెడ్డిపల్లె రాజం. 142+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3146; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3148. వెంకటసెట్టిపల్లె రాజం. 2.
[వెంకటశెట్టిపల్లె మెకం. 1170-12]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటసెట్టి- [వెంకటశెట్టి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా. వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; -సెట్టి- [లే.రూ. -శెట్టి-] చూ. ఆరో. 751; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3149. వెంకటాంపల్లె పులి. 59.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటాం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. (వెంకట+అం) వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; -అం- చూ.ఆరో. 1. సంధిగత దైర్ఘ్యానికి నియతి అస్పష్టం; మాండలిక ప్రత్యేకత కావచ్చు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3150. వెంకటాద్రివాండ్లపల్లె
రాయ. 105+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వెంకటాద్రివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వెంకటాద్రి- కు.నా; నామబం; వ్యక్తినామసూచి. (వెంకట+అద్రి) వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; -అద్రి- కొండ [< సం. అద్రి] పోల్చు చూ. శ్వేతాద్రి- వాండ్ల- చూ.ఆరో. 2. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3151. వెంకటాపురం బద్వే. 116.
[వెంకటాపురం శ్రోత్రియం అగ్రహారం మెకం. 1170-16]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటా- గ్రామనా. ప్ర; ల వెంకట చూ.ఆరో.3130. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3152. వెంకటాపురం కమ. 8+.
చూ. ఆరో. 3151.

3153. వెంకటాపురం కమ. 35+.
[వెంక్కటాపురం మెకం. 1110-127]
చూ. ఆరో. 3151; వెంక్కట- లే.రూ.

3154. వెంకటాపురం కమ. 63+.
[వెంకటాపురం మెకం. 1225-32]
చూ. ఆరో. 3151.

3155. వెంకటాపురం రాయ. 76+.
చూ. ఆరో. 3151.

3156. వెంకటాపురం సిద్ధ. 10. ,,

3157. వెంకటాపురం బద్వే. 42+. ,,

3158. వెంకటాపురం బద్వే. 87+. ,,

3159. వెంకటాపురం ప్రొద్దు. 81+. ,,

3160. వెంకటాపురం ప్రొద్దు. 83+. ,,

3161. వెంకటాపురం జమ్మ. 6. ,,

3162. వెంకటాయపల్లె సిద్ధ. 33+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

వెంకటాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం.

పు. నా. (వెంకట + అయ) వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3163. వెంకటేశంపల్లె సిద్ధ. 68+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
వెంకటేశం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. (వెంకట + ఈశం) వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; ఈశం, ఈశ, ఈశ్వరుడు [< సం. ఈశ-]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3164. వెంకటేశపురం కడ. 33.
[వెంకటేశ పురం మెకం. 1240-23]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
వెంకటేశ- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; నామబం; (వెంకట+ఈశ) వెంకట-చూ. ఆరో. 3130; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3165. వెంకటేశపురం రాజం. 101.
[వెంకటేశ్వర పురం మెకం. 1223-137].
చూ. ఆరో. 3164.

3166. వెంకటేశ్వరపురం పుల. 24.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
వెంకటేశ్వర- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (వెంకట + ఈశ్వర) వెంకట- చూ. ఆరో. 3130; ఈశ్వర [< సం. ఈశ్వరః]; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3167. వెంకుపల్లె ప్రొద్దు. 17+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
వెంకు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. (<వెంక +ఉ) వెంక- ∾ వెంకట. చూ. ఆరో. 3130. ౹- చూ. ఆరో. 25. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3168. వెంగంరాజువోడు రాజం. 134+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
వెంగంరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. దేవతాసూచి. వెంగం- వ్యక్తినా. ప్ర. (వెంగ + అం) వెంగ- < వెంకట చూ. ఆరో. 3130; ంక<ంగ తమిళభాషా ప్రభావం కావచ్చు. -అం- చూ. ఆరో. 1; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -వోడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3169. వెంగన్నగారిపల్లె ప్రొద్దు. 42.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
వెంగన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వెంగన్న- నామబం; పు, నా; దేవతా సూచి. (వెంగ+అన్న) వెంగ- చూ. ఆరో .3168; -అన్న- చూ. ఆరో. 3; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3170. వెంగమాంబాపురం రాజం. 32.
[వెంకమాంబాపురం మెకం. 1134-234].
నిర్దే. వ్యవ. సింగానమల వెంగమాంబాపురం.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
వెంగమాంబా- [∾ వెంకమాంబా-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా. (వెంగ + అమ+అంబా) వెంగ- చూ. ఆరో. 3168; -అమ- చూ. ఆరో. 1; -అంబా- చూ. ఆరో. 11; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3171. వెంగమాంబాపురం రాజం. 46.
[వెంగమాంబాపురం మెకం. 1134-193].
పర్యా; టంగుటూరు వెంగమాంబాపురం. పోల్చిచూ. ఆరో. 3170. పర్యా. నిర్దిష్టసూచకం.

3172. వెంగలంపల్లె బద్వే. 36.

సంబ. నామబం; వ్య_క్తినామసూచి.

వెంగలం- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా. (వెంగల+అం) వెంగల- ల వెంగళ < వెంగడ చూ. ఆరో. 3130; -అం. చూ. ఆరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3173 వెంగలాయపల్లె సిద్ధ. 80+.

[వెంగళాయపల్లె మెకం. 1126-33]

సంబ. నామబం; వ్య_క్తినామసూచి.

వెంగలాయ- వెంగళాయ- లే. రూ. గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం. పు. నా. (వెంగల+ఆయ) వెంగల- ల వెంగళ- చూ.ఆరో. 3172; -ఆయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

3174. వెదురూరు కమ 18.

[వెదరూరు మెకం. 1229-17; యెదు రూరు మెకం. 1119-244] నామా. సదాశివపురం మెకం. 1229-28; శివ రాయపురం మెకం. 1229-29.

సంబ. నామబం. వృక్షసూచి.

వెదురు- వెదరు-; యెదురు గ్రామనా. ప్ర. వెదురుచెట్టు Bambusa arundinacea, పోల్చి చూ. త. వెదిర్, వెదిరి, వెతిరం, వయిర్. క. బిదిర్, బిద్రు, బిదరు, బిదను. కొలా. వెదుర్. కొం. దేర్. కుని. దేరు (DED. 4151) -ఊరు చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

లోకనిరు_క్తి: "జనమేజయుడు వెదు ళ్ళు నరికించి చంన్నకేశవుని ప్రతిష్ఠ" చేయించగా ఆ తర్వాత కాపులు చేర వెదరూరు అయిందని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1229-17) నామా. సదాశివరాయలు కందార్ల వరదాచార్యులు అనే వైష్ణవబ్రాహ్మణునికి అగ్రహారం దానం చేసిన వాడనీ పొలిమేర రాయి సాక్ష్యమనీ, సదాశివ రాయల పేర నామాంతరం పొందిందనీ స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1229, 28-29).

3175. వెనకయ్యకాలవ ఉమ్మ. 48.

[వెనెకికాలువ మెకం. 1169-157]

సంబ. నామబం; వ్య_క్తినామసూచి. (దేవతాసూచి)

వెనకయ్య- [వెనెకి-] గ్రా మ నా. ప్ర. నామబం; పు.నా. ఒక హిందూ దేవుని పేరు (వెనక + అయ్య) (కుమారస్వామి) వెనుక పుట్టినదేవుడు, వెనకయ్య విఘ్నేశ్వరుడు; -కాలవ చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"చిత్రావతి నదిలో తల్లి పేర యేర్పర్చి కాలువ తవ్వించేటప్పుడు అందులో విఘ్నేశ్వ రుడు దొరికెను." "కన్నడంలో బెణకప్ప" అని వినాయకునికి పేరు. "విఘ్నేశ్వరునికి చేను" కూడా వుందని స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1169-158-158. 166.)

"It ia said that the image of Vigneswara was found in a kalva (canal) at a distance of one mile from the village. Hence, the village goes by name Venakaiah Kalva after Lord Vigneswara, who is locally called Venakaiah and Kalva in Telugu means canal" (FF. 1961, 49).

3176. వెలగచెర్ల రాజం. 25.

[వెలగచర్ల మెకం. 1223-18; వెల్గ చెర్ల మెకం. 1223-74]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వెలగ- ల వెలగ [వెల్గ-] గ్రామనా.ప్ర; ఒక రకం పండ్లచెట్టు; (wood apple) Fero-

ంnia elephantum. correa. పో ల్చి. చూ. త. వెళ్ళిల్, వెళ్ళియం, విళాఁ, విళం. విళరి, విళవు, విళారి, మ. విళా. క. బెళాల, బెళావల్, బెళావల, బేల, బలవల, బలోల / ? బిల్వ- (DED. 4035); -చెర్ల [-చర్ల] చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "వెంగమ్మ చెరువు వెంగ చెర్ల అయిందట" (మెకం. 1134-277).

3177. వెలమకూరిపల్లె కమ. 35+.

[వెలమకూరివల్లె మెకం. 1229-76]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వెలమకూరి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; కు.నా; గ్రామనామసూచి. వెలమ- వ్యవసాయం వృత్తిగా ఉండే ఒక తెలుగు కులం. వెలి శబ్దభవమని MAMP. 968.

"దక్షిణ తమిళదేశమునుండి తెనుగు సీమ క్రీ.శ. 1100 ప్రాంతములో వచ్చి కాకతీయుల సేనలో చేరిన 'వెల్లాల' అను జాతివారే వెలమలై యుందురని సురవరం ప్రతాపరెడ్డి (ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర, 45). వివరాలకు చూ. TSI; MAMP. 968-969; పోల్చి చూ. ఆరో. 3186. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"వెలమకూరి పాపిరెడ్డి" కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1279-76)

3178. వెలమవారిపల్లె పులి. 17.

పర్యా. కసంపల్లె వెలమవారిపల్లె.

సంబ. నామబం; కులనామసూచి.

వెలమవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వెలమ- చూ. ఆరో. 3177; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పర్యా. నిర్దిష్ట సూచకం.

3179. వెలమవారిపపల్లె పులి. 29.

నిర్దే. వ్యవ. తాళ్ళపల్లెవెలమవారిపల్లె. చూ. ఆరో. 3178.

3180. వెలవలి ప్రొద్దు. 37.

అస్పష్టనామబంధం.

వెల- గ్రామనా. ప్ర. ? వెలి సంబంధం కావచ్చు. చూ. ఆరో. 3181. -వలి చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఆరో. కొలవలి.

3181. వెలిగల్లు రాయ. 25+.

వి. బం; వర్ణసూచి.

వెలి- గ్రామనా. ప్ర. తెల్లని. చూ. పో.వ. వెలుఁగు; వెలుక; వెలచు; వెలయు; వెలుకు వెలవెల, వెలిది; వెలియు; వెల్ల, వెల్లని; వెల్లన; వెల్లి; వెంది; బెళఁకు; బెళుకు మొ. పోల్చిచూ. త. వెళ్, వెణ్; వెళి; వెళ్ళి మొ. మ. వెళి, వెళివు; వెళ్ల. కో. వెళ్. క.బెళ్, బెళ; బెళ్పు మొ. కువి. వెల్ల మొ. [<మూలద. ద్రా. *వెళ్- *వెణ్] (DED. 4524. cf. 4511; 4530). -గల్లు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3182. వెలిగొండవాండ్లపల్లె

రాయ. 105+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వెలిగొండవాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర;నామబం; వెలిగొండ- కు.నా; స్థలనామసూచి. వెలి. చూ. ఆరో. 3181; -గొండ ~ కొండ చూ. ఆరో. 723; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3183. వెలిదండ్ల పులి. 65.

సంబ. నామబం. విశేషణసూచి.

వెలి- గ్రామనా. ప్ర; వెలివేసిన. సంఘ బహిష్కారం. పోల్చి చూ. తె. వెలవల మొ.

త. వెళ్ (-ప్పు-). మ. వెళ్. వర్టి. వలివ్-
కుయి. వెంద మొ. [మూలద. ద్రా. & మూల
మధ్య ద్రా. *పెళ్-] చూ. TVB. 1194;
DED. 4526; -దండ్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3184. వెలుగుపల్లె పిడ్గు. 27.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వెలుగు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3181; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. చీకటి పల్లె.

లో.ని. జ్యోతి దేవాలయంలో వెలిగించిన దీపం వెలుగు, కొండల మధ్య ఉండే వెలుగు పల్లెలో కన్పించడంవల్ల వెలుగుపల్లె అయిందట (స్థానికులు చెప్పిన కథ)

3185. వెలుదుర్తి కమ 37.

[వెలుదొరుతి 1550 AR 37-38 B 300; వెలుదురతి మెకం. 1110-120; వెలుదుతిన్ మెకం. 1110-120; వెలుదుర్తి మెకం. 1119-244]

వి. బం; వర్ణసూచి.

వెలు- (వెలి) తెల్లని చూ. ఆరో. 3181; -దుర్తి [-దొరుతి, -దురతి; -దుతిన్] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

క్రి. శ. 800 ప్రాంతానికి చెందిన ఒక శాసనంలో వెందరమ్ము వెలుదుర్తి ప్రాచీన నామమని శాసన సంపాదకుల అభిప్రాయం (E. I. XXVII 423.17.) ఒక కొండవాగు ఈ గ్రామం దరిన వుంది.

3186. వెల్లటూరు కడ. 82.

[వెల్లటూరు మెకం. 1119-242]

* సంబ; నామబం; సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.

వెల్ల- < వెల్లి; వెల్లిక, వెల్లువ; ప్రవాహం; పోల్చిచూ. త. వెళ్ళం. మ. వెళ్ళం. తు. బొళ్ళ (DED. 4529), -ట్- సంధిగతాగమం; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3187. వెల్లటూరివాండ్లపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వెల్లటూరివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వెల్లటూరి- కు.నా. గ్రామనామసూచి. (వెల్లటూరు+ఇ) చూ. ఆరో. 3186; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3188. వెల్లాల ప్రొద్దు. 2.

[వెల్లాల మెకం. 1126-60]

అస్పష్టనామబంధం. జలసూచి, కులసూచి.

వెల్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3184; -ఆల చూ. గ్రామనా. ద్వి. వెల్లాల బ్రాహ్మణుల్లో ఇంటిపేరు. వ్యవసాయం వృత్తిగా వుండే ఒక కులం. వెల్లాల వ్యుత్పత్తికి చూ. CTS!. IV. కూడా. త. వెళ్ళం+ఆళ్ పాలించు అని MAMP. 968-69.

3189. వెల్లాలవారికండ్రిక రాజం. 124.

[వెల్లాలవారి ఖండ్రిక మెకం. 1223-201]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వెల్లాలవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. వెల్లాల- కు.నా. చూ. ఆరో. 3188; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3190. వేంపల్లె పులి. 30.

[వేముపల్లి 1628 TTDI-V. 25-3; వేంపల్లె మెకం. 1119-22]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వేం [ల వేము-] గ్రామనా. ప్ర: వేపచెట్టు (margosa tree), azadirachta, Linn. పోల్చి చూ. త. వేంబు. మ. వేంపు (వేప్పు-) కో. వేప్. క. బేవు. కువి. వేవ; (DED. 4551): -పల్లె [పల్లి] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3191. వేపరాల జమ్మ. 77.

[వేపరాల మెకం. 1180-153; వ్యావరాల మెకం. 1118-70; 1180-181]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వేప- [లే.రూ. వ్యాప-] గ్రామనా. ప్ర: చూ. ఆరో. 3190; -రాల చూ. గ్రామనా. ద్వి. పెన్నాతీరంలోని గ్రామం.

3192. వేపరాలపల్లె ప్రొద్దు. 83+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వేపరాల- గ్రామనా. ప్ర: కు. నా. గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 3191: -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3193. వేపాటివారిపల్లె రాజం. 28+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వేపాటివారి- గ్రామనా. ప్ర: నామబం, వేపాటి- కు.నా; నామబం; గ్రామనామ సూచి (వేపాడు + ఇ) వే- ల వేము వేప చూ. ఆరో. 3190; పాటి ల -పాడు- చూ. గ్రామనా. ద్వి: -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3194. వేమగుంట బద్వే. 68.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వేమ- గ్రామనా. ప్ర: వేము చూ. ఆరో. 3190; -గుంట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3195. వేమగుంటపల్లె జమ్మ. 117.

[వేమకుంటపల్లె మెకం. 1180-157; వేమగుంటపల్లె మెకం. 1119-244]

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వేమగుంట- [ల వేమకుంట-] గ్రామనా. ప్ర. కు. నా; చూ. ఆరో. 3194; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3196. వేములూరు సిద్ధ. 13.

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

వేముల- గ్రామనా. ప్ర: బహు. వేములు. ఏక. వేము చూ. ఆరో. 3190; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3197. వేమవరం జమ్మ. 125.

[వేమవరం అగ్రహారం 1554 AR 40 41 B 416; వేమవరం మెకం. 1119 273; వ్యామవరము మెకం. 1119-76].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

వేమ [వ్యామ-] గ్రామనా. ప్ర: వ్యక్తివా. చూ. ఆరో. 3190; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి. "పంటకాపు వేమారెడ్డి పల్లె కట్టించి" నట్లు స్థానికచరిత్ర. (మెకం. 1119-273).

3198. వేముల పులి. 24.

[వేముల 1425 SII. XVI, 18-23 మెకం. 1119-5] అసమస్తం. బహు. (వేములు+అ) ఏక. వేము చూ. ఆరో. 3190. వేముల ఇంటిపేరు కూడా. వేములు వ్యక్తి నామం కూడ.

3199. వేములవాండ్లపల్లె రాయ. 48+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వేములవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; వేముల- కు నా. చూ. ఆరో. 3198; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3200. వేములవారిపల్లె రాజం 184+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వేములవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (వేములవారు+ఇ)వేముల- చూ. ఆరో. 3199; -వారి- చూ.ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా.ద్వి.

3201. వేలూరుపాడు కడ. 87+.

[వేలూరుపాడు మెకం. 1240-97]

సంబ. నామబం; గ్రామనామసూచి.

వేలూరు- గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. వేల్+ఊరు. వేల్. త. తుమ్మచెట్టు (MAMP 974). Mimosa Arabic. Roxb. తమిళనాడులో వేలూరు ఉత్తరార్కాటు జిల్లాకేంద్రం -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3202. వేల్పుచెర్ల జమ్మ. 132.

[వేల్పు చెఱువు C 905 AR 40-41 B 406; వేల్పుచెర్ల 1560 AR 4041 B 404; వేల్పుచర్ల మెకం. 1119-20]

సంబ. నామబం. దేవతాసూచి.

వేల్పు- గ్రామనా. ప్ర: దేవత, దేవుడు. వెల్చి చూ. తె. వెలుచు, వేలిమి. త. వేళ్, వేళ్వి. మ. వేళ్వి. క. బేళ్. మొ. (DED. 4561); -చెర్ల [-చెఱువు; -చర్ల] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3203. వేల్పుల పులి. 28.

అసమస్తం.

అత్వసహిత బహు. దేవతాసూచి (<వేల్పులు + అ) ఏక. వేల్పు- చూ. ఆరో. 3202.

3204. వేల్పులమిట్ట రాయ. 79+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వేల్పుల- గ్రామనా. ప్ర; కు: వా; దేవతాసూచి. చూ. ఆరో. 3203; -మిట్ట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3205. వైకుంఠరాచపల్లె రాయ. 104+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

వైకుంఠ- గ్రామనా. ప్ర. కు.నా.[<సం. వైకుంఠః.] -వైకుంఠం కమ్మవాళ్ళల్లో ఇంటి పేరు -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. రాచపల్లె.

3206. శంకరయ్యకొట్టాలు కడ. 7+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శంకరయ్య- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి. (శంకర+అయ్య)శంకర- వ్యక్తినా. ప్ర. ఈశ్వరుడు [<సం. శంకరః] -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3207. శంకరాపురం కడ. 26+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శంకరా ఉశంకర- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3206; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3208. శంకరాపురం ప్రొద్దు. 31+.

చూ. ఆరో. 3206.

3209. శంఖవరం బద్వే. 85.

[శంఖవరం 1549 AR 41-42 B 29]

సంబ; నామబం; మతసూచి.

శంఖ- < సం. శంఖ-; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోక నిరుక్తి: "It is said by some that the name is a distortion of 'Sankharavam' the sound of the 'Sankha' and that this term in turn derived from the practice of a holy man who used to blow his conch during his daily pooja." (APDGC. 801-)

3210. శంభునిపల్లె సిద్ధ. 44+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శంభుని- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; దేవతా సూచి. (శంభుడు + ఇ) శంభుడు శంభువు శివుడు. గోళకీమఠ శివాచార్యుల బిరుదనామం మొ. [< సం. శంభుః]; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

3211. శాంతినగరం కడ. 1.
సంబ. నామబం; మంగళసూచి.
శాంతి- గ్రామనా. ప్ర; [<సం. శాంతిః] -నగరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3212. శివపురం జమ్మ. 47.
[శివపురం మెకం. 1180-163]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శివ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. శివుడు [<సం. శివః]; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3213. శివపురంవాండ్లపల్లె రాయ. 29+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
శివపురంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. శివపురం- కు.నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 3212, -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3214. శివరామపురం రాయ. 110+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శివరామ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా: -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3215. శివశంకరాపురం రాయ. 87+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శివశంకరా- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా: -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి

3216. శివశంకరాపురం ప్రొద్దు. 62+.
[శివశంకరాపురం మెకం. 1240-97]
చూ. ఆరో. 3212, 3207.

3217. శివునిపల్లె కడ. 32.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శివుని- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; (శివుడు+ఇ) చూ. ఆరో. 3212; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3218. శిలంవాండ్లపల్లె రాయ. 118+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.
శిలంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. శిలం- కు.నా. మంచినడవడిక [<సం. శీలమ్] శిలం రెడ్లు, తెలగ, మాల వాళ్లల్లో ఇంటి పేరు; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3219. శిలంవారిపల్లె బద్వే. 120+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
శిలంవారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం. శిలం- చూ. ఆరో. 3218; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3220. శేఖరరాజుపల్లె సిద్ధ. 47.
[శాకరాజుపల్లె మెకం. 1170-68]
శృ.ప్రా. షాకరాజుపల్లె ము.వ; కడిగె 1965.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శేఖరరాజు- [శాకరాజు-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. శేఖర- [<సం. శేఖరః] -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3221. శేషంపల్లె బద్వే. 99.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శేషం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా. (శేష+అం) శేష- వ్యక్తినా. ప్ర. [<సం. ఆదిశేషః] అనుచిత విభాగంవల్ల ఏర్పడ్డ వ్యక్తి నామం -అం- చూ. ఆరో. 1; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3222. శేషంపల్లె బద్వే. 101.

చూ. ఆరో. 3221.

3223. శేషక్కగారిపల్లె రాజం. 119+.

[శేషక్కపల్లె మెకం. 1223-99]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శేషక్కగారి- [శేషక్క-] గ్రామనా ప్ర. నామబం. శేషక్క- నామబం. స్త్రీనా; దేవతా సూచి (శేష+అక్క) శేష-చూ. ఆరో. 3221; -అక్క- చూ. ఆరో. 11; -గారి- చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3224. శేషన్నగారిపల్లె రాజం. 41+.

[శేషనగారిపల్లె మెకం. 1223-16]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శేషన్నగారి- [ఌ శేషనగారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; శేషన్న- నామబం; పు. నా; దేవతా సూచి. (శేష + అన్న) శేష- చూ. ఆరో. 3221; -అన్న- చూ. ఆరో. 3; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3225. శేషమాంబాపురం రాజం. 63.

[శేషమాంబాపురంమెకం. 1174-135]

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శేషమాంబా- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా. దేవతాసూచి. (శేష+అమ + అంబా) శేష- చూ.ఆరో. 3221; -అమ- చూ.ఆరో. 1; -అంబా- చూ. ఆరో. 11; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3226. శేషయ్యగారిపల్లె కడ. 59+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామ సూచి.

శేషయ్యగారి- గ్రామనా. ప్రి; నామబం. శేషయ్య- నామబం; పు. నా; దేవతా సూచి; (శేష + అయ్య) శేష- చూ. ఆరో. 3221; -అయ్య- చూ. ఆరో. 4; -గారి- చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3227. శేషారెడ్డిపల్లె ఖమ్మ. 113+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

శేషారెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. (శేషా- ఌ శేష) చూ. ఆరో. 3221; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3228. శ్రీనివాసపల్లె రాయ. 31+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

శ్రీనివాస- గ్రామనా. ప్రి. వ్యక్తినా. పు. నా. దేవతాసూచి. [< సం. శ్రీనివాసః] విష్ణువు -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3229. శ్రీనివాసపురం కడ. 88+.

[శ్రీనివాసపురం మెకం. 1223-213]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

శ్రీనివాస- గ్రామనా. ప్రి; చూ. ఆరో. 3228; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3230. శ్రీనివాసపురం రాజం. 144.
[శ్రీనివాసపురం అగ్రహారం మెకం. 1223-213]
చూ. ఆరో. 3229.

3231. శ్రీనివాసపురం బద్వే. 124+.
చూ. ఆరో. 3229.

3232. శ్రీరంగరాజుపల్లె కడ. 85+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శ్రీరంగరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. దేవతాసూచి. శ్రీరంగ- వ్యక్తినా. ప్రి. విష్ణువు [< సం. శ్రీరంగః] -రాజు- చూ ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3233. శ్రీరంగరాజుపాలెం రాజం. 60.
[శ్రీరంగరాజుపాళానకు-మెకం. 1134-132].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శ్రీరంగరాజు- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3232; -పాళెం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3234. శ్రీరంగరాజపురం రాజం. 68.
[శ్రీరంగరాయపురం మెకం. 1134-132;]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శ్రీరంగరాజు- [శ్రీరంగరాయ] చూ. ఆరో. 3232; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3235. శ్రీరామరాజుపల్లె కడ. 85+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శ్రీరామరాజు- గ్రామనా. ప్ర; గ్రామ నామబం; పు. నా. దేవతా సూచి. శ్రీరామ- [<సం. శ్రీరామః] -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3236. శ్రీరాములుపేట జమ్మ. 87+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
శ్రీరాములు- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. (శ్రీరామ+లు) శ్రీరామ- చూ. ఆరో. 3235; -లు పూజ్యార్థకం; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3237. సంకటితిమ్మాయపల్లె ప్రొద్దు 72+.
సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.
సంకటితిమ్మాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సంకటి- కు.నా; అహారసూచి. సంకటి రాగి, సజ్జ మొదలైనవాటి పిండిని గెలికి ముద్దగా చేసిన వంట పెదకంటి రెడ్లల్లో ఇంటి పేరు. -తిమ్మాయ- చూ. ఆరో. 1591; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3238. సంకటిపల్లె కడ. 98
[సంకటిపల్లె మెకం 1240-97]
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.
సంకటి గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3237; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3239. సంకేపల్లె జమ్మ. 27.
[సంకేపల్లె 1544 AR 40-41 B 433; సంకెపల్లె మెకం. 1180-163]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సంకే- [సంకె-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (సంక+ఏ సంక- సం. శంకరః శబ్దభవమని రాధాకృష్ణ. (ప్రా. శా.) చూ. ఆరో. సజ్కలియ్య. సంకిలాండ్). -ఏ- చూ. ఆరో. 4; పల్లె- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3240. సంగంవాండ్లపల్లె రాయ. 83+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సంగంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; సంగం- కు.నా; గ్రామనామ సూచి. నెల్లూరు జిల్లాలోని గ్రామనామం. [<సం.సంగమమ్] -వాండ్ల- చూ.ఆరో.2; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3241. సంగసముద్రం ఐద్వే 124+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సంగ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. సంగమేశ్వర దేవనామసూచి- వ్యక్తినా. చూ. సంగాదేవి; సంగమ్మ; సంగిరెడ్డి మొ.పేర్లు. చూ. ఆరో. 3240. -సముద్రం చూ. గ్రామనా.ద్వి.

3242. సంగాదేవిపల్లె రాజం. 114+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సంగాదేవి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. స్త్రీనా. సంగా- సంగ చూ.ఆరో. 3241; దేవి- వ్యక్తినా. అను; లింగసూచకం [<సం.దేవీ] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3243. సంగాలపల్లె కమ. 48+.

[సంగాలపల్లె మెకం. 1119-98]

? కురూపం.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సంగాల- గ్రామనా. ప్ర; ? < సంగం. వాండ్ల- చూ. ఆరో. 3240; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"సంగమేశ్వరునికి మాన్యం ఇచ్చినందున" ఈ ఊరికి పేరు వచ్చినట్లు స్థానిక చరిత్ర. (మెకం. 1119-98)

3244. సంచెర్ల ఐద్వే. 86.

అస్పష్టనామబంధం.

సం- గ్రామనా. ప్ర; ? [< సం - సం; చక్కని మిక్కిలి, అను నర్థమిచ్చు ఉపసర్గము] -చెర్ల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3245. సంజీవనగరం కడ. 17+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సంజీవ- గ్రామనా. ప్ర. వ్యక్తినా. [<సం. సంజీవ-] -నగరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3246. సంజీవపల్లె జమ్మ. 65.

[సంజీవపల్లె మెకం. 1180-150]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సంజీవ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో.3245; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3247. సంజీవరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 17+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సంజీవరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. సంజీవ- చూ; ఆరో. 3246; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3248. సంజీవపురం రాజం 128+.

[సంజీవపురం మెకం. 1223 - 137]

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి

సంజీవ- చూ. ఆరో. 3246; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

"సంజీవుడనే కాపు కట్టించి"నట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1223-137).

3249. సంతకోవూరు పులి. 45.

పర్యా. కోవూరు [కోవూరు 1533 AR 45-46 B 145]

సంబ. నామబం; సంఘటనసూచి.

సంత- గ్రామనా. ప్ర. వారంలో ఏదో ఒకరోజు నిర్ణీతంగా అంగళ్లు ఏర్పాటు చేసే

చోటు. పోల్చిచూ. త. సందై. మ. చంత. కో. చమ్ంత్. కొర. చతై. తు. సంతె.|కొం. సత / సంస్థా- (పా. సంస్థాగార-); పాృ. సంస్థా. పోల్చిచూ. సం. సంస్థాన-, పా. సంస్థాన- (DBIA. 140); -కోవూరు గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఆరో.గండికోవూరు.

3250. సంతమొండిండ్లు బద్వే. 83+.

సంబ. నామబం; సంఘటనసూచి.

సంత- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 3249; -మొండిండ్లు గ్రామనా. ద్వి. చూ. ఆరో. మొండిండ్లు.

3251. సందిలిగారిపల్లె రాయ. 81+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సందిలిగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సందిలి- కు.నా. (<సంది+ఇలి) దండచేయి; చూ. పో. వ. సందిలిపట్టు < సం. సంధి -గారి- చూ.ఆరో 6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3252. సంబటూరు కమ్మ. 17.

[సంమ్మటూరి అగసాలమల్లోజు 1518 SII. XVI. 65-29; సంబటూరు మెకం. 1119 - 247; 1229 - 17; 1110-19]

నామూ. శ్రీభాష్యపురం 1554 AR 37-38 B 279; మెకం. 1110 - 23. అస్పష్టనామబంధం.

? సంబ- వ్యక్తినా. [సంమ్మ] < క. సంపు పొంపు అందం చూ. DED. 2332. యుగాగమం. లేదా సంపెట- కు.నా. (సంపెట నరపాల సార్వభౌమ- చాటువు) సమ్మెట చూ. DED. 1941; -ఊరు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: చమటూరు: చ్యవనకురు అనే ఋషి ఆశ్రమం ఆచోట ఉండేవనీ, చవనాశ్రమము గనుక చమటూరు అనే నామధేయం కలిగి వుండె" నని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1110-19-20) నామా. వాడుకలో లేదు.

3253. సంబేపల్లె రాయ. 86.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సంబే- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పు.నా. (సంబ+ఏ) సంబ- వ్యక్తినా. ప్ర. చూ. ఆరో. 3252; -ఏ- చూ.ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3254. సగిలిగడ్డపల్లె ప్రొద్దు. 54+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

సగిలిగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం; సగిలి- స్థలనా. ప్ర. పశువులకొట్టాల మంది సత్తువను కొట్టుకొని వచ్చిన వాననీరు; సత్తువ (మాం.వ); -గడ్డ- చూ. ఆరో. 399; పోల్చిచూ. సగిలేరు- కడపజిల్లాలోని ఒక ఏటి పేరు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3255. సగిలివాండ్లపల్లె రాయ. 54+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సగిలివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సగిలి- కు.నా. చూ. ఆరో. 3254; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3256. సత్యనారాయణపురం కడ. 7+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సత్యనారాయణ- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా; దేవతానామసూచి. -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3257. సన్నపల్లె కడ. 9+.

[చంద్రపల్లె (సంన్నపల్లె) మెకం. 1229-28]

కురూపం;సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

సన్న- గ్రామనా. ప్ర; చంద్ర- (సంన్న)- <? చంద్ర చూ. అరో. 1227; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. చంద్ర > సన్న ధ్వనిమార్పు నియతి అస్పష్టం.

"చంద్ర అడవి నరికించి తుమ్మలూరు జంగంరెడ్డి" ఊరు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1229-28)

3258. సముద్రంపల్లె కమ. 58+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. జలసూచి.

సముద్రం- గ్రామనా.ప్ర గ్రామనామాల్లో చెరువును సంకేతించే పదం. [<సం; సముద్రమ్]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3259 సయ్యద్‌మీర్‌కొట్టాల కడ. 1+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సయ్యద్‌మీర్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. సయ్యద్- వ్యక్తినా. ప్ర. హిం సఈద్ అర. సఈద్; -మీర్ చూ. అరో. 2728; -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3260. సర్వర్‌ఖాన్‌పేట కఠ. 3+.

[సర్వరుఖానుపేట మెకం. 1240-61]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సర్వర్‌ఖాన్- [సర్వరుఖాను-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. సర్వర్- [సర్వరు-] వ్యక్తినా. ప్ర;<ఉ. సర్‌వర్ అధికారి, నాయకుడు ఒక మహమ్మదీయసన్యాసి పేరు, <ప. సరవర్ < అర. సరవర్. -ఖాన్- చూ. అరో. 152; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3261. సరస్వతిపల్లె రాయ 76.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సరస్వతి- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. దేవతాసూచి. [<సం. సరస్వతీ] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3262. సర్వరాజుపేట కమ. 41+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సర్వరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. స"వ- వ్యక్తినా. ప్ర. [<సం. శర్వ-] శివుడు -పేట చూ. గ్రామనా.ద్వి.

3263. సర్వప్పనాయునిపేట సిద్ధ. 74.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సర్వప్పనాయుని- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా సర్వప్ప- వ్యక్తినా. ప్ర; నామబం. (సర్వ + అప్ప) సర్వ- చూ. అరో. 3262; -అప్ప- చూ. అరో 78; -నాయుని- చూ. అరో. 101; -పేట చూ. గ్రానా. ద్వి.

3264. సర్వాయపల్లె ప్రొద్దు. 84.+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సర్వాయ. గ్రామనా. ప్ర; నామబం, (సర్వ + అయ) సర్వ- చూ. అరో. 3262; -అయ- చూ. అరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3265 సర్విరెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 44.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సర్విరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. సర్వి- ు సర్వ చూ; అరో. 3262; -రెడ్డి-

చూ. ఆరో. 6; -పలె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3266. నవాబ్‌ఖాన్‌పల్లె కడ. 92+.

పంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

నవాబ్‌ఖాన్- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా; -ఖాన్- చూ. ఆరో. 152; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3267. సాతపల్లె రాజం. 85+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

సాత- గ్రామనా. ప్ర; కులనా. (సాతు+అ) తర్తకం చేయడానికి పోయేవారిగుంపు; బాటసారులజట్టు; మంద. సాతువాండ్లు, సాకులు గోనెలు నేసే వాండ్లు (బ్రౌ): మాం.ప) [<సం. సార్థమ్]- -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3268. సాతానిపల్లె రాయ. 118+.

పంబ. నామబం; కులసూచి.

సాతాని- గ్రామనా. ప్ర. కులనా. సాతాని వాండ్లు. బెంగాల్లో మాలల వలె దేవాలయ సేవకులు. శ్రీవైష్ణవ మతానికి చెందిన ఒక తెగ. శిఖా యజ్ఞోపవీతాలు ధరించకుండా, పరమ భాగవతులకు పంచ సంస్కారాలేగాని ఇతర గుర్తులు అక్కరలేదనే తెగ. శ్రీరామానుజాచార్యులేర్పరచిన సాతాని భేదాలు: సాత్తినవన్ సాతాని బ్రాహ్మణులు సాత్తాదవన శూద్రులైన సాతాన్లు. పోల్చి చూ. త. చాత్తాణి. త. చాతాణి. త. సాత్తాదవన్. చాత్తతవర్ చైతన్య శబ్దభవమని లోకనిరుక్తి. చూ. (CTSI. VI; బ్రౌ) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3269. సాతూరివాండ్లపల్లె రాయ. 83+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సాతూరివారింద్ల- గ్రామనా.ప్ర;నామబం. సాతూరి- కు.నా; నామబం; గ్రామనామసూచి. (సాతూరు + ఇ) సాతు- చూ. ఆరో. 3267; -ఊరి- చూ. గ్రామనా. ద్వి. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3270. సాధువాండ్లకొండారెడ్డిపల్లె రాయ. 101+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సాధువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సాధు- కు.నా. [<సం. సాధుః] గానిగె, పద్మసాలెల్లో ఇంటి పేరు. (CTSI.VI): -వాండ్ల- చూ ఆరో. 2. -కొండారెడ్డిపల్లె పోల్చి చూ. కొండారెడ్డిపల్లె.

3271. సాధువాండ్లపల్లె రాయ. 101+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సాధువాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3270; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3272. సాధువారిపల్లె రాజం 89+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సాధువారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. (సాధువారు + ఇ) సాధు- కు.నా. చూ. ఆరో. 3270; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3273. సానిపాయ రాయ. 80.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. పర్వతసూచి.

సాని- గ్రామనా.ప్ర; సం. సానుః సానువు చరియ, కొండమీది సమప్రదేశం; కొండకొన; అడవి; పోల్చిచూ. క. అణె; అణిను, అణె దిను. మ. అణం కీఴుక. [మూలద్రా *చాణె; మూలద్రా. *అణె] చూ. DED. 294; -పాయ చూ. గ్రామనా. ద్వి. సాని వేశ్య+

సాయ భాగం అని [DED, 765.] ఇది లోకనిరుక్తి. పోల్చిచూ. దొంగలసాని.

3274. సాయన్నగారిపల్లె రాయ. 106+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

సాయన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సాయన్న- నామబం; పు. నా. (సాయ+అన్న) సాయ- వ్యక్తినా. ప్ర. (చాయ) రంగు, కాంతి. పోల్చిచూ. త. చాయ్; చాయం; చాయల్. కొడ. చాయ్ మొ. / ? ఛాయాశబ్ద ప్రభావితం (DED.2027). -అన- చూ. ఆరో. 3; పోల్చి చూ. చాయడు చాయమదేవి వెలుగోటి వారి వంశావళి-78;11.22; -సాయ వేంకటపతి అప్పకవీయం 1-12. సాయన్న వ్యుత్పత్తి సంబంధంగా ఉండే సాయణ వ్యుత్పత్తి వివరాలకు Manfred Mayrhofer 1971 Zum Namen, Sayana; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3275. సారమానిపాడు రాజం. 134+.

సంబ. నామబం; వృక్షనామసూచి.

సారమాని- గ్రామనా. ప్ర. (సారమాను+ఇ) సార- Buchanania latifolia. పోల్చి చూ. ప్రా. చార- హిం. చార్. మరా. చార్. (CDIAL, 4756); -మాని-చూ. ఆరో. 1193; -పాడు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3276. సాలాబాదు సిద్ధ. 52+.

[చాలాబాద్ మెకం; 1170-64]

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

సాలాబాదు [చాలాబాద్] గ్రామనా. ప్ర; <హిం. సాలాబాద్ < సాల్ + ఆబాద్ పన్ను కట్టుకొని అనుభవించే భూమి, దేవాలయము మొదలైన వానికి విలకడగా గ్రామములోనుంచి యిచ్చు కలవు మొదలైన ఖర్చులు (బ్రౌ) చాలా బాదు(గా.శ.) -ఆబాదు (-ఆబాద్) చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3277. సాలెవారిఉప్పలపాడు ఖమ్మం. 88.

[చారివారి ఉప్పలపాడు మెకం. 1180-83; సారివారి ఉప్పలపాడు మెకం. 1204-121; సాలెవారి వుప్పలపాడు మెకం 1180-153].

సంబ. నామబం; కులసూచి.

సాలెవారి- [చారివారి-; సారివారి-] గ్రామనా. ప్ర; గ్రామనా. సాలె. సాలెవాండ్లు నేతనేసే ఒకకులం, పోల్చిచూ. తె. సాలీఁడు; త. చాలియణ్. మ. చాలియన్. క. సాలియ. సాలిగ (DED. 2012), -వారి- చూ.ఆరో. 8; మెకంజీ రూపాలు చారివారి-, సారివారి లేఖక ప్రమాదాలు కావచ్చు. -ఉప్పలపాడు చూ. ఆరో.ఉప్పలపాడు. పోల్చిచూ. గొల్లల ఉప్పలపాడు.

3278. సావిసెట్టిపల్లె బద్వే. 89.

[సావిశెట్టిపల్లె 1544 AR 41-42 B 54]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సావిసెట్టి- [సావిశెట్టి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు. నా; సావి- వ్యక్తినా- ప్ర [<సం. స్వామిన్]; -సెట్టి- [-శెట్టి] చూ. ఆరో. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3279. సింగంవారిపల్లె రాయ. 27+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

సింగంవారి గ్రామనా. ప్ర; నామబం; సింగంవారు- కులనా. సాలెవాండ్ల వద్దనే అడుక్కునేవాండ్లు. దేవాంగులవద్ద భిక్షమెత్తుకునే

వాళ్లు. రూ. సింహము వారు (CTSI, VI). -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3280. సింగనమల రాజం. 39.

[శింగనమల. శింగణమల మెకం. 1223, 217].

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సింగన- [శింగన-, శింగణ-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా : (సింగ+అన) సింగ- సింహం <ప్రా. సింఘో < సం. సింహః; -అన- చూ. ఆరో. 3; -మల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3281. సింగినవాండ్లపల్లె సిద్ధ 18+

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సింగనవాండ్ల- గ్రామనా ప్ర; నామబం. సింగన- పు నా చూ ఆరో. 3280; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3282. సింగనవారిపల్లె రాజం. 90+.

[శింగనవారిపల్లె రాజం. 1223-42]

సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

సింగనవారి- [శింగనవారి-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం; సింగన- చూ. ఆరో 3280; -వారి- చూ. ఆరో 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3283. సింగరాయపల్లె బద్వే. 8.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సింగరాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. సింగ- చూ. ఆరో. 3280. -రాయ- చూ. ఆరో. 1799. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3284. సింగారెడ్డిపల్లె రాజం. 85

[శింగారెడ్డిపల్లె మెకం. 1223-213]

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సింగారెడ్డి- [శింగారెడ్డి-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు.నా. సింగా [శింగా-] సింగ చూ. ఆరో. 3280. -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3285. సింహాద్రిపల్లె పులి. 70+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సింహాద్రి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. స్థలనామసూచి (విశాఖజిల్లా). (సింహ+అద్రి) సింహ <సం. సింహ-, -అద్రి- -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3286. సింహాద్రిపురం పులి 68.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సింహాద్రి- గ్రామనా. ప్ర. చూ. ఆరో. 3285; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3287. సిద్దంరెడ్డిపల్లె పులి. 21+-

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సిద్దంరెడ్డి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా; సిద్దం- వ్యక్తినా. ప్ర. నామబం. (సిద్ధ + అం) సిద్ద- [<సం. సిద్ధః] -అం- చూ. ఆరో. 1; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; సిద్దంరెడ్డి రెడ్లల్లో ఇంటి పేరు కూడా. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3288. సిద్దక్కవాండ్లపల్లె రాయం 44+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సిద్దక్కవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సిద్దక్క- నామబం; స్త్రీనా. సిద్ద- చూ. ఆరో. 3287. -అక్క- చూ. ఆరో. 11, -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3289. సిద్దనకిచ్చాయపల్లె బద్వే. 89.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సిద్దనకిచ్చాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం పు.నా. సిద్దన- వ్యక్తినా. ప్ర; కు. నా. వ్యక్తి నామసూచి (సిద్ద+అన) సిద్ద-చూ.ఆరో. 3287; -అన- చూ. ఆరో. 3. కిచ్చాయ- పు. నా. (కిచ్చ + అయ) కిచ్చ- చూ. ఆరో. 637. -అయ- చూ.ఆరో.4, -పల్లె చూ గ్రామనా.ద్వి.

3290. సిద్దన్నగారిపల్లె రాయ. 80+.
నంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సిద్దన్నగారి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం; సిద్దన్న- సిద్దన చూ.ఆరో. 3289. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3291. సిద్దప్పగారిపల్లె రాయ. 31+.
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సిద్దప్పగారి- గ్రామనా. ప్ర; నా మ బం; సిద్దప్ప- నామబం. పు. నా. (సిద్ద+అప్ప) సిద్ద- చూ. అరో. 3287; -అప్ప- చూ. ఆరో. 78; -గారి- చూ.ఆరో. 6; -పల్లె చూ.గ్రామనా.ద్వి.

3292. సిద్దయ్యకొట్టాలు కడ. 35+.
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సిద్దయ్య- గ్రామనా. ప్ర. నామబం; పు.నా. (సిద్ద + అయ్య) సిద్ద- చూ. ఆరో. 3287; -అయ్య- చూ. ఆరో. 4. -కొట్టాలు చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3293. సిద్దవరం బద్వే. 98.
నంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

సిద్ద- గ్రా మ నా. ప్ర; వ్యక్తినా. చూ. ఆరో. 3287; వరం- చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3294. సిద్దవరం రాజం. 13.
చూ. ఆరో. 3291.

3295. సిద్దవాండ్లపల్లె రాయ. 20+.
నంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సిద్దవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; సిద్ద- కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. చూ. ఆరో. 3293. -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

3296. సిద్దవాండ్లపల్లె రాయ. 29+.
చూ. ఆరో. 3295.

3297. సిద్దాయపల్లె బద్వే. 39+.
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సిద్దాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. (సిద్ద+అయ) సిద్ద- చూ.ఆరో. 3287; -అయ- చూ. ఆరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3298 సిద్దారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 6+.
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సిద్దారెడ్డిగారి- గ్రా మ నా: ప్ర; నామబం; సిద్దారెడ్డి- నామబం; పు నా. సిద్దా- ల సిద్ద చూ. ఆరో. 3287; -రెడ్డి- చూ. ఆరో. 6; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3299. సిద్దారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 11+.
చూ. ఆరో. 3298.

3300. సిద్దారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 103+. ..

3301. సిద్దారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 104+. ..

3302. సిద్దారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 106+. ..

3303. సిద్దారెడ్డిపల్లె ప్రొద్దు. 70+.
[శిద్దారెడ్డిపల్లె మెకం. 1118-13; శిద్దా రెడ్డిపల్లె మెకం. 1180-152]
నంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పిద్దారెడ్డి- [శిద్దారెడ్డి-; శిద్దారెడ్డి-] గ్రామనా. ప్ర. చూ. అరో. 3298; -పల్లె చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

3304. సిద్దిరాచపల్లె రాయ 10⁴+.

సంబ; నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పిద్ది- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. (సిద్ద+ఇ) సిద్ద- చూ. అరో. 3287; -ఇ-చూ. అరో. 22; -రాచపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. 2859.

3305. సిద్దిరాజుకంద్రిక రాజం. 140+.

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

పిద్దిరాజు- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. పు.నా. సిద్ది- చూ. అరో. 3304; -రాజు- చూ. అరో. 49; -కంద్రిక చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3306. సిద్దుగారిపల్లె బద్వే 115+.

[శిద్దుగారిపల్లె మెకం. 1170-15].

పిద్దుగారి- [శిద్దుగారి-] గ్రామనా. ప్ర. నామబం సిద్దు- వ్యక్తినా. (సిద్ద + ఉ) సిద్ద- చూ. అరో. 3285: -ఉ- చూ. అరో. 25; -గారి- చూ. అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. మెకంజీ శిద్దుగారి- కృతకప్రామాణికం.

నేలటూరి సిద్దు కట్టించినట్లు స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1170-15).

3307. సిద్దుగారిపల్లె బద్వే. 139+.

చూ. అరో. 3306.

3308. పిద్దులపల్లె రాజం. 53+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పిద్దుల- గ్రామనా. ప్ర; బహు (సిద్దులు+అ) సిద్ద- చూ. అరో. 3285; -లు పూజ్యార్థకం; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3309. సిద్ధమూర్తిపల్లె బద్వే. 21.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

పిద్ధమూర్తి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. పు.నా. సిద్ద- చూ. అరో. 3287; -మూర్తి- వ్యక్తినా. అను. [<సం. మూర్తిః] -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3310. సిద్దవటం సిద్ద. 29.

[సిద్దవఢాంబును 925-50 ప్రా; శా. 108. 14-15; సిద్దవడం 1225. E.I. XXVIII. 21-21-4, సిద్దవట నాథస్య 1369 E. I XIV. 4-108-50; శిద్ధవట్టానకు 1477 SII XVI. 36-11; శిద్దవట్టం 1501 SII. XVI 40-19; సిద్దవటం 1529 SII. XVI. 84-34. పిద్దవటొంటిమిట్ట- 1628 TTDES -25-11; శిద్దవటం మెకం. 1170-73-79; సిద్దవటం మెకం. 1134-17].

సంబ. నామబం; సంఘటన సూచి.

సిద్ద- [శిద్ద-] గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 3287, -వటం [వఢాంబు- వడంబు-] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: ఇప్పుడు ఊరున్నచోట ఒకప్పుడు అడవి ఉండేదట. పుట్టలో సిద్దవటీశ్వరస్వామి లింగ సాక్షాత్కారణ జరిగిందట. వటవృక్షం కింద ఆస్వామి వెలియడంవల్ల ఈ ఊరికి ఆ పేరు వచ్చిందట. (Gazetteer of South India, 1885, 133-134)

"Sidhout is said to have derived its name from the 'Siddhas' engaged in tapas or meditation under its 'Vatams' or banyan trees." (APDGC. 803).

3311. సిద్ధాంతిపురం కడ. 7+.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.

సిద్ధాంతి- గ్రామనా. ప్ర; సిద్ధాంతి పంచాంగం గుణించేవాడు [<సం. సిద్ధాంతి]- -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3312. సిబ్యాల రాయ. 101+.

అస్పష్టనామబంధం.

సిబ్బి- గ్రామనా. ప్ర; గంజి వార్చేటప్పుడు కుండమీద మూసేతట్ట (బౌ). -అల చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3313. సిబ్యాలవాండ్లపల్లె రాయ. 101+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సిబ్యాలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; సిబ్యాల- కు.నా. చూ. ఆరో. 3312; -వాండ్ల- చూ.ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3314. సిరిగిరిపల్లె బద్వే. 76+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

సిరిగిరి- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం; దేవతాసూచి. [<సం. శ్రీగిరి-]; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ; తాటిగిరి పల్లె.

3315. సిరిగిరిరాచపల్లె రాజం. 127+.

[? శిరిగిరిరాజుపల్లె అగ్రహారం 1546 SII. XVI 148-62]

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

సిరిగిరి- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 3214; -రాచపల్లె ఆరో. 2859.

3316. సిరిగెపల్లె జమ్మ. 122.

[శిరగపల్లె మెకం. 1180-151; సిరిగె పల్లె మెకం. 1119-246]

సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.

సిరిగె- [శిరగ-, సిరిగె-] గ్రామనా. ప్ర <చిగర వర్ణవ్యత్యయరూపం. చిరుగు ఒక రకంచెట్టు Caryota urens Roxb -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3317. సిరియవరం రాజం. 16.

[సిరియవరం మెకం. 1134-58; శిరియ వరం మెకం. 1134-39]

సంబ. నామబం; ? వ్యక్తినామసూచి.

సిరియ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. (సిరి+ఇయ) సిరి- చూ.ఆరో. 3214; -ఇయ- చూ. ఆరో. 4; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. పెరియవరం.

సిరి అంటే లక్ష్మి గనుక శిరియవరం అని గ్రామనామధేయమని స్థానిక చరిత్ర (మెకం. 1134-313)

3318. సీతంపేట రాయ. 88+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సీతం- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; స్త్రీనా. (సీత+అం) సీత- వ్యక్తినా. ప్ర. రామునిభార్య [<సం. సీతా] -అం- చూ. ఆరో. 1; -పేట చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3319. సీతవారిపల్లె కడ. 43+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సీతవారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; సీత- కు.నా; -వారి- చూ. ఆరో. 8; గొల్లల్లో ఇంటి పేరు; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3320. సీతానగరం కడ. 8+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సీతా- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3218; -నగరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3321. సీతాపురం సిద్ధ. 50+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సీతా- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో 3320; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3322. సీతారాంపురం రాజం. 40.
[శీతారామపురం మెకం. 1223 - 18]
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సీతారాం- [శీతారామ-] గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. [<సం. సీతారామః] -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3323. సీతారాంపురం ప్రొద్దు. 53+.
చూ. ఆరో. 3222.

3324. సీతారాంపురం ప్రొద్దు. 64+.
నామా.గుద్దులాటపల్లె.చూ.ఆరో.3222.
నామా. గుద్దులాటపల్లె ఈ ఊరికి మొదట్లో ఉన్న పేరు వాడుకలో ఉంది.

3325. సీతారాంపురం జమ్మ. 59+.
చూ. ఆరో. 3222.

3326. సుంకవాండ్లపల్లె రాయ. 108+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
సుంకవాండ్ల గ్రామనా. ప్ర; సుంక- కు.నా; వ్యక్తినామసూచి. సుంకు అమ్మవారు పోసిదిగుతున్నపుడు పెసలు ఉడికించి తట్టలో పోసి సోకిన వ్యక్తి ఎదురుగ చెరగి పంచిపెట్టు గుగ్గిళ్లు; సుంకులు పెండ్లికి ముందు ముత్తైదువులు దంచు వడ్లు (మాం.వ). పోల్చి చూ. సుంకులమ్మ ఒక గ్రామదేవత; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి

3327. సుంకులగారిపల్లె ప్రొద్దు. 9+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సుంకులగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సుంకులు- వ్యక్తినా; సుంకు- చూ. ఆరో. 3226; -లు పూజ్యార్థకం; -గారి- చూ. ఆరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3328. సుంకేసుల కమ. 29.
[సుంక్కేసుల మెకం. 1225 - 86]
నిర్దే. వ్యవ. తిప్పలూరు సుంకేసుల. ఆవమ స్తం;వృక్షసూచి. సుంకేసుల చెట్టు సుంకేసిరి; సుంకేశ్వరము, ఎఱ్ఱటిపూలు పూసే పెద్ద కొమ్మల పెద్దచెట్టు; Poinciana elata, Linn. పోల్చిచూ. క. సుంకాసరి. (<తె.

లోకనిరుక్తి: సుంకమువారు కట్టించిన గ్రామం (F. F. 1961, 38)

"తిప్పలూరు గ్రామానికి దక్షిణం పాగేటికిన్ని దక్షిణం అరపరువు దూరం గుట్టవుండగాను ఆ స్థలమందు కొందరు దాసర్లు విస్తరించి వుండగా, దాసళ్లపాడు పోసకాయలపాడు అని వాడుక ఏర్పడి యీ వూరికి వుత్తరము పాగేరుకున్ను వుత్తరం జనమేజయ ప్రతిష్ఠితమైన చన్నకేశవ స్వామి విగ్రహము వుండగా మూలంకిరెడ్డి, కరణం కొండప్ప పేరు వుళయులు ఆ చన్నకేశవస్వామి విగ్రహానకు చుట్టు సుంక్కేసల అడవి వుండగా నరకించి గ్రామం కట్టించిరి కనుక ఈ గ్రామానికి సుంక్కేసుల అని...." (మెకం. 1226-86)

3329. సుంకేసుల కడ. 7+.
[సుంకేసుల మెకం. 1240-80]
నిర్దే వ్యవ. ఖాజీపేట సుంకేసుల చూ. ఆరో. 3228.

3330. సుంకేసుల పులి. 78.
చూ. ఆరో. 3228.

3331. సుంకేసులపల్లె బద్వే. 83+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సుంకేసుల- గ్రామనా. ప్ర; కు.నా; గ్రామనామసూచి. చూ. ఆరో. 3228; -**పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3332. సుగాలితాండ కడ. 4+.

సంబ. నామబం; గణసూచి.

సుగాలి- గ్రామనా. ప్ర; సుకాలి. సుగాలి వాండ్లు, లంబాడీలు, పర్యా. లంబాచి, బ్రింజారి లేదా బంజారి, బోయిపారి; రాజస్తానీ మాండలికం మాట్లాడే ఒక వ్యాపార సంచారగణం. సుపారి వక్క- శబ్ద గ్రామ్యరూపం సుగాలి అని కొందరు. వివరాలకు చూ. CTSI. IV. Lambādi సం.లంపట శబ్దభవమని MAMP. 438.

3333. సుగాలితాండ కడ. 67+.

చూ. ఆరో. 3332.

3334. సుగాలితాండ కడ. 69+. ,,

3335. సుగాలితాండ కడ. 71+. ,,

3336. సుగాలితాండ రాయ. 20+. ,,

3337. సుగాలితాండ రాయ. 22+. ,,

3338. సుగాలితాండ రాయ. 25+. ,,

3339. సుగాలితాండ రాయ. 32+. ,,

3340. సుగాలితాండ ప్రొద్దు. 81+. ,,

3341. సుగాలితాండ పులి. 12+. ,,

3342. సుగాలితాండ పులి. 25+. ,,

3343. సుగాలిపల్లె కడ. 71+.

సంబ. నామబం; గణసూచి.

సుగాలి- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 3332. -**పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3344. సుగాలిబిడికి రాయ. 37+.

సంబ; నామబం; గణసూచి.

సుగాలి- గ్రామనా. ప్ర; చూ.ఆరో. 3332; -**బిడికి** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3345. సుగాలిబిడికి రాయ. 97+.

చూ. ఆరో. 3244.

3346. సుగాలిబిడికి రాయ. 108+. ,,

3347. సుద్దగడ్డపల్లె రాయ. 108+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి.

సుద్దగడ్డ- గ్రామనా. ప్ర; స్థలనా; సంబ. నామబం; భూసూచి. తెల్లమట్టినేల (కృష్ణమూర్తి 1962, 22); సుద్ద- ఒకరకం తెల్లని గట్టిమట్టి [<సం. శుద్ధ-] -గడ్డ- చూ. ఆరో. 399; -**పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3348. సుద్దపల్లె జమ్మ. 96.

[సుద్దపల్లె మెకం. 1180 - 165; 1204-5]

సంబ. నామబం; భూసూచి.

సుద్ద- గ్రామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3247; -**పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3349. సుద్దమళ్ల రాయ. 40.

సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి. భూసూచి.

సుద్ద- గామనా. ప్ర; చూ. ఆరో. 3247; -**మళ్ల** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3350. సుద్దలగుట్టపల్లె రాయ. 57+.

సంబ. నామబం; స్థలనామసూచి; శిలాసూచి.

సుద్దలగుట్ట- గ్రామనా. ప్ర. స్థలనా; సంబ. నామబం; భూసూచి. సుద్దల- స్థలనా. ప్ర; బహు. (సుద్దలు + అ) సుద్దల- ఇంటిపేరు కూడా. చూ. ఆరో. 3251. ఏక. సుద్ద చూ. ఆరో. 3247; -గుట్ట- స్థలనా. ద్వి. చూ. ఆరో. 412; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3351. సుద్దలవాండ్లపల్లె రాయ. 62+.
సంబ. నామబం. కుటుంబనామసూచి.

సుద్దలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సుద్దల- కు.నా. చూ. ఆరో. 3250; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3352. సున్నపురాళ్లపల్లె కడ. 27+.
సం. నామబం. సామాన్యనామసూచి.

సున్నపురాళ్ల- గ్రామనా: ప్ర; నామబం. (సున్నపురాళ్ల + అ) ఏక. సున్నపురాయి (సున్నము + రాయి) ఎర్రమొరం Calcite, Calcium Spar Carbonate of lime, Lime stone=Caco3 (మూం. వృ. ప. కో. IV) -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3353. సున్నపురాళ్లపల్లె కమ. 5+.
[సున్నపురాళ్లపల్లె మెకం. 1111-136]
చూ. ఆరో. 3252.

ఈ గ్రామపరిసరాల్లో సున్నపురాళ్లవంటి మొరపురాళ్లున్నాయి. (మెకం. 1111-136).

3354. సున్నపురాళ్లపల్లె రాజం. 91+.
చూ. ఆరో; 3352.

3355. సున్నపురాళ్లపల్లె
రాజం. 140+. ..

3356. సున్నపురాళ్లపల్లె అష్మ. 120.
[సున్నపరాళ్లపల్లె మెకం. 1180-150;
సూన్నపురాళ్లపల్లె మెకం. 1119-59]
చూ. ఆరో. 3352. మన్నపు-
[ల సున్నప].

3357. సుబ్బన్నగారిపల్లె కడ. 67+;
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సుబ్బన్నగారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. సుబ్బన్న, నామబం, పు.నా. (సుబ్బ + అన్న) సుబ్బ- వ్యక్తినా. ప్ర. సుబ్రమణ్యంలో ఉత్తర భాగం మణ్యం లోపించగా శేషించిన పూర్వ భాగం, అనుచిత విభాగంవల్ల ఏర్పడ్డ రూపం. (దొణప్ప, 1972, 111), -అన్న- చూ.ఆరో. 3; -గారి- చూ.ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3358. సుబ్బరాజుగారిపల్లె రాయ.1110+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సుబ్బరాజుగారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సుబ్బరాజు- నామబం; పు. నా. సుబ్బ- చూ. ఆరో. 3257. -రాజు- చూ. ఆరో. 49, -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3359. సుబ్బరాజుపల్లె రాజం. 69+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సుబ్బరాజు- గ్రామనా. ప్ర; పు.నా. చూ. ఆరో. 3358, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3360. సుబ్బారెడ్డిగారిపల్లె రాయ. 9+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సుబ్బారెడ్డిగారి- గ్రామనా: ప్ర. నామబం. సుబ్బారెడ్డి- నామబం; పు;నా. సుబ్బా- ల సుబ్బ చూ. ఆరో. 3357, -రెడ్డి- చూ., ఆరో. 6. -గారి- చూ. ఆరో. 6. -పల్లెచూ. గ్రామనా. ద్వి.

3361. సురభి రాయ. 10.

అసమస్తం. కుటుంబనామసూచి,

[< సం. సురభిః] సురభి సుగంధము.

నామా. అగ్రహారం.

"The Sri Sarada Vinodini Nataka Sabha or Surabhi Company, one of the most popular of the Organisations of its kind in recent times was started in this village in 1889 by Vanarasa Govinda Rao." (APDGC, 807, 808).

3362. సూరత్‌ఖాన్‌పల్లె కడ. 88+.

[సూరతుఖానుపల్లె మెకం. 1240-97, సూరత్‌ఖానునిపల్లె మెకం. 1240-96]

సంబ. నామబం. వ్యక్తినామసూచి.

సూరత్‌ఖాన్- [సూరతుఖాను- సూరత్ ఖానుని-] గ్రామనా. ప్ర; పు. నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3363. సూరాయపల్లె సిద్ధ. 50+.

సంబ. నామబం: వ్యక్తినామసూచి.

సూరాయ- గ్రామనా. ప్ర; నామబం, పు.నా. (సూర+అయ) సూర- [< సం.సూరః సూర్యుడు]. -అయ- చూ. అరో. 4, పోల్చి చూ. సూరపరాజు (ప్రా. శా.), -పల్లె చూ, గ్రామనా. ద్వి.

3364. సూరావాండ్లపల్లె సిద్ధ. 59+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సూరావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సూరా- కు.నా. వ్యక్తినామసూచి. సూరావారు కోమట్లలో ఇంటిపేరు. -వాండ్ల- చూ.అరో.2, -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3365. సూరిసిద్దుపల్లె బద్వే. 94+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సూరి- గ్రామనా. ప్ర; వ్యక్తినా. (సూర+ఇ) సూర- చూ. అరో. 3263. -ఇ- చూ. అరో. 22. 'సూరి' నామ ద్వితీయావయవంగా కన్పిస్తుంది. పోల్చి చూ. చిన్నయసూరి -సిద్దుపల్లె గ్రామనా. ద్వి. చూ. అరో. 3306.

3366. సెట్టిగుంట రాజం. 163.

[శెట్టికుంట మెకం, 1223-62; శెట్టిగుంట మెకం. 1223-61; చెట్టిగుంట మెకం. 1134-226].

సంబ. నామబం; కులసూచి.

సెట్టి- [ల శెట్టి- > చెట్టి-] -గుంట [ల-కుంట] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3367. సెట్టిపల్లె రాయ. 100.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

సెట్టి- గ్రామనా. ప్ర; చూ. అరో. 3366 -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3368. సెట్టిపల్లెవాండ్లపల్లె రాయ. 68+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సెట్టిపల్లెవాండ్ల- గ్రామనా.ప్ర; నామబం; సెట్టిపల్లె- కు.నా; గ్రామనామసూచి. చూ.అరో. 3366. -వాండ్ల- అరో. 2; -పల్లెచూ గ్రామనా. ద్వి.

3369. సెట్టివాండ్లపల్లె రాయ. 80+.

సంబ. నామబం; కులసూచి.

సెట్టివాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సెట్టి- చూ. అరో. 751. -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3370. సెట్టివారిపల్లె ప్రొద్దు. 88.

[శెట్టివారిపల్లె మెకం. 1126-121]

సంబ. నామబం; కులసూచి.

సెట్టివారి- [శెట్టివారి-] గ్రామనా. ప్ర; నామబం; సెట్టి- చూ. ఆరో. 751; -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3371. సెట్టివారిపల్లె రాయ. 26+.
చూ. ఆరో. 3370.

3372. సెట్టివారిపల్లె జమ్మ. 64+. ,,

3373. సెట్టివారిపల్లె సిద్ధ. 66+.

3374. సెనిక్కాయలపల్లె రాయ. 72+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సెనిక్కాయల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా. సస్యసూచి. బహు. ఏక. సెనిక్కాయ- (సెనగ+కాయ) వేరుసెనగ, మెట్టల్లో పండే ఒక రకం పప్పుదినుసు. (Peanut; ground nut) Arachis hypogea, Linn., సెనగ. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3375. సైదాపురం పులి. 90.
[సైదాపురం మెకం. 1119-12- సంయిదాపురం మెకం- 1119-242].
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సైదా- [సంయిదా-] గ్రామనా. ప్ర; పు.నా- < సయ్యద్ చూ. ఆరో. సయ్యద్ -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3376. సొంటెంవాండ్లపల్లె
రాయ. 117+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సొంటెంవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సొంటెం- కు-నా; -వాండ్ల- చూ. ఆరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3377. సోగలపల్లె కడ. 109+.
[సోగలపల్లె మెకం. 1119-183]
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సోగల- గ్రామనా. ప్ర. కు. నా. బహు. (సోగలు+అ) ఏక. సోగల- పొడవైన రాయి. ఎద్దుల బలప్రదర్శన కుపయోగించే రాయి. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3378. సోమబొట్లపల్లె రాయ. 45.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సోమబొట్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు. నా; బహు. సోమ- వ్యక్తినా, ప్ర.[<సం. సోమః చంద్రుడు] -బొట్ల (<బొట్లు + అ) ఏక- బొట్టు [< సం. భట్టః] -లు- పూజ్యార్థకం. చూ. ఆరో. 1894. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3379. సోమయాజులపల్లె ప్రొద్దు. 87.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సోమయాజుల- గ్రామనా. ప్ర; పు. నా. సోమయాజి- సోమయజ్ఞం చేసినవాడు [సం. సోమయాజీ] -లు లల- పూజ్యార్థకం; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3380. సోమరాజుపల్లె రాయ. 106+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

సోమరాజు- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. సోమ- చూ. ఆరో. 3378; -రాజు- చూ. ఆరో. 49; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3381. సోమలపల్లె రాయ. 43+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

సోమల- గ్రామనా. ప్ర; కు. నా; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చిచూ. ఆరో. 3382.

3382. సోమలవాండ్లపల్లె ప్రొద్దు. 33+.
వంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
సోమలవాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సోమల- కు.నా. చూ. అరో. 3381; -వాండ్ల- చూ. అరో. 2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3383. సోమవరం రాయ. 82.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సోమ- గ్రామనా. ప్ర; చూ.అరో. 3378; -వరం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3384. సోమవరం రాయ. 88.
చూ. అరో. 3393.

3385. సోమాపురం ప్రొద్దు 26+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సోమా-సోమ గ్రా మ నా. ప్ర. చూ. అరో. 3378; -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3386. సోమాపురం ప్రొద్దు. 69.
చూ. అరో. 3385.

3387. సోమాయపల్లె రాయ. 106+.
సంబ నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సోమాయ- గ్రా మ నా. ప్ర; నా మ బ ం. పు.నా. (సోమ + అయ) సోమ- చూ. అరో. 3378; -అయ- చూ. అరో. 4; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3388. సోమావాండ్లపల్లె కడ. 76+.
సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.
సోమావాండ్ల- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. సోమా- కు.నా. -వాండ్ల- చూ. అరో.2; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3389. సోమమాకులపల్లె రాజం. 131+.
వంబ. నామబం. వృక్షసూచి.
సోమమాకుల- గ్రామనా. ప్ర; (సోమి మాకులు+అ) సోమ-సోమి సోమలత; పుల్లతీగె. **Creeping milk hedge; Hom of Zendavesta; moon creeper; Sour creeper; Sarcostemma brevistigma, w. and a., asclepiadae.** *alias* **Asclepia acida; Sarcostemma acidum, viminale.**

పోల్చి చూ. పా.ప్రా. సోమా-; ఒరి. సూఅం [<సం. సోమః] చూ. CDIAL 13608. -మాకుల- చూ. అరో. 1193. -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి. పోల్చి చూ. గోనుమాకులపల్లె; తాటిమాకులపల్లె.

3390. సోమిరెడ్డిపల్లె బద్వే. 49.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
సోమిరెడ్డి- గ్రా మ నా. ప్ర; నామబం; సోమి- (సోమ+ఇ) చూ. అరో. 3378,-ఇ- చూ. అరో. 22-రెడ్డి- చూ.అరో. 6; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3391. హనుమద్గిరి జమ్మ. 66+.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.
హనుమత్- గ్రా మ నా. ప్ర. వ్యక్తినా, దేవతాసూచి. [<సం. హనుమాన్] -గిరి చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3392. హనుమనగుత్తి కమ. 9.
[హనుమనగుత్తి మెకం. 1229-3
అమ్మనదుర్తి మెకం. 1119-247]
పర్యా; అండ్లదుర్తి ? కృ. పా9,
సంబ. నామబం; వృక్షసూచి.
హనుమన- [అమ్మన-] గ్రామనా. ప్ర; ?

కృ.ప్రా, అనుముల చూ. అరో. 71; -గుత్తి [-దుర్తి] చూ. గ్రామనా. ద్వి..

ద్వితీయావయవం దుర్తికావడమూ, ఈ గ్రామం వాగుప్రక్కన ఉండడమూ గమనించి నపుడు, ప్రథమావయవం వ్యక్తినామంగా ఉండ డానికి అవకాశం లేదనీ, వృక్షసూచి అయి ఉండవచ్చుననీ తోస్తుంది. పోల్చి చూ. పోడ దుర్తి, పోట్లదుర్తి; వెలదుర్తి; ద < గ పరి ణామం కూడా గమనార్హం.

3393. హరిపురం కమ. 58+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

హరి- గ్రామనా. ప్ర, వ్యక్తినా. దేవతా సూచి. [< సం. హరిః] విష్ణువు -పురం చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3394. హవల్దారుపేట కడ 17+.

[హవలుదారుపేట మెకం. 1240-97]
సంబ. నామబం; సామాన్యనామసూచి.
వృత్తిసూచి;

హవల్దారు- గ్రామనా. ప్ర; ఒక సైనికో ద్యోగి; కరగ్రాహి; ఆ రక్షకాధిపతి. (శా. శ.) One holding any office. A non-commissioned officer in a native regiment subordinate to Soobahdar and corresponding to the English Sergeant (MAMP. 340.)

< హిం. హవాల్దార్ < అర. హవాలహ్ charge ప. దార్ holder -పేట చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

3395. హసనాపురం రాయ. 84.

నామా. అయోధ్యాపురం.
సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

హసనా- గ్రామనా. ప్ర;పు.నా. < హిం. అర. హసన్ ధర్మం. మహమ్మద్ప్రవక్త మనుమడు, కూతురు ఫతిమాకొడుకు. (క్రీ. శ. 622-668); హసనీ సయ్యద్ల బిరుదనామం; హసన్ వారసుడు; -పురం చూ. గ్రామ నా. ద్వి.

నామా. వాడుకలో లేదు.

3396. హస్తవరం రాజం. 65.

[హస్తిపురం మెకం. 1134-15; హస్తా పురం మెకం. 1134-6; హస్తవరం మెకం. 1134-16]
సంబ. నామబం. జంతుసూచి.

హస్త- [హస్తి- హస్తా] గ్రామనా. ప్ర. [< సం. హస్తీ ఏనుగు]; -వరం [-పురం] చూ. గ్రామనా. ద్వి.

లోకనిరుక్తి: "పూర్వమున ఋషులు యీ స్తలమున తపస్సు చేసుకొని యాగములున్ను చేస్తూ వున్న యాగం కాలమందు కుండంలో అయిన యీభూమి తెల్లవర్ణంగా గడ్డలు అయి శిల వలనే అయి హస్తి రూపంగా వుండేది. అక్కడ కొందరు కాపులుచేరి గ్రామం కట్టు కొని వుండిరి. గనుక గ్రామానిక్కి హస్తిపురం అనే నామాభిదానము కలిగినది. ఆ యీభూతి సంబంధమైన శిలలు కేవలం ధావళంగా వుండేది గనుక యీ సామీప్య స్తలమున వున్న గ్రామ స్తులు వాటిని యీ భూతి ధారణ చేసేదిన్ని మిగిలిన సుద్ద నూరి గోడల్కు పూసేది కలదు" (మెకం. 1134-154, 155)

3397. హస్తివారిపల్లె రాజం 69+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

హస్తివారి- గ్రామనా. ప్ర; నామబం. హస్తి- కు.నా; పోల్చిచూ. చూ. అరో. 3396;.

ఇంటిపేరు. ఏనుగు : ఏనుగుల వీరాస్వామి; ఏనుగు లక్ష్మణకవి -వారి- చూ. ఆరో. 8; -పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3398. హిమకుంట్ల పులి. 84.

[హిమకుంటల మెకం. 1119 - 13] అస్పష్టనామబంధం.

హిమ- గ్రామనా. ప్ర. [<సం. హిమ] మంచు. వాడుకలో ఇగంకుంట్ల. **-కుంట్ల** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3399. హిరోజీపురం పులి. 11.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

హిరోజీ- గ్రామనా. ప్ర; మరా. పు.నా. హిరో- వ్యక్తినా. ప్ర;<మరా. హీరా<హిం. హీరా వజ్రం. పోల్చి చూ. పాలీ. హీరా-;ప్రా. హీర-; సింధీ. హీరో; పంజాబీ. హీరా; మొ. (CDIAL. 14130); -జీ ఉ జీ. చూ. ఆరో. 94; **-పురం** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3400. హేమాద్రివారిపల్లె రాజం. 53+.

సంబ. నామబం; కుటుంబనామసూచి.

హేమాద్రివారి- గ్రామనా. ప్ర. నామబం. హేమాద్రి కు.నా; నామబం; హేమాద్రి మహా మేరువు (హేమ + అద్రి) హేమ- బంగారు -అద్రి. కొండ [<సం. అద్రిః] -వారి- చూ. ఆరో. 8; **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి. హేమాద్రి వ్యక్తినామంగా కూడ కన్పిస్తుంది.

3401. ఫకీర్‌సాహెబ్‌పల్లె సిద్ధ. 52+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఫకీర్‌సాహెబ్- గ్రామనా. ప్ర; నామబం; పు.నా. చూ. ఆరో. 2040; 1503 (వరుసగా) **-పల్లె** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3402. ఫాతిమాపురం కడ. 59+.

సంబ. నామబం; వ్యక్తినామసూచి.

ఫాతిమా- గ్రామనా. ప్ర; స్త్రీనా. <హిం. ఫాతిమహ్ < ఫతిమ మహమ్మద్ ప్రవక్త కూతురు పేరు. స్త్రీనామాల్లో ప్రయుక్తం. పోల్చి చూ. ఫాతిమాబీ; **-పురం** చూ. గ్రామనా. ద్వి.

3403. ఫాతిమాపురం బద్వే. 95+.

చూ. ఆరో. 3402.

అ ను బం ధం

కడప గ్రామనామ ద్వితీయావయవాలు

(Second elements of the village names of Cuddapah District)

1\. -అగ్రహారం జనపదసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. గ్రామనామ నిఘంటువు ఆరో. 1.

-అగ్రహారం అనుబంధంగా ఉన్న గ్రామాలు 6.

జలసూచి 1: బుగ్గ అగ్రహారం, వృక్షసూచి 1: తుమ్మల అగ్రహారం, పౌర్వాపర్య విశేషణసూచి 1: పాత అగ్రహారం, వ్యక్తినామసూచి 1: కిచ్చమ్మ అగ్రహారం, కుటుంబనామసూచి 1: దర్బావారి అగ్రహారం, కులసూచి 1: ఒడ్డె అగ్రహారం. -అగ్రహారంతో కూడిన నామబంధాలు ద్వితీయావయవంగా గల గ్రామాలు రెండున్నాయి: (1) కొత్తపల్లె అగ్రహారం; (2) కంపసముద్రం అగ్రహారం.

2\. -అపి వృక్షసూచి < ఏపి వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 325. శా.రూ. -ఎపి 971.

-అపి శా. రూ. 1125, 1272, 1514 చూ. ఆరో. 2276.

-అపి అనుబంధంగా ఉన్న గ్రామం 1. పొత్తిపి. అది అస్పష్టనామబంధం.

3\. -అబాదు జనపదసూచి. జనసంకీర్ణమైన చోటు; నగరం [< పర్షి. బూదన్ నివసించు] పోల్చిచూ. హిం. అబాదానీ వ్యవసాయం; జనం; కాపులు. -అబాదు అనుబంధంగా కలిగిన గ్రామాలు 4. అవి: భూసూచి 1: సాలాబాదు, వ్యక్తినామసూచి 3: అమీనాబాదు; ఖాదరాబాదు; బిస్మిల్లాబాదు.

4\. -ఆల; -ఏల అస్వతంత్రరూపం.అస్పష్టం. కాల్డ్వెల్ -ఆలకు కలిగిన అనే అర్థాన్ని ఇచ్చినారు: "āla, as suffix, possessing eg. Malayāla, mountain possessing as'vavāla Horse possessing. Dr. āl, to possess; ? āli, a ditch; Drav. āli, a deep place; root aḷ to be deep" (Caldwell, 1956, 579), శాసనభాషలో కూడా -అలి స్థలనామ ద్వితీయావయవంగా కన్పిస్తుంది. చూ. పుదలి 825-75 (ప్రా.శా) : < క. అల. మ. ఆల్ మర్రిచెట్టు. త. ఆలమరం మర్రిచెట్టు; పోల్చిచూ. కల్లాల (< కల్లు + ఆల) కొండమర్రి (MAMP. 72-73) -ఆల; -ఏల అనుబంధంగా కలిగిన గ్రామాలు 9. ఈ క్రింది అనుబంధం వున్న

రూపాల వ్యుత్పత్తి చింత్యం. దద్దనాల; దుద్యాల; బోనాల; లింగాల; వెల్లాల; సిబ్యాల, పైడేల; మల్లేల; గాదెల [మెకం], గాదేలా. కొన్ని గ్రామనామాల్లో -అలతో కూడిన నామబంధాలు ద్వితీయావయవంగా కూడా ఉన్నాయి. అవి 6. చిన్న కుదాల; పెద్దకుదాల; చిన్నదుద్యాల; పెద్దదుద్యాల; కొత్తవెల్లాల; దిగువ కల్వటాల.

5. -ఇల్లు; -ఇండ్లు జనపదసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. DED. 420. -ఇల్లు: -ఇండ్లు అనుబంధంగా కలిగిన గ్రామాలు 5. అవి:

సంఖ్యా విశేషణసూచి 1: ఒంటిల్లు, పౌర్వాపర్య విశేషణసూచి 2: కొత్తిండ్లు (2), కులసూచి 2: ఒడ్డిండ్లు; మొండిండ్లు, ఒక్క గ్రామనామంలో- ఇండ్లు తో కూడిన నామబంధం ద్వితీయావయవంగా కూడా ఉంది. అది: సంతమొండిండ్లు

6. -ఉట్ల అత్వసహిత బహు. అస్పష్టం. పోల్చి చూ. పిల్లుట (గుంటూరుజిల్లా). ?<ఊటల; ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒకే ఒక్కటి. అది శిలాసూచి. కల్లుట్ల.

7. ఊరు జనపదసూచి; పోల్చిచూ. త.ఊర్. మ. ఊర్. క. ఊర్. తు. ఊరు. నాయి. ఊర్/(పా. ఊర- (DED 643) [<మూల ద్రా. *ఊర్] ద్రావిడభాషా గ్రామనామాల్లో సామాన్యంగా కన్పించే -ఊరు, ఊర్‌కు బైబిలులోని Ur of Chaldees or Ur kasidim తో సంబంధముందని త్యాగరాజు ఊహ. (వివరాలకు చూ. Thyagaraju, A. F. 1944, 64)- ప్రాచీనాంధ్రశాసనాల్లో ఊరు- క్రి. శ. 2.వ శతాబ్దినుంచీ కన్పిస్తుంది. చూ. వేపూర్ 145-146; వలుర్ 3-వ శతాబ్ది మొ. ప్రా.శా. కడప గ్రామ నామాల్లో ఈ ద్వితీయావయవం కలిగిన గ్రామనామశాసనరూపాలు 6-వ శతాబ్దినుంచీ కన్పిస్తాయి.

-ఊరి	576-600	చూ. ఆరో.	1365
	1?55 / 1279	,,	3101
	1514	,,	1413
-ఊరాను	C 800	,,	2745
-ఊర	925-50	,,	1571
	1279	,,	268
-ఊరికా	1628	,,	1413
-ఊరు	700-725	,,	1571
	1139 / 1192	,,	151
	1290	,,	151
	1309	,,	1827
	1357	,,	1544
	1517	,,	1029
	1519	,,	553
	1540	,,	1413
	1544	,,	1564
	1609	,,	1779

ఊరు- అనుబంధంగా కలిగిన గ్రామాలు 103. అవి:

జలసూచి 10; శిలాసూచి 7; పర్వతసూచి 1; అటవీవనసూచి 4; భూసూచి 6; వృక్షసస్య సూచి 15; జంతుసూచి 6; సంఖ్యా విశేషణ సూచి 1; పౌర్వాపర్యవిశేషణసూచి 4; పరిమాణ విశేషణ సూచి 5; దేవతాసూచి 2; వ్యక్తినామసూచి 9; కుటుంబనామసూచి 8;

కులసూచి 2; మతసూచి 2; స్థలనామసూచి 1; జనపదసూచి 3; అస్పష్టనామ బంధాలు 22.

కొన్ని గ్రామనామాల్లో -ఊరుతో కూడిప నామ బంధాలు ద్వితీయావయవంగా 28 గ్రామనామాల్లో ఉన్నాయి. ఉదా. గండి కోపూరు. తాళ్ళప్రొద్దుటూరు; ఎగువ నేల టూరు; మొ.

8. -ఏనె పర్వతసూచి. చిన్న కొండ, తిప్ప; రాళ్ళగడ్డ (మాం.ప.) -ఏనే అనుబంధంగా కలిగినరూపం ఒక్కటే. అది జంతుసూచి. ....ఎద్దుల ఏనె.

9. -ఏరు జలసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 128. -ఏరు అనుబంధంగా కలిగిన గ్రామనామం ఒక్కటే. అది వృక్ష సూచి, చాగలేరు.

10. -కంద్రిక భూసూచి. ల ఖండిక మెకం. చూ. ఆరో. 631 పన్ను లేకుండానో, కొద్దిపన్ను మాత్రం చెల్లించే గ్రామ భాగం. పోల్చిచూ. మరా. ఖండరఖా చిన్న పల్లె; ఖండా భాగం; వర్గం; జిల్లా. గుజ. ఖండా భాగం, జిల్లా. హిం. ఖండా భాగం; జిల్లా. <మరా. ఖండరఖా <ప్రా. ఖండ రక్షో <సం. ఖండరక్ష. -కంద్రిక అను బంధంగా కలిగిన గ్రామాలు 5. అవి వ్యక్తి నామసూచి 3; వెంకటపతిరాజు-కంద్రిక; వెంకటరాజు కంద్రిక; సిద్ధిరాజు కంద్రిక; కుటుంబనామసూచి 2; కాలవవారి కంద్రిక, వెల్లాలవారి కంద్రిక.

11. -కట్ట; -కట్టు ఉన్నత భూసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 522. శా. రూ. ల -కట్ల చూ. 1548. లకట్టు మెకం. చూ. ఆరో. 2814. ఈ అనుబంధ మున్న గ్రామనామాలు 2. కుటుంబనామసూచి 1, బోగాలకట్ట, విశే షణసూచి 1, మోటకట్ల.

12. -కల్లు శిలాసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 587. -కల్లు అనుబంధ గ్రామనామం ఒక్కటే. అది వర్ణసూచి .... వెలిగల్లు.

13. -కాలవ; కాల్వ జలసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 626. ల కాలువ మెకం. చూ. ఆరో. 2260. -కాలవ; -కాల్వ అనుబంధసహితగ్రామాలు 5. అవి. వృక్ష సూచి 1: మొయిళ్ళ కాల్వ, వ్యక్తి నామసూచి 3: కొమార కాల్వ; నెద్దినేని కాల్వ; వెనకయ్య కాలవ. కులనామసూచి 1: పైడికాలవ.

14. -కిరి; -గిరి పర్వతసూచి కొండ, పర్వతం పోల్చి చూ. పా. ప్రా. గిరి- [<సం. గిరిః] శా. రూ. 1504. చూ. ఆరో. 2128. -కిరి; -గిరి అనుబంధ సహితగ్రామాలు 7. అవి: వృక్షసూచి 2: కలికిరి; పాలగిరి. సాదృశ్యబోధకసూచి 3: కుంభగిరి; చంద్రగిరి; పుష్పగిరి. వ్యక్తినామ సూచి 2: రామగిరి; హనుమద్గిరి.

15. -కుంట; -గుంట; -గుంట్ల అల్ప సహిత; జలసూచి . వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 644. శా. రూ. -కుణ్ణ 1537 చూ. ఆరో. 596. ఈ అనుబంధం కలిగిన గ్రామాలు 37. అవి: వృక్షసూచి 11; జంతు సూచి 1; వర్ణసూచి 2; పరిమాణసూచి 2;

విరుదసూచి 1. వ్యక్తినామ సూచి 2; కుటుంబనామసూచి 10; కులనామసూచి 6; అస్పష్టనామబంధాలు 2.

ఒక్క గ్రామనామంలో -కుంటతో కూడిన నామబంధం ద్వితీయావయవంగా ఉంది. అది: చిన్న తిమ్మనికుంట.

16. -కొండ పర్వతసూచి వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 723 -కొండ అనుబంధ సహితగ్రామం ఒక్కటే. అది వృక్షసూచి. తుమ్మకొండ.

17. -కొట్టాలు; -కొట్టాల; -గొట్ల అత్వ సహిత బ. వాస్తుసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 769; MAMP. 230; ఒకదేశభాగం; పురాతన తొండై మండలానికి చెందిన కురవ భూమిలోని కురవకోట. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 25. అవి; వృక్షసూచి 1: తాటిగొట్ల, దిక్సూచి 1; కనంకిందికొట్టాల, పౌర్వాపర్య విశేషణ సూచి 2; కొత్తకొట్టాల (2 ఆరోపాలు) వ్యక్తినామసూచి 12. కేశవనాయనికొట్టాల, క్రిష్ణారెడ్డి కొట్టాల మొ. కులసూచి 2: పూసలకొట్టాల; రెడ్డికొట్టాల, జాతిసూచి 1: తురకకొట్టాల. గ్రామనామ సూచి 6: గుంటూరు కొట్టాల; నెల్లూరు కొట్టాలు. మొ.

18. -కొమెర్ల అత్వసహిత. బ. ఏక. కొమెర (మాం.) తిప్ప. చిన్న కొమెర్ల. పెద్ద కొమర్ల.

19. -కొలను; -కొల్లు; జలసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 928. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు రెండే. వృక్షసూచి; రావులకొలను; రావులకొల్లు.

20. -కోట; దుర్గసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. 936. శా. రూ. 1313 చూ. ఆరో. 1026. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 8. అవి: పర్వతసూచి 1: గుండ్లకుంట, దిక్సూచి 1: గడికోట. పౌర్వాపర్యవిశేషణ సూచి 1: కొత్తకోట. వ్యక్తినామసూచి 1: నబీకోట. కుటుంబనామసూచి 1. ముండ్లవాండ్లకోట. కులసూచి 1: రాజు కోట. గ్రామనామసూచి 1: ఎర్రగుంట్లకోట.

21. -కోన అటవీసూచి లంక, కొండకోన. పోల్చిచూ. తె. కుని. త. కోణు మ. కోణ్. క. కోణ; కోన/సం. కోణ (DED. 1834) [<మూలద్రా. *కోణ్] ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది: దిక్సూచి పరమటికోన.

22. -గండ్ల అత్వసహిత బ. పర్వతసూచి వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ.ఆరో. 1026. శా. రూ. -గండ్ల్య C 900 చూ.ఆరో. 272. ఈ అనుబంధమున్న రూపాలు రెండు. అవి: వృక్షసూచి 1: ఊడవగండ్ల, అస్పష్టనామ బంధం 1: కత్తెరగండ్ల.

23. -గట్టు ఉన్నతభూసూచి. ఒడ్డు, కట్ట మొ. పోల్చి చూ. తె. కట్ట. త. కట్టు, క. కట్టు, కట్టె, గట్ట, గట్టు మొ. [<మూలద్రా. *కట్-అ] వివరాలకు చూ. DED. 961; BSOAS. 12.368. శా.రూ. -గటుల 1547 చూ. ఆరో. 1766. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది వృక్షసూచి; దుంపలగట్టు.

24. -గడ్డ భూసూచి. ఒడ్డు, మిట్ట. గండశైలభవమని సూ.ని. పోల్చిచూ. త. కట్టు.

క. గద్దె. ముండారిన్ భాషాపదం కావచ్చు నని రాధాకృష్ణ (ప్రా.శా).

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 3. అవి: వ్యక్తినామసూచి 2: ఎల్లాగడ్డ, స్థలనామ సూచి 1: మద్దులేటిగడ్డ.

25. గుండం : జలసూచి సరస్సు, చెరువు; వల్లపు ప్రదేశం. పోల్చి చూ. క గుండ <సం. కుండ. వివరాలకు చూ. CDIAL. 3264. ఈ ద్వితీయావయవం అనంత పురం, ఉత్తర ఆర్కాటు, బళ్లారి, కడప, కర్నూలు జిల్లాలలోని స్థలనామాల్లో ప్రధా నంగా కన్పిస్తుంది (MAMP. 324-325). శా.రూ. -గుణ్డం 1555 చూ. ఆరో. 2556. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది. వ్యక్తినామసూచి భీమగుండం.

26. -గుండ్ల అత్వసహిత బ. శిలాసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 1086. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది. వ్యక్తినామసూచి ఊక్కంగుండ్ల.

27. -గుంపుల అత్వసహిత బ. సమూహ సూచి. మంద; మనుష్య సమూహం. పోల్చి చూ. గుమి, గుమురు, గుబురు, త. కుమి, గుంబు. మ. కుమి; కుంపు, మ. కుమి; కూంపల్. క. గుమి, గుమ్మి. గుమ్ము, గుమ్మె, గుంపు, గుబురు. తు. గుంపు. కొలా. గుమ్ (DED. 1449) ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది. అస్పష్టనామబంధం, బనగావి గుంపుల.

28. -గుడి జనపదసూచి. ఆలయం; వ్యావ సాయక గ్రామం; మధుర, తంజావూరు స్థలనామాల్లో విరివిరిగా కన్పించే ద్వితీ యావయవం (MAMP. 318) వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 1106. ఈ అను బంధమున్న గ్రామాలు 3. అవి: వర్ణసూచి 1: ఎర్రగుడి, దేవతాసూచి 1: దేవగుడి, వ్యక్తినామసూచి 1: మోరగుడి.

-గుడితో కూడిన నామబంధాలు ద్వితీయావ యవంగాకల గ్రామాలు రెండున్నాయి. కాల్వని ఎర్రగుడి; బ్రాహ్మణ ఎర్రగుడి.

29. గొంది ~ గుంది పర్వతసూచి. లోయ. సందు. పోల్చిచూ. క. గొంది, గొందు మెకం. ~ గుంది చూ. ఆరో. తంబళ్ల గొంది. (DED. 1717); ఈ అనుబంధం కలిగిన గ్రామాలు 3. అవి: వృక్షసూచి 1: ఒడిశలగొంది, జంతుసూచి 1: నెమళ్ల గొంది, కులసూచి 1: తంబళ్లగొంది.

30. -చింతల అత్వసహిత బ. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 1265. ఈ అను బంధమున్న గ్రామాలు 4. అవి: వృక్ష సూచి 1: చిటిమిటిచింతల, జంతుసూచి 1: ఎనుములచింతల, దిక్సూచి 1: ఎగువ చింతల, వ్యక్తినామసూచి 1: మురారి చింతల.

31. -చెరువు; -చెర్ల జలసూచి తటాకం. పోల్చిచూ. తె. చెఱు త. చెటి, చెఱు. మ. చిఱు, చెఱుక్కు-క. క. కిఱ్, కెఱు, కొలా. చెఱు. పర్జి. చెరు మొ. [మూలద. ద్రా. *కెఱ్- / కిఱ్] వివరాలకు చూ. DED. 1648. శాసన భాషలో ఈ ద్వితీయావ యవం ప్రప్రథమంగా క్రి. శ. 395-410లో కన్పిస్తుంది. చూ. చెఱ్ఱు ఱుమ్, కమ్ము

రాజ్చెరువే (ప్రా.శా.) కడవ గ్రామనామాలకు చెందిన -చెరువు; -చెర్ల శాసన రూపాలు. క్రీ. శ. 9వ శతాబ్దినుంచీ లభిస్తున్నాయి.

శా.రూ. -చెఱువు	900	చూ.ఆరో.	3200
-చెరువు	1548	,,	2807
-చెర్ల / -చర్ల	మెకం.	,,	1709, 2504;3200

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 18. అవి: శిలాసూచి 1: గుండ్లచెరువు, వృక్షసూచి 2: మొయిళ్లచెరువు; వెలగచెర్ల, జంతుసూచి 1: చీమలచెరువు, పౌర్వాపర్యవిశేషణసూచి 1: కొత్తచెరువు, దేవతాసూచి 1: వేల్పుచెర్ల, వ్యక్తినామసూచి 4 అంకంచెరువు; కల్పనాయని చెరువు; కామిరెడ్డి చెరువు; బొడ్డే చెర్ల, కుటుంబనామసూచి 2: గువ్వలచెరువు, చింతల చెరువు, కులసూచి 2: బొట్ల చెరువు, స్థలనామసూచి 1: బోళ్లిగొంది చెరువు, జనపదసూచి 1: గూడెంచెరువు, అస్పష్టనామబంధాలు 2: బిదినంచెర్ల; సంచెర్ల.

32. -చెలక భూసూచి. కొండబంజరు; మెట్ట చేను. లే. రూ. చలక [మెకం.] సగోత్ర రూపాలు మృగ్యం. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది: వృక్షసూచి.... చింతలచెలక.

33. -చోటి ఔపవిభక్తిక రూపం. ప్రదేశసూచి. ప్రదేశం. పోల్చి చూ. అచ్చట; ఇచ్చట; ఎచ్చట సగోత్రరూపాలు మృగ్యం. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది: బిరుదసూచి: రాయచోటి.

34. -చౌకు ప్రదేశసూచి. చతుష్కం, నాలుగు వీధుల కూడలి. పోల్చిచూ. తె. చౌకము. కవుక్కము / హిం. చౌకి పోలీస్ స్టేషన్; సుంకం వసూలుచేసే ఠాణా, చౌకీదార్ [< హిం. చౌక్ < సం. చతుష్క] ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది: పరిమాణసూచి చిన్న చౌకు.

35. -జాల వృక్షసూచి. ఉజాలి తుమ్మచెట్టు; Acacia arabica, Willd. (వృ.వ.కో.-I, DEDS. 2041). ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది పరిమాణసూచి గురిజాల. ప్రథమావయవంలో ఒక్క ఆరోపంలోనే ఈ పదం వస్తుంది; జాలవర్తి.

36. -జువ్వి వృక్షసూచి. జువ్విచెట్టు; Ficus elastica వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ.ఆరో. 1510. ఉజివ్వి మెకం. చూ. ఆరో. నిడుజువ్వి. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు రెండే. అవి: వృక్షసూచి. 2. నిడుజువ్వి; పెనుజువ్వి.

37. -తాండ సమూహసూచి. తండా; పరస్పర భద్రతకోసం కలిసి ప్రయాణం చేసే యాత్రికులు లేదా, వ్యాపారుల గుంపు; సంచారగణం; లంబాడీల సమూహం; దండు. పోల్చిచూ. మ. తంటు. క. తండ. తు. తండు; తండ. మరా. తాండా (DED. 2483); ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 11. అవి గణసూచి 11 సుగాలితాండ (11 ఆరోపాలు) నాలుగు ఊర్లపేర్లలో -తాండతో కూడిన నామబంధాలు ద్వితీయావయవంగా కూడా ఉన్నాయి. గుర్రం గుంపు సుగాలితాండ; నాయుని వారి సుగాలితాండ;

మంగలివారిగరుగుతాండ; మల్లంపంపులు సుగాలి తాండ.

38. -తాడు వృక్షసూచి. తాటిచెట్టు Borassus flabellifer వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 1550. ? ల ఆడు చూ. ఆరో. దంపాడు ఈ మూలపద మున్న గ్రామాలు 3, అవి : భూసూచి 1 : మడితాడు, అస్పష్ట నామబంధాలు 2 : రంవతాడు, రంపాడు.

39. -దుర్తి; -ల గుత్తి ఔపవిభక్తిక రూపాలు; -తుర్ల అత్వసహిత బ. జలసూచి. వాగు. పోల్చి చూ. తె. తురుము; దొరవు. త. తుఱై. మ. తుఱ. క. తొఱె. (DED-2773). క్రీ.శ. 415 శతాబ్ది శాలంకాయన పెదవందివర్మ పెదవేగి శాసనంలో కన్పించే అఱు తొఱెలోని -తొఱె తుఱ లేదా దొరువు సంబంధి యని మహాదేవ శాస్త్రి (1969). త్రోవ, దోవ, తెరువు సంబంధియని రాధా కృష్ణ (పా్రి.శా.) ఏరునకు సమానార్థకమని వేంకటావధాని (1960, 46) కడవ గ్రామ నామ శా. రూ. -దొరుతి 1550 చూ. ఆరో. 3183; మెకం. -తుర్తి చూ. ఆరో. 2275, -దురితి, దుతిన్ చూ. ఆరో. 2296, -దుర్తి, గుత్తి చూ. ఆరో. 3392, -దుర్తి; -గుత్తి అనుబంధంగా గల కడవ గ్రామనామాల నైసర్గికస్థితి పరిశీలనం అర్థనిర్ణయం సులభం, గ్రామాలువాటి నైసర్గికస్థితి పొడదుర్తి : పాపాఘ్ని నదికి పశ్చిమాన గల సన్నకొండ దగ్గరుంది. (చూ. మ్యాపు. కమ. 63.)

పోట్లదుర్తి : పెన్నేరు (కలమళ్ళ వంక కలిసేచోటఉంది.) (చూ. మ్యాపు. కమ. 8)

వెలుదుర్తి : ఒక కొండవాగు పక్కన ఉంది. (కమ. 37)

హనుమనగుత్తి: పెన్నఒడ్డున ఉంది. చూ. మ్యాపు, కమ. 9.) ఈ నైసర్గికస్థితి పరిశీలననుబట్టి -దుర్తి నది అని నిర్ణయించ వచ్చు. -తుర్లతో కూడిన నామబంధం ద్వితీయావయవంగా గల ఒక్క గ్రామం ఉంది. చిన్న వెనుతుర్ల. -దుర్తి; -గుత్తి అను బంధంగా ఉన్నగ్రామాలు 4. అవి : వృక్ష సూచి 2 : పోట్లదుర్తి; హనుమనగుత్తి (కృ. ప్రా; లో. వి.) వర్ణసూచి 2 : పొడ దుర్తి; వెలుదుర్తి.

40. -తోట వనసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 1677. ఈ అనుబంధ మున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది వృక్షసూచి. పొన్నతోట.

41. -దండ్ల అత్వవహిత బ. సమూహసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 1690. ఈ అనుబంధం గల గ్రామం ఒక్కటే. అది; సంఘటన సూచి; వెలిదండ్ల.

42. -దిన్నె పర్వతసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరా రాలకు చూ. ఆరో. 1754. ఈ మూలపద మున్న గ్రామాలు 9. అవి : వృక్షసూచి 3 : చింతకొమ్మదిన్నె: నాగమల్లెదిన్నె; మేడి దిన్నె, జంతు సూచి 3 : తొండలదిన్నె; నక్కలదిన్నె; నెమళ్ళదిన్నె, గ్రామనామ సూచి 2 : చిదిపిరాళ్ళదిన్నె; లింగాలదిన్నె, సంఘటన సూచి 1 ; తుడుములదిన్నె. -దిన్నెతోకూడిన నామబంధాలు ద్వితీయావ యవంగా గల గ్రామాలు రెండు. అవి : అయ్యవారి కంబాలదిన్నె; మలమీద కంబాలదిన్నె.

43. -దెన < దొన జలసూచి. కొండమీద నీటిపల్లం (శ.ర.); కొండల్లో నీటిగుంట, బండలమీద నీరు నిలిచే పల్లం (మా. ప.) పోల్చిచూ. త. చుణై. క. దొణె; శా.రూ. -దొన మెకం. చూ. అలిదెన శాసన భాషలో తొలిసారిగా -దొన 12-వ శతాబ్దిలో స్థలనామ ప్రత్యయంగాకన్పిస్తుంది; కొట్టియదొన 1147- SII. VI 608-14. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది. వృక్షసూచి, అలిదెన.

44. -నగరం జనపదసూచి. పట్టణం, పురం. పోల్చిచూ. తె. నగరి; నగరు. త. నగర్. మ. నకర్. తు. నగఱు/పా. నగర-. గుజ. నార్ స్థలనామ ద్వితీయావయవం. మరా. నెర్, నెరె, నెరీ ఖండేశ్ స్థలనామాలపేర్లు. <సం. నగర- వివరాలకు చూ; DED. 2943; TPS 1945, 31; CDIAL 6924. ఈమూలపదమున్న గ్రామాలు 6. మెకంజీ రూపాలు కూడా మృగ్యం కాబట్టి ఇవి ఈ మధ్య వెలసినట్లు భావించవచ్చు. వ్యక్తి నామసూచి 3; రాధానగరం; సంజీవ నగరం, సీతానగరం, కులసూచి 1: రెడ్డి నగరం, మంతశసూని 2: ద్వారకా నగరం; శాంతి నగరం.

45. -నెల్లి వృక్షసూచి. ఉసిరిక చెట్టు. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 646. ఈ అనుబంధ పదమున్నగ్రామం ఒక్కటే. అది. పౌర్వాపర్య విశేషణసూచి.మున్నెల్లి.

46. నూతల- అత్వసహిత బ. జలసూచి. ఏ. నూయి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ- ఆరో. 2019. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 4. అవి: భూసూచి 1; నేలనూతల, దిక్సూచి 1: లోపట్నూతల, పరిమాణ విశేషణ సూచి 1: కురునూతల, కులసూచి 1: కోమన్నూతల.

47. -పట్నం జనపద సూచి. వ్యాపార కేంద్రం; నగరం; సముద్రతీరం. పోల్చి చూ. తె. పఱ, పణ్ణి, పట్టు, పఱత. పఱవ; పట్టు. త. పట్టిన; పట్టి; పట్టం. మ. పట్టి. క. పట్టి. పట్ట; తు. పట్టు /< సం. పట్టణ పా. ప్రా. పట్టణ. హిం. నేపాలి. పాటన్. ఒరియా. పాటణా. మరా. గుజ- పాటణ్. వివరాలకు చూ. Burrow BSOAS 1947, 189; DED 3199, 3320; Caldwell, 1936, 572 & 573; CDIAL 7705.

"Pattaṇam and Paṭṭinam are distinct in literary usage. The former is an inland town and the later is a sea port town, generally a Port (Sethupillai, Place name suffixes in Tamil p. 64).

తెలుగుదేశంలోని దుగ్గరాజపట్టణం, విశాఖపట్టణం మొదలైన ఊర్లు సముద్ర తీరానికి చెందినవే అయినా. కడప గ్రామాల్లోని -పట్టణ ద్వితీయావయవ సహిత గ్రామనామాలు సముద్రం ఛాయల్లో కూడా లేవు. కడప గ్రామనామ శాసన రూపాల్లో క్రీ. శ. 15-వ శతాబ్దినుంచి -పట్టణం కన్పిస్తుంది.

-పట్నం 1431 చూ. ఆరో. 2435

1525 .. 1545

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 6. అవి: దిక్సూచి 1: దిగువ పట్నం, వ్యక్తినామసూచి 5: తలమంచిపట్నం; నాగపట్నం; బుక్కపట్నం; మంగపట్నం; మలినేని పట్నం.

48. -పట్ల అత్వసహిత బ. జనపదసూచి. ఏ. పట్టు వాసస్థానం; స్థలం; పొలం చూ. ఆరో. 47. ఈ అనుబంధం గల గ్రామ నామాలు 2. అవి: వృక్షసూచి 1: ఇప్పట్ల దేవతాసూచి 1: దేవపట్ల.

49. -పత్రి ఔపవిభక్తిక రూపం. భూసూచి. ఏక. పత్ర వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 2060- శాసనభాషలో ప్రప్రథమంగా క్రీ.శ. 234 లో -వర్ స్థలనామానుబంధం కన్పిస్తుంది. చూ. విరిపర్ (ప్రా.శా.) -పఅతి, -పతీతి, -పఱు క్రీ. శ. 7-వ శతాబ్దిలో కన్పిస్తాయి. చూ. విరిపతీతి, విరి పతీతి, విర్పఱు (ప్రా.శా.) ఈ అనుబంధం గల గ్రామాలు 2. అవి: వృక్షసూచి. కనుపర్తి. జాలవర్తి.

50. -పల్లె జనపద సూచి. పోల్చి చూ. తె. పల్లి. పల్లియ. త. పళ్ళి. మ. పళ్ళి. క. పళ్ళి, హాళ్ళి. తు. పళ్ళి, మళ్ళి. పర్జి పల్లి / సం. పల్లీ., పల్లికా. ప్రా. పల్లి- [<మూలద్రా. *పళ్ళి] వివరాలకు చూ. DED. 3309, TPS 1946, 10; Caldwell 1956, 572, 573, 599; CDIAL, 7972, Sankalia 1949, 53, 54. శాసన భాషలో క్రీ.శ. 5-వ శతాబ్దినుంచి -పల్లి అను బంధ సహిత గ్రామనామాలు కన్పిస్తాయి. చూ. ఉరువుపల్లి. కొండపల్లి; మడపల్లి మొ. (ప్రా.శా.) కడప గ్రామనామాలకు చెందిన శా. రూ :

-వెల్లి	C 1000	చూ.ఆరో.	928
-పల్లి ~ పళ్లి	మెకం.	,,	928
-పళ్ళి	1225	,,	2625
-పలి	1628	,,	2195
-పల్లె	1482	చూ. ఆరో.	2314
	1553	,,	2195
~ -బల్లె	1540	,,	1926
	1545	,,	3124

సంధిగత ప<వ మార్పు నియతిఅస్పష్టం. (శాసన భాషలోని గ్రామనామాల సంధిగత వ<వమార్పు నియతి అస్పష్టమని రాధా కృష్ణ 1964, 617). ఈ అనుబంధం కల గ్రామాల వ్యాప్తి కడపలో అధికం. వాటి సంఖ్య 2174. అవి: జలసూచి 6, శిలా సూచి 5; పర్వతసూచి 1; వనసూచి 5; భూసూచి 36; వాస్తుసూచి 17; వృక్ష సూచి 43; జంతుసూచి 3; వర్ణసూచి 9; దిక్సూచి 150; పౌర్వాపర్యవిశేషణసూచి 78; పరిమాణవిశేషణసూచి 10; సాదృశ్య బోధకసూచి 3; వ్యక్తినామసూచి 670; కుటుంబనామసూచి 573; కులనామసూచి 412; గణసూచి 19; జాతిసూచి 23; మత సూచి 5; గ్రామనామసూచి 8; స్థలనామ సూచి 66; సంఘటనసూచి 4; మంగళ పూజ్యార్థకసూచి 5; వృత్తిసూచి 4; బిరుద సూచి 3; అస్పష్టనామబంధాలు 17.

-పల్లెతోకూడిన నామబంధాలుగల ద్వితీయావయవాలున్న గ్రామాలు 210; అడవి చెర్లోపల్లె; చెరువుకొంపల్లె మొ.

51. -పాక జనపదసూచి. స్థావరం. పోల్చి చూ. పాకనాడు. త. పాక్కం గ్రామం; సముద్ర తీరగ్రామం; కురవలగ్రామం, మ. పాక్కనార్ క. పాకనాడుజోగి / సం. పక్కణ ఒరి. పకాణ. వివరాలకు చూ. DED, DEDS. 3332, CDIAL 7620. శాసన భాషలో ~ -బాక సహిత స్థల నామాలు 10వ శతాబ్దినుంచి కన్పిస్తాయి.

చూ. దూద్రుపాక, ఆరుంబాక (ప్రా.శా.) కడపగ్రామనామాలకు చెందిన శా. రూ. -బాక 1279, 1408, 1413 చూ. ఆరో. ౹౹పాక్కం చూ. ఆరో. 3032. ఈ అను బంధమున్న గ్రామాలు 4. అవి. వృక్ష సూచి 1: నెల్లిపాక, పౌర్వాపర్యవిశేషణ సూచి 1: ములబాక, అస్పష్టనామబంధాలు 2: రేబాక (2 ఆరోపాఠ).

52. -పాడు జనపదసూచి. గ్రామసీమ, జన పదం; స్థావరం; గ్రామశివారు. పోల్చి చూ. త. పాటి, పాటం, పాటకం. మ పాటి; పాటకం. క. పాడి / సం. పాటక-హిం. పాఅ- సింధి. పాటో, మరా. పాడా. [<మూలద. ద్రా. *పాట్] వివరాలకు చూ. DED. 3347; BSOAS 12,383; CDIAL 8031; Sankalia 1949, 56-58. శాసనభాషలో -పాఱు, -పాడు క్రీ. శ. 9-వ శతాబ్ది నుంచీ కన్పిస్తాయి. ఇలుపాడును. చవటపాఱు (ప్రా.శా., కడపగ్రామనామాల్లో ఈ అనుబంధం 15-వ శతాబ్దినుంచీ శాస నాల్లో కన్పిస్తుంది.

-పాడు	1406	చూ. ఆరో.	1708
	1527	,,	921
	1536	,,	2071
	1547 } 1551 }	,,	920
	1568	,,	1184
-పాటి	1544	,,	588

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 42. అవి: పర్వతసూచి 1; భూసూచి 1; వాస్తుసూచి 3; వృక్షసూచి 7; జంతుసూచి 2; దిక్సూచి 1; పరిమాణ విశేషణ సూచి 3; వ్యక్తినామ సూచి 5; కుటుంబనామసూచి 2; మతసూచి 3; గ్రామనామసూచి 3; స్థలనామసూచి 1; దేవతాసూచి 1; వాస్తుసూచి 3; అస్పష్ట నామబంధాలు 6.

-పాడుతో కూడిన అనుబంధాలు గల నామ బంధాలు ద్వితీయావయవంగా ఏర్పడిన గ్రామాలు 5. గుంతచియ్యపాడు; ఎర్రగుడి పాడు మొ.

53. -పాయ ౹౹పాయి ౹౹ *వాయి జలసూచి. ఏటిపీరు తీసిపోయిన తర్వాత జాలుగా ఏర్పడ్డ ప్రవాహశాఖ; జాలు. పోల్చిచూ. తె పాయు; పాయకట్టు. ఈ అనుబంధంగల గ్రామాలు 4. అవి: పర్వతసూచి 1: సానిపాయ. వృక్ష సూచి 1: మద్దులపాయ- సంఘటన సూచి 1: ఇసుపులపాయ. అస్పష్టనామ బంధం 1: చెండువాయి.

-వాయితోకూడిన అనుబంధమున్న నామ బంధం ద్వితీయావయవంగా గల గ్రామం ఒక్కటి : దిగువ చెండువాయి.

54. -పాలెం దేశవిభాగసూచి. సైన్యశ్రేణి; దండు; దండు విడిచే చోటు. శిబిరం; దుర్గ గ్రామం; పాళెగానిదేశం; 'పాలెపట్టు పోల్చి చూ. తె.పాళెం, పాళెగాడు. త.పాళైయం, మ. పాళయం. క. పాళెయ. పాళ్య. పాళ్యం. తు. పాళ్య పాళ్యె. (DED. 3388) సం. పాలి శబ్దభవమని MAMP. 661. చారిత్రక వివరాలకు చూ. Nachimuthu, 1971. ఈ అనుబంధ మున్న గ్రామాలు 37. భూసూచి 1: చౌట పాలెం. దిక్సూచి 2: ఎగువపాలెం, దిగువపాలెం. పౌర్వాపర్యపరిమాణసూచి 2: కొత్తపాలెం; పాతపాలెం. వ్యక్తినామ సూచి 8: అక్కపాలెం, ఎత్తిరాజుపాలెం మొ., కులసూచి 19: ఏకర్లపాలెం; ఒడ్డె

పాలెం మొ. గణసూచి 1: ఏనాదిపాలెం, జాతిసూచి 1: ఏకువపాలెం, స్థలనామ సూచి 1: నాగన్నగుట్టపాలెం, సంఘటన సూచి 1: వలసపాలెం, అస్పష్టనామ బంధం 1: ఉత్తపాలెం.

55 -పురం; -వరం; -మరం జనపద సూచి. పట్టణం, దుర్గం. పోల్చిచూ. పా. ప్రా. పుర- హిం. పురా. మరా. పూరా [<సం.పుర:] వివరాలకు చూ.CDIAL. 8278. శాసనభాషలో -పూర్ క్రీ. శ. 5 వ శతాబ్దినుంచి కన్పిస్తుంది. చూ. కురుపూర్ 466; -పురము 9 వ శతాబ్దిలో తొలిసారిగా కన్పిస్తుంది. చూ.దమ్మాన్‌పురమ్మున 887 (ప్రా.శా.) కడప గ్రామాలకు చెందిన శా. రూ.

-పురం	1257	చూ. ఆరో.	1110
	1554	,,	933
-వరం	C1400 } 1628 }	,,	65
-పుర	1232	,,	99
	1532	,,	12
-వుర	1400	,,	99
-మరం	మొకం	,,	1498

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 227. అవి: వృక్షసూచి 3 (-వరం); జంతుసూచి 2 (-వరం); పరిమాణ విశేషణసూచి 1; (-వరం); వ్యక్తినామసూచి 209 (-పురం 186+ -వరం 23); వాస్తుసూచి 1; కుటుంబ నామసూచి 2; కులసూచి 1; మతసూచి 3: (-వరం 2+ -మరం 1); సంఘటనసూచి 1; అస్పష్టనామబంధాలు 3. -పురంతో కూడిన నామ బంధాలుగల ద్వితీయావయవాలున్న గ్రామాలు 13. కొత్త తిరువెంగలాపురం; పాతరామాపురం మొ.

56 -పెంట: ~ పెంట్ల అటవీసూచి. చెత్తా చెదారం; స్థావరం; స్థలం; భూమి; ఆల మందలున్నచోటు. పోల్చిచూ. తె. పేడ; పెండ. త. పేల్; పేళ్ క. పేల్. నాయి. పెండ (DEDR. 3636). శా.రూ. -పెంట 1530 చూ. ఆరో. 1376.

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 5: దిక్సూచి 1: మీదిపెంట్ల (అత్వరహిత బ. సహితగ్రామం), వనసూచి 1: వనిపెంట, వృక్షసూచి 2: గానుగపెంట; ఇప్పపెంట, జంతుసూచి 1: చీమలపెంట.

57. -పేట; జనపదసూచి. వాడ., వాణిజ్య కేంద్రం. పోల్చిచూ. త. పేట్టై; పేటు. మ. పేట్ట. క. పేటె. తు. పేటె, పేంటె/ మరా. పెఠ్, పేఠ్ (DBIA. 276). ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 93. అవి: పర్వతసూచి 3. దిక్సూచి 2, పౌర్వాపర్య విశేషణసూచి 7; దేవతాసూచి 1; వ్యక్తి నామసూచి 65; కుటుంబనామసూచి 1; కులసూచి 8; గ్రామనామసూచి 3; వాస్తు సూచి 1; బిరుదసూచి 2.

58. -పోడు; భూసూచి. చిలువేరుపైరగు నేల (శ.ర.); బీటిపారు; అడవి కొట్టి సాగు చేసే పొలం (మా. వ్య. కో. I). పోడు గొట్టు అడవి నరికి పొలము సాగుకు అనువు చేయు, పోడుగోలు (మాం. వ.). ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 5, అవి: వ్యక్తినామసూచి 4: గంగరాజుపోడు; చెన్న రాజుపోడు, గ్రామనామసూచి 1: మాద వరంపోడు.

59. -పోలు; -వోలు ల ఓలు: -వేలి జనవదసూచి. భూమి; వట్టణం. పోల్చి చూ. త. పొలిల్ (DED. 3721).

శా.రూ. -పోలు	650	చూ.ఆరో.1533
-ప్రోలు	1247	,, 1533
-వోలు	1511	,, 2066
-వేలు	మెకం	,, 2342

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 7. అవి: వృక్షసూచి 1: పొన్నవోలు, వ్యక్తినామసూచి 3: కోపోల్లు (2 ఆరోపాలు); బద్వేలు, కుటుంబనామసూచి 1: పల్లవోలు, పరిమాణవిశేషణసూచి 1: చిల్వేలి, అస్పష్ట నామబంధం 1: తక్కోలు.

-ఓలు తోకూడిన నామబంధంగల ద్వితీయావయవమున్న గ్రామం ఒక్కటే. పాత తక్కోలు.

60. -బండ: శిలాసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. 2058. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు రెండు. సంఘటనసూచి 1: కలిబండ, కులసూచి 1: చాకిబండ.

61. -బయలు, బైలు; భూసూచి. మైదానం; సమతలప్రదేశం. పోల్చిచూ. తె. వేవిలి, బయలుపడు, ఆరుబయలు. త. వయల్. మ. వయల్. క. బయల్, బయిల్, బైలు. పర్జి. వాయ [<మూలద. ద్రా. *వయ్. అల్] వివరాలకు చూ. DED. 3249. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 2. సంఘటన సూచి 1: తడికెల బయలు, వృక్షసూచి 1: మర్ల బైలు.

62. -బావి జలసూచి. నుయ్యి. పోల్చిచూ. త. వావి. క. భావి. పా. వాపి. ప్రా. వావీ. వంజాబీ. వా; బా; హిం. బావీ; బాఈ [<సం. వాపీ] వివరాలకు చూ. (CDIAL. 11529). ఈఅనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది: వ్యక్తినామసూచి; మల్లెం బావి.

63. -బిడం; -బిడారు; -బిడికి సమూహసూచి. లంబాడీదండు; బరువు మోసే పశుగణం. పోల్చి చూ. క. బీడార; బిడికె; బీడు. మరా. బిడార్. వివరాలకు చూ: DED. 4419. [<క.] ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 14. అవి : వృక్షసూచి 1 : రాగిమానుబిడం. దిక్సూచి 1: మిట్టబిడారు. పౌర్వాపర్య విశేషణ సూచి 1 . కొత్తబిడారు. పరిమాణ విశేషణసూచి 3: చిన్నబిడికి; పెద్దబిడం; పెద్దబిడికి. వ్యక్తి నామసూచి 1 : నందనాయక బిడం. గణసూచి 5 : ఎరికలబిడం; ఎరికల బిడారు; సుగాలిబిడికి (3 ఆరోపాలు) స్థలనామసూచి 2 : పరికిబండ బిడారు, పరికిబండ బిడికి. -బిడంతో కూడిన నామబంధం గల ద్వితీయావయవ మున్న గ్రామం ఒక్కటుంది; అది : వాయిల్లసుగాలిబిడం.

64. -మండలం దేశవిభాగసూచి ప్రాంతం; దేశం; దేశవిభాగం. పోల్చి చూ. పా. మండల- ప్రా. మండల- [<సం. మండలమ్], వివరాలకు చూ. CDIAL. 9742 (1). ఈ అనుబంధ మున్న గ్రామనామం ఒక్కటే. అదిదేవతాసూచి, నందిమండలం.

65. -మఠం మతసూచి. విరాగులవాసస్థానం; ఆశ్రమం. [<సం. మఠః] ఈ అనుబంధ మున్న గ్రామాలు రెండే. అవి: వ్యక్తి

నామసూచి, నారాయణరెడ్డి మటం: నారాయణస్వామి మటం.

66. -మడ జలసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో 2597. శా.రూ. 1566. చూ. ఆరో. లోమడ. ఈ అనుబంధ మున్న గ్రామాలు 5. అవి : జలసూచి 2: వంకమడ; వాకమడ. శిలాసూచి 1. గుండ్లమడ, దిక్సూచి 1 : లోమడ. అస్పష్టనామబంధం 1 : వంగిమళ్ళ.

-మడతో కూడిన అనుబంధం గల ద్వితీయావయవమున్న గ్రామం ఒక్కటుంది. కొత్తవాకమడ.

67. -మడుగు: -మడక జలసూచి. చెరువు, గుంట, నదుల్లో లోతైన చోటు పోల్చిచూ. తె. మడుము; మడువు. త. మడకు. క. మడగ, మడగు. వివరాలకు చూ. DED. 3836; 3804 కూడా. శాసన భాషలో తొలిసారిగా -మడు స్థలనామ ప్రత్యయంగా క్రి. శ. 715-20 లో కన్పిస్తుంది. చూ. రామడు. (ప్రా.శా.) కడప గ్రామాలకు చెందిన శా. రూ. -మడుగు 1555. చూ. ఆరో. 1093. ఆ -మడ్గు, మడువు; -మడక (మెకం). చూ. ఆరో. 1492, 1505 -మడక ఔపవిభక్తికరూపం. ఈ అనుబంధం గల గ్రామాలు 10. అవి : వస్తుసూచి 1 : రోళ్ళమడుగు. శిలాసూచి 1 : గుండ్లమడుగు, భూసూచి 1: గుంటిమడుగు, వృక్షసూచి 6 : గారాలమడుగు: జమ్మల మడుగు: మద్ది మడుగ; మల్లెమడుగు: మారెళ్ళమడక, జిల్లేళ్ళమడక అస్పష్టనామబంధం 1 : ఇడమడక.

68. -మద్ది వృక్షసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 2613. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది అస్పష్టనామబంధం: కొమ్మద్ది.

69. -మర్రి వృక్షసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 2619. ఈ అనుబంధం గల గ్రామాలు 4. అవి : వంశజన సూచి 3 : పెంద్లిమర్రి (2 ఆరోపాలు); ముచ్చుమర్రి. జలసూచి 1 : వంకమర్రి,

70. -మెల: -మళ్ళ [<మల] పర్వతసూచి. కొండ, అడవికొండ. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 2522.

శా. రూ.				
	-మెల	976	చూ. ఆరో.	70
		1531	,,	202
	-మల	1511	,,	200
		1531	,,	201
		154	,,	197
		157	,,	195
	-మేల	1628	,,	70
ఆ	-మెళ్ళ మెకం			
	-మళ్ళ	1547	,,	687

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 6. అవి : శిలసూచి 2 : కలమళ్ళ; సుద్దమళ్ళ, జంతుసూచి 1 : ఆసిమెల, వ్యక్తినామసూచి 1 : సింగనమల, పాదృశ్య బోధకసూచి 1 : బోనమల.

71. -మాను వృక్షసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 1193. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది కులసూచి: వడ్డెమాను.

72. -మామిళ్ళ అక్షవసహిత. బహు. వృక్ష సూచి. ఏక. మామిడి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. అరో. 2680. శా. రూ. 1369. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది అస్పష్టనామ బంధు, బోరుమామిళ్ళ.

73 మిట్ట- పర్వతసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. అరో. 2699. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 7. అవి : వృక్షసూచి 2 ; ఏపిలమిట్ట; గొల్లమిట్ట, వర్ణసూచి 1 : ఎర్రమిట్ట, సంఖ్యావిశేషణసూచి 1 ; ఒంటిమిట్ట కుటుంబనామసూచి 1 : వేల్పులమిట్ట, స్థలనామసూచి 2 : ఒద్దిండ్ల మిట్ట (2 అరోపాలు).

74. -ముటుకు అస్పష్టం? మునుకు/మనుకు మూల (మాం.) ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది కుటుంబనామ సూచి. కటారు ముటుకు.

75. -మూల దిక్సూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. అరో 2780. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 4. అవి : శిలాసూచి 1 : గుండ్లమూల, పర్వతసూచి 1 : కొండమూల. దిక్సూచి 2 : ఎగువమూల; దిగువమూల.

76. -మొరం భూసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ.అరో.2808 ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 2. అవి సంఘటనసూచి. 1: ఉప్పు మొరం. జంతుసూచి. 1: నక్కల మొరం.

77. -రాయి [<రావి] వృక్షసూచి ఒరాగి వ్యుత్పత్తివివరాలకు చూ. అరో 2847 ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది సంఘటనసూచి. వట్టిపరాయి. -రాయితో కూడిన నామబంధం ద్వితీయావయవంగా గల గ్రామనామం ఒక్కటుంది. అది ఎగువపట్టపురాయి.

78. -రాల అక్షవసహిత బ. జలసూచి. <రేవుల. ఏ. రేవు జలాశయం దగ్గరో, ప్రవాహం చెంతనో దిగేచోటు. పోల్చిచూ. తె. ఇరవు, ఎరఁగుడు; రేవఁడు మొ. త. ఇఱవు. క. ఎఱగు వివరాలకు చూ. రా. ప. సం. 200-21; BSOAS 12,350, DEDS 439. -రేవు క్రీ.శ. 6-వ శతాబ్ది నుంచే శాసనభాషలో స్థ. నామప్రత్యయంగా కన్పిస్తుంది. చూ. రాపిరేవ 506, గోగుతేవు 925 (ప్రా శా.) కడప గ్రామనామాను బంధం రేవు శా. రూ.

-తేవుల	971	చూ.అరో.	57
-రేవుల	1279	,,	57
-తేవులు	1279	,,	57
	1429	,,	57
-రేవులు	1447	,,	1234
-ర్యాల	మెకం.	,,	3084
-రేల	,,	,,	57, 1234
-రెల (లే.రూ.)	,,	,,	1234
-రెళ్ళ (లే.రూ.)	,,	,,	1234
-రాల	,,	,,	57, 1234
-రాళ్ళ	,,	,,	57, 1234

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 6. అవి : వృక్షసూచి 5 : అత్తిరాల; ఎప్పిరాల; మద్దిరాల; పద్దిరాల; వేపరాల. అస్పష్టనామ బంధు 1 : చదిపిరాల.

-రాల అనుబంధసహిత గ్రామాల్లో 5 వృక్ష సూచకాలే.

79. -వంక జలసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. అరో. 3067. ఈ అనుబంధమున్న

గ్రామం ఒక్కటే. అది: వృక్షసూచి వేరేళ్ళవంక.

80. -వంచ అస్పష్టం. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది వృక్షసూచి దిరసవంచ. పోల్చి చూ. తెలంగాణంలో పాల్వంచ; మోరవంచ; సిరివంచ.

81. -వటం వృక్షసూచి. మర్రిచెట్టు. Ficus Indica పోల్చి చూ. పా. వట- ప్రా. వఙ- మరా. వడ్ [< సం. వటః] వివరాలకు చూ. CDIAE 1211.

శా. రూ. -వటం; వడాంబు 925.59
-వడం 1255
చూ. ఆరో. సిద్ధవటం.
-వటం { 1369, 1628 }

ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం సంఘటన సూచి సిద్ధవటం ఒక్కటే.

82. -వాగు జలసూచి. వంక పోల్చి చూ. తె. వాఁక. వాఁగు, నాయి. వాజ్ (గ్) కొం. వాజ్; వాక్. పెం. వాక్, కువి. వాగ్గ్; వాక్, మాల్తో. బగ్, బగె (DEDS. 4370). ఈ అనుబంధమున్న గ్రామాలు 2. అవి: వృక్షసూచి. దొండ్లవాగు. సంఘటన సూచి.

83. -వాడ జనపదసూచి. ఊరు, వీధి, ఊరు వెలుపలి నిమ్నజాతుల పల్లెకట్టు. పోల్చి చూ. తె. వాటి; వాటిక; బాట. త. వాట్టం; వాటకై; వాటి; వాడై; పాట్టై. క. బాడె; వాడి. కుయి. వాజు/ సం. వాటా; వాటక-, వాటీ, వాటిక. ప్రా. వాడ-; వాడగ- వాడీ. వివరాలకు చూ. DBIA. 326. ఈ అను బంధమున్న గ్రామాలు 3. అవి : పరిమాణ సూచి 1: నెర్రవాడ, వస్తుసూచి 1: ధన్న వాడ, మతసూచి 1; బూదవాడ.

83. -వీడు; -వేలు; -వేలి జనపద సూచి. దండు, నగరం. పోల్చిచూ. త. వీటారం; వీడు. మ. వీటారం; వీటు. క. బీడు; బీడార (DED. 4419).

శా. రూ. -వీడు 1537 చూ. ఆరో. 2316
1548 „ 161
-వేటి మొకం. „ అరవేటిపల్లె

ఈ అనుబంధంగల గ్రామాలు 9. అవి: వృక్షసూచి 1: నూలివీడు. జంతుసూచి 2: కొంగలవీడు; పందివీడు, పరిమాణ విశేషణసూచి 1: చిట్వేలి. ఓరుదసూచి 1: ప్రభలవీడు. కుటుంబనామసూచి 2: గాలి వీడు; గొడ్లవీడు. జాతిసూచి 1: ఆరవీడు. అస్పష్టనామబంధం 1: ఓడివీడు. ఈ అను బంధంతో కూడిన నామబంధాలు ద్వితీయావయవంగా కల గ్రామాలు 5 ఉన్నాయి. చిన్నపుల్లివీడు; పాతచిట్వేలి మొ.

84. -వెందుల అత్వసహిత బ. అస్పష్టం? [? < వేంద్రం - చలివేంద్రంలోవలె]. ఈ అనుబంధం గల గ్రామాలు 3. అవి సంఘటనసూచి: పులివెందుల; అస్పష్టనామ బంధాలు: చలివెందుల (2 ఆరోపాలు).

85. -వెలగల అత్వసహిత బ. వృక్షసూచి. ఏ. వెలగ. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 3175. ఈ అనుబంధమున్న గ్రామం ఒక్కటే. అది పరిమాణ సూచి: నిడి వెలగల.

86. -వేముల అత్వసహిత బ. -యం [< వేము] అన్వతంత్ర రూపం. వృక్ష సూచి. ఏ. వేము వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 3188.

శా. రూ.	-బి(యం)బు	C800	చూ.ఆరో.	2219
	-వేము	1124	,,	2219
	-వేముల	1428	,,	3196
		1515	,,	2482
		1543	,,	1675
	-యం	1551	,,	2219
	ఏముల	మెకం.	,,	1675

ఈ అనుబంధ మున్న గ్రామాలు 4 అవి: పరిమాణసూచి 1: దొడియం, కులసూచి 1: బెస్తవేముల, అస్పష్టనామబంధం 1: ఆరకటవేముల, విశేషణసూచి 1: తొర్రివేముల. ఈ అనుబంధంతో కూడిన నామబంధాలు ద్వితీయావయవంగాగల గ్రామాలు 2; చిన్నముడియం; పెద్దముడియం.

87. -సముద్రం జలసూచి. చెరువు. చూ. ఆరో. 3256. ఈ అనుబంధం గల గ్రామాలు 13. అన్నీ వ్యక్తినామ సూచకాలే. అనంతసముద్రం; కంపసముద్రం; కామసముద్రం; కోనసముద్రం మొ.

88. -సాని ఔపవిభక్తిక రూపం. పర్వతసూచి. ఏ సాను వు. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ; ఆరో. 3271. ఈ అనుబంధ మున్న ఒకేఒక్క గ్రామం అది వృత్తిసూచి:దొంగల సాని.

89. -సుంకేసుల వృక్షసూచి. వ్యుత్పత్తి వివరాలకు చూ. ఆరో. 3328. ఈ అనుబంధ మున్నగ్రామం ఒక్కటే. అది పర్వతసూచి కొండసుంకేసుల; అనమస్తాలు 3 చూ. ఆరో. 3328-3330.

<u>సందేహాస్పద ద్వితీయావయవాలు</u>: ఈ దిగువ వచ్చిన గ్రామనామాల్లోని, అనుబంధాలు వ్యుత్పత్తి పరిశీలనలో చేర్చలేదు. వీటి విభజన, రూపనిర్ణయం, వ్యుత్పత్తి చింత్యం.

(అ.)

ఊరిపేరు	అనుబంధం
కుచ్చుపాప	-పాప
చల్లగిరిగెల	-గిరిగెల<గరుగుల
చిన్నపుత్త	-పుత్త (ఇంటిపేరు)
పెద్దపుత్త	
చిన్నపసుపుల	-పసుపుల
పెద్దపసుపుల	
చిన్నమండెం	-మండెం
తలముడిపి	-ముడిపి
దేవుని కడప	-కడప పోల్చి చూ.
పాతకడప	అలుంగడప TII 1206.159-33 (అలుగడప నల్గొండజిల్లా)
ముకుమాల	-మాల < ? మల
మురపంది	-పంది
పండాకి	-అకి < ? వాక
పసంపుల	?

(ఆ) పెద్దఎరసాల — ఎరసాలలో -సాల

Onomastics.

BIBLIOGRAPHY (ENGLISH)

Agrawala, V.S. — *Place Names in the Inscriptions of Darius.* JUPHS. **1940.** XIII-1.8-19.

,, — *India as known to Panini.* Lucknow: University of Lucknow. **1953.**

,, — *Ancient Indian Geography, Review of Indological studies in the last seventy five years.* Ed. P.J. Chinomulgund and V.V. Mirasi, Poona, **1967.** 235-247.

Allchin, F.R. — *Neolithic Cattle Keepers of South India-A study of Deccan Ash mounds.* A chapter on *"Place-names and traditional evidence".* Cambridge University Press.88-99. **1963.**

Anantapadmanabhan, V.S. — *"Place names in Geography Teaching* **1966.** GT. 2.3

Balagangadhara Rao, Y. — *"A Note on Some Telugu Historical Place Names"* (Paper presented to the IV All India Conference of Dravidian Linguistics, Madras, **1974.**

Barua. B.K. — *" Place Names of Assam "* Proceedings of the All India Oriental Conference, XVI, 157-159.

Bharati, S.S. — *"Place names in Pandinad".* **1932.** 7-3.

Bhattacharya, Pramod Chandra. — JMGA, *Sino-Tibetan (Boro) elements in the formation of an Indo-Aryan Toponymy:* Khrakhya. **1960.** IL xxi, 41-44.

Blochmann, H. — *Contribution to the Geography and History of Bengal.* JASB. 1873. 211-244.

Boas, Franz. *"On Geographical Names of the Kwakiutl Indians.* Language in Culture and Society. A Reader in Linguistics and Anthropology, University of California, Berkeley. Dell Hymes. 1964.

Bose, Nirmal Kumar *"Some Place Names in Polaman".* M.I, VII. 19-8.

Bradely, Henry. *" English Place Names". Essays and Studies : English Association,* ed. by Bradely, A.C. Oxford University Press. 1910. 7-41.

Branfill, R.B. *"On the Names of Places in Tanjore".* 1879. MJLS, 43-102.

Brown, C.P. *"On Malabar, Coromandel, Quilon etc."* JRAS. V. 1871. 147-148.

Cassidy, Frederic G. *"Review of Robert L. Ramsay's The Place Names of Franklin Country".* Lang. 1964. 30-4.

Chakravarthi, Taponath. *"Some Place Names in the Early Inscriptions of Bengal and Some Plants in Relation to Present Hindu Society".* TPO. XIV. 1949. 40-55.

Chari, V. Krishna, and Harder, Kelsie B. *"Terminal Elements of Place Names in the North Eastern Sector of Indian Railways",* Names, 1966. 14.

Chettiar, C.M.R. *"An Analysis of the names given to towns and villages in Kongunadu".* 1930. JMGA, 5-2 and 3.

,, *"Place Names in Salem District".* JMGA, 1936. 11.2.

,, *"A Study of Place Names in Tanjore District II".* 1937. JMGA, 12.2.

Chettiar, C.M.R. "*Place names in Tamilnad*". JMGA 8.1. 1938-A. 32-55.

,, "*Place Names in South Kanara District*" JMGA. 1938 B. 13.4. 32-55.

,, "*Place Names in North Arcot District*" IGJ, 1943. 18-2.

Coomaraswamy, S.W. *Sinhalèse Place Names in the Jafna Peninsula* ; CALR, 1917. II. pt. III.

Dasgupta, S.P. *The Changing Map of India,* GRI, 22. Part I.1960—A. 1960B. 3 and 4.

Datta, J. M. "*Data Villages in Horah*". 1957. GRI, 19 4

Devasikhamani, S.K. *Place Names in Trichinopoly District.* JMGA. 1933. 8.3.

Dey, Nindo Lal. *The Geographical Dictionary of Ancient and Medieval India.* II ed. Luzac and Co., London. 1927.

Dumont, P.E. *Indo Aryan Names from Mitanni, Nuz and Seriah Documents*". JAOS, 67. 1947. 251-300.

Durai Rajasingam, S. *Malayan Place Names* (typed copy sent to me by the author.)

Durai Rangaswamy, M.A. *Surnames of the Sangam Age; Literary and Tribal.* University of Madras. 1968.

Ekwall, Eilert, *Etymological Notes on English place Names.* C.W·K. Gleerup, Lund. 1959.

,, *The Concise Oxford Dictionary of English Place Names.* 4th. ed. Oxford : Clarendon Press. 1966

Eswara Dutt, K. "*A Plea for Starting an Indian Place Name Society*". JAHRS, XVI. 1945-46 154-156.

Fokker, A.A. *Expressive Derivations of Proper Names in Russian*. Lingua. IX. 267-276.

Gardiner, Allen H. *The Theory of Proper Names. A Controversial Essay.* Oxford University Press, 1940.

Gnanamuthu, S. *Place Names of Kerala. Trivandrum District* M. Litt., Thesis unpublished. University of Kerala. Trivandrum: 1965.

Place Names of Kanyakumari District. A Comparative Study with his M. Litt. thesis Dissertation University of Kerala. Trivandrum 1972.

Gonda, J. *"Notes on the Names and the Name of God in Ancient India.* North Holland Publishing Company, Amsterdam. 1970.

Goswami, Krishna Pada, *Place Names of Bengal"*. JDL. 1943. XXXIII.1-70.

Granger, Byrd Howel. *Hand Book for establishing a State Centre for a Survey of Place Names.* Arizona: University of Arizona, Tuscon. 1970.

Hahn, F. *"Kolarian and Dravidian Place-Names"*- JASB, III. 1903.

Hayavadana Rau, C. *"The Place Names of Mysore State"* JMS, VI. 264-281,

Hiremath, R.C. *Place-names in Karnatak, IL, Prof. M.B.* Emeneau Sashtipurthi Volume. 1 1968. 138-158

Honrao, M.S. *"A Note on the Place-names in the lower Kali Basin,* BGM, IV. I. 1956. 81-83.

Horsburg, B. *"Sinhalese Place-names In the Jaffna Peninsula"*. CALR, 1916-1917. *Vol.* I and II Part III.

Horace, G. Lunt (ed) *Proceedings of the Ninth International Congress of Linguistics*. Moulton and Co., London: 964.

Iyer, T.S.S. *"Place names in the Tinnelvelly District"* JMGA. 15.4

" *"Kerala and Karnataka Place-names.* JIH. XXXIV. 1956. part I, 53-57.

Joshi, S.B. *Etymology of place-names—Patti, Hatti"*. ABORI, 1952. XXXII.

Kakati, B. *"Place and Personal Names in the Early land grants of Assam"*. NIA. IV. 388-394.

Kane, P.V. *"Naming a child or a person"*. IHQ. XIV. 1938 224-240.

Krishnarao Bhonsle, R. *Origin of the Word "Madras"*. The Madras Tercentenary Commemoration Volume. Madras: Oxford University Press. 1939; 35—38.

Kularatnam, K. *"Tamil Placenames in Ceylon outside the Northern and Eastern provinces"* Proceedings of the First International Conference-Seminar of Tamil Studies (Koulalumpur) 1968Vol.1 486 493.

Kumar, M. *"India's Nomenclature"*. Proceedings of the 26th International Congress of Orientalists. New Delhi. 1969. vol. III, part 159.

Kurl, Shree Prakash. *A Socio-Linguistic Study of Place-Names of Shaharampur District* (Ph. D., Dissertation, Unpublished) K. M. Institute of Hindi Studies and Linguistics, Agra University. 1965.

Law, Bimal Churn. *Historical Geography of Ancient India.* Socie'te' Asiatique De Paris. Paris: 1954.

Lewis, J P. *"Names of the Portuguese Forts in Jaffna Islands".* CALR, VA.V 1919–20.

„ *"Place-names in the Vanni.* JRAS, Vol. XIV. 47. 1896.

„ *"Sinhalese Place names in the Jaffna Peninsula"*. CALR, Voll II. part III,

Lele, Kasinath Lakshman. *Studies in the Historical and Cultural Geography and Ethnography of Rajaputana* (Ph. D.. Dissertation, unpublished). 1962. University of Poona.

Mac Millan, James B. *"Review of Robert L. Ramsay's Out Storehouse of Missouri Place Names".* 1954. Lg. 30,1.173-174.

Mahadevasastri, K. *"Personal names in Old Telugu".* Dr. R. P. Sethupillai Jubilee Commemoration Volume. Madras, 1961; 181-84.

Malalasekhara, G.P., *Dictionary of Pali Personal names 2. volumes.* (reprint) London. 1960.

Masani, R.P. *Folk Culture Reflected in Names.*- 1st ed. Bombay : Popular Prakashan. 1966.

Mathur, Madhur Mohini. *Studies in the Historical and Cultural Geography of Uttar Pradesh* (Ph. D., Dissertation, unpublished), University of Poona. 1962.

Mathur, V.K. *"A Linguistic Study of Indian Place names".* JUPHS. 1959. VII. 9-24.

Mawer, Allen. *Problems of Place-name study.* Cambridge University Press. 1929.

Mayrhofer, Manfred. *"Zum Namen Sayana"*. Osterreichische Akademe der wissenschaften, 108. Jahrgang, So. 3. **1971.** 398--421.

Mehendale, Y.S. *"Wadi Names of Ratnagiri District"*. DBCRI, **1947.** Dec. VII 398-421.

Mehta and Shroff. *"Place Names of the City of Baroda"*. JUB. II. **1962.** 31 52.

Menken, H.L. *American Language.* New York : Alfred A. Knoffin. **1957.**

Mishra, B D. *"Socio-Linguistic Analysis of Place names of Sagar District—Abstract"*. The Souvenir. Third All India Conference of Linguistics, Hyderabad. The Department of Linguistics. Osmania University, 12. **1972.**

Muley, Sumati. *Studies in the Historical and Cultural Geography and Ethnography of the Deccan* (Ph. D., Dissertation unpublished) University of Poona. **1954.**

Mukerji, A.B. *"Nomenclature of the Jat villages"*. IGJ, **1956., 1957.** 31, 3, 4, 32. 1, 2.

,, *"Internal migration and place names of Tamilkam.* JDT," **1970.** II, 38-44.

Nachimuthu, K. *The Place name Suffix' Paalaiyam'.* JDT, **1971.** II. 29-41.

,, *"Hydronymic Place-name Suffixes in Coimbatore District.* JDT, **1972.** III. 35-39.

"Name" *Chambers Encyclopedia.* George Newness Ltd., 9. London : 1955—653-555.

"Name (in Linguistics)" *Encyclopedia Britannica. Chicago.* Encyclopedia Britannica. INC. William Benton. XV. 1968 1156-1163.

"Name"	*The Encyclopedia Britannica.* 11th. ed. New York: Encyclopedia Britannica. INC. 19-20. 1911 57-159.
,,	*'Everymans' Encyclopedia.* 4th. ed. London. J.M. Dent. 1958.
"Name, Personal ; Name, Place"	*The New Caxton Encyclopedia.* New York. The Caxton Publishing Co., Ltd. 1960, 4. 462.
,,	,, 1967. 13. 4270-4272.
"Names"	*The Book of Knowledge.* The Waverly Book Co., Ltd., London : 5. 314.
Natesan, S.	*"Place Names of Coimbatore District,* JMGA, 1930. 5. 3 and 3.
,,	*"A Study of place Names of Coimbatore District I"* 1937.
Padhye, S.S.	*"A Geographical Correlation of Vidharbhan toponyms".* NGJI, 13.1.
Pandeya, L.P.	*"Place-names".* Proceedings of the All India Oriental Conference, XVI. 1-47
Paul, Whalley.	*"Place Names in the United Provinces of Agra and Oudh".* JUPHS, 1919 II-I. and 1922 .-58. III-II, 47-87.
Payton, Geofrey.	*Proper Names.* Frederick Warne. London:. 1969.
Peroura. B.S.	*"Some observations on the study of Sinhalese Place-names".* CHJ. 1953.

Pisharody, P. Rama. *"Some Place Names of Malabar'* JMGA. 1913. 6.4, 219-229.

"Place" *Encyclopedia Americana, 22.* 1966. 140-142

"Place Name". *The New Universal Encyclopedia;* London. 1966. 8. 6541-42.

"Place Names". *Colliers Encyclopedia.* 1st ed. New York: P.F. Collier and son. 1955.

"Proper Names". *The Encyclopedia of Philosophy.* 1967.

Prendergast, H.G. *Note on names connected with the Telugu Country.* 1A. 18-61.

Pritam Krishnan *"Bhadrawah : Study of a Place Name".* Folk Lore, 1973. XVI. 8. 162. 312-315.

Rabel Lili *"Place names in the Khasi Hills District.* (Assam-India). NAMES, 1961. lx, 122-25.

Raghavan, M D. *" Sreepadam of the Eastern Province".*
" polio Zeylanica, 1952. XXVII.

Raghavan, V. *"Notes on some Ancient South Indian Political Geographical Names".* AOR. 1940. V. 11, 1-6.

Ramaswamy Ayar, L.V. *"Dravidic Place Names in the Plateaux of Persia".* JQMS, 1929-30. XX. 42-53.

Rameshchandra Sharma. *"A Note on the derivation of the name "Agra".* JHR, 1970. XII, 1 29-33.

Rangacharya, V. *A History of Some Place-Names of Madras.* The Madras Tercentinary Commemoration Volume. Oxford University Press. 1939. 123-146.

Rao, C.N. — *"Place-Names in the Anantapur District"* 1935. JMGA, 10.1.

Read, Allen Waker. — *The Prospects of a National Place name Survey for the United States.* NAMES, 1970. 18.3. 200—207.

Read, William A. — *"Indian Street-Names in Georgia",* IJAL. 1965. 15. 128-132; 16.203—207.

,, — *Some Fish Names of Indian Origin".* 1945-46. IJAL, 11-12. 234-238.

Sandred, Karl Inge. — *"English Place Names in Hamstead".* Upsala. Studia Augustics Upsaliensia. 1963. 2.

,, — *"Notes on English Compound Place Names in Hamstede".* Namn och bydg. 1967. 55. 72-84.

,, — *"Beachampstead,* A Complicated Place Name in Huntingdonshire" English Studies, 1969. L.5, Oct. 1-5.

Sankalia, H.D. — *Studies in the Historical and Cultural Geography and Ethnography of Gujarat.* Post-graduate Research Institute, Deccan College. Poona : 1949.

Sastri, N.V. — *"A Study of Place names in Tanjore District 111".* JMGA, 12.2.

Searle, John R. — *"The problem of Proper Names".* Semantics. An interdisciplinary Reader in Philosophy. ed. by Danny D. Steinberg and Leon A. Jokobovits. London : Cambridge. 1971.

Sedgefield, W.J. — *The Place-names of Cumberland and Westmorland* : Longmans, London. 1915.

Seetharamaiah, V.V. — *"Place - name* (A letter)". JAHRS, 1947-1948. XVIII. 203-204.

Sem Topno. "*The changing Pattern of Munda Personal names*". The Eastern Anthropologist, XXXIII. 1970. 2. 171-178.

Seshadri, T.K. *Historical and Cultural Geography and Ethnography of South India from the Pallava Inscriptions*. (Ph.D. Dissertations, unpublished). Poona : University of Poona. 1954.

Sethupillai, R.P. "*Place-Name Suffixes in Tamil*". AOR, 1939-41. IV, 15 36, VI. 1-34.

,, "*Some Historical Place Names of South India*". K.V. Rangaswamy Aiyangar Commemoration Volume. Madras. 1940. 257-262.

,, "*The Sacred Place Names of Tamilnad.* Proceedings and Transactions of the All India Oriental Conference, 1946 143-154.

,, "*Place Name Suffixes in Tamil*". JOR, 1946-48. IV-5.

,, *Words and Their significance*. Madras University. Madras 1953.

,, "*Place Names in Tamil Akam*". TC. 1954a. iii-2. 82-9.

,, "*Place Names of Agricultural Region of Marutham*". TC. 1954b. IV. 4.

,, "*Poets and Place Names*". AOR. 1957. XIII. 50-53.

Sjoberg Andre F. "*Telugu Personal Names. A Structura Analysis*". Studies in Indian Linguistics. (Prof. M.B. Emeneau Sashtipurti Volume. ed. by Bh. Krishnamurthi) Poona. 1968. 313-321.

Sharma, M.L. — *"Origin and Meaning of Some Indian Names"*. NAMES, 1968. XVII 208-12.

Silva, S. — *"The Toponymy of Kanara"*. JAHRS. 1949-50. XX. 91-114.

Smith, A.H. — *The Preparation of County Place Name Surveys.* English Place Name Society, University College. London: 1954.

Stewart, George R. — *Names on the Land.* Houghton Wifflin Company. 1967. 3rd. Boston. edn.

Subramaniam, V.1. — *"Personal Names in Sangam Literature* IL. 16. 170 178.

Suresh, B. — *Historical and Cultural Geography and Ethnography of South India with special reference to Cola Inscriptions.* (Ph.D. Dissertation, unpublished) University of Poona. 1961.

Taylor, Issac. — *Words and Places.* J.M. Dent and Sons Ltd., London. 1909.

Thakore, M P. — *"Changes in Place Names in India"*. IG. 1956 1.1.

Tyagaraju, A.S. — *"A Study of Telugu Place-Names"*. JAHRS 14. 49-46., 16. 16-41., 18. 123-138, 22. 182-184, and 23. 124-144. Incomplete.

Upadhyaya, B.S. — *" On Some Ancient Place Names in Kalidasa"*. JUPHS, 1944. XVII-II. 4-26.

Utley, Fancis Lee. — *"The Linguistic Component of Onomastics.* NAMES 1969. XI. 3 145-176.

,, — *"Onomastics and Linguistics"*. (Abstract). Proceedings of the Ninth International Congress of Linguistics. Moulton and Co., London: 1964.

Venkatesa Iyengar, Masti. *Place names and stories* Popular Culture in Karnataka. Jeeva Karyalaya, Bangalore : 1937. 135-148.

Viswanatha Reddy K. Bibliography of Indian Toponymy, Onoma (Leuren), 1970, XV 1.

,, *"A Need for Organising a Dravidian Place Name Society"*. 1972. Souvenir of Second All India Conference of Dravidian Linguistics, Tirupati.

Wain, Wright, F.T. *Archeology and Place names and History* Routledge and Kegan Paul. 1962. London :

Wyld, Henry Cecil. *The Place Names of Lancashire, their Origins and History.* Constable and Co., Limited. London : 1911.

నామవిజ్ఞానం : తెలుగు

కృష్ణకుమారి, నాయని. "తెలుగు ఊర్ల పేర్లు" భారతి. ఫిబ్రవరి. 1957. 43-53.

నారాయణరావు, చిలుకూరి. "అనంతపురము జిల్లాలోని గ్రామనామధేయములను గురించిన మీమాంస." ఆంధ్రభాషాచరిత్ర. వాల్తేరు. 1937.647-667,

"ఇంటిపేరు" భారతి, ఏప్రిల్, 1945. 371, 376.

ప్రసాదభూపాలుడు, "ఆంధ్రదేశమందలి గ్రామనామసాంకేతికములు". ఆంధ్రవిజ్ఞానము, 1939. 1 : 250-252.

విశ్వనాథరెడ్డి, కేతు. "తెలుగు ఊర్ల పేర్లయందలి అనుబంధ రూపములు : ఒక నమూనా పరిశీలన" SVUORIJ, 1966. IX, 1-58.

సోమయాజులు, మేరు. "జనపదములు". భారతి, అక్టోబరు, 1945. 335-343.

సోమయాజుల వరహాలు, మేరు. (అ) "ఇంటిపేరంటే." భారతి, మార్చి, 1945. 228-233.

,, (ఆ) "నామకరణం." భారతి, జూలై, 1945. 68-72.

GENERAL WORKS

Allem, Harold B. Ed. *Readings in Applied Linguistics.* Appleton—Century Crofts. New York : 1964.

Anderson, Wallace and Stageberg Norman, Ed. *Introductory Readings in Linguistics* 11 edn. Holt, Reinchart and Winston. New York : 1966.

Antonio, Tovai. "*Linguistics and Pre-history*". 1954 WORD, 10 (23) 333-350.

Beck, Brenda E.F. *Peasant Society in Konkin.* University of British Columbia Press. Vancouver: 1972.

Brown, C.P. *The Zilla Dictionary (in Roman characters explaining the various words used in Business in India).* Madras. 1852.

Burrow, T. *Collected Papers on Dravidian Linguistics.* Annamalai University. Annamalai Nagar ; 1965.

Burrow T. and M. B. Emeneau. *A Dravidian Etymological Dictionary.* Claxendon Press. Oxford : 1968·

,, *DED Supplement.* Clarendon Press. Oxford :

,, "*Dravidian Etymological Notes*". 1972. JAOS, 92—3 and 4, 397—418 ; 475—49I.

Caldwell, the Rev. Robert. *A Comparative Grammar of the Dravidian or South Indian Family of Languages.* 3rd edn. Revised and ed. by the Rev. J. L. Wyatt and T. Ramakrishna Pillai, University of Madras. 1956.

Chakravarthi, P.C. "*Linguistic Speculation of the Hindus*" JDL,. 1925. 53-96.

,, *The Philosophy of Sanskrit Grammar.* University of Calcutta. 1930.

Chatterji. S.K., *Origin and Development of the Bengali Language.* Calcutta University Press. Calcutta, 1926.

Chatterjee, S.K. — *"Dravidian"* Annamalai University. Annamalai Nagar : 1965.

Emeneau, M.B., — *Dravidian Linguistics, Etymology and Folk-Tales*. Collected Papers. Annamalai University. Annamalai Nagar : 1967.

Emeneau, M.B., and Burrow, T. — *Dravidian Borrowings from Indo-Aryan*. Berkeley and Los Angels. University of California Press. 1962.

Gai, G.S. — *A Historical Grammar of Old Kannada-based entirely on the Kannada Inscriptions of the 8th, 9th and 10th centuries*. Deccan College. Poona : 1946.

G. N. Reddy. — *A study Telugu Semantics*. S. V. University Press. Tirupati : 1966.

Grierson, G.A. — *Linguistic Survey of India, IV Munda and Dravidian Languages (by Sten Knonov)*. Superintendent, Govt. Printing. Calcutta : 1906.

Hill, A. A. — *Introduction to Linguistic Structures*. New York. 1958.

Hockett, C. F. — *A course in Modern Linguistics*, The Macmillan Co., New York : 1958.

Horace, G. Lunt (ed.). — *Proceedings of the Ninth International Congress of Linguistics*. Moulton & Co., London : 1968.

Jesperson, Otto. — *The Philosophy of Grammar*. George Allen and Unwin Ltd., London : 1958.

Kandappa Chetty, M. — *Historical Grammar of Inscriptional Telugu-based on the inscriptions of the 12th, 13th*

and 14th Centuries. Ph.D. Dissertation unpublished 1966. S. V. University: Tirupati.

Krishnamurthy, Bh. — *Sandhi in Modern Colloquial Telugu*, 1957. IL, 14.178-188.

,, — *Telugu Verbal Bases—A Comparative and Descriptive Study*. Berkeley and Los Angeles : University of California Press. 1961.

,, — "*The Word as a Linguistic Unit*". JOU 1965. 3.73—94.

Kuppuswamy Sastri, S. — *Primer of Indian Logic*. Madras. 1951.

Kurien, G. B. T. — *Dictionary of Indian English*. Indian University Press. Madras: 1966.

Kunjunni, Raja K. — *Indian Theories of Meaning*. Adyar Research Centre. Madras. 1963.

Lohovary, N. — *Dravidian Origins and the West (Newly discovered ties with the ancient culture and languages, including Basque, of the Pre - Indo - European Mediterrean world)*. Orient Longmans. Calcutta: 1963.

Lakshman, Sarup. — *The Nighantu and the Nirukta*. Motilal Banarsidas. Delhi: 1962.

Lees, Robert B. — *The Grammar of English Nominalizations*. Indian University Press. 1960.

Patridge, Eric. — *Origins*. Routledge. London: 1958.

,, — *Adventure Among Words*. Andre Deutsch. 1961.

Radhakrishna, B. — *A Historical and Comparative Grammar of Early Telugu Inscriptions* (Ph. D.

Dissertation, un-published) Andhra University, Waltair. 1964.

Sjoberg, Andre F. *Symposium on Dravidian Civilization.* Jenkins Publishing Company. New York. 1971.

Sethu Pillai, R.P. *Words and Their Significance.* Madras University. Madras: 1953.

Strong, Barbara. *Modern English Structure.* Edward Arnold (Publishers) Ltd., London : 1962.

Thurston, Edgar. *Castes and Tribes of South India (7 Volumes)* Madras. 1909.

Turner, R.L. *A Comparative Dictionary of the Indo-Aryan Languages.* Oxford University Press. London: 1966.

Ullamann, Stephen. *Semantics—An Introduction to the Science of Meaning.* Oxford and Blackwell. London: 1962.

Walker, Benjamin. *Hindu World.* An Encyclopedic Survey of Hinduism (2 volumes). 1968.

Weinreich, Uriel. *Languages in Contact—Findings and Problems.* New York. 1953.

Whitehead, Henry. *The Village Gods of South India.* Association Press. Calcutta: 1921.

Wilber, T.E. *Dravidian Gods in Modern Hinduism-A Study of Local and Village Deities of South India.* The Christian Literature Society for India. Madras: 1925.

Wilson, H.H. *Glossary of Judicial and Revenue Terms,* London. 1853.

తెలుగు

అధర్వణకారికావళి (వృత్తివేకము).	వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్. మద్రాసు 1955.
అప్పకవీయము.	వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్, మద్రాసు, 1962.
అహోబిల పండితీయము,	ఆంధ్రరచయితల సంఘము. హైదరాబాదు, 1965.
ఆంధ్రనామసంగ్రహము.	వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్, మద్రాసు, 1949.
ఆంధ్రభాషాభూషణము.	,, ,,
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి.	వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రిఅండ్ సన్స్. మద్రాసు, 1956.
ఈశ్వరదత్తు, కుందూరి.	శాసన శబ్దకోశము. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యఅకాడెమీ, హైదరాబాదు, 1967.
ప్రాచీనాంధ్ర భూగోళము.	ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమీ. హైద్రాబాదు, 1963.
కాకతీయ సంచిక.	ఆంధ్రేతిహాస పరిశోధకమండలి, రాజమహేంద్రవరము, 1936
కోదండరామయ్య, తిమ్మావజ్ఝుల.	ఆంధ్రసాహిత్యములో దేశికవితోద్యమము- పాల్కురికి సోమనాథుని పాత్ర (అముద్రిత సిద్ధాంత వ్యాసం). శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం, తిరుపతి, 1968.
కోదండరామిరెడ్డి, మరుపూరు.	(సంపా) మాండలికపదకోశము. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమీ, హైదరాబాదు, 1970.
గురుమూర్తిశాస్త్రి, రావిపాటి.	తెనుఁగు వ్యాకరణము. వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రి అండ్ సన్స్' మద్రాసు, 1951.
కృష్ణమూర్తి, భద్రిరాజు.	మాండలికవృత్తిపదకోశం, ప్రథమ సంపుటం, వ్యవసాయ పదాలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమీ. హైద్రాబాదు, 1962.
,,	మాండలికవృత్తిపదకోశం, ద్వితీయ సంపుటం, చేనేతపదాలు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమీ, హైద్రాబాదు, 1971.

గోపాలకృష్ణయ్య, వడ్లమూడి. ధ్వని, లిపి పరిణామం లేక ప్రాచీనవాఙ్మయంలో వ్యావహారిక భాష. ఆంధ్రగ్రంథాలయ ప్రెస్, వడమటలంక, 1955.

చక్రధరరావు, లకంపాని. ఆంధ్రశాసన సారస్వతము లందలి ఉర్దూ, మరాఠీ పదములు క్రీ. శ. 1800 వరకు (అముద్రిత సిద్ధాంత వ్యాసం) తెలుగుశాఖ, ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు, వాల్తేరు, 1965.

చిన్నయసూరి, పరవస్తు. బాలవ్యాకరణము. దూసి రామమూర్తి సర్వస్వ పేటికః వ్యాఖ్యానం. వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రి అండ్ సన్స్. మద్రాసు, 1950.

చిన సీతారామశాస్త్రి, వజ్ఝల. వైయాకరణ పారిజాతము, ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు, వాల్తేరు. 1937.

,, ద్రావిడ భాషా పరిశీలనము, వాల్తేరు. 1956.

జగన్నాథకవి, ఓగిరాల. గురజాడ శ్రీరామమూర్తి, ఆంధ్రపద పారిజాతము, 1888.

దొణప్ప, తూమాటి. భాషా చారిత్రక వ్యాసావళి. ఆంధ్ర సారస్వతపరిషత్తు. హైదరాబాదు, 1972.

,, తెలుగులో కొత్త వెలుగులు. రేడియో ప్రసంగాలు, మొదటి సంపుటి. విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం. ప్రథమ ముద్రణ, విజయవాడ-2, 1972.

ప్రభాకరశాస్త్రి, వేటూరి. శాసన విశేషములు, వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్. మద్రాసు, 1924.

,, తెలుఁగు మెఱుఁగులు, ఆంధ్రగ్రంధమాల, మద్రాసు, 1948.

ప్రతాపరెడ్డి, సురవరం. ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర. ఆంధ్ర సారస్వతపరిషత్తు. హైదరాబాదు, 1951.

బంగోరె, (బండి గోపాలరెడ్డి) తాతాచార్ల కథలు, యం. శేషాచలం అండ్ కో. మచిలీపట్నం, 1974.

బ్రౌన్, సి. పి. బ్రౌణ్య నిఘంటువు, 1852, 1854.

రాధాకృష్ణ, బూదరాజు (సం) మాండలిక వృత్తిపదకోశం. చతుర్థ సంపుటం. వాస్తువదజాలం. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమి. హైదరాబాదు, 1968.

,, తెలుగు మాండలికాలు, కడపజిలా; తెలుగు అకాడెమి. హైద్రాబాదు, 1972.

రాధాకృష్ణ, బూదరాజు — ప్రాచీనాంధ్ర శాసనాలు క్రీ. శ. 1100 వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమి, హైదరాబాదు, 1971.

,, — "ధ్వని లిపి సంబంధం" శారదా మంజీరము రజతోత్సవ వ్యాస సంపుటి. (సం) ఎస్. వి. ఎస్. వేంకటాచార్యులు, అమరేశం రాజేశ్వరశర్మ, 17-36, హైదరాబాదు, 197 1.

,, — వ్యావహారిక భాషా వికాసము: చరిత్ర. విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ, 1972.

రామమూర్తిపంతులు, గిడుగు. — "రాజరాజు కాలమందు ఉన్న తెలుగుభాష." శ్రీ రాజరాజ నరేంద్ర పట్టాభిషేక సంచిక, 1922-116-128.

రామశాస్త్రి, రాళ్ళబండి. — మెకంజీ తెలుగు సంకలనములలోని ఉరుదూ, మరాఠీ, ఒరియా పదములు. పి. హెచ్.డి., సిద్ధాంత వ్యాసం, వాల్తేరు, 1971.

రామారావు, చేకూరి. — "తెలుగులో నామ్నీకరణాలు." భారతి, మే. 1968.

,, — "వ్యాకరణ శ్లేష." సంవేదన, 5, ఏప్రిల్; 1969; 76-89.

,, — "తెలుగులో బహువచన రూపనిష్పత్తి" భారతి. జూన్ 1970.

రెడ్డి, జి. యన్. — "భాషలో భావాలతీరు." సాహిత్యసమితి వ్యాసావళి, సాహిత్య సమితి, తిరుపతి, 1969.

లక్ష్మీరంజనం, ఖండవల్లి. — (సం.) ఆంధ్రదేశ చరిత్ర — భూగోళ సర్వస్వము. "ముఖ ద్వారము". మొదటి ముద్రణం. ఆంధ్ర రచయితల సంఘము. హైదరాబాదు, 1969.

వీరేశలింగం పంతులు కందుకూరి. — "బమ్మెర పోతరాజు" ఆంధ్రపత్రిక. మే. 28. 1919 పదియవ సిద్ధార్థి సంవత్సరాది సంచిక.

వెంకటరామమూర్తి పంతులు, గిడుగు. — బాలకవి శరణ్యము. గిడుగు వేంకట సీతాపతి సవరణలతో తృతీయ ముద్రణం. విశాలాంధ్ర పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ, 1969.

,, — వ్యాసావళి. విశాలాంధ్ర పబ్లికేషన్స్. విజయవాడ.

వేంకటరాయశాస్త్రి, వేదం (క్రీ.శే) — ఆంధ్ర భాషా సర్వస్వ కతిపయములు, వేదం వేంకట రాయశాస్త్రి & సన్స్, మద్రాసు, 1949.

వేంకటావధాని. దివాకర్ల. — ప్రాఙ్నన్నయ యుగము, హైదరాబాదు, 1969.

వేంకట నరసింహ భాష్యకాచార్యులు.	త్రిలిఙ్గలక్షణ శేషము అను ప్రౌఢ వ్యాకరణము. (భాష్యం), తత్వబోధినీ వ్యాఖ్యాన సమేతము. శ్రీనివాస ప్రచురణలు, ఇచ్ఛాపురం, 1963.
శ్రీ రాజరాజనరేంద్ర పట్టాభిషేక సంచిక.	ఆంధ్ర దేశీయేతిహాస పరిశోధక మండలి, రాజమహేంద్రవరము, 1922.
శాతవాహన సంచిక.	ఆంధ్రేతిహాస మండలి. గుంటూరు, 1950.
సీతారామాచార్యులు, బహుజనపల్లి.	శబ్దరత్నాకరము. The Madras School Book and Literature Soiety. Madras-1, 1969.
,,	ప్రౌఢవ్యాకరణము. త్రిలిఙ్గలక్షణ శేషము. వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్, మద్రాసు, 1947.
సూర్యనారాయణశాస్త్రి, మల్లాది.	కావ్యాలంకార సంగ్రహము. 1945.
సూర్యరాయాంధ్ర నిఘంటువు.	6 సంపుటాలు. ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు. కాకినాడ, 1948-1954.
సోమయాజి, గంటిజోగి.	ఆంధ్ర భాషా వికాసము, త్రివేణీ పబ్లిషర్స్. మచిలీపట్టణం, 1968.
సోమశేఖర శర్మ, మల్లంపల్లి.	"నన్నయకు పూర్వము ఆంధ్రభాష. పూర్వపు తెనుగు శాసనములు." భారతి, వృష సంవత్సరాది సంచిక. మద్రాసు, 1941.
	"ప్రాచీనాంధ్ర భాషాస్వరూపము" సారస్వత వ్యాసములు. ప్రథమ సంపుటము. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడెమీ. హైదరాబాదు, 1969. 1-18.

Printed at FREEDOM PRESS, 138-A, T. H. Road, Madras-21.

విరామచిహ్నాల జోలికిపోని మరీ ముఖ్య సవరణలు

మొదటి భాగం :

పేజీ	పంక్తి పైనుంచీ	వున్నది	వుండవలసినది
౧౦	21	పోత్సాహాన్ని	ప్రోత్సాహాన్ని
౨౫	17	explaning	explaining
11	25	Hyderabad, 1867	Madras, 1915
17	24	జాతినంతటినీ బోధిస్తాయి	జాతివాచకాలు జాతినంతటినీ బోధిస్తాయి
18	12	పోర్క్రొనడం	పేర్కొనడం
20	6	(Russel)	రస్సెల్ (Russel)
22	11	Compositing	Composing
47	4	నిరుక్తంతో	నిరుక్తంలో
48	20	స్వీకారం	శ్రీకారం
55	14-15	చూ. ఆముఖం	—
60	15	ఎస్. త్యాగరాజు	ఎ. ఎస్. త్యాగరాజు
91	16	దౌలత్ రావ్ పల్లె	దౌలత్ రాంపల్లె
112	7	వామబంధాల్లో	నామబంధాల్లో
108	1	గ్రామనామ నిర్మాణ పరిశీలవ	గ్రామనామ కారక నిర్మాణ పరిశీలన
181	11	చిలిమిడి	చిటిమిటి
182	2	పూతికుంట	పూలికుంట
,,	6	బండారు బండారుపల్లె	బందారు బందారుపల్లె
185	11	Rangaraju	Rangari, Raju
143	24	1807	1806
146	6	వంశంలో	వంశంతో
149	20	ఏటూరు	ఏటూరు

రెండవ భాగం:

పేజీ	ఆరోప సంఖ్య	ఆరోపంలో పంక్తి	వున్నది	వుండవలసినది
165	70	7	పాలగియర్‌మేల	పాలగియర్‌ని మేల
167	78	9	అన్నవ	అన్నప
175	136	18	దొణప్ప	దొాణప్ప
191	281	4	నేలటూరు	పట్టపురాయి
201	398	3	గ్రానునా.	గ్రామనా.
213	553	11	కేవళం	కేవలం
216	579	4	కరమల సల్లాబత్తు	కరమల నల్లాబత్తు
220	614	6	బలసనగూడూరు	బలపనగూడూరు
221	620	6	అవ్న	అన్న
222	629	1	కాలవవాండ్లవపల్లె	కాలవవాండ్లపల్లె
228	689	4	బొమ్మెపలె	బొమ్మెపల్లె
228	697	1	కరపవల్లె	కరవపల్లె
231	733	5,6	తూర్పు చూ.ఆరో. తూర్పు పల్లె చూ. గ్రామనా. ద్వి.	తూర్పుపల్లె చూ. ఆరో. తూర్పుప
,,	734	6	జే.	లే.
236	797	1	కొర్త చెరువు	కొత్త చెరువు
,,	801	4	నెలూరు	నెల్లూరు
246	947	4	వెన్న	పెన్న
249	984	1	క్రిష్ణసోమయాజులపల్లె	క్రిష్ణ సోమయాజులపల్లె
252	1005	7	19	1915
,,	1010	18	ఉప్పేశ్వర	అప్పేశ్వర
258	1065	6	వెంట	పెంట
261	1092	1	గుండమడ	గుండ్లమడ
265	1129	15	గూడువాండ్లు	గూడవాండ్లు
,,	1130	18	శిహారు	శివారు

పేజీ	ఆరోప సంఖ్య	ఆరోపంలో పంక్తి	వున్నది	వుండవలసినది
267	1144	6	మూలవ.ద్రా.	మూలద.ద్రా.
268	1170	1	గుల్లపల్లె	గొల్లపల్లె
269	1191	5	గొంటారు	గొంటూరు
272	1217	1	గోపినాథపురం	గోపీనాథపురం
274	1239	1	చరమారెడ్డిగారిపల్లె	చలమారెడ్డిగారిపల్లె
275	1250	5	చాకిబున	చాకిబాన
283	1323	2	వ్యక్తినామసూచి	పరిణామసూచి
,,	1324	2	,,	,,
284	1333	4	పులివీడు	పుల్లివీడు
285	1338	10	మాంచుసల్లియ	మాంచుపల్లియ
,,	1340	2	గణసూచి	—
,,	1346	2	,,	—
286	1352	8	(సేణుతుర్ల)	(వేణుతుర్ల)
,,	1353	5	పెటిపల్లె	సెట్టిపల్లె
287	1365	8	చిలుమ	చిలుమకూరు
297	1488	5	జంపాడా	జంపారా
299	1503	7	ఆరో.	ఆరో. 108.
302	1526	8	నివరాలకు	వివరాలకు
304	1548	1	తలెంవారిపల్లె	తల్లెంవారిపల్లె
305	1558	6	చూ.ఆరో. 25	చూ.ఆరో. 22
308	1584	1	తిమ్మరాజువల్లె	తిమ్మరాజుపల్లె
310	1602	1	చూ. ఆరో. 25	చూ. ఆరో. 22
315	1661	2	నా. శ. కో.	శా. శ. కో.
,,	1664	1	తేళ్లపాకు	తేళ్లపాడు
,,	1668	10	లక్ష్మీరంజన్	లక్ష్మీరంజనం
317	1685	7	కాపులో	కాపుల్లో
318	1692	7	దండె	దంతె

పేజీ	ఆరోప సంఖ్య	ఆరోపంలో పంక్తి	వున్నది	వుండవలసినది
319	1702	1,3	దార్నాశిపల్లె దర్నాశి–	దర్నాశి
,,	1706	5	ధాతీ	ధాత్రీ
326	1780	7	వింజరవాళ్లు	పింజరవాళ్లు
327	1788	7	[<దేని]	[<దేవి]
328	1791	1	ధైవ–దైన్య	దైవ–; దైవ్య
332	1822	1	ధ్వారకానగం	ద్వారకానగరం
340	1912	5	[నల్లచెరువు–చెరువు–]	[నల్లచెరు–; నలచెరువు]
351	2034	7	వెడకంటి	పెడకంటి
354	2058	2	సలనామసూచి	స్థలనామసూచి
357	2085	8	అవ్పష్టం	అస్పష్టం
361	2128	3	ఫాలగియన్‌లమేల	పాలగియఙ్లమేల
,,	,,	13	పాదపథములను	పాదపములను
362	2133	3	పాలెం–చిన్నపల్లె– పాలెంవాండ్ల గ్రామనా.	పాలెంవాండ్ల– గ్రామనా. ప్ర. సంబ.
363	2147	9	[పీ. పీర్]	[ప. పీర్]
365	2159	7	పులినిందల	పులివిందల
366	2165	5	25	22
369	2185	1	వెద్దకప్పలపల్లె	పెద్దకప్పలపల్లె
370	2195	8	వరిణామసూచి	పరిణామసూచి
,,	,,	14	బోకనిరుక్తి	లోకనిరుక్తి
372	2208	1	పెద్దనూతిపపల్లె	పెద్దనూతిపల్లె
374	2232	5	25	22
,,	2227	1	పెద్దరెడ్డివారిపపల్లె	పెద్దరెడ్డివారిపల్లె
,,	2232	5	25	22
375	2241	14	నదీతీరఘున	నదీతీరమున
,,	2242	12	పొంకన	వంకన
382	2296	4	పంఘటున	సంఘటన

పేజీ	ఆరోప సంఖ్య	ఆరోపంలో పంక్తి	వున్నది	వుండవలసినది
382	2296	6	వెరళ్ల	పెరళ్ల
386	2333	5	25	22
392	2412	4	_అయ_	_ఆయ_
393	2424	7	వెశ్య	వేశ్య
399	2494	3	బొగ్గువాండ్ల_	బొగ్గులవాండ్ల_
410	2594	6	_తాతాడు	_తాడు
418	2623	1	మర్లబెట	మర్లబెలు
418	2665	8	లేఖన క్రమా	లేఖన ప్రమా
420	2687	4	వ్యక్తినాగునూచి	వ్యక్తినామసూచి
422	2699	8	కస్మ్రపల్లె	కమ్మ్రపల్లె
,,	2709	1	మిట్లమీదపల్లె	మిట్టమీదపల్లె
,,	2712	1	,,	,,
424	2733	5	_వల్లె	_పల్లె
426	2746	4	ముళ్తుకూరి	ముత్తుకూరి
,,	,,	12	*మచ్	*ముచ్
430	2793	4	[మేకలబాలురు]	[మేకలబాలాయు]
431	2797	1	కృష్ణరాజనముద్రం	కృష్ణరాజసముద్రం
432	2807	9	సానికచరిత్ర	స్థానికచరిత్ర
433	2820	4	వ్రోరాపూరి	మ్రోంపూరి
438	2886	10	శేశాద్రి	శేషాద్రి
442	2955	3	వీరేశ్వరుని	వీరేశ్వరుని
451	3060	5	అన్పష్టనామబంధం	అస్పష్టనామబంధం
453	3074	3	జలసూచి	—
455	3092	1	8092	3092
,,	3099	1	8099	3099
456	3101	4	పల్లూరి	వల్లూరి
470	3239	1	సంకెపల్లె	సంకేపల్లె
471	3245	1	8245	3245

పేజీ	ఆరోప సంఖ్య	ఆరోపంలో పంక్తి	వున్నది	వుండవలసినది
474	3268	6	శిభా	శిఖా
478	3310	2	సిడ్ధవడం	సిద్ధవడం
,,	,,	4	సిన్ధవట	సిద్ధవట
486	3394	6	శా. శ.	శా. శ.
487	3400	8	పక్తినామం	వ్యక్తినామం
487	3401	3	ఫకీర్	ఫకీర్
,,	3402	3	ఫాతిమా	ఫాతిమా
,,	3403	1	ఫాతిమాపురం	ఫాతిమాపురం

అనుబంధం :

489	7	9	A. F.	A. S.
490	11	1	_కట్ట; _కట్ట	_కట్ట; _కట్ల
,,	13	6	సెద్దినేని	పెద్దినేని
494	39	6	పెదవందివర్మ	పెదనందివర్మ
,,	,,	19	సర్గిశసిధ్తి	సర్గికసిధ్తి
,,	42	6	నెమళ్ళదిన్నె	నెమళ్ళదిన్నె
499	59	4	_పోలు	_పుటోలు